

Stephen King

Nespavost

PROLOG

I Jak se natahují hodiny smrti

Stáří je ostrov obklíčený smrtí

JUAN MONTAINO:

„O kráse“

1

Že mu umře žena, to Ralfu Robertsovi neoznámil nikdo – ani doktor Litchfield – ten by nepochybně byl tím posledním; jednoho dne to však Ralf pochopil sám, nikdo mu už nic nemusel oznamovat. Celé to období od března do června pociťoval trýznivě a drásavě – pohovory s lékaři, podvečerní jízdy s Carolyn do nemocnice, zajiždění na speciální testy do jiných nemocnic v jiných státech (po celou dobu, co pendloval mezi nemocnicemi a domovem, Ralf nepřestával děkovat Bohu za Carolynino pojištění u Modrého kříže). Dlouhé hodiny trávil bádáním ve veřejné knihovně v Derry – nejprve zde hledal odpovědi, které odborníci možná přehlédli; později hledal už jen naději a chytal se jejích posledních stébel.

V oněch čtyřech posledních měsících míval pocit, že je opilý a prochází nějakou zlověstnou poutí nebo karnevalem, kde na kolotočích lidé křičí nefalšovanou hrůzou, v zrcadlových bludištích skutečně bloudí a ve strašidelném zámku jen civí s falešnými úsměvy na rtech a s hrůzou v očích. To vše si Ralf začal uvědomovat někdy v polovině května; na začátku června již začal chápat, že trhovci na tomhle lékařském karnevalu mají na prodej jen šarlatánské lektvary a břeskná kuttálka už ani nedokáže zamaskovat skutečnost, že melodie, řinoucí se z tlapačů, je vlastně jen pohřebním pochodem. Jistě, i tak je to karneval – karneval ztracených duší.

Ralf zaháněl všechny ty hrozné obrazy – a ještě hroznější představu vykukující za nimi – po celý počátek léta roku 1992; jakmile však přišel červenec, už to přestal zvládat. Přes střed státu Maine se převálila nejhorší vlna veder od roku 1971, a Derry se ponořilo do lázně

palčivého slunce, vlhkosti a denních teplot kolem pětaticeti stupňů. Tohle město se sice ani v lepších časech nedalo označit za nějak zvlášť rušnou metropoli, teď se ale dostalo do stavu naprosté strnulosti; a právě v tom žhnoucím tichu Ralf Roberts poprvé zaslechl tikání hodin smrti – a pochopil, že někde na cestě z červenové chladivé a rosné zeleně do spečené nehybnosti července se vytratily i ty poslední zbytky nepatrné naděje, jež Carolyn zůstávaly. Čekala ji smrt. Možná ne ještě teď v létě – doktoři tvrdili, že mají v rukávu ještě několik trumfů, a Ralf o tom nepochyboval –, ale každopádně na podzim nebo v zimě. Jeho celoživotní družka, jediná žena, kterou kdy miloval, měla zemřít. Snažil se tu myšlenku zapudit, plísnil se, že je takový morbidní idiot; avšak v dusném tichu nekonečných parných dní Ralf to tikání slyšel všude – jako by bylo i ve zdech kolem něj.

Nejhlasitěji však vycházelo přímo z Carolyn. Když k němu obrátila svůj klidný, bledý obličej – třeba když chtěla pustit rádio, aby si poslechla zprávy, když vylupovala fazole k večeři, nebo když po něm chtěla, aby zašel naproti do Renety koupit nějakou zmrzlinu – bylo mu jasné, že to tikání slyší také. Poznal jí to na očích – zpočátku ještě zářivě tmavých, později už zastřených závojem léků utišujících bolest. To už to tikání znělo velice hlasitě. Když Ralf v oněch horkých nocích vedle ní ležel, když i to nejtenčí prostěradlo jako by vážilo nejméně pět kilo, a když se mu zdálo, že snad všichni psi v Derry právě teď vyjí na měsíc, naslouchal onomu tikání – tikání hodin smrti někde uvnitř Carolyn – a měl pocit, že mu srdce pukne lítostí a hrůzou. Kolik toho Carolyn ještě bude muset vytrpět, než přijde konec? Kolik toho ještě bude muset vytrpět on, než přijde konec? A jak vlastně dokáže žít bez ní?

V tomto podivném, pocity a událostmi nabitém období, začal Ralf stále častěji podnikat dlouhé procházky za parných letních dnů i nehybných podvečerů, končících rozsvěcujícími se hvězdami na pohasínajícím nebi. Často se vracel tak vyčerpaný, že už neměl ani sílu povečeřet. Stále čekal, že ho Carolyn za ty procházky bude plísnit, že mu řekne *Nechtěl bys toho nechat, blázne jeden starej? Jenom si uženeš úpal, když budeš u tomhle vedru pořád trajdat venku!* Ale neřekla mu nikdy nic – a on si postupně začal uvědomovat, že o jeho vycházkách

vlastně ani neví. Mohl nachodit spousty kilometrů, mohl se vracet zničený a třesoucí se únavou, na pokraji zhroucení. Kdysi měl Ralf dojem, že si jeho žena všimá snad všeho – třeba že má pěšinku učesanou nepatrně jinak než obvykle. Ale mozkový nádor ji už připravil o schopnost upozorovat cokoliv, stejně jako ji brzy připraví i o život.

A tak chodil; vychutnával horko, i když často ho z něj bolela hlava a zvonilo mu v uších; vychutnával někdy to vedro *právě proto*, že mu z něj zvonilo v uších. Někdy to zvonění bylo tak hlasité, a bolest hlavy tak silná, že na celé hodiny přehlušila to tikání Carolyniných hodin smrti.

Prochodil v parném červenci skoro celé město – hubený stařec s řídnoucími šedinami a rukama jako lopaty, které vypadaly jako ruce, co stále ještě dokáží zabrat za práci. Chodil po Witcham Street až k divočině zvané Lada, od Kansas Street až do Neibolt Street, od Hlavní třídy až k Mostu polibků; nejčastěji ho ale nohy nesly na západ od domu na Harris Avenue, kde Carolyn Robertsová – pořád ještě krásná a milovaná – právě trávila poslední rok svého života v oparu bolestí hlavy a morfia. Chodil až k dálniční přípojce, vedoucí k místnímu letišti; kráčel po krajnici nemilosrdně obnažené prudkému slunci, až cítil, že se mu začínají podlamovat nohy; pak se vracel.

Aby nabral dech, často odpočíval pod přístřeškem piknikového pláčku u služebního vjezdu na letišti. Po večerech tu popíjela a muchlala se mládež a z reproduktorů autorádií zněl hlučný rap; přes den však bylo tohle místo víceméně výlučnou doménou skupiny lidí, kterým Ralfův přítel Bill McGovern říkal „páprdové z Harris Avenue“. Páprdové sem chodili hrát šachy, popíjet nebo prostě jen tak utloukat čas. Ralf znal řadu z nich dlouhá léta (třeba se Stanem Eberlym se vlastně znal už ze základní školy) a celkem s nimi vycházel – pokud nezačali být moc zvědaví. Většina z nich ale nepříjemně zvědavá nebyla nikdy. Všichni pocházeli ze staré školy a většinou byli vychováni v přesvědčení, že když člověk nechce o něčem mluvit, je to jen a výlučně jen jeho věc.

A právě na jedné z takových procházek ho poprvé napadlo, že s Edem Deepneuem, jeho sousedem z ulice, nebude něco v pořádku.

2

Ralf se toho dne zatoulal mnohem dál než obvykle – možná proto, že slunce zastínily bouřkové mraky a začal se zvedat chladivý vánek. Šel jako v transu – nemyslel na nic, nesledoval okolí, oči měl skloněné k zaprášeným špičkám kecek. Do reálu ho vrátil až ohlušující řev tryskových motorů přistávajícího obrovského Boeingu 747 společnosti United Airlines z Bostonu.

Vzhlédl k letadlu přelétávajícímu právě nad kolejemi zrušené železniční tratě a nad drátěným plotem ohraničujícím plochu letiště; snášelo se k přistávací dráze, a dva namodralé obláčky kouře označily místo, kde se koly dotklo betonu. Pak pohlédl na hodinky a uvědomil si, jak pozdě už je. Zmateně se rozhlédl a přímo před sebou spatřil jasně oranžovou střechu restaurace Howarda Johnsona u kraje silnice. Úplně ztratil pojem o čase – snad deset kilometrů kráčel v jakémisi transu.

Je čas vrátit se ke Carolyn, říkal mu nějaký hlas hluboko uvnitř.

Jistě, je čas vrátit se ke Carolyn. Carolyn je doma – odčítá minuty zbývající do hodiny, kdy si bude moci vzít další utišující prášek, zatímco on je někde na druhé straně letiště... vlastně až skoro v Newportu.

Ralf pohlédl na oblohu a poprvé si všiml temně purpurových mraků, stahujících se nad letištěm. Zatím to sice na déšť nevypadá, ale pokud by pršet mělo, zcela určitě by dešti neutekl – na trase mezi místem, kde se právě octl, a odpočívadlem u výjezdu ze silnice číslo 3, totiž ani není kde se schovat; v celém prostoru odpočívadla je jen jedno malé kryté místo, kde to navíc vždy slabě páchne pivem.

Ještě jednou pohlédl na oranžovou střechu před sebou, pak strčil ruku do pravé kapsy a nahmatal v ní svazeček bankovek sepnutý stříbrnou sponkou, kterou dostal od Carolyn k pětadesátinám. Nic mu přece nebrání v tom, aby zašel k Howardovi do restaurace a zavolal si taxíka... až na pomyslení, jak se bude tvářit taxikář. Dědku bláznivej, budou říkat ty oči v zrcátku. Dědku bláznivej, trochu jsi to v tom vedru přehnal. Kdybys plaval, tak už seš dávno u dna.

Nebud' paranoidní, Ralfe, ozval se ten hlas někde uvnitř hlavy; jeho varovný a trochu napomínající tón mu teď připomněl hlas jeho přítele Billa McGoverna.

Možná je paranoidní – možná není. Ale ať je to jak chce, rozhodl se to risknout a vyrazit na zpáteční cestu pěšky.

A co když přijde něco většího, než jen obyčejný slejvák? Loni v létě se přece u srpnu strhlo takové krupobití, že po celé západní části města nezůstalo jediné okno celé.

„No bůže, tak budou padat kroupy,“ řekl. „Snad to přežiju.“

Ralf se obrátil a pomalu se vydal po krajnici dálniční přípojky na zpáteční cestu; sešlapanými kečkami vířil prach. Od západu, kde se kupila mračna, se ozvalo první bouřkové zahřmění. Mraky sice již zakrývaly slunce, to se ale odmítalo vzdát bez boje; rámovalo jejich roztřepené okraje zlatavou září a občas probleskovalo trhlinami mezi jednotlivými oblaky jako paprsek nějakého obrovitého projektoru. Ralf byl rád, že se rozhodl jít pěšky, i když ho bolely nohy a píchalo za krkem.

Aspoň k něčemu to bude dobré, pomyslel si. Dobře se vyspím. Dneska usnu jako špalek.

Prostor přiléhající k letišti – hektary travnaté plochy do červeno-hněda vypálené sluncem, se zarostlými a zrezivělými kolejemi nepoužívané železniční tratě – měl nyní po své levici. V dálce za drátěným oplocením letiště viděl Boeing 747 společnosti United, který teď měl velikost dětské hračky; pomalu roloval k malému společnému terminálu Dely a United Airlines.

V prostoru letiště se teď pohybovalo i další vozidlo – nějaké auto právě odjíždělo od terminálu společnosti Generel Aviation na bližším konci letiště. Jelo po asfaltové silnici ke služebnímu vjezdu, ústícímu na spojku k Harris Avenue. Ralf tu v poslední době vídal přijíždět a odjíždět spousty aut; vjezd na letiště byl totiž jen necelých sedmdesát metrů od plácku, kde se scházeli páprdové z Harris Avenue. Jak se auto blížilo k vratům vjezdu, uvědomil si Ralf, že to je datsun Eda a Heleny Deepneauových... a že se k těm vratům blíží dost rychle.

Ralf se zastavil, a jak se malé hnědé auto řítilo k zavřeným vratům, bezděčně sevřel obě ruce v pěst. Zvenku se vrata otevírala na

kartu, zevnitř je zase ovládala fotobuňka. Ta ale byla umístěna až blízko u nich, velmi blízko – a při rychlosti, jakou se ten datsun řítí...

Malé hnědé auto se na poslední chvíli (alespoň jak se Ralfovi zdálo) zastavilo; nad pneumatikami se vznášel namodralý kouř, připomínající Ralfovi přistání Boeingu 747; vrata se pomalu začala odsunovat. Ralf uvolnil sevřené pěsti.

Z okénka auta na straně řidiče vystřelila paže a začala zuřivě gestikulovat – řidič se nepochybně pokoušel popohnat pohyb vrat. Ten výjev byl natolik absurdní, že Ralfovi přišel až směšný. Ale přestal se smát ještě dřív, než vlastně začal. Od západu, kde se kupily mraky, stále zesilovaly poryvy větru, které k němu donesly ječivý hlas řidiče:

„Píčkusi zkurvej! Hajzle zasranej! Kousni se do prdele! Dělej! Tak kurva dělej, čuračí hlavo! Neser mě, hovado májový!“

„To přece není Ed Deepneau,“ zamumlal Ralf. Aniž si to uvědomil, zase už šel. „To určitě není von.“

Ed pracoval jako vědecký pracovník výzkumného ústavu Laboratoří Hawking ve Fresh Harboru, a byl to jeden z nejzdvořilejších a nejvychovanějších mladých mužů, jaké kdy Ralf poznal. Měli s Carolyn velice rádi i Edovu ženu Helenu a jejich holčičku Natálii. Návštěva malé Natálie byla jedna z mála věcí, které v poslední době pomáhaly Carolyn zapomínat na bolest všedních dnů, a Helena s ní proto přicházela často. Edovi to nikdy nevadilo, i když Ralf si uvědomoval, že spouště lidí na jeho místě by bylo dost proti mysli, kdyby jejich panička chodila s malým dítětem ke starým lidem v sousedství, kde je navíc dotyčná paní domu vážně nemocná. Ralf si byl jist, že Ed by ani nedokázal někoho poslat k čertu, aniž by si to pak nemusel celou noc vyčítat, ale...

„Čuráku jeden zkurvej! Mrskni tou svou zasranou prdelí, slyšíš mě? Kundolize! Zmrde!“

Ale byl to Edův hlas. I z té vzdálenosti dvou nebo tří set metrů se dalo jednoznačně poznat, že to skutečně je Edův hlas.

Řidič datsunu teď túroval motor jako výrostek čekající s nadupným sport'ákem, až se na semaforu rozsvítí zelená. Z výfuku s burácením vycházela oblaka kouře. Jakmile se vrata rozestoupila natolik, aby auto mohlo projet, vyrazil datsun s kvílením pneumatik a burácením

motoru vpřed; a právě v tu chvíli Ralf jasně zahlédl řidiče. Nebylo sebemenších pochybností o tom, že to skutečně je Ed.

Datsun se řítí po krátkém úseku cesty mezi vjezdem na letiště a spojkou k Harris Avenue. Náhle se ozvalo troubení a Ralf spatřil modrou dodávkovou fordku na hlavní silnici, jak se snaží vyhnout příjždějícímu datsunu. Řidič dodávky si nebezpečí uvědomil příliš pozdě – a Ed si ho nejspíš nebyl vědom vůbec (až později dospěl Ralf k názoru, že Ed také možná do té dodávky narazil úmyslně). Ozvalo se krátké zaskřípání brzd, a hned nato se s dutou ránou zabořil nárazník datsunu do boku fordky. Dodávka byla napůl odhozena přes žlutou středovou čáru. Kapota datsunu se svrátila a trochu odskočila; na vozovku se vysypalo sklo světlometů. O chvíli později obě vozidla znehybněla uprostřed silnice, zaklíněná do sebe jako nějaké podivné sousoší.

Ralf bez pohnutí stál a díval se, jak se pod přední částí datsunu rozšiřuje olejová skvrna. Za téměř sedmdesát let, co je na světě, už viděl hodně dopravních nehod – většinou lehčích, jen jednu nebo dvě vážnější. Vždy byl však překvapen rychlostí, s jakou se vše seběhlo – i tím, o jak nevzrušivou záležitost vlastně šlo. Bylo to něco úplně jiného, než člověk vidí ve filmu – tam kamera celý průběh zpomalí – nebo na videu, kde si navíc jednu bouračku můžete pouštět kolikrát chcete. V reálu to je obvykle jen pár k sobě se blížících objektů a řada rychlých zdušených zvuků: kvílení pneumatik, duté zvuky muchlaného plechu, řinčení skla – a pak je najednou po všem.

Takové záležitosti dokonce probíhají podle jakéhosi protokolu, který by se mohl nazývat „Jak se chovat v případě srážky v nízké rychlosti“, pomyslel si Ralf pobaveně. V Derry došlo každý den snad k deseti takovým srážkám; v zimě, kdy na vozovce ležel sníh a silnice byly kluzké, se počet takových dopravních nehod obvykle zdvojnásobil. Člověk šel po ulici a zastavil se u hloučku kubiců v místě, kde do sebe dvě auta ťukla (nebo kde dost často stála navzájem do sebe zaklíněná); znalecky obhlédl situaci a pokýval hlavou. Někdy – vlastně skoro vždycky – byla tato fáze nehody provázena pronášením hněvivých slov: byla svalována vina (často nevybíravými slovy), zpochybňováno řidičské umění, vyhrožovalo se žalobou. Ralf byl pře-

svědčen, že řidiči se oklikou vždy snaží říci – aniž by to museli vyslovit – *Poslyš, šašku jeden, tys mě ale pořádně vyděsil!*

Závěrečný akt takové truchlohry vždy představovala výměna osobních údajů a čísel pojistek... a někdy v tomto bodě řidiči opět ovládli své zjitřené emoce a s ulehčením konstatovali, že naštěstí nebyl nikdo zraněn – což bude nepochybně platit i pro tento případ. Někdy došlo i na závěrečné potřásání rukama.

Ralf očekával, že podobně dopadne i nadcházející fáze této bouřky, k níž právě došlo ve vzdálenosti o něco víc než sto metrů od místa, kde právě stál. Jakmile se však otevřela dveře u řidiče datunu, okamžitě pochopil, že tentokrát budou mít záležitosti úplně jiný průběh – že srážka ještě neproběhla, ale vlastně pořád teprve probíhá. Jedna věc ale už byla jistá: na závěr této truchlohry k potřásání rukama zcela určitě nedojde.

Ty dveře se totiž *neotevřely*, nýbrž přímo *rozlétly*. Ed Deepneau vyskočil ven, a pak nehybně v šoku stál vedle svého vozu; jeho štíhlá postava se rýsovala na pozadí kupících se mraků. Měl na sobě vyšisované džínsy a tričko s krátkými rukávy; v tu chvíli si Ralf uvědomil, že ještě nikdy neviděl Eda bez pečlivě upnuté košile a kravaty. Něco mu viselo kolem krku: něco bílého a dlouhého. Snad šála? Sice to jako šála vypadalo – proč by ale měl mít někdo zrovna v takhle parném dnu kolem krku šálu?

Ed chvíli nehnutě stál vedle svého nabouraného auta a těkal očima kolem sebe. Trhavé pohyby jeho hlavy Ralfovi připomínaly způsob, jakým se po dvoře rozhlíží kohout, když chce ochránit před imaginárními vetřelci nějaký zob. Ralf pocítil slabý neklid. Ještě nikdy nebyl u Eda svědkem podobného chování – ale o to teď vlastně ani nejde. Pravdou je, že ještě nikdy nebyl svědkem toho, že by se vůbec někdo takhle choval.

Od západu se ozvalo zahřmění – teď už hlasitěji. A blíž.

Chlap, který vystoupil z dodávky, měl dvakrát nebo třikrát mohutnější postavu než Ed Deepneau. Přes pásek zelených montérek mu viselo obrovské břicho; podpaží bílé košile s rozhalenkou měl propocené. Odsunul si nad čelo štítek čepice s nápisem Zahradnictví West End, aby lépe viděl na člověka, který ho z boku naboural. Tučný obli-

čej s podbradkem měl bledý – jen na tvářích mu hořely jasně červené skvrny, a Ralf si pomyslel: *tenhle chlap je právě teď těsně před mrtvičkou. Vsadím se, že kdybych stál blíž, viděl bych, jak se mu kouří z uší.*

„Hej!“ zařval tlust'och na Eda. Z mohutné hrudi a obrovitého břicha vycházel překvapivě a absurdně vysoký hlas, téměř fistule. „Kde ti dali řidičák? V náký zasraný samoobsluze?“

Edova trhavě se pohybující hlava se okamžitě otočila do směru, odkud přicházel tlust'ochův hlas – jako kdyby byla právě navedena radarem – a Ralf měl poprvé příležitost podívat se Edovi do obličeje. Ucítil jakési poplašné píchnutí v prsou a okamžitě se rozeběhl k místu nehody Ed mezitím vykročil k muži v propocené bílé košili a kšiltovce. Pohyboval se prkenně, jako špatně vedená loutka – vůbec ne svojí obvyklou pružnou a uvolněnou chůzí.

„Ede!“ zakřičel Ralf; ale zvedající se vítr – nyní již chladivý a s vůní deště – mu odnášel slova od úst snad ještě dřív, než z nich mohla vyjít. Každopádně Ed nezareagoval. Ralf se pokusil běžet rychleji; zapomněl na bolest nohou a píchání za krkem. V dokořán rozevřených očích Eda Deepneaua totiž zahlédl vraždu. I když za sebou neměl žádnou zkušenost, která by zakládala důvod pro takové hodnocení, nemohl se mýlit: asi takový pohled musí mít v očích kohouti, když se na sebe vrhají pařáty a zápasí na život a smrt. „Ede! Hej, Ede, počkej! To jsem já, Ralf!“

Opět žádná reakce, i když Ralf už byl tak blízko, že teď ho Ed slyšet už musel – vítr nevítr. Tlust'och se ale ohlédl a Ralf v jeho očích zahlédl jak strach, tak nejistotu. Pak se Tlust'och zase otočil k Edovi a chlácholivě zvedl ruce.

„Hele,“ řekl. „Můžeme si vo tom promluv...“

Dál se nedostal. Ed udělal ještě jeden rychlý krok, napřáhl útlou paži – v rychle se stmívajícím dni vypadala velice bíle – a udeřil Tlust'ocha do sádelnatého obličeje. Mlasklo to, jako když vystřelí dětská vzduchovka.

„Kolik si jich už zabil?“ zeptal se Ed.

Tlust'och zády nalehl na bok své dodávky; ústa měl dokořán, oči vyteřštěné. Ed opět popošel tou podivnou, prkennou chůzí. Došel až k

řidiči a přitiskl se na něj břichem; nejspíš si vůbec neuvědomoval skutečnost, že řidič té dodávky je o deset centimetrů vyšší a váží o nejméně padesát kilo víc. Ed napřáhl ruku a znovu ho udeřil. „Tak se pochlub, hrdino – *kolik si jich už zabil?*“ Hlas mu přeskočil do jekotu, zanikajícího v již skutečně silném zahřmění blížící se bouře.

Thlust'och ho odstrčil – gestem, které nebylo nijak agresivní, nýbrž jen obranné – a Ed zády dopadl na pomačkanou kapotu datunu. Okamžitě se zvedl, sevřel pěsti a chystal se ke skoku na Thlust'ocha, pořád ještě přitisknutého k boku dodávky, s kšiltovkou nakřivo a košili vylezlou z kalhot. Ralfovi teď připomínal jednoho komika z grotesky Larryho, Curlyho a Moea (říkali si Tři Paňáčové), kterou viděl kdysi dávno – byla o třech malířích a její pointu už dávno zapomněl –, a pocítil náhlou vlnu sympatie k Thlust'ochovi, směšnému a zároveň k smrti vyděšenému.

Ed Deepneau ale směšný nebyl. S vyceněnými zuby a vytřeštěným zrakem teď skutečně připomínal zápasícího kohouta. „Přesně vím, vo co ti jde,“ syčel na Thlust'ocha. „Co to bylo za habaďuru? To sis s tím svým kámošem myslel, že vám to bude procházet furt...“

V tu chvíli k ním dorazil Ralf, funící a oddychující jako stará herka, a položil Edovi ruku kolem ramen. Pokožku pod tenkým tričkem měl rozpálenou; Ralfovi se zdálo, že pokládá ruku na rozpálenou plotnu. Ed se otočil, pohlédl na něj – a Ralf měl na krátký okamžik naléhavý (a nesmazatelný) pocit, že mu z očí šlehají plameny. Ještě nikdy nezahlédl tak obnaženou a nesmyslnou zběsilost v lidském pohledu; nikdy mu ani nepřišlo na mysl, že taková zběsilost vůbec může existovat.

Ralf chtěl v bezprostřední a impulzivní reakci uskočit; ovládl se však a zůstal stát na místě. Napadlo ho, že kdyby uskočil, Ed by se na něj nejspíš vrhl jako vzteklý pes, kousající kolem sebe. Pochopitelně to je nesmysl – Ed je přece vědecký pracovník, člen Klubu čtenářů (který si vždy objednává k základní řadě knih ještě nějakou výpravnou publikaci z výběrové řady – jako třeba tu desetikilovou knihu o historii Krymské války); je to manžel Heleny a tatínek Natálie. Sakra, Ed je přece jeho přítel.

... jenomže tohle není ten Ed – a Ralf si to uvědomoval.

Místo aby uskočil, Ralf se natáhl, chytil Eda za ramena (sálající pod tričkem horkem-nesnesitelným, bodavým horkem) a otočil ho tak, aby ze zorného pole jeho zběsilého pohledu odblokoval Tlust'ocha.

„Ede, nech toho!“ řekl Ralf. Použil důrazný a klidný tón, který nasazoval při jednání s hysterickými lidmi. „Nic se ti nestalo! Nech toho přece!“

Edův upřený pohled se pár okamžiků neměnil; pak se ale zaostřil na Ralfův obličej. Nic to sice neznamenal, ale Ralfem okamžitě proběhla vlna slabé úlevy.

„Co to s ním je?“ ozval se za Ralfem Tlust'och. „Von se snad cvoknul nebo co, ne?“

„Je v pořádku, klid,“ řekl Ralf, i když o něčem takovém vůbec nebyl přesvědčen. Promluvil jen tak na půl úst a nespouštěl přítom oči z Eda. Ne že by se bál je z něj spustit – jen měl dojem, že to je jediné pouto, kterým toho člověka teď dokáže držet na uzdě, a navíc pouto velmi chatrné. „Je jenom v šoku po tom nárazu. Potřebuje pár minut, aby se z toho dostal...“

„Jen se ho zeptej, co to má pod tou plachtou!“ zaječel náhle Ed a ukázal prstem Ralfovi přes rameno. Šlehnutí blesku na krátký okamžik ostře nasvítilo – jako nějakou podivnou organickou mapu – jizvy po akné v Edově obličej. Ozvalo se zahřmění. „Hola, hola, Susan Dayová!“ zarecitoval Ed dětskou fistulí, z jejíhož zvuku Ralfovi naskočila husí kůže na pažích. „Kolik děcek si už dneska zabila?“

„Ten není v žádném šoku,“ řekl Tlust'och. „Je to blázen. A až přijedou policajti, dohlídnu na to, aby ho vodvezli do cvokárny.“

Ralf se ohlédl a uviděl modrou plachtu, zakrývající ložnou plochu dodávky. Ke korbě byla upevněna jasně žlutou šňůrou. Rýsovaly se pod ní nějaké oblé tvary.

„Ralfe?“ oslovil ho plachý hlas.

Pohlédl nalevo a za Tlust'ochovou dodávkou spatřil stát Dorranceho Marstellara – více než devadesátiletého, jednoznačně nejstaršího páprdu z Harris Avenue. Ve svaštěných rukách, posetých jaterními skvrnami, svíral nějakou brožovanou knížku, kterou úzkostlivě otevíral a zavíral – hřbet té knihy teď dostával dost zabrat. Nejspíš to jsou nějaké básně, napadlo Ralfa, protože ten dědek nic jiného nečte. Mož-

ná ale vůbec nechte; možná jen takové knihy rád drží v ruce a kouká na ta rafinovaně seřazená slova.

„Ralfe, co se děje? Co se tu stalo?“

Další blesk prot'al oblohu, purpurově bělavý elektrický výboj. Dorrance vzhlédl k obloze, jako kdyby si nebyl jist tím, kde je, kdo je, nebo co vlastně vidí. Ralf tiše zasténal.

„Dorranci...“ spustil, když vtom se mu Ed vysmekl jako nějaká šelma, k ležela klidně jen proto, aby nabrala síly k dalšímu útoku. Ralf se trochu zapotácel, pak ale nabral rovnováhu a strčil do Eda, který opět padl na kapotu svého auta. Ralf byl zmaten – nevěděl co teď, nevěděl co potom. Děje se toho moc najednou. Pod svým sevřením cítil pulzující svaly Edových paží – jako kdyby jimi také probíhaly nějaké elektrické výboje.

„Ralfe?“ ozval se znovu stejně klidným, avšak starostlivým hlasem Dorrance. „Být sebou, tak už na něj nešahám. Nevidím ti ruce.“

Ach, bože. Další blázen. To mu tak právě ještě schází.

Ralf si prohlédl ruce; pak se podíval na starce. „Vo čem to tu mluvíš, Dorranci?“

„Tvoje ruce,“ řekl Dorrance trpělivě. „Nevidím ti...“

„Hele, Dorranci, tady to není nic pro tebe – co kdyby sis šel po svezích?“

Stařec trochu ožil. „Jistě!“ odpověděl tónem člověka, který se právě propracoval nějakou závažnou skutečností. „Přesně na tom právě pracuju!“ Obrátil se k odchodu, a když se ozvalo zahřmění, trochu se přihrbil a knihou si přikryl hlavu. „A ty bys měl udělat to stejný, Ralfe. Neměl by ses míchat do dlouhodobých záležitostí. Je to nejlepší způsob jak přijít k úrazu.“

„Co to zase...“

Než ale Ralf stačil dokončit větu, Dorrance už byl k němu obrácený zády a ploužil se směrem k odpočívadlu. V poryvech větru mu povlávaly šediny – jemné jako pavučinky vlásků novorozence.

Jeden problém byl sice vyřešen, ale Ralfova úleva neměla mít dlouhého trvání. Eda sice na chvíli zaujal výstup s Dorrancem, teď ale opět upíral nenávidný zrak na Tlust'ocha. „Zmrde!“ vyštěkl. „Šukal si svojí mámu a lízal si jí kundu!“

Thlust'och svařtil obočí. „Cože?“

Ed pohlédl na Ralfa; kterého teď už nejspíš poznával. „Zeptej se ho, co má pod tou plachtou!“ ječel. „Nebo račí toho zabijáckýho čuráka rovnou donuť, aby ti to ukázal!“

Ralf pohlédl na cvalíka. „Co máte pod tou plachtou?“

„A co je vám po tom?“ opáčil Thlust'och trochu vzdorně. Zkoumavě pohlédl na Eda Deepneaua a kousek odstoupil.

„Mně vůbec nic, ale jemu možná něco jo,“ řekl Ralf a ukázal hlavou směrem k Edovi. „Co kdybyste mi ho pomohl zklidnit?“

„Vy ho znáte?“

„Vrahu!“ opakoval Ed; tentokrát se pod Ralfovým sevřením vzepřel tak silně, až ho donutil ustoupit o krok zpátky. Ale něco se změnilo – nebo ne? Ralf měl pocit, že ten děsivý a prázdný pohled se z Edových očí vytrácí. Jako kdyby v nich bylo už víc z toho skutečného Eda, než předtím... anebo se mu to jen zdá? „Vrahu, dětskej vrahu!“

„Kristepane, dyť je to furt dokola,“ řekl Thlust'och, ale popošel k zadní postranici dodávky, rozvázal jednu šňůru a odkryl zadní část plachty. Na ložné ploše stály čtyři lepenkové sudy se značkou nějaké chemické továrny. „Organický hnojivo,“ řekl Thlust'och, těkaje očima z Eda na Ralfa a zase na Eda. Ukázal si na kšilt čepice Zahradnictví West End. „Dneska sem celej den makal na novejšch záhonech před místní psychiatrií... tam by sis měl trochu vodpočinout, kámo.“

„Hnojivo?“ zeptal se Ed. Mluvil nejspíš sám k sobě. Pomalu zvedl levou ruku a začal si třít spánek. „Hnojivo?“ Znělo to, jako kdyby se vyptával na nějaký prostý, avšak převratný vědecký poznatek.

„Jo, hnojivo,“ souhlasil Thlust'och. Pohlédl krátce na Ralfa a řekl: „Tenhle chlap je na hlavu. Uvědomujete si to?“

„Je jenom vyvedenej z míry, to je to celý,“ odpověděl Ralf nevrlivě. Natáhl se přes bočnici dodávky a poklepal na víko jednoho sudu. Pak se zase obrátil k Edovi. „Sudy s hnojivem,“ řekl. „Tak co?“

Nic. Ed zvedl pravou ruku a začal si třít pravý spánek. Vypadal teď jako člověk, který trpí příšernou migrénou.

„Tak co – v pořádku?“ opakoval Ralf tiše.

Ed na chvíli zavřel oči. Když je znovu otevřel, zahlédl v nich Ralf jakýsi lesk – nejspíš slzy. Ed pootevřel ústa a jazykem si olízl nejprve

jeden koutek úst, pak druhý. Hedvábnou šálou si otřel čelo; Ralf si přitom povšiml jakýchsi čínských ornamentů, vyšitých červenou přízí těsně u lemu šály.

„Možná že...“ začal, a pak se odmlčel. Oči se mu rozšířily a objevil se mu v nich znovu ten výraz, který se Ralfovi pranic nelíbil. „Děti!“ zachroptěl. „Copak neslyšíš? Děti!“

Ralf s ním znovu smýkl na kapotu jeho auta – už potřetí nebo počtvrté; začínal ztrácet trpělivost. „Co to tady furt vykládáš, Ede?“ Najednou ho něco napadlo. „Jde snad o Natálii? Ty se bojíš o Natálii?“

Ed se trochu uškul – jakýmsi vychytralým úsměvem. Pohlédl přes Ralfa na řidiče dodávky. „Tak teda hnojivo, jo? Když to je teda jen hnojivo, tak by ti ani nemuselo vadit, kdybysme jeden ten sud votevřeli, ne?“

Thlustoš pohlédl zachmuřeně na Ralfa. „Ten člověk potřebuje doktora,“ řekl.

„Možná že jo. Ale už byl skoro klidnej... Mohl byste votevřít některé z těch sudů? Možná by mu to pomohlo.“

„No jasně, kurva. Dyt' je mi to vlastně šumafuk.“

Další blesk, další mohutné zahřmění – tentokrát jako kdyby se převalovalo po celé obloze – a na Ralfův zpocení krk dopadla první chladivá kapka. Pohlédl nalevo a spatřil Dorranceho Marstellara, stojícího před přístřeškem na odpočívadle, knihu v ruce, a úzkostlivě je sledujícího.

„Brzo začne pořádněj slejvák,“ poznamenal Thlustoš, „a tyhle věci nesmějí namoknout. Začala by nějaká chemická reakce. Tak se koukejte pokud možno rychle.“ Zašmátral v prostoru mezi jedním sudem a točnicí a vytáhl páčidlo. „Nejspíš jsem stejnej pošuk jako von, když tohle dělám,“ řekl Ralfovi. „Tedy chci říct, že jsem normálně jen jel domů a staral se vo svý. To *von* naboural mě.“

„Tak dělejte,“ řekl Ralf. „Bude to přece jen chvilka.“

„Jasně,“ zavrčel Thlustoš, otočil se a zasunul plochý konec páčidla pod víko nejbližšího sudu, „ale budu si jí pamatovat celej život.“

Právě v ten okamžik se ozvalo další zahřmění, a tak Thlustoš neslyšel, co na jeho poznámku řekl Ed Deepneau. Ale Ralf to slyšel – a zamrazilo ho.

„Ty sudy jsou plný mrtvejch nemluvnat,“ řekl Ed. „Však uvidíš.“

Tlust'och odpáčil víko sudu na kraji ložné plochy; Edův hlas byl natolik přesvědčivý, že Ralf skoro čekal, že se mu naskytne pohled na změt' nohou, paží a bezvlasých hlaviček. Místo toho spatřil směs namodralých krystalků a nějaké hnědé látky Ze sudu vycházel výrazný pach rašeliny, zabarvený chemickým podtónem.

„Tak co? Už ste spokojenej?“ zeptal se Tlust'och, hledě přitom tentokrát přímo na Eda. „Já přece nejsem žádnéj masovej vrah nebo ten chlápek Dahmer, co si nakládal mrtvolu do sudů. Tak co?“

Edův obličej opět dostal zmatený výraz, a když se ozvalo další zahřmění, celý se trochu příkrčil. Natáhl se, zvedl k sudu ruku a pak zpytavě pohlédl na Tlust'ocha.

Řidič dodávky pokrčil rameny – Ralfovi to gesto připadlo až soucitné. „Pro mě za mě, klidně si šáhněte. Ale jestli to vemete do ruky a naprší vám na to, budete tancovat jako John Travolta. Dost to pálí.“

Ed sáhl do sudu, nabral do ruky trochu směsi a zase ji nechal proklouznout mezi prsty. Vrhł krátký zmatený pohled na Ralfa (tomu se zdálo, že v něm vidí i rozpaky), a pak náhle zabořil do sudu ruku až po loket.

„Tak hele,“ vykřikl polekaně Tlust'och. „Tohle není žádná krabice s pišingrama!“

Edovi se na chvíli do obličejce vrátil vychytralý úšklebek, který jakoby říkal, *já vím moc dobře, co to tady vy dva se mnou hrajete* – pak ale místo něj zase nastoupil výraz zmatku – protože zjistil, že i hlouběji v sudu je jen a jen hnojivo. Když vytáhl ruku, měl ji obalenou částčkami směsi. Oblohu nad letištěm znovu prošlehlo zablesknutí. Bezprostředně následující zahřmění už mělo téměř ohlušující intenzitu.

„Setřete si to z tý ruky eště než se rozprší, já vás varuju,“ řekl Tlust'och. Otevřeným oknem na straně spolujezdce sáhnul do kabiny dodávky a vyndal pytlík s hamburgery. Prohrabal ho, vytáhl papírové ubrousky a podal je Edovi, který si nepřítomně začal stírat zbytky hnojiva z paže. Tlust'och mezitím znovu nasadil na sud víko a přirazil ho mohutnou pihovatou pěstí; starostlivě přitom sledoval tmavnoucí

oblohu. Když se Ed dotkl u ramene jeho bílé košile, ztuhl, odtáhl se a ostražitě na něj pohlédl.

„Myslím, že vám dlužím omluvu,“ řekl Ed – a Ralf teď poprvé poznával jeho normální hlas, prostý jakékoliv známky hysterie.

„Jste normální pošuk,“ řekl Tlust’och, ale z hlasu mu zaznívalo ulehčení. Stáhl přes postranici modrou nepromokavou plachtu a několika zručnými pohyby ji zase přivázal. Ralf ho pozoroval a v duchu se podívoval, jak rychle mu to jde. Nepochybně by před léty dokázal protáhnout tu šňůru oky v plachtě a háčky na postranici stejně zručně; dokázal by to možná i dnes, ale trvalo by mu to minimálně dvě minuty – a klel by přitom jako pohan.

Tlust’och poklepal na plachtu a otočil se k nim, ruce složené na mohutné hrudi. „Vy jste tu bouračku viděl?“ zeptal se Ralfa.

„Ne,“ odpověděl Ralf bez váhání. Neměl sebemenší ponětí, proč vlastně lže, ale rozhodl se okamžitě. „Koukal jsem se, jak přistává to letadlo. Ten boeing.“

K jeho obrovskému překvapení se rudé skvrny na Tlust’ochových tvářích začínaly zvětšovat. Aha, tak tys nejspíš taky koukal na to letadlo! napadlo náhle Ralfa. *A koukal si nejen jak přistává, to by ses takhle moc nečervenal... tys na něj koukal, i když už rolovalo!*

A náhle mu bylo vše jasné. Tlust’och si myslí, že k té bouračce došlo z jeho viny, nebo alespoň že policajt či policajti – až se tu objeví a začnou vyšetřovat – to budou takhle vidět. Koukal po letadle a vůbec přitom nezaznamenal Edův šílený průjezd služebními vraty a způsob, jakým se přiřítíl na hlavní silnici.

„Poslyšte, mě to opravdu moc mrzí,“ říkal Ed vážně, a dle výrazu jeho obličeje se zdálo, že je navíc i dost vyděšený. Ralf se náhle přistihl, že přemítá, nakolik může tomu výrazu jeho obličeje důvěřovat, a zda má vůbec nějakou představu o tom,

(Hola, hola, Susan Dayová)

co se tu právě stalo... a kdo sakra vlastně je ta Susan Dayová?

„Narazil jsem hlavou na volant,“ říkal právě Ed, „a tak jsem si asi... rozumíte, nejspíš menší otřes mozku.“

„Jo, nejspíš,“ řekl Tlust’och. Poškrábal se na hlavě, vzhlédl k temnému nebi a pak opět pohlédl na Eda. „Hele, příteli, chci se s váma dohodnout.“

„Ano? A dohodnout o čem?“

„Co kdybysme si jen napsali své jména a telefony a vybodli se na celý to babrání se s pojišťovnama. Pak si můžeme voba jet po svejch.“

Ed pohlédl nejistě na Ralfa, který jen pokrčil rameny, a pak zase na muže v čepici s logem zahradnické firmy.

„Jestli na to zavoláme policajty,“ pokračoval Tlust’och, „tak speciálně já budu tak trochu v prdeli. První věc, na kterou přijdou, až si začnou prohlížet můj řidičák, bude taková maličkost, že vod minulý zimy mám záznam za jízdu pod vlivem alkoholu, a vod tý doby mám řidičák na podmínku. Byl bych v maléru, i kdybych jel po hlavní a měl přednost v jízdě. Rozumíte mi?“

„Ano,“ řekl Ed. „Myslím, že vám rozumím – ale k téhle nehodě došlo jednoznačně z mojí viny. Jel jsem moc rychle...“

„Z čí viny to bylo, to teď není ani tak moc důležitý,“ řekl Tlust’och a se znepokojením hleděl na náklad’ák, blížící se k přípojce. Opět pohlédl na Eda a pokračoval, teď už naléhavěji. „Vyteklo vám trochu voleje, ale teď už to neteče. Řek bych, že domů byste dojed moh... jestli teda bydlíte tady ve městě. Jste přece vocaď, ne?“

„Ano,“ řekl Ed.

„Přidám vám na opravu – dejme tomu do padesáti lupenů, nebo tak.“

Ralfa opět něco napadlo – a jedině to by snad vysvětlovalo takovou náhlou změnu v chování toho chlapa: místo bojovného vzdoru téměř přemlouvání. Jízda pod vlivem alkoholu? Může být. Ale Ralf nikdy neslyšel o něčem takovém jako je podmíněný řidičák – to bude nejspíš nějaká blbost. Ten chlápek ze zahradnictví West Side totiž řidičák nejspíš vůbec nemá. Je to ale dost zapeklitá situace: Ed má pravdu – k té bouračce došlo jednoznačně z jeho viny.

„Když si teď voba pojedeme po svejch a zapomeneme na to,“ pokračoval Tlust’och, „tak já nebudu muset znova vysvětlovat, jak to bylo s tím mým alkoholem, a vy zase nebudete muset vysvětlovat,

proč jste vylít z toho svýho aut'áku, začal do mě bušit a řvát na mě, že mám dodávku plnou mrtvejch děcek.

„To jsem skutečně říkal?“ zeptal se Ed; v hlase mu zněl zmatek.

„Ale však vy to víte,“ řekl Tlust'och studeně.

Nějaký hlas se slabým přízvukem francouzského Kanad'ana se zeptal: „Tak co, chlupci – je všechno v pohodě? Není někdo zraněnej?... Hééj, Ralfe! Ste to vy?“

Náklad'ák, který zastavil opodál, měl na bocích nápis ČISTÍRNÝ MĚSTA DERRY; Ralf v řidiči poznával jednoho z bratrů Vachonových ze čtvrti Old Cape. Nejspíš to bude Trigger, ten nejmladší.

„Jo, jsem to já,“ řekl Ralf, a aniž by si uvědomil proč – jednal teď čistě instinktivně – vykročil k Triggerovi, položil mu paži kolem ramen a odváděl ho zpátky k autu čistíren.

„Sou ty chlapi v pořádku?“

„Jasně, jasně,“ řekl Ralf. Ohlédl se a uviděl, jak se Ed s Tlust'ochem sklánějí nad olejovou skvrnou. Dalších pár chladivých kapek dopadlo na modrou plachtu dodávky; znělo to, jako kdyby na ni bubnovaly nějaké netrpělivé prsty „Jen si trochu ohnuli nárazníky, nic víc. Teď se domlouvají.“

„Paráda, Paráda,“ pronesl spokojeně Trigger Vachon. „Jak se vede vaší milý ženušce, Ralfe?“

Ralf sebou trhnul; náhle se cítil jako člověk, který si v poledne vzpomněl, že než šel ráno do práce, zapomněl vypnout sporák. „A sakra!“ řekl a podíval se na hodinky v naději, že bude tak čtvrt na šest, maximálně půl šesté. Ale bylo za deset minut šest. Už dvacet minut na něj Carolyn čeká, že jí přinese talíř polévky a půlku sendviče. Bude mít starost. Stejně už má strach – je sama doma, po obloze se honějí blesky a domem otřásá hromobití. A jestli začne pršet, nedokáže ani zavřít okna – nemá už v rukou skoro žádnou sílu.

„Ralfe?“ zeptal se Trigger. „Děje se něco?“

„Ale ne,“ řekl. „Jenom to, že jsem šel a šel a ztratil pojem o čase. Pak došlo k té bouračce a... hele, Triggere, hodil bys mě domů? Zaplatím ti.“

„Vůbec nic mi platit nemusíte,“ řekl Trigger. „Mám to na trase. Naskočte. Myslíte, že sou ty chlapi v pohodě? Neskočejí po sobě nebo tak?“

„Ne,“ řekl Ralf. „Myslím, že ne. Momentík, jo?“

„Jasně.“

Ralf šel k Edovi. „Tak co, půjde to? Domluvili jste se?“

„Ano,“ odpověděl Ed. „Vyřídíme to soukromě. Vždyť se vlastně nic nestalo. Jen jedno rozbité světlo.“

Mluvil zase úplně normálně a pořizek v bílé košili na něj hleděl téměř s respektem. Ralf byl pořád ještě trochu zmatený a vyvedený z míry tím, co se tu stalo, ale rozhodl se pustit to z hlavy. Má sice Eda moc rád, ale právě teď v červenci má ještě i jiné starosti. Trápí ho Carolyn a ta věc, co vždycky v noci tiká ve stěnách jejich ložnice – a hlavně někde v Carolyn.

„Prima,“ řekl Edovi. „Musím domů. Dělán teď Carolyn vždycky večeri a dneska už mám zpoždění.“

Měl se k odchodu. Zastavila ho napřažená ruka řidiče dodávky „John Tandy,“ řekl.

Potřásl mu ji. „Ralf Roberts. Moc mě těšilo.“

Tandy se usmál. „Za daných okolností vo tom trochu pochybuju... ale jsem fakt rád, že ste se tady u toho nachomejt. Chvilí jsem už měl pocit, že se tu s ním chytnu.“

To já taky, pomyslel si Ralf, ale neřekl nic. Pohlédl na Eda, s určitým znepokojením si prohlížel jeho nezvyklé tričko s krátkými rukávy a bílou hedvábnou šálou s čínskými ornamenty vyšívanými červenou bavlnkou. Když mu pohlédl do očí, opět se mu nějak nelíbil jejich výraz. Ed možná pořád ještě nebyl úplně zpátky v realu.

„Jsi opravdu v pořádku?“ zeptal se ho Ralf. Už chtěl odejít – potřeboval odejít za Carolyn, a přesto pořád nějak váhal. Ten neurčitý pocit, že celá situace má ještě daleko k normálu, v něm přetrvával.

„Jasně, jsem v pořádku,“ odpověděl Ed rychle a obdařil ho širokým úsměvem, který mu ovšem nedorazil až do tmavozelených očí. Zkoumavě Ralfa prohlížely – jako kdyby se ho ptaly, co všechno viděl... a na co všechno

(Hola, hola, Susan Dayová)

si později vzpomene.

3

Kabinu nákladáku Triggera Vachona naplňovala vůně čistého, právě vyžehleného šatstva – z nějakého důvodu Ralfovi připomínala vůni čerstvě upečeného chleba. Nákladák neměl sedadlo pro spolujezdcе, jednou rukou se proto musel držet kliky dveří a druhou nějaké velké přepravky.

„Teda, tam se fakt děje nějaká divočina,“ řekl Trigger, s pohledem upřeným na vnější zpětné zrcátko.

„A to ještě víš houby,“ odpověděl Ralf.

„Znám toho chlápka, co mu patří ten japončik – menuje se Deepneau. Má takovou fešnou paničku. Docela slušnej chlápek – teda normálně.“

„Tak dneska byl tak trochu mimo mísu,“ řekl Ralf.

„Něco ho žere, co?“

„Jo, taky bych řek – nejspíš celej bleší cirkus.“

Trigger se rozchechtal, rukou bouchal do velkého ohmataného volantu z nějaké černé umělé hmoty. „Kurva, celej bleší cirkus! Paráda! Paráda! Hele, tak to si musím zapamatovat!“

Trigger si utřel slzící oči kapesníkem velikostí menšího ubrusu. „Nejel von ten Deepneau směrem vod služebních vrat letiště?“

„Jo, přesně tak.“

„Na to přece musí mít člověk nějakou propustku, ne?“ řekl Trigger. „Myslíte si, že von takovou propustku má?“

Ralf se zamyslel, zamračil se a pak zavrtěl hlavou. „To teda nevím. A ani jsem o tom nepřemýšlel. Jen co ho zase potkám, tak se ho na to musím zeptat.“

„Jo, to byste měl,“ řekl Trigger. „A hned se ho taky zeptejte, jak je to s tím bleším cirkusem.“ Opět se rozchechtal, a opět musel vytáhnout a použít ten svůj operetní kapesník.

Právě když odbočovali z dálniční přípojky na Harris Avenue, spustil se déšť. Nepadaly sice kroupy, ale propukla opravdová letní průtrž mračen – rozpršelo se tak silně, že Trigger musel skoro zastavit.

„No teda,“ řekl s uznáním. „Tenhle liják mi připomíná ty záplavy v pěťavosumdesátým – tenkrát to podemlelo půlku starýho města! Pamatujete se na to, Ralfe?“

„Jo,“ řekl Ralf. „Jenom aby se to neopakovalo.“

„Ale houby,“ řekl Trigger. Šklebil se a pokoušel se dohlédnout na vozovku přes čelní sklo, otírané zběsile se pohybujícími stěrači. „Vod tý doby už tu kanalizaci dali do kupy. Paráda!“

Kombinace chladného deště a tepla v kabině způsobila, že se spodní část čelního skla zevnitř zapotila. Aniž by přemýšlel, nakreslil Ralf prstem na zapocené čelní sklo auta nějaký znak:

„Co to jako má bejt?“ zeptal se Trigger.

„Vlastně ani nevím. Je to asi něco čínskýho, ne? Bylo to na té šále, co ji měl kolem krku Ed Deepneau.“

„Něco mi to připomíná,“ řekl Trigger a zamyslel se. Pak si odfrkl, mávnul rukou a prohlásil: „Hele, víte co? Čínsky umím říct tak jedineh mugu-geipan!“

Ralf se usmál, ale do smíchu mu vlastně ani moc nebylo. Je tu přece Carolyn. Když na ni teď pomyslel, nedokázal se už té představy zbavit – pořád před sebou viděl dokořán otevřená okna, záclony vlající jako strašidelné paže nějakého ducha a vyplavenou ložnici.

„Furt bydlíte v tom baráku naproti koloniálu?“

„Ano.“

Trigger zajel k chodníku; kola náklad'áku rozstříkovala doširoka vějíře vody Pořád lilo jako z konve. Přes oblohu se proháněly blesky a hřmění téměř neustávalo.

„Nechcete tu se mnou chvíli počkat, než se to trochu uklidní?“ zeptal se Trigger. „Za chvíli bude po všem.“

„Já už to nějak zvládnu.“ Ralfa by už v kabině toho náklad'áku neudrželo nic. „Moc ti děkuju, Triggere.“

„Moment! Aspoň vám dám nákou igelitku – nemáte žádněj klo-bouk; natáhnete si jí na hlavu!“

„To je dobrý; říkám ti, že to zvládnu, já to nějak...“

Ani moc nepřemýšlel, jak to dopovědět – hlavně aby už byl z toho náklad'áku venku. Otevřel zadní dveře, vyskočil z auta a přistál až po kotníky ve vodě zaplavující vozovku pod obrubníkem. Aniž by se

otočil, ještě Triggerovi zamával; hned ale spěchal k domu, kde mimo něj a Carolyn bydlel ještě Bill McGovern. Už cestou se snažil z kapsy vylovit klíč od domu; ale když už stál před schody na verandu, najednou zjistil, že žádný klíč potřebovat nebude – dveře byly dokořán. Bill bydlel v přízemí a často je zapomínal zamknout; Ralf si proto představil Billa, vycházejícího z domu a zaskočeného bouřkou. Že by na jeho místě mohla být Carolyn, takovou možnost si Ralf odmítal i jen připustit.

Vešel do tmavé předsíně, trhnul sebou při dalším ohlušujícím zahřmění a spěchal ke schodům do prvního patra. Tam se na chvíli zastavil, ruku na sloupku zábradlí schodiště. Z promočených kalhot a košile mu na podlahu kapala voda. Pak začal vystupovat po schodech – nejráději by je vyběhl, ale neměl sílu přejít z rychlé chůze do běhu. Srdce mu divoce tlouklo, vodou nacucané kecky mu stahovaly nohy jako dvě závaží a z nějakého důvodu měl pořád před očima obraz trhavě se pohybující hlavy Eda Deepneaua v momentě, kdy vyskočil ze svého datsunu – těch mechanických, cukavých pohybů hlavy, jimiž připomínal kohouta, chystajícího se k boji.

Třetí schod hlasitě zavrzal – jako vždycky – a shora se okamžitě ozvaly rychlé kroky. Nijak se nezklidnil, protože Carolynina chůze to nebyla, to poznal okamžitě. A tak Ralf nebyl ani moc překvapen, když se k němu přes zábradlí nakláněl Bill McGovern. Stejně měl přece po celou cestu od letiště pocit, že určitě něco nebude v pořádku, ne? No jistě. Za daných okolností ovšem takový pocit lze jen stěží označit za jasnozřivost. Jakmile se jednou věci dostanou na špatnou cestu, tak se nedají žádným způsobem napravit; všechno je pak už jen horší a horší. A to si také nějakou dobu už uvědomoval. Jenomže by ho nikdy ani nenapadlo, že ta špatná cesta bude tak dlouhá.

„Ralfe,“ volal na něj Bill. „No díky Bohu! Carolyn má... no, asi je to nějaký záchvat. Právě jsem volal pohotovost, posílají sem sanitku.“

Ralf náhle zjistil, že ten zbytek schodů přece jen vyběhnout dokáže.

4

Půlkou těla ležela v síni, druhou půlkou v kuchyni; vlasy měla rozhozené přes obličej. Ralf si hned pomyslel, že se muselo stát něco obzvlášť hrozného; ležela tak nedůstojně, jako nějaký pohozený hadr – a pokud Carolyn něco nesnášela, tak to byla právě jakákoliv ztráta důstojnosti. Poklekl vedle ní a odstranil jí vlasy s čela a očí. Byla stejně mrazivě studená, jako jeho nohy v promočených kečkách.

„Chtěl jsem ji položit na gauč, ale je na mě moc těžká,“ řekl Bill rozpačitě. Držel v ruce klobouk a nervózně si pohrával s jeho prýmkem. „Mám totiž ty záda...“

„Já vím, Bille, to je v pořádku,“ řekl Ralf. Prostrčil paži pod Carolyn a zvedl ji. Pro něj nebyla nijak těžká, spíš naopak – lehounká jako odkvétající pampeliška, chystající se přenechat své pápěří větru. „Ještě štěstí, že jsi tady zrovna byl.“

„Vlastně jsem tu už skoro ani nebyl,“ odpověděl Bill, který následoval Ralfa do pokoje, a přitom si neustále muchlal klobouk. Ralfovi nějak připomněl starého Dorranceho Marstellara s tou jeho knihou básní. *Být tebou, tak už na něj nešahám*, říkal Dorrance. *Nevidím ti ruce*. „Vycházel jsem právě z domu, a najednou slyším nějaké bouchnutí... asi jak upadla...“ Bill stál a rozhlížel se po setmělém pokoji; v obličejí měl nepřítomný, ale současně i jakoby dychtivý výraz – jako kdyby hledal něco, co tam není. Náhle ožil. „Ty dveře!“ řekl. „Určitě jsou ještě dokořán! Naprší do chodby! Hned jsem zpátky, Ralf!“

Vyběhl z pokoje. Ralf mu nevěnoval pozornost; dnešek pro něj začínal nabírat podobu jakéhosi surrealistického, nepřijemného snu. To tikání začínalo být naléhavější – slyšel ho ze stěn pokoje a tak hlasitě, že ho teď nedokázalo přehlušit ani hřmění bouřky

Položil Carolyn na gauč a poklekl vedle ní. Dýchala rychle a krátce. „Klidně lež, zlato,“ řekl. Uchopil ji za ruku – měla ji stejně studenou jako čelo – a jemně ji políbil. „Jen klidně lež. Nic se neděje.“

Ale dělo se – a právě ono hlasité tikání mu znovu a znovu připomínalo to, co se děje. Neožývalo se vlastně ze stěn; nikdy v těch stěnách ani nebylo – je v jeho ženě. V Carolyn. V jeho drahé družce,

kteřá mu pomalu unikala. Co si bez ní počne – dokáže vůbec bez ní žít?

„Jen klidně lež,“ řekl. „Klidně lež, slyšíš mě?“ Znovu jí políbil ruku a přitiskl si ji k obličeji. A když zaslechl houkání blížící se sanitky, rozplakal se.

5

Vědomí se jí vrátilo v sanitce řítící se ulicemi Derry (už zase vysvitlo slunce a z mokřých ulic stoupala pára). Zpočátku z ní vycházely jen nesrozumitelné zvuky, takže Ralf byl přesvědčen, že prodělala srdeční mrtvici. A potom – když už se zdálo, že bude v pořádku, když už začala mluvit souvisle – ji postihl druhý záchvat. Ralf i sanitář měli co dělat, aby ji udrželi na nosítkách.

Za Ralfem ten večer do čekárny ve třetím patře nemocnice nepřišel jako obvykle doktor Litchfield, nýbrž neurolog doktor Jamal. Mluvil s ním tiše, konejšivým tónem; řekl mu, že stav Carolyn se již stabilizoval, že si ji pro jistotu nechají v nemocnici přes noc, ale ráno že bude moci jít domů. Dostane nějaké nové léky – drahé, ale také velice účinné.

„Nesmíme ztrácet naději, pane Robertsi,“ řekl doktor Jamal.

„Ne,“ řekl Ralf. „Asi ne. Bude těch léků víc, pane doktore?“

Doktor Jamal se usmál. Mluvil tiše, jeho měkký indiánský přízvuk navíc působil velmi konejšivě. A i když přímo neřekl, že Carolyn zemře, dostal se k takovému prohlášení blíže, než kterýkoliv jiný lékař za celý ten dlouhý rok boje o její život. Ty nové léky, jak řekl doktor Jamal, sice zabrání dalším záchvatům, ale nemoc se už dostala do stadia, kdy je třeba všechny prognózy brát „se značnou rezervou“. Nádor se bohužel i přes veškeré úsilí lékařů šíří dál.

„Příště mohou nastat problémy s koordinací pohybů,“ říkal doktor Jamal svým konejšivým hlasem. „A bohužel také musím konstatovat určité zhoršení zraku.“

„Mohu tu s ní zůstat do rána?“ zeptal se Ralf tiše. „Bude se jí líp spát.“ Odmlčel se a po chvíli dodal: „A mě také.“

„Ale ovšem,“ řekl doktor Jamal a usmál se. „Je to výborný nápad!“

„Ano,“ řekl Ralf těžce. „Taky si myslím.“

6

Seděl u své spící manželky, naslouchal onomu tikání, které nevycházelo ze stěn, a přemýšlel. *Jednoho dne – brzy, už na podzim nebo v zimě – s ní budu v tomhle pokoji znovu.* Reálnost té představy ho donutila sklonit se nad Carolyn a zabořit jí obličej do bílé košile. I když nechtěl znovu plakat, nedokázal se tomu ubránit.

To tikání. Hlasité a neustávající.

Kdyby se mi tak dostala do ruky věc, co vydává ten zvuk, pomyslel si. Rozdupal bych ji na tisíce kousků. Bůh je mi svědkem, že bych to udělal.

Krátce po půlnoci na své židli usnul – a když se k ránu vzbudil, vzduch byl chladnější než v několika posledních týdnech, Carolyn už byla vzhůru, při plném vědomí a oči se jí smály. Vůbec vlastně nevypadala jako nemocný člověk. Ralf ji odvedl domů a pokračoval ve svém nelehkém úsilí co možná nejvíce jí zpříjemnit poslední měsíce života. Na Eda Deepneaua si znovu vzpomněl až po dost dlouhé době; dokonce i poté, co začal vídat podlitiny v obličejí Heleny Deepneauové, trvalo dost dlouho, než si na Eda znovu vzpomněl.

Jak se léto přehouplo do podzimu, a podzim přecházel do poslední zimy života Carolyn, zaměstnávaly Ralfovy myšlenky stále víc a víc ty hodiny smrti, tikající stále hlasitěji a hlasitěji – i když snad pomaleji.

Se spánkem ale žádné problémy neměl. Ty přišly až později.

ČÁST I – Holohlaví doktůrci

Mezi těmi, kdo mohou spát, a těmi, kdo spát nemohou, zeje hluboká propast. A ta představuje pro lidstvo jednu z největších překážek.

IRIS MURDOCHOVÁ:

„Jeptišky a vojáci“

1. KAPITOLA

Asi měsíc po smrti své ženy začal Ralf Roberts trpět nespavostí.

Zpočátku nešlo o nijak závažný problém, ale situace se trvale zhoršovala. Půl roku poté, co poprvé zaznamenal poruchy svého do-
posud normálního spánkového cyklu, dospěly věci do stadia, jaké by nikdy nebyl ochoten připustit – natož akceptovat. Koncem léta roku 1993 už začal přemítat, jaké to asi bude prožít zbývající roky ve stavu náměsíčné bdělosti, s vytřeštěnýma očima *Takhle daleko to ovšem nikdy nedospěje, přesvědčoval se, k tomu přeci nemůže dojít.*

Skutečně ne? Ani v tom neměl žádnou jistotu – a nijak nepomohly ani knihy, které mu doporučil Milce Hanlon v městské knihovně. Pro-
studoval několik publikací s námětem poruch spánku, ale zdálo se mu, že si navzájem protirečí. Některé nespavost nazývaly příznakem, jiné chorobou; nejméně jedna další zase pouhým mýtem. Ale celý problém byl mnohem složitější, protože po prostudování všech těch knih Ralf zjistil, že nikdo ani pořádně neví, co vlastně spánek jako takový je, a jak nebo proč funguje.

Bylo mu jasné, že by si neměl hrát na vědce-amatéra; měl by místo toho zajít k nějakému doktorovi – to ale pro něj bylo až překvapivě těžké. K doktoru Litchfieldovi pořád ještě pociťoval určitou nechuť. Byl to přece právě doktor Litchfield, který původně nedokázal určit diagnózu Carolyn – bolesti hlavy způsobované mozkovým nádorem považoval za migrénu (jako starý mládenec byl možná opravdu přesvědčen o tom, že Carolyn je jen dalším běžným případem hypochon-

dra); a právě Litchfield se poté, co již byla správná diagnóza jednoznačně určena, dělal jako lékař velmi vzácným. Ralf byl přesvědčen, že kdyby se ho na to zeptal přímo, že by doktor Litchfield odpověděl, že ten případ předal doktoru Jamalovi, jakožto specialistovi... to by všechno ještě bylo celkem v pořádku. Jistě. Jenomže Ralf si dal záležet na tom, aby se doktoru Litchfieldovi při těch pár příležitostech, kdy se s ním vídal v období od prvních Carolyniných záchvatů loni v červenci a její smrti letos v březnu, dobře podíval do očí. A měl přitom neodbytný pocit, že v těch očích vidí úzkost a vinu. Viděl pohled člověka usilovně se snažícího zapomenout na něco, co zpackal. Jediný důvod, proč byl vůbec schopen podívat se na doktora Litchfielda, aniž by mu zároveň chtěl urazit hlavu, bylo ujistění doktora Jamala, že ani včasné stanovení správné diagnózy by patrně nemělo vliv na průběh Carolyniny nemoci, protože když ty bolesti hlavy začaly, byl už nádor velký a nepochybně už vyslal zhoubné buňky – posly zkázy – i do ostatních částí mozku.

Doktor Jamal se mimoto koncem dubna odstěhoval a otevřel si soukromou praxi někde na severu státu Connecticut. Ralf ho dost postrádal. Byl přesvědčen o tom, že si měl o své nespavosti promluvit právě s doktorem Jamalem – ten by ho jistě vyslechl. Doktor Litchfield to neuměl... nebo nechtěl umět.

Koncem léta měl Ralf přečtených už tolik knih o nespavosti, že si ten svůj druh dokázal klasifikovat jako ne sice úplně vzácný, ale přesto méně běžný, než jsou obvyklé poruchy spánku. Lidé netrpící nespavostí obvykle upadnou do spánku prvního stupně po sedmi až dvaceti minutách od usnutí. Naproti tomu lidem s poruchami spánku někdy trvá i déle než tři hodiny, než usnou hlubším spánkem – a zatímco normální spáči se ponoří do spánku třetího stupně (v některých starších knihách označovaného jako théta-spánek) po asi pětácti minutách od usnutí, trvá to lidem s lehkým spánkem obvykle další hodinu nebo dvě... a některé noci se jim do nejhlubšího spánku nepodaří ponořit vůbec. Probouzejí se pak neodpočinutí, s neuspořádanými vzpomínkami na nepříjemné sny a často s nesprávným dojmem, že byli celou noc, až do rána, vzhůru.

Po smrti Carolyn se Ralf začal předčasně budit. Chodil obvykle do postele s koncem nočních zpráv – po jedenácté hodině – a usínal téměř okamžitě. Ale místo toho, aby se probouzel v šest padesát pět – pět minut před sedmou hodinou, na kterou měl nařízený budík – budil se už v šest. Zpočátku to připisoval zvětšené prostatě a sedmdesát let starým ledvinám, i když nikdy po takovém probuzení nemusel na záchod až zas tak nutně, a usnout pak už nedokázal ani poté, co svému močovému měchýři ulevil. Ležel pak v posteli, kterou tolik let sdílel s Carolyn, a čekal, až bude za pět minut sedm (nebo alespoň tři čtvrtě na sedm), aby už mohl vstát. Potom se přestal pokoušet znovu zabrat – prostě jen tak ležel s naběhlýma rukama na prsou, a opuchlýma očima zíral do temného stropu. Někdy myslel na doktora Jamala – jak někde ve Westportu hovoří svým tichým hlasem s konejšivým indiánským přízvukem a dává dohromady střípky svého amerického snu. Jindy zas vzpomínal na místa, která s Carolyn společně navštívili; často se mu vracela vzpomínka na jedno horké odpoledne na písčité pláži v Bar Harboru, kdy seděli v plavkách pod velkým strakatým slunečníkem u rozkládacího stolku, pochutnávali si na ústřicích, popíjeli pivo ze štíhlých láhví a pozorovali plachetnice, prohánějící se po tmavomodré hladině oceánu. Kdy to vlastně bylo? V roce 1964? 1967? A záleží na tom? Nejspíš ne.

Kdyby tím ty změny v rozložení spánku končily, Ralf by se jim snadno – a s vděčností – přizpůsobil. Všechny knihy, která toho léta přečetl, nějak potvrzovaly onu celý život slýchanou lidovou moudrost – že totiž když jsou lidé starší, nepotřebují už tolik spánku. Pokud by ztráta hodiny spánku denně představovala jedinou daň, kterou je třeba platit za pochybné potěšení být „sedmdesát let mlád“, platil by jí rád – a ještě by měl pocit, že dopadl dost dobře.

Jenomže ono to tím nekončilo. Ještě první týden v květnu se Ralf budil se zpěvem ptáků – ve čtvrt na šest. Prvních pár nocí zkoušel vatu do uší, i když hned od začátku pochyboval, že to k něčemu bude. Nebudili ho ani ptáci právě se vrátivší z teplých krajín, ani nákladní auta občas projíždějící po Harris Avenue. Vždy patřil mezi typ lidí, kteří by dokázali usnout za pochodu, i kdyby jim k tomu navíc vyhrávala břeškná dechovka. Měl pocit, že tohle se nezměnilo – ale změnilo se

mu něco v mozku. Jako kdyby měl v hlavě nějaký spínač, který mozek zapínal každý den o něco dřív; a Ralf neměl nejmenší potuchy, jak by se tomu dalo zabránit.

V červnu se začal probouzet už v půl páté, nejpozději ve tři čtvrtě na pět. V polovině července – neopakovala se sice tak úmorná vedra jako ve dvaadevadesátém, ale léto stejně nestálo za nic – měl po spánku už ve čtyři hodiny. Když se převaloval po rozlehlém manželském loži, v němž se s Carolyn za horkých (i chladných) nocí tolikrát miloval, začalo ho stále častěji napadat, že jestli ho časem spánek opustí úplně, bude mít ze života peklo. Během dne se takové představě ještě dokázal vysmívat – ale po nocích si začal uvědomovat ponurou pravdivost koncepce temnoty lidské duše, jak o ní psával Francis Scott Fitzgerald; ve čtvrt na pět ráno se zdá být možné cokoliv prostě cokoliv.

V té době se ještě dokázal přesvědčovat, že u něj jen dochází k určitým změnám spánkového cyklu, že tělo tak jen normálně reaguje na řadu závažných změn v jeho životě, z nichž ty dvě nejzávažnější představovala smrt manželky a odchod do důchodu. Když přemýšlel o svém životě v poslední době, napadalo ho občas slovo osamělost – více se ale hrozil jiného slova, zasutého kdesi v nejspodnější zásuvce podvědomí, odkud se v okamžicích krátké nepozornosti hbitě dralo ven. Osamělost – prosím. Ale deprese – tak ta zcela určitě ne.

Možná potřebuješ víc pohybu, napadalo ho. Chod' na procházky, jako loni u létě. Konec konců vedeš dost usedlý život – vstaneš, nasnídáš se, něco si přečteš, chvíli koukáš na televizi, pak si zajdeš přes ulici do Renety pro něco k jídlu, chvíli se pošťouráš v zemi na zahrádce, někdy jdeš do knihovny nebo se podívat na Helenu a toho jejího prcka, povečeříš, posedíš na verandě s McGovernem, nebo s ním zajdeš k Lois Chasseové. A potom? Zase chvíli koukáš do nějaké knihy nebo na televizi, umeješ se a jdeš do postele. Nuda. Pak není divu, že se budíš tak brzo.

Až na to, že všechno je úplně jinak. Může se sice zdát, že vede nezáživný a usedlý život, ale ve skutečnosti to je všechno úplně jinak. Tak třeba už jen ta zahrádka. Žádné zázraky tam nejspíš nevypěstuje, ale k nějakému „šťourání se v zemi“ má jeho činnost daleko. Skoro

každé odpoledne tam propotí košili, a když skončí s plněním nebo okopáváním, třesou se mu vyčerpáním ruce. Spíš by se to dalo nazvat trestem – ale trestem za co? Že se budí už před svítáním?

Ale bylo mu to jedno. Práce na zahradě mu dokázala vyplnit větší část odpoledne a pomohla zapomenout na věci, na které nechtěl myslet, a o nichž nechtěl přemýšlet, i když to zapomenutí bylo vykoupeno bolením celého těla a občasnými černými mžitky před očima. Začal chodit na zahrádku krátce po svátku Čtvrtého července; práce mu tam vydržela po celý srpen a ještě dlouho poté, co ranou úrodu už sklídl a pozdější beznadějně zaschla.

„Měl bys toho nechat,“ řekl mu jednoho večera Bill McGovern, když seděli na verandě a popíjeli limonádu. Bylo to v půlce srpna – Ralf se v tu dobu budil už kolem půl čtvrté ráno. „Nepomůže to tvému zdraví. A navíc vypadáš jako nějaký náměsíčník.“

„Možná taky náměsíčník jsem,“ odpověděl Ralf stroze. Tón, jakým to vyslovil – nebo snad výraz, jaký přitom měl v očích – byl natolik přesvědčivý, že McGovern raději rychle změnil téma hovoru.

Zase začal chodit na procházky – sice ne na takové maratóny jako v dvaadevadesátém, ale když nepršelo, tři kilometry denně urazil. Jeho obvyklá trasa vedla přes kopec Horní míle k městské knihovně, a pak do antikvariátu a trafiky z názvem Staré stránky na rohu ulice Witcham a Hlavní třídy.

Antikvariát byl hned vedle krámu s veteší nazvaného Bazarová růže – bazarové šatstvo; a když jednoho dne v onom trýznivém srpnu procházel kolem tohoto krámu, spatřil Ralf mezi vyšisovanými poutači na prošlé fazolové polévky nový plakát. Byl umístěný tak, že napůl zakrýval vybledlou ceduli PAT BUCHANAN PREZIDENTEM.

Na dvou fotografiích v horní části plakátu byla poměrně hezká blondýnka ve věku asi čtyřiceti let. Ale provedení těch fotografií – vlevo zachmuřený anfas, vpravo zachmuřený profil, v obou případech na bílém pozadí – bylo natolik znepokojivé, že Ralfa přimělo k zastavení. Žena na těch fotografiích by přece patřila spíš do vývěsky na poštovním úřadě nebo do nějaké televizní pátrací relace... a podle textu v dolní části plakátu vlastně právem.

Zastavil se sice jen kvůli těm fotografiím, ale opravdu ho upoutalo až jméno té ženy:

HLEDANÁ PRO VRAŽDU – SUSAN EDWINA DAYOVÁ

stálo na plakátě velkými tiskacími písmeny Dole, pod těmi policejními fotografiemi, pak drobnější červený tisk doporučoval: **TO-MUHLE MĚSTU SE VYHÝBEJ!**

Úplně dole v rohu plakátu pak byl – drobným tiskem – nějaký další text. Protože Ralfovi se od smrti Carolyn zrak poněkud zhoršil – mnohem více by vlastně pravdě odpovídalo prohlášení, že už má oči úplně v kýblu –, aby ten text rozluštil, musel se předklonit tak, až čelem narazil na špinavé sklo výlohy krámu Bazarová růže – bazarové šatstvo: *Vydala Hlídka života státu Maine.*

Někde hodně hluboko v hlavě mu nějaký hlas šeptal: *Hola, hola, Susan Dayová, kolik děcek si už dneska zabila?*

Susan Dayová – jak si teď Ralf uvědomil – to je přece nějaká politická aktivistka buď z New Yorku nebo Washingtonu; nejspíš jedna z těch užvaněných ženských, co pořád organizují akce neposlušnosti taxikářů, holičů nebo stavebních dělníků v ochranných přilbách. Ale kde přišel právě k téhle nepovedené rýmovačce, to si vysvětlit nedokázal. Možná mu znavenými mozkovými buňkami probleskla nějaká vzpomínka na ty protestní rýmovačky z doby války ve Vietnamu – třeba na ten pokřik *Hola, hola, L. B. Johnstone! Tak jak ti dnes to zabíjení jde?*

Kdepak, to není ono, pomyslel si. Přihořívá, ale ještě nehoří. Přece...

Právě v okamžiku, kdy se mu už už vybavovalo jméno a obličej Eda Deepneaua, ozval se přímo za ním nějaký hlas: „Země volá Ralfa, země volá Ralfa, ozvi se, Ralfíku!“

Vyrušen ze zamyšlení se Ralf otočil. Vylekalo ho – a zároveň i trochu pobavilo – zjištění, že téměř usnul ve stoje. *Pro kristapána, pomyslel si, člověk si vůbec neuvědomí, jak je spánek důležitý, dokud mu nechybí. To se pak všechny podlahy naklánějí a všechny rohy zakulacují.*

Oslovil ho Hamilton Davenport, majitel antikvariátu Staré stránky Stavěl právě před krám vozík naložený lacinými brožovanými knížkami s pestrobarevnými obálkami. V koutku úst měl nepostradatelnou dýmku z kukuřičného klasu, vysílající do vlahého vzduchu obláčky namodralého dýmu. Ta dýmka Ralfovi vždy připomínala komín na dětských modelech parníků. V otevřených dveřích antikvariátu si hovořel starý šedivý kocour Winston Smith, ocas ovinutý kolem pacek. Hleděl na Ralfa netečnými žlutými očima, jako kdyby mu říkal, *Tak co kamaráde – tak ty si myslíš, že umíš stárnout? Já ti ale klidně odpřísáhnu, že o stárnutí víš úplně houby.*

„Sakra, Ralfe, co je to dneska s tebou,“ řekl Davenport. „Volal jsem na tebe nejmíň třikrát.“

„Trochu jsem se zamyslel,“ řekl Ralf. Prošel kolem vozíčku s knihami, protáhl se dveřmi (Winston Smith pochopitelně neuhnul ani o píd'), a vzal si z pultu dvoje noviny, které kupoval každý den: bostonské *Globe* a *USA Dnes*. Místní *Zpravodaj* mu doručoval až do schránky poslíček Pete ze sousedství. Ralf někdy lidem říkal, že jedny z těch novin bere jako humoristické, ale zatím si ještě neujasn timeré z nich to jsou. „Dneska jsem se...“

Zarazil se, protože se mu náhle v duchu vybavil obličej Eda Deepneaua. To od něj přece poprvé slyšel tu hloupou rýmovačku – tenkrát u letiště, loni v létě; není divu, že mu chvíli trvalo, než to vydoloval z paměti. Ed Deepneau je přece poslední člověk na světě, u něhož by se dalo předpokládat, že bude říkat podobné nesmysly.

„Ralfe?“ řekl Davenport. „Chtěl's mi něco říct?“

Ralf zamrkal. „Ach, promiň. Nějak jsem na dnešek špatně spal – to jsem ti chtěl říct.“

„Jo, nevyspalej... ale na světě jsou i horší věci. To musíš před spaním vypít sklenici orlíka a pak asi tak půl hodiny poslouchat nějakou uklidňující muziku.“

Ralf začal zjišťovat, že tohle léto má snad každý v Americe nějaký recept na nespavost – nějaký zázračný prostředek na dobré spaní, který se předává po celé generace jako rodinná Bible.

„Bach je dobrej, taky Beethoven; ani William Ackerman není špatnej. Ale fór je v tom,“ – Davenport teď důležitě zvedl prst, aby

„Nový nejspíš bude – není zažloutlý jako ty ostatní, a mimoto na něm není skoro žádný prach. Vypadá jako ty policejní cedule, že je někdo hledanej – jenomže na těch fotkách tam je nějaká Susan Dayová.“

„Susan Dayová na... to je ale hajzl!“ Vrhł na sousední obchod znechucený pohled bez jakékoliv známky humoru.

„Co ona je zač – předsedkyně Národního svazu žen, ne?“

„Jejich bývalá předsedkyně, a taky spoluzakladatelka organizace Sestry ve zbrani. Napsala knížky *Stín mé matky* a *Údolní lilie* – ta první je studie o týraných ženách – proč si to většinou nechávají líbit, a proč svý muže neudají. Dostala za ni Pulitzerovu cenu. Susy Dayová je jedna ze tří nebo čtyř politicky nejvýznamnějších žen, které dnes v Americe máme – a mimoto píše fakt dobře. Ten šašek odvedle moc dobře ví, že hned vedle pokladny mám jednu z těch petic.“

„Jakýs petic?“

„Chceme prosadit, aby sem přijela na přednášku,“ řekl Davenport. „Pamatuješ se přece, jak se loni na vánoce jeden z toho protipotrato-výho hnutí pokusil vypálit ženskou kliniku, co patří organizaci Péče o ženu, ne?“

Ralf zapátral v paměti – vrátil se do černé jámy, v níž prožíval konec roku 1992 – a řekl: „Matně si vzpomínám, že policajti chytili nějakýho kluka s kanystrem benzínu na parkovišti před nemocnicí, ale nenapadlo mě, že...“

„To byl Charlie Pickering. Je členem hnutí Chléb náš vezdejší – to je jedna z těch organizací, zasazujících se o právo plodu na život, co tady rádí,“ řekl Davenport. „To mu zadali voni – tím si můžeš bejt jistej. Letos nevyhrožujou benzínem, ale snažej se donutit městskou radu, aby změnila stavební předpisy a vytlačila tu nemocnici někam za město. A klidně se jim to může podařit. Ono totiž Derry, Ralfe, není zrovna žádná kolíbká liberalismu.“

„To tedy není,“ řekl Ralf s prchavým úsměvem. „A taky nikdy nebyla. Ta nemocnice Péče o ženu je ale skutečně klinika, kde se provádějí interrupce, ne?“

Davenport na něj pohlédl už poněkud rozladěně a hlavou ukázal do směru k obchodu Bazarová růže. „Takhle tomu říkají pitomci jako

je ten vod vedle,“ řekl, „jenomže místo klinika říkají fabrika. Ignorují všechno ostatní, co Péče o ženu pro ženský dělá.“ Ralf teď začínal mít pocit, že Davenport mluví jako televizní hlasatel propagující při nedělním filmu pro pamětníky punčocháče. „Mají poradenskou službu, starají se o zneužívaný ženský a děcka, a u Newportu pro ně mají útulek. Vedle nemocnice jim navíc funguje krizový středisko pro znásilněný ženský a mají taky nepřetržitou telefonní linku pro ženský, co je někdo znásilnil nebo zbil. Prostě se starají o spoustu dalších věcí – ve srovnání s nima by Samaritáni museli bejt jasný dvojky.“

„Ale potraty tam dělají, ne?“ řekl Ralf. „Kvůli tomu se přece taky protestovalo.“

Ralf měl dojem, že před nízkou cihlovou budovou, kde už léta sídlila klinika Péče o ženu, postávají pořád nějakí demonstranti s transparenty A vždy mu připadali nějak příliš neduživí nebo příliš zdraví, příliš hubení nebo příliš tlustí, příliš přesvědčení o tom, že mají na své straně Boha. Na transparentech mívali slogany jako I NENAROZENÍ MAJÍ SVÁ PRÁVA, ŽIVOT JE MOŽNOST VOLBY, nebo osvědčený POTRAT JE VRAŽDA! Občas plivali na ženy, které kliniku navštěvovaly.

„Jo, dělají tam interrupce,“ řekl Hamilton. „Trápí tě to snad nějak?“

Ralf pomyslel na dlouhá léta, co se s Carolyn pokoušeli mít dítě – na ta dlouhá léta falešných poplachů a jediného pětiměsíčního těhotenství, ukončeného spontánním potratem – a pokrčil rameny Najednou se mu zdálo, že je nějak příliš horko, a že ho bolejí nohy. A pomyslení na cestu domů – hlavně do kopce přes Horní míli – mu k náladě také moc nepřispívalo. „Ani nevím,“ řekl. „Já bych jen chtěl, aby lidi na sebe nemuseli tolik... aby na sebe nebyli taková.“

Davenport zavrčel, přešel k výloze sousedního obchodu a prohlížel si napodobeninu policejního plakátu na hledanou osobu. Zatímco hleděl na ten plakát, na tmavém pozadí vnitřku obchodu Bazarová růže se náhle zhmotnil jakýsi hubený a mrtvolně bledý muž s kozí brádkou – Ralf by ho označil za pravý opak představy právě zmíněného Samaritána. Vypadal spíš jako nějaký strašidelný kabaretní zjev značně plesnivého zevnějšku; když zjistil, co zaujalo Davenporta ve

výloze, okamžitě se mu v koutku úst objevil pohrdlivý úšklebek. Ralf si pomyslel, že takový úšklebek by člověka taky mohl stát pár vyražených zubů nebo přeražený nos. Zvláště v tak parném dni, jaký je právě dnes.

Davenport ukázal na plakát a zuřivě zavrtěl hlavou.

Daltonův úšklebek přidal na pohrdlivosti. Gesto jeho ruky Davenportovi jednoznačně ukázalo – *Na to, co ty si o tom myslíš, ti z vysoka seru* – a pak se Dalton znovu se ponořil do temných hlubin svého krámu.

Davenport se obrátil k Ralfovi; na tvářích teď měl rudé skvrny „Fotka tohohle člověka by v ilustrovaném slovníku měla bejt hned vedle hesla *čurák*“, řekl.

Nejspíš přesně to samé si teď on myslí o tobě, pomyslel si Ralf – ale pochopitelně to nevyslovil.

Davenport stál před vozíkem plným knih, ruce v kapsách pod červenou pracovní zástěrou, oči zabodnuté do plakátu s fotografiemi

(Hola, hola)

Susan Dayové.

„No,“ řekl Ralf, „tak já abych snad...“

Davenport se probral ze zamyšlení. „Ještě nechod,“ řekl. „Nejdřív bys mi mohl podepsat tu petici, ne? Ať mám po ránu aspoň nějaký potěšení.“

Ralf neklidně přešlápl na místě. „Víš, já se normálně do podobných věcí nemíchám...“

„No tak, Ralfe,“ řekl Davenport tónem Tak buď přeci rozumný. „Tady přece nejde o žádnou konfrontaci – my jenom chceme, aby takový burani a pošuci, jako jsou v tom hnutí Chléb náš vezdejší – a politický troglodyti jako tenhle Dalton – nedosáhli zrušení fakt užitečný instituce pro ženský. Přece po tobě nechci, abys ses mi podepsal na petici požadující zákaz zkoušek chemickéjch zbraní na delfínech, ne?“

„Ne,“ řekl Ralf, „to jistě ne.“

„Do prvního září chceme poslat Susan Dayové pět tisíc podpisů. Nejspíš to stejně k ničemu nebude – Derry je jen taková malá díra, a ona už má určitě udělanej program až do konce tohohle století – zkusit to ale můžeme, za to nic nedáme, ne?“

Ralfa napadlo, aby Hamiltonovi řekl, že jedině, co by byl teď ochotný podepsat, je žádost bohům spánku, aby mu přidali nejméně tři hodiny nočního odpočinku, o který ho teď obírají; pak ale ještě jednou pohlédl na Hamiltona a rozhodl se, že raději bude zticha.

Carolyn by tuhle zatracenou petici nejspíš podepsala, pomyslel si. Nijak sice potratům nefandila, ale také nefandila chlapům, co chodili domů po zavírací době hospod a pak si pletli manželky a děti s fotbalovými mičudami.

To je sice pravda, ale nemusel by to být ten hlavní důvod jejího podpisu; zcela určitě by si však nenechala ujít příležitost na vlastní uši a zblízka vyslechnout přednášku takové nefalšované bojovnice za práva žen, jako je Susan Dayová. Podepsala by už jen ze zvědavosti – ta tvořila natolik nedílnou součást její osobnosti, že ji nedokázal potlačit ani ten nádor na mozku, který ji dokázal zabít. Ještě dva dny před smrtí vytáhla z jeho rozečtené knížky na nočním stolku lístek do kina, který tam měl místo záložky, protože byla zvědavá, na jakém filmu byl. Ten film se jmenoval *Pár správných chlapů* – a Ralf byl překvapen i rozladěn zjištěním, jak moc ho ještě dnes vzpomínka na tu epizodu bolí. Bolí ho až nepředstavitelně intenzívně.

„Ale samozřejmě,“ řekl Hamiltonovi. „Rád to podepíšu.“

„Seš můj člověk!“ zvolal Davenport a poplácal ho po ramenou. Jeho zamyšlený pohled teď vystřídal jakýsi úšklebek – ale Ralf měl pocit, že žádná změna k lepšímu to zrovna není. Ten úšklebek byl nějak tvrdý a ne zvlášť povzbudivý. „Rač vstoupit do mého doupěte neřesti!“

Ralf ho následoval do krámu provoněného tabákem, který v půl desáté dopoledne doupě neřesti zrovna nepřipomínal. Winston Smith před nimi utekl, jen po nich krátce šlehl pohledem svých žlutých očí. *On je jeden pošuk, a ty druhej – jemu podobnej*, jako kdyby jim říkal na rozloučenou. Za daných okolností to byl závěr, o němž by Ralf ani moc nediskutoval. Srolované noviny si dal pod paži, natáhl se k nalinkovanému archu papíru vedle pokladny, a podepsal petici žádající po Susan Dayové, aby přijela do Derry a přednesla zde řeč na obranu společnosti Péče o ženu.

* * *

Do kopce na Horní míli mu to šlo lépe, než čekal. Právě přecházel křižovátku ulic Witcham a Jackson, právě si říkal, *zas tak zlé to není, taková...*

Náhle si uvědomil, že mu hučí v uších a třesou se mu nohy. Zastavil se a položil si ruku na srdce. Cítil, jak mu pod košili buší děsivým tempem. Zaslechl šustění papíru a spatřil, že mu z bostonských novin *Globe* padá inzertní příloha a přistává pod obrubníkem chodníku. Chystal se pro ni sehnout, ale včas se zarazil.

To není zrovna dobrý nápad, Ralfe – jestli se teď sešneš, tak nejspíš upadneš. Lepší bude, když ty noviny necháš metařovi.

„Jasně, jasně, to víš že jo,“ zamumlal a narovnal se. Před očima se mu jako nějaké surrealistické hejno vran začaly míhat černé tečky – a Ralf byl na chvíli nezvratně přesvědčen, že už ho nic nemůže zachránit před tím, aby se v nejbližším okamžiku nesvalil pod chodník, hned vedle těch novin.

„Ralfe? Jsi v pořádku?“

Opatrně zaostřil zrak a spatřil Lois Chasseovou. Bydlela na druhé straně Harris Avenue, asi půl bloku od jeho domu, kde s ním bydlel Bili McGovern. Seděla na jedné z laviček před parkem Strawford; nejspíš čekala na autobus do města.

„Jasně že jsem v pořádku,“ řekl a donutil nohy k pohybu. Měl pocit, že se brodí nějakým sirupem; k lavičce se dokázal dostat celkem bez problémů, ale když vedle Lois dosedal, nedokázal potlačit úlevné heknutí.

Lois Chasseová měla velké, tmavé oči – takové, jakým se kdysi říkalo španělské – a nic by za to nedal, že jimi na střední škole popletla hlavu spoustě kluků. Pořád ještě jí to slušelo, ale Ralf teď měl úplně jiné starosti než si všímat smutku, který v těch očích zahlédl. Jako by... co? *Je v nich až nějak moc toho smutku*, napadlo ho – ale stejně to teď nejspíš ani není schopn pořádně posoudit.

„V pořádku,“ řekla Lois jako ozvěnou.

„Jasně že jo.“ Ze zadní kapsy vytáhl kapesník, zkontroloval, zda je čistý, a otřel si jím čelo.

„Doufám, že ti to nevadí, Ralfe – ale musím ti říct, že *nevypadáš*, že bys zrovna byl v pořádku.“

Ralfovi to sice vadilo, ale nenapadla ho žádná reakce.

„Jsi bledý, potíš se a navíc kolem sebe trousíš.“

Ralf na ni ohromeně pohlédl.

„Něco ti vypadlo z novin. Nějaké reklamy“

„Fakt, jo?“

„Jen nedělej, že o tom nevíš. Momentík, jo?“

Vstala, přešla přes chodník, sehnula se (Ralf si všimnul, že i když má dost velký zadek, na ženskou, které je osmašedesát, má pořád ještě obdivuhodně štíhlé nohy) a zvedla inzertní přílohu. Přišla s ní k lavičce a zase se posadila.

„Na,“ řekla a podala mu ji. „Toho trousila odvolávám.“

Musel se usmát. „Děkuji ti.“

„To nestojí za řeč. Hodil by se mi kupón k Maxwellovi, a taky ty na hamburgery a dietní kolu. Od té doby, co pan Chasse umřel, jsem strašně ztloustla.“

„Lois, ty přece vůbec nejsi tlustá.“

„Děkuji ti, Ralfe, jsi pořád ještě moc zdvořilý člověk – ale co kdybychom se bavili o něčem jiném? Chytila tě závrat', co? Málem jsi omdlel.“

„Nemohl jsem popadnout dech,“ řekl upjatě a začal sledovat hlouček dětí, hrajících v parku baseball. Brały hru dost vážně, honily se po hřišti jako o život. Ralf jim záviděl tu jejich energii.

„Nemůžeš popadnout dech, jo?“

„Jo.“

„Prostě nemůžeš popadnout dech.“

„Lois, začínáš mi připomínat ohranou desku.“

„Tak ta ohraná deska ti teďka něco řekne, jo? Když se v tomhle vedru pustíš do kopce na Horní míli, tak jsi prostě blázen. Proč si neuděláš procházku třeba k dálnici, kde je rovinka, a kde už to znáš?“

„Protože tam pořád musím myslet na Carolyn,“ řekl a okamžitě se nenáviděl za ten odměřený, téměř hrubý tón, jakým to vyslovil – jinak to ale říci nedokázal.

„Ach, sakra,“ řekla a krátce se dotkla jeho ruky „Promiň.“

„To je v pořádku.“

„Ne, nic není v pořádku. Mohlo mě to napadnout. Ale stejně – fakt teď nevypadáš právě dobře. A taky už ti dávno není dvacet, Ralfe. Ani čtyřicet. Jistě, pořád ještě jsi ve formě – na chlapa ve tvých letech jsi vlastně ve fantastické formě – ale měl bys na sebe dávat větší pozor. Carolyn by si taky určitě přála, abys na sebe dával větší pozor.“

„Já vím,“ řekl, „ale já jsem fakticky...“

... v pořádku, chtěl dokončit větu; pak ale vzhlédl od svých rukou, znovu se jí podíval do těch tmavých očí – a to, co v nich zahlédl, mu už nedovolilo tu větu dokončit. Spatřil v těch očích unavený smutek... nebo snad v nich spatřil osamělost? Možná oboje. Každopádně v nich ale zahlédl i něco navíc. Zahlédl v nich i sebe samotného.

Chováš se hloupě, říkaly ty oči, hledící na něj. Možná se chováme hloupě oba dva. Je ti sedmdesát, Ralfe, a jsi vdovec. Mně je osmašedesát, a jsem vdova. Jak dlouho si myslíš, že ještě budeme večer sedat na tvé verandě – s Billem McGovernem jakožto nejstarší gardedámou na světě. Řekla bych, že moc dlouho už ne, protože už moc času nám nezbývá.

„Ralfe,“ zeptala se Lois, najednou nějak starostlivě. „Vážně jsi v pořádku?“

„Ano,“ řekl; opět si prohlížel ruce. „Jistě, jsem v pořádku.“

„Měl jsi takový divný výraz v obličeji... no, nevím.“

Ralf přemítal, zda ho skutečně ta kombinace výstupu do kopce a dopoledního horka trochu nepoznamenala. Protože tady teď sedí s Lois, o níž McGovern vždy mluvil (s nepatrným pozvednutím obočí) jako o „naší Lois“. Jistě, Lois nepochybně je pořád ještě fešanda – štíhlé nohy, hezké poprsí, zajímavé oči – možná by jí nevadilo, kdyby ji začal svádět, možná by se i svěst nechala. Ale co potom? Co kdyby náhodou zahlédla lístek do kina, vykukující z knížky, kterou právě čte – vytáhla by ho, byla by zvědavá, chtěla by přijít na to, jaký asi film má pro něj větší přitažlivost než ona sama?

Nejspíš ne. Lois má sice velice zvláštní oči, do jejího výstřihu mu oči zabloudily už vícekrát během oněch večerů s ledovým čajem na verandě – ale pořád ještě si uvědomoval, že i ve svých sedmdesáti

letech by se mohl snadno dostat do zbytečných problémů. Stárnout přece neznamená ztrácet soudnost.

Vstal – a protože si uvědomoval, že Lois ho pozoruje, dal si záležet, aby vstával s jistotou. „Děkuji ti, že máš o mě starost,“ řekl. „Chceš kousek doprovodit starého kamaráda?“

„Díky, ale bohužel jedu do města. Dostali nádhernou růžovou přízi – víš přece, jak trpím na afghánskou vlnu. Počkám tu na autobus a projdu si mezitím ty kupóny na slevu.“

Ralf se zašklebil. „Tu přízi si ovšem nesmíš nechat ujít.“ Pohlédl ještě jednou na děti na hřišti. Právě v tom okamžiku se utrhł jeden zrzavý kluk z třetího pole a vyrazil dopředu... a s hlasitým zaduněním narazil na chránič zadáka a zřítíl se k zemi. Ralf zamrkal – už už si představoval sanitku, řítící se k hřišti s blikajícími světly a ječícími sirénami; zrcek však okamžitě se smíchem vyskočil.

„Srabe, stejně seš v autu!“

„Velký kulový,“ zněla nedůtklivá reakce protihráče; hned ale také propukl v smích.

„Jestlipak by ses ještě někdy chtěl do těch let vrátit, Ralfe?“ zeptala se Lois.

Zamyslel se. „Někdy,“ řekl. „Jenomže dneska se mi to už zdá moc náročný. Zastav se dneska večer, Lois – aspoň na chvíli.“

„Jo, nejspíš se stavím,“ řekla; a Ralf vykročil po Harris Avenue, cítě v zádech pohled těch zajímavých očí. Snažil se držet zpřímá. Měl pocit, že se mu to docela daří – ale dávalo mu to zabrat. Snad nikdy v životě se ještě necítil tak unavený.

2. KAPITOLA

Ralf si domluvil návštěvu u doktora Litchfielda necelou hodinu po onom rozhovoru s Lois na lavičce v parku; sestřička na příjmu s milým hlasem mu řekla, že pokud se mu to hodí, může přijít v úterý v deset hodin. Ralf řekl, že se mu to hodí perfektně, a zavěsil. Pak šel do pokoje, sedl si do ušáku – odkud měl výhled na Harris Avenue – a myslel na to, jak doktor Litchfield zpočátku mozkový nádor jeho ženy léčil tylenolem a příručkami vysvětlujícími různé techniky relaxace. A

pak se mu vybavil pohled doktora Litchfielda poté, co testy magnetické rezonance potvrdily otřesné výsledky z tomografie... pohled plný viny a znepokojení.

Na druhé straně ulice se právě z Renety vyhrnula skupina kluků vyzbrojená lízátky a čokoládovými tyčinkami. Ralf se díval, jak nasedají na kola a vyrážejí do vlahého dopoledne – a jako obvykle ho napadlo něco, co mu přicházelo na mysl vždy při vzpomínce na ten pohled v očích doktora Litchfielda, který byl navíc stejně jen falešnou vzpomínkou.

Tak starý brachu, pravdou je, že tys chtěl, aby Litchfield vypadal neklidně... tys přímo doufal, že se bude cítit provinile.

Možná je to tak – doktor Litchfield je možná docela fajnový člověk a vynikající lékař; přesto ale netrvalo ani půl hodiny, a Ralf znovu zavolal do ordinace doktora Litchfielda. Řekl té sestřičce se sexy hlasem, že se právě podíval do kalendáře a zjistil, že v úterý v deset hodin se mu to vůbec nehodí. Má už domluvenou návštěvu u pedikérky, na kterou úplně zapomněl.

„Víte, paměť už ni neslouží jako dřív,“ řekl jí.

Navrhla mu dvě hodiny odpoledne příští úterý.

Ralf jí slíbil, že se ještě ozve.

Kdo lže, ten krade, napadlo ho, když položil telefon, kráčel k ušáku a pomalu se do něj nořil. *S Litchfieldem jsi asi už navždy skončil, co?*

Nejspíš ano. Doktor Litchfield ale kvůli tomu zcela jistě nespáchá sebevraždu; jestli si vůbec kdy na Ralfa vzpomene, bude to jen vzpomínka na dalšího z řady pacientů, kteří mu během prohlídky prostaty pouštěli do obličejve větry.

Jistě, ale co tedy chceš podniknout s tou nespavostí, Ralfe?

„Půl hodiny před spaním budu v klidu sedět a poslouchat klasickou muziku,“ pronesl nahlas. „A na potlačení té votravny přirozený potřeby si koupím nějaký prášky.“

Skoro ho vyděsilo, že se tomu musí smát. Byl to ale smích hysterický, možná s podtónem strachu; chvíli trvalo, než se mu podařilo ho potlačit.

Ale dejme tomu, že by zkusil i to, o čem se zmiňoval Hamilton Davenport (plenky by ovšem vynechal, díky moc) – vyzkoušel přece skoro všechny ty dobře míněné rady, jichž se mu v poslední době dostalo. Vtom si vzpomněl na další dobře míněnou lidovou radu, a znovu se musel začít šklebit.

Přišel s ní McGovern. Jednou k večeru seděl na verandě a Ralf si právě nesl z Renety špagety s nějakou omáčkou. McGovern pohlédl na svého spolubydlícího z prvního patra, vydal ze sebe jakýsi mlaskaný zvuk a soustrastně přitom potřásl hlavou.

„Co zas má znamenat tohle?“ zeptal se Ralf, usedaje vedle něj. Kousek opodál nějaká holčička ve džínách a bílém tričku, které jí bylo příliš veliké, skákala přes švihadlo a něco si přitom prozpěvovala. Začínalo se stmívat.

„Máto znamenat, že vypadáš zdrchaně, taháš za sebou nohy a celej se hrbíš,“ řekl McGovern. Palcem si posunul slamák trochu dozadu a pozorně si Ralfa prohlížel. „Pořád ještě nemůžeš spát?“

„Pořád ještě nemůžu spát,“ potvrdil Ralf.

McGovern chvíli neřikal nic. Pak znovu promluvil – tentokrát měl jeho proslov tón jakési absolutní, téměř apokalyptické neodvratnosti. „Řešením je whisky,“ řekl.

„Řešením čeho?“

„Řešením tvé nespavosti, Ralfe. Nemusíš se v ní zrovna koupat – to fakt nemusíš. Prostě dáš do panáka lžičku medu, do půlky zaleješ vizourem, a deset nebo dvacet minut před spaním to do sebe šoupneš.“

„To myslíš vážně?“ zeptal se Ralf pochybovačně.

„Já ti jen můžu říct, že mně to pomohlo – a to jsem měl se spaním sakra problémy, když mi bylo kolem čtyřicítky. Když si na to vzpomenu, tak mám pocit, že to nejspíš byla moje životní krize – půl roku jsem nespal a celej rok jsem měl deprese z toho, že začínám plešatět.“

I když všechny knihy, které na toto téma přečetl, souhlasně uváděly, že zkoušet na nespavost alkohol je zbytečné, že alkoholem se problémy často jen prohloubí, Ralf přesto zkusil i tenhle recept. Protože nikdy pít moc nedal, začal tím, že McGovernem doporučenou dávku – půlku panáku – snížil na čtvrtinu; když se ale ani po týdnu nedostavilo žádné zlepšení, zvýšil dávku na celý panák... a pak na dva. Jed-

noho rána se probudil před půl pátou s příšernou bolestí hlavy, provázenou nepříjemnou pachutí po whisky na horním patře. Uvědomil si, že poprvé po patnácti letech má pořádnou kocovinu.

„Na takový sračky je život moc krátkej,“ oznámil svému prázdnému bytu. A tím skončil jeho slavný experiment s whisky.

* * *

Dobře, pomyslel si Ralf, sledující teď proměnlivý polední tok přicházejících a odcházejících zákazníků Renety na druhé straně ulice. *Věci se mají takhle: McGovern říká, že vypadáš jako onuce, Lois Chasseové ses dneska dopoledne málem skácel k nohám – a právě jsi odvolal návštěvu u rodinného lékaře. Co bude dál? Necháš to plavat? Smíříš se s tím a necháš to plavat?*

Ta myšlenka v sobě sice měla určitý orientální šarm – osud, karmu a podobné záležitosti – on ale bude potřebovat něco víc než šarm, aby nějak dokázal přežít ty dlouhé hodiny časných rán. Knihy říkají, že na světě existují lidé, a není jich málo, kteří jsou schopni žít a pracovat při pouhých třech nebo čtyřech hodinách spánku denně. Některým lidem stačí dokonce jen dvě hodiny spánku. Takových lidí je sice extrémně málo, ale jsou. Ralf Roberts však mezi ně nepatří.

Jak vypadá, to ho moc netrápilo – svá milovnická léta má přece už dávno za sebou. Ale trápilo ho, jak se cítí – už nešlo jen o to, že se necítí zrovna dobře, nýbrž že se cítí přímo příšerně. Nespavost začala prostupovat všemi aspekty jeho života stejným způsobem, jakým vůně pečeně na česneku prostoupí z bytu na pátém poschodí celým domem. Všechno postupně ztrácelo barvu a svět začal vypadat jako nezřetelná a zrnitá novinová fotografie.

Veškerá jednoduchá rozhodnutí – jako třeba zda si k večeři ohřát nějaké mražené jídlo nebo zajít pro sendvič k Renetě, či jít se najíst do kiosku u výpadovky – začala nabývat na složitosti svým rozsahem až ochromující. Zjistil také, že se v posledních několika týdnech stále častěji vrací z Daveovy videopůjčovny s prázdnýma rukama – ne snad proto, že by tam Dave neměl žádný film, na který by se Ralf chtěl podívat, ale protože jich tam měl naopak až moc, a on se nedokázal rozhodnout, zda by chtěl vidět spíš filmy jako *Drsný Harry*, nějakou

komedii s Billy Crystalem nebo pár starších pokračování *Star Treku*. Po několika takových neúspěšných výpravách se vždy svalil do ušáku a skoro se rozbřečel bezmocností... a nejspíš také strachem.

Plíživé otupování smyslů a eroze rozhodovacích schopností nepředstavovaly jediné problémy, jež dával do spojitosti se svojí nespavostí; také paměť mu začala vynechávat. Od svého odchodu do důchodu – pracoval předtím v tiskárně, kde to dotáhl až na účetního a vedoucího provozu – míval ve zvyku chodit pravidelně jednou týdně – někdy i dvakrát – do kina. Až do loňského roku s sebou vždy brával Carolyn; později, když se jí choroba zhoršila, ji už nic netěšilo a nechodila nikam. Po její smrti chodil do kina většinou sám; jednou nebo dvakrát ho doprovodila Helena Deepneauová, když byl Ed zrovna doma a mohl se postarat o holčičku (Ed sám do kina nechodil skoro nikdy; tvrdil, že ho z filmů vždy rozbolí hlava). Ralf si zvykl volat tak často na automatickou informační linku kina, aby si ověřil začátky představení, že to číslo už uměl nazpaměť. Jak ale léto postupovalo, stále častěji a častěji musel nahlížet do Zlatých stránek – už si nedokázal vybavit, zda poslední čtyři čísla jsou 1317 nebo 1713.

„Je to 1713,“ řekl teď. „To vím jistě.“ Ale ví to? Skutečně to ví?

Zavolej toho Litchfielda. Tak dělej, Ralfe – přestaň už paběrkovat na tom zbořeníšti. Udělej něco konstruktivního. A pokud je pro tebe Litchfield skutečně nestravitelný, tak zavolej nějakého jiného doktora. Telefonní seznam je přece plný doktorů.

To možná je pravda, ale v sedmdesáti je člověk už trochu moc starý na to, aby si vybíral nového doktora metodou ententyky. A Litchfielda volat nebude. Tečka.

Dobře – a co tedy dál, hlavo jedna dubová? Vyzkoušíš pár dalších lidových receptů? Pevně doufám, že ne, protože takovýmhle tempem by brzy mohlo dojít i na mločí oko, ropuší jazyk a roztlučenou hadí kůži.

Odpověď se dostavila jako závan chladivého větříku za horkého dne... a byla to až absurdně prostá odpověď: Při studiu všech těch knih se letos zaměřoval spíš na pochopení celého problému, než na nalezení nějakého řešení. Když došlo na odpovědi, spoléhal se téměř výlučně na takové pochybné medicíny, jako byla whisky s medem, i

když se v těch knihách jasně mohl dočíst, že nejsou k ničemu, nebo že zabírají jen dočasně. A i když knihy uváděly některé údajně spolehlivé metody, jak se vyrovnat s nespavostí, ta jediná metoda, kterou Ralf skutečně vyzkoušel, byla nejjednodušší a nejsamozřejmější: chodit večer dřív spát. Tahle metoda ale bohužel nefungovala – jen ležel beze spánku až skoro do půlnoci – a pak usnul jen proto, aby se probudil v nějakou novou, ještě časnější dobu. Ale něco jiného by fungovat mohlo.

Každopádně za zkoušku to stojí.

* * *

Místo toho, aby strávil odpoledne jako obvykle pachtěním se na zahrádce, vydal se Ralf do veřejné knihovny a prolístoval si tam některé z knih, které přečetl již dříve. Jak se zdálo, existuje obecná shoda v tom, že pokud nezabere metoda časnějšího ukládání se ke spánku, mohla by zabrat naopak metoda pozdějšího odchodu na lože. Ralf se tedy vydal domů (pamětliv svého dopoledního dobrodružství tentokrát jel autobusem) plný obezřelé naděje. Tohle by mohlo zabrat. A pokud to nezabere, pořád ještě má v záloze Bacha, Beethovena a Williama Ackermana.

Jeho první pokus o uplatnění této techniky – označované v jedné z těch knih jako „posunutý spánek“ – dopadl dost komicky. Probudil se ve svém nyní obvyklém čase (digitální hodiny na krbové římse ukazovaly 3:45) s bolavými zády a přeležným krkem, aniž by měl sebelepší ponětí, jak se dostal do ušáku u okna, a proč má puštěnou televizi, když na ní běží jen sněžení, provázené tichým praskáním statické elektřiny

Až když se mu podařilo narovnat si opatrně hlavu, uvědomil si, co se vlastně přihodilo. Měl v úmyslu zůstat vzhůru až do tří do rána – možná i do čtyř – a pak se skulit do postele a spát spánkem spravedlivých. Tak si to alespoň představoval. Náš Neuvěřitelný Nespavec z Harris Avenue však odpadl už během úvodního monologu komika Jay Lena – ne nepodoben malému dítěti, které chce zůstat vzhůru celou noc jen proto, aby zjistilo, jaké to asi je. Celé to dobrodružství pocho-

pitelně skončilo probuzením v onom prokletém ušáku. Problém zůstal stejný, řekl by přítel Pátek, jen kulisy se změnily.

Ralf i přesto vlezl s určitou nadějí do postele – avšak naléhavost (když už ne potřeba) spánku už pominula. Po hodině převalování se na posteli znovu vstal a usadil se v ušáku, tentokrát s polštářem podložným pod ztuhlou šíjí a se smutným úšklebkem na rtech.

* * *

Na druhém pokusu, k němuž došlo následující večer, nebylo komického už vůbec nic. Ospalost se ho začala zmocňovat v obvyklou dobu – dvacet minut po jedenácté, právě když hlasatel Pete Cherney uváděl předpověď počasí na následující den. Tentokrát se jí Ralf úspěšně bránil – vydržel přes celý pořad *Whoopi* (i když během rozhovoru Whoopi Goldbergové s hostem večera Roseanne Arnoldovou málem usnul), i přes pořad *Noční kino*, který následoval po něm. Uváděli nějaký starý film s Audiem Murphym, zvládajícím válku v Pacifiku levou rukou. Ralf měl někdy dojem, že místní televizní stanice se nejspíš mezi sebou dohodly, že v noci budou vysílat jen vyčichlé filmy s Audiem Murphym nebo Jamesem Brolinem.

S vyhozením posledního japonského bunkru do povětří končil také program druhého kanálu. Ralf přepínal kanály a hledal nějaký další film, ale všude nacházel už jen sněžení. Napadlo ho, že kdyby byl napojený na kabel, mohl by koukat na filmy třeba celou noc – jako Bill v přízemí nebo Lois o pár domů dál; vzpomněl si také, že kabel už jednou měl napsaný na seznamu věcí, které by měl zařídit po novém roce. Pak ale Carolyn zemřela a kabelová televize – ať už včetně nabídky pořadů Domácí kino nebo bez ní – mu nepřipadala nijak zajímavá.

Začal si ve sportovním magazínu pročítat článek o ženském tenise, který při prvním prolistování časopisu přeskočil; každou chvíli přitom pokukoval po hodinách, jejichž ručičky se teď blížily ke třetí hodině. Začínal být přesvědčený, že tentokrát už to bude fungovat. Víčka mu ztěžkla, jako kdyby je měl z olova, a přestože četl článek o tenise pozorně, neměl sebemenší ponětí, o co jeho autorovi vlastně

jde. Celé věty mu prolétaly mozkem, aniž v něm cokoliv z jejich obsahu ulpívalo – jako kdyby to byly nějaké kosmické paprsky

Dneska budu spát dobře – o tom už není sporu. Poprvé za posledních pár měsíců bude muset slunce vyjít bez mé pomoci – což je pochopitelně nejen v pořádku, sousedé a přátelé milí, ale přímo vynikající.

Krátce po třetí hodině ranní ho však příjemná ospalost začala opouštět. Nedošlo k tomu zčista jasna, jako když vyrazí zátku z láhve šampaňského, nýbrž postupně, jako když v přesýpacích hodinách propadává písek, nebo prosakující hrází pozvolna odtéká voda. Jakmile si Ralf uvědomil, co se děje, nepodleh sice přímo panice, ale vyděsil se tak, až se mu udělalo špatně od žaludku. Pocit, který se ho zmocňoval, představoval pravý opak naděje. Když se pak ve čtvrt na čtyři dopotácel do ložnice, nacházel se v tak hluboké depresi, jakou už dlouho nepamatoval. Měl pocit, že se dusí.

„Pro smilování boží, ať usnu aspoň na chvíli,“ modlil se, když zhasínal světlo – ale už předem mu bylo jasné, že tahle modlitba vyslyšena nebude.

A taky nebyla. I když v tu dobu byl vzhůru už čtyřiaadvacet hodin, ve tři čtvrtě na čtyři nepociťoval vůbec žádnou ospalost. Byl jen unavený, to ano. Unavený tak, jako snad nikdy v životě; jak ale měl zjistit, být unavený a být ospalý, to jsou dvě dost rozdílné záležitosti. Spánek – od nepaměti nejlepší a nejspolehlivější chuva lidstva – ho opět zradil.

Ve čtyři hodiny ráno už postel představovala jeho největšího nepřítele – konečně jako pokaždé, když si uvědomil, že už mu nijak neposlouží. Posadil se, spustil nohy na předložku a začal se drbat na zarostlých prsou. Vklouzl do trepek a znovu se odbelhal do pokoje, kde klesl do ušáku a začal zírat ven na Harris Avenue. Připadala mu teď jako nějaké jeviště, kde navíc ani není žádný lidský herec – právě se po ní s kulháním pomalu ploužila jen toulavá fena, snažící se držet pravou zadní nohu pokud možno ve vzduchu.

„Ahoj, Rozálie,“ zamumlal a promnul si oči.

Byl čtvrtěk, kdy Harris Avenue projížděli popeláři; ani ho proto nepřekvapilo, že na ulici spatřil vypelichanou fenu Rozálii. Pár po-

sledních let patřila k místnímu folklóru. Beze spěchu postupovala ulicí a se zaujetím návštěvníka bleších trhů prozkoumávala obsah připravených nádob s odpadky

Rozálie právě našla jakousi nadějnou kost; Ralf za ní hleděl, až mu s ní odkulhala z dohledu – a pak jen dál seděl s rukama v klíně a zíral na tichou a prázdnou ulici. Do oranžova zabarvené světlo výbojek dodávalo Harris Avenue iluzi jakési nasvícené surrealistické scény prázdného jeviště, opuštěného po večerním představení.

Ralf Roberts seděl v ušáku, kde v poslední době trávil každé ráno několik hodin čekáním na to, až scénu před ním zalije denní světlo a objeví se na ní postavy. Konečně se vynořila první – zprava přijížděl na kole Pete, rozvážející noviny. Z kabely na břicho vytahoval srolované noviny a přesnými zásahy je umísťoval na verandy domů.

Ralf ho chvíli pozoroval, pak si těžce povzdechl a šel si udělat čaj.

„Tak o těchhle trablech jsem se nikdy v žádném svém horoskopu nedočel,“ prohlásil dutě; pustil vodu do dřezu a naplnil čajovou konvici.

* * *

Z onoho dlouhého čtvrtěčního rána a pak ještě delšího čtvrtěčního odpoledne si Ralf Roberts odnesl jedno cenné ponaučení: neohrnovat nos nad třemi nebo čtyřmi hodinami nočního spánku jen proto, že po celý život v sobě živil mylnou představu o nároku na nejméně šest nebo sedm hodin zdravého spánku. V deset hodin – a pak znovu v jednu hodinu odpoledne – zašel v naději na krátký spánek do ložnice; i jen zdřímnutí si, pouhá půlhodinka spánku, by mu zachránila život – ale nepovedlo se. Byl unavený k smrti, ale vůbec ne ospalý.

Kolem třetí hodiny odpoledne se rozhodl, že si připraví nějakou instantní polévku. Naplnil čajovou konvici vodou, dal ji vařit a otevřel přihrádku v kredenci, kam ukládal konzervy, koření a pytlíky s různými potravinami, jimiž se živí nejspíš jen kosmonauté a staří lidé – práškové směsi, k nimž stačí přidat jen horkou vodu.

Nějakou chvíli se rozržitě probíral různými konzervami a krabičkami, a pak do kredence jen tak zíral – jako kdyby čekal, že se mu nějakým kouzlem zjeví ty pytlíky s polévkami. Jenomže nic takového

se nestalo. Znovu tedy prohrabal celou policičku – víceméně v ní provedl inventuru. Potom opět jen tak do kredence civěl s výrazem roztkaného zmatku, který se mu v obličejí – aniž si to uvědomoval – v poslední době objevoval stále častěji.

Když začala konvice pískat, odstavil ji na jeden ze zadních hořáků a dál zíral do kredence. Pomalu mu začalo docházet, že poslední polévku z pytlíku nejspíš snědl už včera nebo předevcírem, i když si na to nedokázal vzpomenout.

„No a divíte se?“ otázal se krabiček a konzerv v policiče. „Jsem tak utahaný, že si nevzpomenu ani jak se jmenuji.“

Ale vzpomeneš, pomyslel si. Jmenuješ se přece León Rudoch. No vida!

I když to vlastně vůbec nebylo k smíchu, přesto se nepatrně usmál. Zašel do koupelny, učešal se a sešel do přízemí. Audie Murphy proniká na nepřátelské území, aby získal proviant, pomyslel si. Úkol číslo jedna: opatřit pytlík instantní kuřecí polévky a krabici předvařené rýže. Pokud se tento úkol ukáže být nesplnitelný, přejít plynule na splnění úkolu číslo dvě: opatřit hovězí polévku s nudlemi. Je mi jasné, že se jedná o navýsost nebezpečné poslání, ale...

„... ale nejlepší bude, když se pokusím splnit úkol úplně sám,“ dokončil, když vyšel před dům.

Kolem právě šla stará paní Perrinová – vrhla na Ralfa zvědavý pohled, ale neřekla nic. Ralf chvíli čekal, až se stařenka vzdálí – neměl to odpoledne náladu na žádné hovory, a už vůbec ne na hovor s paní Perrinovou, která i přes svých dvaosmdesát let stále ještě nacházela potěšení v docházce do zaměstnání na Parris Island. Předstíral, že si prohlíží pavučinu pod okapem verandy, a když se dostala do vzdálenosti, kterou posoudil jako bezpečnou, vyrazil přes silnici do obchodu Reneta. A právě tam měly toho dne začít opravdové trable.

* * *

Když vcházel do krámu, pořád ještě si v hlavě přehrával průběh svého neúspěšného pokusu s odložením spánku a přemítal, zda všechny ty rady v odborných publikacích vlastně nepředstavují jen na hlavu postavené verze lidových moudrostí, jež jsou mu tak ochotně ze všech

stran poskytovány. Bylo to dost nepříjemné pomyšlení. Horší je, že něco mu sugerovalo – nějaká síla, která nejspíš řídí celé to jeho pomalé mučení – myšlenku ještě mnohem nepříjemnější: *Máš prostě takové okno pro spánek, Ralfe. Není už tak velké jako kdysi, a navíc se každým týdnem zmenšuje – ale měl bys být vděčný, že vůbec existuje, protože i takové malé okno je lepší než vůbec žádné. Však už si to také začínáš pomalu uvědomovat, vid'?*

„Ano,“ zamumlal Ralf, když se uličkou blížil k polici s jasně červenými krabicemi instantních polévek. „Až moc rychle si to začínám uvědomovat.“

Za pultem stála Sue a usmívala se na něj. „Ralfe, vy musíte mít v bance uloženou spoustu peněz,“ řekla.

„Co to?“ Ralf se ani neotočil; prohlížel si právě červené krabice. Tahle je cibulová... tahle hrášková... hovězí s nudlemi... kde sakra mají tu kuřecí s rýží?

„Maminka vždycky říkala, že lidi, co si povídají pro sebe, mají – ach, proboha!“

Ralf byl chvíli přesvědčen, že řekla jen něco, co je teď příliš složité pro jeho znavený mozek, který to nedokáže okamžitě pochopit; něco o tom, že lidé, co si povídají pro sebe, najdou Boha. Pak ale vykřikla. Právě se skláněl ke krabicím na spodní polici, a ten výkřik ho postavil do pozoru tak rychle, až mu zapraskalo v kolenech. Otočil se ke dveřím krámu, loktem narazil na horní polici s polévkami, a několik červených krabic srazil do uličky před sebe.

„Sue? Co se děje?“

Sue mu nevěnovala pozornost. Zírala vytřeštěnými hnědými očima skrze zasklené dveře ven na ulici, na rtech přitisknuté sevřené pěstičky. „Ach, bože, koukněte na tu krev!“ vyrazila ze sebe přidušeně.

Ralf dokončil obrat, shodil pár dalších krabic s polévkami a vyhlédl přes špinavé okno výlohy Renety na ulici. Co tam spatřil, mu okamžitě vyrazilo dech – a trvalo mu nejméně pět vteřin, než mu došlo, že tou zakrvavenou a zbědovanou ženou, klopýtající ke dveřím krámu, je Helena Deepneauová. Ralf vždy považoval Helenu za nejkrásnější ženu v západní části města – teď ale vypadala příšerně. Jed-

no oko úplně zanikalo v otoku, na levém spánku měla otevřenou ránu, naběhlé rty a tváře měla pokryté krví. Krev jí tekla i z nosu. Vrávorala přes malé parkoviště ke dveřím obchodu jako nějaký opilec; zdravým okem nejspíš neviděla nic – jen tak zíralo do prázdna.

Ovšem ještě děsivější než její vzezření byl způsob, jakým držela malou Natálii. Plačící a vyděšené dítě jí viselo pod paží na boku – nesla ji asi stejným způsobem, jakým před deseti nebo dvanácti roky nejspíš nosila knihy na střední školu.

„*Kriste pane, vždyť to dítě upustí,*“ zaječela Sue, ale i když to měla ke dveřím mnohem blíže než Ralf, vůbec se nepohnula – jen dál stála na místě s rukama přitisknutýma k obličeji a vytřeštěným zrakem.

Ralf náhle už necítil únavu. Prolétl uličkou, rozrazil dveře a vyběhl na ulici. Stačil doběhnout právě včas, aby zachytil Helenu, která bokem narazila na skříň s mraženým zbožím – naštěstí ne tím, kde držela Natálii.

„Heleno,“ vykřikl. „Proboha, Heleno, co se ti stalo?“

„Éé?“ opáčila se zvláštní, dutou zvědavostí v hlase ničím nepřipomínajícím hlas veselé mladé ženy, s níž občas chodil do kina na jejího zbožňovaného Mela Gibsona. Pohlédla na něj zdravým okem – spatřil v něm onu stejnou tupou zvědavost, která jí zazněla z hlasu. Nejspíš si vůbec neuvědomovala kdo je, kde se to ocitla, co se stalo, či kdy se to stalo. „Éé? Ral? Co?“

Dítě jí začínalo padat. Ralf pustil Helenu, chňapl po Natálii a podařilo se mu ji zachytit za kšandičku dupaček. Natálie plakala, mávala ručičkami a zírala na něj svými velkými tmavomodrými kukadly. Stačil jí vsunout druhou ruku mezi nožičky zlomek vteřiny před tím, než se přetrhla kšandička, za kterou ji zachytil. Plačící dítě mu chvíli balancovalo na ruce jako gymnastka na kladině, a Ralf cítil i přes nepromokavé kalhotky, jak má plenky mokré a plné. Pak ji chytil i druhou rukou a přitiskl si ji na prsa. Srdce mu zběsile bušilo, a i když teď držel dítě pevně a bezpečně v náručí, nedokázal se zbavit představy hlavičky dítěte, dopadající s děsivým křupnutím na tvrdé dláždění chodníku.

„Ha? Éé? Ral?“ vyrazila ze sebe. Spatřila Natálii v jeho náručí a pohled se jí trochu zaostřil. Natáhla ruce k dítěti – a Natálie v Ralfově

náručí svýma buclatýma ručkama její gesto opětovala. Pak se Helena zapotácěla, narazila na stěnu budovy; jednou nohou klopýtla o druhou (Ralf spatřil šmouhy krve na jejích bílých teniskách; bylo zvláštní, jak všechno najednou dostalo zářivé barvy, jak se celý svět opět vynořil z toho šedivého závoje, alespoň dočasně), couvla o krok a určitě by se svalila dovnitř obchodu, kdyby se právě v ten okamžik Sue konečně neodhodlala zasáhnout. Zapřela pootevřené dveře zevnitř, takže Helena na ně nalehla; stála tam teď jako opilec opírající se o kandelábr lucerny.

„Ralfe?“ Pohled měla už poněkud zaostřený – Ralf jí teď v očích viděl spíš nedůvěřivost, než zvědavost. Nadechla se a pokusila vyslovit oteklými rty srozumitelnou větu. „Dej. Dej mi mé dítě. Děc-ko. Dej mi... Nat-ii.“

„Teď ne, Heleno,“ řekl Ralf. „Nejseš teď zrovna pevná v kramflekách.“

Sue pořád ještě držela dveře tak, aby Helena nemohla upadnout. V obličeji měla smrtelnou bledost a v očích slzy.

„Pojď sem,“ řekl Ralf. „Podrž ji.“

„Nemůžu,“ řekla se vzlyknutím. „Vona je celá zkr-zkrvavená!“

„Přestaň, proboha! Vždyť to je Helena! Helena Deepneauová od vedle!“

Ale i když to Sue nepochybně věděla, dokázala se pohnout až po vyslovení toho jména. Proklouzla kolem pootevřených dveří, a když Helena opět zavrávorala, Sue jí položila paži na ramena a pevně ji sevřela. V obličeji Heleny setrval výraz překvapení a nedůvěřivosti. Pro Ralfa bylo najednou velice obtížné dívat se na ni. Dělal se mu špatně od žaludku.

„Ralfe? Co se stalo? Nějaká bouračka?“

Otočil se; na konci parkoviště spatřil Billa McGoverna. Měl na sobě jednu ze svých parádních modrých košil s puky od žehličky na rukávech, a rukou s dlouhými prsty si zastiňoval oči před sluncem. Vypadal divně, jakoby obnaženě – ale Ralf neměl čas zamýšlet se nad tím; dělo se toho teď moc najednou.

„Žádná bouračka,“ řekl. „Někdo ji zmlátil. Na, vezmi to dítě.“

Podával Natálii McGovernovi; ten nejprve ucukl, ale pak dítě převzal. Natálie se okamžitě znovu rozplakala. McGovern ji držel v natažených pažích před tělem a vypadal jako člověk, kterému právě dali do ruky pytlík až po okraj plný zvratků. Za ním se začali zastavovat lidé, hlavně kluci v baseballových dresech, vracející se právě z odpoledního tréninku na hřišti za rohem. Zírali na potlučený a zkrvavený obličej Heleny s jakousi nepřijemnou dychtivostí; Ralf se přistihl, že musí myslet na onu epizodu z Bible, kdy se Noe opil – na hodné syny, odvracející se od nahého starce ležícího na zemi, a na nehodného syna, který se díval...

Jemně od Sue převzal Helenu. Ta na něj opět pohlédla zdravým okem a vyslovila jeho jméno – tentokrát již zřetelněji. Vděčnost, kterou Ralf rozeznal v onom zastřeném hlase, mu až vehnala do očí slzy.

„Sue – vezmi si tu malou. Bill to nezvládá.“

Vzala si holčičku; jemně a zkušeně si ji položila do náruče. McGovern ji obdařil vděčným pohledem – a Ralf si náhle uvědomil, proč se mu zdálo, že na něm není něco v pořádku. McGovern totiž neměl na hlavě svůj slamák – a ten tvořil stejně neodmyslitelnou součást jeho osoby (alespoň přes léto) jako tuková bulka u kořene jeho nosu.

„Hele, pane, co se tady stalo?“ zeptal se jeden z kluků.

„Nic, co by tě mohlo zajímat,“ odpověděl Ralf.

„Vypadá, jako kdyby si rozdala pár kol s Riddickem Bowem.“

„To spíš s Tysonem,“ řekl druhý kluk – a ač je to neuvěřitelné, ozval se smích.

„Zmizte vocad’!“ zařval na ně Ralf, náhle rozzuřený. „Hled’te si svýho!“

Couvli o pár kroků, ale nikdo z nich neodešel. Fascinovala je krev – krev skutečná, ne z televizní obrazovky.

„Heleno, budeš moci jít?“

„Ano,“ řekla „Fkufim... *Zkusím to.*“

Opatrně ji kolem dveří vedl dovnitř. Pohybovala se pomalu, vlekla za sebou nohy jako stará bába. Z pórů těla jí stoupal kyselý pach potu a adrenalinu, a Ralfovi se znovu začal zvedat žaludek. Nebylo to ani tak tím pachem, to jistě ne – spíš šlo o to, že si tuto Helenu nedokázal nijak spojit s čipernou a příjemně sexy ženou, s níž si včera povídal,

zatímco ona přitom přesazovala květiny v truhlících na oknech svého domu.

Ralf si náhle ve spojitosti se včerejškem vzpomněl ještě na něco jiného. Helena včera na sobě měla modré šortky, dost krátké – a on si povšiml, že má na nohách několik modřin, velkou nažloutlou podlitinu na levém stehnu a čerstvější, tmavší skvrnu na pravém lýtku.

Vedl Helenu do kumbálu za pokladnou. Pohlédl do vypouklého zrcadla v rohu místnosti, instalovaného kvůli zlodějům, a spatřil McGoverna, jak drží Sue dveře.

„Zamkni ty dveře,“ řekl přes rameno.

„Hele, Ralfe, já přece nemůžu...“

„Jenom na chvíli,“ řekl Ralf. „Prosím.“

„No... tak dobře. Tak jo.“

Když ukládal Helenu do plastického křesla za pultem, zaslechl cvaknutí zámku ve dveřích. Zvedl telefonní sluchátko a vyťukal 911. Než ale na druhé straně stačil telefon zazvonit, stiskla zkrvavenou rukou šedivé tlačítko, kterým se přerušuje spojení.

„Ne... Ralfe.“ S obtížemi polkla a řekla: „*Nevolej.*“

„Ale ano,“ řekl Ralf. „Budu volat.“

Teď se jí v oku objevil strach – jednoznačně a pouze strach.

„Ne,“ řekla. „Ralfe, prosím tě. Nevolej.“ Hleděla teď za něj a znovu natahovala paže. Ta míra pokory a prosby v jejím zbědovaném obličejí ho děsila.

„Ralfe?“ zeptala se Sue. „Chce to dítě.“

„Já vím. Dej jí ho.“

Sue podala Natálii Heleně a Ralf se díval, jak holčička – může už jí být tak něco přes rok, pomyslel si – klade matce ručičky kolem krku a schovává si obličejíček na její rameno. Helena ji líbala na hlavičku. Bylo vidět, že jí to působí bolest, ale líbala ji znovu a znovu. Jak na ně Ralf shlížel, zahlédl na Helenině šíji šmouhy zaschlé krve, připomínající špínu. Opět pocítil, jak se v něm zvedá vztek.

„To ti udělal Ed, vid’?“ zeptal se. Jistěže ano – kdyby ji zmlátil někdo cizí, určitě by se mu teď nepokoušela zabránit, aby zavolal na policii. Zeptat se ale musel.

„Ano,“ řekla. Spíš jen vydechla – jako kdyby šeptala do jemných vlásků své dcery nějaké tajemství. „Ano, udělal mi to Ed. Ale policii zavolat nemůžeš.“ Podívala se na něj pohledem plným strachu a zoufalství. „Ralfe, prosím, nevolej policii. Nesnesla bych pomýšlení na to, že táta Natálie sedí ve vězení za .. za...“

Propukla v pláč. Natálie chvíli na maminku v legračně poučila oči, a pak se rozplakala také.

* * *

„Ralfe?“ zeptal se McGovern váhavě. „Neměl bych jí dát Tylenol – nebo něco podobného?“

„Raději ne,“ řekl. „Nevíme, co s ní vlastně je, třeba má nějaké vážnější zranění.“ Sklo výlohy jakoby ho přitahovalo; sice vůbec nechtěl vidět – a doufal, že neuvidí – co se děje na jeho druhé straně, ale nešlo to: po celé šířce výlohy, až k místu, kde stála chladnička, se táhla řada dychtivých obličejů. Pár lidí si dokonce ze strany zakrývalo dlaněmi obličej, aby jim ve výhledu nebránilo zrcadlící se sklo výlohy.

„Hele, lidi – tak co provedem teďka?“ zeptala se Sue. Hleděla na zvědavce a nervózně si popotahovala lem pracovní zástěry s označením firmy, kterou museli zaměstnanci nosit. „Jestli se šéf nějak dozví, že jsem v pracovní době zamkla dveře, tak nejspíš přijdu o práci.“

Helena ho chytila za ruku. „Prosím, Ralfe,“ řekla znovu; tentokrát z naběhlých rtů vyšlo pouze *Posím, Rafe*. „Nevolej nikam.“

Ralf na ni nerozhodně hleděl. Za život už viděl spousty zbitých ženských; některé z nich byly dokonce potlučené ještě mnohem víc, než teď Helena – těch ale zas tak mnoho nebylo. Ale nikdy mu to nepřipadlo tak hluboce skličující, jako právě teď. Jeho životní hodnoty se formovaly v době, kdy panovalo všeobecné přesvědčení, že co se mezi manželi děje za zavřenými dveřmi jejich manželství, představuje jen a výlučně jejich záležitost – a za ty zavřené dveře patřili jak muži rozdávající rány pěstí, tak ženy sekající ostrým jazykem. Člověk nemohl nikomu nařizovat, jak se má chovat, a pokud se pletl do záležitostí jiných – i třeba s těmi nejlepšími úmysly – až moc často si jen dokázal z přátel nadělat nepřátele.

Pak si ale znovu připomněl způsob, jakým Helena vlekla Natálii, když se potácela přes parkoviště; visela jí na boku jako nějaký hadr. Kdyby ji upustila na parkovišti nebo když přecházela Harris Avenue, ani by si to nejspíš neuvědomila Ralf byl přesvědčen, že musel zapracovat nějaký základní instinkt, který Helenu přiměl vzít dcerku s sebou. Nechtěla ji nechat na pospas muži, který ji zřídil tak příšerně, že teď vidí jen na jedno oko a dokáže ze sebe huhlavě vydávat jen nesouvislé slabiky.

Připomněl si zároveň i něco jiného – něco týkající se prvních dní po smrti Carolyn. Byl tehdy až překvapen hloubkou zármutku, který pociťoval – na její smrt byl přece připraven; mimoto byl přesvědčen o tom, že si větší část truchlení odbyl ještě za jejího života – a tak mu poslední náležitosti, které bylo v souvislosti s její smrtí třeba zajistit, připadaly trapné a zbytečné. Do pohřebního ústavu Brookings-Smith ještě zavolat dokázal – ale byla to právě Helena, která vyzvedla z redakce místních novin formulář smutečního oznámení a pomohla mu ho vyplnit; právě Helena s ním šla vybrat rakev (McGovern, kterého smrt a vše kolem ní děsilo, se tenkrát někam ztratil); a právě Helena mu pomohla vybrat hlavní věnec a stuhu s nápisem Milované ženě. Helena pochopitelně zorganizovala i malou pohřební hostinu, zajistila chlebičky z Frankova lahůdkářství, stejně jako piva a limonády z Renety.

To pro něj udělala Helena v těch nejtěžších chvílích, kdy nebyl schopen samostatně jednat. Cožpak nemá povinnost oplatit jí tu laskavost, i když to Helena právě teď za laskavost možná nepovažuje?

„Bille?“ zeptal se. „Co ty na to?“

McGovern těkal očima z Ralfa na Helenu v červeném plastickém křesle a zase na Ralfa. Vytáhl kapesník a nervózně si začal otírat rty. „Já nevím. Mám Helenu moc rád a nechtěl bych podniknout něco nesprávného – to přece víš – ale takováhle věc... kdo může říct, co je a co není správné?“

Ralf si náhle vzpomněl, co říkávala Carolyn, kdykoliv se pokoušel vykrotit z nějakého úkolu, na který neměl náladu – či povinnosti, kterou si nechtěl připustit: *Milánku, do ráje je to ještě daleko – nezdržuj se žádnými maličkostmi.*

Natáhl se k telefonu, a když ho Helena chytila za paži, tentokrát jí ruku odstrčil.

„Dovolali jste se na policejní stanici města Derry,“ ozval se hlas ze záznamu. „Stiskněte jedničku, potřebujete-li pohotovost. Stiskněte dvojku, potřebujete-li služby policie. Stiskněte trojku, potřebujete-li nějakou informaci.“

Ralf si náhle uvědomil, že nejspíš by potřeboval služby všech tří oddělení – na chvíli zaváhal a pak zmáčkl dvojku. V telefonu zabzučelo a ženský hlas řekl: „Tady policie 911, jak vám mohu pomoci?“

Nadechl se a řekl: „Tady je Ralf Roberts. Jsem teď v obchodě Reneta na Harris Avenue a mám tu sousedku z ulice. Jmenuje se Helena Deepneauová. Je dost ošklivě zmlácená.“ Jemně jí přiložil dlaň k obličej; přitiskla mu čelo k paži. I přes košili cítil horkost její pokožky. „Přijedte, prosím, co možná nejdříve.“

Zavěsil telefon a přičapl na bobek vedle Heleny. Natálie ho spatřila, potěšeně zavrnila a natáhla se, aby ho přátelsky zatahala za nos. Ralf se usmál, dal jí pusku na malinkou dlaň a pak pohlédl Heleně do obličeje.

„Je mi to líto, Heleno,“ řekl, „ale musel jsem to udělat. Jinak to nejde. Chápeš? Jinak to nejde.“

„Nechápu vůbec *ni-is!*“ řekla. Z nosu už jí netekla krev, ale když se pokusila si ho utřít, zasykla bolestí z doteku vlastních prstů.

„Heleno, proč ti to udělal? Proč tě Ed takhle zmlátil?“ Uvědomil si teď, že si vzpomíná i na další modřiny – na celou řadu modřin. Určitě mívala po těle modřiny už dřív, ale jemu to nedošlo. Pořád myslel jen na smrt své ženy. A pak přišla ta nespavost. Každopádně byl přesvědčen o tom, že dnes to určitě nebylo poprvé, co Ed vztáhl ruku na svoji ženu. Možná dnes došlo k nějaké drastické eskalaci, ale každopádně to není poprvé. Všechno to chápal, uznával logiku situace – přesto ale zjišťoval, že pořád ještě nechápe, že by Ed vůbec byl schopen něco takového učinit. Vybavoval si Edovy bystré oči, jeho úsměv, gesta rukou během hovoru... ale za nic na světě si nedokázal představit, jak Ed těma rukama mlátí svoji ženu.

Pak najednou vyplavala na povrch další vzpomínka: vzpomínka na den, kdy Ed jako nějaká nemotorná loutka kráčel k řidiči modré

dodávky – byl to ford Ranger? – a pak toho tloušťíka fackoval. Ta vzpomínka byla něco jako náhlé otevření skříně Fibbera McGhee v tom starém pořadu na rádiu – jenomže ven se nevyvalila záplava starého harampádí, nýbrž řada jasných obrazů z onoho loňského červenového odpoledne. Bouřkové mraky nad letištěm. Edova paže zuřivě mávající z okna datsunu, marně se snažící uspíšit otevírání vrat. A ta šála s čínskými ornamenty

Hola, hola, Susan Dayová, kolik děcek si už dneska zabila? pomyslel si Ralf, ale v duchu slyšel Edův hlas – a ještě než Helena otevřela ústa, už věděl s naprostou jistotou, co řekne.

„Kvůli blbosti,“ řekla otupěle. „Zmlátil mě, protože jsem podepsala nějakou petici – o nic jinýho nešlo. Ta petice koluje po městě. Někdo mi ji strčil pod nos, když jsem šla předevcírem do samoobsluhy. Povídal něco o Ženské péči, znělo to rozumně. Mimoto Natálie zlobila, a tak jsem to prostě...“

„Prostě jsi to podepsala,“ dokončil Ralf tiše.

Přikývla a opět se rozeštkala.

„Jakou petici?“ zeptal se McGovern.

„Aby do Derry přijela Susan Dayová,“ řekl mu Ralf: „To je jedna feministka...“

„Já vím, kdo je Susan Dayová,“ řekl McGovern trochu podrážděně.

„No prostě pár lidí chce, aby sem přijela a měla přednášku. Ve prospěch Péče o ženu.“

„Když dneska Ed přijel domů, měl dobrou náladu,“ říkala Helena mezi slzami. „Ve čtvrtek má skoro vždycky dobrou náladu, protože to pracuje jen dopoledne. Mluvil o tom, že celé odpoledne bude předstírat, že si něco čte, a přitom bude jen tak koukat, jak se točí zavlažovačlo... víš přece, jaký je...“

„Ano,“ řekl Ralf – a musel přitom myslet na okamžik, kdy Ed nořil do jednoho ze sudů na dodávce toho tloušťíka s vychytralým úšklebkem ruku.

(Já vím moc dobře, co to tady vy dva se mnou hrajete)

ve tváři. „Ano, Víím.“

„Poslala jsem ho koupit dětskou přesnídávku...“ Mluvila teď hlasitěji a trochu podrážděněji. „Ani by mě nenapadlo, že se tak naštve... Abych pravdu řekla, už jsem úplně zapomněla, že jsem podepsala tu blbost... stejně mi pořád ještě není jasný, proč se vlastně tak naštvál... ale... ale když se vrátil...“ Přitiskla k sobě Natálii; celá se teď třásla.

„Klid Heleno, všechno už je v pořádku.“

„Ne, nic není v pořádku!“ Vzhlédla k němu – z jednoho oka jí slzy tekly proudem, zpod napuchlého víčka druhého oka mohly jen prosakovat. „To teda ne-ne-není! Proč tentokrát nepřestal? Co teď bude se mnou a s dítětem? Kam půjdeme? Mimo toho, co je na společným účtu, nemám vůbec žádný peníze... a nemám ani žádnou práci... ach, Ralfe, proč jen jsi volal na tu policii? Neměl's to dělat!“ Zvedla téměř bezvládnou paži a uhodila ho do předloktí.

„Neboj se, nějak se z toho dostaneš,“ řekl. „Máš tady přece všude kolem spoustu přátel.“

Ale skoro se ani neslyšel co říká, téměř nezaregistroval ten její chabý úder. V prsou a ve spáncích jím jako nějaký další tep mocně zmítal vztek.

Neřekla, Proč nepřestal; řekla přece, Proč tentokrát nepřestal!

Tentokrát.

„Heleno, kde je Ed teď?“

„Nejspíš doma,“ řekla bezvýrazně.

Ralf ji poklepal po rameni, otočil se a vykročil ke dveřím.

„Ralfe?“ zeptal se McGovern. Byl poplašený. „Kam chceš jít?“

„Zase za mnou zamkni,“ řekl Ralf Sue.

„Kristepane, to teda nevím, jestli můžu.“ Sue pochybovačně hleděla na řadu čumilů, tlačících se za špinavou výlohou. Bylo jich čím dál tím víc.

„Můžeš,“ řekl a naklonil hlavu, když zaslechl první slabé kvílení blížící se policejní sirény. „Slyšíš to?“

„Jo, ale...“

„Policajti ti řeknou, co máš dělat, a šéf se na tebe vůbec nebude zlobit – nejspíš ještě dostaneš medaili, žes to tak perfektně zvládla.“

„Jestli jo, tak se s váma vo ní klidně rozdělím,“ řekla a opět pohlédla na Helenu. Sue se teď opět pomalu vracela do tváří přirozená

barva. „Sakra, Ralfe, jen se na ni podívejte! To ji fakt takhle zmlátil jenom proto, že v sámošce podepsala nějakou blbej papír?“

„Asi ano,“ řekl Ralf. Všechno mu dávalo smysl, ale přicházelo to k němu jakoby z velké dálky. Vztek jím teď přímo cloumal. Kéž by mu tak bylo čtyřicet, nebo i padesát, aby Edovi mohl dát okusit vlastní medicíny. Napadlo ho, že by se o to měl pokusit tak jako tak.

Bral už za kliku, když vtom ho chytil McGovern za rameno. „Kam máš teď namířeno?“

„Jdu za Edem.“

„Děláš si srandu? Roztrhne tě jako hada, jen co mu přijdeš na oči. Ty si snad ani neuvědomuješ, co provedl s ní?“

„Uvědomuji – a moc dobře, to si piš,“ odpověděl Ralf. Nijak zvlášť sice neštěkal, ale už jen tón jeho odpovědi stačil, aby ho McGovern pustil.

„Jestli si na to náhodou nezapomněl, tak už ti sakra je sedmdesát, Ralfe. A Helena potřebuje přítele tady a teď – ne nějakou pomlácenou vykopávku, kterou bude navštěvovat jen proto, že se bude léčit jen tři baráky vod jejího domu.“

Bill nepochybně má pravdu, ale Ralf se vztekal o to víc. K jeho vzteku teď přispívala určitě i ta prokletá nespavost; zatemňovala mu mozek – ale to nic na celé věci nemění. Svým způsobem ten vztek představuje určité uvolnění. Každopádně je lepší se vztekat než putovat po světě, kde je vše pokryté závojem temné šedi.

„Jestli mě pořádně zmlátí, tak mi potom naordinujou Demerol a já se aspoň pořádně vyspím,“ řekl. „A teď uхни, Bille.“

Čerstvým tempem kráčel přes parkoviště před obchodem. Se záblesky modrých majákových světel se blížil policejní vůz. Kolemstojící vyzvídali – *Co se stalo? Je ta ženská v pořádku?* – Ralf je však ignoroval. Zastavil se na chodníku; počkal, až policejní vůz zajede na parkoviště, a pak stejně čerstvým krokem přešel na druhou stranu Harris Avenue. V bezpečné vzdálenosti se za ním ploužil znepokojený McGovern.

3. KAPITOLA

Ed a Helena Deepneauovi obývali malý domek stylově typický pro městečka na východním pobřeží – hnědě natřený, s vyřezávanou verandou. Prostě čokoláda se šlehačkou; starší dámy takové domky často nazývaly „rozkošnými“. Stál jen o čtyři parcely dál od domku, kde bydleli Ralf a Bill McGovern. Carolyn kdysi s oblibou říkala, že Deepneauovi patří k „církvi yuppies posledního dne“, i když vzhledem k tomu, jak je měla ráda, nemělo takové označení vlastně vůbec žádný skutečný význam. Byli to prostě mírní vegetariáni, jimž nevadily ryby ani mléčné výrobky; v poslední volební kampani pracovali pro Clintona, a na autě před domem – ne na datsunu, ale na takové té moderní minidodávce – měli samolepky s nápisy KDYŽ ŠTĚPIT, TAK DŘEVO, STOP ATOMU a KOŽICHY NA ZVÍŘATECH, NE NA LIDECH.

Deepneauovi si také nejspíš dodnes schovávali všechna elpíčka, která nakoupili od šedesátých let – což Carolyn považovala za jednu z jejich nejroztomilejších vlastností. A když se teď Ralf s rukama sevřenýma v pěst blížil k tomu rozkošnému domku, uslyšel Grace Slick, kvílející jednu ze starých sanfranciských písní květinové éry:

„Po první pilulce tě bude míň,
po druhé pilulce tě bude víc,
po těch, co dostaneš od máti
po těch se nestane vůbec nic,
běž Alence říct, že je z ní trpaslík.“

Hudba vycházela z reproduktoru, postaveného na malé verandě před domkem. Na trávníku se pomalu točil zavlažovač, rozprašující s tichým syčivým zvukem jemné duhové kapky vody, jež na chodníku zanechávala lesklé mokré loužičky. Do půl těla svlečený Ed Deepneau seděl v lehátku nalevo od betonového chodníku se zkříženýma nohama a hleděl na oblohu se zamyšleným výrazem člověka, který právě řeší otázku, zda ten mráček svým tvarem připomíná koně, nebo spíš

jednorožce. Bosou nohou si občas pohupoval do rytmu hudby. Otevřená knížka, ležící mu v klíně hřbetem nahoru, perfektně ladila k hudbě, vycházející z reproduktoru. *I na kovbojky občas padne smutek od Toma Robbinse.*

Prostě dokonalá letní pohoda; výjev z klidného odpoledne na malém městě. Scéna, kterou by od hodiny mohl malovat Norman Rockwell; nepochybně by ji nazval *Odpolední zahálka*. Jen taková maličkost – musel by ovšem přehlédnout krev na kloubech Edových rukou a kapku krve na levém skle jeho lennonek.

„Ralf, pro kristapána, ne aby ses s ním pral!“ zasyčel McGovern, když Ralf opouštěl chodník a vyrazil přes trávník. Prošel jemnou spráškou vodních kapek, aniž by si uvědomoval jejich chlad.

Ed se otočil, spatřil ho a nasadil široký úsměv „Nazdar, Ralf!“ řekl. „Dost že se ukážeš, člověče!“

Ralf v duchu zřetelně viděl, jak se natahuje, strká do Edova lehátka, převrhává ho, a Ed padá na trávník. Viděl jeho oči, vyvalené za čočkami lennonek hrůzou a překvapením. Ta představa byla natolik živá, že viděl dokonce i odraz slunce na skle Edových hodinek, když ten se pokoušel zvednout z trávníku.

„Šáhni si pro pivo a pojď si poslechnout správnou muziku,“ říkal Ed. „Kdyby sis chtěl dát partičku šachů...“

„Pivo? Partičku šachů? Kristepane, Ede, co je to s tebou?“

Ed hned neodpověděl; pouze na Ralfa vrhl pohled, v němž byl zároveň děs i divokost – ale též jakési pobavení a stud. Byl to pohled muže, chystajícího se říct, *A sakra, zlato – že já jsem zase zapomněl vynést ty odpadky?*

Ralf ukázal rukou za McGoverna, stojícího teď poblíž mokré skvrny na chodníku a nervózně je sledujícího – kdyby se měl kam schovat, určitě by teď na ně odněkud vykukoval. K prvnímu policejnímu vozu před obchodem se teď připojil druhý, a k Ralfovi dokonce slabě doléhala přerývaná konverzace z policejních vysílaček. Zvědavců před obchodem přibývalo.

„Ty policejní vozy tam jsou kvůli Heleně!“ řekl. Snažil se nekřičet – říkal si, že to stejně není k ničemu, ale přesto zjistil, že křičí. „Jsou tam proto, že si zmlátil svoji ženu – dochází ti to vlastně?“

„Ach,“ řekl Ed a lítostivě si promnul bradu. „Proto.“

„Ano, proto,“ řekl Ralf. Vztek jím teď přímo cloumal.

Ed hleděl za něj na policejní vozy, na dav, tísnící se kolem Renty... a pak spatřil McGoverna.

„Bille,“ zvolal. McGovern sebou trhl. Ed si toho nevšiml – nebo jen předstíral, že si toho nevšiml. „Hej, člověče! Pojď si poslechnout správnou muziku! Dáš si pivo?“

V tu chvíli si Ralf uvědomil, že Eda udeří, že mu rozbije ty jeho debilní lennonky, a možná mu i vrazí kousek skla z těch brýlí do oka. Už se k tomu chystal – a nic na světě by ho od toho nedokázalo odradit; až na to, že na poslední chvíli ho od jeho úmyslu přeci jen něco odradilo. V poslední době sice slyšel kdesi uvnitř dost často hlas Carolyn – pokud ovšem zrovna nemluvil sám se sebou. Tentokrát to však nebyl její hlas – je to sice zvláštní, ale patřil Triggeru Vachonovi, s kterým se viděl jen jednou nebo dvakrát ode dne, kdy ho Trig zachránil před bouřkou v den, kdy Carolyn měla svůj první záchvat.

Bacha, Ralfe! Dej si sakra bacha! Je pěkně vychcanej! Ten možná přímo touží po tom, abys mu jednu ubalil!

Ano, to souhlasí. Možná právě tohle by si Ed přál. Ale proč? Proč vlastně by si to měl přát? Možná proto, aby trochu zakalil vodu, možná jen proto, že je prostě blázen.

„Vyser se na to,“ řekl téměř šeptem. S uspokojením zaznamenal, že Ed byl připraven na něj skočit – a ještě víc ho potěšilo zjištění, že Edovi zmizel z obličeje onen příjemně neurčitý výraz lítostivého pobavení. Místo něj nastoupila ostražitost. Ralf si pomyslel, že je to pohled nebezpečné šelmy, chystající se k útoku.

Ralf si sedl na bobek, aby se dostal na úroveň Edových očí. „Šlo o tu Susan Dayovou?“ zeptal se ho stejně potichu, až téměř šeptem. „Susan Dayovou a ty záležitosti kolem potratů? Máte co dělat s těmi mrtvými dětmi? Proto jsi tak zřídil Helenu?“

Napadla ho ještě jedna otázka – *Co ty jsi vlastně za člověka, Ede?* – ale ještě než ji stačil položit, Ed zvedl ruku, položil ji Ralfovi na prsa a strčil do něj. Ralf se svalil na mokrý trávník. Ležel tam rozvalený na trávě, nohy ve vzduchu, a sledoval Eda, který náhle vyskočil z lehátka.

„Ralfe, vykašli se na něj!“ volal McGovern ze svého relativně bezpečného stanoviště na chodníku.

Ralf mu vůbec nevěnoval pozornost. Prostě tam jen tak ležel na lopatkách na trávníku a ostražitě hleděl na Eda. Pořád ještě měl vztek a současně i strach, avšak nad těmito pocity teď začínala postupně převládat jakási zvláštní, mrazivá fascinace. Právě hleděl na ukázkový příklad dokonalého šílence – na skutečné patro. Nestojí před ním přece žádný superhrdina z komiksů, žádný Norman Bates z *Psycha*, ani žádný kapitán Achab z *Bílé velryby*. Stojí před ním přece jen Ed De-epneau, zaměstnanec Hawkinových laboratoří – vobyčejnej študovanej blb, jak by ho ohodnotili páprdové, co se scházejí na partičku šachu na piknikovém plácku u dálniční přípojky – ale přesto všechno slušný člověk, který fandí demokratům. Jenomže tenhle slušný člověk se nejspíš úplně pomátl – a to nejen dneska odpoledne, když zahlédl jméno své ženy na nějaké petici, co visela na tabuli v místní samoobsluze. Ralf právě pochopil, že Edovo zcvoknutí už trvá nejméně rok – a docela ho začalo zajímat, jaké se asi skrývalo tajemství za tím normálně milým a veselým chováním Heleny, za jejím úsměvem, a jaké další nenápadné, zoufalé signály – tedy mimo těch modřin – mu nejspíš ještě ušly.

Mimoto tu je ještě malá Natálie, pomyslel si. Čeho ta asi byla svědkem? Co všechno asi musela snášet? Pochopitelně mimo toho, že ji matka nesla přes ulici a parkoviště před Renetou v podpaží jako kus hadru.

Ralfovi na pažích vyrazila husí kůže.

Ed mezitím začal být nějak čilý – přecházel sem a tam po cestičce k domu a šlapal přitom po cíních, které poděl ní Helena vysadila. Vypadal teď přesně jako ten Ed, kterého Ralf zažil v akci loni u letiště – včetně rozčuchaných vlasů, prudkých pohybů hlavy a těkavých pohledů do prostoru.

Tak přesně takhle vypadal, když vystartoval na toho řidiče dodávky, pomyslel si Ralf. Jako kohout, hájící svůj kout smetiště.

„Uznávám, že nic z toho není jen její chyba. To připouštím.“ Mluvil teď rychle, pravou sevřenou pěstí si bušil do dlaně levé ruky. Procházel se přitom po trávníku – a Ralf si najednou uvědomil, že

Edovi jsou vidět všechna žebra; jako kdyby neměl v několika posledních měsících nikdy možnost pořádně se najíst.

„Když ovšem blbost překročí určitou hranici, tak už se tolerovat nedá,“ pokračoval Ed. „Vždyť ona mi připomíná Tři krále, co si jdou pro radu k Herodesovi. Teda chci říct, kam až se dá s takovou blbostí dojt? ‚Kde jest on, židovský král?‘ To chtějí vědět po Herodesovi. To teda promiň – jediné nasrat, ale žádný Tři králové. Chápeš to, Ralfe?“

Ralf přikývl. Jasně, Ede. Jak je ctěná libost, Ede.

Ed také přikývl – a dál se procházel sem a tam v jemné spršce vodní mlhy a vzájemně se prolínajících duhových obloučích ze zavlažovače. Pořád si přitom bušil pěstí do dlaně druhé ruky. „Jako je to v tý písničce Rolling Stones – ‚Koukni jak je blbá, koukni jak je blbá, jen koukni, jak je ta holka blbá.‘ Na tu se asi už ani nepamatuješ, co?“ Ed se zasmál řezavým smíchem – a Ralf přitom musel myslet na krysy, tančící po skleněných střepech.

McGovern se k němu sklonil. „Pojď, mizíme odtud,“ řekl tiše. Ralf zavrtěl hlavou, a když Ed vykročil jejich směrem, McGovern se okamžitě stáhl zpátky na své původní stanoviště na chodníku.

„Asi si myslela, že tě může oblbnout, co?“ zeptal se Ralf. Pořád ještě ležel na trávniku a opíral se o lokty. „Nejspíš si byla jistá, že na její podpis pod tou peticí nepřijdeš.“

Ed přeskočil cestičku, sklonil se nad Ralfem a zahrozil mu nad hlavou sevřenými pěstmi – jako nějaká záporná postava z němého filmu. „Ne, ne, ne, a *NE!*“ zaječel.

Skupinu Jefferson Airplane teď vystřídali Animals. Eric Burton zpíval gospel v úpravě Johna Lee Hookera: Bum-bum-bum-bum, postřílím tu celej dům. McGovern ze sebe vydal slabé záupnění – nejspíš měl dojem, že Ed hodlá Ralfa napadnout; Ed si však místo toho sedl na bobek a kotníky levé ruky se dotkl trávniku – zaujmul teď postavení sprintéra, čekajícího na výstřel startérový pistole, který ho vyšle na dráhu. Obličej měl pokrytý kapkami, které Ralf zpočátku považoval za kapky potu – než mu ovšem došlo, že Ed se několikrát prošel pod rozprašovačem. Ralfa neustále přitahoval pohled na kapku krve na levém skle Edových brýlí. Byla už trochu rozmazaná, a tak se mu teď začínalo zdát, že Ed má panenku levého oka vyplněnou krví.

„Že jsem přišel na její podpis pod tou peticí, to byl osud! Prostě osud! Snažíš se mi tu namluvit, že to nechápeš? Neurážej moji inteligenci, Ralfe! Možná už máš nějaký ty roky, ale blbej určitě nejsi. Fór je v tom, že já jdu do krámu, abych tam koupil *přesnídávku* pro děcko, a ironií osudu zjistím, že vona je podepsaná na seznamu *vrahů* děcek! Se všema těma setníkama! A se samotným Králem Krvavcem! A víš co ti povím? Já jsem... prostě... začal jsem taky vidět *krvavě!*“

„Král Krvavec, Ede? A to je jako kdo?“

„Ale prosím tě.“ Ed se na Ralfa vychytrale zašklebil. „Tehdy Herodes uzřev, že by oklamán byl od mudrců, rozhněval se náramně, a poslav, zmrdoval všechny dítky, kteréž byly v Betlémě i ve všech končinách jeho, od dvouletých a níže, podle času, na kterýž se byl pilně vyptal od mudrců.‘ Tak to stojí v Bibli, Ralfe. Matouš, kapitola 2, verš 16. Pochybuješ snad vo tom? Máš snad nějaký kurva pochybnosti, že to tam nestojí právě takhle?“

„Ne. Když to tak říkáš, tak ti věřím.“

Ed přikývl. Jeho zapadlé, nápadně zelené oči teď tékaly z místa na místo. Pak se pomalu sklonil nad ležícím Ralfem a zabořil ruce do trávy z obou stran jeho paží. Vypadalo to, jako kdyby se ho chystal políbit. Ralf ucítil pach potu, závan nějaké teď už téměř vyčpělé vody po holení – a ještě něco jiného, co připomínalo pach starého zkyslého mléka. Přemítal, zda by to nemohl být pach Edova šílenství.

Po Harris Avenue teď přijížděla se zapnutými majákovými světly ambulance; sirénu však puštěnou neměla. Zabočila na parkoviště Rety.

„To bych ti taky radil,“ říkal mu Ed přímo do obličeje. „To bych ti teda *sakra* radil, abys mi věřil.“

Oči mu přestaly tékat a jejich pohled teď zabodl do Ralfových očí.

„Vražděj děcka ve velkém,“ řekl tiše hlasem, který se mu trochu trásl. „Rvou je z děloh jejich matek a vyvážejí z města v krytejch dodávkách. Většinou pod plachtama. Napadlo tě někdy, Ralfe, kolikrát denně tu vidíš projíždět některou z těch velkejch dodávek? S plachtou přes ložnou plochu? Napadlo tě vůbec někdy, co se asi v nich převází? Napadlo tě někdy, co asi je pod těma plachtama?“

Ed se šklebil. Koulel očima.

„Většinu těch plodů pálejí v Newportu. Na ceduli tam je sice napsáno *Spalovna odpadků*, ale je to normální krematorium. A část jich ještě vyvážejí ze státu. Nákladníma autama, malejma letadlami. Protože tkáň těch plodů má obrovskou cenu. To ti říkám nejen jako znepokojenej občan, ale i jako zaměstnanec Hawkingových laboratoří. Tkáň plodu má... mnohem... větší cenu... než zlato.“

Náhle otočil hlav a upřel zrak na MacGoverna, který se mezitím připlížil o kousek blíž, aby slyšel Edovu promluvu.

„JO, MÁ MNOHEM VĚTŠÍ CENU NEŽ ZLATO, A JE MNOHEM DRAŽŠÍ NEŽ RUBÍNY,“ zařval. McGovern, oči vyvalené a strachem celý bez sebe, rychle uskočil. „VÍŠ VO TOM VŮBEC NĚCO, BUZERANTE JEDEN PLESNIVEJ?“

„Ano,“ řekl McGovern. „Já... myslím, že vím.“ Vrhel rychlý pohled na druhou stranu ulice, kde právě jeden z policejních vozů vycoovával z parkoviště před Renetou a obracel se směrem k nim. „Někde jsem o tom už četl. Nejspíš v časopise *Americká věda*.“

„*Americká věda!*“ Ed se pohrdlivě zasmál a opět zabodl pohled Ralfovi přímo do očí, jako kdyby chtěl říct *Tak vidíš, s jakýma idiotama se musím bavit*. Zvážněl. „Vraždy ve velkém,“ řekl, „přesně jako za Krista. Jenomže dneska vraždějí nenarozený neviňátka. Nejenom tady, ale po celým světě. Mordujou je po tisícovkách, Ralfe, po miliónech – a jestlipak víš proč? Jestlipak víš, proč jsme byli v tomhle novém věku temnoty znovu uvedeni na dvůr Krále Krvavce?“

Ralf to věděl. Ani nebylo tak těžké na to přijít, pokud člověk znal souvislosti. Pokud člověk zažil Eda, nořícího paži do sudu s umělým hnojivem, hledajícího mrtvé děti, které jsou dle jeho přesvědčení pod plachtou každé dodávky.

„Král Herodes má dneska volnou ruku,“ řekl Ralf. „To mi asi chceš říct, co? Jde o tu starou záležitost s Mesiášem, že jo?“

Posadil se, napůl přesvědčený o tom, že do něj Ed znovu strčí; vlastně v to skoro doufal. Vztek se mu zase začínal vracet. Nepochybně není správné posuzovat preludy a fantazie šílence stejným způsobem, jako se posuzuje třeba divadelní hra nebo nějaký film; možná to je dokonce rouhačné – avšak skutečnost, že Helena byla zbita jen kvů-

li nějakým vyčichlým pověřám tohoto druhu, přiváděla Ralfa k nepřítčnosti.

Ed se ho ale ani nedotkl; jen vstal a očistil si ruce. Nejspíš se zase uklidňoval. Praskání policejních vysílaček teď bylo slyšet hlasitěji, protože policejní vůz, který před chvílí vycouval z parkoviště před Renetou, právě zastavoval u chodníku za jejich zády Ed pohlédl na auto a pak zase na Ralfa, zvedajícího se ze země.

„Můžeš se tomu klidně posmívat, ale taková je pravda,“ řekl tiše. „Ale stejně to není král Herodes – je to Král Krvavec. Herodes byl jen jednou z jeho inkarnací. Král Krvavec přeskakuje z těla do těla a z generace na generaci – jako když dítě přechází po kamenech potok, Ralfe – a pořád hledá Mesiáše. Zatím ho nenašel, ale tentokrát by to už mohlo být jiné. Protože *Derry* je jiné. Všechny ty siločáry se tady začínají sbíhat. Víím, že je těžké tomu uvěřit – ale taková je pravda.“

Tak Král Krvavec, pomyslel si Ralf. Ach, Heleno, kdybys jen věděla, jak je mi to líto. Je to moc smutná záležitost.

Z policejního vozu vystoupili dva muži – jeden v uniformě, druhý v civilních šatech, ale nejspíš taky policista – a blížili se k McGovernovi. Kousek dál za nimi, před obchodem, Ralf zaznamenal další dva muže v uniformě – tentokrát sestávající z bílých kalhot a bílých košil s krátkými rukávy. Právě vycházeli z Renety. Jeden držel v pase Helenu, kráčejíci s nejistotou pacienta v pooperačním stavu. Druhý nesl Natálii.

Oba zdravotníci pomáhali Heleně nastoupit do sanitky. Mladík s dítětem v náručí nastoupil za ní, druhý šel k místu řidiče. Ralf v jejich pohybech cítil spíš odbornost, než spěch – a pomyslel si, že pro Helenu to je dobře. Možná jí Ed neublížil až tak moc... alespoň tentokrát.

Policista v civilu – statný, se širokými rameny, pod nosem světlý knírek a s kotletami zastřiženými tak, jak si Ralf představoval kotlety amerického starého mládence – se blížil k McGovernovi, s nímž se nejspíš znal. Měl ve tváři široký úsměv.

Ed položil Ralfovi paži na ramena a odvedl ho pár kroků stranou od mužů na chodníku. Zároveň ztišil hlas až téměř do šepotu. „Nechci, aby nás slyšeli,“ řekl.

„To chápu.“

„Tyhle kreatury... setníky... služebníky Krále Krvavce... ty neza-
staví nic. Jsou nemilosrdní.“

„Tomu bych věřil.“ Ralf se ohlédl právě včas, aby spatřil McGo-
verna, ukazujícího rukou na Eda. Statný policista v civilu pokýval
hlavou. Ruce měl zasunuté v kapsách plátěných kalhot. Pořád ještě se
nepatrně – jakoby laskavě – usmíval.

„Tady nejde jenom o potraty, to si nemysli! Teď už ne. Berou ne-
narodzený děti různěm matkám, ne jenom feřačkám a štětkám – osum
dní, osum tejdnu, osum měsíců, to je setníkům jedno. Sklízí se ve dne
v noci. Jatka. Ralfe, já jsem viděl mrtvolu nemluvnat na střeších...
v křoví... jsou v kanálech... plavou kanálama i v řece, tam dole
v Ladech...“

Vypoulenýma zelenýma očima, jež mu zářily jako dva kýčovitě
smaragdy, teď zíral do dálky.

„Ralfe,“ zašeptal, „svět je někdy plnej barev Vidím je vod tý do-
by, co přišel on a pověděl mi to. Teď ale všechny barvy černají.“

„Od doby, kdy přišel a pověděl ti to *kdo*, Ede?“

„To si řekneme pozdějc,“ odpověděl Ed; promluvil jako spiklenec
ze špatného filmu – jen koutkem úst, aniž by přitom pohyboval rty Za
jiných okolností by to bylo snad i docela zábavné.

Srdečný úsměv domácího, vítajícího své hosty, který se teď roz-
hostil v Edově obličejí, z něj vytěsnil jakékoliv stopy šilenství stejně
přesvědčivě, jako východ slunce vytěsni noc. Byla to až hrozivě bles-
ková proměna – ale Ralf v ní nicméně nacházel zároveň i cosi uklid-
ňujícího. Alespoň se všichni – on sám, McGovern, Lois a další lidé ze
sousedství v této části Harris Avenue, kteří Eda znali osobně – nebu-
dou muset zbytečně obviňovat, že to jeho šilenství nerozpoznali dřív.
Protože Ed byl teď vynikající; hrál svoji roli skutečně dokonale. Za
tenhle úsměv by měl dostat Oscara. I v této bizarní situaci na něj člo-
věk musel reagovat.

„Hej, ahoj!“ pozdravil policisty Cvalík už dokončil svůj hovor s
McGovernem a oba teď k nim přes trávník přicházeli. „Pojďte si po-
slechnout správnou muziku, chlapci!“ Ed jim vykročil v ústrety s na-
přaženou rukou.

Policista v civilních šatech mu potřásl rukou, stále s tím laskavým úsměvem v obličeji. „Edward Deepneau?“ zeptal se.

„Správně.“ Ed si potřásl rukou i s uniformovaným policistou, hledícím poněkud zmateně, a pak znovu obrátil svoji pozornost k prvnímu policistovi.

„Já jsem detektiv seržant John Leydecker,“ řekl statný civil. „A tohle je poručík Chris Nell. Bylo nám řečeno, že jste tu měl nějakou menší nepříjemnost, pane.“

„Jo, to ano. Asi máte pravdu. Menší nepříjemnost. Ovšem správnější by asi bylo říct, že jsem se zachoval jako naprostý idiot.“ Edovo rozpačité odkašlání zaznělo až znepokojivě normálně. Ralf pomyslel na všechny ty okouzující psychopaty z filmů, které kdy viděl – na takové role se zvlášť dobře hodil

George Sanders – a musel si položit otázku, jestli se nakonec tomu vychytralému chemikovi z výzkumných laboratoří nepovede zahrát dokonalou boudu na tohodle detektiva z malého města, připomínajícího svým zjevem stárnoucího mladíka z filmu *Horečka sobotní noci*. Ralf se velice obával, že to dopadne právě tak

„Pohádali jsme se s Helenou kvůli jedné petici, kterou podepsala,“ říkal Ed, „a nějak se to zvirtlo. Teda vážně, já prostě vůbec nedovedu pochopit, že jsem ji praštil.“

Bezmocně zalomil rukama, jako kdyby se snažil ukázat, jak je zoufalý – nehledě na to, že je také zmatený a zahanbený. Leydecker se stále usmíval. Ralf si připomněl loňskou hádku s řidičem té modré dodávky Ed toho tlouštíka nazval vrahem, dokonce mu dal facku – a stejně to nakonec dopadlo tak, že ten tlouštík koukal na Eda málem s respektem. Jako kdyby ho hypnotizoval – a právě teď měl Ralf pocit, že je svědkem něčeho podobného.

„Věci se vám tedy trochu, ehm, vymkly z ruky – je to tak?“ zeptal se Leydecker s účastí.

„Asi tak nějak, ano.“ I když Edovi bylo už nejméně dvaatřicet, podle vyděšených očí a nevinného výrazu ve tváři teď vypadal spíš jako mladík, kterému by v hospodě ještě nesměli prodat ani pivo.

„Tak moment,“ vyhrkl Ralf. „Přece byste mu nevěřil – vždyť je to blázen. A je nebezpečnej. Právě mi vyprávěl...“

„Tohle je pan Roberts, že?“ zeptal se Leydecker McGoverna, aniž by věnoval Ralfovi sebemenší pozornost.

„Ano,“ řekl McGovern; Ralfovi to znělo až nesnesitelně pompézně. „Tohle je Ralf Roberts.“

„Aha.“ Konečně Leydecker pohlédl na Ralfa. „Za pár minut si s vámi budu chtít promluvit, pane Robertsi – ale teď bych vás chtěl požádat, abyste se postavil támhle vedle svého přítele a zůstal zticha. Rozumíte?“

„Rozumíte?“

Ralf šel vztekle k místu, kde stál McGovern. Leydecker zůstal dokonale klidný. Obrátil se k poručíku Nellovi. „Mohl bys vypnout tu muziku, Chriši – abychom se slyšeli, jak přemýšlíme?“

„Jo.“ Uniformovaný policista šel k reproduktoru; chvíli hledal knoflík, kterým by ho vypnul, a pak uťal skupinu The Who právě v půlce písničky o nějakém famózním slepci a hracím automatu.

„Asi jsem to fakt pustil trochu moc nahlas.“ Ed teď vypadal velice provinile. „Divím se, že se sousedi ještě neozvali.“

„No jó, život jde kolt dál,“ řekl Leydecker. Zvedl hlavu – stále s klidným úsměvem – a sledoval chvíli obláčky, plující po jinak modrém nebi.

No paráda, pomyslel si Ralf. *Tenhle chlápek je dokonalej tutan ze Zapadákova*. Ed ale horlivě kýval hlavou, jako kdyby detektiv právě pronesl ne jednu, nýbrž celou šňůru perel moudrostí.

Leydecker se chvíli hrabal v kapse a vytáhl malou tubu s párátky Nabídl Edovi, který odmítl; pak vytáhl jedno párátko a vsunul si ho do koutku úst. „No jo,“ řekl. „Tak tedy menší rodinná hádka. Chápu to správně?“

Ed horlivě přikývl. Ve tváři měl stále ten upřímný, poněkud zmatený úsměv „Spíš vlastně diskuse. Taková politická...“

„Aha, aha,“ řekl Leydecker, přikyvuje a usmívaje se. „Než to ale začnete rozvádět, pane Deepneui...“

„Ed. Prosím.“

„Než to začnete rozvádět, pane Deepneui, tak bych vám jen chtěl připomenout, že cokoliv řeknete, může být použito proti vám – třeba u soudu. A také máte právo na právního zástupce.“

Edův přátelský, ale trochu zmatený úsměv – *Propánakrále, co jsem to zase provedl? Můžete mi to nějak vysvětlit?* – na chvíli zakolísal. Místo něj nastoupil ostražitý pohled, hodnotící situaci. Ralf pohlédl na McGoverna a ulehčení, které spatřil v Billových očích, zrcadlilo i jeho pocit. Ten Leydecker přece jen asi nebude žádný venkovský tutan.

„Pro kristapána, na co bych já měl chtít právního zástupce?“ zeptal se Ed. Pootočil se a zkusil svůj zmatený úsměv na Chrise Nella, sedícího na verandě vedle reproduktoru.

„To já nevím, a vy to možná také nevíte,“ řekl Leydecker s úsměvem. „Já vás jen upozorňuji, že na něj máte nárok. A že pokud si ho nemůžete dovolit, město Derry vám nějakého obstará.“

„Ale já ne...“

Leydecker pokyvoval hlavou a usmíval se. „V pořádku, jistě, pochopitelně. Jsou to ale vaše práva. Pochopil jste ta práva, jak jsem vám je právě vysvětlil, pane Deepneau?“

Ed chvíli zaraženě stál, oči měl náhle zase vyvalené a prázdné. Ralfovi teď připadal jako nějaký lidský počítač, snažící se zpracovat obrovské množství složitých příkazů. Zdálo se, že mu pomalu začíná docházet, že s tou jeho budoucí moc nevychází. Svěsil ramena. Vypadal teď velmi nešťastně, o tom nebylo pochyb... ale Ralf pochyboval i o tom. Musel o tom pochybovat – viděl přece ten výraz šílence v Edově tváři těsně před tím, než přišli Leydecker a Nell. I McGovern ho viděl. Ale pochybovat neznamená úplně totéž jako nevěřit – a Ralfa napadlo, že na určitém stupni svého vnímání teď Ed už možná upřímně lituje, že Helenu tak zmlátil.

Ano, pomyslel si, asi přesně tak, jako na určitém stupni svého vnímání je upřímně přesvědčen o tom, že ti jeho setníci vyvázejí v nákladních autech lidské plody do nějaké spalovny v Newportu. A že síly dobra a zla se shromažďují v Derry, aby tu rozehrály nějaké drama, které ve skutečnosti probíhá jen v jeho mozku. Nazvěme to drama *Omen V Na dvoře Krále Krvavce*.

Ale i tak nedokázal necítit určitý váhavý soucit s Edem Deepneauem, který pravidelně a věrně třikrát v týdnu navštěvoval Carolyn během jejího posledního pobytu v nemocnici; vždy jí přinášel květiny,

vždy ji při odchodu líbal na tvář. Líbal ji na tvář i poté, co se kolem ní už začínal šířit pach smrti – a Carolyn mu vždy stiskla ruku a vděčně se na něj usmála. *Děkuji ti za připomínku, že pořád ještě jsem lidská bytost*, říkal ten úsměv *A děkuji ti za to, jak se ke mně chováš*. To byl ten Ed, kterého Ralf považoval za svého přítele. Jen doufal, že tento Ed stále ještě existuje.

„Asi jsem v bryndě, co?“ zeptal se tiše Leydeckera.

„No, jak se to vezme,“ řekl Leydecker, pořád ještě s úsměvem. „Vyrazil jste své ženě dva zuby. Vsadil bych cibule svého dědečka na to, že má otřes mozku. Plus několik dalších zranění – tržné rány, modřiny a strženou kůži na pravém spánku. Co jste to zkoušel? Chtěl jste ji snad skalpovat?“

Ed neodpovídal; zelené oči nespouštěl z Leydeckerova obličeje.

„Přes noc zůstane na pozorování v nemocnici, protože se nějak hovoří z ní pokoušelo vymlátit duši – a zdá se, že všichni se shodují na tom, že tím hovadem jste byl vy, pane Deepneui. A když tak koukám na tu krev, co máte na rukách, a na tu krev na vašich brýlích, tak musím přiznat, že i já mám dojem, že jste to nejspíš byl vy. Co tedy k tomu řeknete vy? Děláte dojem inteligentního člověka. Myslíte si vy sám, že jste v bryndě?“

„Je mi moc líto, že jsem ji uhodil,“ řekl Ed. „Nechtěl jsem to udělat.“

„No jasně; kdybych pokaždé, co tohle uslyším, dostal čtvrtáček od cesty, nemusel bych si už nikdy kupovat pití ze svého platu. Zatýkám vás na základě obvinění z napadení druhého stupně, pane Deepneui – klasifikovaného též jako napadení v rodině. Toto obvinění spadá pod zákon o násilí v rodině státu Maine. Chtěl bych vás ještě jednou požádat, abyste mi potvrdil, že jsem vás řádně informoval o tom, jaká máte práva.“

„Ano,“ odpověděl Ed potichu, nešťastně. Zmatený úsměv – nebo jaký vlastně byl – nadobro zmizel. „Ano, informoval jste mne o tom.“

„Teď vás odvezeme na policejní stanici a vyslechneme,“ řekl Leydecker. „Pak si budete moci zatelefonovat a dohodnout kauci. Chrisi, buď tak laskav, vezmi pána do auta.“

Nell šel k Edovi. „Budou s vámi problémy, pane Deepneui?“

„Ne,“ řekl Ed tiše a Ralf spatřil slzu, tekoucí Edovi z pravého oka. Bezmyšlenkovitě si ji otřel hřbetem ruky. „Žádné problémy nebudou.“

„No výborně!“ řekl Nell žoviálně a vedl ho k autu.

Když přecházeli chodník, pohlédl Ed na Ralfa „Je mi to líto, starouši,“ řekl a vlezl na zadní sedadlo auta. Ještě než poručík Nell zabouchl dveře, stačil si Ralf všimnout, že zevnitř nemají žádnou kličku.

* * *

„Tak to by bylo,“ řekl Leydecker, otočil se k Ralfovi a podával mu ruku. „Omlouvám se, jestli jsem byl trochu moc úřední, pane Robertsi, ale tihle chlápci někdy dokážou být dost prchlíví. Nejhorší jsou takoví, co vypadají úplně normálně – u těch člověk nikdy pořádně neví, co udělají v příští chvíli. Já jsem John Leydecker.“

„John ke mě chodil do kurzu, když jsem učil na gymnáziu,“ řekl McGovern. Když teď byl Ed Deepneau bezpečně uložený na zadním sedadle policejního vozu, zaznívala z Billova hlasu zřetelná úleva. „Dobrý student. Absolvoval vynikající kompozicí na téma *Dětská křížová výprava*.“

„Moc mě těší, že vás poznávám,“ řekl Ralf, potřásaje Leydeckerovi rukou. „Se mnou si starosti nedělejte. Já se jen tak neurážím.“

„Je vám jasné, že jít sem a hádat se s ním, byla od vás naprostá šílenost?“ zeptal se Leydecker pobaveně.

„Měl jsem vztek. A pořád ještě ho mám.“

„To dovedu pochopit. Ale brzy vás přejde – to je důležité.“

„Ne. Důležitá je Helena. Helena a ta holčička.“

„V tom s vámi plně souhlasím. Povězte mi, o čem jste mluvili vy a pan Deepneau, než jsme sem přijeli, pane Robertsi... nebo vám mohu říkat Ralfe?“

„Ano, říkejte mi Ralf. Prosím.“ Převyprávěl obsah svého rozhovoru s Edem; snažil se být dostatečně stručný. McGovern, který předtím zaslechl jen jeho část, s ohromením a bez jediného hlesnutí naslouchal. Kdykoliv na něj Ralf pohlédl, vadilo mu, že Bill nemá ten svůj slamák. Bez něj vypadal staře. Téměř antikvárně.

„To ovšem zní dost ujetě, že?“ poznamenal Leydecker, když Ralf dokončil vyprávění.

„Co se teď stane? Půjde do vězení? Spíš by ho ale měli dát do nějakého ústavu.“

„Nejspíš ano,“ přitakal Leydecker, „ale někdy je od přání ke skutečnosti dost daleko. Nepůjde ani do vězení, ani do nějakého sanatoria, protože takové věci se dějí jen ve starých filmech. Maximálně můžeme doufat, že mu soud nařídí nějakou léčbu.“

„Ale copak vám Helena neřekla...“

„Ta dáma nám neřekla nic, a my jsme se ani nepokoušeli na něco se jí v tom obchodě ptát. Trpěla velkou bolestí – fyzickou i duševní.“

„To bezesporu,“ řekl Ralf. „Ptám se hloupě.“

„Možná později vaši výpověď potvrdí... ale také možná ne. Oběti rodinných rozepří se totiž někdy uzavírají do jakési ulity. Podle nového zákona mu to ale naštěstí nebude nic moc platné. Přitlačili jsme ho ke zdi. Vy a to děvče z obchodu můžete dosvědčit stav paní Deepneauové, stejně jako kdo jí – dle jejího vlastního vyjádření – ta zranění způsobil. Já dosvědčím skutečnost, že manžel oběti měl na rukou krev. Ovšem nejvíc pomůže skutečnost, že pronesl ta kouzelná slova: ‚Teda vážně, já prostě vůbec nedovedu pochopit, že jsem ji praštil.‘ Rád bych za vámi někdy zašel – nejlíp zítra po ránu, bude-li vám to vyhovovat – abych od vás získal úplnou výpověď, Ralfe. Ale to už je víceméně jen formalita. V zásadě je tenhle případ jasný.“

Leydecker si vytáhl z koutku úst párátko, přelomil ho, zahodil, a opět vytáhl z kapsy malou tubu. „Párátko?“

„Ne, díky,“ řekl Ralf, trochu se usmívaje.

„Nemusíte. Je to hrozný zlozvyk, ale snažím se přestat kouřit – a kouření je zlozvyk ještě hroznější. Víte, problém s lidmi jako Deepneau je v tom, že když jde o ně samotné, dovedou si až sakra šikovně poradit. Vybuchnou, někomu ublíží... a pak se zase zklidní. Když se k nim dostanete dostatečně včas po tom jejich výbuchu – jako se to podařilo vám, Ralfe – tak je zastihnete v pohodě, jak si poslouchají muziku a snaží se na všechno zapomenout.“

„Tak to taky bylo,“ řekl Ralf. „Přesně tak to vlastně bylo.“

„Takovéhle triky vzdělanci zkoušejí vždycky – předvádějí výčitky svědomí, hrozí se svých činů, vyjadřují odhodlání všechno odčinit. Jsou přesvědčiví, okouzlující – a často ani nelze zjistit, jaký obsah

vlastně skrývá taková lesklá cukrová poleva. A v extrémních případech – jako byl třeba v sedmdesátých letech souzený nadprůměrně inteligentní psychopatický vrah studentek Ted Bundy, který dokonce odmítl obhájce a hájil se sám –, se někdy dokáží přetvařovat celá léta. Naštěstí takových lidí jako je Ted Bundy mezi námi neběhá hodně – i přes spousty těch knížek a filmů o psychopatických zabijácích.“

Ralf si povzdechl. „Je to holt malér.“

„Jo. Ale dívejte se na to také z druhé stránky: dokážeme ho od ní izolovat – alespoň na nějaký čas. Do západu slunce sice bude venku na kauci pětadvaceti dolarů, ale...“

„Pětadvacet dolarů?“ zeptal se McGovern. V hlase mu znělo zděšení a pohrdání zároveň. „Jenom?“

„Jo,“ řekl Leydecker. „Obvinil jsem ho sice z napadení druhého stupně, protože to zní dost hrůzostrašně, ale ve státě Maine zakládá zmlácení vlastní ženy skutkovou podstatu pouhého přestupku.“

„Ale v zákoně je přesto jedno nové parádní ustanovení,“ řekl Chris Nell, zapojující se do debaty „Jestli totiž bude Deepneau chtít ven na kauci, musí souhlasit s tím, že nebude mít absolutně žádný kontakt se svojí ženou, a to až do uzavření celého případu před soudem – nesmí docházet do domu, nesmí se k ní přiblížit na ulici, nesmí jí ani telefonovat. A když nebude s touhle podmínkou souhlasit, zůstává sedět.“

„A co když bude souhlasit, a pak ji stejně bude obtěžovat?“ zeptal se Ralf.

„Tak ho zavřeme natvrdo,“ řekl Nell, „protože to už pak bude ne přestupek, ale zločin... tedy mohl by být, kdyby to okresní návladní chtěl vzít natvrdo. Každopádně ten, kdo poruší v případě násilí v rodině podmínky kauce, stráví obvykle ve vězení mnohem delší dobu, než jen jedno odpoledne.“

„Jen musíme doufat, že když pak dojde k soudu, je manželka toho, kdo poruší tuhle podmínku o zákazu styku, ještě naživu,“ řekl McGovern.

„Jo,“ řekl zasmušile Leydecker. „To je někdy skutečně problém.“

* * *

Ralf šel domů a asi tak hodinu koukal ne na televizi, ale skrze ni. Když pak během nějaké reklamy vstal, aby se podíval, zda má v ledničce studenou kolu, zavrával a musel se chytit zdi, aby udržel rovnováhu. Celý se roztrásl a cítil, že je právě až nepříjemně blízko zvracení. Bylo mu sice jasné, že jde jen o zpožděnou reakci, ale stejně ho ten třas a nevolnost děsily.

Opět se posadil – asi minutu zhluboka dýchal se skloněnou hlavou a zavřenýma očima; potom vstal a pomalu šel do koupelny. Napustil vanu horkou vodou a ležel v ní tak dlouho, až z pokoje uslyšel, že v televizi právě začíná první z podvečerních situačních komedií *Noční soud*. To už byla voda ve vaně stejně skoro studená, takže byl vlastně rád, že z ní může vylézt. Utřel se, vzal si čisté oblečení a rozhodl se, že nastal čas pro lehčí večeři. Zavolał do přízemí – napadlo ho, že McGovern by možná také rád něco zakousl – ale nikdo se mu neozval.

Ralf natočil vodu, v níž hodlal vařit vajíčka, a z telefonu vedle sporáku vytočil číslo městské nemocnice. Spojili ho s nějakou dámou z oddělení péče o pacienty, která mu po poradě se svým počítačem sdělila, že má pravdu, ano, paní Helena Deepneauová skutečně byla přijata do nemocnice. Její stav je označován jako uspokojivý. Ne, nemá ani ponětí, kdo by mohl mít v péči malou dcerku paní Deepneauové; může mu jen sdělit, že žádnou Natálii Deepneauovou ve stavu pacientů nemá. Ne, paní Deepneauovou dnes večer navštívit nemůže – ale ne snad proto, že by to zakázal ošetřující lékař; sama paní Deepneauová si totiž žádné návštěvy nepřeje.

Už už se chtěl zeptat, *Proč by si asi nepřála žádné návštěvy?* – pak to ale pustil z hlavy. Ta dáma na oddělení péče o pacienty by mu nejspíš odpověděla, že lituje, ale že tuto informaci nemá ve svém počítači zanesenou; nicméně Ralf se rozhodl, že on jí ve svém počítači – v tom, který má mezi ušima – zanesenou má. Helena si totiž nepřeje žádné návštěvy proto, že se stydí. K ničemu z toho, co se stalo, nedošlo z její viny; nicméně Ralf pochyboval o tom, zda tato skutečnost může nějakým způsobem její pocity změnit. Polovička lidí z Harris Avenue ji viděla potácet se jako spráskanou kočku, sanitka ji odvezla do nemocnice, a všechno to spískal její manžel – otec její dcery. Ralf jen doufal, že dostane nějaké prášky, které jí pomohou pořádně se

prospat; ráno ji možná zastihne v lepším rozpoložení. Každopádně alespoň doufejme, že ne v horším.

Sakra – a co takhle kdybych mohl nějaké prášky na pořádné prospání se dostat já, pomyslel si.

Tak běž za doktorem Litchfieldem, idiote jeden, byla okamžitá reakce nějaké jiné části toho jeho počítače mezi ušima.

Dáma z oddělení péče o pacienty se Ralfa zeptala, zda pro něj může udělat ještě něco. Ralf řekl, že ne a začal jí děkovat, když vtom telefon cvakl a oněměl.

„Prima,“ řekl Ralf. „Moc prima.“ Zavěsil, vytáhl ze zásuvky polévkovou lžici a opatrně vložil do vody vejce. Když pak o deset minut později seděl u stolu, před sebou vařená vejce, kutálející se mu po talíři, zazvonil telefon. Odsunul talíř a vstal. Sáhł po sluchátku. „Haló?“

Ticho, přerušované pouze dýcháním.

„Haló?“ opakoval Ralf.

Další dýchání, tentokrát silnější, skoro jako vzlykání; a pak další cvaknutí – přerušené spojení. Ralf zavěsil; chvíli stál bez pohnutí a vraštil obočí.

„Proboha, Heleno,“ řekl. „Zavolej ještě jednou. Prosím.“ Pak se vrátil ke stolu, posadil se a začal do sebe soukat skromnou staromládeneckou večeři.

* * *

O patnáct minut později umýval pár kousků nádobí, když telefon zazvonil znovu. *To nebude ona*, pomyslel si; oťel si ruce do utěrky, přehodil si ji přes rameno a šel k telefonu. *To v žádném případě nebude ona. To je nejspíš Lois nebo Bill*. Ale nějaká jeho další část byla přesvědčena o něčem úplně jiném.

„Ahoj, Ralfe.“

„Nazdar, Heleno.“

„To jsem byla já, před pár minutami.“ Měla chraplavý hlas, jako kdyby byla opilá nebo plakala; Ralf ale pochyboval, že by jim v nemocnici povolovali alkohol.

„Myslel jsem si to.“

„Slyšela jsem tě a... nedokázala jsem...“

„To je v pořádku. Já to chápu.“

„Opravdu?“ Ozvalo se chraplavé nadechnutí.

„Myslím, že ano. Určitě.“

„Přišla sestřička a dala mi nějaký prášek proti bolesti. Asi si ho vezmu – ten rozbitý obličej mě příšerně bolí. Ale nejdřív jsem ti chtěla ještě zavolat, abych ti řekla to, co musím. Ta bolest mi to ale nijak neusnadňuje.“

„Heleno, nemusíš říkat vůbec nic.“ Ale obával se, že musí – a měl strach z toho, co řekne... strach z toho, že se rozhodla zlobit se na něj, protože se nedokáže zlobit na Eda.

„Ale ano. Musím ti poděkovat.“

Ralf se opřel o dveře a na chvíli zavřel oči. Pocítil úlevu, ale nezapadlo ho, co na to odpovědět. Původně byl nachystaný pronést co možná nejklidněji, *Je mi líto, že to chápeš takhle, Heleno*, neboť byl přesvědčený, že Helena začne otázkou, proč si vlastně nehleděl svého.

Jako kdyby mu četla myšlenky a chtěla mu sdělit, že vlastně ani není moc daleko od pravdy, Helena řekla: „Po celou dobu – v sanitce, na příjmu v nemocnici a první asi hodinu tady na pokoji – jsem na tebe byla hrozně naštvaná. Zavolala jsem Candy Shoemakerové, jedné kamarádce, co bydlí na Kansas Street. Přijela sem a vzala si k sobě na noc Natálii. Chtěla vědět, co se stalo, ale nic jsem jí nedokázala říct. Chtěla jsem jen tak tady ležet a dál zuřit, že jsi zavolal policii, i když jsem tě prosila, abys to nedělal.“

„Heleno...“

„Nech mne domluvit, abych si už mohla vzít ten prášek a jít spát. Šlo by to?“

„Ano.“

„Chvilí poté, co Candy s dítětem odešla – Natálie vůbec neplakala, díky bohu, protože to bych asi těžko zvládala – přišla ke mně do pokoje nějaká žena. Nejdřív jsem si myslela, že si asi spletla pokoj, protože jsem ji neznala ani od pohledu. Když mi došlo, že přišla skutečně za mnou, tak jsem jí řekla, že si nepřeji žádné návštěvy. Nevěnovala tomu vůbec pozornost. Zavřela dveře, a pak si pomalu zvedla

sukni a odhalila levé stehno. Měla na něm hlubokou jizvu – od boku skoro až ke kolenu.

Řekla, že se jmenuje Gretchen Tillburyová, že pracuje jako konzultantka v organizaci Péče o ženu, a že tu nohu jí v roce 1978 rozřízl manžel kuchyňským nožem. Řekla, že kdyby jí tenkrát nájemník z přízemí, medik, nenasadil turniket – což je přístroj k stlačení cév – vykrvácela by. Řekla jsem jí, že je mi to sice velice lito, ale že o své vlastní situaci nechci mluvit, dokud nebudu mít čas všechno si rozmyslet.“ Helena se na chvíli odmlčela, a pak pokračovala. „Což ovšem byla lež. Měla jsem na rozmyšlení spoustu času, protože Ed mne poprvé zmlátil už před dvěma roky – ještě než jsem se dostala do jiného stavu s Natálií. Jenomže jsem to pořád... prostě jsem to pořád odkládala.“

„Dovedu si to docela představit,“ řekl Ralf.

„Tahle paní... lidi jako ona mají určitě vynikající zkušenosti s tím, jak se má prorážet obrana.“

Ralf se usmál. „Nepochybně to tvoří součást jejich kvalifikace.“

„Řekla, že nic nesmím odkládat, že jsem se dostala do vážné situace, kterou musím řešit okamžitě. A tak jsem jí na to řekla, že ať už udělám cokoli, nehodlám to v žádném případě konzultovat právě s ní, ani nehodlám poslouchat nějaké její žvásty jen proto, že ji manžel kdysi bodnul dranzírákem. Skoro jsem jí řekla, že to nejspíš udělal proto, že nedokázala zavřít pusku a nechat ho na pokoji – věřil bys tomu? Ale byla jsem strašně naštvaná, Ralfe. Všechno mě bolelo... byla jsem zmatená... styděla jsem se... ale především jsem byla šíleně naštvaná.“

„Já si myslím, že je to nejspíš úplně normální reakce.“

„Zeptala se mě, co bych si o sobě myslela – ne co bych si myslela o Edovi, ale o sobě –, kdybych se vrátila domů a Ed mě zmlátil znova. Pak se mě zeptala, co bych si o sobě myslela, kdybych se k němu vrátila a on zmlátil Natálii. To mě rozčílilo. A rozčiluje mě to ještě teď. Ed jí nikdy nezkrivil ani vlásek na hlavě – a to jsem jí taky řekla. Pokývala hlavou a řekla, ‚To ale vůbec neznamená, že k tomu nemůže dojít, Heleno. Víím, že na to nechceš ani pomyslet, ale musíš. Ale dejme tomu, že budeš mít pravdu. Že ji maximálně párkrát klepne přes

prsty To chceš, aby vyrůstala a byla svědkem toho, jak mlátí *tebe*? Chceš, aby vyrůstala a vídala to, co dneska?‘ Došly mi argumenty a začalo mne mrazit. Vzpomněla jsem si, jaký měl Ed pohled, když se vrátil... jak mi bylo jasné co udělá už v okamžiku, kdy jsem spatřila ten jeho bílý obličej... viděla ho, jak pohybuje hlavou...“

„Jako kohout,“ zamumlal Ralf.

„Cože?“

„Nic. Pokračuj.“

„Neměla jsem ani potuchy, co ho tak rozběsnilo... ale hned mi bylo jasné, že se chystá mě zmlátit. Když se dostane do určitého bodu, nezastaví ho už nic, co by se dalo udělat nebo říct. Rozběhla jsem se do ložnice, ale chytil mě za vlasy... spoustu mi jich vytrhal... vykřikla jsem... a Natálie seděla na své stoličce... seděla tam a koukala se na nás... a když jsem vykřikla, začala křičet i ona...“

Helena se hlasitě rozeštkala. Ralf stál a čekal, opřený čelem o dveře mezi kuchyní a pokojem. Cípem utěrky na nádobí, kterou měl přehozenou přes rameno, si bezmyšlenkovitě utíral vlastní slzy.

„Každopádně,“ řekla Helena, když opět dokázala mluvit, „skončilo to tak, že jsem si s tou paní povídala skoro hodinu. Říká se tomu poradenská služba pro oběti – a ona si tím vydělává na živobytí, věřil bys tomu?“

„Ano,“ řekl Ralf. „Věřil. To je dobrá věc, Heleno.“

„Zítřka s ní budu mluvit zase, v Péči o ženu. Stejně to je ironie, že právě já tam půjdu. Chci říct, že kdybych nepodepsala tu petici...“

„Kdyby to nebylo kvůli té petici, určitě by se našlo něco jiného.“

Povzdechla si. „Ano, nejspíš máš pravdu. Určitě máš pravdu. Gretchen říká, že já Edovy problémy vyřešit nemohu, že ale mohu začít řešit některé svoje.“ Helena opět začala plakat; pak se zhluboka nadechla. „Promiň – dneska už jsem toho nabřečela tolik, že jsem si to nejspíš vybrala na celý zbytek života. Řekla jsem jí, že ho miluji. Styděla jsem se, když jsem to říkala, a ani vlastně nevím, jestli to vůbec je pravda – ale já to jako pravdu cítím. Řekla jsem, že mu ještě chci dát příležitost. Ona mi na to řekla, že tím vlastně nutím i Natálii, aby mu ještě dala příležitost – a já jsem znovu musela myslet na to, jak tam v kuchyni sedí, celá zapatlaná od špenátu a může se uřvat, zatím-

co Ed mě mlátí. Jak já to nesnáším, když mě lidi jako ona zaženou do kouta a drží mě tam.“

„Chce ti přece jen pomoci, nic víc.“

„To taky nesnáším. Jsem z toho všeho dost zmatená, Ralfe. Možná ti tak nepřipadám, ale skutečně jsem zmatená až běda.“ Ze sluchátka teď zazněl slabý povzdech.

„To je v pořádku, Heleno. Je úplně přirozené, že jsi zmatená.“

„Ještě než odešla, zmínila se mi o High Ridge. Tak se mi zdá, že právě něco takového by pro mě teď mohlo být správné místo.“

„Co to je?“

„Takové něco napůl; dům – pořád mi vysvětlovala, že to je domov, ne útulek – pro zneužitě ženy. To teď nejspíš oficiálně jsem i já.“ Další povzdech už zazněl téměř jako vzlyknutí. „Mohla bych tam mít i Natálii – a hlavně tím by to pro mě bylo zajímavé.“

„Kde to je?“

„Za městem. Někde směrem na Newport, mám ten dojem.“

„Aha – myslím, že už vím, kde to je.“

Pochopitelně že to ví: Ham Davenport se přece o tom domově zmiňoval ve svém kázání stran Péče o ženu. *Mají poradenskou službu... starají se vo zneužívaný ženský a děcka... v Newportu pro ně mají útulek.* Ten spolek Péče o ženu najednou jako by byl všude kolem něj. Ed by to nepochybně hodnotil značně negativně.

„Tahle Gretchen Tillburyová je tvrdá ženská,“ říkala Helena. „Ještě než odešla, stačila mi říct, že to je v pořádku, že miluji Eda – ‚Musí to být v pořádku,‘ řekla doslova, ‚protože láska není něco, co teče z kohoutku, který můžete pouštět a zavírat podle toho, jakou máte náladu‘ – musím si prý ale také uvědomit, že ho moje láska nemůže vyléčit, že ho nemůže vyléčit ani jeho láska k Natálii, a že žádná láska nic nezmění na mé odpovědnosti za výchovu vlastní dcery. A tak tu ležím v posteli a přemýšlím o tom všem. Ležet v posteli a být cvok by se mi asi líbilo víc. Každopádně by všechno bylo jednodušší.“

„Ano,“ řekl, „docela si to dovedu představit. Heleno, a co kdyby sis teď prostě vzala ten prášek a na chvíli to všechno pustila z hlavy?“

„To pochopitelně hned udělám, ale nejdřív jsem ti chtěla poděkovat.“

„Víš přece, že to vůbec nemusíš.“

„Mám dojem, že nic takového nevím,“ řekla, a Ralf s potěšením zaznamenal v jejím hlase záchvěv citu. Znamenalo to, že znovu poznává tu Helenu Deepneauovou, svoji dobrou přítelkyni, která pro něj tolik znamenala v době nejtěžší. „Pořád ještě se na tebe zlobím, Ralfe – ale jsem ráda, že jsi mne neposlechl, když jsem tě žádala, abys nevolal policii. Já jsem prostě měla strach, chápeš? Měla jsem strach.“

„Heleno, já...“ Hlas měl chraplavý. Odkášlal si a zkusil to znovu. „Prostě jsem jen nechtěl, abys trpěla ještě víc. Když jsem tě viděl, jak se potácíš přes to parkoviště s obličejem plným krve, měl jsem strach...“

„Nemluv už o tom. Prosím. Jinak se zase budu muset rozbrečet, a to nechci.“

„Dobře.“ Měl na jazyku tisíc otázek ohledně Eda, teď ale prostě na ně nebyl ten správný čas. „Mohu za tebou zítra zajít?“

Po krátkém zaváhání Helena odpověděla. „Spíš ne. Zatím ne. Musím si to všechno ještě promyslet, všechno si to nějak uspořádat – a to bude chvíli trvat. Ozvu se ti, Ralfe. Platí?“

„Jistě. To je v pořádku. Jak to zařídíš s domem?“

„Manžel Candy tam zajde a všechno zamkne. Dala jsem mu svoje klíče. Gretchen Tillburyová říkala, že Ed se tam nesmí ukázat – ani kdyby si chtěl jen vyzvednout třeba šekovou knížku, nebo vyměnit spodní prádlo. Když bude něco potřebovat, napíše to na seznam, předá ho i s klíčem policistovi, a ten mu to tam vyzvedne. Nejspíš se odstěhuje do Fresh Harboru. Zaměstnanci laboratoří tam snadno najdou ubytování – v takových malých chatičkách. Je tam vlastně docela hezky...“ Ten krátký záchvěv citu, který slyšel v jejím hlase ještě před malou chvílí, byl dávno pryč. Znělo z něj teď už jen zoufalství, opuštěnost a nesmírná, nesmírná únava

„Heleno, jsem moc rád, žes mi zavolala. A pochopitelně taky cítím úlevu, to nepopírám. Teď se ale běž pořádně vyspat.“

„A co ty, Ralfe?“ zeptala se neočekávaně. „Jak spíš v poslední době ty?“

Náhlá změna námětu hovoru ho přinutila odpovědět po pravdě, což by za jiných okolností nejspíš neudělal. „Jakž takž... ale asi ne tak dobře, jak bych si přál. Ne tak dobře, jak bych si přál.“

„Tak na sebe dávej pozor. Dneska ses zachoval statečně, jako rytíř z družiny krále Artuše – ale pokud si vzpomínám, i Lancelot mívával občas špatné dny.“

Dojalo ho to, ale i trochu pobavilo. Na chvíli měl velice živě před očima obrázek Ralfa Robertse v brnění a na sněhobílém bělouši, následovaného jeho věrným panošem Billem McGovernem – na poníku, v koženém kabátci a se slamákem na hlavě.

„Děkuji ti, Heleno milá,“ řekl. „To je určitě největší poklona, jakou mi kdo řekl od té doby, co prezidentem byl Lyndon Johnson. A ať se ti dobře spí, ano?“

„Ano. A tobě také.“

Zavěsila. Ralf stál, chvíli zamyšleně hleděl na sluchátko, a pak ho položil do vidlice telefonu. Možná se mu opravdu bude dobře spát. Konečně po tom všem, co se dnes přihodilo, by si pořádný spánek zaslouhoval. Teď by nejspíš mohl sejít dolů na verandu, podívat se na západ slunce – a pak už se uvidí, co bude dál.

* * *

McGovern byl mezitím už zpátky, zapadlý do svého oblíbeného křesla na verandě. Pozoroval jakési dění o kousek dál v ulici a neodtrhl oči, ani když jeho soused z prvního patra vešel na verandu. Ralf se podíval stejným směrem a spatřil modrou dodávku, zaparkovanou u chodníku o půl bloku dále na Harris Avenue, na druhé straně ulice. Na zadních dveřích měla velkými bílými písmeny vyvedený nápis LÉKAŘSKÉ SLUŽBY MĚSTA DERBY.

„Ahoj, Bille,“ řekl Ralf a usedl do svého křesla. Houpací křeslo, kde při svých návštěvách vždy sedávala Lois Chasseová, stálo mezi nimi. Zvedal se podvečerní vánek, po parném odpoledni teď příjemně chladivý, a prázdné houpací křeslo se v jeho závanech líně kolébalo.

„Ahoj,“ řekl McGovern, krátce na něj pohlédl a znovu chtěl sledovat dění na ulici. Pak se na něj podíval ještě jednou, tentokrát pozorněji. „Teda člověče, ty pytlíky pod očima aby sis snad začal něčím

připínat. Jinak si po nich budeš brzo šlapat.“ Ralf si pomyslel, že to nejspíš měl být jeden z jeho štiplavých bonmotů, jimiž byl McGovern v ulici známý; ale zahlédl mu v očích opravdovou starost.

„Dneska jsem dostal zabrat,“ řekl. Vyprávěl McGovernovi o telefonátu Heleny; vynechával přitom ty pasáže jejich telefonátu, o nichž byl přesvědčen, že by Helena nejspíš nechtěla, aby se je McGovern dozvěděl. Bill nikdy nepatřil mezi její zvláštní oblíbence.

„To jsem rád, že je v pořádku,“ řekl McGovern. „Teda něco ti povím, Ralfe: dneska si na mě udělal fakt dojem, když sis to namířil prostředkem ulice k Edovi – jako Gary Cooper ve filmu *V pravé poledne*. Možná to byla šílenost, ale taky paráda.“ Odmlčel se. „Abych pravdu řekl, měl jsem o tebe trochu strach.“

Bylo to už podruhé v posledních patnácti minutách, kdy někdo Ralfa označil za téměř hrdinu. Měl z toho trochu nepříjemný pocit. „Měl jsem na něj šílenej vztek – a došlo mi až potom, že to vlastně byla blbost. A kde ses toulal ty, Bille? Před chvílí jsem tě sháněl.“

„Udělal jsem si špacír k přípojce,“ řekl McGovern. „Nejspíš jsem potřeboval trochu vychladnout. Od té chvíle, co Johnny Leydecker s tím druhým policajtem odvezli Eda, mě bolela hlava a dělalo se mi špatně od žaludku.“

Ralf pokýval hlavou. „Mě taky.“

„Fakt?“ opáčil McGovern překvapeně a trochu nevěřičně.

„Fakt,“ řekl Ralf se slabým úsměvem.

„Každopádně na piknikovém plácku – kam v horku vždycky zalézají páprdové – byl taky Faye Chapin a umluvil mě na partičku šachů. Ten chlap je teda případ, Ralfe – on je snad přesvědčený, že je inkarnací Bobbyho Fishera, ale šachy přitom hraje spíš jako ponocnej... a ani na chvíli přitom nezavře pusou.“

„Faye je dobrej,“ prohodil Ralf tiše.

McGovern ho nejspíš nezaslechl. „Byl tam taky ten přízrak Dorrance Marstellar,“ pokračoval. „Jestli my jsme staří, tak on je už přímo fosilie. Stojí tam bez hnutí u plotu mezi odpočívadlem a letištěm, drží v ruce nějaké básničky a sleduje letadla – jak odlétají a přistávají. Myslíš si, že skutečně přečetl všechny ty knížky, co pořád s sebou tahá, nebo že je má jen jako rekvizity?“

„To je dobrá otázka,“ řekl Ralf, ale přemýšlel spíš o slovu, které McGovern použil k popsání postavy Dorranceho – přízrak. On sám by ho sice nepoužil, avšak není pochyb o tom, že starý Dorrance skutečně je takový chodící přízrak. Není senilní (alespoň Ralf ho nikdy za senilního nepovažoval); spíš jako kdyby těch pár vět, co kdy pronesl, bylo výplodem trochu ujetého mozku a trochu pokřiveného vnímání.

Vzpomněl si teď, že Dorrance byl u letiště i loni v létě – ten den, co Ed naboural tloušťka v dodávce. Tenkrát byl přesvědčený, že Dorranceho příchod také přispěl k výsledné absurdnosti celé té události. A Dorrance tam taky tenkrát řekl něco zvláštního. Ralf si marně snažil vzpomenout, co to bylo.

McGovern zase hleděl do ulice, kde z domu, před nímž stála dodávka Lékařských služeb, právě vycházel nějaký pískající si mladík v šedivém plášti. A ten mladík – vypadal na asi čtyřiaadvacet let a působil dojmem, že ještě nikdy nepotřeboval ani jedinou službu lékaře – před sebou tlačil vozík s nějakou podlouhlou zelenou nádobou.

„Tahle je prázdná,“ poznamenal McGovern. „Přišel jsi pozdě, plná už je vevnitř.“

Druhý mladík, také v šedivém plášti, vyšel z čelních dveří malého domku, natřeného nešťastnou kombinací žluti na fasádě a starorůžové na římsách. Chvilí stál na prahu, ruku na klíče dveří; nejspíš mluvil s někým uvnitř. Pak dveře zavřel a přeběhl chodník. Doběhl k autu právě včas, aby pomohl kolegovi zvednout vozík s nádobou a zasunout ho zadními dveřmi do dodávky.

„Kyslík?“ zeptal se Ralf.

McGovern přikývl.

„Pro paní Locherovou?“

McGovern opět přikývl a sledoval pracovníky Lékařských služeb, jak zavírají dveře dodávky, stojí vedle ní a něco si v nastávajícím soumraku tiše povídají. „S May Locherovou jsem kdysi chodil na základní školu, a pak na měšťanku. Až v Cardvillu – kraji statečných lidí a stád skotu. V poslední třídě nás bylo jen pět. Byla tenkrát pěkné žihadlo, a klukům jako já se říkalo ‚potápky‘. A když tenkrát v té legrační prehistorické době řekl člověk slovo *teplý*, tak mluvil nejspíš o vlněném svetru.“

Ralf seděl a díval se na své svráštělé dlaně; cítil se nesvůj a nevěděl, co by řekl. Pochopitelně mu bylo známo, že McGovern je homosexuál; věděl to už dlouhá léta, ale Bill o tom až do dnešního večera nikdy nemluvil. Také si to mohl nechat na jindy... pokud možno na den, kdy Ralf nebude mít pocit, že má v hlavě místo mozku piliny.

„Jenomže to bylo asi tak před tisíci lety,“ řekl McGovern. „Kdo by si taky tenkrát pomyslel, že nás to nakonec vyplaví na břehy Harris Avenue.“

„Má rozedmu plic, ne? Myslím, že mi to někdo kdysi říkal.“

„Jo. Jednu z těch chorob, kterých se už nikdy nezbavíš. Věk holt na zdraví nepřidá, nemám pravdu?“

„Ne, to tedy nepřidá,“ řekl Ralf – a vtom se mu s naléhavou silou vynořila vzpomínka na Carolyn a na hrůzu, kterou pocítil v okamžiku, kdy se tenkrát v promočených kečkách dopotácel domů a uviděl ji ležet na prahu kuchyně... vlastně přesně na tom místě, kde před pár minutami stál po celou dobu svého rozhovoru s Helenou. Postavit se Edovi Deepneauovi neznamenal nic ve srovnání s hrůzou, jakou cítil v okamžiku, kdy mu došlo, že Carolyn je mrtvá.

„Ještě se pamatuji, když ten kyslík pro May vozili tak jednou za čtrnáct dní,“ řekl McGovern. „Teď už ho vozejí pravidelně každé pondělí a čtvrtek. Sem tam za ní chodím. Občas jí něco čtu – většinou ty nejnudnější pasáže z ženských časopisů, jaké si jen dovedeš představit – jindy zase jen tak sedíme a povídáme si. Říká, že má pocit, jako kdyby měla plíce plné mořských řas. Už to asi nebude dlouho trvat. Jednoho dne přijedou, a místo toho, aby do té dodávky naložili prázdnou kyslíkovou bombu, naloží tam May. Odvezou ji do místní nemocnice – a to bude konec.“

„To má z kouření?“

McGovern ho obdařil tak zvláštním pohledem, vůbec se nehodícím k jeho hubenému a mírnému obličejí, že Ralfovi chvíli trvalo, než si vůbec uvědomil, že to je opovržení. „May Perraultová za celý svůj život nevykouřila jedinou cigaretu. Splácí těch dvacet let, co pracovala v jedné textilce v Corrině, a dalších dvacet let na sběrači v jiné textilce v Newportu. Nemůže se teď prodýchat tou vší bavlnou, vlnou a nylonem.“

Mladíci od městských lékařských služeb nasedli do své dodávky a odjeli.

„Stát Maine leží na severovýchodním konci Apalačského pohoří – spousta lidí si to ani neuvědomuje, ale je to tak, Ralfe – a May umírá na apalačskou nemoc. Doktoři ji nazývají textilní plíce.“

„To je směla. Asi ti na ní hodně záleží.“

McGovern si povzdechl. „Ach. Chodím za ní jen proto, že má tu smělu a je to poslední, co mi připomíná moje promarněné mládí. Předčítám jí, a někdy se mi i povede sníst jeden nebo dva její suché koláče z ovesné mouky, ale tím to končí. Ujišťuji tě, že můj zájem je bezpečně sobecký.“

Bezpečně sobecký, pomyslel si Ralf. To je ale opravdu velice zvláštní fráze. Opravdu velice mcGovernovská fráze.

„Zapomeň na May,“ řekl McGovern. „Otázka, kterou teď mají naotech všichni Američané kolem, zní: co uděláme s tebou, Ralfe. Ta whisky nezabrala, co?“

„Ne,“ řekl Ralf. „Obávám se, že nezabrala.“

„Jen taková doplňující otázka – měl jsi správnou dávku?“

Ralf přikývl.

„No jo, ale přeci jen něco bys s těmi pytlíky pod očima udělat měl, jinak nikdy neuženeš naši krasavici Lois.“ McGovern zvědavě studoval Ralfovu reakci na svoji provokaci, a pak si povzdechl. „Moc vtipné ti to asi nepřišlo, co?“

„Ne. Dneska byl dlouhý den.“

„Promiň.“

„To je v pořádku.“

Chvíli seděli potichu a sledovali ruch na Harris Avenue. Na parkovišti Renety na druhé straně ulice hrály tři malé holčičky skákanou; poblíž nich stála jako nehybná hlídka paní Perrinová a pozorovala je. Kolem domu prošel nějaký kluk s obráceně posazenou kšiltovkou baseballového klubu Red Sox na hlavě, svíjející se do rytmu muziky ze sluchátek walkmana. Před domkem Lois si dva kluci házeli sem a tam plastický talíř. Zaštěkal nějaký pes. Odněkud se ozvalo ženské zavolání na nějakého Sama, aby sehnal sestru a přišli domů. Prostě obvyklá pouliční serenáda – nic víc a nic míň. Ale přesto tu Ralfovi

něco nesedělo. Napadlo ho, že nejspíš má takový pocit proto, že už si zvykl, jak v poslední době bývá na Harris Avenue prázdná.

Obrátil se k McGovernovi. „Jestlipak víš, co byla snad první věc, která mě napadla, když jsem tě dneska odpoledne viděl na tom parkovišti před Renetou? I přes to všechno, co se tam dělo?“

McGovern zavrtěl hlavou.

„Vrtalo mi hlavou, kdes nechal klobouk. Ten slamák. Vypadáš bez něj nějak divně. Jako kdybys byl nahý. Tak jen s tím ven, synu – kampak si ho zasel?“

McGovern si sáhl na hlavu, kde měl ze zbytků jemných šedin z jedné strany růžové pleše na druhou pečlivě vyvedenou přehazovačku. „To nevím,“ řekl. „Ráno jsem ho nenašel. Skoro vždycky, když přijdu domů, ho pokládám na stůl za dveřmi, ale dnes tam nebyl. Nejspíš jsem ho tentokrát položil jinam – jenomže kam, na to už si asi nikdy nevzpomenu. Za pár let se tady budu potulovat ve spodkách, protože si nebudu moci vzpomenout, kde jsem nechal kalhoty. Ale tohle všechno přece patří k té nádherné zkušenosti pokročilého věku, vid', Ralfe?“

Ralf přikývl a usmál se; napadlo ho, že ze všech starších lidí, které zná – z občasných procházek parkem a přátelských zastavení na ulici jich zná nejméně dvacet – vede nejvíc řeči o stárnutí právě Bill McGovern. Nejspíš pohlíží na své dávno uprchlé mládí a nedávno odešlý střední věk způsobem, jakým by asi pohlížel generál na své vojáky, uprchlé těsně před důležitou bitvou. Nic takového by mu ovšem neřekl nahlas. Každý přece má nárok na své malé výstřednosti – a pokud jde o stárnutí, je u McGoverna takovou výstředností prostě teatrální morbidnost.

„Řekl jsem snad něco legračního?“ zeptal se McGovern.

„Promiň.“

„Usmíval ses – a tak jsem si myslel, že jsem nejspíš řekl něco legračního.“ Na člověka, který si tolik zakládá na škádlení svého souseda z prvního patra hezkou vdovou ze sousedství, to znělo trochu nedůtklivě; ale Ralf si uvědomil, že i pro McGoverna to byl dlouhý den.

„Vůbec jsem na to nemyslel,“ řekl Ralf. „Jen jsem si uvědomil, že Carolyn říkala prakticky totéž – že stárnutí je něco jako špatný dezert, zakončující nějaké opravdu vynikající hlavní jídlo.“

Nejméně z poloviny to však byla lež. Carolyn sice skutečně toto přirovnání vyslovila, ale použila ho pro mozkový nádor, který ji zabíjel – ne pro život ve stáří. Nebyla nakonec ani tak stará – zemřela ve čtyřiašedesáti, a až mimo posledních šesti nebo osmi týdnů života vždy tvrdila, že většinou se cítí mnohem mladší.

Na druhé straně ulice ty tři holčičky, co hrály skákanou, příběhly k okraji vozovky, rozhlédly se na obě strany, chytily se za ruce a se smíchem ulici přeběhly. Na chvíli se mu zdálo, že je vidí obklopené jakousi našedlou září – aureolou osvětlující jim tváře, čela a rozesmáté oči jako nějaký zvláštní, rozjasňující oheň svatého Eliáše. Poplašeně na moment zavřel oči a pak je opět otevřel. Ten našedlý obal kolem trojice děvčátek sice zmizel (což přijal s ulehčením), ale stejně už je na čase, aby se trochu prospal. Prostě se už *musí* prospat.

„Ralfe?“ McGovernův hlas teď přicházel jakoby z druhého konce verandy, i když nikdo z nich si nepřesednul. „Jsi v pořádku?“

„Jasně,“ řekl Ralf. „Jen přemýšlím o Heleně a Edovi. Napadlo tě už někdy, že mu přeskakuje, Bille?“

McGovern rozhodně zavrtěl hlavou. „Naprosto vůbec ne,“ řekl. „A i když jsem občas vídal na Heleně modřiny, vždycky jsem věřil jejím historkám, jak k ním přišla. Sice bych se nerad považoval za naivního člověka, ale nejspíš si budu muset v tomhle ohledu svůj názor na sebe poněkud poopravit.“

„Co si myslíš, že teď s nimi bude? Troufнул by sis na nějakou prognózu?“

McGovern si povzdechl a opět se koncem prstů dotkl hlavy, bezděčně sahaje po chybějícím klobouku. „Ralfe, přece mě znáš – patřím spíš mezi cyniky. Myslím si, že jen velmi zřídka bývají konflikty mezi lidmi vyřešeny takovým způsobem, jako se to předvádí v televizi. Ve skutečnosti se konflikty vracejí, otáčejí se ve stále se zmenšujících kruzích, až konečně zmizí. Jenomže vlastně vůbec nezmezí; jen vyschnou – jako louže na slunci.“ McGovern se odmlčel, a

pak dodal: „A po většině z nich tak jako tak vždycky zůstane stejné svinstvo.“

„No kristepane,“ řekl Ralf. „Tohle je tedy skutečně už dost cynické.“

McGovern pokrčil rameny „Většina kantorů v důchodu bývá cynická, Ralfe. Jsme u toho, když mladí a silní přicházejí s přesvědčením, že u nich to bude něco úplně jiného – a taky vidíme, jak si zadělávají na maléry a pak se v nich patlají, a to přesně stejným způsobem, jako to dělali jejich rodiče nebo prarodiče. Podle mne se Helena k němu vrátí a Ed bude nějaký čas sekát dobrotu; pak ji znova zmlátí a ona od něj znova uteče. Je to stejné jako některý z těch sentimentálních a hloupých country-westernových sladáků, co je má Nickyho hospoda v hracím automatu. Jsou lidi, kteří musí takovej sladák poslouchat sakra dlouho, než se rozhodnou, že ho vlastně vůbec poslouchat nechtějí. Helena je ale rozumná mladá ženská. Podle mne by jí mohla stačit už jen jedna sloka.“

„Jenomže ta jedna sloka může pro ni být také slokou poslední,“ řekl Ralf tiše. „Nebavíme se tady přece o nějakém ožralém manželovi, který se v pátek v noci vrátí z hospody a zmlátí ženu jenom proto, že prohrál v kartách výplatu a ona si dovolila něco namítat.“

„To je mi taky jasné,“ řekl McGovern, „ale ptal ses mě na můj názor – a já jsem ti ho řekl. Podle mne Helena musí projít ještě jedním kolem, než to dokáže nadobro odpískat. A i potom budou mít tendenci navázat se jeden do druhého. Jsme tady přece jenom na malém městě.“ Odmlčel se a pohlédl do ulice. „A hele,“ řekl, zvedaje levé obočí. „Naše Lois. Kráčí v plné kráse, jako blížící se noc.“

Ralf na něj znepokojeně pohlédl, ale McGovern jeho pohled nezaznamenal – nebo možná jen úspěšně předstíral, že ho nezaznamenal. Opět se prsty dotkl hlavy v místech, kde měl mít slamák; pak vstal a sešel po schodech, aby se s ní uvítal na chodníku.

„Lois,“ zvolal McGovern, klesl před ní na jedno koleno a teatrálně rozpráhl ruce. „Kéž životy naše spojití bychom mohli zářivým poutem lásky! Propoj osudy naše a dovol mi odvézt tě ve zlatém kočáře citů mých do rajských zahrad!“

„Jéminé – a to mluvíš o líbáncích, nebo jen o jediném představení?“ zeptala se Lois s nejistým úsměvem.

Ralf poklepal McGoverna po rameni. „Vstávej, blázne jeden,“ řekl a vzal od Lois malou tašku, kterou nesla. Pohlédl dovnitř a spatřil tři plechovky piva.

McGovern se postavil na nohy „Promiň, Lois,“ řekl. „Způsobila to kombinace letního soumraku a tvé krásy. Jinými slovy – prosím, abych byl prohlášen za dočasně nepřítel.“

Lois se na něj usmála a obrátila se k Ralfovi. „Právě jsem slyšela, co se stalo,“ řekla, „a tak jsem se hned k vám vydala. Byla jsem celé odpoledne v Ludlow, hrály jsme s děvčaty halřový poker.“ Ralf ani nemusel pohlédnout na McGoverna; dokázal si představit to jeho pozvednuté levé obočí – *Poker s děvčaty! No paráda, tak to je přesně naše Lois!* – určitě bylo velmi, velmi pozvednuté. „Helena je v pořádku?“

„Ano,“ řekl Ralf. „No, možná ne tak úplně v pořádku – nechali si ji přes noc v nemocnici – ale není v žádném zvláštním nebezpečí.“

„A dcerka?“

„V pořádku. Vzala si ji k sobě jedna Helenina kamarádka.“

„Tak pojďme na verandu, a vyprávějte mi, co se stalo.“ Jednou rukou se zavěsila do McGoverna, druhou do Ralfa a vedla je ke schodům. Vystupovali po nich jako dva staří mušketýři dvořící se ženě, o jejíž city soupeřili ve dnech své mladosti. A právě v okamžiku, když si Lois sedala do houpacího křesla, rozsvítla se po Harris Avenue pouliční světla, prozařující soumrak jako dvojice perlových náhrdelníků.

* * *

Ten večer Ralf usnul téměř v okamžiku, kdy položil hlavu na polštář; probudil se jako obvykle v půl čtvrté ráno. Okamžitě mu bylo jasné, že nemá cenu snažit se znovu usnout; lepší snad bude rovnou se přesunout do ušáku v pokoji.

Přesto ještě chvíli zůstal ležet, hleděl do tmy a snažil se zachytit zbytky snu, který se mu právě zdál. Nedařilo se mu to. Jen si matně pamatoval, že nějakou úlohu v něm měl Ed... a Helena... a Rozálie –

ta fenka, kterou občas vídal ploužit se ulicí chvíli před příjezdem chlapce, rozvážejícího noviny.

A taky v něm byl Dorrance. Nezapomínej na něj.

Ano, pravda. A najednou – jako kdyby se nějaké dveře otevřely dokořán – se mu vybavila ta podivná věc, kterou tenkrát Dorrance vyslovil během hádky Eda s řidičem dodávky –, na kterou si včera večer nedokázal vzpomenout. On, Ralf, právě držel Eda přišpendleného na kapotě auta, aby měl čas se trochu uklidnit, když vtom Dorrance řekl,

(bejt tebou)

že by na něj neměl šahat.

„Řekl, že mi už nevidí ruce,“ zamumlal Ralf, spouštěje nohy z postele. „Přesně tohle řekl.“

Chvíli bez hnutí seděl na posteli – hlavu sklopenou, vlasy rozčuchané, sepnuté ruce položené mezi stehny. Pak vklouzl do trepek a odšoural se do pokoje. Nastal čas čekat na východ slunce.

4. KAPITOLA

I když vždy pro něj byli přijatelnější pesimisté než nenapravitelní optimisté, dle Ralfovy zkušenosti se pesimisté obvykle mýlili stejně často, ne-li častěji než optimisté – a proto ho potěšilo, že pokud jde o Helenu Deepneauovou, je McGovern úplně vedle. V jejím případě nepochybně stačila jediná sloka písně „Blues násilníka“.

Ve středu příštího týdne, právě když se rozhodl, že zajde za ženou, která navštívila Helenu v nemocnici (jmenovala se Tillburyová – Gretchen Tillburyová), a že se pokusí zjistit, jak se vlastně Heleně vede, přišel od ní dopis. Zpáteční adresa byla prostá – *jen Helena a Nat, High Ridge* – ale i to stačilo, aby Ralf pocítil nesmírnou úlevu. Posadil se do křesla na verandě, roztrhl obálku a vytáhl dva listy linkovaného papíru, hustě popsané Heleniným rukopisem s obráceným sklonem.

Milý Ralfe /začínal dopis/, určitě sis už myslel, že jsem se na tebe přece jen znovu naštvála, ale vůbec to tak není. Jen jsem pár prvních dní musela přerušit styky s venkovním světem – žádné dopisy, žádné telefonáty. To je místní nařízení. Moc se mi tu líbí a Natálii také. Bodejť by se jí tu také nelíbilo – pořád se kolem ní batolí nejméně šest děcek jejího věku. A já jsem tu zase poznala víc žen se stejnými zážitky jako já, než bych si kdy dovedla představit. Víš, člověk sice vidí leccos v těch televizních pořadech o ženách milujících muže, kteří je zneužívají a bijí – ale když se to pak stane jemu, tak má stejně pocit, že jeho případ je úplně jiný než ostatních, a že svým způsobem to je něco úplně nového pod sluncem. A úleva z poznání, že tomu tak není, pro mě představuje snad to nejlepší, co mne v poslední době potkalo...

Psalá o práci, jaká jí byla přidělena – udržování zahrady, natírání kůlny na nářadí, umývání oken octem a vodou – a o tom, jak Natálie roste a začíná dělat první krůčky. Zbytek dopisu se týkal toho, co se stalo, a způsobu, jak se s tím hodlá vyrovnat. Ralf teď vlastně poprvé

pocítil Helenin citový zmatek, její obavy z budoucnosti – stejně tak jako na druhé straně její úžasné odhodlání dělat to, co je správné pro Natálii... a konečně i pro ni samotnou. Helena jako kdyby právě zjišťovala, že i ona má právo na vlastní život. Cítil radost, že k tomu dospěla – ale zároveň i smutek z toho, že tak prosté prozření muselo být vykoupeno tolika útrapami.

Chci se rozvést /psala/. Něco ve mně přímo vyje (to zní jako kdyby to říkala moje matka), když to vyslovuji takhle neomaladě, ale už mě nebaví dělat ze sebe hlupáka, pokud jde o situaci, v níž se nacházím. Máme tu psychoterapeutické seance – sedíme v kruhu a za hodinu spotřebuji nejmíň čtyři balíčky papírových kapesníků – a začínám se na všechno dívat realisticky. V mém případě představuje realitu skutečnost, že na místo muže, kterého jsem si brala, nastoupil nebezpečný paranoik. Že dokáže být občas milý a milující, to není převládající stránka jeho povahy, nýbrž jen nějaká její odbočka. Vždy si musím připomínat, že ten muž, který mi kdysi nosil vlastnoručně natrhané květiny, teď sedává na verandě a povídá si s někým, kdo tam není – s nějakou osobou, kterou nazývá „holohlavý doktůrek“. No není to paráda? Myslím, že vím, kde to všechno začalo, Ralfe – a až se sejdeme, tak ti o tom budu vyprávět, pokud by tě to opravdu zajímalo.

Do domu na Harris Avenue bych se měla vrátit (ale jen na čas) někdy v polovině září, jen abych si našla nějakou práci... ale dál se o tom teď rozepisovat nechci, pořád ještě mě to děsí! Dostala jsem od Eda lístek – jen pár řádků, ale dost mne uklidnil – sděloval, že bydlí na ubytovně laboratoří ve Fresh Harboru, a že hodlá dodržovat podmínku zákazu styku, na jejímž základě byl propuštěn na kauci. Že ho to všechno mrzí, a tak podobně – ale necítila jsem v tom žádnou upřímnost. Ne snad že bych čekala dopis zmáčený slzami nebo balíček s jeho uříznutým uchem, ale... prostě nevím. Jako kdyby se vlastně ani neomlouval, ale jen si odškrtaval jednu položku. Dává to nějaký smysl? Přiložil šek na 750 dolarů, což by dokazovalo, že uznává své povinnosti. To je sice v pořádku, ale spíš bych byla šťastnější, kdyby napsal, že si nějak řeší mentální problémy. To měl totiž napsat, že jde na osmnáct měsíců do nějakého ústavu s tuhým režimem. Řekla

jsem to při skupinové terapii a pár lidí se smálo, jako kdybych řekla nějaký vtip. Ale myslela jsem to úplně vážně.

Když se pokouším myslet na budoucnost, mívám někdy úplně děsivé představy. Vidím se stát ve frontě na výdej jídla před Charitou, nebo jak vcházím s Natálií v náručí – zabalenou v dece – do útulku pro bezdomovce. To se pak vždycky začnu celá třást a někdy se i rozbrečím. Pochopitelně že to je hloupost – proboha, absolvovala jsem přece univerzitu. Ale nic s tím nenadělám. A jestlipak víš, co mi pomáhá, když na mne jdou tyhle děsivé představy? Vždycky si vzpomenu, cos mi řekl v Renetě, když jsi mne tam zavedl za pult a posadil – že mám všude kolem spoustu přátel, a že se z toho dostanu. Každopádně vím, že jednoho přítele mám. Jednoho opravdového přítele.

Dopis byl podepsán *Srdečně, Helena.*

Ralf si otřel slzy v očích – v poslední době má nějak často na krajku, to bude nejspíš tou příšernou únavou – a přečetl si ještě doušku, dopsanou až úplně u dolního okraje papíru, a pokračující ještě podél jeho pravého okraje:

Byla bych moc ráda, kdybys mne přišel navštívit, ale muži sem mají zákaz vstupu – z důvodů, které jistě chápeš. Nepřejí si tady ani to, abychom sdělovaly naši přesnou adresu. H.

Ralf seděl minutu nebo dvě s dopisem v rukách a hleděl na Harris Avenue. Blížil se konec srpna; pořád ještě sice bylo léto, ale listy topolů již začínaly dostávat stříbřitý odstín a začínalo foukat ze strnišť. Na ceduli ve výloze Renety bylo tiskacími písmeny napsáno **ŠKOLNÍ POTŘEBY VŠEHO DRUHU! PŘIJÍMÁME VAŠE OBJEDNÁVKY!** A za městem, směrem na Newport, na staré rozlehlé farmě, kde se ztrápené a zbité ženy snaží dát dohromady a začít nové životy, Helena Deepneauová právě nejspíš umývá okna a připravuje je na další dlouhou zimu.

Pečlivě dopis zase vsunul do obálky a pokusil si vzpomenout, jak dlouho už vlastně jsou Ed s Helenou manželé. Tak šest nebo sedm let, pomyslel si. Carolyn by si to nejspíš pamatovala úplně přesně. *Kolik*

odvahy asi musí mít člověk k tomu, aby dokázal nastartovat traktor a zaorat úrodu, které věnoval šest nebo sedm let života? ptal se sám sebe. Kolik musí mít odvahy, aby začal znova poté, co půdu připravil, pak ji osel, zaléval a připravoval se sklízet? Aby prostě řekl, „tak s tímhle končím, to pro mne není. Zkusím raději pěstovat něco jiného.“

„Hodně,“ řekl a znovu si otřel slzy. „Sakra hodně, řekl bych.“

Náhle silně zatoužil vidět Helenu, aby jí zopakoval to, co si ona zapamatovala, co ale jemu již téměř vypadlo z paměti: *Neboj se, nějak se z toho dostaneš, máš tudy přece všude kolem spoustu přátel.*

„Jen se nám tu nerozbreč,“ řekl Ralf. Dopis od Heleny pro něj ale znamenal velkou úlevu. Vstal, zasunul jej do zadní kapsy kalhot a vyrazil po Harris Avenue směrem k dálniční přípojce. Když bude mít štěstí, najde tam Fayeho Chapina nebo Dona Veazieho a zahrají si partičku šachů.

* * *

Úleva ze zpráv o Heleně však žádným způsobem Ralfovu nespavost nezmirnila; dál se budil už dlouho před svítáním. První pondělí v září – na Den práce – procitl ve tři čtvrtě na tři. A k desátému září, kdy byl Ed Deepneau zatčen znovu, tentokrát s patnácti dalšími muži, se průměrná délka Ralfova nočního spánku smrškla na necelé tři hodiny. Začal si připadat skoro jako nějaká věc pod sklíčkem mikroskopu. *Stejně jsem jen takový osamělý kousek prvoka, nic víc,* pomyslel si, když seděl v ušáku a zíral na Harris Avenue.

Jeho seznam zaručených a nikdy neselhávajících lidových medicín se utěšeně rozrůstal. Občas ho napadalo, že by klidně na dané téma mohl sepsat dost zábavnou knížku – ovšem pouze v případě, že by se mu podařilo trochu se vyspat, aby si vůbec dokázal srovnat myšlenky. V poslední době nemíval žádné zvláštní problémy s roztržitostí a často se v duchu vracel ke svému očištnému úsilí najít onoho dne, kdy Ed zmlátil Helenu, v kredenci instantní polévku. Tak špatně na tom od té doby nebyl už nikdy, protože se mu dařilo každou noc urvat alespoň pár hodin spánku. Přesto se ale obával, že by se mu takové stavy dezoorientace mohly vrátit, a že by dokonce mohly být i horší, pokud se

situace zásadně nezlepší. Byly chvíle (obvykle přítom seděl v ušáku, kolem půl páté ráno), kdy by přísahal, že skutečně cítí, jak mu měkne mozek.

Některé ze zaručených prostředků proti nespavosti působily vznešeně, jiné zase směšně. Brilantní příklad až úžasné vznešenosti představovala pestrobarevná brožura, doporučující proti nespavosti zázračné léky Institutu pro výzkum spánku v St. Paul, hlavním městě státu Minnesota. Typický příklad pofidernosti zase představovalo Magické oko, což byl medailón chránící snad proti všemu, nabízený prostřednictvím inzerátů v různých časopisech, které se daly koupit v samoobsluze. Sue z Renety jeden z těch medailónů koupila a věnovala mu ho. Ralf rozpačitě hleděl na neuměle nakreslené modré oko, zírající na něj z medailónu (nejspíš původně sloužícího jako pokerová karetní známka), a jen stěží zadržoval smích. Nicméně se mu ho podařilo úspěšně potlačit a rozchechtal se až v bezpečí svého domu na druhé straně ulice. Vážnost, s jakou mu ho předávala – a velice přepychově vypadající zlatý řetízek, který provlékla očkem medailónu – dávaly tušit, že za něj nejspíš dala spoustu peněz. Ode dne, kdy společně zachránili Helenu, hleděla na Ralfa s úctou až skoro posvátnou. Ralf tím sice nebyl nijak nadšený, ale dělat s tím tak jako tak nemohl nic. Ublížit mu ten medailón nemůže, a proto se rozhodl, že ho bude nějaký čas nosit – aby viděla, jak se mu rýsuje pod košilí. Ale spánek mu pocho-pitelně nevrátil.

Poté, co detektiv John Leydecker zapsal Ralfovu výpověď o jeho účasti na domácích problémech manželů Deepneauových, odsunul židli od stolu, založil si ruce za široký krk a řekl, že McGovern se mu zmínil o Ralfově nespavosti. Ralf připustil, že skutečně trpí nespavostí. Leydecker pokyvoval hlavou, opět si přisunul židli ke stolu, položil ruce na haldy lejster, jimiž měl pokrytou celou plochu pracovního stolu, a vážně se na Ralfa zadíval.

„Plástev,“ řekl. Tón jeho hlasu Ralfovi připomněl tón, s jakým mu McGovern sděloval, že řešením je whisky – i ta odpověď byla vlastně úplně stejná.

„Promiňte?“

„Znám to od svého dědy,“ řekl Leydecker. „Kousek medové plástve před spaním. Vysajete z té plástve med, chvíli ten vosk žvýkáte – jako kousek gumy – a pak to vyplivnete. Včely totiž při výrobě medu vylučují něco jako přírodní sedativum. Usnete jako dudek.“

„Fakticky?“ řekl Ralf v přesvědčení, že jde o další naprostou kravinu, a zároveň nepochybující o dokonalé účinnosti této další medicíny. „A kde se dá taková medová plástev sehnat?“

„V tom obchodě Nutra s ekopotravinami. Měl byste to zkusit. Vsadím se, že do týdne zaspíte oběd.“

Ralf to zkusil; med z plástve byl sice příjemně sladký a aromatický, ale po první dávce se vzbudil ve 3:10, po druhé ve 3:08 a po třetí ve 3:07. To už spotřeboval celý kousek zakoupené plástve, a tak se vydal pro další. Jako sedativum má sice hodnotu nulovou, ale zato chutná moc dobře; jen škoda, že to nezjistil dřív.

Také zkusil horké koupele nohou. Lois mu podle nějakého katalogu koupila cosi pod názvem Univerzální gelový zábal – když si jíím člověk omotal krk, tak měl odstranit artritidu a také zapudit nespavost. Ralfovi nepomohl ani v jednom, ani druhém. Po náhodném setkání s Triggerem Vachonem v restauraci u Nickyho zkusil heřmánkový čaj. „Heřmánek je hotový uspávací,“ řekl mu Trig. „Budete spát jako dudek, Ralfe.“ Jistě – jenomže pouze do 2:58 ráno.

Vyzkoušel různé lidové medicíny a homeopatické léky. Nezkoušel multivitaminové tablety – ty by Ralfa stály mnohem víc, než by si mohl ze svého důchodu dovolit; nevyzkoušel jednu polohu jógy nazvanou Snílek (podle toho, jak mu ji popisoval listonoš, by mohlo jít o ideální způsob, jak si prohlížet vlastní hemoroidy); nevyzkoušel ani marihuanu. Marihuanu zvažoval zvláště pečlivě – pak ale dospěl k názoru, že nakonec by stejně šlo jen o ilegální verzi whisky, medového plástu a heřmánkového čaje. Mimoto pokud by McGovern zjistil, že Ralf kouří marjánku, bylo by po klidu.

Při všech takových experimentech se ho pořád ten vnitřní hlas ptal, zda skutečně chce nejdřív vyzkoušet i sušené mločí oko a jazyk ropuchy, než toho nechá a zajde k lékaři. Ten hlas nebyl ani tak kritický, jako spíš zvědavý. Zvědavost se konečně v tomto ohledu zmocňovala i Ralfa.

Desátého září, v den konání první demonstrace Přátel života před budovou kliniky Péče o ženu, se Ralf rozhodl zkusit pro změnu zase něco z lékárny – ale ne z Rexallové lékárny ve městě, kde vyzvedával léky pro Carolyn. Tam ho znají, až moc dobře ho tam znají – a on nemá ani ten nejmenší zájem, aby lékárník Paul Durgin věděl, že si kupuje prášky na spaní. Je to možná hloupost – jako kdyby se vydal až na druhý konec města koupit si přezůvky –, ale to na věci stejně nic nemění. V lékárně Pomocná ruka za Strawfordským parkem ještě nikdy nebyl, takže právě tam se vydá. A jestli nezabere ani lékárenská obdoba mločíchů oka a jazyku ropuchy, tak už doopravdy bude muset k doktorovi.

To myslíš vážně, Ralfe? Opravdu bys šel k doktorovi?

„No jasně,“ pronesl nahlas, kráčeje volnou chůzí po Harris Avenue v ostrých paprscích zářijového slunce. „Ať se propadnu, jestli bych se v tom chtěl plácet jen o minutu déle.“

Silné řeči, Ralfe, ozval se ten hlas skepticky.

Bili McGovern a Lois Chasseová stáli u parku a dost živě spolu rozmlouvali. Bill vzhlédl, spatřil Ralfa a začal na něj mávat, aby k nim šel. Ralf k nim zamířil – nějak se mu nepozdávala ta kombinace výrazů v jejich obličejích: nelíčený zájem McGoverna a obavy a neklid Lois.

„Už jsi slyšel o té věci, co se stala v nemocnici?“ zeptala se Lois, když k nim Ralf došel.

„Není to žádná nemocnice, a nebyla to žádná věc,“ řekl McGovern podrážděně. „Byla to demonstrace – aspoň tak tomu říkají – a konala se u kliniky Péče o ženu, což je vlastně za nemocnicí. Pár lidí zatkli – asi deset. Přesně to zatím nikdo neví.“

„A jeden z nich byl Ed Deepneau!“ pronesla Lois vzrušeně a McGovern na ni vrhl znechucený pohled. Nepochybně byl přesvědčen o tom, že tuhle zprávu měl sdělovat on.

„Ed?“ řekl Ralf udiveně. „Vždyť Ed je přece ve Fresh Harboru!“

„Vůbec ne,“ řekl McGovern. Pomačkaná hnědá hučka, kterou měl dnes na hlavě, mu propůjčovala vzhled poněkud zanedbané nedbalé elegance – vypadal jako novinář z filmové gangsterky ze čtyřicátých let. Ralf přemítal, jestli ten slamák už nadobro ztratil, nebo jen odložil

s koncem léta. „Právě teď si znova chladí hlavu v naší malebné městské šatlavě.“

„Co se přesně přihodilo?“

To ovšem nevěděl ani jeden z nich. Zdálo se, že zatím jde spíš o neověřenou historku, nicméně šířící se parkem rychlostí infekční chřipky – historku zvláště zajímavou pro obyvatele této části města, protože zmiňovala Eda Deepneaua. Maria Callanová říkala Lois, že se při té demonstraci také házelo kamením, a právě proto byli demonstranti zatčeni. Podle Stana Eberlyho, který mluvil s McGovernem krátce před tím, než ten potkal Lois, někdo – možná to byl právě Ed, ale také to mohl být někdo úplně jiný – napadl několik lékařů na pěšince mezi Péčí o ženu a zadním vchodem do nemocnice. Technicky vzato je ta pěšina součástí veřejného prostranství; v posledních sedmi letech, kdy klinika Péče o ženu prováděla přerušování těhotenství, si ji oblíbili demonstranti, protestující proti této praxi.

Obě verze příběhu byly natolik neurčité a rozporné, že Ralf měl neodbytný pocit, že nejspíš se pravdě blížít nebude ani jedna; že možná bylo jen pár nějakých horlivců zadrženo pro vstup na soukromý pozemek nebo pro nějaký podobný přestupek. Takové věci se v městěčku jako je Derry děly dost často, a předávané ústním podáním se pak podobné záležitosti vždy náležitě nafoukly.

Přesto se nějak nedokázal zbavit pocitu, že tentokrát půjde nejspíš o něco vážnějšího, a to hlavně proto, že jak Billova, tak Loisina verze zmiňovala Eda Deepneaua – a právě Ed bohužel není zrovna příkladem průměrného odpůrce interrupcí, jak bychom si ho představovali. Je to člověk, který dokázal vlastní ženě vyrvat z hlavy chomáč vlasů, vyrazit zuby a přerazit čelist jen proto, že zahlédl její podpis na petici zmiňující organizaci Péče o ženu. Je to člověk, který je nejspíš upřímně přesvědčený o tom, že po městě Derry pobíhá někdo, kdo si říká Král Krvavec (to by bylo velmi příhodné jméno pro nějakého zápasníka ve volném stylu, pomyslel si Ralf), a že jeho pochopové vyvážejí své ještě nenarozené oběti z města nákladními auty – a také dodávkami, kde jsou tělíčka napěchovaná v sudech s označením ORGANICKÉ HNOJIVO. Ne, docela si dovede představit, že pokud se té de-

monstrace účastnil Ed, zcela jistě se nestalo jen to, že by někdo dostal omylem přes hlavu transparentem.

„Víte co, půjdeme ke mě,“ navrhla náhle Lois. „Zavolám Simoně Castonguayové. Její neteř pracuje v Péči o ženu na příjmu. Jestli někdo ví, co přesně se tam dneska přihodilo, tak je to Simona – určitě už Barbaru volala.“

„Měl jsem namířeno do samoobsluhy,“ řekl Ralf. Pochopitelně to byla lež, ale vlastně jen malá; samoobsluha stojí ve špalíru obchodů o půl bloku dál za parkem hned vedle lékárny „Co kdybych se zastavil, až se budu vracet?“

„Dobře,“ řekla Lois a usmála se. „Počkáme na tebe pár minut – vid', Bille?“

„Ano,“ řekl McGovern a náhle ji vzal do náruče. Trochu nešikovně, ale zvládl to. „A mezitím tě budu mít jen a jen pro sebe. Ach, Lois, jak šíleně rychle budou pátit ony sladké minuty!“

Z parku je teď sledovala skupina maminek s kočárky (mateřský spolek, pomyslel si Ralf), kterou nejspíš upoutala teatrální gestikulace Lois. Když si ji nyní McGovern přehnul přes ruku a shlížel na ni s předstíranou vášní špatného herce na konci divadelního tanga, jedna maminka řekla něco druhé a obě se rozesmály Jejich smích zněl ostře a nepříjemně, připomínal Ralfovi skřípání křídý po tabuli nebo lžice při vyškrabování hrnce. *Koukni se na ty srandovní starouše*, říkal ten smích. *Jen se koukni na ty starouše, jak si hrají na mladé*.

„Nech toho, Bille!“ řekla Lois. Červenala se – a možná ne pouze proto, že Bill právě předvedl jednu ze svých obvyklých šaškáren. I ona zaslechla ten smích z parku. McGovern ho nepochybně zaslechl také, ale McGovern je určitě přesvědčený, že se smějí spolu s ním a ne jemu. Trochu nafouknuté ego někdy může fungovat i jako ochrana, pomyslel si Ralf znaveně.

McGovern ji pustil, smekl klobouk a vysekl jí přehnanou poklonu. Lois měla plné ruce práce – zasunovala si hedvábnou blůzku pod pás sukně – a příliš si ho nevšímalá. Ruměnc z tváře jí už zmizel a Ralf si povšiml, že je bledá a nevypadá příliš dobře. Doufal, že ji nic netrápí.

„Když to půjde, tak se zastav,“ řekla Ralfovi tiše.

„Zastavím se, Lois.“

McGovern jí položil paži kolem pasu gestem, které tentokrát vypadalo přátelsky a upřímně, a oba vykročili. Ralf na ně hleděl a náhle se ho zmocnil silný pocit něčeho již viděného – jako kdyby je takhle viděl jít už někde jinde. V nějakém jiném životě. A pak – právě v okamžiku, kdy McGovern paži spustil a tu iluzi přerušil – mu to došlo: Fred Astair odvádí tmavovlasou a trochu buclatou Ginger Rogerovou na natáčení filmu v nějakém malém městě, kde spolu budou tančit na melodii Jeromeho Kerna nebo Irvinga Berlina.

Je to zvláštní, pomyslel si a vykročil opět k nákupnímu středisku v polovině ulice Horní míle. Je to moc zvláštní, Ralfe. Bill McGovern a Lois Chasseová mají k Fredu Astairovi a Ginger Rogersové asi tak daleko, jako...

„Ralfe?“ zavolala Lois a on se otočil. Byla mezi nimi teď vzdálenost asi půl bloku a jedna křižovatka. Po Elisabeth Street jezdila sem a tam auta a Ralf je vnímal trochu rozmazaně.

„Co je?“ zeptal se.

„Vypadáš už líp! Odpočatější? Spí se ti už konečně líp?“

„Ano!“ zavolal a pomyslel si Jen další malá lež, další milosrdná lež.

„Cožpak jsem ti neříkala, že budeš v pořádku ještě před podzimem? Máš ještě pár dní času!“

Lois mu zamávala – a Ralf s úžasem spatřil zářivě modré diagonální čáry, táhnoucí se jí za pěstěnými nehty. Vypadaly jako pruhy, jež za sebou zanechávají trysková letadla.

Co to sakra...

Pevně zavřel oči a pak je zase otevřel. Nic. Jen opět Bill a Lois, kráčející ulicí směrem k domku Lois, obráceni k němu zády. Žádné zářivě modré pruhy ve vzduchu, připomínající...

Ralf sklouzl očima k chodníku a spatřil, že Lois a Bill za sebou nechávají na betonu stopy – stopy, které vypadají přesně jako ty, co kdysi bývaly nakreslené v oblíbené příručce *Učíme se tančit* od Arthura Murraye, co si ji člověk mohl nechat poslat na dobírku. Loisin stopy byly šedivé. McGovernovy – sice větší, ale přesto nějak zvláště malé – měly temně zelený olivový odstín. Zářily na chodníku a Ralf; stojící teď na druhé straně Elisabeth Street s ústy dokořán, si náhle

uvědomil, že vidí z těch stop stoupat malé obláčky barevného kouře. Nebo možná páry.

Ulicí právě projížděl městský autobus ve směru do čtvrti Old Cape, který mu na chvíli zaclonil výhled; když přejel, byly ty stopy už pryč. Neviděl na chodníku už vůbec nic – jen nápis křídou ve vybledlém růžovém srdíčku: SAM + DEANNIE = LÁSKA.

Ralfe, vůbec to není tak, že ty stopy by už byly pryč; především tam nikdy nebyly. A to přece dobře víš, ne?

Ano, ví. Nejdřív ho napadlo, že Bill a Lois vypadají jako Fred Astair a Ginger Rogersová; od toho už byl jen krůček k halucinaci o tajemných stopách na chodníku, připomínajících kresby postavení nohou v příručce Arthura Murraye. Určitá bizarní logika v tom je – ale stejně je to děsivé. Srdce mu prudce tlouklo, a když na chvíli zavřel oči a pokusil se trochu zklidnit, spatřil zase v duchu ty čáry, táhnoucí se za mávajícími prsty Lois jako zářivě bělavé pruhy za tryskovým letadlem.

Musím holt víc spát, pomyslel si Ralf. Prostě musím. A jestli ne, tak nejspíš brzo budu vidět už cokoliv.

„Přesně tak,“ zamumlal si pro sebe, když opět vykročil směrem k lékárně. „Úplně cokoliv.“

* * *

O deset minut později už Ralf stál na prahu lékárny Pomocná ruka a hleděl na ceduli; visící na řetězech od stropu. PŘIJMĚTE POMOCNOU RUKU! hlásala; ten nápis měl nejspíš naznačovat, že přijmutí pomocné ruky je cíl, který má na dosah každý rozumný a pracovitý zákazník. O tom Ralf ovšem pochyboval.

Ralf dospěl k názoru, že tahle lékárna je vlastně maloobchod prodávající ve velkém – ve srovnání s ní vypadá Rexallova lékárna, kam obvykle chodil, jako chudý příbuzný. Zářivkami osvětlené uličky mezi stojany se zbožím svojí délkou připomínaly dráhy kuželkárny. Dalo se zde koupit všechno možné – od opékačů topinek až po různé společenské hry. Po krátkém rozvažování Ralf usoudil, že nejvíce osvědčených léků najde v oddělení III. Pomalu procházel prostorem s cedulemi DIGESTIVA, krátce setrval v království ANALGETIK, rychle

prošel územím LAXATIV. A právě tam, za cedulí LAXATIVA, se zastavil.

Tak tady to máme, přátelé milí – moje poslední naděje. Pak mi zbývá už jen doktor Litchfield – a jestli ten mi doporučí cucat medovou plástek nebo pít heřmánkový čaj, tak se do něj nejspíš zakousnu a ani všem sestřičkám, co má kolem sebe, se nepodaří ho odtrhnout ode mne.

PROSTŘEDKY NA SPANÍ, hlásala cedule nad touto částí oddělení III.

Ralf si nikdy zvlášť nepotrpěl na braní prášků a pilulek (jinak by nepochybně tuhle lékárnu znal už dávno), takže ani neměl přesnou představu o tom, co by ho mohlo očekávat – každopádně ale nepředpokládal, že by mohl narazit na takhle divokou, téměř až neslušnou záplavu výrobků. Očima přejížděl po krabicích (většinou vyvedených v uklidňující modři) a luštil názvy, často dost podivné a poněkud zlověstně znějící: Kudel, Nocil, Spanal, Chr-upal, Sominex, Uspalex, Šlofin. Měli dokonce i jeden bezejmenný.

Ty ses nejspíš pomínul, pomyslel si. Nic z tohodle přece na tebe nemůže zabrat. Cožpak ti není jasné, že je na čase, abys přestal blbnout? Když už vidíš na chodníku barevné stopy, z kterých se kouří, tak je nejvyšší čas přestat blbnout a jít k doktorovi.

Ale pak zase uslyšel doktora Litchfielda – uslyšel ho tak zřetelně, jako kdyby se mu najednou v hlavě zapnul magnetofon, přehrávající ten hlas z pásky: *Ralfe, tvoje žena trpí intenzivními bolestmi hlavy – což je sice záležitost nepříjemná a bolestivá, v žádném případě však ne životu nebezpečná. Jsem přesvědčen o tom, že s tímhle problémem si poradíme.*

Nepříjemné a bolestivé, ne však životu nebezpečné – ano, jistě; právě tohle tenkrát říkal. Pak se natáhl pro pero a předepsal mu první dávku nějakých naprosto neúčinných pilulek, zatímco ten titěrný shluk nepřátelských tělísek v hlavě Carolyn dál vyslal na všechny strany své posly – zhoubné buňky. Možná měl doktor Jamal pravdu, že už tenkrát bylo pozdě, možná to ale byly jen další kecy – možná ten Jamal byl jen další cizí člověk v cizí zemi, snažící se nějak přežít, snažící se nekalit vodu. Tak nebo tak – Ralf tenkrát neměl žádnou jistotu, žád-

nou jistotu nemá ani teď, a vlastně ji nebude mít nikdy. Jisté bylo jen to, že když před nimi tenkrát stály dva poslední úkoly jejich manželství – a sice před ní úkol zemřít a před ním úkol vyprovodit ji – doktor Litchfield nebyl nikde nablízku.

A to bys chtěl udělat? Jít za Litchfieldem, aby zase sáhnul po peru a něco ti předepsal?

Tentokrát by to třeba mohlo fungovat, přesvědčoval sám sebe. Ve stejný okamžik mu však vylétla ruka – jednoznačně z vlastní vůle – a vzala z regálu krabičku Uspalexu. Otáčel jí, držel si ji před očima, aby dokázal přečíst titěrný tisk na boku krabičky, pročetl seznam aktivních látek. Neměl ani ponětí, jak se asi vyslovuje většina těch složitých výrazů – a tím spíš ani netušil, jakým způsobem asi účinkují coby prostředky na spaní.

Ano, odpověděl ten hlas, tentokrát by to skutečně třeba mohlo fungovat. Ale řešením by možná mohl být také jiný dok...

„Nějaké přání?“ ozvalo se přímo za jeho zády.

Vracel právě krabičku Uspalexu zpátky do regálu – rozhodl se vzít něco s jiným názvem, nepřipomínajícím mu tolik nějaký zlověstný lék z románu *Robin Cook*, když vtom se ozval ten hlas. Ralf sebou škubl a shodil z regálu několik krabic syntetického spánku.

„Promiňte – jsem hrozný nešika!“ řekl Ralf a ohlédl se.

„Ale to nic. Je to moje chyba.“ A než Ralf stačil zvednout dvě krabičky Uspalexu a jednu krabici gelových kapslí Chr-upalu, muž v bílém plášti, který ho oslovil, již sebral zbytek rozházených krabiček a ukládal je do regálu rychlostí zkušeného karbaníka, rozdávajícího partii pokeru. Dle zlaté cedulky, připíchnuté na prsou, to byl JOE WYZER, LÉKÁRNA POMOCNÁ RUKA.

„Tak,“ řekl Wyzer; ořel si ruce o plášť a otočil se s přátelským úsměvem k Ralfovi, „a teď to zkusíme znova. Nějaké přání? Zdá se, že jste trochu na rozpacích z toho výběru.“

Ralfův původní pocit – znechucení, že je rušen právě ve chvíli, kdy vede vážnou a důležitou konverzaci sám se sebou – nyní vystřídal ostražitý zájem. „No, tak nevím,“ řekl a ukázal na plný regál před sebou. „Skutečně něco z těchhle věcí zabírá?“

Wyzerův úsměv se rozšířil. Byl to vysoký muž ve středních letech, s pěstěnou pokožkou a řídnoucími šedinami, rozdělenými uprostřed pěšinkou. Napřáhl ruku, a sotva Ralf zdvořilostní gesto začal opětovat, už mu uchvátil ruku. „Já jsem Joe,“ řekl lékárník a druhou rukou si poklepával na zlatou cedulku na plášti.

Ralf se na něj zdvořile usmál, ovšem s trochou obav. Ta ruka, svírající teď jeho, byla skutečně silná – trochu měl strach, že pokud by lékárník stiskl ještě o malinko víc, mohl by Ralf zakončit den s rukou v sádře. Na chvíli dokonce zalitoval, že se vydal do téhle lékárny – možná měl přece jen se svým problémem zajít raději za Paulem Durginem; má to tam navíc blíž. Pak mu Wyzer rukou dvakrát energicky zapumpoval a pustil ji.

„Já jsem Ralf Roberts. Těší mne, že vás poznávám, pane Wyzere.“

„Potěšení na mé straně. A teď k účinnosti těchto vynikajících výrobků. Dovolte, abych na vaši otázku reagoval svojí – stejné legrační: dělá medvěd bobky v telefonní budce?“

Ralf se rozchechtal. „Málokdy, řekl bych,“ řekl, když už byl zase schopen promluvit.

„To je přesné. Tak tohle bychom měli.“ Wyzer pohlédl na regál s pilulkami na spaní, vlastně celou stěnu z různých odstínů modří. „Naštěstí jsem lékárník a ne obchodní cestující, pane Robertsí; kdybych se měl živit chozením od dveří ke dveřím, nejspíš bych umřel hladu. Trpíte nespavostí? Ptám se zčásti proto, že tu zkoumáte prostředky na spaní, ale hlavně kvůli tomu vašemu vyhaslému a trochu nepřítomnému pohledu.“

Ralf řekl: „Pane Wyzere, byl bych ten nejšťastnější člověk na světě, kdyby se mi podařilo alespoň jednou spát celých pět hodin; klidně bych se pak spokojil i se čtyřmi hodinami.“

„Jak dlouho už to trvá, pane Robertsí? Nebo vám mohu říkat Ralfe?“

„Říkejte mi Ralfe.“

„Prima. A já jsem Joe.“

„Začalo to někdy v dubnu, mám ten dojem. Každopádně asi měsíc nebo šest týdnů po smrti mé ženy.“

„Ach, moc mne mrzí, že vám zemřela žena. Cítím s vámi.“

„Děkuji vám,“ řekl Ralf a pak opakoval obvyklou frázi. „Moc mi chybí, ale jsem rád, že se už netrápí.“

„Až na to, že teď se zase trápíte vy Tak tedy... moment.“ Wyzer rychle počítal na mohutných prstech. „Říkáte, že už je to půl roku.“

Ralf se náhle přistihl, že je těmi prsty fascinován. Tentokrát žádné pruhy jako za tryskáčem, ale koneček každého prstu jako kdyby byl obalený nějakým zářivě stříbřitým oparem, jakousi průhlednou hliníkovou fólií. Náhle mu znovu hlavou bleskla vzpomínka na Carolyn. Vzpomínka na záhadné pachy, na něž si loni na podzim občas stěžovala – pachy dřeva, splašků, pálicí se šunky. Možná že tohle je mužský ekvivalent jejích tehdejších pocitů, možná počátek jeho mozkového nádoru nesignalizují bolesti hlavy, ale právě ta prokletá nespavost.

Sám si určovat diagnózu, to je přece volovina, Ralfe – nechtěl bys toho nechat?

Odhodlaně pohlédl Wyzerovi do příjemného obličeje. Nezahlédl tam žádný stříbřitý opar; ani náznak nějakého oparu. Tím si byl téměř jist.

„Jo, přesně tak,“ řekl. „Už půl roku. Ale jako by to byla už celá věčnost.“

„Jak to probíhá? Obvykle to mívá určitý standardní průběh. Třeba jestli se před usnutím převalujete, nebo...“

„Brzo se budím.“

Wyzer pozvedl obočí. „A nejspíš jste si už stačil o nespavosti přečíst pár knížek, co?“ Kdyby poznámku tohoto druhu učinil doktor Litchfield, Ralf by ji připsal jeho blahosklonnosti. Od Joe Wyzera ji však pocítil ne jako blahosklonnou, nýbrž jako upřímně obdivnou.

„Přečetl jsem všechny knížky o nespavosti, co jsou v místní knihovně – nemají jich tam moc. Ale nijak zvlášť mi nepomohly.“ Ralf se odmlčel a pak dodal: „Abych pravdu řekl, vůbec mi nepomohly.“

„V tom případě dovolte, abych vám teď k danému tématu sdělil něco já. Jakmile budete mít pocit, že se dostávám na území, které jste již prozkoumal, prostě jen zvedněte ruku. Mimochodem, kdo je vaším lékařem?“

„Litchfield.“

„Aha. A obvykle chodíte do lékárny... kam? Do Lidové na konci ulice? Nebo do Rexalloy ve městě?“

„Do Rexalloy.“

„Takže dneska tu jste tak říkajíc inkognito. Chápu.“

Ralf se začervenal... a pak se uškubl. „Jo, tak nějak.“

„Aha. A nejspíš je zbytečné, abych se vás ptal, zda jste svůj problém konzultoval s doktorem Litchfieldem, že? To byste teď jistě nezkoumal úžasný svět patentních léků.“

„Co že to je? Patentní léky?“

„No, já bych to řekl asi takhle – cítil bych se sakra klidnější, kdybych většinu tohodle šuntu prodával z červené maringotky se žlutými koly někde na venkovské pouti.“

Ralf se zasmál a zářivý stříbřitý obláček, vznášející se před pláštěm Joe Wyzera, se rozplynul.

„Takový způsob obchodování bych snad ještě zvládl,“ řekl Wyzer a nepatrně se ušklíbl. „Najal bych si nějakou pěknou boubelku, tančila by ve flitry pošité podprsence a harémových kalhotách... jmenovala by se Mata Hari, jako ta slavná špiónka... ta by zahajovala celé představení. A taky bych měl bendžistu. Podle mě nic tak nenaladí lidi do koupěchtivé nálady, jako pořádná muzika na bendžo.“

Wyzer teď hleděl do prostoru někde daleko za laxativy a sedativy, prožívaje svůj denní sen o pouti. Pak opět pohlédl na Ralfa.

„Pro někoho, kdo se budí předčasně – jako vy, Ralfe – jsou tyhle věci naprosto k ničemu. Zabírají asi stejně jako by zabral panák kořalky nebo některá z těch hraček, co je nabízejí v různých katalogích. A jak tak na vás koukám, Ralfe, tyhle věci jste už nejspíš taky vyzkoušel, že?“

„Ano.“

„A k tomu ještě nejmíň deset dalších zaručených a vyzkoušených domácích receptů, co?“

Ralf se opět zasmál. Tenhle chlápek se mu začínal líbit. „Kdybyste řekl, že jsem jich zkusil nejmíň čtyři tucty, byl byste blíž pravdě.“

„No, tak se mi zdá, že nejspíš nechcete nic zanedbat,“ řekl Wyzer a ukázal na modré krabice. „Tohle jsou jen antihistaminy, nic víc. Za-

bírají vedlejší účinky – po antihistaminech je člověk ospalý. Když se podíváte támhle vedle na comtrex nebo benadryl, tak se v návodu dočtete, že je nesmí brát řidiči nebo obsluha strojů. Pro někoho, kdo trpí občasnou nespavostí, může něco jako Sominex sem tam zabrat. Uspí ho asi tak, jako dudlík dítě. Vám by ovšem nepomohl v žádném případě, protože vaším problémem není nemožnost usnout, nýbrž nemožnost setrvat ve spánku... je to tak?“

„Přesně.“

„Mohu vám položit jednu takovou trochu choulostivější otázku?“

„Jistě. Myslím, že ano.“

„Máte v tomto ohledu nějaký problém s doktorem Litchfieldem? Možná máte určité pochybnosti o jeho schopnosti vcítit se do toho, jak příšerně se vinou té nespavosti cítíte?“

„Ano,“ řekl Ralf vděčně. „Myslíte, že bych za ním měl zajít? Pokusit se mu to vysvětlit tak, aby právě tohle pochopil?“ Na tuhle otázku pochopitelně Wyzer odpoví souhlasně a Ralf se konečně rozhoupe a zavolá doktoru Litchfieldovi. Jinam než za Litchfieldem jít nemůže, to už je mu jasné. Stejně to je šílenství, uvažovat ve svém věku o novém doktorovi.

A dokážeš říci doktoru Litchfieldovi o svých vidinách? Dokážeš mu vyprávět o těch modrých paprscích vycházejících Lois Chasseové z konečků prstů? O těch stopách na chodníku, připomínajících ti kresby figur z učebnice tance? O tom stříbřitém zábalu prstů Joea Wyzera? Vážně bys tohle všechno dokázal vyprávět právě Litchfieldovi? A pokud bys to nedokázal, tak proč bys za ním vlastně měl chodit – i kdyby ti to tenhle chlápek stokrát doporučil?

Wyzer ho však překvapil z úplně jiné strany „Míváte sny?“

„Ano. Vlastně hodně snů, když se vezme v úvahu, že každou noc naspím jen tak tři hodiny.“

„Jsou to souvislé sny? Dají se pochopit, mají nějaký děj – klidně může být i zmatený – nebo to jsou jen takové střípky představ?“

Ralf si vzpomněl na sen, který se mu zdál v noci na dnešek. S Helenou Deepneauovou a Billem McGovernem si házeli ty plastické talíře – frisbee – uprostřed Harris Avenue. Helena byla obuta do obrovitých, vrzavých rajtek; McGovern měl mikinu s obrázkem láhve

vodky a nápisem ‚Vodka ABSOLUT-ně nejlepší‘. Plastikové talíře byly jasně červené s blýskavými zelenými pruhy. Pak se objevila fena Rozálie. Jak se k nim belhala, houpal se jí na krku vybledlý modrý obojek. Zničehonic vyskočila do vzduchu, chňapla po plastikovém talíři a začala s ním utíkat. Ralf se za ní chtěl rozeběhnout, ale McGovern mu řekl, *Klid, Ralfe, dostaneme jich pod stromeček celou krabici*. Ralf se k němu otočil a chtěl mu říci, že jednak je už tři měsíce po vánocích, a mimoto, s čím asi tak sakra budou hrát do příštích vánoc. Ale než mu to stačil říci, ten sen buď skončil nebo plynule přešel do jiného, méně živého.

„Jestli to chápu správně,“ odpověděl Ralf, „tak moje sny jsou souvislé.“

„Dobrá. A ještě bych rád věděl, jestli to jsou *přehledné* sny. Přehledné sny splňují dva požadavky. Za první – víte, že se vám zdají. Za druhé – často můžete ovlivňovat průběh snu; jste něčím víc, než jen pasivním pozorovatelem.“

Ralf přikývl. „Jistě. Takové sny se mi také zdají. Hlavně v poslední době. Právě jsem myslel na ten, co se mi zdál v noci na dnešek. Jedna toulavá fena, co ji vídám občas po ránu na ulici, nám utekla s plastikovým talířem, s kterým jsme si právě házeli. Naštvalo mne, že nám přerušila hru a chtěl jsem ji silou myšlenky donutit, aby ten talíř pustila. Takovým tím telepatickým povelům, chápete?“

Uniklo mu rozpačité zasmání, ale Wyzer jen věčně pokýval hlavou. „A fungovalo to?“

„Tentokrát ne,“ řekl Ralf, „ale mám dojem, že v nějakých jiných snech se mi to povedlo. Jenomže to nevím jistě, protože většinu těchhle snů zapomenu skoro současně s probuzením.“

„Tak je to u každého člověka,“ řekl Wyzer. „Mozek zpracovává většinu snů jako jednorázovou záležitost a ukládá je do buněk s extrémně krátkou pamětí.“

„Vy o tom víte hodně, že?“

„Nespavost mě velice zajímá. Už na univerzitě jsem napsal dvě studie o propojenosti snů a poruch spánku.“ Wyzer pohlédl na hodinky „Teď mám přestávku. Nezašel byste se mnou na kávu a kousek závinu? Hned vedle je kavárna – a závin tam mají fantastický.“

„Zní to lákavě, ale dal bych si spíš jen nějakou limonádu. Pokouším se v poslední době omezit příjem kávy.“

„Což je sice pochopitelné, ale úplně zbytečné,“ řekl Wyzer vesele. „Kofein není váš problém, Ralfe.“

„Ne, nejspíš není... co ale tedy je můj problém?“ Až do této chvíle se Ralfovi celkem dařilo nedávat najevo své zoufalství – teď mu ale z hlasu zaznělo naplno.

Wyzer ho poplácal po rameni a laskavě mu pohlédl do očí. „Tak o tomhle,“ řekl, „právě o tomhle si můžeme pohovořit. Pojd'me.“

5. KAPITOLA

„Musíte se na to dívat jinak,“ doporučoval mu Wyzer o pět minut později. Seděli v moderním restaurantu s názvem Pauza – nejvyšší čas. Na Ralfův vkus tu bylo moc kapradí; sám preferoval spíš staromódní lokály se spoustou chrómu a pachem přepáleného tuku, ale jablkový závin chutnal přijatelně, a i když káva nedosahovala úrovně kávy od Lois Chasseové – ta uměla snad nejlepší kafe, jaké kdy měl možnost ochutnat – byla alespoň horká a silná.

„A to jak?“ zeptal se Ralf.

„Existují určité hodnoty, za které je lidstvo ochotné trpět. Ne takové ty věci, co se o nich píše v dějepise nebo jiných odborných publikacích. Teď mluvím o věcech zásadní povahy. O střеше chránící před deštěm. O jídle třikrát denně a teplé posteli. Dobrém sexuálním životě. Zdravém těle. Ale tu hlavní a základní věc, tu vy právě postrádáte, příteli. Protože nic na světě se nevyrovná pořádnému nočnímu spánku – no nemám pravdu?“

„To jste tedy uhodil hřebík na hlavičku,“ řekl Ralf.

Wyzer přikývl. „Spánek je podceňovaný hrdina a lékař chudých. Shakespeare řekl, že spánek je onou nití, kterou lze vyspravit potrhany kabátec starostí; Napoleon jej nazval požehnaným koncem noci a Winston Churchill – jeden z největších insomniaků dvacátého století – prohlásil, že spánek pro něj znamená jediný únik před hlubokými depresemi. Tohle všechno jsem pochopitelně uvedl i ve svých studiích, ale tohle všechno také jde shrnout do jediné věty, kterou jsem právě teď vyslovil: nic na světě se nevyrovná pořádnému nočnímu spánku.“

„Nejspíš jste měl s nespavostí také problémy, co?“ zeptal se Ralf náhle. „To proto... jak bych to řekl... proto si mě berete pod křídlo?“

Joe Wyzer se zašklebil. „To že bych dělal?“

„Jo, mě se zdá, že jo.“

„Nakonec proč bych to skrýval. Odpověď zní ano. Nespavostí trpím už od třinácti let. Proto jsem taky o ní napsal ne jednu, ale hned dvě studie.“

„A co v poslední době, jak jste na tom?“

Wyzer pokrčil rameny „Měl bych to zaklepat, ale letos to zatím jde. Není to sice ideální, ale jde to. Pár let – dřív, za mlada – to byla dost akutní záležitost. Chodil jsem spát v deset, usnul jsem tak kolem čtvrté ráno, vzbudil se v sedm – a celý den jsem se pak cítil jako práskaný pes.“

Ralf ty pocity znal velice důvěrně; když o nich teď slyšel, naskočila mu husí kůže snad po celém těle.

„Teď vám ale řeknu to nejdůležitější, Ralfe. Poslouchejte pozorně.“

„Jsem jedno ucho.“

„Vy si hlavně musíte uvědomit, že v zásadě jste v pořádku, i když se většinu času cítíte prachmizerně. Spánek totiž nikdy není stejný – existuje dobrý spánek a špatný spánek. Pokud se vám zdají souvislé sny, a hlavně *přehledné* sny, tak jste na tom ještě dobře. A právě proto by teď prášky na spaní pro vás představovaly to úplně nejhorší řešení. Mimoto znám Litchfielda. Nic proti němu, je to milý člověk – jenomže je zamilovaný do svého předpisového bloku.“

„To vám mohu jen potvrdit,“ řekl Ralf a pomyslel na Carolyn.

„Kdybyste řekl Litchfieldovi to, s čím jste se cestou sem svěřil mně, tak by vám určitě předepsal nějaký benzodiazepan – nejspíš Dalmane nebo Restoril, možná Halcion nebo dokonce Valium. Jistě – spal byste. Ale za jakou cenu? Benzodiazepany jsou návykové, mají utišující účinek – ale jejich největší nebezpečí pro lidi jako vy nebo já spočívá ve skutečnosti, že výrazně zkracují tu fázi spánku, které se říká REM. Jinými slovy spánek se sny. Mimochodem, vám ten závin nechutná? Ptám se jen proto, že jste mu zatím moc nedal.“

Ralf si nabral velké sousto a polkl ho, aniž by zkoumal jeho chuť. „Ale chutná,“ řekl. „Teď mi ale řekněte, proč musí mít člověk sny, aby se dobře vyspal.“

„Jó, kdybych tohle věděl, tak jsem už dávno nechal prodeje těch šidítek a vydělával bych majlant vyučováním spánku.“ Wyzer dojedl svůj kousek závinu a bříškem ukazováku teď z talíře sbíral větší droby. „REM je zkratka pro *rapid eye movement* – rychlé pohyby oka – a výrazy ‚REM spánek‘ a ‚snová fáze spánku‘ jsou veřejností obecně chápány jako synonyma; nikdo ale přesně neví, jakou vlastně má po-

hyb očí spícího člověka souvislost se sny, které se mu v tu chvíli zdají. Je velmi nepravděpodobné, že by pohyb očí svědčil o nějakém ‚sledování‘ nebo ‚stopování‘ děje snu, protože vědci zaznamenali intenzivní pohyby očí i u pokusných subjektů, které později své sny popsaly jako poměrně statické; zdálo se jim například o nějakém rozhovoru – třeba jako je ten, co právě teď vedeme my dva. Stejně tak nikdo pořádně neví, proč existuje tak úzký vztah mezi přehlednými, souvislými sny a celkovým duševním zdravím: čím více snů se člověku zdá, v tím lepší kondici je. A naopak. Je v tom přímá úměrnost.“

„Jenomže výraz duševní zdraví je dost obecný,“ řekl Ralf pochybovačně.

„To jo.“ Wyzer se ušklíbl. „Připomíná mi to jednu samolepku, kterou jsem před pár lety viděl na nějakém autě – **PODPORUJTE DUŠEVNÍ ZDRAVÍ, NEBO VÁS ZABIJU**. Každopádně my tu ale teď mluvíme o určitých základních, uchopitelných složkách duševního zdraví: o schopnosti poznávat; řešit problémy induktivními i deduktivními metodami, o schopnosti vytvářet vztahy, o paměti...“

„Tak paměť mám tedy v poslední době v háji, to jo,“ řekl Ralf: Musel teď myslet na svoji neschopnost zapamatovat si telefonní číslo kina, i na dlouhé prohledávání kredence, když se tenkrát pokoušel najít pytlík instantní polévky.

„Jo, určitou krátkodobou ztrátou paměti nejspíš občas trpíte. Ale máte zapnutý poklopec, nemáte naruby košili – a vsadím se, že když se vás zeptám na jméno, že mi dokážete odpovědět správně. Nijak vaše problémy nezlehčuji – já bych byl ten poslední člověk na světě, který by něco takového dělal. Jen vás žádám, abyste se alespoň na chvíli pokusil na všechno dívat trochu jinak. Abyste myslel také na všechny ty další oblasti života, v nichž jste pořád ještě perfektně funkční.“

„Tak dobře. Tyhle přehledné a souvislé sny – ty jsou jen ukazatelem toho jak fungujeme, nebo nám skutečně i pomáhají fungovat?“

„To nikdo pořádně neví – ale nejspíš se dá odpovědět, že zčásti fungují jen jako indikátor a zčásti i skutečně pomáhají. Koncem padesátých let, když se lékaři už dostávali z fáze ordinování barbiturátů – posledním skutečně populárním práškem tenkrát byl neslavně známý

Thalidomid – se někteří vědci dokonce pokoušeli prokázat, že dobrý spánek není podmíněn schopností mít sny. Jenomže testy tuhle hypotézu nepotvrdily. U lidí, kterým se přestanou zdát sny, nebo jimž jsou sny neustále přerušovány, se objeví různé poruchy, včetně ztráty rozlišovací schopnosti a emocionální stability. Také začnou trpět poruchami vnímání, jako třeba hyperrealitou.“

Za Wyzerem, na vzdálenější straně pultu, četl někdo místní deník *Zpravodaj*. Byly mu vidět jen ruce držící noviny a temeno hlavy. Na levé ruce měl ten někdo nápadný prsten s růžovým kamenem. Titulek na první straně novin zněl ZASTÁNCI PRÁVA NA INTERRUPCI VYSTOUPÍ PŘÍŠTÍ MĚSÍC V DERRY. o kousek níže menším písmem oznamoval další titulek *Skupiny na ochranu života plánují organizované protesty*. Uprostřed stránky pak byla barevná fotografie Susan Dayové; vypadala na ní mnohem příjemněji, než na těch fotografiích jako z policejního alba zločinců, které Ralf viděl na plakátě ve výloze obchodu Bazarová růže. Tam vypadala dost ordinárně, skutečně téměř zločinecky; na fotografii v novinách však zářila. Dlouhé blonděté vlasy sčesané dozadu, tmavé inteligentní a uhrančivé oči. Jak se zdá, pesimismus Hamiltona Davenporta nebyl na místě – Susan Dayová nakonec přece jen přijede.

Pak ale Ralf spatřil cosi, co ho donutilo zapomenout na Hamiltona Davenporta i Susan Dayovou.

Kolem rukou čtoucího muže se začínala vytvářet jakási šedomodrá aura; objevila se mu i kolem viditelného vrcholu hlavy. Zvlášť zářila kolem prstenu s růžovým kamenem. Nezastiňovala ho, naopak spíš zjasňovala – měnila ho na objekt připomínající asteroid z nějakého velmi přesvědčivého a realistického science-fiction filmu.

„Co jste říkal, Ralfe?“

„Co to?“ Ralfovi se s námahou podařilo odtrhnout pohled od čtenáře novin s růžovým prstenem. „Nevím... já jsem něco říkal? Ach tak. Ptal jsem se, co je to hyperrealita.“

„Zvýrazněně smyslové vnímání,“ řekl Wyzer. „To se cítíte jako na tripu po LSD – ovšem aniž byste požil drogu.“

„Aha,“ řekl Ralf a pozoroval zářící šedomodrou auru, která se teď v podivuhodných tvarech začínala tvořit kolem nehtu ukazováčku,

kterým Wyzer mačkal drobký. Zpočátku mu ty tvary připomínaly nějaká neznámá písmena, jakoby vepsaná do jinovatky... pak celé věty zapuštěné do mlhy... a pak nějaké podivné, strhané obličej.

Zamrkal a byly pryč.

„Ralfe? Jste tu ještě?“

„Jistě, ovšem. Ale poslechněte, Joe – jestliže lidové medicíny nezabírají, ty prášky z vašich regálů taky nejsou k ničemu, a léky, které bych dostal na předpis, by moje problémy ještě spíš zhoršily, tak co ještě zbývá? Už vlastně nic, co?“

„Budete to ještě jíst?“ zeptal se Wyzer a ukázal na Ralfův talíř. Ze špičky prstu mu přitom vycházela jakási mrazivá šedomodrá záře – připomínala mu arabská písmena vepsaná do páry, stoupající ze suchého ledu.

„Kdepak. Mám už dost. Poslužte si.“

Wyzer si přitáhl Ralfův talíř. „Nesmíte to tak rychle vzdávat,“ řekl. „Byl bych rád, kdybyste ještě se mnou zašel zpátky do lékárny – chtěl bych vám dát pár adres. Coby jen a pouze na vaše dobro myslící dealer drog ze sousedství vám radím, abyste ty lidi vyzkoušel.“

„Jaké lidi?“ Ralf fascinovaně sledoval Wyzera jak otvírá ústa, aby do nich vložil poslední kousek závinu. Všechny zuby mu poléval zářivý šedavý závoj. Plomby ve stoličkách se mu blyštěly jako malinká sluníčka. Drobky těsta i kousky jablka na jazyku zalévalo

(přehledné, Ralfe, přehledné)

světlo. Pak Wyzer ústa zavřel a záře zmizela.

„Jamese Roye Honga a Anthonyho Forbese. Hong praktikuje akupunkturu, má ordinaci na Kansas Street. Forbes je hypnotizér a sídlí ve východní čtvrti – myslím, že na Hesser Street. A ještě než mi začnete říkat něco o šarlatánech...“

„Vůbec se nechystám slovo šarlatán vyslovit,“ řekl Ralf tiše. Rukou se dotkl Magického oka pod košilí. „Věřte mi.“

„Dobře, v pořádku. Jako prvního byste měl zkusit Honga. Ty jehly sice vypadají hrůzostrašně, ale skoro vůbec to nebolí – a hlavně to zabírá. Nemám ani ponětí, jak to vlastně funguje – vím jen to, že když jsem asi před dvěma roky měl krizi, že mi hodně pomohl. Forbes je taky dobrý – alespoň jak jsem slyšel. Víc bych ale sázel na Honga. Má

sice spoustu pacientů, ale snad vás k němu nějak protlačím. Tak co říkáte?“

Ralf spatřil, jak Wyzerovi vyklouzl z koutku oka tenounký zářící paprsek a stékal mu po tváři jako nějaká nadpřirozená slza. To ho přesvědčilo. „Říkám, že jdeme na to.“

Wyzer mu poklepal po rameni. „Správně! Zaplatíme a půjdem.“ Vytáhl z kapsy čtvrták. „Hodíme si, kdo zaplatí účet?“

* * *

Na zpáteční cestě se Wyzer zastavil, aby si prohlédl plakát, vyvěšený ve výloze prázdného obchodu mezi restaurací a lékárnou Pomocná ruka. Ralf na něj pohlédl jen zběžně. Znal už ho z výlohy obchodu Bazarová růže.

„Hledaná pro vraždu,“ podívoval se Wyzer. „Lidi snad už ztratili poslední zbytky zdravého rozumu, nemyslíte?“

„Ano,“ řekl Ralf. „Kdybychom měli ocasy, tak bychom se nejspíš celý den točili dokolečka a pokoušeli si je ukousnout.“

„Ten plakát je darebáctví,“ řekl Wyzer rozhořčeně, „ale podívejte se na tohle!“

Ukazoval na něco vedle plakátu, co bylo napsané na špinavém venkovním skle výlohy Ralf se naklonil a četl krátké sdělení: TUHLE PÍČU ZABÍT. A pod těmi třemi slovy byla šipka směrem k fotografii Susan Dayové na levé straně plakátu.

„Panebože,“ řekl Ralf tiše.

„Jo,“ souhlasil Wyzer. Vytáhl kapesník a setřel nápis; na jeho místě zůstala stříbřitá záře ve tvaru vějíře – ale Ralfovi bylo jasné, že ji dokáže vidět jen on sám.

* * *

Následoval Wyzera přes lékárnou do zadní místnosti a zůstal stát ve dveřích kanceláře, která svou velikostí připomínala spíš veřejnou telefonní budku. Wyzer se usadil na jediný kousek nábytku – vysokou stoličku, která jako by pocházela z pisárny chudáka Ebenezera Scrooge z jedné Dickensovy knihy – a telefonoval do ordinace akupunkturu

risty Jamese Roye Honga. Wyzer stiskl knoflík hlasitého příposlechu, aby Ralf slyšel obě strany hovoru.

Hongova sestra na příjmu (jmenovala se Audra a nejspíš znala Wyzera i z mnohem důvěrnější než jen odborné stránky) zpočátku tvrdila, že doktor Hong nebude moci vzít nového pacienta dřív, než někdy koncem listopadu, po Dni díkůvzdání. Ralfovi poklesla ramena. Wyzer zvedl otevřenou dlaň – *ještě momentík, Ralfe* – a dál přemlouval Audru. Našla (nebo vymyslela) termín na začátek října. Sice skoro až za měsíc, ale je to pořád mnohem lepší než konec listopadu.

„Díky, Audro,“ řekl. „Ta dnešní večere platí?“

„Ano,“ řekla. „Teď ale vypni ten příposlech, Joe – chci ti říci něco, co bude pouze a jen pro tvoje uši.“

Wyzer vypnul příposlech, poslouchal a smál se, až měl oči plné slz – Ralfovi připadaly jako nějaké zářící tekuté perličky. Pak ještě něco do telefonu zatokal a zavěsil.

„Domluveno,“ řekl a podával Ralfovi bílou kartičku s datem a hodinou. „Čtvrtého října – sice nic moc, ale na dřív vás opravdu objednat nemohla, i když se snažila.“

„To je v pořádku.“

„A tady máte vizitku Anthonyho Forbese – to pro případ, že byste se s ním mezitím chtěl domluvit.“

„Děkuji,“ řekl Ralf a natáhl se pro druhou kartičku. „Máte to u mne.“

„Jediná věc, kterou u vás mám, je ještě jedna vaše návštěva tady u mne – abyste mi řekl, jak to dopadlo. Moc by mne to zajímalo. Existují totiž doktoři, kteří vám na nespavost nepředepíší vůbec nic. S oblibou tvrdí, že na nespavost ještě nikdo neumřel – což je ovšem podle mne blbost.“

Ralf si pomyslel, že tenhle názor by ho měl nejspíš vyděsit, ale byl teď klidný – alespoň prozatím. Aura zmizela – naposledy ty zářící šedavé paprsky zahlédl ve Wyzerových očích, když se smál něčemu, co mu vyprávěla ta sestřička od doktora Honga. Nejspíš ale stejně šlo jen o nějaké duševní „okno“, způsobené kombinací únavy a té Wyzerovy zmínky o hyperrealitě. A navíc má další důvod, proč se cítit klidný – má přece domluvenou návštěvu u lékaře, který pomohl Wyzero-

vi. Ralf si pomyslel, že klidně doktora Honga nechá napíchat do něj jehel, až bude vypadat jako ježek – jen když mu to pomůže a bude spát až do východu slunce.

A mimoto: ta šedavá aura vlastně ani nebyla nijak děšivá. Byla vlastně tak trochu... zajímavá.

„Z nedostatku spánku lidi umírají dnes a denně,“ říkal Wyzer, „i když v lékařské zprávě je nakonec jako příčina smrti obvykle uváděna spíš sebevražda, než nespavost. Nespavost a alkoholismus mají hodně společného, ale především jde o to, že v obou případech jde o choroby srdce a ducha. Když se jim nechá volný průběh, obvykle ovšem naruší ducha mnohem dřív, než dokáží narušit tělo, takže lidé pak skutečně umírají na nedostatek spánku. Teď je to pro vás velice nebezpečné období, a měl byste na sebe dávat pozor. Jestliže začnete mít nějaké skutečně podivné pocity, hned zavolejte Litchfieldovi. Rozumíte? Na nic nečekejte.“

Ralf se ušklíbl. „Myslím, že v tom případě bych raději zavolal vám.“

Wyzer přikývl, jako kdyby přesně takovou reakci očekával. „To číslo pod telefonem na Honga je moje,“ řekl.

Ralf s překvapením znovu pohlédl na kartičku. Skutečně na ni bylo ještě druhé číslo – s iniciály J. W.

„Můžete volat kdykoliv,“ řekl Wyzer. „Skutečně kdykoliv. Moji ženu nebudete rušit. Jsme rozvedeni už od roku 1983.“

Ralf chtěl promluvit, ale zjistil, že to nejde. Vyšel z něj jen jakýsi zdušený, neurčitý zvuk. Polkl a pokusil se odkašlat si.

Wyzer si všiml, jak se Ralf trápí. Poklepal mu po rameni. „Ne abyste mi tu v krámě začal brečet – na zákazníky to nepůsobí dobře. Potřebujete kapesníky?“

„Ne, jsem v pořádku.“ Promluvil trochu nejistě, ale už mu bylo rozumět.

Wyzer na něj zkoumavě pohlédl. „No, zatím ještě sice v pořádku nejste, brzy ale budete.“ Jeho obrovitá ruka znovu uchopila Ralfovu; tentokrát ale Ralf nepocítil strach. „Dávejte na sebe pozor, Ralfe. A myslete na to, že byste měl být vděčný i za tu trochu spánku, co se vám povede urvat!“

„Jistě. A ještě jednou vám děkuji.“

Wyzer pokýval hlavou a vrátil se za pult.

* * *

Ralf prošel uličkou mezi regály, na rohu s výstavou mnoha různých kondomů zahrnul doleva a vyšel na ulici dveřmi s nápisem DĚKUJEME VÁM ZA NÁVŠTĚVU POMOCNÉ RUKY. Zprvu se mu na ostrém denním světle, jež ho přinutilo téměř zavřít oči, nezdálo být nic nezvyklého – je konečně poledne a v lékárně nejspíš bylo větší šero, než si myslel. Pak znovu otevřel oči a téměř zapomněl dýchat.

V obličejí se mu objevil výraz naprostého úžasu. Tak by se asi mohl tvářit badatel, kterému by se po dlouhém putování a prodírání se džunglí najednou naskytl pohled na nějaké nádherné ztracené město nebo geologický útvar nesmírného významu – třeba diamantový útes nebo vířivý vodopád.

Ralf couvl a zády se opřel o modrou schránku na dopisy hned vedle vchodu do lékárny – pořád ještě nebyl schopen popadnout dech a těkal očima zleva doprava, zatímco mozek se pokoušel pochopit ty úžasné i strašné vjemy, jež právě přijímal.

Aury se objevily znovu – ale stejně tak by se Havaj dala popisovat jako místo, kde člověk nepotřebuje zimmník. Tentokrát ta záře byla úplně všude – prudká a jiskřivá, zvláštní a nádherná.

Ralf měl za celý svůj život jen jediný zážitek, který by se alespoň vzdáleně podobal tomu, co viděl právě teď. V létě roku 1941, ve svých osmnácti letech, cestoval stopem z Derry za strýcem do Poughkeepsie ve státě New York – což představovalo vzdálenost přes šest set kilometrů. Druhý den ho na cestě zastihla podvečerní bouřka a donutila ho schovat se do nejbližšího úkrytu, kterým byla jakási polorozpadlá stodola na konci obilného lánu. Celý ten den spíš prochodil, než aby se vezl, takže okamžitě usnul v jedné z opuštěných kójí ještě dřív, než se bouřka stačila přehnat.

Když se druhý den ráno po dobrých čtrnácti hodinách spánku probudil, udiveně se rozhlížel kolem sebe a v první chvíli si ani nedokázal uvědomit, kde se to vlastně nachází. Ležel v nějakém tmavém prostoru, kde to nasládle vonělo – a tento prostor byl ze všech stran roz-

dělen pruhy jakéhosi zářivého světla. Pak si uvědomil, že je ve stodole, do které se večer schoval před bouřkou, a že onu zvláštní záři způsobují paprsky jasného letního slunce, pronikající otvory ve stěnách a střeše stodoly... jen slunce, nic víc. A přesto tam dobrých pět minut seděl v němém úžasu a s očima dokořán – vyjevený mládenec s hlavou plnou slámy a pažemi zaprášenými od plev seděl a zíral na zlatavá smítka prachu, poklidně se vznášející v mezerách mezi laťovím v paprscích slunce. Vzpomínal si, že mu to tenkrát připadalo, jako kdyby se ocitl v kostele.

Ten dávný zážitek však svojí intenzitou představoval sotva desítku jeho nynějších vjemů. Problém spočíval hlavně v tom, že by snad ani nedokázal popsat, co vlastně se to děje – a co se vlastně změnilo, že je svět teď tak nádherný. Kolem věcí i lidí – především lidí – byly zářivé aury, což ale představovalo jen malou část té úžasné proměny. Ještě nikdy neviděl všechno kolem tak nádherně zářivé, tak úžasně a dokonale na svém místě. Auta, sloupy pouličního osvětlení, nákupní vozíky před samoobsluhou, budovy na druhé straně ulice – to všechno se mu teď jevilo jako trojrozměrné obrazy vystupující z plátna po nasazení červenomodrých brýlí při některé z těch experimentálních filmových projekcí, co se pořádaly v padesátých letech. Všechny ty ošuntělé obchůdky na Witcham Street se jakoby mávnutím kouzelného proutku náhle změnilo na jiskřivé objekty, a i když Ralf hleděl přímo na ně, vůbec by nedokázal říci, na co se to vlastně dívá. Jen si naprosto jasně uvědomoval, že všechno kolem je nádherné, zářivé a nepopsatelně zvláštní.

Jediné, co dokázal nějak vyčlenit, teď byly aury, zahalující lidi vcházející do obchodů a vycházející z nich, nakládající nákupy do aut a pak odjíždějící pryč. Některé aury zářily více než jiné – ale i ty nejméně zářivé teď byly stokrát jasnější, než když je zahlédl poprvé.

Je to určitě ten jev, o němž mluvil Wyzer. Je to ta hyperrealita – a ty právě teď máš přesně stejné halucinace, jaké mají lidé pod vlivem LSD. Vidíš jen další symptomy své nespavosti – nic víc a nic méně. Jen se dívej, Ralfe, a dle libosti se podívej – koneckonců je přece čemu se podívat. Hlavně tomu ale nevěř.

Přesvědčovat sám sebe, aby nevěřil na zázraky, však bylo zbytečné – právě se děly všude kolem. Z parkoviště před restaurací PAUZA – NEJVYŠŠÍ ČAS couvala pekařská dodávka a z výfuku jí vycházela nějaká jiskřící látka, připomínající svoji tmavohnědou barvou sušenou krev. Nebyl to přítom ani kouř, ani pára. Stoupala do vzduchu ve ztenčujících se křivkách jako zářících vrstevnicích. Ralf pohlédl na vozovku, a na betonu spatřil otisky vzoru pneumatik této dodávky ve stejném odstínu zářivé hnědi. Dodávka teď nabírala rychlost a záhadné vrstevnicové křivky, vycházející jí z výfuku, změnilly svoji barvu na jiskřivou červeň čerstvé krve.

Podobné zvláštní jevy se děly všude kolem něj; viděl jiskřící a navzájem se protínající zářivé paprsky – a znovu musel myslet na to, jak tenkrát v té polorozpadlé stodole pronikaly otvory ve střeše a stěnách sluneční paprsky. Opravdový zázrak však představovali lidé, kolem nichž aury tvořily jakýsi ostře definovaný, téměř realisticky působící závoj.

Ze samoobsluhy vyšel jakýsi mladík a tlačil před sebou vozík s nákupem – kráčel v závoji tak oslnivé běloby, že připomínal spíš jakýsi pohybující se objekt, osvětlený bodovým reflektorem. Ve srovnání s tím byla aura ženy za ním téměř nevýrazná, šedozelená – jako barva roztékajícího se síru.

Na mladíka s nákupním vozíkem volala z otevřeného okna obchodu nějaká mladá dívka a mávala na něj; po každém pohybu její paže zůstávaly ve vzduchu zářivé narůžovělé pásy. Mizely téměř okamžitě poté, co se objevily. Mladík se zašklebil a také jí zamával; jeho paže nechávala ve vzduchu pro změnu jiskřící žlutobílé vějíře. Ralf by je přirovnal k ploutvím nějaké tropické ryby. Také mizely, ale pomaleji.

Ralf byl pořád ještě tím zářivým viděním zmaten a vystrašen, ale jeho strach se zároveň začínal měnit v ohromení, bázeň i prostý úžas. Vše kolem teď bylo nádherné – mnohem nádhernější než cokoliv, co kdy viděl. *Není to ale opravdové*, napomínal se. *Právě tohle musíš mít na paměti, Ralfe*. Slíbil si, že se o to pokusí, ale ten napomínající hlas přicházel ze značné dálky.

Povšiml si teď také něčeho dalšího: z hlavy každého člověka v dohledu vycházel pramínek jasné záře. Vinul se vzhůru jako povlává-

jící praporek nebo zářící proužek barevného krepového papíru; postupně se ztenčoval, až se rozplynul úplně. Některým lidem mizel asi půl druhého metru nad hlavou, jiným až ve výšce tří nebo pěti metrů. Ve většině případů barva toho zářivého plápolajícího paprsku – na příklad oslnivě bílá u mladíka nebo šedozelená u té ženy za ním – odpovídala svým zabarvením zbytku jejich aury. Vyskytovaly se ale i nápadné výjimky – ze závoje tmavomodré aury, obklopující nějakého muže ve středních letech, stoupal paprsek hnědočervené barvy; paprsek jedné dámy s okrovou aurou zas měl úžasný (a poněkud znepokojující) měňavě fialový odstín. V několika případech – jen ve dvou nebo třech – byly stoupající paprsky téměř černé. Ty se Ralfovi nelíbily. Povšiml si, že lidé, jimž patřily tyto černé „balónkové provázky“ (napadlo ho pojmenovat je tak), vypadali bez rozdílu špatně.

Taky aby nevypadali špatně. Tyhle balónkové provázky jsou přece indikátorem jejich zdravotního stavu... Jako ty aury na fotografiích manželů Kirlianových – údajně zachycující vyzařovanou energii – co každého tak fascinovaly někdy začátkem sedmdesátých let.

Ralfe, varoval ho nějaký jiný hlas, ty přece tyhle věci ve skutečnosti vůbec nevidíš, cožpak to nechápeš? Nechci být nějak otravný, ale...

Ale je přece možné, že alespoň ten jev sám je skutečný. Že trvalá nespavost ve spojení se stabilizačním vlivem přehledných a souvislých snů mu umožnila nahlédnout do nějaké nádherné další dimenze – mimo dosah vnímání normálních smrtelníků.

Brzdi, Ralfe – a to okamžitě. Zkus to jinak, nebo skončíš na stejné lodi; jako ten chudák Ed Deepneau.

Pomyšlení na Eda teď vyvolalo další asociace – připomnělo mu nějakou větu, kterou Ed vyslovil toho dne, kdy ho zatkli za zbití manželky. Ale ještě než si ji Ralf stačil vybavit, ozval se těsně vedle jeho levého lokte nějaký hlásek.

„Mami? Maminko? Koupíš mi zase ty medové oříšky?“

„Uvidíme, zlato – počkej, až budeme uvnitř.“

Prošla před ním mladá maminka, držící za ruku asi čtyřletého chlapce. Maminka kráčela v závoji téměř oslepující jiskřivé běloby. „Balónkový provázek“, stoupající jí z blondatých vlasů, byl také bílý

a velmi široký – spíš než provázek připomínal širokou blýskavou stuhu, používanou na balení dárků. Stoupal do výšky nejméně pěti metrů, a jak šla, povlával trochu v závěsu za ní. Ralf musel při pohledu na něj myslet na svatbu – na vlečky závoje, nabírané krajkové sukně.

Aura jejího synka měla zdravě tmavomodrou barvu, přecházející až do fialova; když oba kolem něj procházeli, spatřil Ralf další fascinující věc. Úponky aury jim vycházely také z držících se rukou – mamince bílé, chlapeci tmavomodré. Navzájem se proplétaly, stoupaly vzhůru, bledly a pak se rozplývaly ve vzduchu.

Matka se synem, matka se synem, pomyslel si Ralf. Ty stužky, ovíjející obě postavy jako úponky zimolézu, vyjadřovaly cosi nádherně a zároveň prostě symbolického. Při pohledu na ně cítil pohlazení na duši – zní to sice kýčovitě, ale přesně to cítil. *Matka se synem, bílá s modrou, matka se...*

„Mami, na co se ten pán kouká?“

Blondýnka pohlédla na Ralfa jen krátce – ale ještě než se zase otočila, stačil si povšimnout, že jakoby nesouhlasně sevřela rty. Důležitější však bylo to, že si všiml, jak její nádherná zářivě bílá aura – do tohoto okamžiku ji obklopující – náhle pohasla, ztenčila se a začaly ji protkávat temně rudé pramínky.

To je barva strachu, pomyslel si Ralf. Nebo možná hněvu.

„Nevím, Time. Pojď, necourej se pořád.“ Přidala do kroku, její poletující ohon sepnutých vlasů za sebou zanechával ve vzduchu šedavé vějířky s červenými proužky. Ralfovi připomínaly obloukové výřezy, které někdy zanechají stěrače na špinavém čelním skle auta.

„No tak, mami! Netahej mě!“ Chlapec měl co dělat, aby jí stačil.

To je moje vina, pomyslel si Ralf – a pomyšlení, jak asi musel té mladé ženě připadat, ho rozesmutnělo: starý muž se strhaným obličejem a zarudlými pytlíky pod očima. Stojí – hrbí se – u schránky na dopisy před lékárnou Pomocná ruka a zírá na ni a na jejího synka, jako kdyby byli tou největší atrakcí na celém světě.

Což vlastně nejspíš taky jste, mladá paní – jenomže o tom nevíte.

Určitě jí připadal jako největší zvrhlík z okolí. S tím musí něco udělat. Je jedno, jestli to je skutečné, nebo jde jen o halucinace – hlavně s tím musí něco udělat. Jinak na něj zavolají buď policajty, nebo

chlápky se sítěmi na motýly. Ta hezká maminka už možná za hlavním vchodem do samoobsluhy stojí u telefonu a volá na všechny strany.

Právě si hodlal položit otázku kde začít, chce-li člověk zapudit pomyslení na něco, čeho má plnou hlavu, když vtom si uvědomil, že právě to už se děje. Ať už to byl nějaký psychický jev nebo halucinace, jakmile pomyslel na to, jak příšerně asi té hezké mladé ženě musel připadat, všechno najednou zmizelo. Den teď znovu nabral svůj obvyklý jas indiánského léta – sice též nádherného, ale zdaleka ne tak plného oné průzračné, vše prostupující záře. Lidé přecházející parkoviště nákupního střediska byli opět jen obyčejnými lidmi: neměli žádné aury, žádné balónkové provázky, nejiskřili. Prostě lidé na cestě za nákupem do samoobsluhy potravin, vyzvedávající si fotografie z dovolené ve fotolaboratoři, nebo jen tak se zastavující na kávu. Někteří z nich možná zajdou i do lékárny Pomocná ruka, aby si koupili zaživací sodu či – pánbůh s námi a zlé pryč – nějaký ten PROSTREDEK NA SPANÍ.

Jen tvoji obyčejní, všední spoluobčané; vyřizující si své obyčejné, všední záležitosti.

Ralf uvolnil zadržovaný dech, zhluboka si oddechl, a s úlevou se narovnal. Určitou úlevu sice skutečně pocítil, ale ne v takové míře, v jaké by ji očekával. Nedostavil se pocit, že byl právě včas zachycen na okraji propasti šílenství – dokonce ani pocit, že se k okraji jakékoliv takové propasti vůbec přiblížil. A přesto dokonale chápal, že nebude moc dlouho žít v tak zářivém a nádherném světě, aniž by nebyl ohrožen jeho zdravý rozum; bylo to podobné, jako kdyby měl mít několik hodin trvající orgasmus. Tak asi prožívají události géniové a velcí umělci, což ovšem není nic pro něj; taková zátěž by mu brzy spálila pojistky, a když by pak přijeli ti chlápky se sítěmi na motýly – aby mu dali injekci a odvezli si ho –, nejspíš by byl ještě šťastný, že s nimi může jít.

Nejsnadněji identifikovatelným pocitem, který ho právě teď ovládal, nebyla ani tak úleva, nýbrž jakýsi druh příjemné melancholie, jakou – pokud se pamatoval – pochoval občas v raném mládí po sexuálnímu aktu. Nebyla nijak hluboká, ale zabíhala spíš do šířky, vyplňovala mu prázdné prostory těla i duše stejným způsobem, jakým ustu-

pující povodeň na všem zanechává vrstvičku úrodné půdy. Zdalipak ještě někdy zažije tak přesvědčivé a osvěžující přeludy? Pak ho napadlo, že není tak úplně bez šancí... alespoň do příštího měsíce, než do něj James Roy Hong napíchá ty jehly, nebo než mu Anthony Forbes začne před očima točit zlatými kapesními hodinkami a přitom tiše říkat, že začíná být... velmi... ospalý. Je sice možné, že ani Hong, ani Forbes nebudou v léčení jeho nespavosti úspěšní, avšak pokud by alespoň jeden z nich uspěl, přestal by Ralf vidět aury a balónkové provázky nejspíš už po první noci dobrého spánku. A pak by po měsíci klidného spaní určitě zapomněl, že se něco takového jako dnes vůbec přihodilo. Už to samo vlastně představuje perfektní důvod pro to, aby se cítil poněkud melancholicky

Milý brachu, raděj už odtud zmizni – protože kdyby se tvůj nový přítel náhodou podíval z okna lékárny a uviděl tě tu stát jako nějakého feťáka, mohl by ty chlápky se sítěmi na motýly na tebe zavolat sám.

„To už by spíš zavolal doktora Litchfielda,“ zamumlal Ralf a namířil si to přes parkoviště k Harris Avenue.

* * *

Strčil hlavu do předních dveří Loisina domku a zavolal: „Haló! Je někdo doma?“

„Pojď dál, Ralfe,“ ozvala se Lois. „Jsme v obývacím pokoji!“

Ralf si vždycky představoval noru hobitů trochu jako domek Lois Chasseové, vzdálený půl bloku od Renety – útulná, možná trochu tmavá, ale vždy úzkostlivě čistá. Docela si dovedl představit, jak by asi hobita Bilbo Pytlíka, nad jehož zájmem o předky vítězil jen zájem o jídlo, musel potěšit malý obývací pokoj, v němž na všech stěnách visí fotografie příbuzných. Čestné místo nad televizí měla vyhrazené kolorovaná ateliérová fotografie muže, o němž Lois vždy hovořila jako o „panu Chasseovi“.

McGovern se hrbil na gauči s talířem makarónů se sýrem v klíně. Televize byla puštěná, a právě v ní běžela nějaká soutěžní hra.

„Co to mělo znamenat – *jsme* v obývacím pokoji?“ zeptal se Ralf; ale ještě než McGovern stačil odpovědět, vešla Lois s talířem, z něhož se kouřilo.

„Na,“ řekla. „Posad' se a jez. Mluvila jsem se Simonou – říkala, že možná bude v poledních televizních zprávách.“

„Ale Lois, s tím ses nemusela dělat,“ řekl, když talíř přebíral; jakmile ale ucítil vůni cibule a čedaru, žaludek se přihlásil. Pohlédl na hodiny na zdi – téměř schované mezi fotografiemi nějakého muže v kožichu a ženy vyzývavého obličejce – a s překvapením zjistil, že za pět minut bude poledne.

„S ničím jsem se nemusela dělat – jen jsem strčila do mikrovlnky pár zbytků,“ řekla. „Jednou ti uvařím doopravdy, Ralfe. A teď se někam posad'.“

„Ale ne na můj klobouk,“ řekl McGovern, aniž by spustil oči z televize. Zvedl klobouk z gauče, pohodil ho za sebe na podlahu a dál se věnoval porci makarónů, rychle v něm mizících. „Je to fakt dobrotka, Lois.“

„Děkuji.“ Chvíli se zdržela, aby se podívala, jak jeden ze soutěžících vyhrává zájezd na Barbados a nové auto, a pak zase odkvačila do kuchyně. Jásajícího vítěze teď na obrazovce vystřídal nějaký muž v pomačkaném pyžamu, převalující se neklidně v posteli. Posadil se a pohlédl na budík na nočním stolku. Ukazoval tři hodiny osmnáct minut – tedy čas, který Ralf znal velice důvěrně.

„Nemůžete spát?“ ptal se hlasatel vemlouvavě. „Už vás nebaví být vzhůru každou noc?“ Oknem přilétla do nespavcovy ložnice nějaká zářivá pilulka. Ralfovi se jevila jako ten nejmenší létající talíř na světě – a ani nebyl překvapen skutečností, že ta pilulka má modrou barvu.

Ralf se posadil vedle McGoverna. I když oba byli poměrně štíhlí (u Billa by bylo správnější použít slovo vychrtlý), zabrali skoro celou šířku gauče.

Lois si také přinesla talíř a posadila se do houpací židle u okna. Do hudební znělky a studiového potlesku na závěr soutěže se prolnul ženský hlas. „Zde je Lisette Bensonová. V našich poledních zprávách se dozvíte o protestu proti úmyslu přední zastánkyně ženských práv přijet do Derry, který vyvrcholil zatčením šesti demonstrantů u místní kliniky. Jaké bude počasí vám poví Chris Altober, a Bob McClanahan vás seznámí s novinkami ze světa sportu. Sledujte naše vysílání.“

Ralf si naložil do úst dávku makarónů se sýrem, vzhlédl a spatřil, jak ho Lois pozoruje. „V pořádku?“ zeptala se.

„Lahoda,“ řekl – a lahoda to skutečně byla. Ale napadlo ho, že právě teď by mu pořádná porce studených špaget po milánsku přímo z konzervy chutnala stejně dobře. Neměl jen normální chuť k jídlu; byl přímo hladový jako vlk. Sledování aur je nejspíš spojeno se spalováním spousty kalorií.

„Krátko řečeno, došlo k následujícímu,“ řekl McGovern, dojíždající poslední sousto a odkládající talíř vedle svého klobouku. „Před Péčí o ženu se dneska v půl deváté ráno, právě když chodilo nejvíc lidí do práce, objevilo asi osmnáct chlápků. Simona povídala Lois, že si říkají Přátelé života – ale hlavně to jsou takoví ti divní týpkové z bandy, co si říkala Chléb náš vezdejší. Byl mezi nimi taky Charles Pickering – ten chlápek, co ho policie loni zatkla za přípravu bombového útoku proti klinice. Neteř Simony říkala, že zatkli jen čtyři lidi – ale jak to vypadá, bylo jich nejspíš víc.“

„A Ed tam byl taky?“ zeptal se Ralf.

„Ano,“ řekla Lois, „a také ho zatkli. Ale nikoho nezmlátili. To se jen tak říkalo. Nikdo nebyl zraněn.“

„Tentokrát ještě ne,“ řekl McGovern významně.

Na obrazovce miniaturní barevné televize naskočila znělka pořadu *Polední zprávy*. Pak se objevila Lisette Bensonová. „Dobré poledne,“ řekla. „Máme nádherný den pozdního léta a jako hlavní událost přinášíme zprávu o tom, že přední spisovatelka a kontroverzní obhájkyně ženských práv Susan Dayová přijala pozvání vystoupit příští měsíc ve Společenském domě v Derry. Zpráva o její chystané přednášce byla důvodem pro demonstraci před budovou střediska Péče o ženu, zahrnujícího i interrupční kliniku, jež tolik čeřila...“

„Zase do toho tahají tu interrupční kliniku!“ zvolal McGovern. „Panebože!“

„Ticho,“ řekla Lois rázně, tónem nijak nepřipomínajícím její obyčejně uklidňující zamumlání. McGovern na ni překvapeně pohlédl a zmlkl.

„... John Kirkland od kliniky sdružení Péče o ženu s prvními dvěma zprávami,“ dokončovala větu Lisette Bensonová. Na obrazov-

ce se nyní objevil reportér stojící před podlouhlou, přízemní cihlovou budovou. Vložený titulek ve spodní části obrazu informoval diváky, že jde o PŘÍMÝ PŘENOS. Kamera přejížděla po řadě oken budovy kliniky Péče o ženu. Dvě okna byla rozbitá, několik dalších bylo pomazaných červenou barvou připomínající krev. Mezi reportérem a budovou se táhla policejní páska, zabraňující v přístupu zvědavcům; opodál stáli tři uniformovaní policisté a jeden muž v civilním oblečení. Ralf ani nebyl překvapen, že v tomto detektivovi poznává Johna Leydeckera.

„Říkají si Přátelé života a tvrdí, že jejich dnešní demonstrace představovala spontánní reakci vyvolanou rozhořčením ze zprávy, že Susan Dayová – žena, kterou radikální skupiny vystupující po celé zemi proti povolování interrupcí nenazvou jinak než „největší vražedkyně nemluvňat v Americe“ – má mít příští měsíc přednášku ve Společenském domě v Derry. Ale nejméně jeden z místních policistů je přesvědčen o tom, že věci se mají úplně jinak.“

Kirkland teď přešel k policejní pásce a současně se v záběru objevil detail obličeje Leydeckera, poněkud rezignovaně pohlížejícího na mikrofon před svými ústy.

„Nic spontánního v tom nebylo,“ řekl. „Nepochybně šlo o dobře připravenou akci. Věděli o předběžném příslibu návštěvy Susan Dayové už skoro týden a jen čekali na chvíli, kdy noviny její návštěvu potvrdí – a to se stalo dnes ráno.“

Kamera teď zabírala Leydeckera i reportéra, který teď na policistu upřel vážný a velmi investigativní pohled. „Co chcete naznačit tou ‚dobře připravenou akcí‘?“ zeptal se ho.

„Na většině jejich transparentů bylo jméno paní Dayové. Mimoto skoro všichni měli také tohle.“

Leydeckerovou maskou interviewovaného policisty teď na chvíli probleskla překvapivě lidská emoce – Ralf by ji označil za znechucení: policista zvedl před kameru plastický pytel s předmětem doličným – a Ralf byl na krátký děsivý okamžik přesvědčen o tom, že uvnitř vidí zmrzačené a zkrvavené dětské tělíčko. Pak si uvědomil, že ať už je ta červená barva čímkoliv, že v tom pytli je jen tělíčko panenky.

„Tohle přece v samoobsluze nekoupíte,“ řekl Leydecker televiznímu reportérovi. „Na to dám krk.“

Příští záběr byl opět na pomalovaná a rozbitá okna. Kamera podél nich pomalu přejížděla. Barva, jimiž byla okna znečištěna, připomínala krev skutečně dost realisticky; Ralf se rozhodl, že poslední dvě nebo tři sousta makarónů se sýrem, která má ještě na talíři, už nemusí nutně pozřít.

„Demonstrující osoby se na místo dostavily s panenkami, jejichž tělíčka byla dle zjištění policie naplněna směsí mrkvového sirupu a červené potravinářské barvy,“ hovořil reportér mimo obraz. „Během skandování sloganů odsuzujících Susan Dayovou pak tyto panenky házeli na budovu. Dvě okna byla rozbita, k větším škodám však nedošlo.“

Kamera se zastavila a najela na odporně pomazanou okenní tabulku.

„Většina panenek se protrhla,“ říkal Kirkland, „a jejich náplň – připomínající krev – značně vyděsila zaměstnance, kteří se stali nedobrovolnými svědky této demonstrace.“

Místo záběru znečištěného okna se teď na obrazovce objevila hezká mladá tmavovláska ve svetru a kalhotách.

„Jů, hele – vždyť to je Barbara!“ vykřikla Lois. „Ježíšmarjá, snad se Simona kouká! Neměla bych jí...“

Teď ji zase okřikl McGovern.

„Byla jsem vyděšená,“ říkala Barbara Richardsová Kirklandovi. „Nejdřív jsem si myslela, že opravdu hážou mrtvé děti – nebo plody, které si nějak opatřili. Ani potom, co přiběhl doktor Harper a křičel, že to jsou jenom panenky, jsem si tím nebyla moc jistá.“

„Říkala jste, že přitom něco křičeli?“ zeptal se Kirkland.

„Ano. Zřetelně jsem slyšela ‚Anděl smrti do Derry nesmí‘.“

Kamera teď znovu zabrala Kirklanda na jeho reportérském stanovišti. „Demonstranti byli převezeni na policejní stanici na Hlavní třídě kolem deváté hodiny ranní, Lisette. Pokud je mi známo, dvanáct jich bylo vyslechnuto a propuštěno; na zbývajících šest byla uvalena vazba na základě obvinění z úmyslného způsobení škody, hodnoceného jako přestupek. Zdá se tedy, že v Derry byl vypálen další výstřel pokračující

cí války o interrupce. Zde je John Kirkland, polední zprávy na kanálu čtyři.“

„Další výstřel v...“ začal McGovern a zvedl ruce.

Na obrazovce se teď znovu objevila Lisette Bensonová. „Nyní přepínáme na Anne Riversovou, která asi před hodinou měla možnost hovořit se dvěma z tak zvaných Přátel života, kteří byli zatčeni v souvislosti s dnešní ranní demonstrací.“

Anne Riversová stála na schodech před policejní stanicí; z jedné strany měla Eda Deepneaua a z druhé nějakého hubeného, bledého muže s kozí bradkou. Ed vypadal příjemně a upraveně, měl na sobě šedivé tvídové sako a světle modré kalhoty. Hubeňour s kozí bradkou měl na sobě cosi, co by pouze nenapravitelně idealistický liberál mohl považovat za oblečení „proletáře ze státu Maine“: vyšisované džínsy, modrou vybledlou mikinu a široké červené kšandy. Ralf ho ovšem poznal okamžitě. Byl to Dan Dalton, majitel obchodu Bazarová růže – bazarové šatstvo. Když ho Ralf viděl naposledy, stál za pověšenými kytarami a ptačími klecemi ve výloze svého krámu a gestem ruky naznačoval směrem k Hamiltonovi Davenportovi, *Co ty si o tom myslíš, na to já ti zvsoka seru!*

Jeho pozornost ovšem přitahoval Ed – upravený a celkově sebejistý.

Podobný pocit měl nejspíš i McGovern. „Kristepane, ani tomu nemůžu uvěřit, že to je ten stejný člověk,“ mumlal si pro sebe.

„Lisette,“ říkala hezká blondýnka, „jsou tu se mnou pánové Edward Deepneau a Daniel Dalton – oba tito muži jsou z Derry, a oba byli při dnešní demonstraci zatčeni. Je tomu tak, pánové? Byli jste zatčeni?“

Přikývli; Ed s určitým náznakem humoru, Dalton zarputile, s výbojně vysunutou bradou. Provrtával pohledem Anne Riversovou a Ralfovi připadal, jako kdyby se právě pokoušel rozpomenout, do které interrupční kliniky ji to viděl běžet – celou shrbenou a se sklopenou hlavou.

„Byli jste propuštěni na kauci?“

„Byli jsme propuštěni na základě naší písemné záruky,“ odpověděl Ed. „Obvinění patřila mezi lehká. Naším úmyslem nebylo někoho zranit, a nikdo konečně ani zraněn nebyl.“

„Byli jsme zatčení pouze proto, že dobře etablovaná mocenská struktura tohoto města se z nás snaží učinit exemplární příklad,“ řekl Dalton, a Ralf měl dojem, že v tu chvíli zahlédl v Edově obličejí nepatrné cuknutí. Jakýsi výraz ‚a už je to tady‘.

Anne Riversová přesunula mikrofon k Edovi.

„Základní otázka v tomto případě není filozofická, nýbrž praktická,“ řekl. „I když lidé provozující středisko Péče o ženu by se rádi věnovali poradenským službám, terapii, mamografickým vyšetřením a podobným velice žádoucím činnostem, má toto středisko ještě další, odvrácenou stranu. Vytékají odtud potoky krve...“

„Nevinné krve!“ zaječel Dalton. Oči v podlouhlém, hubeném obličejí mu teď žhnuly – a Ralfa napadla taková rušivá myšlenka: po celé východní části státu Maine jsou teď lidé sledující tento pořad přesvědčeni, že ten chlápek s červenými kšandami je blázen, zatímco jeho kolega vypadá naprosto rozumně. Bylo to až komické.

Ed pojal Daltonovu extatickou vložku jako oborový ekvivalent *haleluja*, zdůrazňujícího již vyřčené – než kazatel vysloví další moudro.

„Nesmíme zapomínat na skutečnost, že jatka na klinice Péče o ženu jsou provozována už téměř osm let,“ sděloval Ed reportérce. „Řada lidí – zvláště radikální feministky, jako je doktorka Roberta Harpérová, ředitelka Péče o ženu – sice ráda zastírá skutečnost výrazy jako ‚včasné ukončení‘, ale mluví přitom o interrupci – aktu konečného a maximálního zneužívání žen sexistickou společností.“

„Máte dojem, že házení panenek naplněných falešnou krví do oken soukromé kliniky představuje ten nejlepší způsob, jak zviditelnit vaše názory, pane Deepneai?“

Na okamžik – ale jen na prchavý okamžik – nahradil dobrosrdečný výraz v Edových očích záblesk čehosi mnohem tvrdšího a studnějšího. Na onen prchavý okamžik Ralf opět viděl Eda Deepneaua vrhajícího se na řidiče dodávky, těžšího o padesát kilogramů. Ralf zapomněl, že se dívá na záznam pořízený před hodinou, a začal se bát

o tu štíhlou blondýnku, krásnou skoro jako žena, s níž byl zpovídaný subjekt stále ještě sezdán. *Opatrně, slečno*, říkal si Ralf. *Opatrně, dávejte si pozor. Stojíte vedle velmi nebezpečného muže.*

Pak ten záblesk zmizel a muž v tvídovém saku byl zase jen obyčejným důvěryhodně vypadajícím mučedníkem, kterého jeho přesvědčení přivedlo až do vězení. Dalton, nervózně si teď popotahující kšandy jako nějaké červené gumové popruhy, naopak připomínal odsouzence před popravou.

„Děláme jen to, v čem selhali tak zvaní slušní Němci ve třicátých letech,“ říkal Ed. Mluvil trpělivým tónem přednášejícího, který je nucen znovu a znovu zdůrazňovat jedno a totéž... navíc hlavně lidem, jimž by už dávno mělo být jasno. „Ti také byli zticha a šest miliónů Židů zemřelo. V této zemi podobný holocaust...“

„Každý den to je víc než tisíc nemluvňat,“ řekl Dalton. Tentokrát potlačil hysterii, z hlasu mu zaznělo zoufalství a únava. „Jsou rvána matkám z lůn a jejich ručičky protestují ještě ve chvílích, kdy umírají.“

„No těbůch,“ řekl McGovern. „Tohle je snad největší pakárna, jakou jsem kdy...“

„Ticho, Bille!“ řekla Lois.

„... účel tohoto protestu?“ ptala se reportérka Daltona.

„Jak je vám možná známo,“ řekl Dalton, „městská rada souhlasila s přehodnocením předpisů, na jejichž základě provozuje Péče o ženu svoji činnost na dané lokalitě a daným způsobem. O této otázce by se mělo hlasovat již v listopadu. Zastánci práva na interrupci se obávají, že by městská rada mohla vhodit písek do soukolí jejich stroje na smrt, a proto požádali Susan Dayovou, jakožto nejproslulejší obhájkyni interrupcí, aby jim pomohla udržet tento stroj v chodu. Soustředíme svoje síly...“

Mikrofon se teď přemístil zase před Eda. „Budete organizovat další protestní akce, pane Deepneau?“ zeptala se Anne Riversová a Ralfa náhle napadlo, že se možná o něj zajímá způsobem, který nemá právě co dělat s její profesí. No a proč vlastně ne? Ed je docela pohledný muž a slečna Riversová sotva může znát jeho přesvědčení, že

vrazi nemluvnat na klinice Péče o ženu v Derry našli spojence v Králi Krvavci a jeho setnících.

„Dokud nedojde k nápravě pochybení zákona, jež otevřela stavidla těmto jatkám, budou naše protesty pokračovat,“ odpověděl Ed. „A i nadále nepřestaneme doufat, že historie příštího století zaznamená skutečnost, že ne všichni Američané byli v tomto temném období našich dějin dobrými nacisty.“

„Máte na mysli násilné protesty?“

„Je to přeci násilí, jemuž klademe odpor.“ Oba teď na sobě přímo viseli očima a Ralf si pomyslel, že Anne Riversová má nejspíš to, čemu by Carolyn říkala horké lůno. Dan Dalton stál zapomenut napůl mimo obrazovku.

„Až přijede příští měsíc Susan Dayová do Derry, zaručíte jí bezpečnost?“

Ed se usmál a Ralf ho vnitřním okem viděl, jak se onoho horkého srpnového odpoledne před necelým měsícem nad ním sklání a dýchá mu do obličeje, *Většinu těch plodů pálej v Newportu*. Ralf se oťrásl.

„Nejsem přesvědčen o tom, že v zemi, kde tisíce dětí vysávají z lůn jejich matek lékařské ekvivalenty průmyslových vysavačů, lze cokoliv zaručit,“ odpověděl Ed.

Anne Riversová na něj chvíli nejistě hleděla, jako kdyby se rozhodovala, zda se ho má či nemá zeptat ještě na něco (na příklad na jeho telefonní číslo), a pak se otočila obličejem do kamery „Zde je Anne Riversová, policejní stanice města Derry,“ řekla.

Na obrazovce se znovu objevila Lisette Bensonová; nepatrně zkřivený koutek jejích úst jakoby nasvědčoval tomu, že nejen Ralf vycítil jistý vztah mezi zpovídající a zpovídaným. „K této zprávě se dnes ještě vrátíme,“ řekla. „Nezapomeňte si vyladit naši stanici v šest hodin večer, kdy přineseme další podrobnosti. V Augustě reagovala guvernérka Greta Powersová na obvinění, že mělo dojít...“

Lois vstala a televizní přijímač vypnula. Chvíli jen tak zírala na tmavou obrazovku, pak si vzdychla a posadila se. „Chtěla jsem servírovat borůvkový kompot,“ řekla, „ale máte na něj po tomhle všem ještě vůbec chuť?“

Oba muži zavrtěli hlavami. McGovern pohlédl na Ralfa a řekl: „To teda bylo přímo příšerné.“

Ralf přikývl. Pořád musel myslet na to, jak Ed prochází po trávníku oblouky duhy vytvářené rozprašovačem a buší si pěstí do nastavené dlaně.

„Jak je vůbec možné, že ho pustili na kauci, a pak s ním ještě udělali interview pro televizi, jako kdyby to byl normální člověk?“ zeptala se Lois podrážděně. „Po tom všem, co provedl té chudince Heleně? Kristepane, tahle Anne Riversová mi připadala, jako kdyby si ho chtěla pozvat domů na večeři!“

„Nebo na bramborové lupínky do postele,“ řekl Ralf suše.

„Obvinění z napadení a ta věc dneska, to jsou dvě úplně rozdílné záležitosti,“ řekl McGovern, „a můžete vsadit zimmík na to, že právník – nebo právníci – těhle blbečků to taky budou zdůrazňovat.“

„A to napadení byl navíc jen přestupek,“ připomněl jí Ralf.

„Jak může napadení být jen přestupek?“ zeptala se Lois. „Moc mě to mrzí, ale tohle nepochopím snad nikdy.“

„Je to přestupek pouze v případě, když biješ svoji ženu,“ řekl McGovern, pozvedaje ironicky obočí. „Tak to holt v Americe chodí, Lois.“

Proplétala si nervózně prsty rukou. Pak sejmula ze stěny nad televizorem fotografii pana Chassea, chvíli na ni hleděla, znovu ji zavěsila na stěnu a dál si hrála s prsty „Jistě, zákon je jedna věc,“ řekla, „a já budu první, kdo uzná, že některé zákony nechápe. Ale někdo by jim přece měl říct, že ten chlap je blázen. Že mlátí svoji ženu a je blázen.“

„A to ještě nevíš, jak velký blázen vlastně je,“ řekl Ralf a poprvé jim vyprávěl o incidentu u letiště, jehož svědkem se stal loni v létě. Trvalo mu to asi deset minut. Když skončil, nikdo z nich nepromluvil – jen na něj zírali vytřeštěnýma očima.

„No co je?“ zeptal se Ralf neklidně. „Vy mi snad nevěříte? Myslíte si snad, že jsem si to celé vymyslel?“

„Pochopitelně že ti věříme,“ řekla Lois. „Jenom mě to dost... no... ohromilo. A taky poděsilo.“

„Ralfe, já si myslím, že bys tohle měl vyprávět Johnu Leydeckerovi,“ řekl McGovern. „Možná s tím nebude moct nic dělat, ale když

se vezmou v úvahu ti Edovi noví kolegové, je to přece jen informace, kterou by měl znát.“

Ralf o tom chvíli přemýšlel, pak přikývl a zvedl se. „Nejlepší bude, když to udělám hned,“ řekl. „Chceš jít se mnou, Lois?“

Chvíli o tom přemýšlela a pak zavrtěla hlavou. „Jsem dost utahaná,“ řekla. „A taky trochu – jak tomu dneska říká omladina – rozhozená. Asi se na chvíli natáhnou a zdřímnu si.“

„To ti vůbec neuškodí,“ řekl Ralf. „Vypadáš trochu zvadle. A děkujeme ti, žeš nás nakrmila.“ Veden náhlým impulsem se k ní naklonil a políbil ji na koutek úst. Lois na něj pohlédla s výrazem vyplašené vděčnosti.

* * *

Svoji vlastní televizi Ralf vypnul o šest hodin později, když Lisette Bensonová zakončila večerní zprávy a předala slovo sportovnímu reportérovi. Demonstrace u kliniky Péče o ženu byla přesunuta až na druhé místo – hlavní chuťovkou večera se stala zpráva, že guvernérka Greta Powersová údajně brala na střední škole drogy – a ve zpravodajství se o ní neuvádělo nic nového; pouze Dan Dalton byl označen za předáka organizace Přátelé života. Ralf si pomyslel, že přílehlavější označení by bylo *loutkový předák*. Jestlipak už je do funkce skutečného předáka nainstalovaný Ed? Pokud ne, byl Ralf přesvědčen, že dlouho to trvat nebude – nejspíše do vánoc – a stane se jím. Potenciálně zajímavější otázkou však bude, jak asi pohlížejí na Edovy potyčky se zákonem v Derry jeho zaměstnavatelé. Ralf měl dojem, že s jeho dnešní avantýrou budou nejspíše srozumění mnohem méně, než s jeho obviněním z minulého měsíce; teprve nedávno se z novin dozvěděl, že laboratoře Hawking se brzy stanou pátým vědeckým střediskem v severovýchodní části USA, které bude při výzkumech používat tkáň plodů. Nepochybně tam tedy nebudou jásat nad zprávou, že jeden z jejich vědeckých pracovníků byl zatčen na základě obvinění z házení panenek nacucaných imitací krve do oken kliniky, kde se provádějí interrupce. A jestli se dozvedí, o jakého šílence vlastně jde...

A kdopak by jim to asi tak řekl, Ralfe? Ty?

Ne. To už je o krůček dál, než kam je ochotný zajít – alespoň zatím. To už je přece jen něco drobátko jiného, než jít s McGovernem na policejní stanici a vyprávět tam Johnu Leydeckerovi o té události z loňského léta – to by už zavánělo udavačstvím. Bylo by to asi totéž, jako kdyby napsal TUHLE KUNDU ZABÍT vedle fotografie ženy, s jejímiž názory nesouhlasí.

Tohle všechno jsou přece kecy – a ty to víš moc dobře.

„Já nevím vůbec nic,“ řekl nahlas, vstal a přešel k oknu. „Na to jsem už moc unavený, abych něco věděl.“ Jak tam ale tak stál a díval se přes ulici na dva muže vycházející z Renety s plechovkami piva, náhle si uvědomil, že přece jen něco ví – a po zádech mu začal stékat studený pot.

Dnes dopoledne, když vyšel z lékárny Pomocná ruka a zaskočily ho ty aury – a stejně tak pocit, že přestoupil na nějakou vyšší úroveň vnímání – se opakovaně musel přemlouvat, že se z těch vizuálních vjemů sice může těšit, ale nesmí jim uvěřit; protože pokud by jim uvěřil, mohl by skončit na stejné lodi jako Ed Deepneau. Takové pomýšlení mu téměř otevřelo dveře do nějaké asociativní paměti, ale ty pohybující se aury na parkovišti jej zas od nich odvedly dřív, než jimi mohl projít. Ale teď mu to došlo: byl to přece právě Ed, který říkal něco o aurách – nebo snad ne?

Ne – možná měl opravdu na mysli aury, ale ve skutečnosti použil slovo barvy. Tím jsem si téměř jist. Bylo to bezprostředně poté, co mluvil o tom jak vidí mrtvolky nemluvnat všude, dokonce i na střeších. Říkal, že...

Ralf sledoval oba muže nasedající teď do otrřískané staré dodávky a pomyslel si, že už si tak jako tak nikdy nedokáže přesně vybavit, co vlastně Ed řekl; je prostě už příliš unavený. A potom, když rozjíždějící se dodávka mizela v oblacích výfukových plynů, připomínajících mu tu jiskřící hnědavou látku, kterou viděl dopoledne vycházet z výfuku pekařské dodávky, se otevřely nějaké jiné dveře – a ta vzpomínka se mu skutečně vybavila.

„Řekl, že svět je někdy plný barev,“ sdělil Ralf prázdnému bytu, „že se ale v jisté chvíli začnou měnit na černou. Myslím, že právě takhle to řekl.“

Přihořívá, už je blízko. Je to ale všechno? Ralf měl dojem, že v těch Edových kecech bylo ještě něco dalšího, ale nedokázal si vzpomenout, co to bylo. A záleží na tom vlastně? Jeho nervozita však jednoznačně potvrzovala, že na tom záleží... a ten pruh studeného potu na zádech se mu rozšiřoval.

Za zády mu začal zvonit telefon. Ralf se otočil a spatřil, jak je zahalený do oparu rudé záře, tmavě rudé – barvy krvácejícího nosu a (zápasící kohouti)

kohoutích hřebínků.

Ne, vzlykla část jeho nitra. Ach ne, Ralfe, nedovol, aby to začlo...

Po každém zazvonění telefonu rudý opar zazářil intenzivněji. V pauzách mezi jednotlivými zazvoněními vždy trochu potemněl. Jako kdyby se člověk díval na nějaké strašidelné srdce s telefonem uvnitř.

Ralf zavřel oči; když je opět otevřel, temně rudá aura kolem telefonu byla pryč.

Ne, právě teď ji vidět nemůžeš. Nevím to sice přesně, ale mám ten dojem, že jsi ji silou vůle zapudil. Jako něco, co se ti zdá v přehledném snu.

Když zamířil k telefonu, říkal si naprosto rozhodně, že takový výklad je vlastně stejná šílenost, jako vidět ty aury. Jenomže žádná šílenost to přece není – což je mu mimoto úplně jasné. Kdyby to totiž byla šílenost, jak by se potom dala vysvětlit skutečnost, že mu stačí jediný krátký pohled na ten rudý světelný opar a ví s naprostou jistotou, že to volá Ed Deepneau?

Ralfe, tohle je ovšem naprostý nesmysl. Že to je Ed si myslíš jen proto, že právě teď na něj myslíš... a taky proto, že jsi tak unavený, až si z tebe vlastní hlava dělá blázný. Tak běž, zvedni sluchátko a uvidíš. Nic takového. Nejspíš ti někdo chce prodat léky; nebo je to ta dáma z krevní banky – chce se tě jen zeptat, proč ses tam tak dlouho neukázal.

Jenomže – co mu kdo bude vykládat.

Ralf zvedl telefon a ohlásil se.

* * *

Nic. Ale někdo na druhé straně přece jen byl. Ralf slyšel dýchání. „Haló?“ řekl znovu.

Opět žádná okamžitá odpověď; právě se chystal říci *Tak ted' to pokládám*, když promluvil Ed Deepneau: „Jde ti vo hubu, Ralfe. Dostane tě do maléru.“

Pruh studeného potu, stékajícího mu mezi lopatkami, již nebyl žádným pruhem; stala se z něj tenká ledová deska, pokrývající mu páteř od krku až po kostrč.

„Nazdar, Ede. Dneska jsem tě viděl v televizních zprávách.“ Byla to jediná věta, kterou v ten okamžik dokázal vymyslet. Sluchátko telefonu ani tak nedržel, jako spíš maximálně křečovitě svíral.

„Na to se klidně vykašli, starouši. Ale dávej bacha. Dneska za mnou přišel ten baňatej detektiv, co mě minulej měsíc zatknut – Leydecker. Vlastně teprve před chvílí vocad' vodešel.“

V Ralfovi hrklo – ale ne zas tolik, jak se původně obával. Skutečnost, že Leydecker jel za Edem, by ho přece neměla nijak překvapovat. Policista projevil o Ralfův popis incidentu u letiště z léta roku 1992 živý zájem. Vlastně velice živý zájem.

„Vážně?“ zeptal se Ralf klidně.

„Detektiv Leydecker si myslí, že já jsem přesvědčeněj, že lidi – nebo snad nějaký nadpřirozený bytosti – vyvážejí z města dodávkama nebo nákladákama tělíčka nenarozenejch dětí. To je soda, co?“

Ralf stál vedle gauče, nervózně si pohrával s telefonní šňůrou a uvědomoval si, že z ní vidí vycházet – jako nějakou blyštivou páru – temně rudé záření, pulzující v rytmu Edova hovoru.

„Vyprávěl jsi mu pohádky, starouši.“

Ralf mlčel.

„Zavolat policajty, když jsem tej svini dal lekci, o kterou si konečně jen koledovala, to mě zas tak moc nenasralo,“ říkal Ed. „To jsem považoval jen za takovou... no, řekněme stařeckou oddanost. Třeba sis taky myslel, že ti pak třeba jako výraz vděčnosti ze soucitu podrží. Seš sice už starej, ale do Jurskýho parku snad eště nepatříš. Nebo ses těšil, že tě nechá aspoň šáhnout.“

Ralf neřekl nic.

„Je to tak, starouši?“

Ralf neřekl nic.

„Ty si myslíš, že mě nasere, když nebudeš vodpovídat? Tak na to zapomeň.“ Ale z tónu jeho hlasu teď bylo cítit, že už našťvaný je, že je dost vyvedený z míry. Jako kdyby telefonoval podle nějakého scénáře, který má v hlavě, a Ralf jeho obsah odmítal brát na vědomí. „Nebudeš... neměl bys...“

„Že jsem na tebe zavolal policii, když jsi zbil Helenu, to tě nenašťvalo – ale že jsem dneska mluvil s Leydeckerem, to tě šťve. A proč, Ede? Začínáš snad konečně zpytovat svědomí? A přemýšlet trochu o tom, jak se chováš?“

Teď pro změnu mlčel zase Ed. Konečně chraplavě zašeptal. „Jestli tohle varování nevemeš vážně, Ralfe, bude to tvoje největší chyba, jakou...“

„Ale já to vážně beru,“ řekl Ralf. „Viděl jsem, co jsi prováděl dneska. Viděl jsem, co jsi provedl minulý měsíc své ženě... a taky jsem viděl, co jsi prováděl před rokem tam u toho letiště. A teď to ví i policie. Vyslechl jsem tě, Ede, a teď vyslechni ty mě. Jsi nemocný. Měl jsi nějaký duševní záchvat, vidíš přeludy...“

„Tyhle kecy já přece nemusím poslouchat!“ zaječel na něj vztekle Ed.

„Ne, nemusíš. Klidně můžeš zavěsit. Je to konečně tvůj desetník. Ale, dokud to neuděláš, tak ti tohle budu opakovat znova a znova. Protože já jsem tě měl rád, Ede, a chci tě mít znova rád. Jsi chytrý člověk – a ať už máš nebo nemáš přeludy, jsem přesvědčený, že dokážeš pochopit, co ti teď řeknu: Leydecker všechno ví, Leydecker si teď na tebe bude dávat pozor...“

„Už vidíš ty barvy?“ zeptal se Ed. Hlas mu teď zněl zase klidně. Ve stejný okamžik zmizela rudá záře kolem telefonní šňůry.

„Jaké barvy?“ zmohl se konečně Ralf na otázku.

Ed ji ignoroval. „Říkáš, že mě máš rád. Dobře – já tě taky mám rád. Vždycky jsem tě měl rád. A proto ti dám jednu velice užitečnou radu. Zabloudil si do veliký hloubky, a spodní proudy tam unášejí věci, vo kterej ty nemáš ani ponětí. Myslíš si, že jsem šílenec – já bych ti ale chtěl sdělit, že ty ani nevíš co je šílenství. Nemáš vo tom ani nejmenší páru. A přesto se furt montuješ do věcí, do kterejch ti nic není.“

„Jakých věcí?“ zeptal se Ralf. Snažil se mluvit klidně, ale sluchátko přitom svíral takovou silou, až mu v prstech tepala krev.

„Jsou v tom síly,“ odpověděl Ed. „Ani nechtěj vědět, jaký síly tady v Derry fungují. Jsou... řekněme, že tu existují určitý bytosti. Zatím si tě ještě nevšimly, ale jestli mě budeš dál srát, tak si tě všimnou. A to by se ti nelíbilo. To ti můžu garantovat, že by se ti to nelíbilo ani za mák.“

Síly. Bytosti.

„Ptal ses mě, jak jsem na to všechno vlastně přišel. Kdo mě uvedl do vobrazu. Pamatuješ se, Ralfe?“

„Ano.“ Už si vzpomínal. Byla to poslední věta, kterou mu Ed řekl, než vykročil s přátelským úsměvem vstříc policii. *Svět je někdy plnej barev. Vidím je vod té doby, co přišel on a pověděl mi to... Řekneme si to pozděj.*

„Řekl mi to ten doktor. Ten holohlavej doktůrek. A právě jemu se budeš muset zpovídat, jestli se eště budeš míchat do mejch záležitostí. A to tě pak pámbů vochráňuj.“

„Tak holohlavej doktůrek, aha,“ řekl Ralf. „No jasně. Nejdřív Král Krvavec a setníci, teď zase holohlavej doktůrek. Příště to bude zase...“

„Ušetři mě svejch sakrasmů, Ralfe. Prostě vynechej mě i moje záležitosti, je ti to jasný? *Vynechej mě.*“

Ozvalo se cvaknutí a spojení bylo zrušeno. Ralf dlouho hledět na telefonní sluchátko, a pak pomalu zavěsil.

Prostě vynechej mě i moje záležitosti.

Jistě – a proč ne? Konečně má přece dost svých vlastních starostí.

Ralf pomalu šel do kuchyně, strčil do mikrovlnky nějaké hotové jídlo z alobalu (filé nebo tresku), a pokusil se zapudit z hlavy interrupce, demonstrace, aury, Eda Deepneaua i Krále Krvavce.

Šlo to snadněji, než čekal.

6. KAPITOLA

Léto ve státě Maine pominulo obvyklým způsobem: téměř nepozorovaně. Ralf se i nadále ráno budil předčasně; když listy stromů na Harris Avenue začínaly dostávat ohnivé barvy podzimu, budil se už kolem čtvrt na tři ráno. Což byla sice mizérie, ale pořád ještě se přece mohl těšit na den, kdy je objednan k doktoru Jamesi Roy Hongovi. Mimoto onen podivný ohňostroj, který se mu zjevil po prvním setkání s Joem Wyzerem, se od té doby již neopakoval. Občas sice trochu jiskřily obrysy některých objektů, ale Ralf zjistil, že stačí jen zavřít oči, počítat do pěti – a když pak oči otevře, jiskření je pryč.

Nu... *obvykle* je pryč.

Přednáška Susan Dayové se měla konat v pátek osmého října; jak se blížil konec září, začínaly protesty a veřejné debaty o otázce povolání interrupcí nabývat na vášnivosti a soustřeďovat se stále více a více na její vystoupení. Ralf teď často vídal Eda v televizních zprávách, někdy ve společnosti Dana Daltona, stále častěji však samotného – vždy mluvil svižně, přesvědčivě, často s nádechem humoru, který mu jiskřil nejen v očích, ale i v hlase.

U lidí byl oblíbený a společnost Přátelé života zřejmě měla mnoho příznivců – každopádně víc, než by si její politický předchůdce, spolek Chléb náš vezdejší, vůbec dokázal představit. Žádné další házení panenek nebo podobné násilné akce už neproběhly, konala se však spousta protestních pochodů a odvetných protestních pochodů, na kterých se vyvolávala různá jména, mávalo se zaťatými pěstmi, místní noviny dostávaly rozhořčené dopisy. Kazatelé slibovali prokletí; učitelé zase vyzývali k umírněnosti a apelovali na důstojnost; několik mladých žen, jež se nazvaly *Teplé lesbi Ježíšovy*, bylo zatčeno při pochodu před kazatelnou církve baptistické v Derry s transparenty na nichž stálo STRKEJTE SI JE VÍTE KAM. Místní noviny citovaly nejmenovaného policistu, který řekl, že doufá, že Susan Dayovou sklátí chřipka nebo nějaká jiná nemoc, takže bude muset přednášku zrušit.

Ed se už Ralfovi nezval; jednadvacátého září však přišla od Heleny pohlednice, na jejíž zadní straně bylo načmáráno dvanáct slov:

„Hurá, konečně práce! Městská knihovna Derry – nastupuji příští měsíc! Brzy nashle – Helena.“

Od onoho večera, kdy mu Helena zatelefonovala, Ralfa nic tolik nepotěšilo; seběhl po schodech, aby pohledníci ukázal McGovernovi; dveře do bytu v přízemí však našel zavřené a zamčené.

Tak alespoň Lois... jenomže Lois teď taky nebude doma – touhle dobou buď někde hraje žolíky nebo nakupuje ve městě přízi na další vyšívaný polštářek.

Jemně rozladěn a přemítaje, proč když chce člověk sdělit někomu dobrou zprávu, nejsou jako na potvoru ti správní lidé nikde k sehnání, se Ralf vydal směrem k parku Strawford. A tam spatřil Billa McGoverna, jak sedí na lavičce u hřiště a pláče.

* * *

Že by přímo plakal, to byl možná příliš silný výraz; příhodnější by asi bylo slovo *rosil se*. McGovern seděl na lavičce, v sevřené šlachovité pěsti kapesník a pozoroval nějakou maminku se synem, jak si hrají s míčem na hřišti, kde dva dny předtím skončila poslední velká událost sezóny – fotbalový turnaj o městský pohár.

Ruku s kapesníkem občas zvedal k obličejí a otíral si oči. Ralf ještě nikdy neviděl McGoverna plakat – ani na pohřbu Carolyn. Chvilí lelkoval opodál a přemítal, zda má k němu jít, nebo pokračovat v procházce.

Konečně sebral odvahu a vydal se k lavičce. „Ahoj, Bille,“ řekl.

McGovern vzhlédl; oči měl zarudlé, plné slz. „Ahoj, Ralfe. Přistihl jsi mě, jak tady teskním. Promiň.“

„To je v pořádku,“ řekl Ralf a posadil se. „Já už jsem si svoje od byl. Co se stalo?“

McGovern pokrčil rameny a pak si znovu utřel oči. „Nic zvláštního. Jen mě trápí takový paradox.“

„A o jaký paradox jde?“

„Jednomu z mých nejlepších přátel se děje něco dobrého – je to člověk, který mě přijal na moje první učitelské místo. Umírá.“

Ralf pozvedl obočí, ale neřekl nic.

„Má zápal plic. Jeho neteř ho nejspíš dneska nebo zítra odveze do nemocnice, tam ho alespoň na čas napojej na umělé plíce – ale stejně téměř určitě umře. Až umře, tak jeho smrt oslavím; a asi právě tohle na mě působí nejvíc depresivně.“ McGovern se odmlčel. „Ty ale asi vůbec nechápeš, co ti to tady vykládám, vid?“

„Ne,“ řekl Ralf. „Ale to je v pořádku.“

McGovern na něj pohlédl, pátravě si ho prohlédl a pak zafrkal. Byl to takový zvláštní, drsný zvuk, ale Ralf měl pocit, že zároveň v něm je i smích; proto se také pousmál.

„Řekl jsem snad něco legračního?“

„Ne,“ řekl McGovern a poplácal ho po rameni. „Jen jsem si prohlédl ten tvůj vážný a upřímný obličej – je jako otevřená kniha, Ralfe – a pomyslel jsem na to, jak moc tě mám rád. Někdy bych si přál, abych byl sebou. Co bych já za to dal.“

„Ve tři ráno bys určitě nechtěl být mnou,“ řekl Ralf tiše.

McGovern si povzdechl a přikývl. „Ta nespavost.“

„Tak, tak. Ta nespavost.“

„Omlouvám se, že jsem se smál, ale...“

„Nemusíš se omlouvat, Bille.“

„... ale byl to obdivný smích, věř mi to.“

„Kdo je ten tvůj přítel – a co je dobrého na umírání?“ zeptal se Ralf. Začínal pomalu tušit, jak to s tím McGovernovým paradoxem asi je; nebyl až zas tak nedůvtipný, jak si někdy Bill myslel.

„Jmenuje se Bob Polhurst a zápal plic je pro něj dobrá zpráva, protože od léta roku 1988 trpí Alzheimerovou chorobou.“

Něco takového si Ralf myslel... i když hlavou mu bleskla i jiná nemoc – AIDS. Napadlo ho, zda by to McGoverna šokovalo, a trochu ho to pomyšlení pobavilo. Pak ale na něj pohlédl a zastyděl se za své pocity. Pokud šlo o zármutek, byl sice McGovern téměř poloprofesionál, ale jeho teď nepochybně opravdový žal proto nebyl o nic méně upřímný.

„Bob vyučoval na střední škole historii od roku 1948 – to mu bylo tak kolem pětadvaceti – až do roku 1981 nebo 1982. Byl to vynikající učitel, jeden z oněch vysoce inteligentních lidí, co se navenek nijak nápadně neprojevují. Obvykle jsou zalezlí ve svých kabinetech a mi-

mo školu se zabývají desítkou dalších činností, protože jednoduše nedokáží říci ne. A to Bob skutečně nedokázal.“

Maminka nyní vedla synka kolem nich směrem ke kiosku s občerstvením, kde už asi také brzy skončí se sezónním provozem. Chlapec měl pozoruhodně průzračný obličej, jehož krásu zvýrazňovala růžová aura kolem hlavy, přecházející mu v pomalu se pohybujičích vlnkách přes živou tvářičku.

„Půjdeme už domů, mami?“ zeptal se. „Já bych si chtěl hrát s plastelínou. Modelovat.“

„Nejdřív ale něco zakousneme, ano? Maminka má hlad.“

„Tak jo.“

Přes kořen nosu se chlapečkovi táhla zakřivená jizva; růžová záře aury v těch místech dostávala šarlatový nádech.

Vypadl z postýlky, když mu bylo osm měsíců, pomyslel si Ralf. Natahoval se po motýlcích na mobilu, který maminka zavěsila na strop. Vyděsilo ji k smrti, když přiběhla a uviděla tu spoustu krve; myslela si, že chudák dítě umře. Patrik, tak se jmenuje. Říká mu Pat. Jmenuje se po dědečkovi a...

Na chvíli pevně zavřel oči. Cítil žaludek až někde v krku a na okamžik byl přesvědčen, že bude zvracet.

„Ralfe?“ zeptal se McGovern. „Je ti něco?“

Otevřel oči. Žádná aura, ani růžová, ani jiná; jen nějaká maminka s kloučkem kráčejí ke kiosku pro limonádu a on vůbec nechápe – absolutně nechápe – jak může vědět, že maminka nechce s Patrikem jít domů, protože Patrikův tatínek po šesti měsících abstinence už zase pije, a protože když pije, je zlý...

Nech toho, kruci, tak nech toho.

„Nic mi není,“ řekl McGovernovi. „Něco mi padlo do oka. Povědej. Dovyprávěj to – o tom tvém příteli.“

„Už celkem není co. Byl to génius, ale já jsem za ta dlouhá léta dospěl k přesvědčení, že géniů jsou všude kolem spousty. Podle mě je tahle země plná géniů – kluků a holek tak chytrých, že běžní držitelé osvědčení o nadprůměrné inteligenci, jak ho dává MENSA, dopadají ve srovnání s nimi jako absolventi zvláštních škol. A podle mě většina z nich jsou učitelé, kteří bydlí a pracují v nějakých zapadákověch,

protože se jim tam líbí. A Bob Polhurst byl přesně takový. Jak ten viděl do lidí, to mě až děsilo... alespoň zpočátku. Po čase jsem zjistil, že není proč se děsit, protože Bob byl milý člověk – ze začátku ale působil dost zvláště. Občas se mi zdálo, že snad ani nemá normální oči, že má nějaký rentgenový, vše pronikající pohled.“

U kiosku se maminka právě skláněla k chlapci s kelímek limonády. Chlapec po kelímku radostně natáhl obě ruce a vzal si ho. Dychtivě pil. Nakrátko se kolem něj opět objevila ta růžová záře – a Ralfovi bylo okamžitě jasné, že má pravdu: ten chlapec se skutečně jmenuje Patrik a jeho maminka s ním nechce jít domů. Naprosto nechápe odkud tyhle věci ví – ale je to tak.

„To tenkrát,“ řekl McGovern, „když člověk pocházel ze střední části státu Maine a nebyl stoprocentní heterosexuál, tak musel dělat všechno pro to, aby to nějak nevyšlo najevo. Nic jiného mu nezbyvalo – jediné snad přestěhovat se do Greenwich Village, nosit rádiovku a trávit sobotní večery v takových těch jazzových klubech, kde se aplaudovalo plácáním prstů. Tenkrát nepřipadalo v úvahu ‚vyjít z komory‘. Pro většinu z nás vlastně existovala jen ta komora. Pokud si člověk nechtěl koledovat, aby se do něj někde v postranní uličce nepustila parta nějakých alkoholem rozkurážených mladíků, byl jeho komorou svět.“

Patrik dopil a kelímek odhodil na zem. Maminka mu nakázala, aby ho zvedl a odnesl do odpadkového koše, což klouček vykonal s nelíčeným potěšením. Pak ho vzala za ruku a pomalu odcházeli z parku. Ralf za nimi hleděl s pocitem jakési úzkosti; chtěl doufat, že matčiny obavy a strach jsou zbytečné; zároveň se obával, že nejspíš zbytečné nejsou.

„Když jsem si podal žádost o místo na katedře historie – bylo to v roce 1951 – měl jsem už za sebou dva roky vyučování v jedné díře, co se jmenovala Lubec, a byl jsem přesvědčen, že když se mě tam nikdo na nic neptal, že jinde to bude také tak. Ale Bobovi stačil jediný pohled na mě – vlastně do mě – tím rentgenovým zrakem, a věděl to. A nejen to. ‚Pokud se rozhodnu to místo vám nabídnout, a pokud vy se rozhodnete to místo přijmout, pane McGoverne, můžete mi slíbit, že

nikdy nenastanou ani ty nejmenší potíže v souvislosti s otázkou vaší sexuální preference?’

‘*Sexuální preference*’, Ralfe! No teda! Do toho dne by mne podobný výraz nenapadnul ani ve snu, ale on ho vyslovil s úplnou samozřejmostí. Nejdřív jsem se chtěl zaseknout – jako že nemám ani tušení, o čem to vlastně mluví, a tak podobně; pak jsem se na něj ale ještě jednou podíval a usoudil jsem, že bude lepší, když si ušetřím energii. V dřevě, jako byl Lubec, jsem možná pár lidí oklamal, ale Boba Polhursta bych oklamat nedokázal. Nebylo mu sice ještě ani třicet a za celý život byl na jih od města možná jen párkrát, mě ale prokouknul okamžitě – a stačil mu na to jediný dvacetiminutový pohovor.

‘Ne, pane, ani ty nejmenší,’ řekl jsem mu – a to velmi tenkým hláskem.“

McGovern si znovu otřel kapesníkem oči; tentokrát však měl Ralf pocit, že jde spíš o pouhé divadelní gesto.

‘Za třiačtyřicet let – než jsem odešel vyučovat na všeobecnou – mě Bob naučil všechno, co znám o vyučování historie a hraní šachů. Byl to vynikající šachista... ten by určitě dokázal zle potrápit i některé velmistry. Porazil jsem ho jen jednou – a to až potom, co se u něj projevila ta choroba. Pak jsem s ním už nikdy nehrál.

Ale šlo i o jiné věci. Nikdy nezapomněl žádný vtíp. Nikdy nezapomněl na svátky nebo narozeniny lidí, kteří mu byli blízcí – neposílal blahopřání, ani nedával dárky, ale vždy osobně blahopřál; a nikdo nikdy – ani na okamžik – nezapochoval o upřímnosti jeho blahopřání. Publikoval více než šedesát článků o historii vyučování a o válce Severu proti Jihu, což byla jeho specializace. V letech 1967 a 1968 napsal knihu *Později onoho léta*, pojednávající o tom, co se událo po bitvě u Gettysburgu. Asi před deseti roky mi dal přečíst její rukopis – podle mě to je nejlepší kniha o občanské válce, jakou jsem kdy četl. Kvalitou se jí blíží snad jen román Michaela Shaara *Smrtící andělé*. Bob ale nechtěl o jejím vydání ani slyšet. Když jsem se ho ptal proč, tak mi řekl, že především já bych měl chápat jeho důvody.“

McGovern se na chvíli odmlčel, rozhlédl se po parku, plném zelenozlatého světla a tmavých protínajících se stínů, pohybujeících se při každém závanu větru.

„Říkal, že má strach z prozrazení.“

„Jasně,“ řekl Ralf. „Chápu.“

„Nejlíp ho možná charakterizuje, že velkou křížovku v nedělní příloze *New York Times* vyplňoval rovnou perem. Jednou jsem ho káral – vyčetl jsem mu přílišné sebevědomí. Uškulbl se na mne a řekl, ‚Mezi pýchou a optimismem je velký rozdíl, Bille – a já jsem pouhý optimista‘.

Takže teď už je ti to jasné. Milý člověk, dobrý učitel, vynikající mozek. Specializoval se na americkou občanskou válku – a přitom teď ani neví, co taková občanská válka vlastně je, natož aby věděl, kdo vyhrál tu naši. Sakra, vždyť on už neví ani jak se jmenuje, a už brzo – vlastně čím dřív, tím líp – umře, aniž by měl tušení, že vůbec žil.“

Nějaký muž středního věku v tričku s nápisem University of Maine a potrhaných džínkách se potácivě ploužil přes hřiště směrem ke kiosku, pod paží pomuchlaný papírový pytel. Zastavil se u kiosku, aby prozkoumal obsah odpadkového koše, nenajde-li se v něm něco na zálohu. Když se sehnul, spatřil Ralf kolem jeho postavy jiskřivý tma-vozelený obal a světlezelený balónkový provázek, třepetající se mu nad hlavou. Náhle byl příliš unavený, než aby zavíral oči; příliš unavený, než aby se pokoušel tu auru zapadit.

Otočil se k McGovernovi a řekl: „Poslední měsíc teď vídám věci, které...“

„Tak mám dojem, že truchlím,“ řekl McGovern, opět si divadelně otírající oči, „i když si nejsem jist, zda kvůli Bobovi nebo kvůli sobě. No není to k poděláním? Kdybys jen věděl, jak inteligentní člověk to býval...“

„Bilte? Vidiš toho chlápka tam u kiosku? Jak se hrabe v tom odpadkovém koši? Tak já vidím...“

„No jasně, takových je dneska po městě spousta,“ řekl McGovern a vrhl na opilce (právě vylovil z koše dvě prázdné plechovky od piva a zasunoval je do pytle) opovržlivý pohled. Pak se opět obrátil k Ralfovi. „Nesnáším, že jsem starý – a o to taky nejspíš jde.“

Opilec se teď potácivě blížil k jejich lavičce; vánek jeho příchod avizoval vůní, jež zcela jistě nebyla značkovým parfémem. Barva jeho aury – čerstvá a zářivá zeleň, připomínající Ralfovi výzdobu při osla-

vách dne Svatého Patrika – značně neladila s jeho zanedbaným zevnějškem a nevábny výrazem obličeje.

„Nazdárek, mistři! Tak jak to de?“

„Před chvílí to bylo lepší,“ řekl McGovern, zvedaje své výsměšné obočí, „a předpokládám, že až vodpálíš, že se to zase zlepší.“

Opilec nejspíš pohlédl na McGoverna; nejspíš se rozhodl, že tady půjde o předem ztracený případ; obrátil se proto na Ralfa. „Šéfe, nemáte nějaký zbytečný drobaký? Potřebuju se dostat do Dexteru. Strejda mi sem volal do útulku na Neibolt Street, že zas můžu dostat tu fachu ve fabrice, jenomže já...“

„Vodprejskni a nevotravuj,“ řekl McGovern.

Opilec mu věnoval krátký znepokojený pohled, a pak znovu upřel svůj krhavý zrak na Ralfa. „Je to fakt prímová facha, chápete? Jenomže jí dostanu, jen když se tam dostavím eště dneska. Von teda jede autobus...“

Ralf sáhl do kapsy, vytáhl čtvrták a desetník a upustil je do natažené dlaně. Opilec se zašklebil. Aura kolem něj se rozjasnila a pak náhle zmizela. Ralf pocítil značné ulehčení.

„Hele, příma! Díky, šéfe!“

„To nestojí za řeč,“ řekl Ralf.

Opilec se odpotácel – nepochybně směrem k jednotkovému obchodu, kde lze kdykoliv koupit hulákadla s názvy jako Večerní expres, Starokníže a Stříbrný satén.

Sakra, Ralfe, to nemůžeš mít trochu soucitu taky v hlavě? zeptal se sám sebe. Vždyť když půjdeš stejným směrem o půl kilometru dál, dojdeš k autobusovému nádraží.

To je sice pravda – ale Ralf už je přece na světě dost dlouho na to, aby mu bylo jasné, že mezi charitativním myšlením a iluzemi existuje dost výrazný rozdíl. Jestli si to ten opilec s tmavozelenou aurou namířil k autobusovému nádraží, aby odjel domů, tak Ralf si to zase může klidně namířit třeba do Washingtonu, aby se tam stal ministrem.

„Tos neměl dělat, Ralfe,“ řekl mu McGovern káravě. „Jen je tím podporuješ.“

„To doufám,“ řekl Ralf znaveně.

„O čem jsi to mluvil, než nás ten pitomec přerušil?“

Nápad, že by McGovernovi pověděl o těch aurách, teď Ralfovi připadal až neskonale hloupý; naprosto nechápal, že se k tomu už už chystal. No jistě, to ta nespavost – nic jiného za to nemůže. Má vliv jak na jeho úsudek, tak krátkodobé výpadky paměti i smyslové vnímání.

„Že mi dneska něco přišlo,“ řekl Ralf. „Myslel jsem, že by tě to mohlo potěšit.“ Podal McGovernovi pohlednici od Heleny; ten si ji přečetl jednou, pak znovu. Při druhém čtení se mu v podlouhlém obličejí objevil široký úsměv. Kombinace ulehčení a upřímného potěšení, kterou Ralf v onom úsměvu poznával, ho okamžitě přinutila odpustit McGovernovi tu jeho směšnou sentimentalitu. Lze snadno prominout, když Bill dokáže být jak ušlechtilý, tak nabubřelý.

„To je ovšem paráda, ne? Bude mít práci!“

„No jistě, je to paráda. Co takhle to oslavit menším obědem? Hned vedle lékárny Pomocná ruka je takové šikovné bistro – jmenuje se Pauza – nejvyšší čas. Možná je tam trochu moc kapradí, ale...“

„Díky, ale slíbil jsem synovci Boba, že za ním zajdu a chvíli si popovídáme. Pochopitelně nemá nejmenší potuchy, co jsem zač – což ovšem vůbec nevadí, protože já vím, co je zač on. Chápeš?“

„Jasně,“ řekl Ralf. „Takže příště?“

„Jo, příště.“ McGovern ještě jednou pohlédl na pohlednici, stále s výrazem nelíčeného potěšení. „Tohle je teda paráda – absolutní paráda!“

Ralfa strhla podmanivá upřímnost jeho výrazu; musel se usmát. „Taky z toho mám radost.“

„A já bych býval vsadil pětku na to, že se zase vrátí k tomu pošukovi a bude dál dělat domácí puťku... ale docela rád bych býval tu sázku prohrál. No jestli já nejsem blázen.“

„Trochu jsi,“ řekl Ralf – ale jen proto, že měl dojem, že to od něj McGovern očekává. Ve skutečnosti si ale pomyslel, že na rozdíl od něj se Bill McGovern prostě na všechno dívá poněkud jednodušším způsobem.

„To potěší, když se dozvíš, že se někomu zase začíná dařit líp, co?“

„No jistě.“

„Už to viděla Lois?“

Ralf zavrtěl hlavou. „Není doma. Ale hned jak ji chytím, tak jí to ukážu.“

„To bys měl. A už to je s tím tvým spaním lepší, Ralfe?“

„Řekl bych, že to celkem jde.“

„Prima. Taky vypadáš líp. Zocelenější. Nesmíme to vzdávat, Ralfe, to je ta nejdůležitější věc. No nemám pravdu?“

„Asi máš,“ řekl Ralf a povzdechl si. „V tomhle asi pravdu máš.“

* * *

O dva dny později Ralf seděl u kuchyňského stolu a pomalu do sebe soukal porci kukuřičných lupínků, které mu vlastně ani nechutnaly (ale měl neurčitý pocit, že mu mohou prospět), a hleděl na titulní stranu místních novin. Hlavní článek rychle přelétl očima, upoutala ho však průvodní fotografie; jako kdyby vyjadřovala všechny špatné pocity, jež na něj v poslední době přicházely, aniž by je ovšem nějak vysvětlovala.

Ralf si pomyslel, že titulek nad touto fotografií – DEMONSTRACE PŘED PÉČÍ O ŽENU PŘÍČINOU NÁSILNOSTÍ – vlastně vůbec nevystihuje obsah článku, k němuž patřila – což ho ovšem nijak zvlášť nepřekvapovalo; odebíral místní *Zpravodaj* mnoho let, a tak si už zvykl na jeho styl a zaměření, zahrnující i pevně antiinterupční postoj. Přesto se dnes list ve svém úvodníku distancoval od Přátel života – tónem ‚tak takhle tedy ne, hoši‘. To Ralfa ovšem také nijak zvlášť nepřekvapovalo. Přátelé života se totiž shromáždili na společném parkovišti kliniky Péče o ženu a místní nemocnice, kde čekali na průvod asi dvou stovek zastánců interrupcí, pochodujících přes město od Společenského domu. Většina těchto demonstrantů nesla transparenty s fotografií Susan Dayové a nápisem VOLBA, NE STRACH.

Účelem této demonstrace bylo během pochodu městem nabrat další příznivce – jako nabírá na objemu sněhová koule, kutálející se ze zasněženého kopce; u kliniky Péče o ženu pak mělo dojít ke krátké manifestaci – lidé na ní měli být seznámeni s účelem návštěvy Susan Dayové – a nakonec se mělo podávat občerstvení. Ovšem k žádné manifestaci už dojít nestačilo. Jakmile se pochod přiblížil k parkovišti,

Přátelé života mu zatarasili cestu. Jako štíty přitom před sebou drželi cedule s vlastními slogany – VRAŽDA ZŮSTÁVÁ VRAŽDOU, SUSAN DAYOVÁ ZŮSTAŇ SI DOMA, ZASTAVTE VRAŽDĚNÍ NEVINÁTEK.

Pochod demonstrantů sice provázela policie, ale nejspíš nikdo nepočítal s tím, jak rychle místo hněvivých výkřiků a hecování nastoupí násilí. Vše začalo okamžikem, kdy jedna členka společnosti Přátelé života spatřila mezi demonstrujícími svoji dceru. Starší žena pustila transparent a vrhla se na mladší. Přítel té mladší ženy se ji pokusil chránit. Když mu ovšem matinka rozškrábla nehty obličej, mladík s ní praštil o zem. A to byl počátek desetiminutové bitky, na jejímž konci stálo zatčení více než třiceti lidí z obou táborů.

Fotografie na titulní straně *Zpravodaje* ukazovala Hamiltona Davenporta a Dana Daltona. Fotograf zachytil rozzuřeného Davenporta výhružně cenícího zuby – ani zdaleka nepřipomínal toho klidného a spokojeného člověka, kterého znal Ralf. Nad hlavou mával sevřenou pěstí v primitivním gestu triumfu. Proti němu – s Hamiltonovým transparentem VOLBA, NE STRACH naraženým na hlavě jako nějakou surrealistickou svatozáří – stál velký guru Přátel života. Dalton měl zastřený zrak a povislou čelist. Na kontrastní černobílé fotografii vypadala krev, tekoucí mu z nosu, jako čokoládová poleva.

Ralf na chvíli odvrátil zrak od fotografie a pokusil se soustředit na lupínky; pak si vzpomněl na onen den loni v létě, kdy poprvé spatřil plakát, napodobující svým uspořádáním policejní fotografii hledané osoby; později se rozšířil po celém městě – na den, kdy pak u parku téměř omdlel. Vybavily se mu především obličejové těch dvou mužů: Davenportův hněvem plápolající při pohledu do zaprášeného výkladu obchodu Bazarová růže, bazarové šaty; Daltonův s pohrdlivým úšklebkem, který jako kdyby říkal, že se od takového primitiva jako je Hamilton nedá čekat, že by vůbec dokázal pochopit vyšší princip otázky interrupcí.

Ralf chvíli přemítal o těch dvou výrazech a o vzdálenosti oba muže dělící; po chvíli mu zrak znechuceně opět zabloudil na fotografii v novinách. Za Daltonem stáli dva muži – oba s transparenty za záchranu života – pozorně sledující potyčku. Hubeňoura s brýlemi v silných

obroučkách a šedivou proplešatělou kšticí Ralf sice neznal, ale zase muže vedle něj znal dobře. Byl to Ed Deepneau. Ale přesto v tomto kontextu byl Ed téměř nevýznamný. Ralfa přitahovaly – a děsily – obličeje těch dvou mužů, kteří mají už dlouhá léta na ulici Witcham obchody přímo vedle sebe – obličej Davenporta s vyceněnými zuby a zaťatou pěstí jeskynního muže, a obličej Daltona se zastřeným zrakem a zkrvaveným nosem.

Pomyslel si, Až takhle daleko by ses mohl dostat i ty, pokud bys nedokázal udržet vztek na uzdě. Dál to už nesmí jít, protože...

„Protože kdyby tihle dva měli zbraně, navzájem by se postříleli,“ zamumlal – a v tom okamžiku se zezdola, od dveří na verandu, ozvalo zazvonění. Ralf vstal, opět pohlédl na fotografii a pocítil, jak mu tělem prochází jakýsi vír. A s ním se dostavila i podivná, ponurá jistota: tam dole stojí před dveřmi Ed – a jen Bůh ví, co může chtít.

No tak neotvírej, Ralfe!

Nerohodně chvíli stál u kuchyňského stolu a s hořkostí si přál, aby dokázal prorazit tu mlhu, která se mu letos – a už nejspíš natrvalo – usadila v hlavě. Pak zvonek zazvonil znovu – a on zjistil, že je rozhodnutý. Je mu úplně jedno, kdo stojí před dveřmi; klidně to může být třeba Saddám Husein. Tohle je jeho dům, a on se v něm přece nebude schovávat jako nějaký spráskaný pes.

Ralf přešel pokoj, otevřel dveře do síně a sešel po tmavém schodišti.

* * *

V polovině schodiště už byl trochu klidnější. Horní půlka dveří, jimiž se vycházelo na verandu, byla osazená silnými tabulemi jen částečně průhledného mléčného skla, zabraňujících rozeznat obličej příchozích. Ale podle obrysu venku stojících postav Ralf usoudil, že obě jsou ženy. Jednu dokonce okamžitě identifikoval a zbytek schodů už pak téměř seběhl, jen zlehka se přitom přidržuje zábradlí. Otevřel dveře a stála tam Helena Deepneauová, přes jedno rameno velkou kabelu (s nápisem DĚTSKÁ STANICE PRVNÍ POMOCI na boku), na druhém zavěšený raneček s Natálií, jíž očička zářila jako myšce v kresleném filmu. Helena se trochu nervózně usmívala.

Natálii se náhle rozzářila tvářička, začala ve svém ranečku poskakovat nahoru a dolů a vzrušeně k Ralfovi natahovala ručičky

Ona se na mne ještě pamatuje, pomyslel si Ralf. *To se na to podívejme*. A když natáhl ruku a nechal jednu z třepotajících se ručiček, aby se chytila jeho pravého ukazováčku, vhrkly mu slzy do očí.

„Ralfe?“ zeptala se Helena. „Není ti něco?“

Usmál se, zavrtěl hlavou, udělal krok dopředu a objal ji. Ucítil, jak ho kolem krku pevně sevřely Heleniny paže. Na chvíli ho až omámila vůně jejího parfému, promíchaná mléčnou vůní zdravého dítěte; pak mu dala šťavnatou pusou na ucho a pustila ho.

„Vážně jsi v pořádku?“ zeptala se. Také měla oči plné slz, ale Ralf si jich sotva všiml; zkoumavě si ji teď prohlížel, zda jí na těle nezůstaly nějaké známky po bití. Ale žádné nenalezl – vypadala moc dobře.

„Musím si tě přece nejdřív prohlédnout,“ řekl. „Jsi přímo pastva pro oči. A ty taky Natálie.“ Políbil jí buclatou ručičku svírající mu prst – a vůbec ho nepřekvapilo, když na místě, kde se jí dotkl ústy, spatřil strašidelný šedomodrý otisk svých rtů. Téměř okamžitě zase zmizel. Ještě jednou Helenu objal – jen aby si ověřil, že je skutečně tady.

„Milý Ralfe,“ šeptala mu do ucha. „Milý, hodný Ralfe.“

Pocítil slabé zašimrání ve slabinách, způsobené nejspíš kombinací jejího příjemného parfému a lechtajícího dechu na uchu... a pak si vzpomněl na další hlas, který mu mluvil do ucha. Edův hlas. *Jde ti vo hubu, Ralfe. Tímhle způsobem se dostaneš jen do maléru.*

Ralf ji pustil a s úsměvem na ni hleděl. „Ty jsi vážně balzám pro oči, Heleno. Takový hezký obrázek.“

„Ty také vypadáš dobře, Ralfe. Chtěla bych tě seznámit se svojí kamarádkou. Ralf Roberts, Gretchen Tillburyová. Gretchen, Ralf.“

Ralf se obrátil ke druhé ženě, a zatímco svojí velkou, opálenou a vrásčitou rukou potřásal její štíhlou a bílou, poprvé na ni pořádně pohlédl. Byl to typ ženy, která by jistě byla schopná postavit muže (i o dost staršího, třeba šedesátníka) do pozoru. Byla dost vysoká, snad sto osmdesát centimetrů, světlovlasá – ale o to nešlo. Něco jako kdyby z ní vycházelo – jakási vůně, vibrace, nebo

(aura)

ano, jistě – jakási aura. Prostě žena, na niž člověk nedokáže nepohlédnout, nedokáže na ni nemyslet, nedokáže o ní nepřemýšlet.

Ralf si vzpomněl, jak mu Helena říkala, že Gretchenin manžel ji bodnul do stehna kuchyňským nožem a nechal skoro vykrváčet. Trochu se teď podívoval, jak to vůbec nějaký muž dokázal – jak je vůbec možné, že se nějaký muž dokázal dotknout takového stvoření s jiným pocitem, než s posvátnou bází.

Nebo také s touhou jakmile překonal první stádium okouzlení jejím zjevem noční krásky. A mimochodem, Ralfe, je už na čase, aby ti oči zalezly zase zpátky do důlků.

„Moc mě těší,“ řekl a pustil jí ruku. „Helena mi vyprávěla, jak jste za ní přišla do nemocnice. Děkuji vám, že jste jí pomohla.“

„S Helenou to byla radost,“ řekla Gretchen a počastovala ho okouzlujícím úsměvem. „S takovou ženou vás těší vlastně všechno... ale mám dojem, že tohleto vy už nejspíš víte dávno.“

„Myslím, že ano,“ řekl Ralf. „Měly byste čas na šálek kávy? Prosím, řekněte že ano.“

Gretchen pohlédla na Helenu; ta přikývla.

„To by se docela hodilo,“ řekla Helena. „Protože... no...“

„Takže nejde jen o společenskou návštěvu, že?“ zeptal se Ralf, pohlížeje z Heleny na Gretchen Tillburyovou a potom zase na Helenu.

„Ne,“ řekla Helena. „Musíme s tebou něco projednat, Ralfe.“

* * *

Jakmile vyšli po tmavém schodišti do prvního patra, začala se Natálie v sedačce netrpělivě vrtět a vydávat ze sebe nesrozumitelné žvatlání, dávající tušit, že již brzy bude nahrazeno skutečnými slovy.

„Mohu si ji pochovat?“ zeptal se Ralf.

„Jistě,“ řekla Helena. „Ale hned jak začne plakat, tak si ji zase vezmu. To ti slibuji.“

„Domluveno.“

Děťátko však plakat nehodlalo. Hned jak ji Ralf vyzvedl z ranečku, dala mu jednu paži kamarádsky kolem krku a zadečkem se mu uvelebila na ruce jako v houpací židli.

„Ohó,“ řekla Gretchen. „Klobouk dolů.“

„Blig!“ řekla Natálie, chytila Ralfa za spodní ret a začala ho za něj tahat. „Ganna-ug! Endu-sis“!

„Tak mám dojem, že právě povídala něco o sestřích Andrewsových,“ řekl Ralf. Helena zaklonila hlavu a rozesmála se srdečným smíchem. Ralf si až teď uvědomil, jak moc mu ten smích chyběl.

Natálie pustila jeho ret a Ralf je všechny uvedl do kuchyně, v tuto denní dobu nejsvětlejší místnosti bytu. Když zapínal sporák, všiml si, že Helena se po místnosti zvědavě rozhlíží; uvědomil si, že tu už dlouho nebyla. Až příliš dlouho. Vzala ze stolu fotografii Carolyn a pozorně si ji prohlížela, s mírným úsměvem v koutku úst. Slunce jí prozařovalo konečky nakrátko ostříhaných vlasů, takže teď kolem nich měla jakousi svatozář. Ralfovi náhle blesklo hlavou, že má rád Helenu hlavně proto, že ji měla ráda Carolyn – oba jí mohli nahlédnout do hlubin srdce i duše.

„Byla tak hezká,“ řekla Helena tiše. „Vid', Ralfe?“

„Ano,“ řekl, prostíraje šálky (dával přitom pozor, aby zůstávaly z dosahu všetečných ručiček Natálie). „Tahle fotografie byla udělaná jen měsíc nebo dva před tím, než jí začaly ty bolesti hlavy. Je to asi dost podivínské, mít zarámovaný studiový portrét na kuchyňském stole před cukřenkou, ale v téhle místnosti v poslední době trávím nejvíc času, takže...“

„Já myslím, že je jí tu dobře,“ řekla Gretchen. Měla tichý, příjemně chraplavý hlas. Ralf si pomyslel, Kdyby mi do ucha šeptala tahle ženská, tak se vsadím, že by ten můj sedmispáč v gatích nejspíš svedl něco víc, než jen se převalovat ve spaní.

„Taky si myslím,“ řekla Helena. Věnovala mu krátký, plachý pohled; pak si sundala s ramene kabelu a postavila ji na kuchyňský pult. Jakmile Natálie spatřila dětskou plastikovou láhev s mlékem, začala se neklidně vrtět. Ralfovi teď hlavou bleskl velice živý – naštěstí též velmi krátký – obraz Heleny, vrávoravě přecházející přes parkoviště před Renetou s jedním okem zalitým krví, rozbitou hlavou a Natálií v podpaží nesenou způsobem, jakým tahají děti školní učebnice.

„Chtěl by sis to zkusit, starouši?“ zeptala se Helena. Už se zase usmívala a dívala se mu do očí.

„Jistě, proč ne? Ale to kafe...“

„O kafe se postarám já, jen klid,“ řekla Gretchen. „Kafí jsem za život nadělala snad milión. Máte smetanu?“

„Je v lednici.“ Ralf si sedl ke stolu, položil si hlavičku Natálie do prohlubně ramena a vložil jí do ručiček láhev. S dokonalou jistotou si zasunula do úst dudlík a hned začala sát. Ralf se zašklebil na Helenu – a předstíral, že nevidí slzy, které jí opět vhrkly do očí. „Učí se rychle, co?“

„Ano,“ řekla a odtrhla papírový ručník z roličky pověšené na stěně vedle dřezu. Otřela si jím oči. „Jak je možné, že se k tobě tak má – taková přece dřív nebyla, ne?“

„Ani si nevzpomínám,“ zalhal. Nebyla. Ne že by ho nesnášela, to ne – ale ani zdaleka se k němu netulila jako teď.

„Hlavně na tu láhev mačkej, jo? Jinak by se nalokala moc vzduchu a měla by pak větry.“

„Slyším.“ Pohlédl na Gretchen. „Všechno klape?“

„Jistě. Jak ho chcete, Ralfe?“

„Normálně, do šálku.“

Zasmála se a postavila šálek na stůl, mimo dosah Natálie. Když se posadila a dala nohy přes sebe, Ralf si neodpustil zvědavý pohled – prostě to nešlo. Když opět vzhlédl, Gretchen se trochu ironicky usmívala.

A sakra, pomyslel si Ralf. Není halt nad starýho kozla. I když ten kozel utrhne každou noc maximálně tak dvě až dvě a půl hodiny spánku.

„Tak povídej – jakou to budeš mít práci,“ řekl, když se Helena posadila a napila kávy.

„No, já mám dojem, že hodlají z narozenin Mikea Hanlona udělat státní svátek – slyšel jsi o tom něco?“

„Něco ano, slyšel,“ řekl Ralf s úsměvem.

„Už bylo skoro jisté, že se budu muset z Derry odstěhovat. Žádnosti o práci v knihovně jsem posílala na všechny strany, dokonce až do Portsmouthu – ale dost nerada. Bude mi jednatřicet a tady jsem bydlela sice jen posledních šest let, ale cítím se v Derry jako doma – nedokáži sice vysvětlit proč je tomu tak, ale je tomu tak.“

„A ani to vysvětlovat nemusíš, Heleno. Já si myslím, že domov je jedna z věcí, které člověk prostě má, zrovna tak jako barvu pleti nebo očí.“

Gretchen přikývla. „Ano,“ řekla. „Přesně tak.“

„V pondělí zavolal Mike a řekl, že se uvolnilo jedno místo v dětské knihovně. Skoro jsem tomu nedokázala uvěřit. Celý týden jsem chodila a jen se štípala do tváře, jestli se mi to jenom nezdá. Že je to tak, Gretchen?“

„No, radost jsi měla velikou,“ řekla Gretchen, „a taky to na tobě bylo vidět.“

Usmála se na Helenu – a pro Ralfa ten úsměv znamenal prozření. Náhle pochopil, že si může Gretchen prohlížet jak chce, a k ničemu to nebude. I kdyby jediným mužem v této místnosti byl sám Tom Cruise, taky by to k ničemu nebylo. Přemítal, jestli to ví Helena; okamžitě se však vyplísnil za tak bláhovou myšlenku. Ať je Helena jakákoliv, není určitě hloupá.

„Kdy nastoupíš?“ zeptal se jí.

„Dvanáctého,“ řekla. „Budu mít odpolední. Plat tam sice zrovna není žádná výhra v loterii, ale zimu nějak přežijeme, až už... ať už se ty moje ostatní záležitosti vyvrbí jak chtějí. No řekni, není to prima, Ralfe?“

„Ano,“ řekl. „Moc prima.“

Holčička vypila půlku láhve a začínala o zbytek ztrácet zájem. Dudlák jí napůl vypadl z pusy a z koutku jí po bradě stékal pramínek mléka. Ralf zvedl ruku, že jí otře bradu; za svými prsty přitom zanechával ve vzduchu tenké šedomodré proužky.

Malá Natálie se pokusila je chytit, a když se jí pak v pěstičce rozplynuly rozesmála se. V Ralfovi se zastavil dech.

Ona je vidí. To dítě vidí totéž co já.

To je blbost, Ralfe. Je to blbost, a ty to víš.

Jenomže nic takového nevěděl. On to přece právě teď viděl – viděl Natálii pokoušející se chytit proužky aury, jež zanechaly jeho prsty.

„Ralfe?“ zeptala se Helena. „Děje se něco?“

„Ne.“ Vzhlédl a spatřil Helenu, zahalenou teď do bohaté aury barvy slonové kosti. Vypadala hebcie a sametově, jako luxusní dámské spodní prádlo. Balónkový provázek, vznášející se jí nad hlavou, měl stejný odstín; byl široký a tenký, jako stužka na svatebním daru. Aura kolem Gretchen Tillburyové měla tmavě oranžovou barvu, přecházející na okraji do žluté. „Nastěhuješ se zase do vašeho domu?“

Helena a Gretchen si opět vyměnily pohled, ale Ralf mu nevěnoval zvláštní pozornost. Zjistil, že ani nemusí sledovat jejich výraz, gesta nebo řeč těla, aby poznal jejich pocity; stačilo se dívat na jejich aury. Citrónový odstín okraje aury Gretchen teď poněkud ztmavl, barevně se přizpůsobil zbytku její aury. Helenina aura se ve stejný okamžik smrštila a rozjasněla. Helena měla strach se vrátit. Gretchen to věděla – a dohánělo ji to k zuřivosti.

Stejně jako její bezmocnost, pomyslel si Ralf. Ta ji dohání k ještě větší zuřivosti.

„Ještě nějaký čas bych chtěla zůstat v High Ridge,“ řekla Helena. „Možná do zimy. Nakonec se stejně s Natálií přestěhuji zase do města, ale dům bude na prodej. A kdyby ho někdo opravdu koupil – což je při dnešní situaci na trhu nemovitostí dost iluzorní předpoklad – šly by peníze na jistinu. Chápeš – na rozvod.“

Spodní ret se jí chvěl. Aura se jí smrštila ještě víc; obepínala jí teď tělo skoro jako nějaká druhá kůže a Ralf spatřil, jak skrze ni probleskují rudé výboje. Natáhl se přes stůl, vzal ji za ruku a stiskl ji. Vděčně se na něj usmála.

„Sděluješ mi tedy dvě věci,“ řekl. „Že hodláš podat žádost o rozvod, a že z něj pořád ještě máš strach.“

„V posledních dvou letech manželství ji pravidelně bil a zneužíval,“ řekla Gretchen. „Takže není divu, že má z něj pořád ještě strach.“ Pronesla to tiše, klidně, rozumně – ale dívat se jí na auru teď bylo jako dívat se na oheň malými průhledy, jež bývaly ve dvířkách kamen na uhlí.

Pohlédl na holčičku a spatřil, že je obklopena průhledným, jiskřivým obláčkem svatebního saténu. Byl sice menší, než u její matky; ale jinak úplně identický... stejně jako její modré oči a zlatohnědé vlásky. Natáliin balónkový provázek jí stoupal od hlavy jako bílá šňůrka až ke

stropu místnosti, kde se ještě točil v jakési éterické hromádce hned vedle osvětlovacího tělesa. Otevřeným oknem vedle sporáku vnikl do místnosti závan osvěžujícího vzduchu a on spatřil, jak se bílý provázek celý rozevlál. Pohlédl na provázky nad hlavami Heleny a Gretchen – také se rozevlály

A kdybych teď mohl vidět svoji auru, dělala by totéž, pomyslel si. Jsou skutečné – ať si o tom můj rozum myslí co chce, ty aury jsou skutečné. Jsou skutečné a právě teď je vidím.

Čekal na nevyhnutelnou námitku svého vnitřního hlasu – ten se ale tentokrát neozval.

„V poslední době mám pocit, že žiji v nějaké citové pračce,“ řekla Helena. „Moje matka ze mě šílí... pořád mi jen vyčítá, že jsem baba... a někdy se taky jako baba cítím... stydím se...“

„Nemáš se za co stydět,“ řekl Ralf. Opět pohlédl na provázek Natálie, povlávající jí nad hlavou. Byl nádherný, ale vůbec necítil potřebu dotknout se ho; nějaký instinkt mu říkal, že by to pro ně oba mohlo být nebezpečné.

„To já vím,“ řekla Helena, „ale děvčatům se vtouká do hlavy spousta nesmyslů. Jako když ti všichni říkají, ‚Tady máš svoji Bárbin-ku, tady máš svého Kena, hrajte si na domácnost. Dobře se uč, protože vědomosti, to jsou hodnoty, které pak zúročíš v zaměstnání. A jestli ti něco z toho nevyjde, je to jen a jen tvoje vina.‘ Myslím, že tímhle vším jsem se také řídila. Jenomže mi nikdo neřekl, že v některých domácnostech také může Ken zešítet. Nebo je to snad jinak?“

„Ne. Přesně tak to je – alespoň mně se to tak jeví.“

Helena se zasmála – řezavým, hořkým, provinilým smíchem. „Jen se o tom nepokoušej přesvědčovat moji matku. Odmítá uvěřit, že by mi Ed někdy nějak doopravdy ublížil; možná mi občas dal obyčejnou manželskou facku... a to ještě jen proto, aby mě zavedl na správnou cestu, když jsem z ní někdy náhodou sešla. Je přesvědčená, že zbytek jsem si vymyslela. Sice to nikdy přímo neřekne, ale když spolu telefonujeme, vždy to v jejím hlase cítím.“

„No, tak například já nejsem přesvědčen, že sis to vymyslela,“ řekl Ralf. „Já jsem tě totiž viděl, vzpomínáš si? A byl jsem u toho, když jsi prosila, abych nevolal policii.“

Pod stolem ucítil stisknutí na stehně; poplašeně vzhlédl. Gretchen Tillburyová nepatrně pokývla hlavou a znovu mu stiskla stehno – tentokrát důrazněji.

„Ano,“ řekla Helena. „Tys u toho byl, to ano.“ Trochu se usmála – což bylo dobře; ale co se dělo s její aurou, bylo ještě lepší: rudé jiskřící tečky mizely a celá aura se zase začínala rozšiřovat.

Ne, pomyslel si. Nezačíná se rozšiřovat. Rozprostírá se. Uvolňuje.

Helena vstala a obešla stůl. „Takhle ti Natálie vypadne. Ukaž, vezmu si ji.“

Ralf pohlédl na holčičku a spatřil, že s ohromným zaujetím sleduje cosi na druhé straně místnosti. Pohlédl tím směrem a spatřil vázu na okenní římsce vedle dřezu. Před půl druhou hodinou do ní natrhal podzimní květiny; ze stonků jim teď unikala řídká zelená mlha a obklopovala květy jakýmsi poloprůzračným závojem.

Dívám se na ně, jak dýchají z posledního, pomyslel si Ralf. Ach bože, už nikdy v životě nebudu trhat květiny. Přísahám.

Helena mu vzala Natálii z náruče. Ta nijak neprotestovala, ale nespouštěla oči z květin, ani když s ní matka obcházela stůl a pak si ji pokládala do klína.

Gretchen si poklepala na sklíčko náramkových hodinek. „Jestli chceme stihnout tu polední schůzi...“

„Ano, jistě,“ řekla Helena trochu omluvně. „Jsme totiž v oficiálním uvítacím výboru Susan Dayové,“ řekla Ralfovi, „což je něco trochu jiného, než být vedoucí Jiskřiček. Naším hlavním úkolem nebude ani tak ji vítat, jako spíš ji pomoci chránit.“

„A máte dojem, že by to mohl být problém?“

„No, dejme tomu, že to bude fuška,“ řekla Gretchen. „Má sice na ochranu pár svých lidí, a ti nám nafaxovali kopie všech výhrůžných dopisů, které jí chodily z Derry. Je to běžný postup – už dlouho je trnem v očích spoustě lidí. Chtějí, abychom tu byli v obraze a uvědomovali si možná nebezpečí, protože jsme ji pozvali – takže za její bezpečnost teď odpovídá i Péče o ženu.“

Ralf otevřel pusou, aby se zeptal, zda jí přišlo hodně výhrůžných dopisů; pak si ale uvědomil, že odpověď na tuhle otázku už nejspíš zná. Bydlí přece v Derry s malými přestávkami už skoro sedmdesát let

a až moc dobře ví, jak nebezpečný stroj tohle město představuje – pod klidným povrchem je ukrytá spousta ostrých bodel a řezných ploch. Což pochopitelně platí pro mnoho měst – ale v Derry měla tahle jeho nebezpečná, odvrácená strana odedávna jakýsi zvláštní rozměr. Helena to město sice nazývá domovem, a je také jeho domovem, ale...

Přistihl se, že musí vzpomínat na něco, co se událo téměř před deseti roky, krátce po skončení každoročních oslav Dnů kanálu. Tři mladíci hodili slušného a nenápadného mladého homosexuála jménem Adrian Mellon do říčky Kenduskeag, když ho předtím opakovaně bili; povíдалo se, že pak stáli na můstku před hospodou U sokola a dívali se na něj, jak umírá. Policii řekli, že se jim nelíbil klobouk, který ten člověk měl na hlavě. I tohle je Derry – a jen blázen by takovou skutečnost ignoroval.

A jako kdyby ho k tomu vedla paměť (možná že ano), Ralf znovu pohlédl na fotografii z titulní strany dnešních novin – Hamilton Davenport se zdviženou zmatou pěstí, Dan Dalton se zakrváceným nosem a očima bez výrazu, s Hamiltonovým transparentem naraženým na hlavě.

„Kolik výhružných dopisů jí přišlo?“ zeptal se. „Víc než deset, dvacet?“

„Asi třicet,“ řekla Gretchen. „Asi pět nebo šest z nich bere jej í ochranka vážně. Dva dopisy vyhrožují výbuchem ve Společenském domě, pokud nebude přednáška zrušena. Jeden dopis – a to je zvláštní chuťovka – je od někoho, kdo tvrdí, že má vodní pušku naplněnou kyselinou do automobilových akumulátorů. ‚Až dostaneš přímej zásah, tak budou zvracet i tvý lesbický kámošky, jen co se na tebe podívají,‘ píše ten maniak.“

„Roztomilé,“ řekl Ralf.

„Tím se ale konečně dostáváme k věci,“ řekla Gretchen.

Chvilí se přehrabovala v kabelce, pak vytáhla kulaté pouzdro s červeným víčkem a postavila ho na stůl. „Tohle je malý dárek od vděčných přátel z Péče o ženu.“

Ralf vzal pouzdro do ruky. Tvarem připomínalo deodorant; na jedné straně byl obrázek ženy, stříkající obláček plynu na muže v mafiaánském klobouku a zlodějskou škraboškou na očích. Z druhé strany

bylo na pouzdru červeně velkými písmeny natištěné jediné slovo: BODYGUARD.

„Co to je?“ zeptal se překvapeně. „Slzný plyn?“

„Ne,“ řekla Gretchen. „Slzný plyn by vzhledem k zákonům státu Maine mohl být dost riskantním řešením. Tohle je mnohem méně účinné... ale když to někomu fouknete do obličeje, bude mít příštích pár minut jiné starosti, než vás obtěžovat. Znečitlivuje to pokožku, dráždí oči a způsobuje nevolnost.“

Ralf sejmul víčko, prohlédl si červenou sprejovou trysku a pak za se víčko nasadil. „Kristepane, ženská, proč bych já měl s sebou tahat takovouhle věc?“

„Protože jste byl oficiálně jmenován setníkem,“ řekla Gretchen.

„Čím že to?“ zeptal se Ralf.

„Setníkem,“ opakovala Helena. Natálie jí už skoro spala v náručí a Ralf si uvědomil, že všechny aury zase zmizely. „Tak totiž Přátelé života nazývají své úhlavní nepřátele – vůdce opozičních sil.“

„Jasně,“ řekl Ralf. „Už mi to došlo. O lidech, které nazýval setníky, mluvil Ed toho dne, kdy... kdy tě zmlátil. Mluvil ale tenkrát o spoustě dalších věcí, a všechno to byly šílenosti.“

„Ano. Ed už je u konce, a je skutečně šílený,“ řekla Helena. „Máme dojem, že o téhle záležitosti se setníky se zmínil pouze úzkému vnitřnímu okruhu – lidem stejně trhlým jako je sám. Zbytek Přátel života... nu, nemyslím, že by o tom věděli. A co ty? Tys to věděl – že zešílel?“

Ralf zavrtěl hlavou.

„Z těch laboratoří ho konečně vyhodili,“ řekla Helena. „Včera. Drželi ho tam tak dlouho, dokud to jen šlo – svoji práci dělal dobře, a taky do něj dost investovali –, ale nakonec ho přece jen museli propustit. Dostal tříměsíční odstupné... což není špatné pro chlapa, co mlátí svoji manželku a háže panenky naplněné imitací krve do oken místní ženské kliniky.“ Poklepala prstem na fotografii v novinách. „Tahle demonstrace byla tím posledním stéblem. Od doby, kdy se dal do spolku s těmi Přáteli života, je tohle už potřetí nebo počtvrté, co byl zatčený.“

„Vy u nich máte svého člověka, že?“ zeptal se Ralf. „Jinak byste tohle všechno přece nevěděly.“

Gretchen se usmála. „Nejsme jediné, kdo mají někoho alespoň zčásti na druhé straně; stejně se říká, že ve skutečnosti neexistují žádní Přátelé života, ale jen banda dvojitých agentů. I místní policie tam má svého člověka, státní policie také. A to jsou jen lidi, o nichž ví ten náš... náš člověk. Možná je sleduje i FBI, co já vím. Přátelé života jsou totiž velmi lehce infiltrovatelní, Ralfe, protože jsou přesvědčeni, že v hloubi duše je na jejich straně každý. Ale myslím si, že náš člověk je jediný, komu se podařilo proniknout až do jejich úplného středu – a tenhle člověk tvrdí, že Dan Dalton je jen pouhá figura řízená Edem Deepneuem.“

„To mě napadlo už ve chvíli, kdy jsem je poprvé uviděl v těch televizních zprávách,“ řekl Ralf.

Gretchen vstala, sklidila ze stolu, odnesla šálky do dřezu a začala je umývat. „Pracuji v ženském hnutí třináct let, a už jsem zažila spoustu hovadin – ale s něčím takovýmhle jsem se ještě nesetkala. On ty blbouny dokázal přesvědčit, že ženám v Derry se provádějí nucené interrupce, a že než k nim v noci přišli setníci a odebrali jim plody, polovička z nich ani nevěděla, že jsou těhotné.“

„Vypráví jim i o té spalovně odpadků v Newportu?“ zeptal se Ralf. „Co je vlastně dětským krematoriem?“

Gretchen se s vytřeštěnýma očima otočila od dřezu. „Odkud vy tohle víte?“

„Tak tohle vím náhodou přímo od Eda, zblízka a osobně. Poprvé mi to řekl v červenci ve dvaadevadesátém.“ Na chvíli zaváhal, a pak jim vylíčil, co se událo toho dne, kdy byl svědkem střetnutí před letištěm, kde Ed obvinil muže s dodávkou z převážení mrtvých dětí v sudcích s nápisem ORGANICKÉ HNOJIVO. Helena tiše naslouchala, oči se jí zděšením rozšiřovaly. „Stejně nesmysly vykládal i v den, kdy tě zmlátil,“ končil Ralf, „ale to už je měl dost vyšperkované.“

„To tedy vysvětluje, proč se na vás tak fixoval,“ řekla Gretchen, „ale ono vlastně ani nezáleží na tom proč. Pravda je, že svým nejpříhloupějším příznivcům rozdál seznam tak zvaných setníků. Nevíme

zatím o všech, kteří na tom seznamu jsou, ale každopádně tam jsem já, Helena, pochopitelně Susan Dayová... a vy.“

Proč já? málem se zeptal Ralf, ale pak si uvědomil, že by to byla jen další zbytečná otázka. Možná se na něj Ed zaměřil proto, že na něj zavolal policii, když zmlátil Helenu; ale třeba k tomu ani neměl žádný důvod, který by se dal pochopit. Ralf si vzpomněl, jak někde četl, že vrah David Berkowitz – známý též jako Syn Samův – tvrdil, že někdy zabíjel na základě pokynů, které mu dával jeho pes.

„O co čekáte, že se pokusí?“ zeptal se Ralf. „O ozbrojené přepadení, jako z nějakého filmu s Chuckem Norrisem?“

Usmíval se, ale Gretchen zůstávala vážná. „Problém je v tom, že vůbec nedokážeme odhadnout, jak daleko až jsou schopni jít,“ řekla. „Možná se nepokusí vůbec o nic. A pak Edovi nebo někomu jinému rupne v hlavě, že musí něco udělat, a třeba vás vyhodí z okna vlastní kuchyně. V tom spreji je v zásadě naředený slzný plyn. Jen tak pro jistotu, o nic možná ani nejde.“

„Pro jistotu,“ řekl zamyšleně.

„Octl jsi se ve velice vybrané společnosti,“ řekla Helena s unaveným úsměvem. „Jediný další setník mužského pohlaví na jejich seznamu – pokud je nám známo – je starosta Cohen.“

„Tomu jste také daly tenhle sprej?“ zeptal se Ralf, ukazuje na nádobku na stole. Nevypadala o nic nebezpečněji, než vzorky holicího krému, které mu občas zadarmo chodí poštou.

„Ani jsme nemusely,“ řekla Gretchen. Opět pohlédla na hodinky. Helena postřehla její gesto a se spícím dítětem v náručí vstala. „Starosta totiž má povolení nosit zbraň.“

„Jak jste se dozvěděly zase tohle?“ zeptal se Ralf.

„Podívaly jsme se do záznamů na radnici,“ řekla a ušklíbla se. „O povolování zbrojních pasů musí existovat záznamy, podléhající kontrole veřejnosti.“

„Aha.“ Najednou ho něco napadlo. „A co Ed? Toho jste také zkontrolovaly? Ten nemá zbraň?“

„Nemá,“ řekla. „Ale lidi jako Ed přece ani nemusí žádat o povolení nosit zbraň, jestliže už překročí určitý bod... to je vám snad jasné, ne?“

„Ano,“ odpověděl Ralf a také vstal. „Nejspíš ano. A co vy, dámy? Dáváte na sebe pozor?“

„Ale to víte, že ano, vážený pane. O tom ani nepochybuje.“

Příkývl, ale pochybnosti v něm zůstaly. Zaslechl totiž v jejím hlasu jakýsi bodrý tón, který se mu pranic nelíbil – jako kdyby už tu otázku samu považovala za hloupou. Ale ona není ani trochu hloupá, a jestliže si to Gretchen neuvědomí, tak se může dostat do pěkného maléru – stejně jako její přátelé. Do parádního maléru.

„No doufám,“ řekl. „Opravdu doufám. Heleno, mohu ti Natálii snést se schodů?“

„Raději ne – mohl bys ji probudit.“ Pohlédla na něj vážně. „Ralf, nos u sebe ten sprej, udělej to pro mě, ano? Nesnesla bych pomýšlení, že ti někdo ublížil jen proto, že ses mne zastal – a Ed je pošuk, který už vůbec neví, co dělá.“

„Budu o tom vážně přemýšlet. Stačí?“

„Asi bude muset.“ Zpytavě si ho teď prohlížela, jako kdyby mu chtěla vyčíst něco z obličeje. „Vypadáš mnohem líp, než když jsem tě viděla naposledy – už zase dobře spíš, že?“

Ušklíbl se. „Abych pravdu řekl, pořád mám se spaním problémy, ale určitě už jsem na tom líp, když mi to každý říká.“

Natáhla se na špičky a políbila ho do koutku úst. „Zavoláme si, ne? Chci říct – zůstaneme ve spojení.“

„V tom se na mě můžeš klidně spolehnout, pohádka máje.“

Usmála se. „A ty zase na mě, Ralf – jsi ten nejlepší setník, jakého znám.“

Všechny je to rozesmálo tak, až se Natálie probudila a hleděla na ně s rozespalým překvapením.

* * *

Ralf je vyprovodil před dům a počkal, až honda Gretchen Tillburyové (na zadním nárazníku měla samolepku JSEM PRO A HLA-SUJI PRO!) zmizí z dohledu. Pak pomalu opět vystoupil do patra. Únava se mu lepila na paty jako nějaká neviditelná závaží. V kuchyni nejprve pohlédl na vázu s květinami, snaže se zahlédnout tu zvláštní a zajímavou zelenou mlhu, stoupající z jejich stonků. Nic. Pak vzal do

ruky sprej a znovu si prohlížel obrázky na obalu. Ohrožená žena brání se útočníkovi; zlý muž, včetně škrabošky kolem očí a mafiánského klobouku. Nic mezi tím, žádná šedá zóna.

Ralfa napadlo, že to Edovo šílenství je asi nakažlivé. Po celém Derry chodí ženy – mezi nimi i Gretchen Tillburyová a jeho miláček Helena – s takovými malými spreji v kabelkách, a všechny ty spreje říkají totéž: *Mám strach. Do Derry přišli zlí muži ve škraboškách a mafiánských kloboucích, a já mám strach.*

Ralf nijak netoužil stát se součástí toho všeho. Natáhl se na špičky, postavil sprej nahoru na kredenc vedle dřezu, a pak si navlékl starou koženou bundu. Udělá si procházku k piknikovému plácku u letišťě – možná tam najde nějakého partnera na šachy A když ne, tak si s někým rozdá alespoň partičku karet.

Ve dveřích kuchyně se zastavil a upřeně hleděl na květiny; pokoušel se je donutit, aby vydávaly tu nazelenalou mlhu. Nic se nestalo.

Ale byla tam. Viděl jsem ji – a Natálie také.

Ale viděla ji? Opravdu ji viděla? Děti přece upoutá cokoliv, diví se všemu – tak proč si je tak jistý?

„Prostě jsem,“ pronesl nahlas k prázdnému bytu. Správně. Ta zelená mlha, vystupující ze stonků květin, ta tam prostě byla – a hotovo. Všechny ty aury tam byly a...

„A pořád tam ještě jsou,“ řekl; nebyl si jist, zda ona jistota, kterou právě slyší ve vlastním hlase, je uklidňující či hrozivá.

A co kdybys v něm teď nehledal ani jedno, ani druhé?

Jeho myšlenka, hlas Carolyn – dobrá rada.

Ralf zamkl a vyrazil do Derry za páprdy, na partičku šachů.

7. KAPITOLA

Když se Ralf druhého října blížil po Harris Avenue ke svému domu, se štosem ušmudlaných rodokapsů z antikvariátu Staré stránky pod paží, spatřil na schodech verandy sedět nějakou postavu s knihou v ruce. Návštěvník si v ní ale nečetl; zasněně pozoroval zlatavé listí z dubů a tří dožívajících jilmů na druhé straně ulice, které vlahý celodenní vánek nanesl na chodník.

Jak Ralf přicházel blíž, poznával už ty rozcuchané řídnoucí šediny vlající kolem hlavy sedícího muže, jeho hubený krk, propadlý hrudník a křivé nohy ve starých zelených manšestrácích. Ani z dálky sto padesáti metrů nebylo pochybností o identitě toho návštěvníka: je to Dorrance Marstellar.

Ralf si povzdechl a došel zbytek cesty ke svému domu. Dorrance – nejspíš zhyponotizovaný jasnými barvami spadaneho listí – vzhlédl až ve chvíli, kdy na něj dopadl Ralfův stín. Pak se otočil, natáhl krk a usmál se na Ralfa svým obvyklým milým a zvláště odzbrojujícím úsměvem.

Faye Chapin, Don Veazie a někteří další páprdové, scházející se na piknikovém plácku u výpadovky (odkud se s koncem teplých dnů přesunou do kulečnickové herny na Jackson Street), považovali jeho úsměv za prostě jen další důkaz skutečnosti, že starý Dorrance to nemá v hlavě v pořádku, i kdyby se nakrásně odhlédlo od jeho zvyku všude s sebou tahat knížky básniček. Don Veazie – s jemností mu vrozenou – neřekl Dorrancemu jinak než staré pako a Faye jednou Ralfovi řekl, že by ho vůbec nepřekvapilo, kdyby se starý Dorrance dožil stovky „Lidi, co nemají nic pod čepicí, ty žijou vždycky nejdýl,“ vysvětloval Ralfovi. „Nemají žádný starosti, nezvyšuje se jim krevní tlak, a tak je nikdy neklepne pepka.“

Ralf na to ale měl trochu jiný názor. Způsob, jakým se Dorrance usmíval, z něj v Ralfových očích hňupa nečinil; ten úsměv mu připadal spíš nějak éterický a zároveň vědoucí... asi tak by se mohl usmívat hodný čaroděj. Nicméně dnes mu Dorranceho návštěva zrovna vhod nepřicházela; ráno se totiž probudil v novém rekordu – dvě minuty

před druhou hodinou – a cítil se teď příšerně utahaný. Netoužil po ničem jiném, než aby se mohl zabořit do křesla v obývací kabině, vypít si kávu a zkusit se začíst do některého z těch rodokapsů, co si vybral v antikvariátu ve městě. A pak by se mohl natáhnout a zkusit se trochu prospat.

„Nazdar,“ řekl Dorrance. V ruce měl knížku v měkké vazbě – *No-ci na hřbitově*, od jistého Stephena Dobynse.

„Ahoj, Dorranci,“ řekl. „Dobrá knížka?“

Dorrance nepřítomně pohlédl na knihu, jako kdyby zapomněl, že vůbec nějakou má; pak se usmál a přikývl. „Ano, velmi dobrá. Píše básně, které se čtou spíš jako povídky. Občas se mi nelíbí, většinou ale ano.“

„No prima. Hele, Dorranci, já tě sice vždycky rád vidím, ale vešel do tohotole kopce mě dneska nějak zmohl, takže bychom se mohli sejít třeba někdy jin...“

„Ale samozřejmě,“ řekl Dorrance a vstal. Vycházela z něj slabá skořicová vůně, a Ralf vždy musel myslet na egyptské mumie, uložené někde za rudými sametovými závěsy v potměšilých muzejích. Dorrance sice neměl v obličeji skoro žádné vrásky – s výjimkou vějířku kolem očí –, ale o jeho věku nebylo pochyb: původně modré oči mu vyšisovaly do vodově šedavého odstínu aprílové oblohy a jeho pokožka svojí průsvitností Ralfovi nějak připomínala pokožku Natálie. Rty měl promodralé, a když mluvil, vydával zároveň tiché mlaslavé zvuky. „To je v pořádku, stejně nejdu na návštěvu; jen jsem ti přišel něco vyřídit. Mám pro tebe takový menší vzkaz. Musím ho vyřídit.“

„Co vyřídit? Od koho?“

„Od koho, to tedy nevím,“ řekl Dorrance a vrhl na Ralfa pohled, z něhož bylo zřejmé, že si myslí, že Ralf buď je pitomec, nebo ze sebe pitomce dělá. „Do některých věcí se nepletu. A tobě jsem doporučoval totéž – pamatuješ se snad na to, ne?“

Ralf se sice na cosi pamatoval, ale ani zaboha by si nevzpomněl, co přesně to bylo. Ani ho to zas tak moc netrápilo. Byl utahaný, a pokud šlo o Susan Dayovou, už si dnes na tento námět vyslechl spoustu únavných litaní od Hama Davenporta. Navíc vůbec neměl náladu

vybavovat se teď se s Dorrancem Marstellarem o čemkoliv – a to i bez ohledu na to, jaký krásný sobotní den dnes máme. „No tak to vybal,“ řekl, „a já mizím nahoru – šlo by to?“

„Ale jistěže ano, jistě.“ Pak se ale Dorrance odmlčel a pohlédl na druhou stranu ulice, odkud právě čerstvý závan věru přinášel další chomáče listí, vířícího na pozadí jasné říjnové oblohy. Oči měl dokorán a Ralfovi cosi v nich připomnělo pro změnu zase malou Natálii – způsob, jakým se pokoušela chytit šedomodré zářivé stopy, jež zanechávaly jeho prsty, a způsob, jakým hleděla na vadnoucí květiny ve váze vedle dřezu. Ralf často vídal Dorranceho, jak se stejným výrazem a s povislou dolní čelistí dokázal třeba hodinu nebo déle sledovat přistávající a startující letadla na letišti u dálniční přípojky.

„Dorranci?“

Dorrance zamrkal. „Aha! Ovšem! Ten vzkaz! Mám ti vyřídit...“ Trochu se zachmuřil a pohlédl na knihu, kterou mačkal v rukách. Pak se mu tvář rozjasnila a opět pohlédl na Ralfa. „Mám ti vyřídit ‚Zruš ten termín‘.“

Teď se pro změnu zachmuřil Ralf. „Jaký termín?“

„Neměl ses do toho plést,“ opakoval Dorrance, a pak si zhluboka vzdychl. „Ale teď už je pozdě. Zapletenou housku nerozpleteš. Prostě ten termín zruš. Nenech toho chlápka, aby do tebe píchal nějaké jehly.“

Ralf už už stál na schodech na verandu; teď se ale znovu otočil k Dorrancemu. „Hong? Mluvíš o termínu u doktora Honga?“

„Jak to mám vědět?“ zeptal se Dorrance trochu udotýkaně. „Já se do ničeho nepletu, to už jsem ti řekl. Občas jen vyřídím nějaký ten vzkaz – jako třeba teď. Měl jsem jen za úkol ti vyřídit, abys zrušil termín u toho chlápka s jehlami – a to jsem udělal. Zbytek už je na tobě.“

Dorrance už zase hleděl na stromy na druhé straně ulice, ve svém zvláštním obličejí bez vrásek měl výraz mírné blaženosti. Poryvy větru mu rozcuchaly vlasy, jež teď připomínaly mořské chaluhy. Když se ho Ralf dotkl, stařec se k němu ochotně otočil – a Ralf si náhle uvědomil, že to, co Faye Chapin a ostatní považují za bláznovství, bude

nejspíš radost. A je-li tomu tak, pak tento omyl vypovídá víc spíš o nich, než o starém Dorranceovi.

„Dorranci?“

„Copak, Ralfe?“

„Ten vzkaz – od koho je?“

Dorrance chvíli přemýšlel – alespoň se zdálo, že přemýšlí – a pak k Ralfovi natáhl ruku s knížkou *Noci na hřbitově*. „Vezmi si ji.“

„Kdepak, u toho bych usnul,“ řekl Ralf. „Na básničky já moc nejsem, Dorranci.“

„Tyhle se ti budou líbit. Jsou to spíš příběhy...“

Ralf odolal silnému nutkání chytit starce a zatřást s ním, až by mu kosti začaly chrastit jako kastaněty. „Právě si nesu pár morzakorů ze Starých stránek. Spíš by mě zajímalo, kdo ti dal ten vzkaz o tom...“

Dorrance vložil s překvapivou rozhodností svazek básní do Ralfovy pravé ruky, v níž nedržel rodokapsy „Jedna z nich začíná ‚Všechno co dělám, rychle odbydu, abych se už mohl věnovat něčemu jinému‘.“

A než Ralf stačil něco říci, vykročil Dorrance přes trávník k chodníku. Zahnul doleva a vydal se směrem k dálniční přípojce, obličej zasněně obrácený vzhůru k modré obloze, přes kterou divoce vířily poletující listy, jako kdyby se chystaly k dostaveníčku někde za horizontem.

„Dorranci!“ vykřikl Ralf, náhle rozzlobený. Na druhé straně ulice Sue právě zametala před vchodem do krámu spadané listí. Když zaslechla Ralfovo zvolání, na chvíli zametání přerušila a zvědavě pohlédla jeho směrem. Ralf si pomyslel, že je idiot – prostě jen obyčejný starý idiot. Přinutil se k výrazu, který měl – jak doufal – vypadat jako srdečný úsměv, a zamával jí. Sue jeho zamávání opětovala a pokračovala v zametání. Dorrance mezitím klidně pokračoval v chůzi svým směrem. Byl už v polovině dalšího bloku domů.

Ralf se rozhodl, že ho nechá být.

* * *

Vyšel po schodech na verandu a přesunul si knížku od Dorranceho do levé ruky, že sáhne do kapsy pro klíče, když vtom spatřil, že se nemusí obtěžovat – dveře totiž nejenže nebyly ani zamčené, ale zíraly

na něj dokořán. Ralf McGoverna za jeho zapomnětlivost při zamykání předních dveří opakovaně plísnil a v poslední době měl dojem, že se mu snad už konečně úspěšně podařilo tomu svému nájemníkovi vtlouci do zabedněné palice, že zamykat musí. Ale vypadá to, že se radoval předčasně – McGovern zase zapomněl zamknout.

„Jdi do háje, Bille,“ brblal, vchází do stinné chodby a nervózně pohlížeje schodištěm nahoru. Klidně tam na něj může číhat Ed Deepneau, i když je bílý den. Nemůže ale přece celý den stát tady dole. Zavřel za sebou dveře a vydal se po schodech do patra.

Pochopitelně se obával zbytečně. Jen jednu chvíli se trochu lekl, a to když se mu zdálo, že vidí někoho stát v rohu obývacího pokoje; byla to ale jen jeho stará šedivá bunda. Místo toho, aby ji jako vždycy pověsil přes opěradlo židle nebo jen pohodil na pohovku, zavěsil ji pro změnu na věšák v rohu pokoje; není divu, že se tak lekl.

Šel do kuchyně a postál s rukama v zadních kapsách kalhot před kalendářem. Pondělí měl zakroužkované a vedle bylo naškrábáno HONG – 10:00.

Měl jsem jen za úkol ti vyřídit, abys zrušil termín u toho chlápka s jehlami – a to jsem udělal. Zbytek už je na tobě.

Ralf měl na chvíli pocit, že odstupuje od svého života, takže vidí na cestu, kterou má před sebou; že vidí víc, než jen jediný jasný výsek, jímž je třeba dnešní den. A to, co viděl, ho děsilo: viděl totiž neznámou cestu vedoucí do temného tunelu, kde na něj může čekat cokoliv Prostě úplně cokoliv.

Tak se vrat', Ralfe!

Ale bylo mu jasné, že právě tohle udělat nemůže. Bylo mu jasné, že se musí vydat do toho tunelu, ať chce nebo nechce. Měl pocit, že tam ani tak není veden, jako spíš postrkován nějakýma mocnýma, neviditelnýma rukama.

„No a co,“ zamumlal. Nervózně si konečky prstů masíroval spánky a stále přitom hleděl na zakroužkované datum – dva dny ode dneška – na kalendáři. „Je to tou nespavostí. Tou vlastně začaly všechny ty věci...“

Vlastně začaly *jaké* věci?

„Vyšinutosti,“ oznámil prázdnému bytu. „Tou vlastně začaly všechny ty vyšinutosti.“

Ano, vyšinutosti. Spousta vyšinutostí – ale jasnou jedničku mezi nimi představovaly ty aury, co se mu zjevovaly. Studené šedivé světlo – jako nějaká oživlá jinovatka – vznášející se nad tím chlapem, co si v restauraci Pauza – nejvyšší čas četl noviny. Maminka a hošík před samoobsluhou, propletené aury stoupající jim ze sevřených rukou jako nějaké provázky. Natálie a Helena, zabalené do zářivých obláčků barvy slonové kosti; Natálie pokoušející se chytit zářivé stopy po jeho pohybujiících se prstech, ty zvláštní pruhy, jež viděla jen ona a Ralf.

A teď se mu u prahu dveří objeví starý Dorrance, jako nějaký podivínský prorok ze Starého zákona... jenomže místo toho, aby ho vyzval k pokání, Dorrance mu sděluje, že má zrušit termín u akupunkturisty, jehož mu doporučil Joe Wyzer. Mohlo by to být k smíchu – jenomže není.

Ústí toho tunelu. Každý den se rýsuje blíž a blíž. Byl to vlastně tunel? A jestli ano, tak kam vede?

Spíš by mě zajímalo, co tam na mě může čekat, pomyslel si Ralf. Co tam může ve tmě číhat.

Neměl ses do toho plést, říkal Dorrance. Ale teď už je pozdě.

„Zapletenou housku nerozpleteš,“ mumlal si Ralf – a náhle se rozhodl, že už se nechce dívat na věci z odstupu; je to příliš zneklidňující. Lepší je stát blíž a probírat jen okamžité detaily – může začít třeba s tím termínem u akupunkturisty. Půjde tam, nebo se zachová dle rady starého Dorranceho, alias Ducha Hamletova otce?

Ale tohle přece není otázka, o níž by bylo třeba nějak zvlášť přemýšlet, usoudil Ralf. Joe Wyzer pracně umluvil sekretářku doktora Honga, aby mu našla termín začátkem října, a Ralf nemá v úmyslu ten termín rušit. Existuje-li nějaká cestička, která by ho mohla vyvést z tohodle houští, tak nejspíš ji najde, až když se na to dobře vyspí. Takže doktor Hong představuje nejbližší logický krok.

„Zapletenou housku nerozpleteš,“ opakoval si a šel do pokoje, aby si přečetl některý z těch rodokapsů.

Místo toho si ale začal listovat v knížce básniček, kterou mu dal Dorrance – *Noci na hřbitově* od Stephena Dobynse.

Dorrance měl pravdu: většina básní skutečně byla spíš povídkami, a Ralf navíc zjistil, že se mu docela líbí. Ta básnička, o níž se zmiňoval Dorrance, se jmenovala „Pronásledování“, a začínala takto:

Všechno co dělám, rychle odbydu, abych se už mohl věnovat něčemu jinému. Tak mi život utíká – řada závodních aut a nekončící stavba gotické katedrály. Oknem svého řítičího se auta vidím, jak za sebou zanechávám všechno, co mám rád: nepřečtené knihy, neodvyprávěné historky, nenavštívené krajiny...

Ralf si tu báseň přečetl dvakrát, úplně se do ní ponořil; pomyslel si, že je škoda, že ji nemůže přečíst Carolyn. Určitě by se jí líbila, což je dobře – a navíc by si u ní šplhnul (obvykle totiž četl jen rodokapsy a historické romány) už jen tím, že na takovou knížku kápnul a přinesl ji domů místo třeba kytice růží. Už už se začínal shánět po kousku papíru, aby si založil stránku, když vtom si uvědomil, že Carolyn je půl roku po smrti, a rozplakal se. Další čtvrt hodinu pak seděl v křesle s knížkou *Noci na hřbitově* v klíně a otíral si hřbetem levé ruky oči. Nakonec se zvedl, šel do ložnice, lehl si a pokoušel se usnout. Po hodině zírání do stropu vstal, uvařil si kávu a pustil si v televizi fotbal.

* * *

Městská knihovna mívala v neděli odpoledne otevřeno od jedné do šesti, a den po Dorranceho návštěvě tam Ralf zašel hlavně proto, že neměl nic jiného na práci. V čítárně s vysokým klenutým stropem obvykle posedávalo pár starších lidí jako on, většinou listujících různými nedělními novinami, které si zde v klidu mohli přečíst. Když se však Ralf vynořil z prostoru mezi regály, kde strávil čtyřicet minut probíráním se různými odbornými lékařskými publikacemi, zjistil, že dnes má celou místnost jen pro sebe. Včerejší jásavě azurovou oblohu vystřídal vytrvalý déšť, který nalepil čerstvě spadané listí k povrchu chodníků, nebo spláchl pod obrubníky a do zvláštního a nepříjemně propleteného systému kanalizace města. Pořád ještě foukal vítr, teď ale už občas nepříjemně studený severák. Rozumní (nebo šťastnější) staří lidé teď sedí v teple svých domovů a nejspíš sledují poslední zá-

pas další neúspěšné sezóny Red Sox, hrají s vnučaty dámu nebo Člověče nezlob se, popřípadě chrupou na gauči po výživném nedělním kuřeti.

Ralfa ale žádný baseball ani Red Sox nezajímají, nemá žádné děti ani vnučata, a pokud jde o odpolední šlofik – škoda mluvit. A tak nasednul v jednu hodinu na autobus Zelené linky, který ho odvezl až ke knihovně – kde se teď třese zimou, protože si vzal jen starou šedivou bundu, a v čítárně je dost chladno. A nevlídno. Krb je prázdný a podle teploty radiátorů usoudil, že kotelná ještě nezahájila sezónu. Navíc se nedělní služba v knihovně ani neobtěžovala otočit vypínači, jimiž se rozsvěcovaly velké koule osvětlovacích těles čítárny, visících ze stropu. Denní světlo pronikající okny jakoby padalo neužitečně k zemi, kouty místnosti zůstávaly plné stínů. Dřevorubci, vojáci, bubeníci a Indiáni na všech těch starých obrazech, rozvěšených po zdech kolem, teď připomínali jakési zlé duchy. Studený déšť šuměl a občasné poryvy větru vrhaly kapky na okenní tabulky.

Měl jsem raději zůstat doma, pomyslel si Ralf – ale vlastně tomu ani nevěřil; za takového počasí by to doma nepochybně bylo ještě horší. Mimoto v regále, který by označil za Sedmispáčovo oddělení, našel zajímavou novou knihu: *Struktura snů*, od MUDr. Jamese M. Halla. Rozsvítil, aby trochu zapudil nevlídnot rozlehlé místnosti, posadil se k jednomu ze čtyř dlouhých, prázdných stolů, a začel se do svého úlovku.

Ještě před zjištěním, že spánkové fáze REM a NREM představují rozdílné stavy (uváděl Hall), přivedly studie zabývající se úplnou deprivací dané spánkové fáze autora Dementa (1960) k vyslovení domněnky, že právě tato deprivace... způsobuje bdícímu subjektu poruchy osobnosti...

Vážený příteli, tak v tomhle tedy máte naprostou pravdu, pomyslel si Ralf. Vždyť já nejsem schopen najít ani ten pitomý pytlík polívky, když ji zrovna potřebuji.

... dřívější studie absence snů též nastolovaly vzrušující dohady, že schizofrenie by mohla představovat určitou poruchu, při níž deprivace nočního snění vede k přenesení a proniknutí procesu snění do běžného denního života bdící osoby.

Ralf se hrbil nad knihou, lokty na stole, sevřené pěsti tiskl ke spánkům, čelo měl svrašťené v hlubokém soustředění. Byl zvědavý, zda se autor bude zmiňovat i o těch aurách – třeba jen nevědomky. Jenomže on přece sny má, sakra – a většinou velmi živé. Právě včera se mu zdálo, že tancuje s Lois Chasseovou ve staré městské hale (ta už dávno nestojí; spadla při povodni, která před osmi lety poničila větší část středu města). V tom snu měl nejspíš v úmyslu ji balit, ale pořád je nějak otravoval ten šupák Trigger Vachon.

Protřel si oči, pokusil se soustředit, a opět se zabral do čtení. Neviděl ve dveřích čítárny náhle se zjevivšího muže ve vytahané šedivé mikině, který tam zůstal stát a tiše ho pozoroval. Asi po třech minutách muž sáhl pod mikinu (měl na ní vyšíтый obrázek psa Snoopyho ze seriálu o Charlie Brownovi) a z pochvy na opasku vytáhl lovecký nůž. Obdivně si prohlížel jeho ostří, a jak jím otáčel sem a tam, odrážely se od zubaté čepele paprsky světla z koulí osvětlovacích těles. Pak vykročil ke stolu, kde se Ralf s hlavou zabořenou mezi pažemi skláněl nad knihou. Posadil se vedle něj. Ralf si jeho přítomnost uvědomil jen velice vzdáleně a nezřetelně.

Tolerance ztráty spánku bývá různá a liší se dle věku subjektu. Mladší subjekty vykazují časnější nástup poruch a výraznější fyzické reakce, zatímco starší subjekty...

Na Ralfově rameni se sevřela ruka a vyrušila ho ze čtení.

„Jakpak asi budou vypadat?“ zašeptal mu do ucha vzrušený hlas, jehož slova se nesla na závanech odporného pachu, připomínajícího zapařenou slaninu, pomalu smaženou na směsi česneku a žluklého másla. „Myslím tvý vnitřnosti. Moc mě zajímá, jak se budou vyjímat na podlaze, až ti je vyvrhnu. Co ty na to, ty jeden bezbožnej setnickej vrahu nevinátek? Co myslíš – budou žlutý, černý, rudý, nebo jiný?“

Ralf ucítil na levém boku cosi tvrdého a ostrého; pomalu se mu to začalo šinout po žebrech dolů.

„Už se nemůžu dočkat, až to zjistím,“ zašeptal ten vzrušený hlas. „Už se nemůžu dočkat.“

* * *

Ralf velice pomalu otočil hlavu; krční šlachy mu přitom praskaly. Neznal sice jméno toho muže s odporně páchnoucím dechem – muže, který ho píchal do boku něčím, co nad jakoukoliv pochybností bude pořádně ostrá kudla –, ale poznal ho okamžitě: Dost mu pomohly brýle s obroučkami z rohoviny, jednoznačné vodítko však představovaly ty šaškovsky pocuchané chomáče šedivých vlasů, připomínající Ralfovi současně jednoho vlasatého televizního moderátora a Alberta Einsteina. Byl to ten muž, který stál za Edem Deepneauem na fotografii v novinách, jež zachycovala Hamiltona Davenporta se zdviženou zařatou pěstí a Dana Daltona s naraženým Davenportovým transparentem s nápisem VOLBA, NE STRACH na hlavě. Ralf měl pocit, že je to tentýž člověk, jehož zahlédl v nějaké televizní reportáži o pokračujících demonstracích proti interrupcím. Jeden z těch bezejmenných obličejů v davu, co vykřikují hesla a mávají transparenty; prostě jeden z vrhačů jedovatých kopí. Až na to, že právě tenhle bezejmenný vrhač jedovatých kopí ho zrovna teď asi hodlá zapíchnout.

„Tak co myslíš?“ zeptal se muž v mikině se Snoopym, zase tím vzrušeným šepotem. Zvuk toho šepotu děsil Ralfa snad ještě víc než čepel nože, posunující se mu pomalu nahoru a zase dolů po kožené bundě, nepochybně mapující zranitelné orgány na levé straně těla: plíce, srdce, ledviny, střeva. „Jakou barvu budou mít?“

Dech mu páchnul přímo příšerně, ale Ralf se neodvažoval odtáhnout nebo odvrátit hlavu ve strachu, že při jakémkoliv jeho pohybu by nuž přestal s mapováním a vnořil by se mu do masa. Teď se mu sunul zase nahoru. Za tlustými čočkami brýlí s rohovinovými obroučkami plavaly jako nějaká podivná ryba hnědé oči toho člověka. Má v nich nějak nepřítomný a podivně vystrašený výraz, pomyslel si Ralf. Jsou to oči člověka, jemuž dávají nebesa znamení, a který nejspíš v noci slyší z hlubin šatníku šeptání nějakých hlasů.

„To nevím,“ řekl Ralf. „Ale především nevím, proč mi chcete ublížit.“ Aniž by pohnul hlavou, bleskově přelétl očima místnost v naději, že někoho zahlédne – kohokoliv. Čítárna však byla stále stejně prázdná. Zvenčí se ozývaly poryvy větru a kapky deště, narážející na okenní tabulky.

„Protože seš zsranej *setník!*“ vyrážel ze sebe šedovlasý muž. „*Zsranej vrah neviňátek! Kradeš nenarozený plody!* Prodáváš je těm, co ti nabídnou nejvíc! Vím vo tobě všechno!“

Ralf pomalu spustil pravou ruku, kterou si podpíral hlavu. Byl pravák a tak všechno, co mu přes den přišlo pod ruku, skončilo obvykle v pravé kapse, ať už na sobě měl cokoliv. Stará šedivá bunda měla velké našité kapsy, ale obával se, že i kdyby se mu podařilo nepozorovaně zasunout do některé z nich ruku, že by tou nejnebezpečnější věcí, kterou by tam nahmatal, byl nejspíš obal od žvýkačky. Pochyboval i o tom, zda u sebe má třeba jen kleště na nehty.

„To vám řekl Ed Deepneau, že?“ zeptal se Ralf a vyjekl, když se mu nůž bolestivě zabořil do boku právě pod místem, kde končí žebra.

„Neodvažuj se vyslovit jeho jméno,“ zašeptal muž v mikině se Snoopym. „Jeho jméno se neodvažuj ani vyslovit! Zloději plodů! Zbabelej vrahu! *Setníku!*“ Přitlačil na nůž, a tentokrát se ozvala skutečná bolest, když čepel pronikla kůží bundy. Ralfovi se nezdálo, že už je bodnutý – zatím asi ještě ne. Ale bylo mu jasné, že ten pošuk už tlačí dost na to, aby mu zůstala ošklivá modřina. Což by vlastně ani tak moc nevadilo; jestli se z toho dostane jen s modřinou, tak si bude moci gratulovat.

„Tak dobře,“ řekl. „Nebudu jeho jméno vyslovovat.“

„Řekni, že toho lituješ,“ syčel muž v mikině se Snoopym a opět mu přitiskl k tělu nůž. Tentokrát už pronikl Ralfovi košili; pocítil první zašimrání horkého pramínku krve, stékajícího mu po boku. *Na co asi míří čepel teď, přemítal. Na játra? Žlučník? Co je na levém boku v tomhle místě?*

Buď si nedokázal vzpomenout – nebo nechtěl. Měl teď totiž před očima výjev, který mu nedovolovat soustředit se na cokoliv jiného – viděl zastřeleného jelena, zavěšeného během lovecké sezóny na přezmenu před venkovským obchodem. Lesklé oči, vyplazený jazyk a

tmavá štěrbinu podél břicha, kde ho nějaký muž s nožem – stejným jako je tehle – rozřízl a vyvrhl mu vnitřnosti, aby zůstala jen hlava, maso a kůže.

„Lituji toho,“ řekl Ralf už zdaleka ne pevným hlasem. „Opravdu toho lituji.“

„Jo, jasně! Měl bys, jenomže ty nelituješ! Ty totiž vůbec ničeho nelituješ!“

Další bodnutí. Nová vlna bolesti. Další horký čúrek, stékající mu po boku. A v místnosti se náhle rozjasnilo, jako kdyby sem pronikly dvě nebo tři posádky televizního štábu s kamerami, jež po Derry natáčely demonstrace proti interrupcím, a zapnuly na kamerách všechny reflektory. Pochopitelně žádné kamery kolem nebyly – ty reflektory se rozsvítily v něm.

Otočil se k muži s nožem – muži, který do něj vlastně ten nůž právě vrážel – a spatřil, že je obklopený měňavou zelenou a černou auru, připomínající Ralfovi

(světla močálu)

fosforeskující záblesky, jež lze občas po setmění zahlédnout v mokřinách. Prostupovaly jimi ostnaté šlahouny ryzí černí. Hleděl na auru útočníka se vzrůstajícím znechucením, téměř nevnímaje ostří nože, vnikající mu teď o dalších pár milimetrů hlouběji do těla. Nejasně si uvědomoval, že se mu na boku na košili a podél opasku rozšiřuje krvavá skvrna – ale to bylo vše.

Je to blázen, a chce mě zabít – myslí to vážně. Zatím ještě není úplně připravený, ještě se k tomu úplně nepropracoval, ale už je blízko. A pokud bych se pokusil utéci – pokusil se třeba jen o kousek od táhnout od toho nože, co do mě vráží; okamžitě by to udělal. Mám dojem, že vlastně doufá, že se rozhodnu pohnout... pak by mohl říkat, že jsem si to způsobil sám, že jsem si za to mohl sám.

„Ty a tobě podobný, jojo,“ říkal muž se šaškovsky rozčuchanou kstící šedivých vlasů. „Vo vás my totiž víme všechno.“

Ralf se zvenčí dotkl pravé kapsy... a nahmatl tam nějaký větší objekt, který ani nepoznával, ani si nepamatoval, že by tam ukládal. Což ovšem neznamená nic, protože vzhledem k tomu, že si nepamatu-

je ani zda číslo předprodeje do kina má na konci 1317 nebo 1713, je možné všechno.

„Takový jako ty, jojo!“ řekl muž znova. „Jojo, jojo, *joJO!*“ Muž znovu přitlačil na nůž a Ralfovi teď už nečinilo žádné potíže uvědomit si bolest; pocítil ji náhle až v zátylku. Zachroptěl a pravou ruku pevně sevřel na kapse bundy – na oblém předmětu uvnitř.

„Nekřič,“ zasyčel muž s rozcuchanou kšticí tichým, vzrušeným šepotem. „Varuju tě, ani to nezkoušej!“ Zíral svýma hnědýma očima Ralfovi do obličej a čočky brýlí mu je zvětšovaly tak, že malé vločky lupů, zachycené na jeho řasách, byly velké skoro jako hrášky Ralf viděl auru toho muže dokonce i v jeho očích – vlnila se mu kolem panenek jako zelenavý kouř nad černou hladinou vody. Hadovité úponky protkávané zeleným světlem teď byly silnější, proplétaly se – a Ralf pochopil, že jestliže se mu čepel nože zaboří do těla až po střenku, zatlačí ji tam ta část osobnosti tohoto muže, jež produkuje právě ty černé šlahouny. Ta zelená barva představuje zmatek a paranoi; černá je něčím jiným. Něčím

(zvnějšku)

mnohem horším.

„Ne,“ zasípal, „Nebudu. Nebudu křičet.“

„Dobře. Už cítím, jak ti buší srdce. Přejde totiž nejdřív na čepel tohodle nože a pak na mou dlaň. Buší ti teda parádně.“ Mužovy rty se pootevřely v jakémsi pokřiveném šklebu odporného úsměvu. V koutcích úst se mu objevily zpěněné sliny. „Možná se mi tu svalíš a klepne tě pepka, ani se nebudu muset namáhat tě zabít.“ Ralfův obličej zaplavila další vlna smrdutého pachu. „Seš už stejně příšerně starej.“

Krev mu teď na boku vytékala z ran na dvou, možná dokonce třech místech. Bolest, jakou mu působila do útrob vnikající čepel nože, byla šílená – jako kdyby to bylo žihadlo nějaké nestvůrně obrovitě včely.

Nebo jehla, napadlo Ralfa, a to pomyšlení mu – i přes dané okolnosti – na okamžik připadlo dokonce zábavné... nebo možná právě vzhledem k těm okolnostem. Tohle je přece ten pravý muž s jehlou; doktor James Roy Hong bude jen jeho velmi slabým odvarem.

A *vlastně jsem ani neměl možnost ten termín zrušit*, pomyslel si Ralf. Hned ho ale napadlo, že takoví šílenci, jako je tenhle chlap v mikině se Snoopym, stejně na žádná zrušení nedají. Takoví šílenci mají vlastní postupy, kterých se drží za všech okolností.

Ralfovi ale bylo jasné, že ať už má následovat cokoliv, nedokáže už dlouho vydržet tlak té čepele, nořící se mu do těla. Palcem nadzvedl chlopeň kapsy a vsunul dovnitř ruku. V okamžiku, kdy se toto oblého předmětu dotkl špičkami prstů, se mu rozbřeslo: to je přece ten sprej, který Gretchen vytáhla z kabelky a postavila na kuchyňský stůl. *Takový malý dárek od všech vašich vděčných přátel v Péči o ženu*, řekla tenkrát.

Ralf neměl ani ponětí, jak se mohla z kredence v kuchyni ta věc octnout v kapse jeho staré podzimní bundy, ale hlavu si s tím nelámал. Sevřel ruku kolem chladivého válečku a palcem zatlačil na víčko z plastu, aby odskočilo. Nespouštěl přitom ani na okamžik oči ze zkriveného, vylekaného a vyčerpaného obličejе muže s rozčuchanou kšticí.

„Já něco vím,“ řekl Ralf. „Když mi slíbíte, že mě nezabijete, tak vám to řeknu.“

„Cože?“ zeptal se muž s rozčuchanou kšticí. „Kristepane, co by takovej kripl, jako seš ty asi moh vědět?“

Co by asi mohl kripl jako jsem já věděl? zeptal se Ralf sám sebe, a odpověď přišla okamžitě – naskočila jako tři stejná políčka v hracím automatu. Přinutil se naklonit do zelené aury obklopující toho muže, do oblaku příšerného pachu, vycházejícího z jeho narušených vnitřností. Současně vytáhl z kapsy sprej, přitiskl si ho ke stehnu a připravil si ukazováček na jeho spoušť.

„Vím, kdo je Král Krvavec,“ zamumlal.

Oči za špinavými obroučkami se rozšířily – ne pouze překvapením, ale i šokem – a muž s rozčuchanou kšticí se od něj trochu odtáhl. Na krátký okamžik tak uvolnil ten příšerný tlak na Ralfův bok. Nabídl mu tím příležitost – možná jedinou a vůbec poslední –, kterou Ralf okamžitě využil: škulb sebou doprava, spadl ze židle a svalil se na podlahu. Zátýlkem sice narazil na dlaždice, ale ve srovnání s úlevou,

jakou pocítil v okamžiku, kdy se zbavil té čepele nože v boku, se mu bolest z toho nárazu zdála zanedbatelná a vzdálená.

Muž s rozcuchanou kšticí vyjekl; vydal ze sebe zvuk představující směs zuřivosti a rezignace – jako kdyby si za svůj dlouhý a těžký život už na podobné nepříznivé zvraty osudu zvykl. Natáhl se přes prázdnou Ralfovu židli, ve zrůzněné tváři vyvalené oči, připomínající teď nějaká blyštivá stvoření z říše fantazie, žijící v nejhlubších proláklínách oceánů. Ralf zvedl sprej a na sekundu mu blesklo hlavou, že si vůbec neověřil, kam směřuje otvor trysky – zrovna tak si může náplň Bodyguardu nastříkat sám na sebe.

Tím se teď ale nemá čas trápit.

Stiskl klobouček spreje ve stejný okamžik, kdy muž s rozcuchanou kšticí napřáhl nůž. Mužův obličej zahalil obláček jemných kapek, připomínajících Ralfovi mlhu, kterou mu doma na záchodě produkuje osvěžovač vzduchu s lesní vůní.

Výsledek se dostavil okamžitě – a předčil veškeré Ralfovo očekávání. Muž s rozcuchanou kšticí zaječel bolestí, upustil nůž (dopadl Ralfovi na levé koleno a přistál mu mezi nohama), chytil se za obličej a strhl si brýle. Odletěly na stůl. Tenká a jakoby mastná aura, která ho obklopovala, současně na chvíli zazářila jasně červeně a pak zmizela – alespoň z Ralfova zorného pole.

„*Sem slepej!*“ zaječel muž s rozcuchanou kšticí hysterickou fistulí. „*Sem slepej! Sem slepej!*“

„Ne, nejsi,“ řekl Ralf, zvedaje se roztreseně na nohy „Jsi jen...“

Muž s rozcuchanou kšticí znovu zaječel a padl na podlahu. Převaloval se po černobílých dlaždicích sem a tam s rukama na obličejí a vyl jako děcko, které si přiskříplo prst ve dveřích. Mezi roztaženými prsty mu prosvítala pokožka obličejí s výrazně a znepokojivě rudými pupenci.

Ralf se rozhodl, že okamžitě zmizí a toho chlapa nechá svému osudu, neboť nepochybně jde o velice nebezpečného blázna; ale přistihl se, že se natolik vylekal a stydí za to, co mu právě provedl, že své nepochybně výborné rozhodnutí nedokáže realizovat. Už pomalu začal pochybovat o tom, že šlo o klasickou záležitost – totiž buď zneškodní útočníka a přežije, nebo zemře. Sklonil se a váhavě se dotkl

mužovy paže. Ten se od něj odvalil a začal špinavými teniskami bušit do podlahy jako dítě při záchvatu psotníku. „*Ty hajzle jeden!*“ řval. „Něčím jsi mě musel střelit!“ A pak zaječel neuvěřitelnou větou: „*Budu tě žalovat a přideš vo všechno!*“

„Než se rozhodneš pro nějakou žalobu, tak budeš muset nejspíš nějak vysvětlit, jak to vlastně bylo s tím nožem,“ řekl Ralf. Pohlédl na nůž, ležící na dlaždicích, shýbl se pro něj, ale pak se zamyslel. Bude lepší, když na něm nebudou jeho otisky prstů. Když se opět zvedal, zatočila se mu hlava; zvuky dešťových kapek, dopadajících na okenní tabulky, náhle začaly znít dutě a jakoby odněkud zdaleka. Odkopl nůž; zapotácel se a musel se přidržet opěradla židle, na níž předtím seděl, aby neztratil rovnováhu. Pomalu přicházel k sobě. Z chodby zaslechl blížící se kroky a mumlání znepokojených hlasů.

Teďka jdete, pomyslel si Ralf otráveně. Kde jste se ale flákali před třemi minutami, právě když se mi tenhle chlápek chystal propíchnout plíce jako balónek z poutě?

Ve dveřích se objevil Mike Hanlon – štíhlý, asi třicetiletý hlavní knihovník, jehož kudrnaté krátké šediny ho dělaly trochu starším. Za ním vykukoval nějaký mladík, v němž Ralf poznával nedělní službu; za nimi se tísnili ještě tři nebo čtyři čumilové, nejspíš z čítárny periodik.

„Pane Robertsi,“ zvolal Mike. „Kriste pane, jste zraněný?“

„Já jsem v pořádku, zraněný je tenhle,“ řekl Ralf. Když ukazoval na muže na podlaze, podíval se náhodou na sebe a viděl, že ani zdaleka není v pořádku. Jak zvedl ruku, odhrnul si bundu a obnažil tak na levé straně košile červenou krvavou skvrnu tvaru kapky, začínající už v podpaží. „A sakra,“ řekl tiše a posadil se. Loktem odstrčil brýle s rohovinovými obroučkami, které odletěly až skoro na druhou stranu stolu. S vrstvičkou kapek na sklech připomínaly oči oslepené šedým zákalem.

„*Postříkal mě kyselinou!*“ ječel muž na podlaze. „*Nic nevidím a kůže se mi škvaří! Jasně to cítím, jak se mi škvaří!*“ Ralfovi ten jekot zněl jako vědomé imitování křiku baby Jagy, kterou právě děti šouply do pece.

Mike krátce pohlédl na muže na podlaze a pak si sedl na židli vedle Ralfa. „Co se přihodilo?“

„No, vlastně to žádná kyselina není,“ řekl Ralf a ukázal Mikeovi sprej s nápisem Bodyguard. Postavil ho na stůl vedle knihy *Struktura snů*. „Ta dáma, co mi to dala, ta říkala, že to není tak silné jako slzný plyn, že to jen dráždí zrak a nutí ke zvracení...“

„Co je s ním, o to celkem starost nemám,“ řekl Mike netrpělivě. „Kdo dokáže takhle ječet, ten nejspíš v příštích třech minutách neumře. Spíš mám starost o vás, pane Robertsi – máte představu, jak moc vás pobodal?“

„Vlastně mě vůbec nepobodal,“ řekl Ralf. „On... jen mě trochu šťouchal. Tímhle.“ Ukázal na nůž, ležící na dlaždicích. Při pohledu na jeho červenou špici pocítil, jak se o něj znovu pokouší bezvědomí.

Mladík, který měl nedělní službu, si prohlížel muže na podlaze. „Aha,“ řekl. „Tak tohle chlápka přece známe, Miku – to je Charlie Pickering.“

„No pozdrav pánbů,“ řekl Mike. „Taky mě to mohlo napadnout.“ Pohlédl na mladíka a povzdechl si. „Raději běž zavolat policii, Justine. Vypadá to, že tu pro ně máme případ.“

* * *

„Jsem v maléru za to, že jsem tohle použil?“ ptal se Ralf o hodinu později, když ukazoval na jeden ze dvou zapečetěných igelitových sáčků na desce pracovního stolu v kanceláři Mikea Hanlona. Na sáčku byl nalepený proužek žluté pásky označený PŘEDMÉT DOLIČNÝ: Aerosolový sprej, DATUM: 3. října 1993 a MÍSTO: Městská knihovna, Derry.

„V podstatně menším, než bude náš Charlie za to, že použil tohle,“ řekl John Leydecker a ukázal na druhý zapečetěný sáček. Byl v něm lovecký nůž s teď již zaschlou krví hnědavé barvy na špičce čepele. Leydecker dnes měl na sobě sportovní svetr se znakem rugbyového týmu University of Maine, v němž vypadal zvláště mohutně. „My totiž dost uznáváme zásadu přiměřené sebeobrany. Ale raději o ní moc nemluvíme nahlas – je to totiž něco jako kdybyste uznával, že je země placatá.“

Milce Hanlon, opírající se o veřej dveří, se zasmál.

Ralf jen doufal, že na něm není vidět, jak moc se mu ulevilo. Když na něm pracoval ošetřovatel (shodou okolností jeden z těch chlápků, kteří v srpnu odváželi Helenu Deepneauovou do nemocnice) – nejdřív zranění vyfotografoval, pak dezinfikoval, stáhl a obvázal – seděl a zuby mu jektaly při představě soudce, který ho posílá na půl roku do okresního vězení za napadení nebezpečnou zbraní. *Pane Robertsí, vyslovuji přesvědčení, že váš trest poslouží jakožto exemplární a výstražný pro všechny další staré prd'oly v okolí, kteří by mohli mít pocit, že mají právo beztrestně se poflakovat na svobodě se spreji s nervovým plynem po kapsách...*

Leydecker ještě jednou pohlédl na šest polaroidových fotografií, seřazených na stole vedle Hanlonova počítače. První tři pořídil mladý ošetřovatel pohotovostní služby ještě před tím, než Ralfovi rány vyčistil. Byl na nich malý tmavý kruh – připomínající hodně zvětšenou tečku, jak by ji asi udělaly děti, které se učí psát – na Ralfově boku těsně nad pasem. Zbývající tři pořídil ošetřovatel poté, co ránu stáhl a získal Ralfův podpis na formulář, kterým potvrdil, že mu byla nabízena hospitalizace, a že ji odmítl. Na těchto fotografiích už bylo možné vidět počátek čehosi, co se nepochybně změní na nanejvýš pozoruhodnou a malebnou modřinu.

„Bůh žehnej Edwinu Landovi a Richardu Polaroidovi,“ řekl Leydecker, ukládaje fotografie do dalšího igelitového sáčku s označením PŘEDMĚT DOLÍČNÝ.

„Tak mám dojem, že žádný Richard Polaroid ani neexistoval,“ řekl Milce Hanlon ze svého stanoviště u dveří.

„Možná neexistoval, ale přesto – Bůh mu žehnej. Žádná porota, která se podívá na tyhle fotografie, nemůže udělat nic jiného, než vám udělit medaili, Ralfe – a ani Clarence Darrow by si nedovolil nepřiložit je k důkazům.“ Pohlédl na Mikea. „Charlie Pickering.“

Milce přikývl. „Charlie Pickering.“

„Hovado.“

Mike opět přikývl. „Hovado de luxe.“

Oba na sebe chvíli zachmuřeně hleděli a pak se ve stejný okamžik rozchechtali. Ralf přesně chápal jejich pocity – bylo to k smíchu, pro-

tože to bylo hrozné, a hrozné to bylo proto, že to bylo k smíchu – a musel se kousat do rtů, aby se k nim nepřipojil. To by teď bylo to poslední, co potřeboval; rána by ho bolela jako čert.

Leydecker vytáhl ze zadní kapsy kapesník, otřel si slzíci oči a zase zvažněl.

„Pickering patří mezi ty bojovníky za právo na život, že?“ zeptal se Ralf. Vzpomněl si, jak Pickering vypadal, když mu mladý pomocník Mikea Hanlona pomáhal posadit se. Bez brýlí ten člověk působil asi stejně nebezpečně, jako králík ve výloze obchodu s domácími miláčky.

„Dalo by se to tak říct,“ odtušil Milce suše. „Je to ten člověk, co ho loni chytili v garážích pro nemocnici a kliniku Péče o ženu. V ruce měl kanystr s benzínem a na zádech ruksak s prázdnými láhvemi.“

„Nezapomínejte na ty proužky natrhaných prostěradel,“ řekl Leydecker. „Měly mu posloužit jako zápalné šňůry. Tenkrát byl Charlie ještě řádným členem sdružení Chléb náš vezdejší.“

„Dostal se blízko k založení požáru?“ zeptal se Ralf zvědavě.

Leydecker pokrčil rameny „Ani ne. Někdo z toho sdružení nejspíš dospěl k názoru, že zapálení místní ženské kliniky má blíž k terorismu než politice a anonymně zavolal na policii.“

„Dobrá práce,“ řekl Mike. Opět se uchechtnul a pak si založil ruce na prsou, jako kdyby se pokoušel zadržet další záchvat smíchu.

„Jo,“ řekl Leydecker. Propletl si prsty obou rukou, předpažil a nechal si praskat klouby „A nějaký rozumný, starostlivý soudce pak poslal Charlieho místo do basy na půlroční léčení a terapii do ústavu v Juniper Hillu – a nejspíš pak také rozhodl, že Charlie už je v zdravý, protože přinejmenším od července je zase zpátky ve městě.“

„Jo,“ souhlasil Mike. „Máme ho tady skoro denně. Zlepšuje pověst města. Hučí prakticky do každého návštěvníka – vykládá jim nesmysly o tom, že každá ženská, která si nechá udělat potrat, se bude smažit v síře pekelné, a že ty největší hříšnice jako Susan Dayová budou hořet navěky v ohnivém jezeře. Jenom nechápu, proč jdou po vás, pane Robertsi.“

„Nejspíš mám prostě štěstí, řekl bych.“

„Není vám něco, Ralfe?“ zeptal se Leydecker. „Jste nějak bledý.“

„Jsem v pořádku,“ řekl Ralf, i když zrovna nejlíp se necítil; začínal se mu zvedat žaludek.

„Nevím, jestli jste zrovna v pořádku, ale každopádně máte štěstí. Štěstí, že jste dostal tenhle pepřový sprej; štěstí, že jste ho měl s sebou, ale největší vaše štěstí spočívalo v tom, že Pickering prostě nepřišel zezadu a nepíchnut vám tu kudlu rovnou do krku. Chce se vám zajet se mnou na stanici a učinit formální výpověď teď hned, nebo...“

Ralf náhle vyskočil ze starožitné otáčecí židle Mikea Hanlona, přeběhl místnost s levou rukou před ústy a rozrazil dveře v zadním pravém rohu místnosti v naději, že to není šatník. Kdyby byl, nejspíš by naplnil Mikeovy galoše napůl stráveným sendvičem se smaženým sýrem a rajčatovou polévkou se žaludečními šťávami.

Ukázalo se ale, že jde přesně o ten typ místnosti, kterou potřeboval. Ralf poklekl před toaletní mísou a zvracel s očima zavřenýma a levou paží přitisknutou k místu, kde mu Pickering udělal do boku díru. Bolest, kterou pociťoval při svalových křečích, byla příšerná.

„Předpokládám, že odpověď zní ne,“ ozval se za ním Mike Hanlon a chlácholivě mu položil ruku na rameno. „Jste v pořádku? Nezačalo vám to zase krváčet?“

„Myslím, že ne,“ řekl Ralf. Začal si rozepínat košili, pak přestal a opět si přitiskl ruku k boku, protože žaludkem mu proběhla ještě jedna křeč. Pak zvedl ruku a podíval se na košili. Byla bez poskrvny. „Zdá se, že to je v pořádku.“

„Dobrá,“ řekl Leydecker. Stál hned za knihovníkem. „Hotovo?“

„Myslím, že ano.“ Ralf zahanbeně pohlédl na Mikea. „Moc se vám za to omlouvám.“

„Nebud'te směšný.“ Mike pomohl Ralfovi na nohy.

„Tak pojďte,“ řekl Leydecker. „Zavezu vás domů. Na protokol bude dost času zítra. Teď si potřebujete odpočinout, a v noci se pak se pořádně prospat.“

„No jo, není nad pořádné vyspání,“ souhlasil Ralf. Došli ke dveřím kanceláře. „Byl byste tak laskav, detektive Leydeckere, a pustil mi ruku? Ještě přece spolu nechodíme – nebo už snad ano?“

Leydecker chvíli vypadal překvapeně, a pak Ralfa pustil. Mike se opět rozchechtal. „Nechodíme spolu“ – to bylo dost dobré, pane Roberts.“

Leydecker se usmíval. „Sice spolu nechodíme, ale jestli chcete, říkejte mi Jack. Nebo John. Jenom ne Johnny. Od doby, co mi umřela matka, je jediný člověk, který mi říká Johnny, starý kantor McGovern.“

Starý kantor McGovern, pomyslel si Ralf. To zní hodně zvláštně.

„Dobře – tak John. A pro vás oba jsem Ralf. Pro mě je *Pan Roberts* už jednou provždycky divadelní hra na Broadwayi s Henry Fondou v hlavní roli.“

„To jste docela vystihl,“ řekl Mike Hanlon. „Tak na sebe dávejte pozor.“

„Pokusím se,“ řekl, a pak se zastavil. „Poslouchejte, mimo poděkování za tu vaši dnešní pomoc vám musím poděkovat ještě za něco úplně jiného.“

Mike pozvedl obočí. „Ano?“

„Ano. Že jste zaměstnal Helenu Deepneauovou. Je to ta nejmilejší osoba, kterou znám, a tu práci zoufale potřebovala. Takže díky.“

Mike se usmál a přikývl. „Rád přijmu květiny – ale byla to vlastně ona, kdo mi prokázal službu. Má sice pro tu funkci až zbytečně vysokou kvalifikaci, ale mám dojem, že chce zůstat ve městě.“

„Také mám ten dojem – a právě vy jste jí zůstat umožnil. Ještě jednou tedy díky.“

Mike se zašklebil. „Potěšení je na mé straně.“

* * *

Když Ralf a Leydecker procházeli kolem tabule s různými oznámeními, Leydecker řekl: „Tak koukám, že ta medová plášt' fakt zabra, co?“

Ralf neměl v první chvíli sebemenší představu, o čem to ten zavavřelý detektiv vlastně mluví – zrovna tak mu tu otázku mohl položit v esperantu.

„Myslím na tu nespavost,“ řekl Leydecker trpělivě. „Už ji máte za sebou, co? Určitě jo – vypadáte dneska tisíckrát líp, než když jsme se tenkrát viděli prvně.“

„Tenkrát toho na mě bylo nějak moc,“ řekl Ralf. Přistihl se, že musí myslet na známý výstup jednoho starého komika, jak své partnerce říká: *Poslouchej, zvato, nebud' labuť – nejde pfece o to jak se cítíš, hvavní je jak vypadáš! A ty... vypadáš... NÁÁÁDCHEVNĚ!*

„A dneska snad ne? Mně to přece říct můžete. Tak co – byla to ta medová plástev?“

Ralf chvíli váhal a pak přikývl. „Ano, myslím, že mi dost pomohla.“

„Fantastický! Cožpak jsem vám to neříkal?“ pronesl Leydecker vesele, když vycházeli z budovy do deštivého odpoledne.

* * *

Čekali na zelenou na Horní míli, když vtom se Ralf Leydeckera zeptal, jaké jsou šance na usvědčení Eda jakožto spolupachatele Charlieho Pickeringa. „Protože k tomu ho navedl Ed,“ řekl. „To vím zrovna tak určitě, jako že tady naproti je park Strawford.“

„Možná máte pravdu,“ odpověděl mu Leydecker, „ale nic si nelnahávejme – šance na usvědčení Eda coby spolupachatele jsou prakticky nulové. A nebyly by o nic lepší, ani kdyby okresním zástupcem nebyl takový konzervatívec jako je Dale Cox.“

„A proč ne?“

„Já tedy především pochybuji, jestli bychom vůbec byli schopni prokázat nějaké užší spojení mezi těmi dvěma muži. Za druhé – lidi jako Charlie Pickering – bývají až fanaticky loajální k lidem, jež označují za své ‚přátele‘, protože skutečných přátel mají málo – svět, v němž se pohybují, je totiž tvořen především jejich nepřáteli. Nepředpokládám, že by Pickering ve své výpovědi byl ochoten opakovat něco z toho, co vám říkal, když vás lechtal pod žebry svým loveckým nožem. A za třetí – Ed Deepneau není blázen. Pošuk je, to ano – ale ne blázen. Ten nepřizná nic.“

Ralf přikývl. Měl na Eda přesně stejný názor.

„A i kdyby Pickering nakrásně vypověděl, že zajít za vámi a zneškodnit vás mu nařídil Deepneau – a to na základě skutečnosti, že jste jedním z vrahů nevinátek a nenarozené plody požírajícím setníkem – bude se nám Ed jen smát do očí, přikyvovat a říkat, že je docela možné, že nám chudák Charlie něco takového řekl, chudák Charlie je o tom možná i přesvědčen, ale to přece vůbec neznamená, že by to byla pravda.“

Naskočila zelená. Leydecker projel křižovatku a zabočil doleva na Harris Avenue. Stěrače auta se činily. Park Strawford po Ralfově pravici připomínal přes dešťovými kapkami smáčené boční okno auta jakousi vlnící se fatu morganu.

„A co bychom na to mohli říci my?“ zeptal se Leydecker. „Je pravda, že Charlie Pickering má s duševní stabilitou problémy už dlouho – pokud jde o cvokárny, tak už absolvoval v okolí skoro všechny: Juniper Hill, psychiatrii v Acadii, Ustav duševního zdraví v Bangoru... jestli někde existuje místo, kde mají oddělení elektrických šoků a volné svěřací kazajky, tak se tam náš Charlie už nejspíš nejméně jednou rekreoval. Teď se halt jeho koníčkem stalo potírání potratů. Koncem šedesátých let mu pila krev senátorka Margaret Chase Smithová. Posílal tenkrát dopisy na všechny strany – místnímu prokurátorovi, státní policii, FBI – a tvrdil, že je sovětská špiónka. Měl prý důkazy.“

„To snad není pravda.“

„Kdepak: to je prostě Charlie Pickering – a vsadil bych se, že v každém stejně velkém městě ve Spojených státech, jako je Derry, najdete nejméně deset stejných šilenců. Co ve Spojených státech – kdekoliv na světě, sakra.“

Ralf se levou rukou dotkl čtvercového obvazu pod košilí.

Pořád se mu vybavovaly ty čóčkami brýlí zvětšené Pickeringovy hnědé oči – jak byly zároveň vyděšené a extatické. Měl už skoro potíže uvěřit tomu, že člověk, jemuž ty oči patřily, ho skoro zabil – obával se, že zítra už to všechno bude považovat za jeden z oněch průniků snů do běžného života, o nichž ve své knize pojednává doktor James A. Hall.

„Zásadní průser je v tom, Ralfe, že pošuci jako Charlie Pickering představují perfektní nástroj pro lidi jako je Ed Deepneau. Právě teď na našeho přítelíčka, co tak rád mlátí svoji ženu, nemáme vůbec a na-prosto nic.“

Leydecker zabočil na příjezdovou cestu vedle Ralfova domu a zastavil za velkým rzí prokvétajícím oldsmobilem s velmi starou samolepkou – DUKAHIS ‘88 – na nárazníku.

„Čípak je tahle vykopávka? Našeho pana profesora?“

„Ne,“ řekl Ralf. „Je to moje vykopávka.“

Leydecker na něj nevěříčně pohlédl, zatímco nastavoval převodovou páku omláceného policejního chevroletu do parkovací polohy. „Když je to vaše auto, tak proč tu stojí v dešti na autobusové zastávce? Nejezdí?“

„Ale jezdí,“ řekl Ralf poněkud neochotně; nechtěl to nijak rozvádět, protože by se možná nakonec ukázalo, že nemá tak docela pravdu; už nejméně dva měsíce s oldsmobilem nevyjel na silnici. „A mimoto neparkuji s ním na dešti; tohle je *přístřešek* pro autobusy, ne *zastávka*. Má střechu. Je tam dokonce i lavička. Kabelová televize tam ale zavedená není, to je fakt – ale počkejte napřesrok.“

„Ale stejně...“ řekl Leydecker a dál pochybovačně hleděl na oldsmobile.

„Posledních patnáct let, co jsem chodil do práce, jsem sice trávil v kanceláři, ale předtím jsem pracoval jako obchodní cestující. Skoro pětadvacet let jsem každý týden najezdil v průměru dvanáct set kilometrů. Když jsem zakotvil v té tiskárně, bylo mi už šumafuk, jestli se ještě někdy posadím za volant nějakého auta. A od té doby, co mi zemřela manželka, jsem vlastně ani neměl důvod někam jet. Autobusem se většinou v pohodlí dostanu kam chci.“

To je všechno pravda; a nemusí ani dodávat, že v poslední době stále více nedůvěřuje ani svým reakcím, ani zraku. Asi před rokem se nějaký asi sedmiletý kluk hnal po Harris Avenue za míčem zrovna v době, kdy ulicí projížděl Ralf, vracející se z kina; jel sice jen asi třicítkou, ale pár nekonečných a hrůzných okamžiků si myslel, že toho kluka určitě přejede. Pochopitelně ho nepřejel – dokonce se k němu ani nedostal do takové vzdálenosti, aby ho mohl ohrozit –, ale od té

doby by se jeho výjezdy oldsmobilem už daly spočítat na prstech obou rukou.

Ale ani tohle přece nemusí Johnovi vykládat.

„Nu, jak myslíte,“ řekl Leydecker a mávl rukou. „Jak by vám vyhovoval čas třináct nula nula zítra – výpověď na policejní stanici? Přicházím tam ve dvanáct, takže vám budu takříkajíc koukat přes rameno. Nebo mohu donášet kafe, kdykoliv na něj budete mít chuť.“

„To by šlo. A díky za odvoz.“

„Žádný problém. Ještě něco...“

Ralf už otvíral dveře auta. Zase je zabouchl a otočil se k Leydeckerovi se zvědavě zvednutým obočím.

Leydecker si prohlížel ruce, neklidně se za volantem kroutil, odkašlal si a pak na něj pohlédl. „Jen jsem vám chtěl sdělit, že jste prostě klasa chlap,“ řekl Leydecker. „Spousta lidí, co jsou mnohem mladší než vy, by dobrodružství, jaké jste vy zažil dneska, odnesla nemocnicí. Nebo márnicí.“

„Nejspíš na mě dohlížel můj anděl strážný,“ řekl Ralf a vzpomněl na své překvapení v momentě, kdy mu došlo, co je ta oblá věc v kapse jeho bundy.

„Nu, možná je tomu tak – ale stejně bude lepší, když se dneska na noc zamknete na dva západy. Posloucháte mě vlastně?“

Ralf se usmál a přikývl. Pochvala od Leydeckera ho opravdu hrála u srdce. „Zamknu, a pokud se mi podaří donutit ke spolupráci i McGoverna, bude všechno v naprosté pohodě.“

Až se probudím, tak mohu navíc ještě jednou zajít dolů a zkontrolovat zámek, pomyslel si. To by mělo být tak dvě a půl hodiny poté, co usnu, jestli bude všechno probíhat jako obvykle.

„Všechno bude v naprosté pohodě,“ opakoval Leydecker. „Nikdo na okrsku nebyl zrovna nadšený, když Deepneaua ten spolek Přátelé života více méně koptoval, ale nijak zvlášť nás to zase nepřekvapilo – je to hezký a charismatický člověk. Totiž alespoň ve dnech, kdy zrovna nepoužívá svoji manželku jako boxovací pytel.“

Ralf souhlasně přikývl.

„Ovšem na druhé straně musím říci, že s takovými lidmi už máme svoji zkušenost – chovají se svým způsobem sebedestruktivně. A to už u Deepneaua také začalo. Přišel o ženu, nemá práci... to už víte, ne?“

„Jo. Řekla mi to Helena.“

„A teď přichází o další umírněnější stoupence. Odpadají jeden po druhém – jako na základnu se vracejí stíhačky, kterým dochází palivo. Ed to ale nevzdá – ten bude pokračovat i přes močál a černé lesy. Určitě si pár nevěrnějších stoupců udrží alespoň do dne, kdy tady má mít Susan Dayová tu přednášku. Potom ale podle mě půjde už o případ přezrálého syra.“

„A napadlo vás, že se může o něco v ten pátek pokusit? Že bude chtít Susan Dayové nějak ublížit?“

„Ale jistě,“ řekl Leydecker. „To víte, že nás to napadlo. To si pišete.“

* * *

Ralf byl nanejvýš spokojený, že tentokrát našel dveře z verandy zamčené. Odemkl, vklouzl dovnitř, zamkl a vydal se do prvního patra po schodišti, které mu teď odpoledne připadalo nějak delší a tmavší než jindy.

I přes monotónní šumění deště vládlo v bytě zvláštní ticho, a ve vzduchu bylo cítit pach mnoha probdělých nocí. Ralf si přitáhl ke kredenci jednu z kuchyňských židlí, vylezl na ni a prohlížel prostor nad skříňkou vedle dřezu. Jako kdyby čekal, že tam najde další sprej s označením Bodyguard – vlastně ten původní, který tam postavil hned poté, co odešla Helena a její přítelkyně. Pochopitelně tam nebylo nic – jen párátka, jedna vypálená pojistka a spousta prachu.

Opatrně slezl ze židle; spatřil bláto, které nanesl na židli, a oťrel ho papírovými ručníky. Židli vrátil ke stolu a šel do pokoje. Chvilí stál ve dveřích a očima přejížděl z gauče s květinovým potahem na ušák, a pak na starou televizi na dubovém stolku mezi okny s výhledem na Harris Avenue. Když včera přišel do bytu – ještě trochu vyvedený z míry těmi domovními dveřmi otevřenými dokořán – považoval na chvíli omylem bundu na věšáku v rohu za nějakého vetřelce. Proč si to

vlastně nepřiznat: byl na moment přesvědčený, že se ho rozhodl poctít návštěvou Ed.

Jenomže já jsem si bundu přece nedával na věšák nikdy. To taky byla jedna z věcí – vlastně jedna z mála, řekl bych –, kterou jsem Carolyn dost štvál. A jestliže jsem se nenaučil dávat si bundu na věšák ještě za jejího života, tak můžu vsadit hovno proti libře šterlinků, že po její smrti jsem si ji nevěšel tuplem nikdy. Ani náhodou – tu bundu jsem tam nepověšil já.

Ralf přešel místnost, prohrabával kapsy šedivé kožené bundy, a všechno co v nich našel vytahoval a pokládal na televizi. V levé kapse nenašel nic – jen olepenou ruličku cucavých bonbónů; zato v pravé kapse objevil pravé poklady: citrónové pastilky ještě v původním obalu; pomuchlaný reklamní letáček místní pizzerie; tužkovou baterii; malý tácek od zákusku, který si kdysi odnesl od McDonald's; průkazka na slevu ve videopůjčovně – ještě čtyři štípnutí a půjčování bude mít zadarmo (tu kartu nemohl posledních čtrnáct dní nikde najít; už si myslel, že ji ztratil); krabičku sirek... a nějaký přeložený lístek, modře linkovaný.

Ralf ho rozložil a přečetl si jedinou větu, naškrábanou poněkud roztřeseným stařeckým rukopisem: *Všechno co dělám, rychle odbydu, abych se už mohl věnovat něčemu jinému.*

Jediná věta – ale tahle jediná věta mu jen potvrdila něco, co vlastně už dávno tušil: když se vracel z antikvariátu s rodokapsy v podpaží, seděl na schodech verandy Dorrance Marstellar; ale před tím, než se na ty schody posadil a čekal na něj, nepochybně nemarnil čas. Šel nahoru do Ralfova bytu, vzal sprej z kredence v kuchyni a strčil mu ho do pravé kapsy staré šedivé bundy. Nechal mu v té kapse dokonce i svoji vizitku: úryvek z básničky naškrábaný na kousku papíru vytrženeho z odrbaného notýsku, kam si občas zapisoval odjezdy a příjezdy autobusu k letišti. A pak – místo aby tu bundu zase vrátil někam tam, kam ji Ralf pohodil – ji starý Dorrance pěkně pověšil na věšák v rohu. Když tohle udělal,

(zapletenou housku nerozpleteš)

vrátil se na verandu a čekal.

Včera večer Ralf McGoverna plánil, že zase nezamkl přední dveře; McGovern ho trpělivě vyslechl – stejně trpělivě, jako Ralf vždycky vyslechl Carolyn vytykající mu, že když přijde domů, mrskne bundu na nejbližší židli, místo aby si ji pořádně pověsil. Ralfa teď napadlo, že třeba neměl pravdu, když Billa obviňoval – ale taky je možné, že se Dorrance v tom zámku pošoural... nebo na něj zkusil nějaké kouzlo. Za daných okolností by menší kouzelnický trik klidně připadal v úvahu. Protože...

„Protože to je jasné,“ řekl Ralf tiše; mechanicky přitom sbíral předměty z televize a strkal si je zase do kapes. „Nejenže už věděl, že ten sprej budu potřebovat – znal i místo, kde ho najde, a *přesně věděl, kam mi ho strčit.*“ Zamrazilo ho v zádech a pokusil se celou tu myšlenkovou konstrukci zapudit – anebo alespoň ji označit za šílenou a nelogickou, za výplod mozku člověka, který trpí nespavostí prvního stupně. Možná. Ale jak potom vysvětlí ten papírek, co měl v kapse?

Znovu pohlédl na větu, naškrábanou na modře linkovaném papírku – *všechno co dělám, rychle odbydu, abych se už mohl věnovat něčemu jinému.* Není to jeho rukopis, stejně jako *Noci na hřbitově* nejsou jeho kniha.

„Jenomže to je moje kniha; Dorrance mi ji přece dal,“ řekl Ralf a opět ho zamrazilo – jako kdyby ho ovanul severák.

Jak jinak by se to dalo vysvětlit? Ten sprej ti přece do kapsy jen tak nepřiletěl. Ani ten kousek papíru.

Opět se mu vrátil ten pocit, že je nějakými neviditelnými silami postrkován stále blíž a blíž k ústí černého tunelu.

Jako ve snu šel Ralf do kuchyně. Cestou si svlékl šedou bundu a bezmyšlenkovitě ji pohodil přes opěradlo gauče. Chvilí stál ve dveřích a upřeně hleděl na kalendář s obrázkem dvou smějících se kluků, vydlabávajících tykev. Hleděl na zítřejší, zakroužkované datum.

Zruš ten termín, říkal Dorrance; tak zněl ten vzkaz – a ten šílenec s nožem ho dneska víceméně podtrhl. Podtrhl? Sakra, spíš přímo zarámoval svítícím neónem!

Ralf nalistoval ve Zlatých stránkách číslo a vytočil ho.

„Dobrý den, dovolali jste se do ordinace doktora Jamese Roy Honga,“ informoval ho příjemný ženský hlas. „Bohužel právě není

přítomen nikdo, kdo by s vámi mohl hovořit; nechte proto, prosím, vzkaz. Jakmile to bude možné, ozveme se vám. Mluvte po pípnutí.“

Záznamník pípнул. Hlasem, který ho svou rozhodností až překvapil, Ralf řekl: „Tady je Ralf Roberts. Jsem objednaný na zítra na desátou hodinu. Velice lituji, ale bohužel nemohu přijít. Něco mi do toho přišlo. Děkuji vám.“ Na chvíli se odmlčel a pak dodal: „Za to sjednání termínu pochopitelně zaplatím.“

Zavřel oči a položil sluchátko. Pak se opřel čelem o stěnu.

Co to provádíš, Ralfe? Kriste pane, co si myslíš, že provádíš?

„Do ráje je cesta daleká, miláčku.“

To přece nemůžeš myslet vážně... nebo ano?

„... cesta je daleká, tak se nenech zdržovat maličkostmi.“

Jak to vlastně myslíš, Ralfe?

Nevěděl – neměl ani sebemenší představu. S jistotou věděl jen jedno: z rány na boku, kterou mu tam udělal ten šílenec s nožem, se mu v kruzích šířily vlny bolesti do celého těla. Ošetřovatel mu sice dal nějaké prášky, a alespoň jeden by si měl vzít. Jenomže právě teď se cítil moc utahaný na to, aby svedl jít ke dřezu a natočit si sklenici vody na zapití... a jestliže je tak utahaný, že nedokáže přejít ani tuhle prťavou místnost, tak jak by se, k sakru, vůbec mohl odvážit vydat na tu dlouhou cestu do ráje?

Ralf nevěděl, a právě teď mu to bylo i jedno. Chtěl jen zůstat, kde právě byl – s čelem opřeným o stěnu a zavřenýma očima, aby se nemusel na nic dívat.

8. KAPITOLA

Pláž tvořil dlouhý bílý pruh písku, hedvábně lemovaný jasně modrým mořem. Mimo jakéhosi kulatého předmětu v dálce asi sedmdesáti metrů byla úplně prázdná. Ten kulatý předmět mohl mít velikost asi tak míče na basketbal a Ralfa naplňoval jakýmsi zároveň děsivými i bezdůvodnými – alespoň zatím bezdůvodnými – obavami.

Nepřibližuj se k tomu, říkal si. Něco na tom není v pořádku. Určitě je v tom nějaký zásadní malér – černá dogma vyjící na měsíc, krev se výlevce, havran usazený na bustě Pallase hned za dveřmi komory. Nepřibližuj se k tomu, Ralfe – vlastně se k tomu ani přibližovat nesmíš, protože tohle je jeden z těch přehledných snů, co o nich mluvil Joe Wyzer. Můžeš se maximálně otočit a pomalu se odšourat.

Jenomže nohy ho i přesto nesly dopředu – takže vlastně možná ani o žádný přehledný sen nejde. Ani příjemný sen – to už vůbec ne. Protože čím víc se k tomu předmětu blížil, tím méně připomínal míč na basketbal.

Byl to ten zdaleka nejrealističtější sen, jaký se kdy Ralfovi zdál – a skutečnost, že si ho jako sen uvědomoval, vlastně ještě zvyšovala jeho realističnost. Nebo přehlednost. Pod bosými chodidly cítil jemná zrnka teplého, ne však horkého písku; slyšel přidušený řev od moře se valících vln, postupně ztrácejících energii a rozlévajících se na písku, třpytícím se jako mokrá opálená pokožka; cítil slaný pach schnoucích mořských chaluh – výrazný a palčivý pach připomínající mu letní prázdniny, které jako kluk trávil na pláži.

Tak hele, pošuku jeden starej, jestli tenhle sen neumíš změnit, tak abys snad stisknul tlačítko katapultování a vystřelil se z něj; jinými slony, koukej se vzbudit – a to okamžitě.

Byl už ve vzdálenost asi třiceti metrů od toho předmětu na pláži – nebyl to ale žádný basketbalový míč, nýbrž lidská hlava. Hlava člověka zahrabaného až po bradu do písku... a Ralf si náhle uvědomil, že nastává příliv.

Rozběhl se, a v tu chvíli k té hlavě doběhl zpěněný okraj vlny. Hlava otevřela ústa a začala ječet. Ralf ten hlas okamžitě poznal. Byl to hlas Carolyn.

Na pláž doběhla další vlna a opláchla vlasy, nalepené na mokrých litích hlavy. Ralf přidal na tempu, ale byl si téměř jist, že to nestihne. Příliv bude rychlejší. Zatopí ji dřív, než by ji dokázal z písku vyhrabat.

Vždyť ji nemusíš zachraňovat, Ralfe. Carolyn je přece po smrti – a neumřela na žádné opuštěné pláži. Umřela v nemocnici v Derry, v pokoji číslo 317. Byl jsi tam s ní – a ten zvuk, který jsi právě slyšel, to není příboj, ale dešť, narážející na okenní tabulky. Chápeš?

Chápal, ale i přesto utkal stále rychleji; od chodidel mu odlétaly obláčky sněhobílého písku.

Stejně k ní nedoběhneš; víš přece, jak to bývá ve snech, ne? Všechno, k čemu utíkáš, se nakonec vždycky promění na něco úplně jiného.

Ne, takhle to přece v té básni nebylo... nebo ano? Ralf si nebyl jist. Jasně si teď pouze vzpomínal, že končila útekem vypravěče od čehosi mrtvolného,

(Nahlíží mi přes rameno, vidím jeho tvar)

co ho pronásledovalo po lese... pronásledovalo a blížilo se k němu.

Ale k tomu tmavému předmětu na pláži se mu přesto doběhnout podařilo. Neproměnil se na nic jiného, a když Ralf klesal před Carolyn na kolena, okamžitě pochopil, proč svoji ženu nepoznal dřív: neměla v pořádku auru. Lepila se jí k pokožce jako mokrá igelitová pláštěnka. Když na ni padl Ralfův stín, oči se jí obrátily v sloup – jako oči kobyly, která si zlomila nohu při skoku přes vysokou překážku. Dýchala horečnatě a sípavě, z nosních dírek jí při každém vydechnutí vycházely pruhy černošedé aury.

Balónkový provázek, stoupající jí od zátylku, měl rudočernou barvu a klikatil se. Když znovu otevřela ústa k výkřiku, přes povadlé rty se jí začala v lepkavých provazcích hrnout jakási odporná slizovitá matérie, mizící téměř v témž okamžiku, kdy očima zaregistroval její existenci.

Zachráním tě, Carolyn! vykřikl. Padl na kolena a začal kolem ní odhrnovat písek jako pes, vyhrabávající kost... a v tu chvíli si uvědomil, že za hlavou jeho křičící ženy sedí malátná Rozálie – ta čuba, co se každé ráno potuluje po Harris Avenue. Jako kdyby ji svými myšlenkami přivolal. I Rozálie byla obklopená tou ohyždnou aurou. Mezi předními tlapami měla McGovernův ztracený slamák, z jehož vzhledu se dalo usuzovat, že od chvíle, kdy se jí dostal do spárů, se s ním už párkrát pomuchala.

Takhle tedy dopadl ten zpropadený slamák, pomyslel si Ralf a znásobil tempo, jakým vyhrabával Carolyn. Zatím jí stačil odkrýt jen jedno rameno.

Nech mě být! křičela na něj Carolyn. Já jsem přece dávno mrtvá, cožpak se nepamatuješ? Pozor na ty stopy bílého muže, Ralfe! Ty...

Asi tři metry od nich se zlomila vysoká sklovitě zelená vlna, zakončená zpěněnou bělavou čepicí. Běžela k nim po písku, zastudila Ralfa v rozkroku a na chvíli pohřbila hlavu Carolyn v přívalu pěny smíchané s jemným pískem. Když vlna zase ustoupila, Ralf s hlavou obrácenou k netečnému modrému nebi zavyl zoufalstvím. Ustupující vlna během pár vteřin způsobila to, nač chemoterapie potřebovala téměř měsíc: připravila ji o vlasy – zanechala jen hlavu holou jako poleno. Na zátylku se jí v místě, kde měla připevněný ten černavý balónkový provázek, začínal tvořit jakýsi výrůstek.

Carolyn, ne! ječel a hrabal ještě zběsileji. Písek byl teď zatuchlý a nepříjemně těžký.

Nech mě být, řekla. S každým slovem jí z úst vycházely černošedé obláčky, jako špinavý a mastný kouř z komínu nějaké fabriky. Vždyť to je jenom obyčejný nádor – a navíc nedá se operovat, tak si nedělej starosti. Vždyť do ráje je cesta dlouhá, proč se tedy zdržovat maličkostmi, ne? Hlavně dávej pozor na ty stopy...

Carolyn, já vůbec nevím, o čem to mluvíš!

Další vlna Ralfa zmáčela až po pás a Carolyn opět úplně zatopila. Když vlna ustoupila, začínal jí právě ten výrůstek na zátylku prskat.

Už brzy na to přijdeš, odpověděla Carolyn – a pak jí ten výrůstek puknul se zvukem paličky na maso, dopadající na šťavnatý kus fláky. Do slaného vzduchu kolem se rozstříkla sprška krve a z otvoru v

hlavě jí začal vylézat roj jakýchsi černých brouků velikosti švábů: Ralf ještě nikdy nebyl svědkem něčeho podobného – ani ve snu – a ti brouci ho naplňovali hnusem až hysterických rozměrů. Kdyby mohl, bez ohledu na Carolyn by utekl; ale zůstal jako ochromený – nedokázal pohnout ani prstem, natož se zvednout a utíkat.

Pár těch černých brouků zase zalézalo zpět do Carolyn jejími pootvřenými ústy, větší část se však vydala přes tváře a ramena a zalézala do mokrého písku. Jejich obviňující a cizí oči přitom hleděly na Ralfa. *To všechno je tvoje vina, jako kdyby říkaly Mohl's ji zachránit, Ralfe – a každý lepší manžel by ji také zachránil.*

Carolyn! vykřikl. Natáhl k ní ruce – pak ale ucukl v hrůze před těmi černými brouky, kteří jí pořád ještě vylézali z hlavy. Za hlavou jí stále seděla ve svém temném zábalu Rozálie a netečně na něj zírала; McGovernův ztracený slamák teď měla v hubě.

Carolyn vypadlo jedno oko z důlku a leželo teď na mokřém písku jako hromádka borůvkového rosolu. Z prázdného očního důlku také vylézali brouci.

Carolyn! křičel. Carolyn! Caro...

* * *

„... lyn! Carolyn? Car...“

Náhle – ve stejný okamžik, kdy si uvědomil, že ten sen skončil – Ralf padal. Uvědomil si to až těsně před tím, než dopadl na podlahu ložnice. Trochu dopad zmírnil, protože se mu podařilo nastavit ruku, takže se sice nepraštil do hlavy, ale naplno to odnesla zavázaná rána na levém boku, odkud mu vystřelila pronikavá bolest do celého těla. Na chvíli tu bolest ale ani neregistroval. Pochoval totiž pouze strach, hnus, příšerný a bolestný žal... a především vše prostupující pocit vděčnosti, že ten děsivý sen – ten nejděsivější sen jeho života – skončil, a že je zase v reálném světě.

Odhrnul si vrchní část pyžama a podíval se, zda rána nekrvácí; žádnou krev však neviděl. Posadil se. Už těch pár pohybů ho úplně vyčerpalo; pomyšlení na to, že by mohl vstát – třeba jen proto, aby zase okamžitě padl zpátky do postele – v ten okamžik ani nepřipadalo

v úvahu. Možná až za chvíli, až se mu trochu zklidní ten jeho splašený a divoce bušící tep.

Jestlipak mohou být zlé sny také příčinou smrti? přemítal, a místo odpovědi uslyšel hlas Joe Wyzera: To si pište, že mohou, Ralfe – i když v lékařské zprávě obvykle jako příčina smrti bývá uvedeno sebevražda.

V roztřesené kocovině ze své noční můry, sedě na podlaze a svíraje si pravou rukou kolena, Ralf vlastně ani nepochyboval o tom, že některé sny skutečně mohou zabít. Detaily jeho snu se mu už začínaly vytrácet z paměti, ale na jeho vyvrcholení si pořád ještě vzpomínal až moc dobře: na dusavý zvuk, jako když kladivo dopadá na tlustý plátek hovězího, a na procesí odporných brouků, vylézajících Carolyn z hlavy. Byli pěkně vypasení; vypasení a čilí – a proč taky ne. Hodovali přece na mozku jeho mrtvé ženy.

Z Ralfa vyšlo tiché zaúpění; otřel si levou rukou obličej, přičemž mu z rány pod obvazem vystřelila další vlna bolesti. Dlaň měl vlhkou potem.

Na co vlastně říkala, že si má dávat pozor? Na stoky bílého muže? Ne – na žádné stoky, nýbrž na *stopy*. Na *stopy* bílého muže – ať už je to cokoliv. Ještě něco říkala? Možná že ano, možná že ne. Už si to přesně nepamatuje. No a co? Kriste pane, vždy to byl přeci jen sen; a sny – mimo světa fantazie, jak ho popisují bulvární časopisy – neznamenají nic, nedokazují nic. Když člověk usne, změní se mu mysl na jakéhosi lovce odpadků: probírá se zapomenutými přihrádkami plnými většinou bezcenných prchavých vzpomínek; nehledá něco, co by mohlo mít nějakou cenu či dokonce být užitečné – hledá pouze věci, jež se blýskají a září. A z těch pak sestavuje nesmyslné koláže, které někdy sice mohou být poutavé, ale většinou v sobě mají asi tolik smyslu, jako žvatlání Natálie Deepneauové. Zjevila se mu čuba Rozálie, na chvíli se objevil i Billův ztracený slamák; to všechno ale přece neznamená vůbec nic... jedině snad to, že zítra večer si už nevezme další z těch utišujících pilulek, které mu dal ošetřovatel, a to ani kdyby mu měla ruka upadnout. Protože ta, kterou si vzal během nočních televizních zpráv, mu nejenže neutišila bolest – jak doufal a napůl i

očekával –, ale nejspíš ještě přispěla k tomu, že se mu zdál tak otřesný sen.

Ralfovi se podařilo zvednout se z podlahy a posadit na okraj postele. Hlava se mu motala, a tak měl zavřené oči, dokud to nepřešlo. Zatímco seděl na posteli s hlavou svěšenou a zavřenýma očima, našmátral lampičku na nočním stolku a rozsvítil ji. Když pak otevřel oči, vypadal prostor ložnice, prozářený teplým, nažloutlým světlem lampičky, velmi jasně a velmi skutečně.

Pohlédl na budík vedle lampičky Jedna hodina a osmačtyřicet minut – a on je úplně vzhůru a úplně cílý, jako kdyby si ani nevzal žádnou pilulku. Vstal, pomalu se odšoural do kuchyně a postavil na čaj. Pak se opřel o pult linky a nepřítomně si přejížděl rukou po obvazu pod levou paží ve snaze utišit bodavou bolest, vyvolanou pádem z postele. Když se voda začala vařit, zalil sáček čaje. Dobrou noc – velice vtipné – a odešel s hrnkem do pokoje. Zapadl do ušáku, aniž by se obtěžoval rozsvítit; k rozjímání mu úplně stačilo světlo pouličních lamp a tlumená záře, přicházející z ložnice.

No vida, pomyslel si, tak jsem tu zase – v první řadě uprostřed. Můžete klidně začít.

Čas běžel – nedokázal by odhadnout, kolik minut asi uplynulo, ale bodavá bolest pod levou paží se trochu zmírnila a čaj skoro vystydl –, když vtom koutkem oka zaznamenal na ulici jakýsi pohyb. Ralf otočil hlavu; čekal, že spatří Rozálii – ale tentokrát to Rozálie nebyla. Byli to dva muži, vystupující na verandu jednoho z domů na druhé straně Harris Avenue. Barvu toho domu Ralf nedokázal rozeznat – oranžové sodíkové výbojky, které nechalo město před několika roky instalovat, sice zajišťovaly vynikající viditelnost, ale barvy se v jejich světle daly rozeznat jen velmi obtížně. Přesto se mu zdálo, že barva toho domu se výrazně odlišuje od barvy domů sousedních. Z toho Ralf téměř s jistotou usoudil, že půjde o dům May Locherové.

Oba muži na verandě na druhé straně ulice byli velmi malí – určitě ne vyšší než metr dvacet. Zdálo se, že je obklopují zelenavé aury. Oblečení byli do stejných bílých halen, připomínajících Ralfovi kostýmy herců ze starých televizních seriálů – černobílých melodramat jako byl *Ben Casey* nebo *Doktor Kildare*. Jeden z nich něco držel v

ruce. Ralf napnul zrak. Nedokázal rozeznat, co to je – ale určitě to je něco ostrého a nebezpečného. Nemohl by přísahat, že to je nůž, ale vypadalo to jako nůž. Ano, nejspíš to je nůž. A jistě navíc parádně ostrý.

Podle prvního zběžného posouzení celé situace by řekl, že ti muži na druhé straně ulice vypadají jako vesmírní vetřelci z nějakého filmu o invazi ufounů – Společenství, nebo možná *Nebeský oheň*. Pak ho napadlo, že možná už zase usnul, přímo tady v ušáku, aniž si to uvědomil.

Přesně tak, Ralfe – je to jen takové menší blouznění, způsobené nejspíš stresem z toho bodnutí a přikrmené sedativem.

Ty dvě postavy na verandě domu May Locherové by mu nepřipadaly nijak děsivé, nebýt té dlouhé, ostré věci v ruce jedné z nich. Ralfovi se zdálo, že ani sen nedokáže nic moc nadělat s takovou dvojicí holohlavých prcků v bílých tunikách, kteří vypadají, jako kdyby právě vyšli z maskérny. Ani v jejich chování nebylo nic znepokojivého – nic kradmého, nic výhružného. Stáli prostě na té verandě, jako kdyby to byla v tuto temnou noční hodinu ta nejsamozřejmější věc na světě. Stáli obráceni tvářemi k sobě a z jejich postoje a sklonu velkých holých hlav se dalo usuzovat, že to jsou dva přátelé, zabraní do pokojného a civilizovaného hovoru. Vypadali zamyšleně a inteligentně – spíš jako vesmírní poutníci chystající se říci „Přicházíme v míru,“ než „Teď vás uneseme, do zadku vám strčíme sondu, a pak si budeme zaznamenávat vaše reakce.“

No dobře, tak možná tenhle nový sen nebude žádnou další příšernou noční můrou. Chtěl by sis – po té poslední – snad stěžovat?

Ne, jistěže ne. Válet se na podlaze jednou za noc docela stačí, díky. Ale stejně – ani na tomhle novém snu není všechno tak úplně v pořádku: je nějak až moc opravdový – takový přece ten sen o Carolyn nebyl. Tohle je přece jeho obývací pokoj, a ne nějaká podivná a opuštěná pláž, kterou nikdy předtím neviděl. Sedí tu ve stejném ušáku, v jakém sedá každé ráno, v levé ruce drží hrnec s teď už skoro studeným čajem, a když si dá k nosu prsty pravé ruky, jako to dělá právě teď, tak pořád ještě cítí slabou vůni mýdla, které mu při sprchování zůstalo za nehty... značky Vůně jara.

Ralf si náhle sáhl na levý bok a přitiskl prsty na obvaz v podpaží. Bolest se ozvala okamžitě a velmi intenzívně... ale oba holohlaví mužičci v tunikách pořád stáli na svém místě – na schodech před dveřmi May Locherové.

Nezáleží na tom, co si myslíš, že cítíš, Ralfe. Nemůže na tom záležet, protože...

„Ale hovno,“ řekl Ralf potichu chraplavým hlasem. Zvedl se z ušáku a hrnek s čajem postavil na stolek vedle křesla. „Ale hovno – *tohle přece není žádná sen!*“

* * *

Vstal a hnal se do kuchyně; pyžamo za ním vlálo a sešlapané staré trepky mu pleskaly o paty. Z levého boku, kam ho bodl Charlie Pickering, mu do celého těla vystřelovaly jehlice bolesti. Čapnul židli a odtáhl ji do úzké chodby ke komoře. Otevřel dveře, nahmatal za dveřmi vypínač a rozsvítil. Židli postavil tak, aby z ní dosáhl na nejvyšší polici, a pak na ni vylezl.

Na polici se povalovala nesourodá směs všech možných pozapomenutých nebo odložených věcí, které většinou patřily Carolyn. Samé maličkosti bez jakékoliv hodnoty – ale už jen pohled na ně zaháněl poslední zbytky jeho přesvědčení, že možná jde jen o sen. Stará krabice, v níž přechovávala plněné oplatky – svoji oblíbenou a tajnou pochoutku. Album na fotografie, pytlík s tkaničkami, jedna dámská lodička s ulomeným podpatkem. Pohled na všechny tyhle drobnosti ho bolel mnohem víc, než to bodnutí nožem v podpaží – ale na bolest teď nebyl čas.

Ralf se natáhl dopředu; aby vyrovnal rovnováhu, položil levou paži na zaprášený regál a pravou rukou se začal prohrabávat v haraburdí. Modlil se přitom, aby se pod ním ta kuchyňská židle nepřevrátila. Rána v podpaží teď bolela přímo nesnesitelně – bylo mu jasné, že pokud tuhle rozcvičku brzy neukončí, začne zase krváčet, ale...

Jsem si jist, že tady někde určitě musí být... no... možná si zas tak úplně jist nejsem...

Odsunul starý proutěný košík na ryby. Za ním byl štos nějakých časopisů – navrchu dnes už dávno nevycházející magazín *Look* s foto-

grafií zpěváka Andyho Williamse na obálce. Ralf hřbetem ruky odsunul i časopisy; krabice přitom spadla na podlahu, a na všechny strany se z ní vysypaly oplatky v pestrobarevném balení. Ralf se nořil ještě dál do hlubin vrchního regálu – stál teď už na špičkách. Nejspíš se mu to jen zdá, ale ta kuchyňská židle se určitě chystá ho zradit.

A přesně v tu chvíli – jako kdyby jen čekala, kdy si na ni vzpomenou – se ozvalo skřehotavé vrznutí a židle pomalu začala ujíždět po prkenné podlaze. Ralf ji ignoroval; ignoroval i bodavou bolest v boku, ignoroval i hlas, který mu říkal, že by toho všeho měl nechat, protože jde jen o průnik snu do bdělého stavu (dle té knihy doktora Halla je to u mnoha nespavostí trpících lidí přece běžně), a protože žádní holohlaví mužičci na druhé straně ulice neexistují – zatímco on naopak existuje, i když tu právě teď balancuje na pomalu ujíždějící židli – a až se ta židle pod ním za chvíli převrátí, nejspíš si zlomí vaz. Jak potom asi bude nějakému doktorovi v místní nemocnici vysvětlovat, proč do té komory lezl?

Se zlostným zavrčením se natáhl a šmátral až úplně vzadu; odstrčil krabici, z níž jako nějaký podivný ježatý periskop čouhala hvězda na vánoční stromeček (shodil přitom na podlahu černou lodičku bez podpatku), a pak až úplně vlevo vzadu spatřil to, co hledal: pouzdro se starým triedrem značky Zeiss-Ikon.

Ralf slezl ze židle těsně před tím, než ho stačila úplně zradit; přisunul si ji blíž a opět na ni vylezl. Až dozadu do rohu regálu, kde stálo pouzdro s triedrem, stejně nedosáhl; uchopil proto podběrák, odpočívající už léta vedle proutěného košíku na ryby, a na druhý pokus se mu podařilo pouzdro zachytit. Přitáhl si ho na dosah, chytil za řemínek, slezl ze židle – a stoupl přímo na spadlou lodičku. Bolestivě si zvrtnul kotník. Zapotácel se, rozpřáhl paže, aby neztratil rovnováhu, a jen tak tak se mu podařilo nenarazit obličejem na stěnu. Ve chvíli, kdy se vydal do pokoje, ucítil pod obvazem na boku něco teplého a mokrého. Tak přece jen se mu podařilo, aby se mu ta rána od bodnutí nože otevřela. Nádhera. Prostě noční nádhera u Robertsů... a jak dlouho vlastně byl od toho okna pryč? Těžko říct, ale nejspíš dost dlouho na to, aby – až se k němu vrátí – ti holohlaví doktůrci byli už dávno pryč. Ulice bude prázdná a...

Ztuhl na místě; pouzdro triedru se kývalo na konci řemínku a vrhalo podlouhlý houpající se stín na podlahu v místech, kam jako nějaký ošklivý barevný nátěr vrhalo pouliční osvětlení svoji oranžovou záři.

Holohlaví doktůrci? Cožpak to jsou doktoři? Ale ovšem že ano, protože za doktory je přece označili oni – ti lidé, které údajně unesli... dělali na nich pokusy... a které v několika případech i operovali. Jsou to doktoři z vesmíru, vyslanci mimogalaktických prostorů. O to ale celkem nejde. Jde o to...

To Ed o nich mluvil, napadlo náhle Ralfa. Mluvil o nich ten večer, co mi zavolal, když mě chtěl varovat, abych se nemontoval ani do něj, ani do jeho záležitostí. Říkal, že o Králi Krvavci, setnících, a i těch dalších věcech, mu vyprávěl nějaký holohlavý doktůrek.

„Ano,“ zašeptal Ralf. Po těle mu naskočila husí kůže. „Jo, přesně tohle povídal. ‚Řekl mi to ten doktor. Ten holohlavej doktůrek‘.“

Když došel k oknu, ony podivné bytosti stále ještě byly na druhé straně ulice – jen se zatím, co hledal triedr, přesunuly z verandy domu May Locherové na chodník a stály teď přímo pod jednou z těch příšerných sodíkových výbojek. Ralfovi se s jakousi zvláštní, až proklamační naléhavostí, vracel pocit, že Harris Avenue připomíná opuštěné jeviště po posledním večerním představení... jenomže teď v jiném významu. Tak především – to jeviště už není opuštěné, že? Ta dvě zvláštní stvoření na něm právě začínají předvádět nějaký zlověstný popůlnoční výstup hledišti, jež bezpochyby považují za úplně prázdné.

Jak by se ti doktůrci asi zachovali, kdyby zjistili, že mají diváka? přemítal Ralf. Co by mi asi provedli?

Holohlaví doktůrci se teď chovali jako lidé, kteří se už téměř dohodli. V tu chvíli ale Ralfovi doktory vůbec nepřipomínali, i přes ty jejich úbory – vypadali spíš jako dělníci v pracovních kombinézách, vracející se ze směny. Tihle dva chlápci – nepochybně přátelé – se prostě jen na chvíli zastavili, aby dokončili nějakou debatu ještě před tím, než o blok dál zapadnou do nejbližší restaurace, protože tak či tak jim to zabere už jen maximálně minutu; je třeba ještě domluvit pár maličkostí, a celou záležitost lze uzavřít.

Ralf vyjmul triedr z pouzdra, přiložil si ho k očím – a pak se chvíli zmateně potýkal se zaostřením, než si uvědomil, že zapomněl sejmout kryt skel. Sundal ho a triedr opět zvedl k očím. Tentokrát dostal obě postavy, stojící přímo pod světlem pouliční lampy, okamžitě do zorného pole. Měl je velice blízko a perfektně nasvětlené, ale viděl je rozmazaně. Opět otáčel ostřicí kolečkem uprostřed, a téměř okamžitě se mu obě postavy podařilo zaostřit. Dech se mu zastavil v hrdle.

Zahlédl je jen na velice krátkou dobu – neuplynuly ani tři vteřiny a jeden z mužů (pokud to byli muži) přikývl a poplácal druhého na rameni. Pak se oba otočili a Ralf už viděl jen jejich holé hlavy a záda v bílých hábitech. Zahlédl je sice jen na maximálně tři vteřiny, ale i za takový krátký časový úsek toho viděl dost, aby měl důvod být znepokojen.

Pro triedr si šel ze dvou důvodů, přičemž oba měly co dělat s jeho neschopností být i nadále přesvědčen, že nejde o sen. Především si chtěl ověřit, zda by ty dva muže dokázal identifikovat, pokud by se to od něj někdy vyžadovalo. A mimoto (a tento důvod už jeho vědomí přiznávalo méně ochotně, nicméně šlo o záležitost stejně naléhavou) chtěl zapudit zneklidňující pocit, že prožívá nějaké soukromé blízké setkání třetího druhu.

Jenomže právě tento druhý pocit onen krátký pohled skly triedru nejenže nezapudil, nýbrž naopak posílil. Neboť se dalo říci, že ti holo-hlaví doktůrci vlastně ani nemají žádné rysy, podle nichž by se dali identifikovat. Obličeje sice měli, to ano – oči, nosy, ústa –, ale tak vzájemně zaměnitelné, jako chromování jednoho a téhož modelu osobního auta. Mohli by být identickými dvojčaty – ale Ralf měl dojem, že v tom to není. Připadali mu spíš jako figuríny ve výkladě obchodního domu, kterým na noc sundali paruky z umělých vlasů, a jejichž děsivou podobnost má na svědomí ne genetika, nýbrž masová produkce.

Jedinou zvláštnost, kterou byl schopen identifikovat a pojmenovat, představovala jakási nadpřirozená hladkost jejich pokožky – ani na jednom z nich nezahlédl jedinou viditelnou vrásku nebo záhyb. Ani žádná mateřská znamínka, skvrny, nebo jizvy, i když podle Ralfova názoru takové věci nemusí zviditelnit ani ten nejdokonalejší triedr.

Mimo té hladkosti a zvláštní dokonalosti jejich pokožky už všechno ostatní bylo subjektivní. A navíc je zahlédl jen tak krátce! Kdyby ten triedr dokázal najít dřív, bez toho patlání se s židlí a podběrákem, a kdyby si hned uvědomil, že nejdřív musí ze skel sundat kryt a nekroutil jako pošuk tím zaostřovacím knoflíkem, mohl teď mít v hlavě menší zmatek.

Vypadali jako namalovaní, říkal si ve chvíli, kdy se k němu točili zády A to mi asi nejmíc vrtá hlavou. Ne ty dvě úplně stejné holé hlavy, ty stejné bílé hábity, ani ta neuvěřitelně hladká pokožka. Vypadali jako namalovaní – místo očí jen kroužky, růžová ouška jakoby načrtnutá jediným tahem značkovacího fixu, místo úst jen pár zběžných, téměř nedbalých tahů růžovou vodovkou. Vlastně nevypadali ani jako lidi, ani jako bytosti z vesmíru; spíš jako nějaké odbyté repliky... ale nevím čeho.

Jisté bylo jen jedno: oba ty doktůrky zahalovaly zářivé aury, které se v čočkách triedru jevily jako zlatavě zelené s oranžově rudými skvrnami, připomínajícími jiskry stoupající z táborového ohně. Ralf z ní cítil jakousi sílu a vitalitu, kterou naopak postrádal v jejich tuctových a nezajímavých obličejích.

Obličejích? Ty bych asi už těžko dokázal identifikovat, i kdyby mi přitom někdo držel pistoli u hlavy. Možná je mají takové právě proto – aby se nedaly identifikovat. A když navíc ještě mají holé lebky, tak už vůbec není o čem mluvit. Ale co kdyby měli paruky a seděli – abych nepoznal, jak jsou mrňaví? Možná... třeba je to tou hladkou pokožkou... ale to zase... Jenže ty aury... ty zlatavě zelené aury s vířícími rudými skvrnami... ty už jsem přece někde viděl. Něco na nich ale není v pořádku. Co asi?

A odpověď náhle naskočila stejně rychle a prostě, jako naskočily do zorného pole triedru ty dvě bytosti okamžitě poté, když si konečně uvědomil, že musí ze skel sundat kryt. Oba doktůrky sice zahalovaly jasné aury... ale ani jeden z nich neměl nad svou holou hlavou žádný balónkový provázek. Ani náznak takového provázku.

Kráčeli teď po Harris Avenue směrem k parku Strawford; pohybovali se nenuceně, jako dva přátelé na nedělní procházce. Ještě než opustili kruh světla pod lampou před domem May Locherové, zaměřil

Ralf svůj triedr na předmět, který držel doktůrek číslo 1 v pravé ruce. Nebyl to sice nůž, jak se domníval – ale i tak to nebyl předmět, který by v ruce cizího člověka, potulujícího se nočními ulicemi, působil zrovna uklidňujícím dojmem.

Byly to dlouhé nůžky z nerezavějící ocele.

* * *

Zase se ho začínal zmocňovat onen neodbytný pocit, že je krutě postrkován k ústí temného tunelu, kde na něj mohou čekat nepříjemnosti různého druhu, provázený teď navíc ještě pocitem paniky – neboť se zdálo, že k poslednímu mocnému postrčení došlo během jeho spánku, kdy se mu zdál ten příšerný sen o mrtvé Carolyn. Così uvnitř něj se pokoušelo rvát hrůzou – a Ralfovi bylo jasné, že pokud neudělá něco, čím by to utišil, začne brzy rvát nahlas. Zavřel oči a začal dýchat zhluboka, snaže si při každém vydechnutí představovat jinou potravinu: rajče, bramboru, sendvič, růžičkovou kapustu. Tuhle jednoduchou relaxační techniku Carolyn naučil doktor Jamal, a často jí dokázala zastavit nastupující bolesti hlavy ještě dřív, než stačily propuknout naplno – tahle technika někdy zabírala i v posledních šesti týdnech jejího života, když už se nádor vymknul jakékoliv kontrole – stejně jako zabírá i teď a potlačuje jeho paniku. Tep se mu začal uklidňovat a ten pocit, že bude muset začít křičet, se začíná vytrácet.

Dál zhluboka dýchal a myslel

(jablko, hruška, citrón)

na potraviny. Opatrně zase nasadil kryt na skla triedru. Ruce se mu sice stále ještě trochu třáslly, ale ne tak, aby s nimi nemohl nic dělat. Ralf zasunul triedr do pouzdra, opatrně zvedl levou paži a prohlédl si obvaz. Uprostřed na něm byla rudá skvrna velikostí aspirinové tabletky – ale nezdálo se mu, že by se rozšiřovala. Výborně.

Na tom přece není nic výborného, Ralfe.

To je sice pravda, ale stejně mu to nijak nepomůže při zjišťování, co se vlastně stalo, nebo co se s tím dá dělat. Nejprve odsune ten příšerný sen o Carolyn na čas někam stranou a pokusí se zjistit, co se vlastně přihodilo.

„Od chvíle, kdy jsem spadnul na podlahu, jsem vzhůru,“ řekl Ralf prázdnému pokoji. „To vím určitě – a stejně tak vím, že jsem viděl ty mužičky.“

Ano. Skutečně je viděl, stejně jako viděl ty zlatavě zelené aury kolem nich. A mimoto není sám; i Ed Deepneau je viděl, a to přinejmenším jednou. Na to by Ralf vsadil třeba celou svoji farmu – kdyby ovšem nějakou měl. Ale nijak ho neuklidňovalo vědomí, že tytéž holohlavé mužičky vidí on i ten paranoidní trýznitel své ženy, co bydlel o pár domů v ulici dál.

A co ty aury, Ralfe – neříkal náhodou také něco o aurách?

No, nežil sice právě přesně tohle slovo, ale Ralf by přísahal, že i tak přinejmenším dvakrát o aurách mluvil. Ralfe, svět je někdy plný barev. To bylo v srpnu, těsně před tím, než John Leydecker Eda zatkl na základě obvinění z přestupku týrání. A potom, téměř o měsíc později, když Ralfovi telefonoval, Ed řekl: *Už vidíš ty barvy?*

Nejdřív barvy, teď holohlaví doktůrci; nejspíš už je na cestě i sám Král Krvavec. A mimoto – jak má reagovat na to, čeho byl svědkem před chvílí?

Odpověď se dostavila sice neočekávaně brzy, ale zato s naprostou jednoznačností: není přece důležitý jeho stav – zda je nebo není šílený; vůbec přece nezáleží ani na aurách, ani na nějakých holohlavých doktůrcích – záleží na May Locherové. Byl přece právě svědkem toho, jak z domu May Locherové vycházejí uprostřed noci dva cizí lidé... a jeden z nich měl v ruce potenciálně smrtelnou zbraň.

Ralf sáhl za pouzdro s triedrem, zvedl telefon a vytočil 911.

* * *

„Policistka Hagenová,“ ozval se ženský hlas. „Čím vám mohu pomoci?“

„Bedlivým nasloucháním a rychlým jednáním,“ řekl Ralf suše. Roztěkanost a nerozhodnost, s jakou od poloviny léta tak často jednal, teď byla pryč; seděl vzpřímeně v ušáku s telefonem v klíně a vypadal – spíše než jako sedmdesátiletý stařec – jako zdravý a zachovalý pětapadesátník. „Možná se vám podaří zachránit život jedné ženě.“

„Promiňte, mohl byste udat vaše jméno a...“

„Nepřerušujte mě, prosím, policistko Hagenová,“ řekl muž, který si nepamatoval už ani čtyři poslední číslice telefonu na předprodej do kin. „Před chvílí jsem se probudil, nemůžu spát, a tak jsem si řekl, že si na chvíli sednu k oknu. Mám výhled na horní část Harris Avenue. Před chvílí jsem viděl...“

A tady Ralf na chvíli zaváhal – nejde ani tak o to, co viděl, ale co policistce Hagenové řekne, že viděl. Rozhodl se stejně rychle a snadno, jako se rozhodl před chvílí vytočit číslo 911.

„Viděl jsem vycházet dva muže z domu na druhé straně ulice, vedle obchodu Reneta. Ten dům patří dámě jménem May Locherová. První písmeno je L, jako Lexington. Paní Locherová je vážně nemocná. Ty dva muže jsem předtím nikdy neviděl.“ Opět se na moment odmlčel, tentokrát úmyslně – ve snaze dosáhnout co možná největšího efektu. „Jeden z nich měl v ruce dlouhé nůžky.“

„Jaká to je adresa?“ zeptala se policistka Hagenová. Znělo to sice klidně, ale Ralf cítil, že se mu podařilo ji dost vybudit.

„To nevím,“ řekl. „Najděte si to v telefonním seznamu, policistko Hagenová, nebo prostě řekněte operačnímu, aby hledal žlutý dům s růžovou verandou kousek od Renety. Budou si nejspíš muset, kvůli těm příšerným oranžovým světlům na ulici, posvítit hledáčkem, ale určitě to najdou.“

„Ano, pane, jsem si jista, že to najdou – ale přesto potřebuji znát vaše jméno a telefonní číslo kvůli...“

Ralf pomalu položil sluchátko do vidlice přístroje. Skoro minutu nehnutě seděl, díval se na telefon a čekal na jeho zazvonění. Když se neozývalo, usoudil, že buď na policii nemají takové to zařízení na ověřování čísla volajícího, které občas vídá v televizních pořadech o skutečných zločinech, nebo že ho nemají zapnuté. Což je dobré. Nijak to sice neřeší problém, co bude dělat nebo říkat, jestliže vytáhnou May Locherovou z jejího odporně žltorůžového domu na márách, ale alespoň získal trochu času na přemýšlení.

Venku na Harris Avenue, zalité intenzívním světlem výbojek, byl dál klid a mír; krátké – avšak dramatické – představení nejspíš skončilo. Jevišťe bylo opět prázdné. Už...

Ne, úplně prázdné přece jen není. Z uličky mezi obchodem Reneta a sousedním železářstvím se vybelhala Rozálie. Kolem krku jí plandal vybledlý obojek. Dnes není čtvrtek a nikde nestojí popelnice připravené k vyvezení, které by mohla prošmejdít; pohybovala se po chodníku dost zčerstva, až dorazila k domu May Locherové. Tam se zastavila a začala čmukat dlouhým a poměrně pěkným čumákem (Ralf si občas pomyslel, že určitě musela mít mezi svými předky kolii).

Něco se tam třpytí, uvědomil si Ralf.

Znovu vyjmul triedr z pouzdra a zaměřil ho na Rozálii. Přistihl se, že se v duchu znovu vrací k 10. září – tentokrát k setkání s Billem a Lois před vchodem do parku Strawford. Vzpomínal, jak Bill položil Lois ruku kolem pasu a vedl ji na ulici, a jak při pohledu na ně musel Ralf myslet na Gigner Rogersovou a Freda Astaira. Ale nejvíc vzpomínal na ty zvláštní stopy, které po nich zůstávaly. Loisiný byly šedivé a Billovy zase olivově zelené. Tenkrát si myslel, že má halucinace – byly to holt ještě staré dobré časy, než začal přitahovat pozornost pošuků jako je Charlie Pickering, a než se mu uprostřed noci začali zjevovat holohlaví doktůrci.

Rozálie teď očuchávala podobnou stopu. Měla stejnou zlatavě zelenou barvu jako aury obklopující holohlavého doktůrka č. 1 i holohlavého doktůrka č. 2. Ralf pomalu pohnul triedrem stranou a spatřil další dvojici stop, vedoucí po chodníku směrem k parku. Postupně bledly; když se na ně teď díval, bledly mu skoro před očima, ale pořád ještě byly viditelné.

Opět zamířil triedr na Rozálii; pocítil náhle k tomu prašivému a starému toulavému psu jakýsi obrovský nával citu... a proč vlastně ne? Pokud vůbec potřeboval nějaký konečný a absolutní důkaz, že skutečně viděl to, co si *myslí*, že viděl, je jím právě Rozálie.

Malá Natálie by ty stopy jistě viděla také, pomyslel si Ralf... pak ho ale znovu přemohly pochybnosti. Viděla by je? Skutečně by je viděla? Zdálo se mu, že zahlédl, jak se pokouší uchopit ty slabé proužky aury, jež zanechávaly jeho prsty, a byl si jist, že se dívala na měňavý zelený kouř, vycházející z květin v kuchyni – má ale nějakou jistotu? Jak vůbec někdo může s jistotou vědět, kam se dívá nemluvně, nebo na co se snaží sáhnout?

Ale Rozálie... jen se na ni podívej, to není sen, přece ji tam venku vidíš, ne?

Jediný problém je ovšem v tom, uvědomil si Ralf, že si těch stop nepovšimnul, dokud Rozálie nezačala očuchávat chodník. Možná ale jen cítí pach po listonošce, možná ty stopy vytvořila jen jeho zmučená, nedostatkem spánku trpící mysl... stejně jako ty holohlavé doktůrky

V zorném poli triedru nyní viděl, jak se Rozálie vydala s čumákem u chodníku a pomalým máváním odrbaného ocasu po Harris Avenue směrem k parku. Střídavě přecházela od zlatavě zelených stop doktůrka č. 1 ke stopám doktůrka č. 2, a pak zase ke stopám doktůrka č. 1...

Tak mi tedy řekni, čí stopy ten toulaný pes sleduje, Ralfe. Máš snad dojem, že nějaký pes by sledoval stopu pouhé halucinace? Však to taky žádná halucinace není – jsou to stopy. Opravdové stopy. Stopy bílého muže, o nichž ti Carolyn říkala, že na ně máš dávat pozor. To přece víš. Uvědomuješ si to.

„To je ale šílenost,“ pronesl sám k sobě. „Šílenost!“

Ale je to šílenost? Skutečně je to šílenost? Ten sen byl možná něčím víc, než jen snem. Existuje-li něco jako hyperrealita – a on by teď klidně mohl dosvědčit, že existuje – tak možná existuje i něco jako schopnost vědět něco předem. Nebo vidět duchy, kteří se zjevují ve snu a předpoví budoucnost. Kdo ví? Jako kdyby se pootevřely dveře ve zdi reality... a proklouzávaly jimi různé nepříjemné věci.

Jednou věcí si byl jist: ty stopy tam byly. Viděl je – Rozálie je cítila. Ralf v posledních šesti měsících, kdy se budil předčasně, zjistil řadu zvláštních a zajímavých věcí – jednou z nich byla skutečnost, že schopnost člověka klamat sám sebe nabývá maxima mezi třetí a šestou hodinou ránní, což je právě teď...

Ralf se trochu předklonil, aby viděl na hodiny na stěně v kuchyni. Právě bylo něco po půl čtvrté. Aha.

Opět přiložil triedr k očím a uviděl Rozálii, pořád ještě sledující stopu holohlavých doktůrků. Kdyby právě teď někdo šel po Harris Avenue – což je vzhledem k dané hodině značně nepravděpodobné, ne však nemožné – spatřil by jen toulavého vořecha s prašivým koži-

chem, čmucharjícího k chodníku stejně bezúčelným způsobem, jakým k chodníkům čmucharjají všichni necvičení psi bez majitelů snad všude na světě. Ralf ale právě teď vidí, k čemu to Rozálie vlastně čmuchará, a navíc se konečně rozhodl, že je nejvyšší čas věřit vlastním očím. Až vyjde slunce, možná své rozhodnutí ještě zreviduje – pro tuto chvíli si ale je naprosto jist tím, co vidí.

Náhle Rozálie zvedla hlavu. Našpicovala uši. Na chvíli byla téměř krásná, stejně jako je krásný větrčící lovecký pes. A pak – pár vteřin před tím, než ulici zaplavila světla reflektorů auta blížícího se ze směru od křižovatky Harris Avenue s Witcham Street – zmizela z ulice stejnou cestou, jakou na ni přišla. Běžela trochu našikmo kulhavým klusem, který v Ralfovi vzbuzoval lítost. Když na to přijde, cožpak Rozálie taky vlastně není jen taková stará páprda z Harris Avenue, která si navíc nemůže občas dopřát partičku žolíků nebo haléřového pokeru? Zaběhla do uličky mezi Renetou a železářstvím přesně v okamžiku, kdy z křižovatky zabočilo na Harris Avenue policejní auto a zalilo ji světlem reflektorů. Přijíždělo bez zapnuté sirény, ale s blikajícími majáčky na střeše. Vrhaly na spící domy a malé obchůdky, roztroušené po této části ulice, střídající se záblesky červeného a modrého světla.

Ralf si položil triedr do klína, předklonil se v ušáku s pažemi na stehnech a napjatě sledoval, co se bude dít. Srdce mu divoce bušilo a měl pocit, že mu pulzuje snad i ve spáncích.

Když policejní auto míjelo Renetu, zpomalilo až do kroku. Hledáček na pravé straně se rozsvítil a jeho světlo začalo klouzat po průčelích spících domů na druhé straně ulice. Většinou se vždy na chvíli zastavilo na tabulkách s čísly ulice, umístěných vedle dveří nebo na sloupech verand. Když reflektor osvětlil číslo na domu May Locherové (86, jak Ralf viděl i bez dalekohledu), koncová světla vozu zhasla a auto se zastavilo.

Vystoupili z něj dva uniformovaní policisté a šli k chodníčku, vedoucímu k domu. Nevěděli, že z okna v prvním patře jednoho domu na druhé straně ulice je někdo sleduje, neviděli postupně se ztrácející zlatozelené stopy, v nichž kráčeli. O něčem se domlouvali a Ralf znovu přiložil k očím triedr, aby na ně lépe viděl. Byl si téměř jist, že

mladší z nich je ten uniformovaný policista, co přijel s Leydeckerem k Edovu domu v den jeho zatčení. Knoll? Jmenoval se tak?

„Ne,“ zamumlal Ralf. „Nell. Chris Nell. Nebo možná Jess.“

Nell teď se svým partnerem vedl nějakou vážnou diskusi – mnohem vážnější, než byla diskuse těch dvou holohlavých doktůrků těsně před jejich odchodem. Nakonec policisté vytáhli z pouzder zbraně a jeden po druhém začali vystupovat po úzkých schodech na verandu paraf Locherové; první šel Nell. Stiskl tlačítko zvonku, chvíli čekal, a pak zazvonil znovu. Tentokrát se do zvonku opřel na dobrých pět vteřin. Chvíli čekali; pak kolem Nella proklouzl druhý policista a zazvonil sám.

Možná ovládá tajnosti umění zazvonit u dveří, napadlo Ralfa. Třeba odpověděl na nějaký inzerát rozikrucianů, kterým nabízeli lekce zdarma.

Jestli ano, tak tentokrát mu to nevyšlo. Uvnitř se nic nedělo, což Ralfa ani moc nepřekvapovalo. Odhlédneme-li od těch podivných mužičků s nůžkami, May Locherová stejně nejspíš nedokáže vstát z lůžka.

Jestliže je ale upoutaná na lůžko, tak přece musí mít někoho, kdo se o ni stará – kdo jí vaří nebo nosí jídla, pomáhá na záchod nebo dává mísu...

Chris Nell – nebo možná Jess – opět přistoupil ke dveřím. Tentokrát dal před zvonkem přednost osvědčenému zabušení na dveře technikou buch-tuch-buch, otevřete jménem zákona. Levou rukou tloukl na dveře, v pravé držel revolver, hlaveň přitisknutou ke stehnu.

Ralfovi se náhle zjevila představa – stejně jasná a přesvědčivá, jako před chvílí ty aury – viděl v posteli ležící ženu s průhlednou kyslíkovou maskou na ústech a nose. Nad maskou vylézají z důlků vyboulené oči, které již nic nevidí. Na hrdle zeje dokořán jako nějaký příšerný krvavý úsměv široká rána. Noční košile a prsa té ženy jsou zborceny krví. O kousek dál leží na podlaze mrtvola další ženy – její ošetřovatelky. Na zádech, na růžové flanelové noční košili této druhé ženy, prosakuje látkou na několika místech krev z ran, jež způsobily nůžky doktůrka číslo 1. A Ralf byl přesvědčen o tom, že kdyby noční košili poodhrnul a prohlédl si ty rány zblízka, že by určitě vypadaly

velice podobně jako jeho vlastní rána na boku... asi jako hodně zvětšená tečka, jak ji dělají děti, když se učí psát.

Ralf se pokusil tu děsivou představu zapudit. Nešlo to. Cítil v rukách jakousi tupou bolest a uvědomil si, že je má pevně sevřené v pěst; nehty se mu zarývaly do dlaní. Přinutil se je otevřít a položil si je na stehna. Nyní tím vnitřním okem v duchu viděl, jak se žena v růžové noční košili nepatrně pohnula – ještě žije. Ale dlouho už nebude. Zcela jistě naživu nezůstane, pokud se tihle dva trnubové rychle nerozhoupají a neprovedou něco alespoň trochu produktivnějšího, než je tlučení na dveře nebo mazlení se s domovním zvonkem.

„Tak sakra něco dělejte, hoši,“ řekl Ralf, svíraje si stehna. „Tak jedem, vliďte už tam, sakra!“

Je ti jasné, že všechny ty věci, co vidíš, jsou jen tvé představy? položil si otázku. Jistě, třeba tam uvnitř skutečně leží dvě mrtvé ženské, možná že ano – ale to vůbec nevíš, ne? To je přece něco úplně jiného než ty aury, nebo ty stopy...

Ano – je to něco úplně jiného, než ty aury nebo stopy – on to ví. Ví i to, že v domě číslo 86 na Harris Avenue nikdo neotvírá, a že to nevypovídá nic příznivého o osudu dávné spolužačky Billa McGoverna z Cardvillu. Nezahlédl sice na nůžkách doktůrka číslo 1 žádnou krev, to ale při pochybné kvalitě jeho staříckého triedru značky Zeiss-Ikon zase nic moc neznamená. A jen co mu tohle blesklo myslí, okamžitě jeho představivost přidala zakrvácený ručník, ležící vedle umírající ženy v růžové noční košili.

„Tak dělejte, vy dva!“ vykřikl tiše. „Kriste pane, to tam chcete stát celou noc?“

Harris Avenue zaplavila světla dalších reflektorů. Přijel nijak neoznačený fond sedan s červeně blikajícím majáčkem. Vystoupil z něj muž v civilním oblečení – šedivé popelínové bundě a s pletenou čepicí na hlavě. Ralf na chvíli zadoufal, že nově příchozím bude John Leydecker, i když ten mu říkal, že bude ve službě až po poledni; ale ani si nemusel triedrem ověřovat, že to John není. Tento muž byl mnohem štíhlejší a měl tmavý knírek. Policista číslo 2 mu šel naproti, zatímco Chris nebo Jess Nell se vydal za roh domku paní Locherové.

Zavládla jedna z oněch pauz, jež ve filmech bývají vhodně sestřihány. Policista číslo 2 si zasunul revolver do pouzdra. Stál s nově přichozím detektivem před verandou domku; oba muži spolu hovořili a občas pohlíželi na zavřené dveře. V jednu chvíli vykročil uniformovaný policista směrem, kde zašel za roh Nell. Detektiv ho však chytil za ruku a zadržel. Dál spolu mluvili. Ralf si sevřel stehna ještě pevněji; z úst se mu vydralo zoufalé zaúpění.

Uplynulo pár minut, a pak se všechno začalo dít zmateným, vzájemně se překrývajícím a nepřesvědčivým způsobem, jímž se někdy výjimečné situace vyvíjejí. Dorazilo další policejní auto (dům paní Locherové a sousední domy zleva i zprava nyní osvětloval propletenec červených, modrých a žlutých světel). Vystoupili další dva uniformovaní policisté, otevřeli zavazadlový prostor a vytáhli cosi objemného, co Ralfovi připomínalo přenosná mučidla. Měl dojem, že se tomu zařízení říká Čelisti života. Po velké bouři na jaře roku 1985, která si tenkrát vyžádala smrt více než dvou set lidí – řada z nich zůstala uvězněných v autech, kde se utopili – školní děti v Derry pořádaly kampaň na jejich zakoupení.

Právě když oba policisté vynášeli Čelisti života na chodník, otevřely se dveře sousedního domu a na jeho verandu vyšli Stan a Georgína Eberlyovi. Byli v pyžamu a Stanovi se šediny na hlavě ježily v chomáčích, které Ralfovi připomínaly vlasy Charlieho Pickeringa. Zvedl triedr, krátce prozkoumal jejich zvědavé, vzrušené obličej, a pak si ho opět položil do klína.

Jako další auto přijela z městské nemocnice ambulance. Podobně jako policejní vozy, které již byly na místě, neměla vzhledem k nočnímu klidu zapnutou sirénu, ale řada majáků na střešní rampě ambulance divoce blikala. Ralfovi připomínal rozvíjející se děj na ulici scénu z některého z jeho oblíbených filmů o Špinavém Harrym – jenomže s vypnutým zvukem.

Dvojice policistů donesla Čelisti života na trávník a položila je tam. Detektiv v bundě a s pletenou čepicí se k ním otočil a zvedl ruce do úrovně ramen, dlaněmi ven, jako kdyby říkal *K čemu si myslíte, že nám tady bude tohle? Že s tím snad ty dveře vyrazíme?* Ve stejný okamžik se zpoza domu vynořil policista Nell. Vrtěl hlavou.

Detektiv v bundě se rychle otočil, proběhl kolem Nella a jeho partnera, vyběhl schody, zvedl nohu a vykopl dveře domu May Locherové. Chvilí stál, rozepnul si bundu – asi aby měl lepší přístup ke zbrani –, a pak vešel bez ohlédnutí dovnitř.

Ralf by mu nejraději zatleskal.

Nell a jeho partner na sebe nejistě pohlédli, a pak se vydali po schodech a dveřmi za detektivem. Ralf se v ušáku předklonil ještě víc; byl teď už tak blízko u skla, že se ho téměř dotýkal nosem. Z ambulance vystoupili tři muži v bílých pláštích, jež intenzívní světlo sodíkových výbojek zabarvovalo na oranžovo. Jeden z nich otevřel zadní dveře ambulance, a všichni tři tam pak jen tak stáli s rukama v kapsách a čekali, zda bude třeba jejich služeb. Oba policisté, kteří přinesli na trávník Čelisti života, se na sebe podívali, pokrčili rameny, zvedli zařízení a nesli ho zase k autu. Na trávníku, kde zařízení stálo, po něm zůstalo několik velkých prohlubní.

Hlavně aby byla v pořádku, pomyslel si Ralf. Ať je v pořádku – a jestli tam s ní byl ještě někdo, ať je v pořádku taky.

Ve dveřích se znovu objevil ten detektiv – a když ho Ralf viděl, jak dává pokyny mužům stojícím u ambulance, ztratil naději. Dva muži z ambulance vytáhli nosítka se skládacím vozíkem; třetí se nehýbal. Muži s nosítky zčerstva vystoupili do schodech a zašli do domu, a když ten třetí zřízenec, který zůstal u ambulance, vytáhl z kapsy balíček cigaret a zapálil si, Ralf pochopil – okamžitě, úplně a s konečnou platností – že May Locherová je mrtvá.

* * *

Stan a Georgína Eberlyovi teď přešli k nízkému živému plotu, oddělujícímu jejich prostor před domem od malé zahrádky před domem paní Locherové. Drželi se navzájem kolem pasu a Ralfovi připadali jako zestárlá, ztloustlá a vyděšená dvojčata z jednoho dávného televizního seriálu.

Postupně začali vycházet ze sousedních domů další lidé, které buď probudily neslyšné záblesky policejních majáků – nebo telefony, zvonící teď skoro ve všech domech v této části Harris Avenue. Byli to většinou starší lidé („My zlatovčící“, jak jim rád říkal Bill McGo-

vern... pochopitelně vždy s nepatrným pozvednutím svého sarkastického obočí); muži a ženy, kteří tak jako tak mívali lehký spánek. Náhle si uvědomil, že Ed, Helena a Natálie byli v této části Harris Avenue – až k dálniční přípojce – nejmladší rodinou.

Také bych tam měl jít, pomyslel si. Docela bych mezi ně zapadl. Další z Billových zlatověkých.

Jenomže nemohl. Na nohách jako kdyby měl dva těžké žoky, navíc svázané dohromady; byl si jist, že pokud by se pokusil vstát, že by se bezmocně svalil na podlahu. A tak dál seděl a díval se oknem – sledoval dění rozvíjející se na jevišti, které v tuhle noční dobu obvykle bývalo prázdné... jen občas tu prošla Rozálie. A tohle představení si navíc zajistil sám – jediným anonymním telefonátem. Sledoval ošetřovatele, vycházející s nosítkami z domu; tentokrát se kvůli přikrytému tělu na nosítkách pohybovali pomaleji. Bílé prostěradlo a obrysy nohou, boků, paží, krku a hlavy pod ním osvětlovaly z různých stran přicházející modré a červené záblesky výstražných majáček aut.

Ralf se náhle octl zpátky v tom snu. Pod prostěradlem spatřil svoji ženu – ne May Locherovou, nýbrž Carolyn Robertsovou; každým okamžikem jí praskne vyboulenina na hlavě a z ní se vyrojí vypasení černí brouci, živící se jejím nemocným mozkem.

Ralf si přitiskl dlaně na oči. Uniklo mu tiché, neartikulované záúpení – žalostné záúpení plné hrůzy, hněvu a únavy. Dlouho tak seděl – přál si, aby se mu takové věci nezjevovaly a zoufale doufal, že pokud skutečně stojí před nějakým tunelem, že do něj nakonec možná nebude muset vstoupit. Ty aury jsou sice velice zvláštní a krásné, ale ani ve všech dohromady není tolik krásy, aby přehlušily jeden jediný okamžik onoho děsivého snu, v němž našel svoji ženu zakopanou na přílivové linii; nebylo v nich dost krásy na to, aby dokázaly zaplašit všechny hrůzy těch jeho ztracených a probdělých nocí, nebo pohled na tělo pod prostěradlem, právě vynášené z domu naproti.

Bylo v tom něco víc, než jen přání, aby už skončilo tohle představení; jak tu tak seděl s dlaněmi přitlačenými na víčka zavřených očí, přál si, aby už skončilo všechno – úplně všechno. Poprvé za těch pětadvacet tisíc dnů svého života si Ralf Roberts přál, aby byl mrtvý.

9. KAPITOLA

Na stěně špeluňky, sloužící detektivu Johnu Leydeckerovi jako kancelář, visel filmový plakát, nejspíš koupený za dolar nebo dva v některé z místních videopůjčoven. Zobrazoval běžícího slona Dumbo s vlajícíma ušima. Přes obličej slona byla nalepená pečlivě vystřižená fotografie obličejů Susan Dayové tak, aby pasovala ke zbytku Dumbova těla. Do kresby krajiny dole někdo přikreslil silniční ukazatel s nápisem DERRY 400 km.

„Velmi roztomilé,“ řekl Ralf.

Leydecker se zasmál. „Politicky korektní to zrovna není, že?“

„To přinejmenším,“ řekl Ralf a pomyslel si, co by tomu plakátu asi řekla Carolyn – nebo co by mu řekla Helena. Bylo pondělí, čtvrt na dvě odpoledne, venku bylo zataženo a Ralf s Leydeckerem právě přišli od okresního soudu, kde Ralf učinil výpověď o svém nedělním incidentu s Charliem Pickeringem. Vyslychal ho nějaký asistent okresního prokurátora; Ralf měl pocit, že uplyne ještě dost let, než tomu mladíkovi začnou růst vousy

Leydecker ho doprovázel, jak mu slíbil; seděl v rohu kanceláře prokurátora a nic neříkal. Došlo i na splnění slibu, že Ralfovi donese kávu – z automatu na chodbě druhého patra policejní stanice sice vycházela tekutina značně pochybné barvy, kterou Ralf zpočátku usrkával poměrně ostražitě, ale s úlevou zjistil, že chutná o něco lépe, než vypadá.

„Cukr? Mléko?“ ptal se Leydecker. „Nebo revolver na zastřelení?“

Ralf se usmál a zavrtěl hlavou. „Chutná docela dobře... i když mému úsudku se moc věřit nedá. V létě jsem se rozhodl, že kávu omezím na dva šálky denně, takže teď mi chutná skoro každá.“

„U mě to je totéž s cigaretami – čím méně kouřím, tím víc mi chutnají. Zlozvyky se holt dají odnaučit jen těžko.“ Leydecker vytáhl tubu s párátky, jedno vyndal a zasunul si ho do koutku úst. Svůj pohár s kávou postavil na stůl vedle počítače; šel k plakátu se slonem a začal vytahovat připínáčky, jimiž byl v rozích připevněn ke stěně.

„Kvůli mě to dělat nemusíte,“ řekl Ralf. „Je to přece vaše kancelář.“

„Kdepak.“ Leydecker odtrhl z plakátu pečlivě vystřiženou fotografii Susan Dayové, zmačkal ji a hodil do koše na odpadky. Pak začal plakát svinovat do roličky

„Jak to? Proč je tedy na dveřích vaše jméno?“

„Jméno je sice moje, ale tahle kancelář je vaše a dalších daňových poplatníků, Ralfe. A taky každého novináře s kamerou, který sem náhodou zabloudí; a kdyby se tenhle plakát objevil v poledních televizních zprávách, lítal bych v maléru. Zapomněl jsem ho v pátek odpoledne sundat, a přes víkend jsem měl volno – což se mi stává málokdy, to mi věřte.“

„Ale mám dojem, že vy jste ho tam nepověsil.“ Ralf odstranil z druhé židle v malé místnosti nějaké papíry a posadil se.

„Kdepak. Pár kolegů pro mne v pátek uspořádalo takovou menší oslavu. Se vším všudy – s dortem, zmrzlinou a dárky.“ Leydecker se přehraboval v nepořádku na pracovním stole, až objevil gumičku. Navlékl ji na roličku, aby se nemohla rozmotat, čtverácky mrknul na Ralfa a plakát hodil do koše. „Dostal jsem soupravu slipů na každý den v týdnu, co mají rozstřižený rozkrok, lahvičku šampónu pro ženskou intimní péči s jahodovou příchutí, balíček s antiinterrupční literaturou Přátel života – jedna z nich byl kreslený seriál pod názvem *Nežádoucí těhotenství Denisy* – a tenhle plakát.“

„Předpokládám, že nešlo o oslavu narozenin, co?“

„Ne.“ Leydecker zapraskal klouby prstů a s povzdechem se zadíval do stropu. „Mládenci oslavovali mé jmenování do zvláštní skupiny.“

Ralf viděl kolem Leydeckerova obličeje a ramen slabou zář modré aury. „Jde o Susan Dayovou, že? Dostal jste na starost její ochranu, až přijede do města.“

„Trefa do černého. Pochopitelně tu bude i státní policie, ta se ale v podobných situacích stará hlavně o řízení dopravy. Možná tu bude i pár chlápků od FBI, ti se ale většinou drží vzadu – fotografují a dávají si navzájem tajná znamení.“

„Ona ale s sebou bude mít vlastní ochranku, ne?“

„To ano, ale nevíme ani kolik to bude lidí, ani jak dobří jsou. Dnes ráno jsem mluvil s jejich šéfem – vyjadřoval se sice dost souvisle, ale naše hochy budeme do její ochrany muset zapojit taky. Podle pátečního příkazu nás bude pět. Já a čtyři další, kteří se přihlásí dobrovolně ve chvíli, kdy je o to požádám. Cílem je... moment... to se vám bude líbit...“ Leydecker se přehraboval v papírech na stole, našel co hledal a četl: „... ,být účinně přítomní a značně viditelní.“ “

Pustil papír a ušklíbl se na Ralfa. Jeho úšklebek v sobě tentokrát neměl ani trochu humoru.

„Jinými slovy, pokud se někdo pokusí tu ženskou zastřelit, nebo ji třeba pocákat kyselinou, tak musíme Lisette Bensonové a těm dalším blbečkům od tisku alespoň dát příležitost, aby naši přítomnost zaregistrovali.“ Leydecker znechuceně pohlédl na plakát v koši.

„Jak můžete tolik nemít rád někoho, koho jste vlastně ještě ani neměl příležitost poznat?“

„Já ji nejenže nemám rád, Ralfe; já ji sakra přímo *nenávidím*. Hele – já jsem katolík, moje milovaná matka byla katolička, moje děti – kdybych nějaké měl – by ministrovaly v kostele. Paráda. Být katolíkem je paráda. Dokonce vás teď nechají jíst maso už i v pátek. Ale jestli si myslíte, že když jsem katolík, že musím automaticky být i pro zákaz potratů, tak to jste na omylu. Já jsem totiž katolík, který musí vyslyšet chlápky, co mlátějí svoje děti gumovou hadicí nebo je shazují ze schodů, když předtím do sebe nalejou irskou whisky a vedou sentimentální řeči o svých matkách.“

Leydecker si sáhl za košili a vytáhl zlatý medailónek. Položil si ho na prsty a naklonil ho k Ralfovi.

„Panenka Marie, matka Ježíšova. Nosím to od třinácti let. Před pěti roky jsem zatýkal chlápka se stejným medailónkem. Uvařil svého dvouletého nevlastního syna. A to je pravda, co vám teď tady říkám. Dal na sporák velký hrnec vody, a když se vařila, vzal dítě za lokty a hodil ho do té vody jako humra. Proč? Protože se to dítě počůrávalo, jak nám řekl. Viděl jsem to tělíčko – a řeknu vám, že když už jste viděl něco takového, tak fotografie vakuových potratů – co je tak rádi ukazují ti pitomci z Práva na život – vám ani nepřipadají nějak zvlášť nechutné.“

Leydeckerovi se začal trochu chvět hlas.

„Nejvíc mi utkvělo v paměti, jak ten chlap pak brečel, pořád se držel za ten medailónek s Pannou Marií a vykládal, že chce ke zpovědi. To jsem potom pyšný, Ralfe, že jsem katolík... a co se týče papeže, tak ten by podle mě neměl mít právo na žádný názor, dokud sám nebude mít děti, nebo dokud se nebude aspoň rok starat o postižené.“

„Dobrá,“ řekl Ralf. „A co máte za problém se Susan Dayovou?“

„Ta s tím zasraným hrcem ještě míchá!“ vykřikl Leydecker. „Přijede si do mého města, a já ji musím chránit. Príma. Budu mít pár schopných lidí a při trošce štěstí se nám nejspíš podaří nakonec ji vyprovodit ve zdraví z města – ale co věci, které se staly předtím? A které se stanou potom? Myslíte si, že tohle ji nějak zajímá? Myslíte si, že ty lidi kolem Péče o ženu vůbec zajímají tyhle vedlejší účinky?“

„To nevím.“

„Přívrženci Péče o ženu mají sice o něco menší sklony k násilí než Přátelé života, ale nakonec to vyjde nastejno. Víte vy vůbec, čím to všechno kdysi začalo?“

Ralf se v duchu vrátil zpátky ke svému prvními hovoru o Susan Dayové, který vedl tenkrát s Hamiltonem Davenportem. Na chvíli se mu už zdálo, že si vzpomene, ale pak to vzdal. Opět zvítězila nespavost. Zavrtěl hlavou.

„Územním plánováním,“ řekl Leydecker a znechuceně se zasmál. „Obyčejnými předpisy o územním plánování. To je, co? Počátkem léta vyzvali dva konzervativnější členové městské rady – George Tandy a Emma Wheatonová – výbor územního plánování k přehodnocení statutu zóny, kde stojí klinika Péče o ženu, přičemž účelem celé té machinace mělo být zlikvidování téhle instituce. Možná to není právě nej přesnější výraz, ale podstatu vystihuje, ne?“

„Jistě.“

„A tak přívrženci možnosti volby požádají Susan Dayovou, aby přijela do města, uspořádala přednášku a pomohla jim shromáždit nějaké prostředky na boj proti přívržencům práva na život. Jediným problémem ovšem je, že ti vůbec neměli možnost prosadit změnu statutu okrsku 7, což ovšem lidi z Péče o ženu věděli! Vždy jedna z jejich ředitelek, June Hallidayová, je sakra členkou městské rady. Když se na

chodbě mímjí s tou Wheatonovou, tak na sebe obě málem plivají. Celá ta záležitost se změnou statutu okrsku 7 byla chimérou už od počátku, protože technicky vzato je Péče o ženu nemocnice – stejně jako městská nemocnice, která je odtud coby kamenem dohodil. Kdyby mělo dojít ke změně statutu a Péče o ženu by měla zakázaný provoz, muselo by totéž platit i pro tři další nemocnice v okrsku Derry – třetím největším okrsku ve státě Maine. Takže k tomu by nedošlo nikdy – což je ale v pořádku, protože o to taky především nešlo. Tady jde především o nasírání druhých. O rozeštvávání. A většině těch zastánců života – jeden z kolegů jim říká zachránci velryb – jde o to mít pravdu.“

„Pravdu? Teď vás nějak nechápu.“

„Nestačí jim, že si tam ženská prostě může zajít a nechat si kdykoliv pomoci; chtějí mít pravdu až do konce. Potřebují, aby lidi jako je Susan Dayová uznali, že mají pravdu – což se ovšem nikdy nestane. To se spíš domluví Židé s Araby, že to všechno byl omyl, a složí zbraně. Já podporuji právo ženy na interrupci, pokud ji skutečně potřebuje, ale z tohoto přístupu – papežštějšího než papež – je mi na blití. Mně se zdá, že to jsou noví puritáni – jsou přesvědčeni, že když člověk nemyslí jako oni, že se dostane do pekla... jenomže v jejich verzi to je místo, kde v rádiu hrají jen dechovku a k jídlu si můžete dát jen kuřecí řízky.“

„Jste nějak našťvaný.“

„Jen to zkuste, sednout si na tři měsíce na sud s prachem, a hned uvidíte, jakou budete mít náladu. Tak mi teď něco řekněte – myslíte si, že by vám včera Pickering vrazil tu kudlu do boku, kdyby neexistovaly Péče o ženu, Přátelé života, nebo nějaká Susan trhni si nohou Dayová?“

Zdálo se, že Ralf se nad touto otázkou vážně zamyslel, ale ve skutečnosti byl právě zaujat aurou Johna Leydeckera. Měla sice zdravě tmavomodrou barvu, ale na obvodu ji zbarvovalo rychle se přesunující zelenkavé jiskření. A právě to lemování Ralfa zaujalo – měl totiž dojem, že ví, co znamená.

Konečně odpověděl. „Ne. Myslím, že ne.“

„Já si myslím totéž. Byl jste totiž zraněn ve válce, která už je rozhodnutá – a navíc nejste posledním zraněným. Ale kdybyste teď šel za

těmi zachránci velryb – nebo za Susan Dayovou – a vyhrnul si košili, ukázal na ob vaz a řekl ,Tohle je částečně vaše vina, přiznejte si to‘, zvedli by ruce a řekli ,Ach ne, proboha to ne, je nám moc líto, Ralfe, že ti ublížili, ale my – ochránci velryb – se násilí přímo *hrozíme*, to nebyla naše vina, my se jen snažíme udržet Péči o ženu, a jestli se holt přitom prolíje nějaká krev, nic s tím nenaděláme.‘ Jenomže ono vůbec nejde o nějakou Péči o ženu, a právě to mě tolik žere. Jde o...“

„Interrupce.“

„Hovno, právě že vůbec ne! Právo na interrupci je v Maine i v Derry zaručené – bez ohledu na to, co bude Susan Dayová v pátek večer ve Společenském domě vykládat. Jde o to, která parta je lepší. Na čí straně stojí Bůh. Kdo má pravdu. Nejlepší by bylo, kdyby si všichni zazpívali ,Šampióni, to jsme my‘ a šli se ožrat.“

Ralf zaklonil hlavu a zasmál se. Leydecker se smál s ním.

„Jsou to holt pitomci,“ dokončil s pokrčením ramen. „Jenomže to jsou naši pitomci. Máte dojem, že si dělám legraci? Vůbec ne. Péče o ženu, Přátelé života, Hlídka těla, Chléb náš vezdejší... to všechno jsou naši pitomci, pitomci z Derry – a mně vlastně ani nevadí, když mám pohlídat naše lidi. Proto jsem konečně tuhle práci vzal, a proto u ní i zůstávám. Ale musíte mi prominout, že nejsem nijak nadšený z pověření pohlídat nějakou gazelu z New Yorku, která si sem přiletí, pronese tady paličský projev a pak zase odletí – odveze si odtud pár novinových výstřížků a další materiál pro pátou kapitulu své nové knihy.“

Bude nám vykládat, jaká jsme tady nádherná malá komunita s pevnými kořeny – a doma ve svém luxusním apartmá na Park Avenue se pak bude přátelům svěřovat, že si může umývat vlasy jak chce, a přesto pořád cítí smrad těch našich papíren. Tak ji vyslechneme... a když budeme mít štěstí, přežene se to, aniž by někoho zabili nebo zmrzačili.“

Ralf už zjistil, co znamená to zelenavé jiskření. „Ale strach máte, že?“ zeptal se.

Leydecker na něj překvapeně pohlédl. „Je to znát, co?“

„Trochu,“ řekl Ralf a pomyslel si: Jen na tvé auře, John, jinak ne. Jen na auře.

„Jo, mám strach. Na osobní úrovni mám strach ze zpackání celého úkolu, což by se špatně napravovalo. Na profesionální úrovni mám strach, že ji neuhlídám. A pokud jde o komunitu, tak se přímo děším, co se stane, když dojde k nějaké konfrontaci a z láhve se vypustí džin... ještě kávu, Ralfe?“

„Ne, děkuji – stejně už bych měl jít. Co bude s Pickeringem?“

Osud Charlieho Pickeringa ho vlastně ani nijak zvlášť nezajímal, ale tenhle pořizek by možná považoval za trochu zvláštní, že se ptá na May Locherovou, a ne na Pickeringa. Možná by zavětil.

„Steve Anderson – ten zástupce prokurátora, co vás vyslyšel – a Pickeringův advokát, kterého mu přidělil soud, se možná právě teď o jeho osudu dohadují. Jeho advokát bude tvrdit, že to pro svého klienta – mimochodem, i jen pomyšlení, že Charlie Pickering může být něčí klient, ať už v jakékoli záležitosti, mně přivádí k šílenství – dokáže uhrát na napadení druhého stupně. Anderson zase řekne, že nastal čas už najednou provždy Pickeringa uklidit do chládku, a že ho obviní z pokusu o vraždu. Pickeringův advokát bude předstírat šok; zítra pak ten náš ptáček bude obviněn z napadení prvního stupně nebezpečnou zbraní a bude nařízeno soudní jednání. Potom někdy v prosinci, ale spíš až začátkem příštího roku, budete předvolán jako hlavní svědek.“

„Kauce?“

„Tipnul bych si řádově čtyřicet tisíc. Může se dostat ven na desetiinu, pokud pro případ útěku je zbytek jištěný nějakým majetkem – ale Charlie Pickering nemá ani barák, ani auto, ani lepší hodinky. Nakonec nejspíš stejně skončí v Juniper Hillu, ale to není důležité. Teď ho hlavně potřebujeme mít na čas mimo ulici, protože u lidí jako je Charlie je důležité právě tohle.“

„A nezaplátí za něj kauci Přátelé života?“

„Ne. Minulý týden se často scházel s Edem Deepneauem, radili se u kávy v bistru. Dovedu si představit, jak Ed hustil do Charlieho všechny ty nesmysly o setnících a Diamantovém králi...“

„Králi Krvavci, to je Ed...“

„Vždyť je to jedno,“ mávl Leydecker rukou. „Ale jasně si představuji, jak mu vysvětluje, že jste pravá ruka d'áblova, a že vás dokáže

vyřadit ze hry pouze tak chytrý, statečný a oddaný člověk, jako je právě Charlie Pickering.“

„Děláte z něj pěkně vypočítavého sketu,“ řekl Ralf. Vzpomněl si na toho Eda, s kterým kdysi hrával šachy – ještě před onemocněním Carolyn. Tenkrát to býval inteligentní, slušný a civilizovaný člověk s hlubokým smyslem pro problémy svých bližních. Ralf se pořád ještě nedokázal smířit s jeho proměnou – s chováním, které u něj poprvé zaregistroval v červenci roku 1992. Teď na něj myslel spíš jako na „rváče Eda.“

„Nejen vypočítavá sketa, ale *nebezpečná* vypočítavá sketa,“ řekl Leydecker. „Charlie pro něj byl jen nástroj, něco jako škrabka, co se používá třeba na škrabání brambor. Když se vám ztupí, tak nejdete k nožíři, aby vám ji nabrousil; to by nestálo zato. Prostě škrabku vyhodíte a koupíte si novou. Asi takhle jednají lidé jako Ed s lidmi jako je Charlie; a protože Ed je členem sdružení Přátel života – alespoň zatím ještě je – tak si nemyslím, že byste si musel dělat starosti, že Charlie dá dohromady peníze na kauci. Pár nejbližších dní teď bude zatraceně osamělý, to vám garantuji. Stačí?“

„Stačí,“ řekl Ralf. S trochou překvapení si uvědomil, že Pickeringa vlastně lituje. „Chtěl bych vám také poděkovat za to, že jste nepustil moje jméno do novin... tedy pokud jste to byl vy.“

Krátká zmínka o incidentu se objevila v místním Zpravodaji v rubrice Policie hlásí; obsahovala ale pouze informaci, že Charles H. Pickering byl v souvislosti s obviněním z „neoprávněného přechovávání zbraní“ zatčen v městské knihovně.

„Někdy je požádáme o laskavost my, někdy zase oni nás,“ řekl Leydecker a vstal. „Tak to holt na světě chodí. Až si někdy tohle uvědomí ti posuci z Přátel života a Péče o ženu, budu mít život o dost snadnější.“

Ralf vytáhl z odpadkového koše svinutý plakát se slonem a také vstal. „Dal byste mi tohle? Znam totiž jednu holčičku, které by se mohl moc líbit – asi tak za rok.“

Leydecker rozpřáhl paže. „Je mi potěšením – považujte to za takovou malou prémii pro řádného občana. Hlavně po mně nechtějte ty slipy bez rozkroku.“

Ralf se zasmál. „To by mě ani nenapadlo.“

„Ale vážně, moc oceňuji, že jste přišel. Děkuji vám, Ralfe.“

„Není zač.“ Natáhl se přes stůl, potřásl Leydeckerovi rukou a měl se k odchodu. Cítil se teď absurdně jako poručík Columbo z toho televizního seriálu – chyběl mu už jen doutník a odrbaný plášť. Položil ruku na kliku, pak se zastavil a obrátil. „Mohu se vás zeptat na něco, co vůbec nesouvisí s Charliem Pickeringem?“

„Račte.“

„Dnes ráno jsem u nás v obchodě slyšel, že moje sousedka paní Locherová v noci zemřela. Není to sice něco, co by se nedalo čekat – měla rozedmu plic. Ale mezi chodníkem a prostorem před jejím domem jsou policejní zábrany a na dveřích cedule, že dům zapečetil městský prokurátor. Víte o co jde?“

Leydecker na něj dlouze a upřeně hleděl; za normálních okolností by Ralf nepochybně pocítil značný neklid... nebyť ovšem aury toho člověka. Nebylo v ní nic, co by naznačovalo jakékoliv podezření.

Proboha, Ralfe, tohle snad už trochu přeháníš, nemyslíš?

Nu – možná že ano, možná že ne. Každopádně byl rád, že to zeleňavé jiskření na okraji Leydeckerovy aury se už neobjevilo.

„Proč se na mě tak díváte?“ zeptal se Ralf. „Jestli jsem řekl něco, co jsem neměl, tak se vám omlouvám.“

„Ne, vůbec ne,“ řekl Leydecker. „Je to jen tak trochu zvláštní. Když vám to řeknu, mohu se spolehnout na vaše mlčení?“

„Jistě.“

„Jde mi spíš o vašeho nájemníka z přízemí. Víte, když se řekne slovo *diskrétnost*, nespojuji si ho právě s naším profesorem.“

Ralf se srdečně zasmál. „Tomu neřeknu nic – na to vám dávám čestné slovo starého skauta. Ale stejně je zvláštní, že se o něm zmiňujete; Bill kdysi dávno s paní Locherovou chodil do školy. Do základní školy.“

„No teda – na základní škole si našeho profesora představit nedokážu,“ řekl Leydecker. „Vy snad ano?“

„Celkem ano,“ řekl Ralf, ale před očima měl právě velice zvláštní obrázek: Bill McGovern, připomínající kombinaci kluka ze slušné

rodiny a Toma Sawyera – v kečkách, bílých podkolenkách... a se slamákem na hlavě.

„Co se stalo paní Locherové, to přesně nevíme,“ řekl Leydecker. „Víme jen to, že krátce po třetí hodině ranní nějaký anonym – muž – zavolal na číslo 911 a tvrdil, že právě viděl od paní Locherové vycházet dva muže; jeden měl mít v ruce dlouhé nůžky.“

„Byla zavražděna?“ zvolal Ralf a uvědomil si současně dvě věci: jednak že jeho výkřik zazněl mnohem věrohodněji, než by kdy očekával; a že právě přešel po mostě na druhou stranu. Sice ho za sebou nestrhl, alespoň zatím ještě ne, ale kdyby teď chtěl přejít zpátky, měl by co vysvětlovat.

Leydecker otočil ruce dlaněmi nahoru a pokrčil rameny. „Jestli ji někdo zavraždil, tak určitě ne nůžkami nebo nějakým jiným ostrým předmětem. Neměla na sobě žádné stopy násilí.“

Alespoň nějaká úleva.

„Ovšem na druhé straně lze během násilného činu oběť vyděsit k smrti – zvláště pokud jde o starou a nemocnou osobu,“ řekl Leydecker. „Každopádně líp vám to dokáži vysvětlit, když mě necháte mluvit. Nebude to dlouhé.“

„Jistě. Promiňte.“

„Víte, co je legrační? První člověk, na koho jsem pomyslel, když jsem si přečetl záznam toho anonyma na 911, jste byl vy.“

„Kvůli té mé nespavosti, co?“ zeptal se Ralf. Hlas se mu ani nezačhvěl.

„Kvůli nespavosti, a taky proto, že ten volající uváděl, že ty muže viděl z obývacího pokoje. Váš obývací pokoj přece má okna do ulice, ne?“

„Ano.“

„Hm. Dokonce jsem si tu pásku chtěl poslechnout, ale pak jsem si vzpomněl, že dnes k nám přijdete... a že už spíte dobře. Je to tak, ne?“

Aniž by na okamžik zaváhal nebo zauvažoval, Ralf zapálil most, po němž právě přešel. „No, víte – nespím sice jako v šestnácti, když jsem si po škole chodil ještě přivydělávat, to bych si vymýšlel. Ale jestli jsem byl já tím chlápkem, co v noci zavolal na 911, tak jsem to udělal ve spaní.“

„Přesně to jsem si myslel. A mimoto – kdybyste zahlédl venku na ulici něco nepatříčného, proč byste volal anonymně?“

„To nevím,“ řekl Ralf a pomyslel si, Ale co když by to bylo něco více než nepatříčného, Johne? Něco naprosto neuvěřitelného?

„Já také ne,“ řekl Leydecker. „Od vás z domu je vidět na Harris Avenue, to je pravda – ale zrovna tak je na ni vidět nejméně ze čtyřiceti dalších domů... mimoto že volá z domova, to si také klidně mohl vymyslet, no ne?“

„No jistě. Jedna budka je před obchodem Reneta, další před lahůdkami. Další asi dvě jsou u parku – pokud ovšem fungují.“

„Tam jsou čtyři, a fungují všechny Ověřili jsme si to.“

„Proč myslíte, že by lhal o místě, odkud volá?“

„Nejspíš ze stejného důvodu, proč lhal i v tom ostatním, co říkal. Každopádně Donna Hagenová říkala, že hlas toho chlápka zněl velice mladě a sebejistě.“ Sotva to vyslovil, Leydecker sebou trhl a chytil se za hlavu. „Takhle jsem to nemyslel, jak to znělo, Ralfe. Promiňte.“

„To je v pořádku – že mám hlas jako starej prďola na penzi, to pro mě není právě úplná novinka. Já totiž jsem starej prďola na penzi. Pokračujte.“

„V terénu byl Chris Nell – ten tam přijel první. Vzpomínáte si na něj z toho dne, kdy jsme zatýkali Eda?“

„Na to jméno si vzpomínám.“

„Aha. Jako detektiv a velící důstojník tam jel Steve Utterback. Ten je dobrej.“

To byl ten chlápek s pletenou čepicí, pomyslel si Ralf.

„Ta paní sice byla mrtvá, ale nikde žádné známky násilí. A nejspíš se ani nic neztratilo, i když tyhle starší dámy obvykle nemívají v domácnosti žádné pro zloděje atraktivní záležitosti – video, stereo věž, nic takového. Měla tam jen dva nebo tři kousky pěkných šperků. Tím nechci říci, že tam původně nemohla mít těch šperků víc, ale...“

„Ale proč by zloděj odnesl jen některé a ne všechny?“

„Přesně tak. Ale na tomhle případě je zajímavá skutečnost, že přední dveře – z nichž ten anonym měl vidět vycházet dva muže – byly zamčené zevnitř. Ne pouze zabouchnuté; zamčené a ještě přes ně řetěz. Totéž zadní dveře. Jestliže tedy si ten anonym nevymýšlel, a

jestliže byla May Locherová v okamžiku, kdy ti dva muži vycházeli, mrtvá, tak kdo zamknul dveře?“

Možná to byl Král Krvavec, pomyslel si Ralf... a ke svému zděšení to skoro vyslovil nahlas.

„To nevím. A co okna?“

„Zavřená. Zarýglovaná. A pro případ, že by vám nestačila Agatha Christie, tak Steve říkal, že byly nasazené okenice. Jeden ze sousedů vypověděl, že si na to paní Locherová zrovna minulý týden najala nějakého kluka.“

„To je pravda,“ řekl Ralf. „Petea Sullivana – stejného kluka, co roznáší noviny. Vlastně si vzpomínám, že jsem ho i viděl.“

„Detektivka hadr,“ řekl Leydecker, ale Ralf si pomyslel, že Leydecker by ještě rád vyměnil Susan Dayovou za May Locherovou. „Předběžná lékařská zpráva přišla chvíli před tím, než jsem šel za vámi k soudu. Jen jsem do ní nahlédl. Myokardické tohle, trombóza támhle... prostě selhání srdce. Toho anonyma jsme zařadili mezi pomatence – ozývají se každou chvíli, jsou všude – a jako příčinu smrti té staré dámy uvádíme srdeční záchvat, způsobený rozedmou.“

„Jinými slovy je to jen shoda okolností.“ Takový závěr by mu sice mohl ušetřit spoustu potíží – pochopitelně pokud by seděl – ale Ralf ve svém vlastním hlase slyšel pochybnosti.

„Jo, mně se to taky nelíbí. A nelíbí se to ani Steveovi – a proto je taky ten dům zapečetěný. Znalci od státní policie ho chtějí prohledat, kompletně od sklepa po půdu; začnou asi už zítra ráno. A paní Locherová si zatím udělala menší výlet do Augusty, na pořádnou prohlídku. Možná se něco objeví. Občas se to stává. To byste se divil.“

„Já teda určitě,“ řekl Ralf.

Leydecker hodil párátka do koše, na chvíli se zachmuřil a pak se mu opět tvář rozjasnila. „Heleďte, já bych měl nápad – co kdybych někoho poslal pro kopii té nahrávky na čísle 911.“

Nechal bych vám ten hovor přehrát. Možná ten hlas poznáte. Kdo ví? Dějou se přece různé věci.“

„To máte pravdu,“ řekl Ralf a neklidně se usmál.

„Ale co, je to přece případ Utterbacka. Pojdte, já vás vyprovodím.“

Na chodbě Leydecker na Ralfa ještě jednou pátravě pohlédl. Tentokrát Ralf opravdu trochu zneklidněl, protože nevěděl, co si o tom má myslet. Aura opět zmizela.

Pokusil se o plachý úsměv „Visí mi snad něco z nosu, co by nemělo?“

„Kdepak. Jen mě udivuje, jak přes to, co vás včera potkalo, vypadáte dobře. A když si vzpomenu, jak jste vypadal v létě... jestli se takhle na vás podepsala ta včelí plástev, tak si půjdu koupit rovnou celý úl.“

Ralf se chechtal, jako kdyby to byl ten nejlepší vtíp, jaký kdy slyšel.

* * *

Úterý ráno, jedna hodina a dvačtyřicet minut.

Ralf seděl v ušáku a sledoval závoje jemné mlhy pulzující kolem pouličních světel. O kousek výše v ulici visely bezútešně policejní pásky vymezující prostor před domem May Locherové.

Spal dnes stěží dvě hodiny – a opět se přistihl při myšlence, že snad by bylo lepší ani nebýt naživu. Už žádná nespavost. Už nikdy nekonečné čekání na rozbřesk v tomhle nenáviděném křesle. Už žádné dny, kdy měl pocit, že se na svět dívá skrze nějaký neviditelný štít, jaký mívali v reklamě na zubní pastu. Tenkrát dávno, když televize byla ještě úplná novinka, on ještě ani zdaleka neměl jedinou šedinu ve vlasech, a vždy usnul pět minut poté, co se s Carolyn pomilovali.

A přesto mi všichni říkají, jak dobře vypadám. To je na tom ta nejzvláštnější věc.

Jenomže není. Když pomyslí na některé z věcí, které zažil v poslední době, pak těch pár lidí, co mu řekli, že vypadá jako znovuzrozený, je na jeho seznamu zvláštních věcí někde velice, ale velice vzadu.

Ralf se opět zadíval na dům May Locherové. Dle Leydeckera byl zamčený zevnitř – ale Ralf přece viděl, jak ze dveří vycházejí dva hlohaví doktůrci – sakra, viděl je přeci na vlastní oči, ne?

Opravdu?

Opravdu je viděl?

Ralf se v duchu vrátil ke včerejší noci. Seděl v tomhle stejném ušáku se šálkem čaje a říkal si, *Tak představení může začít*. A pak spatřil ze dveří vycházet ty dva holohlavé skřety, sakra; *viděl je vycházet ze dveří domu May Locherové!*

Až na to, že se možná plete – protože třeba vůbec nevycházeli ze dveří domu May Locherové; díval se přece do směru blíž k obchodu Reneta. Ten pohybuující se objekt, který zaregistroval koutkem oka, považoval za Rozálii, a pohnul trochu hlavou. A v tu chvíli zahlédl ty holohlavé doktůrky na verandě domu May Locherové. A vůbec si už není jist, zda skutečně viděl dveře otevřené; možná se mu to jen zdálo – a proč by také ne? Určitě nevyšli po schodech nahoru.

To ale nevíš jistě, vid', Ralfe?

Možná neví. Ve tři ráno je Harris Avenue pustá jako měsíční pohorí – naprosto nic se na ni nepohne.

Tak vyšli oba ti doktůrci z domovních dveří nebo ne? Čím déle o tom Ralf přemýšlel, tím víc o tom pochyboval.

A co se tedy vlastně stalo, Ralfe? Nevystoupili třeba zpoza nějakého neviditelného štítu? Nebo neprošli zavřenými dveřmi – jako ti duchové, co v jednom starém televizním seriálu pronásledovali Cosmo Toppera?

Ovšem nejšilenější je to, že právě nejspíš takhle to bylo.

Cože? Ze prošli zavřenými dveřmi? Ach, Ralfe, ty už fakt asi potřebuješ doktora. Potřebuješ už někomu svěřit, co všechno se ti zjevuje.

Ano. To je jedna z věcí, kterou si uvědomuje: potřebuje se někomu svěřit – a to ještě dřív, než z toho všeho zešílí. Ale komu? Nejlepší by pochopitelně byla Carolyn, ta je ale po smrti. Leydecker? Tady je ovšem menší problém: Ralf mu už zalhal o tom telefonátu na číslo 911. Proč? Protože pravda by vyzněla jako šílenost. Leydecker by měl určitě dojem, že se od Eda Deepneaua nakazil duševní chorobou. A nebylo by to vlastně nejlogičtější vysvětlení, pokud by celou záležitost člověk posuzoval nezúčastněně?

„Jenomže tak to není,“ zašeptal. „Byli skuteční. I jejich aury.“

Do ráje je to daleko, zlato... a cestou dávej pozor na ty zlatavě zelené stopy muže v bílém.

Vypovídej se někomu. Všechno to řekni. Ano. Měl to udělat ještě před tím, než si John Leydecker poslechl záznam toho telefonátu a ptal se ho na něj. V zásadě chtěl vědět, proč Ralf lhal, a co vlastně ví o smrti May Locherové. Co všechno ví.

Vypovídej se někomu. Všechno mu to řekni.

Jenomže Carolyn je po smrti, s Leydeckerem zase není takový kamarád, Helena právě teď spí v útulku Péče o ženu někde ve Vidlákově a Lois Chasseová by mohla všechno vyzvonit svým přítelkyním. Tak kdo ještě zbývá?

Odpověď byla jasná v okamžiku, kdy se takhle vylučovacím způsobem zeptal; ale Ralf i tak pociťoval překvapivou váhavost svěřit se s věcmi, jež se mu dějí, právě McGovernovi. Vzpomněl si na den, kdy našel Billa na lavičce u fotbalového hřiště, brečícího pro svého starého přítele a učitele Boba Polhursta. Ralf se tenkrát pokoušel říci Billovi o těch aurách, ale McGovern jako kdyby ho vůbec nechtěl poslouchat; pořád jen fňukal a omílal kolem dokola tu svoji obehranou písničku, že stáří stojí za starou bačkoru.

Připomínal si jeho ironicky pozdvižené obočí. Neselhávající cynismus. Podlouhlý, vždy zasmušilý obličej. Literární narážky, jež Ralfa obvykle bavily, ale občas i ponižovaly. A potom postoj McGoverna k Lois: blahosklonnost, někdy i trochu krutost.

Ale tak to přece ani zdaleka není – a Ralf si to také uvědomoval. Bill McGovern v sobě má laskavost, a což je v tomto případě možná ještě důležitější, má v sobě i pochopení. Znají se už déle než dvacet let, přičemž posledních deset let bydlí ve stejném domě. Byl jedním z těch, kdo nesli rakev Carolyn na její poslední cestě – a jestliže by se Ralf nemohl svěřit Billovi, tak komu už potom?

Odpověď byla nasnadě: nikomu.

10. KAPITOLA

Závoje jemné mlhy kolem lamp pouličního osvětlení mizely s oblohou blednoucí od východu; v devět hodin už byl průzračný a teplý den – nejspíš nastal počátek krátké poslední fáze indiánského léta. Ralf sešel do přízemí hned po konci ranních televizních zpráv, odhodlaný svěřit se McGovernovi se svými zážitky (nebo alespoň s jejich částí), ještě než mu povolí nervy. Když se však zastavil před dveřmi přízemního bytu, slyšel zevnitř šumění sprchy a milosrdně tlumený hlas Williama D. McGoverna, prozpěvujícího si písničku „Srdce jsem nechal v San Francisku“.

Ralf šel na verandu, strčil si ruce do zadních kapes kalhot a kochal se krásným dnem – jako kdyby listoval v nějakém pestrobarevném katalogu. Skutečně, snad nic na světě se nevyrovná říjnovému slunci; téměř hmatatelně cítil, jak z něj ty noční mury prchají. Nepochybně se mu zase vrátí, ale právě teď je v pohodě – jistě, je utahaný a hlava mu trochu třeští, ale přesto je celkem v pohodě. Den je více než krásný: je přímo nádherný. Kdo ví, zda letos bude ještě někdy takhle krásně – nejspíš zase až napřesrok v květnu. Rozhodl se, že by byl sám proti sobě, kdyby toho nevyužil. Procházka po Harris Avenue k dálniční přípojce a zpátky mu bude trvat tak půl hodiny – možná tři čtvrtě, bude-li u odpočívadla někdo, s kým by stálo za to prohodit pár slov A to už bude Bill osprchovaný, oholený, učesaný a oblečený; a když bude mít Ralf štěstí, také v náladě nastavit mu soucítící ucho.

Došel až k odpočívadlu u plotu letiště, aniž by si přiznal, že doufá, že tu narazí na starého Dorranceho. Jestli tam bude, mohli by dát krátkou řeč třeba o básničkách – na příklad o Stephenu Dobynsovi; nebo dokonce o filozofii. Před zahájením takového hovoru by mu ovšem Dorrance musel vysvětlit, co to je „dlouhodobá záležitost“, a proč by se Ralf do ní neměl „míchat.“

Jenomže Dorrance tam nebyl; zastihl pouze Dona Veazieho, toužícího Ralfovi vysvětlit, proč Bill Clinton dělá ve svém úřadě takové seký, a proč by bývalo bylo pro staré dobré Spojené Státy lepší, kdyby Američané volili toho finančního génia Rosse Perota. Ralf (volil Clin-

tona a měl pocit, že jako prezident si vede docela dobře) chvíli ze zdvořilosti naslouchal, a pak řekl, že už musí jít, že je objednaný k holiči. Nic jiného ho tak nahonem nenapadlo.

„A mimoto!“ křičel za ním Don. „Ta jeho arogantní ženská? Je to lesba! Já to poznám! A víš jak? Vždycky se jim kouknu na stěvíce. Ty jsou u nich takový tajný znamení! Vždycky nosejí takový ty lodičky s hranatou špičkou a...“

„Tak ahoj, Done!“ křikl Ralf přes rameno a spěšně se vydal zpátky

Neušel ani necelého půl kilometru, když vtom kolem něj všechno nehlučně explodovalo.

* * *

Když se to stalo, byl právě na úrovni domu May Locherové. Ohromeně se zastavil a zíral na Harris Avenue vyvalenýma, nevěřičnými očima. Pravou rukou si svíral hrdlo, pusou měl dokořán. Vypadal jako člověk stížený srdečním záchvatem, a i když srdce měl v pořádku – alespoň zatím – bylo mu jasné, že záchvatem jakéhosi druhu nepochybně stížen je. Nic z toho, co v poslední době vídal, ho nepřipravilo na to, co teď viděl. A mimoto byl Ralf byl přesvědčený, že na něco takového by ho nedokázalo připravit vůbec nic.

Ten jiný svět, skrytý svět aur, se znovu objevil – tentokrát však v mnohem mohutnější intenzitě, než by si Ralf kdy dokázal představit... v tak mohutné intenzitě, že na zlomek vteřiny se tázal sám sebe, zda by nadměrná smyslová zátěž nedokázala člověka zabít. Harris Avenue se proměnila v jakousi zářivou říši divů, přeplněnou navzájem se překrývajícími pestrobarevnými koulemi, kužely a oblouky. Stromy, jež měly ještě jeden nebo dva týdny na to, aby ztratily listy a zůstaly holé, zářily v Ralfových očích i myslí jako pochodně. Obloha se vymykala jakémukoliv barevnému zařazení – představovala jakýsi obrovský modravý kosmický výbuch.

Telefonní linky na západní straně města byly vedeny ještě nad zemí – po sloupech – a Ralf na ně hleděl jako hypnotizovaný; matně si uvědomoval, že zapomíná dýchat, a že pokud nechce upadnout do bezvědomí, bude se nejspíš brzy muset nadechnout. Z černého vedení

vybíhaly nahoru a dolů zubaté žluté spirály, připomínající Ralfovi otáčející se válce před holičstvím, jak je znal z dětství. Vlnitý pohyb občas narušil špičatý červený vertikální výboj nebo zelený záblesk, který jakoby se šířil současně na obě strany, zanechávaje po sobě na okamžik žluté prstence.

Díváš se, jak lidé mluví, pomyslel si ohromeně. Je ti to jasné, Ralfe? Teta Růža v Dallasu si povídá se svojí nejmilejší neteří z Derry; farmář v Havenu se dohaduje s dealerem, od něhož nakupuje náhradní díly ke svému traktoru; nějaký duchovní chce pomoci své ovečce, která se dostala do nesnází. Jsou to hlasy, a mám dojem, že ty jasné záblesky a výboje vycházejí z lidí, jež ovládá nějaký silný cit – láska nebo nenávisť, štěstí nebo žárlivost.

Ralf cítil, že všechno co vidí – a všechno co cítí – není úplně všechno; že mimo stávající dosah jeho smyslů na něj ještě čeká celý svět. A ve srovnání s ním je to, co vidí právě teď, jen bledé a nevyrazné. A existuje-li skutečně, jestlipak ho dokáže vnímat, aniž by přitom zešlel? Zavřít oči nejspíš nepomůže; nějak si uvědomoval, že schopnost „vidět“ tyto věci vychází z jeho celoživotního akceptování zraku jakožto primárního smyslu. Co se děje kolem, ale ve skutečnosti představuje něco mnohem víc, než jen podněty pro zrak.

Aby si to ověřil, zavřel oči... a dál viděl Harris Avenue. Jako kdyby měl oční víčka průhledná, ze skla. Jediný rozdíl spočíval v tom, že všechny běžné barvy se prohodily a vytvořily svět připomínající negativ barevné fotografie. Stromy už nebyly oranžové a žluté, nýbrž jedovatě zelené jako barevná limonáda. Povrch vozovky Harris Avenue – v červnu nově vyasfaltovaný – se změnil na sněhobílou cestu a obloha zase na zářivě červené jezero. Znovu otevřel oči; byl téměř přesvědčen, že ty aury zmizí – ale nezmizely. Svět byl i nadále plný barev, pohybu a jakéhosi hlubokého, rezonujícího zvuku.

Kdy už je začnu vidět? přemítal Ralf a pomalu se vydal ulicí. Kdy asi se mi začnou jevit ti holohlaví doktůrci?

Po žádných doktorech – ať již holohlavých nebo jiných – ovšem nebylo široko daleko ani potuchy; ze zdí domů se k němu neskláněli žádní andělé; z kanálových mříží na něj nejukali žádní čerti. Jen...

„Dávej přece pozor, Robertsi. To nemůžeš koukat na cestu?“

Ta slova, příkrá a trochu poplašená, jako kdyby měla skutečný fyzický povrch; jako když se rukou pohladí dubové obložení ve starém klášteře nebo modlitebně. Ralf se okamžitě zastavil a spatřil paní Perrinovou z jejich ulice. Aby ji neporazil jako kuželku, musela sestoupit z chodníku a stála teď pod obrubníkem, až po kotníky ve spadném listí. V jedné ruce držela síťovku a zpoza silného prošedivělého obočí zírala na Ralfa. Obklopovala ji šedivá aura přísného odstínu, jaký mají uniformy absolventů elitní vojenské akademie ve West Pointu.

„Jsi snad opilý, Robertsi?“ zeptala se upjatě, a náhle ta změť barev a dojmů pominula – opět to byla zase jen Harris Avenue za příjemného dopoledne počínajícího podzimu.

„Opilý? Já? Vůbec ne. Jsem střízlivý jako pan farář. Čestně.“

Natáhl k ní ruku. Paní Perrinová – více než osmdesátiletá dáma – na ni nevěřicně pohlédla, jako kdyby byla přesvědčena, že by Ralf mohl mít ve dlaní ukrytou nějakou žertovnou hračku. *Na tohle ti nenalítinu, Robertsi*, říkaly její studeně šedivé oči. *Na to ti vůbec nenalítinu*. Vystoupila na chodník bez jeho pomoci.

„Je mi to moc líto, paní Perrinová. Vůbec jsem nekoukal na cestu.“

„To tedy určitě ne. Ploužil ses s pusou dokořán. Vypadal's jako vesnický idiot.“

„Je mi to líto,“ opakoval, a musel se kousnout do jazyka, aby potlačil záchvat smíchu.

„Hmmm.“ Paní Perrinová si ho pomalu prohlížela od hlavy k patě, jako mariňácký seržant provádějící inspekci nováčků. „Tu košili máš v podpaží roztrhanou, Robertsi.“

Ralf zvedl levou paži a podíval se. Skutečně – měl svoji oblíbenou flanelovou košili dost natrženou. Skrze díru prosvítal obvaz se zaslou krvavou skvrnou a vykukoval nevábny chumáč stařeckých chlupů v podpaží. Rychle spustil paži a cítil, jak se začíná červenat.

„Hmmm,“ řekla znovu paní Perrinová, vyjadřujíc tak k subjektu Ralfa Robertse vše potřebné, aniž by musela použít jedinou samohlásku. „Doma si ji sundej a připrav mi ji, jestli chceš. I další šatstvo, jestli

vůbec ještě nějaké máš. Pořád se totiž ještě umím ohánět jehlou, rozumíš.“

„Ale jistě. Určitě šijete moc hezky, paní Perrinová.“

Paní Perrinová teď na něj vrhla pohled, který říkal Jsi obyčejnej starej lezdoprdelník, Ralfe Robertsi, ale nejspíš už jinej nebudeš.

„Ale ne odpoledne,“ řekla. „To vždycky vařím v útulku pro bezdomovce a v pět hodin pak pomáhám s podáváním večeře. Je to bohužel činnost.“

„Ano, jsem si jist...“

„V nebi bezdomovci nebudou, Robertsi. Na to se můžeš spolehnout. Ani roztrhané košile. Ale dokud jsme tady, musíme se starat. Je to naše poslání.“ *A například zrovna já si v tom vedu zvláště dobře*, vyjadřoval výraz obličeje paní Perrinové. „Přines to buď dopoledne, nebo večer, Robertsi. Nevyžaduji sice ohlášení, ale po půl deváté večer se mi neukazuj u dveří. Chodím do postele v devět.“

„Jste velice laskava, paní Perrinová,“ řekl Ralf a opět se musel kousnout do jazyka. Uvědomoval si, že tenhle trik přestane už velmi brzo fungovat; brzy už se bude muset rozhodnout, zda se začít chechtat, nebo si ho opravdu ukousnout.

„Vůbec ne. Je to křesťanská povinnost. A mimoto – Carolyn byla moje přítelkyně.“

„Děkuji vám,“ řekl Ralf. „S tou May Locherovou to bylo hrozné, že?“

„Ne,“ řekla paní Perrinová. „Bůh je milosrdný.“ A opustila Ralfa, ještě než stačil odpovědět. Držela se velice zpříma, až ho bolelo dívat se na ni.

Ušel pár kroků, a pak už to nevydržel. Předloktím se opřel o telegrafní sloup, zabořil ústa do paže a potichu se chechtal – až mu po tvářích tekly slzy. Když záchvat (skutečný záchvat hysterického smíchu) pominul, Ralf zvedl hlavu a rozhlížel se pozornýma, zvědavýma očima, ještě plnýma slz. S ulehčením konstatoval, že kolem nevidí nic, co by neviděl i kdokoliv jiný.

Ale ono se to vrátí, Ralfe. Víš to moc dobře. To všechno se zase vrátí.

Ano, dejme tomu, že to ví, ale to ho teď nezajímá. Teď ho totiž čeká menší rozhovor.

* * *

Když se Ralf konečně vrátil ze své podivuhodné procházky, seděl už McGovern ve svém křesle na verandě a listoval ranními novinami. Ralf zahrnul k domu a náhle se rozhodl: řekne Billovi hodně, ale ne všechno. Zcela jistě vynechá informaci, že ti dva holohlaví chlápci, jež viděl vycházet z domu paní Locherové, vypadali jako vesmírné příšerky z bulvárních časopisů, co leží na regálech v Renetě.

Když stoupal po schodech, McGovern k němu vzhlédl. „Ahoj, Ralfe.“

„Ahoj, Bille. Můžu si s tebou o něčem promluvit?“

„Jistě.“ Zavřel noviny a pečlivě je složil. „Tak mého starého přítele Boba Polhursta včera konečně odvezli do nemocnice.“

„Vážně? Mám dojem, žeš čekal, že tam půjde už dřív.“

„Taky že ano. Každý to čekal. Oblafnul nás. Vlastně to vypadalo, že se jeho stav zlepšuje – alespoň ten zápal plic. Pak se mu ale vrátil. Včera kolem poledne měl zástavu dechu a jeho neteř si už myslela, že umře ještě dřív, než k nim přijede sanitka. Ale neumřel; teď se jeho stav zase stabilizoval.“ McGovern pohlédl do ulice a povzdechl si. „May Locherová natáhne bačkory uprostřed noci, ale Bob maká dál. To jsou věci, co?“

„No jo, no.“

„O čem sis to chtěl promluvit? Že by ses už konečně rozhodl požádat Lois o ruku? A teď potřebuješ otcovskou radu, jak to prakticky provést?“

„Radu potřebuji, to ano – ale netýká se mého milostného života.“

„Tak povídej,“ řekl McGovern.

A Ralf mluvil, vděčný za McGovernovu tichou pozornost. Nejdříve stručně zmínil některé věci, o nichž McGovern již věděl – incident mezi Edem a řidičem dodávky v létě roku 1992, podobnost Edova chování v den incidentu a v den, kdy za podpis petice zmlátil Helenu. Jak mluvil, zmocňoval se ho stále silněji pocit, že mezi těmi všemi

podivnými věcmi, jež se mu přihodily, existuje určitá spojitost – spojitost téměř hmatatelná.

Svěřil se McGovernovi s aurami, ale už ne s onou neslyšnou barevnou záplavou, kterou prožil před necelou půl hodinou; to už bylo dál, než kam byl ochoten jít – alespoň prozatím. O útoku Charlieho Pickeringa na Ralfa McGovern pochopitelně věděl; stejně tak mu bylo známo, že Ralfa před vážnějším zraněním zachránil sprej, který mu věnovala Helena se svojí přítelkyní, ale Ralf mu teď řekl něco, o čem se onoho sobotního večera, kdy McGovernovi o tom napadení vyprávěl, nezmínil: že se mu ten sprej záhadně objevil v kapse bundy. A že za tou záhadou stojí nejspíš starý Dorrance.

„No sakra!“ zvolal McGovern. „Teda, vedeš dost nebezpečný život, Ralfe!“

„Už je to tak.“

„A co z tohohle všeho jsi řekl Johnu Leydeckerovi?“

Velmi málo, chystal se Ralf odpovědět; pak si ale uvědomil, že i taková odpověď by bylo přehánění. „Skoro nic. A ještě něco jsem mu neřekl. Něco mnohem... nu, řekněme mnohem podstatnějšího. Máto co dělat s ní.“ Ukázal na dům May Locherové, před nímž právě zastavilo několik modrobílých dodávek s nápisy POLICIE STÁTU MAINE na bocích. Ralf si pomyslel, že nejspíš to jsou ti znalci, o nichž se zmiňoval Leydecker.

„S May?“ McGovern se předklonil v křesle. „Ty víš něco o tom, co se stalo May?“

„Myslím, že ano.“ S pečlivou výslovností, pohybuje se od slova ke slovu jako člověk přecházející po kamenech zrádný potok, vyprávěl Ralf McGovernovi jak se probudil, šel do obývacího pokoje, a viděl vycházet dva muže z domu paní Locherové. Zmínil spěšném vyhledání triedru a řekl McGovernovi o nůžkách v ruce jednoho z obou mužů. Neřekl nic o úděsném snu s Carolyn, ani o zářivých stopách – a už vůbec se nezmínil o svém dojmu, že oba muži nejspíš prošli zavřenými dveřmi. Stejně by tím jen zvýšil McGovernovy pochybnosti o své důvěryhodnosti. Skončil anonymním telefonátem na číslo 911 a pak se posadil do křesla a zvědavě hleděl na McGoverna.

McGovern kroutil hlavou, jako kdyby si v ní chtěl srovnat všechny právě získané informace. „Aury, věštby, záhadní vetřelci s nůžkami... ty tedy fakt žiješ nebezpečně.“

„Co si o tom myslíš, Bille?“

McGovern byl chvíli zticha. Během Ralfova proslovu sroloval noviny a teď si jimi nepřítomně poklepával po noze. Ralf pocítil nutkání formulovat svoji otázku ještě otevřeněji – *Bille, myslíš si, že jsem blázen?* – ovšem okamžitě ho potlačil. Cožpak na takovou otázku vůbec někdo odpoví upřímně... aniž by mu předtím dal nějakou utišující injekci? To snad má Bill říct *No jasně, podle mě jsi blázen na kvadrát, Ralfíčku, co kdybychom hned teď zavolali do Juniper Hillu a přeptali se, jestli by tam pro tebe neměli volné lůžko?* Ne, tohle by Bill zcela určitě neodpověděl... a protože ať už by řekl cokoli, neznamenalo by to vůbec nic – je lepší na takovou otázku zapomenout.

„Já tedy ani přesně nevím, co si o tom myslím,“ řekl Bill konečně. „Alespoň zatím ještě nevím. Jak ti chlapi vypadali?“

„Obličej se nedaly rozeznat, ani v triedru,“ řekl Ralf. Měl teď stejně pevný hlas jako včera ve chvíli, kdy popíral, že by volal na číslo 911.

„Jak asi byli staří, to taky nejspíš nevíš, co?“

„Ne.“

„Mohl jedním z nich být náš starý známý z ulice o kousek dál?“

„Ed Deepneau?“ Ralf překvapeně pohlédl na McGoverna. „Ne, ani jeden z nich nebyl Ed.“

„A co Pickering?“

„Ne. Ani Ed, ani Charlie Pickering. Ty bych poznal. O co ti jde? Chceš mi snad vsugerovat, že na verandě domu May Locherové byli tihle dva chlápci, kvůli kterým mám v posledních pár měsících všechny svoje stresy?“

„Ne, jistěže ne,“ odpověděl McGovern, ale ucukl očima a monotónní poklepávání novinami o nohu ustalo. Ralf pocítil jakési šimrání v žaludku. Ano – ve skutečnosti právě to se mu McGovern snažil vsugerovat; konečně ani to není zas tak překvapující, ne?

Třeba není, ale na tom šimrání v žaludku to neměnilo vůbec nic.

„A Leydecker říkal, že všechny dveře byly zamčené.“

„Ano.“

„Zevnitř.“

„Ano, ale...“

McGovern vstal tak rychle, že Ralf měl na krátký okamžik dojem, že snad chce utéci, a že přitom bude křičet *Pozor na Roberta! Zešlele!* Ale místo aby seběhl po schodech, vykročil ke dveřím do domu.

„Co chceš dělat?“

„Zavolat Larryho Perraulta,“ řekl McGovern. „Mladšího bratra May. Bydlí v Cardville. A May nejspíš pohřbí v Cardville.“ McGovern vrhl na Ralfa podivný, zamyšlený pohled. „Co sis myslel, že chci udělat?“

„Nevím,“ řekl Ralf neklidně. „Na okamžik jsem si myslel, že chceš utéct.“

„Kdepak.“ McGovern zvedl ruku a poklepal ho po rameni, ale Ralf z toho gesta cítil chlad a neklid. Povrchnost.

„A co s tímhle vším má společného bratr paní Locherové?“

„Leydecker říkal, že tělo May odvezou na pitvu do Augusty ne.“

„No, mám dojem, že spíš použil slovo posmrtná...“

McGovern mávl rukou. „To je totéž, věř mi. Jestli vyjde najevo cokoliv zvláštního – co by ukazovalo, že byla zavražděna – musí o tom být informován Larry. Je to její jediný přímý příbuzný, který je ještě naživu.“

„Jistě, ale nebude se divit, proč se o ni zajímáš?“

„Ach, nemyslím, že právě s tímhle si musíme dělat starost,“ řekl McGovern uklidňujícím tónem, který se Ralfovi pranic nelíbil. „Řeknu mu, že policie dům zapečetila, a že po Harris Avenue běží šuškan-da. Ví, že Mary a já jsme spolu chodili do obecné školy, a že jsem ji v posledních letech dost často navštěvoval. Larry a já jsme sice nikdy nebyli zvláštní kamarádi, ale vycházeli jsme spolu celkem dobře. Řekne mi, co budu chtít vědět – už jen proto, že oba jsme z Cardville. Chápeš?“

„Celkem chápu, ale...“

„To doufám,“ řekl McGovern a náhle vypadal jako nějaký velice starý a velice ošklivý plaz nebo bazilišek. Napřáhl na Ralfa prst. „Nejsem žádněj pitomec, a dokážu ocenit důvěru. Tvůj obličej právě

teď říká, že si tím nejsi právě jist, a to se mi nelíbí. Sakra moc se mi to nelíbí. Na to můžeš vzít jed.“

„Promiň,“ řekl Ralf. McGovernův výbuch ho ohromil.

McGovern na něj ještě chvíli hleděl; jeho kožnaté rty obnažovaly příliš velkou zubní protézu. Pak pokýval hlavou. „Jo, dobrá – omluva se přijímá. Jsi houby vyspalej, to se musí taky brát v úvahu. A mě zase trochu vyvedl z míry Bob Polhurst.“ Zadíval se teď na Ralfa pateticky vážným pohledem. „Hele – jestli si přeješ, abych bratra May Locherové nevolal...“

„Ne, ne,“ řekl Ralf a napadlo ho, že jedině, co by si teď přál, je vrátit hodiny o deset minut zpátky a odvolat celý tenhle rozhovor. Pak si ale uvědomil, že McGovern teď nejmíc ocení jeho pokoru. „Velice se omlouvám, pokud jsem jakýmkoliv způsobem zpochybnil tvé schopnosti jednat diskrétně.“

McGovern se usmál; zpočátku váhavě, pak celým obličejem. „Teď už vím, proč nespíš – myslíš pořád na takovéhle voloviny. Klidně sed', Ralfe, a popřemejšlej si trochu o podvěsku mozkovým, jak říkala moje máti. Hned jsem zpátky. Možná ani nebude doma. Znáš to – zařizování pohřbu a tak. Chceš se mezitím podívat do novin?“

„Jistě. Díky.“

McGovern mu podal noviny – stále ještě svinuté do ruličky – a zašel do domu. Ralf pohlédl na první stranu. Titulek hlásal PŘÍZNIVCI VOLBY I ZASTÁNCI ŽIVOTA PŘIPRAVENI NA PŘÍJEZD AKTIVISTKY. Článek byl proložený dvěma fotografiemi. Na jedné několik mladých žen vyrábělo transparenty s nápisy NAŠE TĚLA, NAŠE VOLBA a V DERRY SVÍTÁ! Druhá zachycovala demonstranty pochodující před střediskem Péče o ženu. Neměli žádné transparenty – a ani žádné nepotřebovali: černé hábity s kuklami a kosy v jejich rukách vyjadřovaly vše.

Ralf si povzdechl, odložil noviny na opěradlo houpací židle vedle sebe a pozoroval dopolední ruch na Harris Avenue. Napadlo ho, že McGovern taky mohl klidně jít volat spíš Johnu Leydeckerovi než Larrymu Perraultovi, a že oba právě teď mohou vést takovou menší konzultaci učitele se žákem v záležitosti bláznivého starého nespavce Ralfa Robertse.

Tak mě napadlo, že bys možná rád věděl, kdo vlastně volal na to číslo 911, Johne.

Díky, profesore. Mysleli jsme si to, ale je dobře, že jste nám to potvrdil. Mám dojem, že je neškodný. Vlastně ho mám docela rád.

Ralf zapudil spekulace o tom, komu právě Bill volá nebo nevolá. Lepší je tady jen tak sedět a nemyslet na nic – ani na podvěsek mozkový. Lepší je sledovat nákladák s pivem, zajíždějící právě na parkoviště před Renetou; bude muset chvíli počkat, než odjede dodávka firmy Magazines Incorporated, vykládající právě svoji týdenní dávku časopisů a brožovaných knížek. Lepší je sledovat starou paní Harriet Benniganovou, skloněnou ve svém jasně červeném podzimním plášti nad holi, jak absolvuje svoji dopolední obchůzku. Nebo dívat se na tu holčičku v džínách, bílém tričku velikostí XL a pánském klobouku nejméně o čtyři čísla větším, než by byla její velikost, jak skáče přes švihadlo na zarostlé prázdné parcele mezi Frankovým pekařstvím a Solárním studiem Vicky Moonové (Naše specialita – zábaly). Ruce té holčičky se míhají nahoru a dolů a prozpěvuje si nějaké nekonečné rozpočítadlo.

En ten tyky, dva špalíky...

Nějaká zasutá část Ralfovy myslí si náhle s obrovským údivem uvědomila, že jak tu tak sedí na verandě, pokouší se o něj spánek. A v ten stejný okamžik do okolního světa opět vpadly aury a naplnily ho úžasnými barvami a pohyby. Je to nádherné, ale...

... ale něco tu není v pořádku. *Něco. Co?*

Ta holčička na volné parcele mezi domy. Ta není v pořádku. Nožky se jí pohybují nahoru a dolů jako hlava šicího stroje. Vedle ní skáče na plevelu a slunečnicemi zarostlém pozemku její stín. Švihadlo víří nahoru a dolů... dokola... nahoru a dolů a dokola...

To není tričko nadměrné velikostí – ne, spletl se. Ta postava má na sobě halenu. Bílou halenu, jaké mívali herci ve starých televizních seriálech o doktorech.

En ten tyky, dva špalíky, čert vyletěl z elektriky...

Slunce zakryl mráček a na svět se snesl zelený závoj – jako kdyby ho náhle ponořil pod vodu. Ralf se zachvěl a po těle mu naskočila husí kůže. Pohybující se stín děvčátka zmizel. Pohlédla na Ralfa – a ten

viděl, že to vlastně vůbec žádné děvčátko není. Stvořením, které na něj hledělo, byl muž vysoký asi jeden metr. Ralf zpočátku tu tvář – zastíněnou velkým kloboukem – považoval za tvář dítěte, neboť byla dokonale hladká, bez jedné jediné vrásky Ale i přesto předávala Ralfovi určitý jednoznačný pocit – pocit zla a zhouby, přesahující chápání normálního mozku.

Tak je to, pomyslel si Ralf, hledě na poskakující stvoření. Přesně tak to je. Ať už je ta věc na ulici čímkoliv, je nenormální. Naprosto šílená.

Stvoření jako kdyby četlo Ralfovi myšlenky, protože ve stejnou chvíli na něj vycenilo zuby ve šklebu zároveň jakoby upejpavém i nechutném – jako kdyby oba měli společně nějaké nepříjemné tajemství. A Ralfovi se zdálo – ano, byl si jist, téměř úplně jist –, že si i přes ten škleb dál prozpěvuje rozpočítadlo, aniž by pohybovalo rty:

/Bez klobouku BOS! Natloukl si NOS!/

Nebyl to ani jeden z těch dvou holohlavých doktůrků, odcházejících tenkrát v noci od domu paní Locherové – tím si byl téměř naprosto jistý. Možná je s nimi nějak spřízněný, ale ani jeden z nich to není. Je to...

Stvoření odhodilo švihadlo. Letělo vzduchem, měnilo barvu ze žluté na červenou a vydávalo zářivé jiskření. Malá postava – doktůrek číslo 3 – zírala na Ralfa, šklebila se, a Ralf si náhle uvědomil něco jiného – něco, co ho naplnilo hrůzou. Konečně poznal klobouk, který mělo to stvoření na hlavě.

Byl to ztracený slamák Billa McGoverna.

* * *

A to stvoření opět jako kdyby mu četlo myšlenky. Smeklo klobouk, odhalilo hladkou, kulatou lebku bez jediného vlasu a mávalo McGovernovým kloboukem ve vzduchu, jako kdyby to bylo kovbojské sombrero. V obličejí mělo stále ten nepopsatelný úšklebek.

Náhle napřáhlo klobouk směrem k Ralfovi, jako kdyby si ho označovalo. Pak si ho narazilo na hlavu a zmizelo v úzkém, zaplevenaém prostoru mezi solárním studiem a pekařstvím. Slunce se vynořilo zpoza mraku a přelévající se záře aur začala opět blednout. Chvilku

poté, co to stvoření zmizelo, měl Ralf před sebou opět normální Harris Avenue – známou nudnou a obyčejnou Harris Avenue, stejnou jako kdykoliv jindy.

Ralf se zhluboka nadechl a vybavil si výraz šílenství v tom malém, šklebícím se obličejí. Vybavil si způsob, jakým na něj (bez klobouku BOS) ukázal, jako kdyby (natloukl si NOS!) si ho označoval.

„Určitě jsem usnul,“ zašeptal chraplavě. „Určitě jsem musel usnout a tahle kravina se mi zdála.“

Dveře za ním se otevřely „Ale ale, povídáme si sami se sebou,“ řekl McGovern. „Určitě máš v bance spoustu peněz, Ralfíku.“

„Jo, tak akorát na zaplacení pohřbu,“ řekl Ralf: Zdálo se mu, že má hlas jako člověk, který právě prožil nějaký obrovský šok a teď se pokouší překonat přetrvávající strach; skoro čekal, že Bill k němu přiskočí se starostí v obličejí (nebo jen podezřením) a zeptá se ho, co se děje.

McGovern však nic takového neučinil. Usedl do houpací židle, založil si ruce na rachitické hrudi a začal se rozhlížet po Harris Avenue – po jevišti, na němž měli McGovern, Ralf, Lois, Dorrance Marsteller a mnoho dalších starých lidí – či jak by řekl Bill lidí ve zlatém věku – hrát svá často nudná a někdy bolestná poslední jednání.

Co kdybych mu řekl, jak skončil jeho klobouk? pomyslel si Ralf. Co kdybych teď řekl, „Bille, a taky vím, co se stalo s tím tvým slamákem. Má ho nějaký příbuzný těch chlápků, co jsem je viděl včera v noci. A nosí ho vždycky, když skáče přes švihadlo – naproti na parcele mezi solárním studiem a pekařstvím.“

Pokud snad Bill ještě nemá jednoznačný názor na jeho duševní zdraví, tak tahle menší informace by mu nepochybně pomohla si jej učinit. Jo.

Ralf zůstal zticha.

„Omlouvám se, že jsem byl tak dlouho pryč,“ řekl McGovern. „Larry tvrdil, že jsem ho chytil ve dveřích, že je právě na odchodu do pohřebního ústavu – ale než jsem se ho stačil zeptat na co jsem chtěl a

zavěsit, rozpovídal se o May i o sobě – nevynechal snad nic. Mluvil bez přestání tři čtvrtě hodiny.“

Nepochybně přeháněl – McGovern nemohl být pryč déle než pět minut. Ralf pohlédl na hodinky a s překvapením zjistil, že je čtvrt na dvanáct. Pohlédl do ulice – paní Benniganová je pryč. I nákladák s pivem je pryč. Že by si skutečně zdřímнул? Určitě si musel zdřímnout... ale za nic na světě nedokázal najít nějakou mezeru ve svých vjemech.

Ale jdi, nebuď labuť. Když se ti zjevil ten holohlavý mužíček, tak jsi spal. Ten mužíček se ti přece jen zdál.

To dávalo docela smysl. I skutečnost, že ten mužíček měl na hlavě Billův slamák, dávala smysl. Stejný slamák se mu přece zjevil v tom snu s Carolyn. Tam ho zase držela v packách Rozálie.

Jenomže tentokrát se mu to přece nezdálo. Tím si je jistý.

No... skoro jistý.

„Ani se mě nezeptáš, co říkal bratr May?“ Tón McGovernova hlasy byl teď trochu nazlobený.

„Odpusť,“ řekl Ralf. „Trochu jsem se zamyslel.“

„Odpouštím ti, synu... ale jen pod podmínkou, že od teď už budeš poslouchat. Detektiv, který má tenhle případ, nějaký Funderburke...“

„Určitě to je Utterback. Steve Utterback.“

McGovern mávl rukou – byla to jeho běžná reakce, kdykoliv ho někdo opravoval. „Třeba. Každopádně volal Larrymu a říkal, že pitva nezjistila nic zvláštního – šlo o přirozenou smrt. Ve světle toho tvého telefonátu se zaměřili i na možnost, zda u May nemohlo dojít k srdeční zástavě ze strachu – zda ji nemohli doslova vyděsit k smrti třeba lupiči. Proti této verzi ovšem svědčila skutečnost, že všechny dveře byly zamčeny a zajištěny zevnitř – ale vzali tvůj telefonát natolik vážně, že prozkoumali i tuhle možnost.“

Jeho napůl káravý tón – jako kdyby Ralf zlomyslně nasypal písek do soukolí nějakého jinak hladce běžícího stroje – Ralfa poněkud nazlobil. „Pochopitelně že ho vzali vážně. Viděl jsem z jejího domu vycházet dva chlápky a oznámil jsem to úřadům. Když tam přijeli, našli tu dámu mrtvou. Proto taky ten telefonát vážně brát museli.“

„A proč jsi neřekl svoje jméno, když jsi volal?“

„Nevím. Co to mění na věci? A jak si, proboha, vlastně můžou být tak jisti, že ji skutečně někdo nevylekal k smrti?“

„Nevím, jestli si mohou být jisti na sto procent,“ řekl McGovern. Teď byl pro změnu podrážděný zase on. „Ale nejspíš nějakou jistotu mají, když předali její tělo bratrovi, aby zařídil pohřeb. Zjišťuje se to asi nějakou krevní zkouškou. Já jen vím, že ten Funderburke...“

„Utterback...“

„... řekl Larrymu, že May nejspíš zemřela ve spánku.“

McGovern si dal nohu přes nohu, uhladil si puky na modrých kalhotách a vrhl na Ralfa přísný pohled.

„Chtěl bych ti dát dobrou radu, tak poslouchej. Jdi k doktorovi. Hned. Ještě dneska. Nerozmýšlej se, nevymlouvej se na nic, jdi rovnou za Litchfieldem. Začíná to být vážné.“

Ti co odcházeli od paní Locherové, mě neviděli – tenhle ale ano, pomyslel si Ralf. Viděl mě a ukázal na mě. Co já vím – možná mě vlastně hledal.

Tak tohle je tedy parádně paranoidní myšlenka.

„Ralfe? Slyšíš, co ti říkám?“

„Ano. Předpokládám, že ty nevěříš, že jsem skutečně viděl někoho vycházet z domu paní Locherové.“

„Přesně tak. Stačil mi ten tvůj výraz ve chvíli, kdy jsem ti řekl, že jsem byl pryč tři čtvrtě hodiny – a taky, když jsi se podíval na hodinky. Nevěříš tomu, že uběhlo tolik času, vid'? Nevěříš tomu proto, že jsi usnul, aniž by sis to vůbec uvědomil. Prostě sis dal menší šlofíček. A zrovna tak to bylo tu noc, Ralfe. Ti dva chlápci se ti jen zdáli – a byl to tak skutečný sen, že když jsi se probudil, zavolał's na 911. Copak to nedává smysl?“

En ten tyky, pomyslel si Ralf Tři špalíky.

„A co ten triedr?“ zeptal se. „Pořád ještě ho mám na stole vedle ušáku v pokoji. Cožpak to není důkaz, že jsem byl vzhůru?“

„To nevím. Možná jsi náměsíčný a chodil's ve spaní, to tě nenapadlo? Říkáš, že ty vetřelce viděl, ale přitom je vůbec nedokážeš popsat.“

„Ty oranžové výbojky...“

„Všechny dveře byly zajištěny zevnitř...“

„Zrovna ta...“

„A ty aury, o kterých mluvíš. To je způsobené tou tvou nespavostí – tím jsem si téměř jist. Ale stejně, možná je v tom ještě něco vážnějšího.“

Ralf vstal, šel ke schodům a zůstal u nich stát, zády k McGovernovi. Ve spáncích mu bušilo a srdce mu divoce tlouklo. Až příliš divoce.

On nejenom ukazoval. Měl jsem pravdu. Ten hajzlík si mě přímo označoval. Nezdál se mi ve snu. A nezdáli se mi ani ti dva, které jsem viděl vycházet od paní Locherové. Tím jsem si jist.

Pochopitelně že si tím jsi jist, Ralfe, odpověděl nějaký jiný hlas. Blázní si vždycky jsou jisti tím, co vidí a slyší. A právě to z nich dělá blázný, ne samotné halucinace. Pokud jsi opravdu viděl to, co jsi viděl, kam se tedy poděla paní Benniganová? Kam se poděl ten nákladník s pivem? A jak jsi strávil těch pětáctyřicet minut, během nichž telefonoval McGovern s Larrym Perraultem?

„Objevují se u tebe velice vážné symptomy,“ řekl McGovern za jeho zády a Ralf měl pocit, že z hlasu toho člověka číší něco strašného. Uspokojení? Mohlo by to být uspokojení?

„Jeden z nich měl v ruce nůžky,“ řekl Ralf, aniž by se otočil. „Viděl jsem je.“

„Ale jdi, Ralfe! Přemýšlej! Používej mozek a přemýšlej trochu! V neděli odpoledne – necelých čtyřiaadvacet hodin před tím, než máš jít na akupunkturu – tě nějaký šílenec málem propíchnu kudlou. A ty se divíš, že se ti pak v noci zdá sen, v němž se objevuje ostrý předmět? Hongovy jehličky a Pickeringův lovecký nůž se transformovaly v nůžky – to je přece jasné. Cožpak nechápeš, že tahle hypotéza sedí ve všech bodech, zatímco tvoje tvrzení nesedí ani v jednom?“

„A pro ten triedr jsem si asi šel ve spaní? To si myslíš?“

„Je to možné. Přímo pravděpodobné.“

„A s tím sprejem v kapse méj bundy je to totéž, co? Starý Dorrance s tím nemá vůbec nic společného.“

„Na nějakém spreji nebo starém Dorrancovi mi vůbec nezáleží!“ vykřikl McGovern. „Mně záleží na tobě! Od dubna nebo května trpíš nespavostí, od smrti Carolyn jsi v depresi a trpíš poruchami...“

„V žádné depresi nejsem!“ zaječel Ralf. Na druhé straně ulice se zastavil listonoš a pohlédl jejich směrem; pak opět pokračoval v chůzi.

„Tak ať je po tvém,“ řekl McGovern. „Nejsi v depresi. A taky nejsi nevyspalý – jen vidíš aury, chlápky vycházející uprostřed noci ze zamčených domů...“ A pak, zrádně nenuceným tónem, vyslovil McGovern právě to, čeho se Ralf už delší dobu obával: „Měl by sis dávat pozor, starý brachu. Někdy mi až moc začínáš připomínat Eda Deepneaua, než aby mě to nechávalo v klidu.“

Ralf se otočil. Cítil, jak zrudl. „Proč jsi takový? Proč po mě takhle jedeš?“

„Já po tobě nejedu, Ralfe. Já se ti snažím pomoci. Chovat se jako přítel.“

„Já to tak necítím.“

„No, pravda někdy bolí,“ řekl McGovern studeně. „Měl by sis alespoň připustit myšlenku, že tvoje duše i tělo se ti snaží něco říci. Dovol, abych se tě na něco zeptal – je tohle jediný zneklidňující sen, který se ti v poslední době zdál?“

Ralf letmo pomyslel na Carolyn, pohřbenou až po krk v písku a vykřikující něco o stopách bílého muže. Pomyslel na ty brouky, kteří se jí vyhrnuli z hlavy. „V poslední době se mi nezdály vůbec žádné zneklidňující sny,“ řekl upjatě. „Předpokládám, že tomu nevěříš, protože to nezapadá do té konstrukce, kterou sis už sestavil.“

„Ralfe...“

„A teď dovol, abych se já na něco zeptal pro změnu tebe. Jsi skutečně přesvědčen, že to, že jsem spatřil ty dva muže, a že May Locherová zemřela, byla jen shoda okolností...?“

„Možná nebyla. Možná tvoje fyzická a emocionální vykojenost vytvořila podmínky vhodné pro krátkou, nicméně dokonale přesvědčivou psychickou událost.“

Ralf byl umlčen.

„Jsem přesvědčen o tom, že podobné věci se čas od času dějí,“ řekl McGovern, vstávaje. „Možná to od takového racionálního člověka jako jsem já zní směšně, ale jsem o tom opravdu přesvědčen. Netvrdím, že to v tomto případě přesně tak bylo, ale mohlo to tak být. Jed-

noznačně jsem si ale jist, že ti dva muži, o nichž si myslíš, žes je spatřil, v reálném světě vůbec neexistují.“

Ralf stál, hleděl na McGoverna s rukama hluboko vraženými do kapes a zaťatými v pěst. Cítil, jak se mu svaly v pažích napínají.

McGovern k němu přistoupil a uchopil ho za paži – jemně, těsně nad loktem. „Já si jen myslím...“

Ralf se mu vytrhl tak prudce, až McGovern vyjekl a trochu se zapotácel. „Já moc dobře vím, co si myslíš.“

„Ty vůbec neposloucháš, co ti...“

„Už jsem toho slyšel dost. Možná až moc. Věř mi. A promiň – myslím, že se teď půjdu ještě jednou projít. Potřebuji si trochu vyčistit hlavu.“ Cítil, jak mu ve spáncích prudce buší krev. Pokusil se přepnout mozek na nějaký jiný stupeň, který by mu umožnil vypojit ten nesmyslný, impotentní vztek – ale nedařilo se mu to. Cítil se teď podobně jako v momentě, kdy se probudil z onoho příšerného snu o Carolyn: byl vyděšený a zmatený, a jakmile pohnul nohama, měl pocit, že nepůjde, nýbrž padne – jako vypadl včera ráno z postele. Ale podařilo se mu udržet rovnováhu.

„Ralfe, musíš jít k doktorovi!“ volal za ním McGovern – a Ralf už nedokázal věřit tomu, že v jeho hlase neslyší jakési zvláštní, škodolibé potěšení. Prokládala ho sice starost; možná upřímná – ta ale působila asi stejně jako sladká poleva na slanečném koláči.

„Ne k nějakému lékárníkovi, hypnotizérovi nebo akupunkturistovi! Musíš jít ke svému rodinnému lékaři!“

Jasně – k tomu chlápku, co zahrabal moji ženu pod přílivovou čáru! vykřikl v duchu. K tomu chlápku, který ji zahrabal až po krk do písku, a pak jí řekl, že se nemusí ničeho bát – hlavně ať bere Valium a Tylenol!

Nahlas řekl: „Musím se jít projít. Jedině to musím – a nic jiného.“ Tlukot srdce mu teď rezonoval ve spáncích jako krátké, tvrdé úderý kladiva; měl pocit, že takhle asi dochází k srdeční příhodě; jestli se okamžitě nezačne ovládat, brzy ho postihne to, čemu jeho otec říkal „mrtvice ze špatné nálady“.

Zaslechl, že McGovern jde za ním. Hlavně na mě nešahej, Bille, pomyslel si Ralf. Neopovaž se dát mi ruku na rameno, protože to bych se asi otočil a jednu ti ubalil.

„Já se ti snažím pomoci, copak to nechápeš?“ volal McGovern. Listonoš na druhé straně ulice se znovu zastavil a díval se na ně; před Renetou stáli Karl z ranní směny a Sue z odpolední a neomaleně na ně civěli. Karl držel v jedné ruce košík plný housek. Jsou to zvláštní věci, které tu vidí v tuhle denní dobu... i když ani zdaleka ne tak zvláštní jako ty věci, které ráno viděl Ralf.

Co si myslíš, že jsi viděl, Ralfe, šeptal mu tiše v hlubinách hlavy hlas zrádce.

„Jdi,“ mumlal Ralf zoufale. „Prostě jdi dál.“ V hlavě se mu začal přehrávat film. Nepříjemný film, na který by jen stěží šel do kina i v dobách, kdy chodil skoro na všechno. Zvukový záznam z toho filmu by se mohl jmenovat třeba „Ze svatouška baziliškem“.

„Něco ti povím, Ralfe – v našem věku jsou duševní poruchy běžný! V našem věku nejsou nic zvláštního, tak sakra JDI K TOMU DOKTOROVI!“

Paní Benniganová teď stála na verandě svého domku, hůl měla postavenou pod schody. Měla na sobě pořád ještě ten červený plášť a s otevřenou pusou na ně zírala přes ulici.

„Slyšíš mě, Ralfe? Doufám, že mě slyšíš!“

Ralf přidal do kroku, hlavu vrazil mezi ramena, jako kdyby kráčel proti silnému větru. *Co když bude ječet dál, pořád hlasitěji a hlasitěji? Co když za mnou půjde až na ulici?*

Jestli ano, tak si lidé budou myslet, že se zbláznil on, řekl si – ale nebylo to příliš uklidňující pomyšlení. V duchu stále slyšel, jak někdo hraje na klavír tu dětskou říkanku – ne, vlastně ji nehraje; jen ji vybrnkává, jako když se učí hrát děti v mateřské školce:

Chodí pešek okolo,
nedívej se na něho,
kdo se na něj koukne,
toho pešek bouchne!

A Ralf teď začínal vidět staré lidi z Harris Avenue – lidi, kteří se nechali pojistit od firem inzerujících na kabelové televizi, lidi s močo-

vými kameny a kožními nádory, jimž se paměť krátí úměrně se zvětšováním prostaty; lidi žijící ze sociálních podpor a hledící na svět místo růžovými brýlemi očima postiženými šedým zákalem. Byli to lidé, kteří právě teď pročítají veškerou poštu, která jim přišla do schránky – listují reklamními brožurami samoobsluh, v nichž se nabízejí zlevněné konzervy a anonymní mražená jídla. Viděl je oblečené ve směšných podvlékačkách a plandavých trikotech, ušmudlaných zmijovkách a tričkách s obrázky zvířátek z kreslených seriálů. Viděl je jako nejstarší předškoláky na světě. Pochodují kolem dvou řad židlí, zatímco malý holohlavý mužíček v bílé haleně vybrnkává rozpočítadlo „Chodí pesek okolo“. Další holohlavec odebírá jednu po druhé židle, a když přestane piano hrát, všichni si sednou. Osoba, na kterou nevyjde židle – tentokrát to byla May Locherová, příště to může být bývalý nadřízený McGoverna – zůstane stát. Tato osoba pochopitelně musí opustit místnost. A Ralf slyšel smích McGoverna. Směje se, protože na něj židle vyšla, opět se posadil. May Locherová může být mrtvá, Bob Polhurst umírá, Ralf Roberts začíná ztrácet rozum – ale on v klidu sedí: vážený pan William D. McGovern zůstává v pohodě: švihák zpřímá se držící a bez poruch trávení. Když přestane hrát hudba, pořád ještě si dokáže bez problémů najít židli.

Ralf přidal do kroku a hlavu zabořil ještě hlouběji mezi ramena v očekávání další salvy rad a pokárání. Považoval za nepravděpodobné, že by se McGovern za ním skutečně vydal až na ulici – ale úplně vyloučené to nebylo. Pokud se McGovern dostatečně rozčílí, je schopen všeho – mohl by udělat ostudu, vyzývat Ralfa, aby přestal hloupnout a šel k doktorovi, připomínat mu, že to piano může přestat hrát kdykoliv, úplně kdykoliv – a pokud si nenajde židli, dokud je ještě čas, taky by mohl vypadnout ze hry už nadobro.

Ale žádný křik se už neozval. Napadlo ho, že by se měl ohlédnout a zjistit, kde McGovern je; hned si to ale rozmyslel. Kdyby McGovern zaregistroval, že se Ralf ohlíží, mohl by spustit znova. Nejlepší bude jít dál. A tak Ralf přidal do kroku a zamířil zase směrem k letišti – aniž by si uvědomoval, kam vlastně jde. Kráčel s hlavou sraženou mezi ramena, snažil se neslyšet to nemilosrdné piano, snažil se nevidět

ty přestárlé děti pochodující kolem židlí, snažil se nevidět ty vyděšené oči nad thymolinovými neupřímnými úsměvy.

A jak tak kráčel, došlo mu, že jeho prosby nebyly vyslyšeny. Přece jen byl strčen do toho tunelu – a všude kolem něj je teď jen černá temnota.

ČAST II – Tajné město

Staří lidé by měli být badateli.

T. S. ELIOT,

Čtyři kvartety

11. KAPITOLA

Derry starých páprďů nebylo jedinou tajnou enklávou tiše existující v městě, považovaném Ralfem Robertsem za domov; protože vyrůstal v Mary Mead, kde dodnes stojí zanedbané čtvrti nouzových kolonií, podobné sídlišti Old Cape v Derry, přišel Ralf i na to, že mimo Derry dospělých zde existuje i Derry patřící výlučně dětem. Poblíž železničního depa na Neibolt Street byly opuštěné a zarostlé parcely, kde člověk mohl občas zakopnout o nedojedenou polévkovou konzervu a nedopité láhve od piva; za kinem Aladin se táhla úzká ulička, kde se kouřily laciné cigarety, a odkud se občas ozýval třesk bouchacích kuliček značky Černá kočka; nad řekou se skláněl košatý starý jilm, z

jehož větví se už po léta spousty holek a kluků učily potápět; jako špatně zahojená jizva se středem města vinula zarostlá strž Lada, protkaná stovkou – nebo spíš dvěma stovkami – křivolakých stezek.

Všechny tyto tajné ulice a skryté dálnice se nacházely pod rovinou vidění dospělých, a ti je proto přehlíželi... až na některé výjimky. Jednu z těchto výjimek představoval policista jménem Aloysius Nell – pro celé generace dětí z Derry to byl prostě jen pan Nell. A jak tak kráčel ulicí směrem k piknikovému prostoru, napadlo Ralfa právě poblíž místa, kde Harris Avenue přechází v dálniční přípojku, že Chris Nell je možná syn starého pana Nella... až na to, že policista, kterého poprvé spatřil ve společnosti Johna Leydeckera, byl na syna starého pana Nella příliš mladý. Spíš to bude jeho vnuk.

Existenci toho druhého tajného města – patřícího starým lidem – si Ralf uvědomil někdy v době, kdy odešel do důchodu; ale že i on sám se stal jedním z jeho obyvatel, to mu úplně došlo až po smrti Carolyn. Uvědomil si i skutečnost, že neviditelný místopis tohoto města se ve všech ohledech podobá tomu, jaký znával coby kluk; především je to město téměř nedotčené spěchem – do práce a z práce, nakupovat, atd. – běsnícím všude kolem. A s Derry starých páprdu se překrývalo ještě třetí tajné město: Derry prokletých – bídné místo obývané především somráky, opilci a blázny, které nešlo držet za mřížemi.

A právě na tomhle plácku seznámil Lafayette Chapin Ralfa s jednou z nejdůležitější úvah života... tedy nejdůležitějších, když se už z člověka stane bona fide starý páprda. Tato úvaha měla co dělat se „skutečným životem“. Došlo k tomu v průběhu jejich seznamování. Ralf se tenkrát Fayeho ptal; co dělal před tím, než začal docházet do piknikového prostoru.

„No, ve svém skutečném životě jsem byl tesařem a truhlářem,“ odpověděl Chapin a odhalil přitom v širokém úšklebku zbývající zuby, „ale to všechno skončilo před deseti roky.“ Ralf si tenkrát pomyslel, že to říkal způsobem, jako kdyby odchod do důchodu představoval něco jako polibek upíra, nebo stažení přeživších do světa živých mrtvol. Konečně, když na to přijde, cožpak to vlastně není skoro přesně tak?

* * *

Když se teď bezpečně zbavil McGovernu (alespoň doufal, že se ho zbavil), kráčel Ralf stínem listnatých stromů, oddělujících piknikový plácek od dálniční přípojky. Zaregistroval, že od jeho první procházky se tam sešlo asi osm nebo devět lidí. Většina z nich s sebou měla pytlíky se svačinou nebo sendviče z bistra. Eberlyovi a Zellovi hráli mariáš umaštěnými kartami, uschovávanými v dřevě po suku v blízkém dubu; Faye a Doc Mulhare, vysloužilý voják, hráli šachy; pár kibiců pendlovalo sem a tam mezi oběma hrami.

Právě kvůli těm hrám se sem chodilo; vlastně do většiny míst v Derry starých páprďů se chodilo kvůli nějakým hrám – Ralfovi bylo ale jasné, že ty hry jsou vlastně jen zástěrka. Ve skutečnosti sem lidé chodili proto, aby podali zprávu o své existenci a potvrdili (i když jen sami sobě), že pořád ještě vedou nějaký život, ať již opravdový nebo jiný.

Ralf se posadil na prázdnou lavičku u drátěného plotu, zamyšleně přejížděl prstem po rytinách v jejím dřevu – jménech, iniciálách, spouště výzev typu VYLIŽ SI – a sledoval letadla, dosedající ve dvouminutových intervalech na přistávací plochu: soukromá Cessna, Piper, Apache, dvoumotorová Bonanza, Air Express z Bostonu. Jedním uchem se snažil zachytit něco z hovorů za sebou. Několikrát padlo jméno May Locherové. Pár přítomných ji znalo a obecně převládalo mínění, že Bůh ji konečně vysvobodil a ukončil její trápení. Většina hovorů se však dnes točila kolem nadcházející návštěvy Susan Dayové. Politické záležitosti obvykle staré páprdy nijak nebraly – vždy pro ně představovala zajímavější námět k hovoru slušná rakovina střev nebo mozková mrtvička, i když dnes už je dokázala zaujmout, rozhořčit a rozdělit i otázka umělého přerušování těhotenství.

„Vybrala si k té návštěvě dost nevhodný město – a nejhorší je, že si to nejspíš ani neuvědomuje,“ říkal Doc Mulhare, který sledoval postavení na šachovnici s mrzutým soustředěním, nebol Faye Chapin právě podnikal drtivý útok na zbytek obrany jeho krále. „Tady se může stát ledacos. Pamatuješ se na ten požár Černýho fleku, Faye?“

Faye zavrčel a sebral mu posledního střelce.

„Co teda nechápu zase já, jsou tyhle zabeďněný hlavy,“ řekla Lisa Zellová. Zvedla z piknikového stolu noviny a na titulní straně ukazovala na fotografii zástupu postav v kápích, pochodujících před budovou kliniky. „Jako kdyby chtěli vrátit časy, kdy si ženský musely dělat potraty ramínkama na šaty.“

„Však taky přesně tohle chtějí,“ řekla Georgína Eberlyová. „Jsou přesvědčení, že když bude mít ženská strach ze smrti, dítě si nechá. Nikdy jim nejspíš nedojde, že ženská se může víc bát mít dítě, než použít ramínko na šaty, aby se ho zbavila.“

„Co s tím má co dělat nějaký strach,“ zeptal se jeden z kibiců – stařík s kulatým obličejem jménem Pedersen – sveřepě. „Vražda zůstává vraždou, ať už je to dítě venku nebo vevnitř – tak se na to koukám já. I když jsou tak malý, že se na ně musíš koukat mikroskopem, přesto to je vražda. Protože kdyby se nechaly na pokoji, byly by z nich děti.“

„Tak mám dojem, že pokaždý, když onanuješ, musíš se kvůli tomu nejspíš cejtit jako Adolf Eichmann,“ řekl Faye a udělal tah královnou. „Šach.“

„No La-fay-ette Chapine!“ vykřikla Lisa Zellová.

„Dělat si to sám je něco úplně jinýho,“ řekl Pedersen podrážděně.

„Jo? A není v Bibli náhodou jedna postava, kterou za to Bůh proklel?“ zeptal se druhý kibic.

„Nejspíš máš na mysli Onana,“ ozval se za zády Ralfa nějaký hlas. S leknutím se otočil a spatřil za sebou stát Dorranceho. V jedné ruce držel knížku s velkým písmenem 5 na obálce. *Kde ses tu k sakra vzal?* podívoval se Ralf. Skoro by přísahal, že ještě před minutou za ním nikdo nestál.

„Jo, Onan,“ řekl Pedersen. „Jenže sperma není to stejný jako plod.“

„Není, jo?“ zeptal se Faye. „Tak proč teda katolíci při bingu neprodávají prcgumy? Můžeš mi to vysvětlit?“

„To je přece volovina,“ řekl Pedersen. „A jestli nechápeš...“

„Příčinou trestu Onana však nebyla masturbace,“ pronesl Dorrance svým pisklavým pronikavým hlasem. „Byl potrestán za to, že od-

mítl oplodnit vdovu po svém bratrovi, aby jeho rod mohl pokračovat. Taky existuje jedna báseň, mám dojem, že od Allena Ginsberga...“

„Zavři hubu, pošuku jeden starej!“ zaječel Pedersen, a pak se obořil na Faye a Chapina. „A jestli ty nechápeš, že je velkej rozdíl mezi tím, když si chlap honí péro a ženská spláchne do záchoda plod Bohem jí do lůna vloženéj, tak seš stejnej pošuk jako von.“

„Tohle je ale *nechutný* hovor,“ řekla Lisa Zellová, avšak z hlasu jí zněla spíš fascinace než znechucení. Ralf se ohlédl přes rameno a spatřil, že část drátěného pletiva je odtržená od sloupku a ohnutá; nejspíš to udělala omladina, která se tu někdy po večerech schází. Ale spoň jedna záhada je tedy vyřešená. Dorranceho si nevšiml proto, že ten tu na plácku vůbec nebyl; toulal se po pozemcích letiště.

Ralfa napadlo, že teď by byla dobrá příležitost chytit Dorranceho a pokusit se z něj dostat pár odpovědí... jenomže Ralf by byl z jeho odpovědí nejspíš stejně jen zmatený. Starý Dorrance mu až moc připomínal kočku Šklíbu z knížky *Alenka v říši divů* – víc úsměvu než podstaty.

„Tak velkej rozdíl, jo?“ ptal se Faye Pedersena.

„Jo!“ Pedersenovi naskočily na tvářích rudé skvrny.

Doc Mulhare se neklidně zavrtěl v židli. „Hele, zapomeňte na to a zkuste to dohrát, Faye, co ty na to?“

Faye si ho nevšiml; svoji veškerou pozornost věnoval stále jen Pedersenovi. „Možná by ses měl znova zamyslit nad spermijema, co ti pokaždý chćiply na dlani, když si seděl v koupelně a myslel na to, jak by to bylo fajnový, kdyby ti Marilyn Monroe volizovala...“

Pedersen se natáhl a smetl zbývající figurky s šachovnice. Doc Mulhare sebou trhl, ústa se mu roztrásla a vytřeštil oči za brýlemi s růžovými obroučkami, na dvou místech spojovanými izolační páskou.

„To je vono, prima!“ zařval Faye. „To je přece kurva argument!“

Pedersen zvedl pěsti v přehnaném boxerském postoji. „Máš snad jinej?“ zeptal se. „Tak pojď, ukaž se!“

Faye se pomalu zvedal ze židle. Byl nejméně o dvacet centimetrů vyšší než širokolící Pedersen a vážil přinejmenším o třicet kilogramů víc.

Ralf skoro nevěřil vlastním očím. Jestliže se ten jed dostal až sem, tak co potom bude se zbytkem města? Zdá se, že Doc Mulhare má pravdu; Susan Dayová nemá ani potuchy, jak nešťastný ten nápad s její přednáškou v tomhle městě vlastně je. Svým způsobem je Derry jiné, než jiná města – a to v mnoha směrech.

Dal se do pohybu ještě dřív, než si vůbec uvědomil, co chce podniknout, a s úlevou spatřil Stana Eberlyho, že se chystá učinit totéž. Jak se blížili k oběma mužům, stojícím proti sobě tváří v tvář, krátce na sebe pohlédli a Stan nepatrně přikývl. Ralf položil paži kolem ramen Faye a jen o malou chvíli před tím, než Stan chytil Pedersena za levé předloktí.

„Nic takovýho, mládenci,“ řekl Stan, mluvě přímo do jednoho z Pedersenových chlupatých uší. „To bychom vás taky mohli nakonec oba dva odvézt do nemocnice se srdečním záchvatem; a ty už další nepotřebuješ, Harleyi – už jsi přece dva měl. Nebo tři?“

„Nebude mi tady přece vykládat hloupý kecy vo ženskéjch, co vražděj děti!“ řekl Pedersen a Ralf spatřil, že se mu po tvářích koulejí slzy „Moje žena umřela při porodu naší druhé dcery! Na otravu krve! Já tady přece nebudu poslouchat hovory o vraždění nemluvnat!“

„Kriste pane,“ řekl Faye úplně jiným tónem. „Tohle jsem nevěděl, Harleyi. Je mi to moc líto...“

„Na tvoji lítost já ti seru!“ vykřikl Pedersen a vytrhl paži ze sevřené Stana Eberlyho. Vyrázil k Fayeovi, který zvedl pěsti do střehu, a pak je opět spustil, když se Pedersen kolem něj protáhl, aniž mu věnoval jediný pohled. Zašel na cestičku mezi stromy, vedoucí k dálniční přípojce, a zmizel. Po jeho odchodu vládlo půl minuty ohromené ticho, které přerušilo až vytí motoru přistávajícího Piperu.

* * *

„No potěš pánbů,“ řekl Faye konečně. „Vídáš se s někým každé tejdenn pět nebo deset let, a začneš mít dojem, že vo něm víš všechno. Kriste pane, Ralfe, vždyť já jsem vůbec nevěděl, jak mu umřela žena. Připadám si jako idiot.“

„Nenech se tím votrávit,“ řekl Stan. „Možná má právě periodu.“

„Bud' zticha,“ řekla Georgína. „Pro dnešek už bylo dost prasečín.“

„Já budu docela rád, až bude s tou Dayovou po všem, až se věci zase vrátějí na normál,“ řekl Fred Zell.

Doc Mulhare seděl na bobku a sbíral šachové figurky. „Chceš to dohrát, Faye?“ zeptal se. „Myslím, že bych si vzpomněl, kde všechny stály.“

„Ne,“ řekl Faye. Během hádky s Pedersenem měl hlas pevný, teď se mu ale chvěl. „Mám dojem, že už mi to stačilo. Možná by si ale s tebou dal menší rozcvičku tady Ralf.“

„Asi to vzdám předem,“ řekl Ralf. Rozhlížel se, kde je Dorrance; konečně ho spatřil. Prolezl dírou v plotu na druhou stranu. Stál tam u kraje asfaltky v trávě, sahající mu po až kolena, ohýbal v rukách měkkou vazbu knížky a sledoval malé letecké taxi, rolující právě k hangáru společnosti General Aviation. Ralf si musel připomenout, jak se po té asfaltce řtil ve svém starém hnědém datsunu Ed, a jak spílal

(Kurva dělej! Neser mě, hovado májový!)

pomalu se otevírajícím vratům. A poprvé za více než poslední rok si položil otázku, co tam vlastně Ed tenkrát dělal.

„... než jsi býval.“

„Co to?“ Vyrhl se ze zamyšlení a opět zaostřil na Faye. „Povídám, že se ti určitě už zase dobře spí, protože vypadáš o moc líp než minule. Ale koukám, že se ti zase zhoršil sluch, co?“

„Myslím, že ano,“ řekl Ralf a pokusil se o úsměv. „Půjdu si teď dát menší dlabanec. Chceš jít se mnou, Faye? Zvu tě.“

„Ne, díky – už jsem měl sendviče,“ řekl Faye. „Pořád mi to straší v palici, to ti tedy povím. Kriste pane, Ralfe, vždy von ten starej pošuk brečel, všimnul sis?“

„Ano, ale být tebou, nedělal bych z toho zase bůhvíco,“ řekl Ralf. Vydal se směrem k přípojce a Faye se loudal vedle něj. Se shrbenými rameny a svěšenou hlavou teď Faye připomínal cvičeného medvěda, navlečeného do lidského oblečení. „Chlapy v našem věku rozbřečí každá kravina. Vždyť to víš sám.“

„Asi jo.“ Vděčně se na Ralfa usmál. „Ale každopádně ti děkuju, žes mě zarazil dřív, než jsem to stačil pohnojit ještě víc. Někdy víš, jak na mě.“

Jediná škoda, že nebyl nikdo u té mojí hádky s Billem, pomyslel si Ralf. Nahlas řekl: „To je v pořádku. Vlastně bych měl poděkovat já tobě. Aspoň budu mít co napsat do životopisu, až budu žádat o tu dobře placenou práci u Spojených národů.“

Faye se potěšeně zasmál a poplácal Ralfa po rameni. „Jasně, generální tajemníku! Mírotvůrče číslo jedna! Fakt by sis o ni měl zažádat, Ralfe!“

„O tom nepochybuj. A dej na sebe bacha, Faye!“

Začínal se otáčet, když vtom ho Faye chytil za paži. „Počítáš na příští týden s tím turnajem, jo? Klasika ranvej 3?“

Ralfovi chvíli trvalo, než si uvědomil, o čem je řeč, i když pro truhláře v důchodu to byl hlavní námět hovoru už od doby, co začalo žloutnout listí stromů. Faye pořádal už od roku 1984, kdy skončil jeho „skutečný“ život, podzimní šachový turnaj, který nazýval Klasika ranvej 3. Trofejí byla velká pochromovaná poklice auta s vyrytou legrační korunkou a žezlem. Faye, jakožto zdaleka nejlepší šachista ze všech páprdů (alespoň na západní straně města), si tuto trofej udělil v šesti ročnících z devíti, a Ralf ho podezíral, že ve třech zbývajících ročnících nechal vyhrát někoho jiného jen proto, aby udržel zájem ostatních účastníků turnaje. Ralf letos na podzim na šachy neměl moc náladu; měl hlavu plnou úplně jiných věcí.

„Jasně,“ řekl. „Myslím, že budu hrát.“

Faye se zašklebil. „Prima. Podle původního rozvrhu se turnaj měl konat minulej víkend, ale doufal jsem, že když ho odložím, bude moci hrát taky Jimmy. Ale je pořád ještě ve špitále, a kdybych turnaj dlouho odkládal, mohla by přijít zima a venku by se už nedalo hrát. Museli bychom se přesunout dozadu do holičství Duffyho Spraguea, jako v devadesátém roce.“

„Co je s Jimmym?“

„Zase mu propukla ta rakovina,“ řekl Faye, a pak tiše dodal: „Tenkrát má asi stejnou šanci na přežití, jako sněhulák v létě.“

Ralf při této zprávě pocítil náhlé a překvapivě ostré bodnutí lítosti. Znali se s Jimmym Vandermeerem během svých „skutečných“ životů dobře. Oba tenkrát cestovali – Jimmy s cukrovím a Ralf s tiskovými potřebami a výrobky z papíru. Dobře spolu vycházeli a párkrát si spo-

lečně zajeli do Nové Anglie – střídali se v řízení a dělili o luxusnější ubytování, které by si jinak samostatně dovolit nemohli.

Dělili se také o smutná, nezázivná tajemství obchodních cestujících. Jimmy vyprávěl Ralfovi o štetce, která mu v roce 1958 ukradla náprsní tašku, a jak pak musel lhát své ženě – řekl jí, že ho okradl sto- pař. Ralf se zase Jimmymu svěřil, jak si ve svých třiačtyřiceti letech uvědomil, že je závislý na efedrinu, a vyprávěl mu o své úporné a nakonec úspěšné snaze zbavit se svého návyku. Carolyn o své bizarní závislosti na sirupu proti kašli neřekl nic, zrovna tak jako Jimmy V. neřekl manželce nic o svém zážitku se štetkou.

Hodně cest, hodně vyměněných pneumatik, hodně vtípů o ob- chodním cestujícím a krásné dceři farmáře; hodně nočních hovorů, trvajících až do rána. Někdy mluvili o Bohu, někdy o politice. Jimmy Vandermeer byl vlastně svého času jeho velmi dobrý kamarád. Pak dostal Ralf práci v kanceláři v tiskárně a přestali být ve styku. Později se občas vídali tady na piknikovém plácku a na pár dalších fádnicích místech, navštěvovaných starými páprdy města Derry – v knihovně, na kuželkách, v zadní místnosti holičství Duffyho Spraguea a na čtyřech či pěti dalších místech. Když mu krátce po smrti Carolyn Jimmy řekl, že mu léčí rakovinu plíce, ale že je jinak v pořádku, viděl Ralf v duchu chlapa, který pořád mluvil o baseballu nebo rybaření, a přitom kouřil jednu cigaretu za druhou.

„A sakra,“ řekl Ralf. „To slyším nerad.“

„Už je v nemocnici skoro tři tejdny,“ řekl Faye. „Ozařují ho a do- stává injekce nějakýho svinstva, co má zabít raka, jenomže přizabíjí jeho. To se divím, že o tom nevíš, Ralfe.“

Ty se možná divíš, já ale vůbec ne. Pracuje na mě totiž ta nespavost. Nejdřív nenajdeš pytlík s polévkou; druhý den začneš ztrácet pojem o čase, a o den později už přestaneš myslet na staré kamarády.

Faye potřásl hlavou. „Zasranej rak. Je to děsivý, jak si na tebe do- káže počkat...“

Ralf přikývl; musel teď myslet na Carolyn. „Nevíš náhodou, na kterém pokoji leží? Možná bych za ním zašel.“

„Náhodou vím. Číslo 315. Budeš si to pamatovat?“

Ralf se zašklebil. „Chvilí určitě.“

„Jestli můžeš, tak za ním určitě zajdi – cpou ho sice práškama, ale lidi poznává, a tebe určitě rád uvidí. Jednou mi říkal, že jste toho spolu kdysi hodně zažili.“

„No jo, víš jak to chodí,“ řekl Ralf. „Prostě dva cest'áci. Když jsme si někde v restauraci hodili čtvrt'ákem, kdo zaplatí účet, padnul Jimmymu vždycky orel.“ Náhle mu bylo do pláče.

„Je to na houby, co?“ řekl Faye tiše.

„Je.“

„No, zajdi se na něj podívat. On bude mít radost, a ty se budeš cítit líp. Tak to vlastně má fungovat. Hlavně nezapomeň na ten šachovej turnaj!“ řekl Faye, narovnal se a učinil hrdinský pokus vypadat a promluvit vesele. „Kdybys teď odřekl, narušil bys mi celej rozpis účastníků.“

„Vynasnažím se.“

„Jo, spoléhám na tebe.“ Sevřel ruku v pěst a jemně št'ouchl Ralfa do ramene. „A ještě jednou díky, žes mě zarazil dřív, než jsem stačil udělat něco, co by mě pozdějc mrzelo.“

„Jasně. Vždyť jsem taky Mírotvůrce číslo jedna, ne?“ Ralf se vydal cestičkou vedoucí k dálniční přípojce, a pak se otočil. „Vidíš tu asfaltku na druhé straně? Co vede od General Aviation k silnici?“ Ukázal tím směrem. Od soukromého terminálu právě odjížděla nějaká dodávka, čelní sklo jim odráželo do očí oslnivé sluneční paprsky. Dodávka se zastavila před vraty, rozpojila paprsek fotobuňky a vrata se začala otvírat.

„Jistě,“ řekl Faye.

„Loni jsem viděl, jak po ní jede Ed Deepneau – což znamená, že měl k těm vratům kartu. Nenapadá tě, jak k ní mohl přijít?“

„Myslíš toho chlápka od Přátel života? Toho vědce, co v létě provedl takový menší výzkum v oboru mláčení manželky?“

Ralf přikývl. „Já ale mluvím o létě v roce 1992. Jel tenkrát ve starém hnědém datsumu.“

Faye se zasmál. „Ralfé, já nerozeznám datsuma od toyoty ani od hondy – značky aut jsem přestal rozeznávat někdy v době, kdy u chevroletů končila móda ocasních ploutví. Ale řeknu ti, kdo po té silnici hlavně jezdí: zásobovači, mechanici, piloti, posádka a letoví dispečeri.“

Karty mají asi také někteří cestující, co často soukromě lítají. Jediní vědci tam pracují v aerodynamickém tunelu. Je přece něco jako vědec, ne?“

„Kdepak – je chemik. Ještě nedávno pracoval v laboratořích Hawking.“

„Hrál si s bílejma krysama, co? No, na letišti žádný krysy nemají – aspoň co já vím –, ale když na to tak myslím, je ještě jedna skupina lidí, co tyhle vrata používají.“

„Jo? A kdo?“

Faye ukázal na panelovou budovu se střechou z vlnitého plechu, asi sedmdesát metrů od terminálu General Aviation. „Vidíš tu budovu? To je SoloTech.“

„A co je SoloTech?“

„Škola,“ řekl Faye. „Lidi se tam učejí létat.“

* * *

Ralf kráčel po Harris Avenue s rukama v kapsách a hlavou svěšenou; nevnímal nic než praskliny v chodníku, ubíhajícím mu pod kečkami. Znovu přemýšlel o Edu Deepneauovi... a o firmě SoloTech. Neměl nejmenší důvod předpokládat, že firma SoloTech je důvodem, proč byl Ed na letišti onoho dne, kdy naboural dodávku toho člověka ze Zahradnických služeb – ale šlo o otázku, na kterou Ralf nutně potřeboval znát odpověď. A taky by ho zajímalo, jak asi Ed v poslední době žije. Možná by jeho zvědavost – pokud jde o obě záležitosti – mohl sdílet i John Leydecker; a tak se rozhodl, že se jim pokusí přijít na kloub.

Právě procházel kolem skromného domku s dvojitým průčelím, v němž z jedné strany sídlil George Lyford, diplomovaný úřední znalec, a z druhé klenotnictví (VAŠE STARÉ ZLATO KUPUJEME ZA NEJVYŠŠÍ CENY), když vtom ho z myšlenek vytrhlo krátké přídušené štěknutí. Zvedl zrak a spatřil Rozálii, sedící na chodníku hned u horního vchodu do parku Strawford. Stará fena dýchala rychle; z huby jí visel jazyk, z něj kapaly sliny, a na betonu mezi předními prackami se jí leskla loužička. Srst měla zmuchlanou do tmavých chumáčů, jako kdyby dlouho utíkala, a vyšisovaný modrý obojek na krku se třásl v

rytmu jejího rychlého dechu. Jak na ni Ralf pohlédl, vydala ze sebe další štěknutí, tentokrát připomínající spíš bezmocné hafnutí.

Rozhlédl se po ulici, aby zjistil, na co štěká – poblíž byla pouze prádelna Puf-Puf Laundromat. Uvnitř se pohybovalo několik žen – na ty Rozálie ale určitě neštěká. A po chodníku před prádelnou s automatickými pračkami na mince nešel vůbec nikdo.

Ralf se ohlédl – a najednou si uvědomil, že Rozálie tam na chodníku nesedí, ale spíše se krčí... hrbí se tam. Byla vyděšená k smrti.

Až do tohoto okamžiku Ralfa nikdy nenapadlo, jak podivně lidské jsou projevy psů: když jsou šťastní – šklebí se; když se stydí – věší hlavu; na očích jim lze poznat úzkost, a když jsou ve střehu, postaví se do charakteristického postoje – všechno jako u lidí. A stejně jako u lidí vyzařuje u psů z každé jejich chvějící se části těla i strach a žal.

Znovu se rozhlédl po ulici, do směru, kam – jak se zdálo – byla upřena pozornost Rozálie. Ale ani teď neviděl nic jiného než prádelnu a prázdný chodník před ní. Pak si náhle vzpomněl na Natálii – na to obdivované a zbožňované děcko, šmátrající po šedomodrých proužcích, jež za sebou zanechávaly jeho prsty, když jí otíral mléko z bradičky Každému jinému by se zdálo, že nešmátrá po ničem určitém, jak to konečně malé děti běžně dělají... ale Ralf věděl svoje.

On totiž i *viděl* svoje.

Rozálie ze sebe vydala řadu úpěnlivých hafnutí, jež k Ralfovým uším doléhaly jako nepříjemné skřípání zarezlých dveřních pantů.

Zatím se to vždycky stalo samo od sebe... ale možná tomu mohu pomoci. Možná dokážu sám vidět...

Vidět co?

No – přece ty aury Jistě, aury A možná také to, na co Rozálie (en ten tyky)

právě kouká. Ralf už celkem tušil (dva špalíky)

co to asi je, ale chtěl mít jistotu. Otázkou ale je, jak na to.

Tak především, kdy člověk vidí?

Když se kouká, pochopitelně.

Ralf pohlédl na Rozálii. Pečlivě si ji prohlížel – snažil se vidět všechno, co se dalo: vyšisovaný vzorek na modrém pruhu kůže, slou-

žícím za obojek; chomáče spečených chlupů v nečesaném kožichu, proužek šedi na dlouhém čumáku. Po chvíli – jako kdyby ucítila jeho pohled – otočila hlavu, pohlédla na něj a neklidně zakňučela.

Ralf v tu chvíli pocítil, že se mu v hlavě něco otáčí – jako kdyby se tam nějaký startér pokoušel nahodit motor. Na letný okamžik měl velice jasný pocit, že sám je náhle mnohem lehčí, a pak vše kolem něj zaplavil úžasný jas. Nalezl způsob, jak se dostat zpátky do toho živějšího, hlouběji strukturovaného světa. Spatřil jakousi šedou membránu – připomínající vaječný bílek – stahující se kolem Rozálie, a spatřil též nad ní se vznášející tmavošedý balónkový provázek. Jenomže počátek neměl nad její lebkou, jako tomu bylo u všech lidí, které Ralf zatím viděl ve stavu zvýšeného vnímání; Rozálii stoupal či vycházel z konce čenichu.

Teď konečně víš, jaký je zásadní rozdíl mezi psy a lidmi, pomyslel si. Duše jim sídlí na rozdílných místech.

/Psisko! Hej, psisko, pocem!/

Ralf zamrkal a ustoupil před tím hlasem, znějícím jako skřípání křídý po školní tabuli. Zvedl ruce, aby si zacpal uši; pak si ale uvědomil, že to nepomůže – neslyší přece ten hlas ušima; to skřípání ho bolí někde hluboko uvnitř hlavy, kam si rukama nedosáhne.

/Hej, potvoro jedna prašivá! To mám čekat celý den? Zvedni tu svoji zblešenou prdel a koukej jít ke mně!/

Rozálie zakňučela a pohlédla z Ralfa zase zpátky do směru, kam se dívala předtím. Začala se zvedat, pak se ale znovu přikrčila. Kožený pásek kolem krku se jí teď třásl ještě víc. Ralf spatřil, jak se pod ní loužička ve tvaru půlměsíce pomalu rozšiřuje.

Pohlédl na druhou stranu ulice a spatřil tam doktůrka číslo 3, stojícího mezi prádelnou a starším obytným domem vedle ní. Doktůrka číslo 3 v jeho bílé haleně (Ralf zaregistroval, že ji má dost špinavou, jako kdyby ji nosil už dlouho) a džínsách trpasličí velikostí. Pořád ještě měl na hlavě ten McGovernův slamák. Ten jako kdyby balancoval na uších toho stvoření; byl mu příliš velký – celá horní půlka hlavy mu do něj zapadla. Divoce se na fenu šklebil a Ralf spatřil dvě řady ostrých bílých zubů – zubů kanibala. V levé ruce držel cosi, co mohlo být buď starým skalpelem, nebo břitvou. Část Ralfovy mysli se ho

pokoušela přesvědčit, že co vidí na čepeli toho nástroje, je krev, ale byl si téměř jist, že to je rez.

Doktůrek číslo 3 si vsunul palec a ukazovák pravé ruky do úst a vydal ze sebe pronikavé hvízdnutí, které se Ralfovi zarylo do mozku jako vrták. Rozálie na chodníku sebou cukla a pak krátce zavyla.

/Tak zvedni prdel, chcípnotino! A hned!/
/

Rozálie se zvedla, ocas mezi nohama, a začala se plížit přes ulici. Kňučela přitom, a strach zvýraznil její kulhání natolik, že už skoro nebyla schopná udržet rovnováhu; při každém kroku se zdálo, že jí zadek ujede do strany a nohy vypoví poslušnost.

/„Hej!“/
/

Že vykřikl, si Ralf uvědomil až poté, co spatřil namodralý obláček, vznášející se mu před obličejem. Byl protkaný pavučinkovitými stříbrnými nitkami, takže trochu připomínal sněhovou vločku.

Holohlavý skřet se jako na obrtlíku otočil do směru Ralfova výkřiku, instinktivně přitom zvedaje v obranném gestu zbraň, kterou držel v ruce. Rozálie ztuhla s přední prackou pod obrubníkem a zvedavě hleděla na Ralfa velkýma hnědýma očima.

/Vo co ti jde, Souško?/
/

V tom hlase byl vztek, že byl přerušen, že byl vyrušen... ale Ralf v něm cítil ještě nějaké další emoce. Strach? Kéž by tomu tak bylo. Možná spíš zmatek a překvapení. Ale ať již je to stvoření čímkoliv, jistě nebylo zvyklé, že by ho mohl vidět někdo jako Ralf – natož aby se mu pletl do záležitostí.

/Co se děje, Souško, ztratil jsi snad řeč? Nebo jsi už zapomněl, co jsi chtěl?/
/

/„Chci, abys toho psa nechal na pokoji!“/
/

Ralf se teď slyšel dvěma různými způsoby. Byl přesvědčen o tom, že mluví nahlas, ale zvuk jeho skutečného hlasu byl jaksi vzdálený a slabý – jako hudba, vycházející z odložených sluchátek zapnutého walkmana. Kdo by stál vedle něj, ten by ho možná slyšel, ale určitě jen slabě – jako kdyby ta slova pronášel někdo, kdo popadá dech, kdo právě dostal pěstí na žaludek. Ale uvnitř hlavy ten hlas slyšel jako vždycky – mladě, pevně a sebejistě.

Ten doktůrek číslo 3 ho určitě slyšel tímhle druhým způsobem, protože se na chvíli zarazil, a opět jakoby v sebeobraně pozvedl svoji zbraň (Ralf si teď byl téměř jist, že to je skalpel). Pak se vzpamatoval. Sešel s chodníku a postavil se ke kraji Harris Avenue na spadáným listím pokrytý travnatý pás mezi chodníkem a ulicí. Chytil se za pásek džínů, chvíli jím skrze špinavý hábit škubal a zachmuřeně zíral na Ralfa. Pak zvedl rezavý skalpel do vzduchu a učinil s ním nepříjemně sugestivní gesto – šmyk, šmyk.

/Tak ty mě vidíš – no paráda! Nestrkej nos do věcí, který se tě netýkají, Souško! Ta chcíplotina patří mně!/
Holohlavý doktůrek se zase otočil ke schoulené feně.

/Už mě nepokoušej, prašivino! Ke mně! A hned!/
Rozálie vrhla na Ralfa prosebný, zoufalý pohled, a pak se opět začala plížit přes ulici.

Nemíchám se do dlouhodobých záležitostí, řekl mu starý Dorrance toho dne, kdy mu věnoval knihu básniček Stephena Dobynse. A tobě doporučuji, aby ses do nich taky nemíchal.

Ano, přesně tohle říkal, jistě – ale Ralf měl pocit, že teď už je příliš pozdě. Ale i kdyby nebylo, v žádném případě nemá v úmyslu přenechat Rozálii tomuhle nechutnému skřetovi, stojícímu před prádelnou na druhé straně ulice. Tedy pokud jí to pomůže.

/„Rozálie! Ke mně, hodná! K noze!“/
Rozálie krátce štěkla a přeběhla k místu, kde stál Ralf. Zastavila se mu za pravou nohou, a pak si sedla. Rychle oddychovala a vzhlížela k němu. A Ralf teď v jejích očích snadno přečetl další výraz: z jedné třetiny úlevu a ze dvou třetin vděčnost.

Obličej doktůrka číslo 3 se zkřivil do nenávislné grimasy takové intenzity, až se stala téměř karikaturou.

/Raděj mi ji sem pošli, Souško! Varuju tě!/
/„Ne!“/
/Zavařím ti, až se z toho posereš, Souško. Parádně ti zavařím. A zavařím i těm tvejším kámošům. Je ti to jasný? Je ti to... /

Ralf náhle zvedl jednu paži do výše ramen, s dlaní otočenou dovnitř směrem k hlavě, jako kdyby chtěl vypálit karatistický úder. Švihl rukou a s údivem pozoroval, jak mu z konečků prstů vylétl mod-

rý světelný klín a svištěl přes ulici jako hozené kopí. Doktůrek číslo 3 stačil tak tak přičapnout, jednou rukou si přidržel slamák, aby mu neulétl. Modrý klín prolétl dva nebo tři palce nad malou rukou a narazil na čelní sklo prádelny. Rozmázl se po něm jako nějaká nadpřirozená tekutina, a zaprášené sklo na chvíli dostalo zářivou, perfektně modrou barvu jasného nebe. Za chvíli pohaslo, a Ralf opět viděl obrysy ženských postav uvnitř, skládající prádlo a plnicí pračky, jako kdyby se nic nestalo.

Holohlavý skřet se opět napřímil, sevřel ruce v pěsti a zahrozil jimi na Ralfa. Pak si strhl s hlavy McGovernův slamák, nacpal si jeho střechu do úst a kus z ní vyrval. A zatímco předváděl tento bizarní ekvivalent dětského psotníku, z jeho malých, úhledných uší vyšlehávaly plamínky. Vyplivl chomáč rozcupované slámy, a pak si klobouk zase zarazil na hlavu.

/Ten pes byl můj, Souško! Chtěl jsem si s ním pohrát! Nejspíš si teď budu muset pohrát s tebou, co tomu říkáš? S tebou, a s těma tvejma kriplovitejma kámošema!/
/„Pakuj se vocaď!“/
/Zmrde! Šukal si svojí mámu a lízal si jí kundu!/
Ralf si hned uvědomil, kde právě tuhle líbeznou poklonu už slyšel: Ed Deepneau, letiště, léto 1992. Na něco takového člověk jen tak nezapomene – a náhle se otřásl hrůzou. Pro Krista pána, do čeho se to vlastně zapletl?

* * *

Ralf opět zvedl ruku k hlavě, ale něco se změnilo. Mohl sice znovu švihnout rukou v gestu seknutí, nicméně byl si téměř jist, že tentokrát by nenásledovalo žádné vyšlehnutí zářivě modrého klínu.

Doktůrek nejspíš ale neměl ani potuchy o tom, že se mu hrozí nenabitou zbraní. Přikrčil se a zvedl před sebe v obranném gestu ruku se skalpelem. Groteskně vykousnutý klobouk mu sklouzl přes oči, a na chvíli připomínal nějakou šmíráckou jevištní verzi Jacka Rozparovače... který si nakultivoval patologické sklony v důsledku svého extrémně malého vzrůstu.

/Za tohle tě dostanu, Souško! Počkej! Jen počkej! Žádný Soušky si na mě nesmějí dovolovat!/
Tím ale holohlavý doktůrek pro tuto chvíli vyčerpал svůj repertoár. Otočil se a utíkal do zarostlé uličky mezi prádelnou a sousedním domem; špinavá, příliš dlouhá halena za ním vlála a pleskala mu o nohavice džíns. S ním zmizela i záře na všem kolem. Ralf tu změnu zřetelně zaregistroval všemi smysly – což se mu stalo poprvé. Cítil se naprosto čilý, plný energie a téměř explodující potěšivým vzrušením.

Zahnal jsem ho! Já jsem toho hajzlíka mrňavýho zahnal!

Neměl ani potuchy, co by mohlo být zač to stvoření v bílé haleně, ale bylo mu jasné, že před ním zachránil Rozálii – a to mu zatím stačilo. Bodavé pochybnosti o jeho duševním zdraví se možná připlíží už zítra ráno, až bude zase sedět v ušáku a dívat se na prázdnou ulici pod oknem... ale teď se cítil stoprocentně v pořádku.

„Viděla’s ho taky, Rozálie, vid’? Viděla’s toho hnusnýho...“

Pohlédl dolů a zjistil; že Rozálie mu u nohy nesedí; stačil ji ještě zahlédnout, jak se skloněnou hlavou zabíhá do parku. Pravou nohu táhla za sebou.

„Rozálie!“ volal na ni. „Hej, chundelko!“ A aniž by vlastně věděl proč – mimo toho, že spolu právě prožili něco výjimečného – se za ní Ralf rozběhl; nejdřív jen klusal, pak přidal na tempu, a nakonec sprintoval na plný plyn.

Jenže dlouho to nevydržel. V levém boku ucítil bodání jako od rozžhavené jehly, které se rychle rozšířilo na celou levou stranu hrudníku. Zastavil se hned na začátku parku, skloněný na křižovatce dvou cestiček, rukama se opřel o nohy nad koleny. Oči mu zaplavil pot. Chraplavě oddychoval a přemítal, zda jde jen o normální bodání, jaké ho kdysi na střední škole postihovalo v posledním kole závodů na jednu míli, nebo jestli se o něj pokouší srdeční záchvat.

Asi po třiceti nebo čtyřiceti vteřinách začala bolest ustupovat, takže nejspíš půjde přece jen o běžné bodání. Ale přesto, dost to podporuje MacGovernovu tézi, ne? *Něco ti povím, Ralfe – v našem věku jsou duševní poruchy běžný! V našem věku nejsou nic zvláštního!* Ralf nedokázal říct, zda tomu tak je nebo není – ale jasně si uvědomoval, že ode dne, kdy se stal celostátním přeborníkem v běhu, již uplynulo více

než půl století, a že sprint za Rozálií, který právě předvedl, byla hloupost – a navíc hloupost dost nebezpečná. Kdyby ho skutečně chytilo srdce, určitě by nebyl prvním staříkem potrestaným srdeční trombózou za to, že se přepínal a zapomněl na skutečnost, že když mládí jednou odejde, odejde nadobro.

Bolest už téměř pominula a začínal nabírat dech, ale nohy se mu pořád ještě klepaly – jako kdyby je měl v kolenou rozšroubované a měly se pod ním najednou rozsypat. Ralf zvedl hlavu a rozhlížel se po nejbližší lavičce – spatřil ale něco, kvůli čemu okamžitě zapomněl na toulavé psy, rozklepané nohy a dokonce i srdeční záchvaty. Nejbližší lavička byla vzdálená necelých deset metrů, na levé straně cestičky v nejvyšším bodě mírného kopečku. Seděla na ní Lois Chasseová ve svém slušivém modrém podzimním převlečnicku. Na ruku měla rukuvičku, ruce měla složené v klíně a usedavě plakala, jako kdyby měla srdce na kusy

12. KAPITOLA

„Co se děje, Lois?“

Vzhledla k němu – a první věc, která Ralfa napadla, byla vlastně vzpomínkou: na jednu hru, na niž vzal Carolyn do divadla Penobscot v Bangoru, před osmi nebo devíti roky. Některé z postav té hry měly představovat mrtvé, a kolem očí byly proto nalíčeny klaunskou bílou maskarou s černými kruhy kolem očí – aby vznikl dojem velkých prázdných očních důlků.

To druhé, co ho napadlo, bylo mnohem prostší: *mýval*.

Buď mu musela číst myšlenky z výrazu jeho obličeje, nebo si prostě uvědomila, jak asi vypadá, protože se odvrátila, chvíli se přehrabovala v kabelce, pak prostě zvedla ruce a zakryla si jimi tvář.

„Jdi pryč, Ralfe, buď tak hodný, ano?“ požádala ho přidušeným, chraplavým hlasem. „Necítím se dneska zrovna dobře.“

Za normálních okolností by Ralf udělal, oč ho požádala – vzdálil by se bez ohlédnutí a s neurčitým pocitem studu, že ji přistihl s rozmazaným naučením, odzbrojenou. O normální okolnosti však tady nešlo, a proto se Ralf rozhodl, že neodejde – alespoň ne hned. Stále pochoval něco z té zvláštní lehkosti, a stále cítil, že ten druhý svět – to druhé Derry – je někde velice blízko. A bylo tu ještě něco dalšího – něco dokonale prostého a jednoznačného. Prostě nechtěl, aby Lois – o jejíž veselé povaze nikdy ani na chvíli nezapochoyboval – tady seděla o samotě a brečela.

„Co se děje, Lois?“

„Prostě mi není dobře!“ vykřikla. „Copak mě nemůžeš nechat na pokoji?“

Zabořila obličej do dlaní v rukavičkách. Záda se jí otřásala, rukávy modrého kabátu chvěly, a Ralf musel myslet na Rozálii – jak vypadala, když na ni řval ten holohlavý doktůrek, aby zvedla zadek a šla k němu: vypadala prachbídně a byla k smrti vyděšená.

Ralf se posadil na lavičku vedle Lois, dal jí paži kolem ramen a přitáhl si ji k sobě. Nechala se, ale zůstala neuvolněná, prkenná... jako kdyby měla tělo plné drátů.

„Nedívej se na mě!“ zaječela stejně hysterickým hlasem. „Neopovažuj se na mě koukat! Nalíčení mám v háji! Dala jsem si záležet kvůli synovi a snaše... přišli na snídani... měli u mě zůstat celý dopoledne... „Bude to prima, mami“, říkal Harold... ale ten důvod, kvůli kterému přišli... ten skutečněj důvod, chápeš...“

Komunikaci přerušil nový příval slz. Ralf sáhl do zadní kapsy kalhot, vytáhl zmačkaný, ale čistý kapesník, a vložil ho Lois do ruky. Vzala si ho, aniž se na něj podívala.

„Pokračuj,“ řekl. „A utři se trochu, jestli chceš, i když vůbec nevypadáš špatně, Lois; opravdu ne.“

Jen trochu jako mýval, pomyslel si. Usmál se, ale úsměv mu hned ztuhl. Vzpomněl si na ten den v září, kdy se vydal do lékárny Pomocná ruka, aby tam zkontroloval „prostředky podporující spánek“, a kdy potkal před parkem Billa s Lois, probírající právě demonstraci s házením panenek, zorganizovanou Edem před klinikou Péče o ženy. Tenkrát byla také v depresi – Ralf si vzpomínal, že i přes svůj zájem a vzrušení se mu zdála unavená – ale také téměř krásná: prsa se jí dmula, oči blýskaly, tváře hořely zdravou dívčí barvou. Ona tenkrát téměř neodolatelná krása ovšem dnes zůstávala pouhou vzpomínkou; s nánosem rozmazané maskary teď Lois Chasseová připomínala spíš smutného starého klauna; Ralf pocítil náhlý záchvěv vzteku na to, co takovou změnu způsobilo – nebo toho, kdo ji způsobil.

„Vypadám *příšerně!*“ řekla Lois, energicky používající Ralfův kapesník.

„Nikoliv, milostivá paní. Pouze poněkud rozmazaně.“

Lois se k němu konečně obrátila obličejem. Bylo vidět, že jí dalo dost práce utřít do Ralfova kapesníku všechnu rtěnku i šminky. „Jsem hrozná, vid’?“ vydechla. „A mluv pravdu, Ralfe Robertsi, nebo dostaneš šilhavku.“

Naklonil se a políbil ji na mokrou tvář. „Pouze líbezná, Lois. Něco by sis ale měla nechat taky na jindy.“

Pochybovačně se na něj usmála, a jakmile pohnula hlavou, vytryskly jí z očí dvě nové slzy. Ralf jí vzal zmačkaný kapesník a jemně je otřel.

„Stejně jsem ráda, žeš mě tu našel ty, a ne Bill,“ řekla mu. „Umřela bych hanbou, kdyby měl Bill vidět brečet na veřejnosti.“

Ralf se ohlédl. Spatřil Rozálii, spokojeně ležící pod kopečkem mezi dvěma budkami suchých toalet, čumák podložený packami – ale jinak v této části parku nebylo živáčka. „Tak mám dojem, že máme celý park pro sebe – alespoň zatím.“

„Děkujeme Bohu i za malé dary.“ Lois si od něj vzala kapesník a začala znovu pracovat na svém obličejí, tentokrát mnohem systematictěji. „Když už jsem se zmínila o Billovi, cestou sem jsem se stavila v Renetě – to bylo ještě před tím, než na mě přišla lítost a začala jsem bulet – a Sue se mi zmínila, že jste se ráno pohádali. Že jste na sebe ječeli, a tak – přímo před domem.“

„No, tak vážné to zas nebylo,“ řekl Ralf s rozpačitým úsměvem.

„Vím, že mi do toho nic není, ale mohla bych se zeptat, o co šlo?“

„O šachy,“ řekl Ralf. Nic jiného ho tak najednou nenapadlo. „Ten turnaj Klasika ranvej 3, co ho každým rokem pořádá Faye Chapin. Ale vlastně o nic nešlo. Znáš to přece – někdy člověk vstane z postele špatnou nohou a odnese to ten první, kdo je po ruce.“

„Kdyby to tak jednoduché bylo i se mnou,“ povzdechla si Lois. Otevřela kabelku a vytáhla pudřenku. Pak si znovu povzdechla a pudřenku zase hodila zpátky do kabelky, aniž ji otevřela. „Nemůžu. Vím, že se chovám jako dítě, ale prostě nemám ani chuť, ani sílu.“

Ralf vsunul ruku do kabelky – ještě než ji stačila zavřít – vytáhl pudřenku, otevřel ji a zrcátko jí podržel před obličejem. „Tak co? Nemní to zase až tak hrozné, co říkáš?“

Uhnula obličejem jako upír, odvracející se od kříže. „Brr,“ řekla. „Dej to pryč.“

„Musíš mi ale slíbit, že mi řekneš, co se vlastně přihodilo.“

„Slíbím ti cokoliv, ale hlavně to dej pryč.“

Zavřel pudřenku. Lois chvíli neříkala nic, jen tak seděla a dívala se na své prsty, pohrávající si s uzávěrem pudřenky. Už se chystal znovu ji vybídnout, když k němu zvedla s lítostivým výrazem obličej.

„Prostě se stalo to, že nejsi jediný člověk, který nemůže v noci pořádně spát, Ralfe.“

„O čem to mluvíš...“

„O nespavosti,“ štěkla. „Chodím spát ve stejnou dobu jako jindy, ale nedokážu dospat. A je to pořád horší. Každé ráno se budím dřív a dřív.“

Ralf se pokusil upamatovat, zda se Lois zmiňoval o tomto aspektu svého problému. Měl dojem, že ne.

„No co koukáš tak překvapeně?“ zeptala se Lois. „Snad si nemyslíš, že jsi jediný člověk na světě, co kdy zažil bezesnou noc – nebo ano?“

„Jistěže ne,“ odpověděl Ralf stejně podrážděně... ale cožpak skutečně nemíval často pocit, že je určitě jediný člověk na světě, kterého trápí právě tenhle druh nespavosti? Že dokáže jen bezmocně přihlížet tomu, jak mu každou noc, čtvrt hodinku po čtvrt hodině, ubývá čas ke spánku? Jako kdyby šlo o nějakou zrudnou variantu čínského vodního mučení.

„Kdy ti to začalo?“ zeptal se jí.

„Asi měsíc nebo dva před smrtí Carolyn.“

„Na jak dlouho se ti podaří usnout?“

„Od začátku října už sotva na hodinu,“ Hlas měla klidný, ale Ralf v něm cítil určitý třas – paniku, deroucí se na povrch. „Když to takhle půjde dál, tak kolem vánoc už nebudu spát vůbec; a jestli k tomu opravdu dojde, tak teda nevím, jak to vydržím. Už teď mám co dělat, abych se s tím vypořádala.“

Ralf chvíli hledal slova, a pak se ji zeptal na první věc, která ho napadla: „Jak je možné, že jsem tě nikdy neviděl svítit?“

„Nejspíš ze stejného důvodu, proč jsem já skoro nikdy neviděla svítit tebe,“ řekla. „Bydlím tady už pětatřicet let, a orientuji se po bytě i bez světla. A taky si raději svoje problémy nechávám pro sebe. Párkrát ve dvě ráno rozsvítíš a dřív nebo později si toho někdo všimne. Rozhlásí to, a všechny drbny v okolí se začnou vyptávat. Nemám ráda vlezlé otázky a nepatřím mezi lidi, co mají pocit, že pokaždé, když mají zácpu, si musejí dát inzerát do novin.“

Ralf se rozchechtal. Lois se na něj chvíli zmateně dívala, a pak se k jeho smíchu připojila. Stále ještě měl položenou paži kolem jejích ramen (nebo se mu tam samovolně vrátila poté, co ji stáhl? Ralf nevě-

děl – a ani ho to vlastně nezajímalo), a tak ji k sobě přitiskl. Tentokrát se poddala – ty výztužné dráty někam zmizely. Ralf byl rád.

„Nesměješ se mně, že ne, Ralfe?“

„Jistěže ne. Vůbec ne.“

Pokývala hlavou, stále ještě se smíchem. „Tak to jsem ráda. Tys mě nikdy neviděl chodit potmě po pokoji, vid’?“

„Ne.“

„To proto, že před mým domem nestojí lampa pouličního osvětlení. Zato před tvým ano. Mockrát jsem tě viděla sedět v tom tvém zablášeném ušáku, jak koukáš na ulici a piješ čaj.“

A já jsem si vždycky myslel, že jsem jediný, pomyslel si – a náhle mu hlavou bleskla otázka, směšná a trapná zároveň: kolikrát ho asi viděla, jak tam tak sedí a dloube se v nose? Nebo drbe v rozkroku?

Buď mu četla myšlenky, nebo ho zradila barva obličeje, protože Lois řekla: „Vlastně jsem rozeznávala spíš jen obrys tvé postavy – a mimoto vždycky jsi měl na sobě ten tvůj perfektně decentní župan. Takže si nedělej starosti. A doufám, že ti je jasné, že i kdybys nakrásně začal dělat něco, co by nebylo určené pro oči veřejnosti, že bych se stejně nedívala. Nemám totiž výchovu řeznického psa.“

Usmál se a pohladil ji po ruce. „Jistě že mi to je jasné. Je to jen... je to pro mne dost překvapení. Dozvědět se, že zatímco tam sedím a dívám se na ulici, někdo se ještě dívá na mě.“

Vrhla na něj záhadný úsměv, který jakoby říkal, Neměj starost, Ralfe – pro mě jsi byl jen součástí té vyhlídky.

Chvilí o tom úsměvu přemítal, a pak se vrátil k hlavnímu námětu hovoru. „Tak co se vlastně stalo, Lois? Proč tu sedíš a pláčeš? Jen kvůli té nespavosti? Jestli ano, tak s tebou cítím. O tom jistě nepochybuješ, vid’?“

Přestala se usmívat. Ruce si opět složila do klína a smutně na ně hleděla. „Na světě jsou horší věci, než nespavost. Například zrada. Zvláště když tě zrazují lidé, které máš rád.“

* * *

Odmlčela se. Ralf čekal. Díval se na Rozálii, která zřejmě zase hleděla na něj, nebo spíš na ně na oba.

„Jestlipak víš, že máme jak stejného doktora, tak stejný problém, Ralfe?“

„Ty chodíš taky k Litchfieldovi?“

„Chodila jsem. Doporučila mi ho Carolyn. Ale už k němu chodit nebudu. Skončili jsme spolu. Je to grázl na druhou.“

„Co se stalo?“

„Skoro rok jsem čekala, že se věci dají do pořádku samy od sebe – že si příroda poradí, jak se říká. Ne že bych se ovšem tu a tam nepokoušela přírodě trochu pomoci. Nejspíš jsme vyzkoušeli spoustu stejných receptů.“

„Medovou plástev?“ zeptal se Ralf, už zase s úsměvem. Nemohl si pomoci. *Dnes je ale zvláštní den*, pomyslel si. *Velice zvláštní den... a to máme teprve poledne.*

„Medová plástev? Co je s ní? Pomáhá?“

„Ne,“ řekl Ralf a zašklebil se, „nepomáhá sice ani trochu, ale zato chutná přímo úchvatně.“

Zasmála se a stiskla mu oběma rukama v rukavičkách paži. Ralf její stisk opětoval.

„Tys ale s nespavostí k doktoru Litchfieldovi nikdy nešel, Ralfe, vid’?“

„Ne. Jednou jsem si u něj smluvil návštěvu, ale pak jsem ji zrušil.“

„Zrušil jsi ji proto; že v něj nemáš důvěru? Protože si myslíš, že s Carolyn to zval?“

Ralf na ni překvapeně pohlédl.

„Zapomeň na to,“ řekla Lois. „Nic mi po tom není.“

„Ne, to je v pořádku. Spíš mě překvapuje, že tohle slyším od někoho jiného. Totiž že... chápeš... že tě napadlo, že jí možná stanovil nesprávnou diagnózu.“

„Pche!“ Lois zajiskřilo v očích. „Napadlo nás to *všechny*! Bill říkal, že vůbec nechápe, proč jsi toho křivorukýho syčáka nedal k soudu první den po pohřbu Carolyn. Tenkrát jsem ovšem ještě byla na druhé straně barikády, obhajovala jsem Litchfielda ze všech sil. Napadlo tě vůbec někdy, že bys ho měl žalovat?“

„Ne. Je mi sedmdesát a nechci strávit zbytek života patláním se s nějakou žalobou za neodborné ošetření. A mimoto – vrátilo by mi to Carolyn?“

Zavrtěla hlavou.

„Ale stejně jsem za ním nešel především kvůli tomu, co se stalo Carolyn. Prostě mu už nedokážu věřit – nebo možná... já vlastně nevím...“

Ne, vlastně opravdu neví, a právě v tom je ten problém. Určitě věděl jen to, že zrušil návštěvu u doktora Litchfielda, stejně jako zrušil návštěvu u doktora Jamese Roye Honga, v některých kruzích známého pod přezdívkou Doktor Jehlička. Ke zrušení jeho návštěvy u tohoto doktora ho přiměl třiadevadesátiletý muž, který sám už občas nevěděl, která vlastně bije. V duchu zabloudil ke knize od starého Dorranceho; k básni, kterou mu doporučoval: jmenovala se *Pronásledování* a Ralfovi nějak ležela v hlavě... zvláště ty její části, kde básník říká, že je svědkem toho, jak všechno zůstává za ním – nepřečtené knížky, neodvyprávěné historky, nenavštívené krajiny.

„Ralfe? Jsi tady?“

„Jo – jen jsem trochu přemýšlel o Litchfieldovi. Proč jsem vlastně zrušil tu návštěvu.“

Poklepala ho po paži. „Bud' rád, žes to udělal. To já ji nezrušila.“

„Povídej.“

Lois pokrčila rameny. „Když už jsem se cítila tak bídně, že jsem skoro nedokázala stát na nohou, šla jsem za ním a všechno jsem mu řekla. Myslela jsem si, že mi dá nějaké prášky na spaní, ale on mi řekl, že nemůže – protože občas mívám srdeční arytmií a prášky na spaní by ji mohly zhoršit.“

„Kdys u něj byla?“

„Začátkem minulého týdne. A pak mi v úterý zničeho nic zavolal můj syn Harold, že mě s Janet chtějí vzít na snídani. Blbost, řekla jsem. Udělat si snídani přece ještě svedu. Když už se sem mermomocí chcete trmácet celou tu dálku až z Bangoru, povídám, tak vstanu o trochu dřív, udělám pořádnou snídani, a hotovo. A pak se klidně můžeme jít někam podívat – myslela jsem třeba do nákupního střediska, tam chodím ráda. Takhle jsem to řekla.“

Otočila se k Ralfovi, v obličeji měla trpký úsměv.

„Vůbec mi nepřípadlo zvláštní, že za mnou chtějí přijet uprostřed týdne, když oba chodí do práce, kterou navíc musí přímo milovat, protože o ní v jednom kuse mluví. Jen jsem si pomyslela, jak milé to od nich je... jak na mě myslíš... dala jsem si zvláštní práci s úklidem a všechno jsem připravila, aby Janet ani nenapadlo, že mám nějaké trouble. A tohle mě žere asi nejvíc ze všeho. Bláznivá stará Lois, ‚naše Lois‘, jak vždycky říká Bill... no nekoukej tak překvapeně, Ralfe! Jistěže to vím; to si myslíš, že jsem spadla z višně až včera? A má pravdu. Možná sem bláznivá, možná jsem děsná – ale to vůbec neznamená, že když se mě někdo snaží využít, že necítím stejnou bolest, jako každý jiný člověk...“ Opět začala plakat.

„To určitě ne,“ řekl Ralf rozpačitě a poklepal ji po paži.

„Smíchy by ses neudržel,“ řekla, „kdybys mě ve čtyři ráno viděl péct vdolky s marmeládou, ve čtvrt na pět krájet žampióny na italskou omeletu a v půl páté se šminkovat, a to všechno jen proto, abych měla jistotu – absolutní jistotu – že Janet nebude mít důvod začít s tím svým věčným, ‚Opravdu jste v pořádku, máti Lois?‘ Když s tímhle začne, to bych snad byla schopná ji uškrtit. A teď ti něco povím, Ralfe. Celou tu dobu věděla, co mám za problémy. Oba to věděli. Takže jsem jim skutečně byla k jen smíchu.“

Ralf sice měl pocit, že poslouchá dost pozorně, ale i přesto mu nejspíš něco uniklo. „Věděli? Jak to mohli vědět?“

„Protože Litchfield jim to řekl!“ vykřikla. Tvář se jí opět zkrivila, tentokrát však ne bolestí nebo lítostí, nýbrž vztekem. „Ten syčák jeden ukecanej můjmu synovi zavolal, a VŠECHNO MU ŘEKL!“

Ralf na chvíli oněměl.

„Lois, ale to se přece nesmí,“ řekl, když konečně znovu našel hlas. „Vztah lékaře a pacienta je... no, má svoje pravidla. Tvůj syn by to přece měl vědět, když je právník – a pro lékaře platí totéž. Lékaři nesmí nikomu říct nic, co jim sdělí pacienti, pokud ti s tím...“

„Ach bůže,“ řekla Lois a obrátila oči v sloup. „Bože božínku. Kde to žiješ, Ralfe? Lidi jako Litchfield si přece mohou dělat, co se jim zlíbí. Navíc tohle jsem věděla už dávno – a tím větší to ode mne byla hloupost, že jsem za ním i přesto šla. Carl Litchfield je marnivý, aro-

gantní chlap, který má větší starost o to, jakou má postavu v tričku a trenýrkách, než jak se vede jeho pacientům.“

„To ale je strašně cynické.“

„A strašně pravdivé – což je na tom právě nejsmutnější. Něco ti povím. Je mu pětatřicet nebo šestatřicet, a posedla ho představa, že až mu bude čtyřicet, že přestane... že prostě dál stárnout nebude. Že zůstane čtyřicetiletým tak dlouho, jak bude chtít. Podle něj platí, že lidé jsou staří v šedesáti, i ty nejlepší z nich postihuje v sedmdesátce senilita, a po osmdesátce pro ně musí být vysvobozením, když je příbuzní odvezou k tomu doktoru Kevorkianovi, co mu říkají Doktor Smrt. Podle Litchfielda nemají děti nárok na důvěru rodičů a páprdové jako my zase nemají nárok na důvěru našich dětí. Nebylo by to totiž v našem nejlepším zájmu.“

Prakticky minutu poté, co jsem odešla z jeho ordinace, sednul doktor Litchfield k telefonu a zavolal do Bangoru Haroldovi. Řekl mu, že trpím nespavostí, mám deprese, a že mám určité smyslové problémy, provázené předčasně sníženou rozlišovací schopností. A pak řekl, „Musíte si uvědomit, že vaše matka už má svoje léta, pane Chassei, a být vámi, vážně bych se zamyslel nad její situací tady v Derry.“

„Tohle neřekl!“ vykřikl Ralf nevěřičně a ohromeně. „Nebo snad... vážně to řekl?“

Lois zachmuřeně pokývala hlavou. „Řekl to Haroldovi, Harold to řekl mně, a já to teď říkám tobě. Já blbá ani nevěděla, co vlastně znamená ta ‚předčasně snížená rozlišovací schopnost‘, a nikdo mi to nechtěl vysvětlit. Podívala jsem se do slovníku na ‚rozlišovací schopnost‘ – jestlipak víš, co to znamená?“

„Myšlení,“ řekl Ralf. „Schopnost rozlišovat znamená myslet.“

„Správně. Tak můj lékař zavolal mému synovi proto, aby mu řekl, že jsem senilní!“ Lois se hněvivě zasmála a otřela si Ralfovým kapesníkem z tváře slzy.

„Tomu nemůžu uvěřit,“ řekl Ralf – ale zároveň zjišťoval, že je tomu právě naopak: že ho to ani moc nepřekvapuje. Od smrti Carolyn si uvědomoval, že ona naivita či nevinnost, s níž pohlížel na svět do svých asi osmnácti let, ho nejspíš nikdy po překročení prahu mezi dětstvím a dospělostí neopustila nadobro, a s překračováním prahu

mezi dospělostí a stářím se mu zase vracela. Stále ho něco překvapovalo... až na to, že slovo ‚překvapení‘ je vlastně příliš slabé. Většinou spíš vyvádělo z míry, vyráželo mu dech.

Tak třeba ty lahvičky pod Mostem polibků. Jednou v červenci si udělal dlouhou procházku až do parku Bassey, a zašel tam pod most, aby se na chvíli schoval před odpoledním sluncem. Ani se nestačil pořádně uvelebit, když vtom si všimnul hromádky skleněných střepeů v trávě u vody. Rozhrnul dlouhým klackem vysokou trávu a objevil v ní šest nebo osm lahviček. V jedné z nich byly na dně zbytky něčeho bílého. Ralf ji zvedl, zvědavě si ji prohlížel – a náhle si uvědomil, že ty věci kolem něj jsou nejspíš pozůstatky po feťáckém mejdanu. Upustil lahvičku, jako kdyby byla rozpálená. Ještě teď si pamatuje, jak ho to šokovalo – jak se neúspěšně přesvědčoval, že je blázen, že to určitě není to, co si myslí, nic takového se přece v téhle díře – čtyři sta kilometrů na sever od Bostonu – nemůže díť. Pochopitelně, že šokovaná byla právě jeho naivita; ta část jeho osobnosti, která byla přesvědčená (až do dne, kdy pod Mostem polibků objevil ty lahvičky), že všechny ty novinové zprávy o šíření narkotik jsou jen fámy, které mají ke skutečnosti stejně daleko, jako televizní krimiseriály nebo filmy s Jean-Claudem VanDammem.

A podobný šok prožíval právě teď.

„Harold říkal, že mě chtějí ‚odvézt do Bangoru‘ a ukázat mi to místo,“ říkala Lois. „Nejezdíme teď na výlety; místo toho mě vozí na místa. Jako bych byla nějaká zásilka. Mají spoustu brožur, a jak Harold na Janet kývne, ta je vytáhne tak rychle, že...“

„Moment, brzdí. Jaké místo? A jaké brožury?“

„Promiň, trochu se předbívám, vid’? Jedno místo v Bangoru, jmenuje se to Říční domy.“

Ralf ten název znal; dostal vlastně tu brožuru také. Šlo o jednu z těch velkolepých poštou rozesílaných zásilek, zaměřených na lidi v důchodovém věku. Dost se nad ní s McGovernem zasmáli... i když ten jejich smích byl trochu neklidný – asi jako když si děti pískají na hřbitově, aby se nebály.

„Sakra, Lois – to je přece domov důchodců, ne?“

„Kdepak, pane!“ řekla s hranou prostoduchostí. „To jsem si původně myslela taky – ale Harold s Janet mě opravili. Kdepak, Ralfe – *Říční domy, to je obytný komplex kondominiového typu pro společensky založené starší spoluobčany!* Když mi Harold tohle řekl, řekla jsem zase já, ‚Fakt? Tak v tom případě vám oběma něco řeknu – štrúdl od McDonalda můžete servírovat na stříbrném podnose a říkat mu třeba francouzský dort, ale pro mě to bude furt jen ten jablečnej štrúdl od McDonalda‘. Když jsem tohle řekla, Harold začal prskat a celej zrudnul – ale Janetka mě jen počastovala tím svým sladounkým úsměvem, který si schovává na zvláštní příležitosti – protože ví, jak mě přivádí k nepřičetnosti – a řekla: ‚Ale máti Lois, co kdybychom si přece jen ty brožury prohlédli? To by vám přece nic neudělalo, ne? Když už jsme si oba dnes vzali dovolenou a jeli sem za vámi celou tu dálku, jen abychom vás viděli?‘“

„Jako kdyby Derry leželo někde uprostřed Afriky,“ zamumlal Ralf.

Lois ho vzala za ruku, a řekla něco, co ho rozesmálo. „No jo, jenomže jí se to právě tak jeví!“

„To bylo před tím, nebo po tom, co jsi zjistila, že Litchfield kecal?“ zeptal se Ralf. Stejně slovo jako Lois použil úmyslně; zdálo se mu pro tuto situaci příhodnější, než nějaké uhlazenější slovo nebo fráze. „Dopustil se porušení mlčenlivosti“ by pro takovou hnusnou levárnu znělo až příliš důstojně. Je to prosté – Litchfield je darebák a kecal.

„Předtím. Řekla jsem si, že bych se vlastně klidně na ty brožury mohla podívat – konečně mají to sem skoro sedmdesát kilometrů, a mně to nic neudělá. A tak jsem si je prohlídla, zatímco oni jedli, co jsem jim připravila – nic na vyhození do odpadků nezůstalo a pili kafe.“

No, je to tam honosný. Čtyřiadvacetihodinová lékařská pohotovost, vlastní vyvařovna. Každý nově příchozí projde lékařskou prohlídkou a určí se mu dieta. Červená, modrá, zelená a žlutá. Mají tam ještě tři nebo čtyři další barvy. Už si je všechny nepamatuju, ale žlutá je pro diabetiky a modrá odtučňovací.“

Ralf si představil, že by po zbytek života měl jíst tři vědecky vyvážená jídla denně – už žádné pizzy se salámem od Gambina, žádné sendviče z lahůdek, žádné chiliburgy od Mexičanů – a shledal takovou vyhlídku téměř nesnesitelně odpudivou.

„A taky,“ řekla Lois vesele, „tam mají pneumatický systém potrubní pošty, kterým ti dopraví denní dávku pilulek až přímo do kuchyňky. No není to nádhera, Ralfe?“

„Asi jo,“ řekl Ralf.

„Jasně že jo. Je to nádhera, je to přímo závan budoucnosti. Na všechno tam dohlíží počítač – a vsadím se, že ten určitě nemá nikdy sníženou rozlišovací schopnost. Zvláštní autobus vozí dvakrát týdně společensky založené starší spoluobčany na malebná či kulturně zajímavá místa, a taky se s ním jezdí nakupovat. Musí se jet autobusem, protože osobní automobily tam nejsou povolené.“

„To je ovšem geniální řešení,“ řekl a stiskl jí ruku. „Co znamená pár opilců v sobotu večer ve srovnání se starým morousem s nevypočitatelnou rozlišovací schopností za volantem autáku?“

Nezasmála se, jak doufal. „Z fotografií v té brožuře se mi přímo pěníla krev. Staré dámy při kanastě. Staří pánové házející podkovy. Obě pohlaví pohromadě nacvičující venkovské tance v dřevem obložené společenské místnosti, nazývané Říční sál. I když název je to celkem hezký, co myslíš? Říční sál?“

„Celkem jde.“

„Já myslím, že takhle by se měla jmenovat komnata, na kterou by člověk mohl narazit v nějakém zakletém zámku. Ale navštívila jsem pár starých přátel v Jahodových polích – to je útulek pro staré lidi v Skowheganu – a vím, jak všechny tyhle společenské místnosti pro staré lidi vypadají. Je totiž úplně jedno, jak krásné jméno jim dají – pořád je to jen místnost, kde se hrají různé společenské hry, v každé skládačce chybí pět nebo šest kostek, televize je přepnutá na nějaký rodinný seriál a nikdy ne na takové ty filmy, kde se svlékají krásní mladí lidé a válejí se po sobě na podlaze před krbem. Vždycky tam jsou cítit splašky... a moč... a laciné vodovky, co se prodávají v těch podlouhlých plechových penálech... a zoufalství.“

Lois na něj pohlédla svýma tmavýma očima.

„Je mi teprve osmašedesát, Ralfe. Vím, že pro našeho pana doktora Kašnu Mládí neznamená osmašedesátka vůbec nic – ale pro mne to znamená hodně; protože když moje matka loni zemřela, bylo jí dvaadvadesát, a otec mi zemřel v šestaosmdesáti. Kdo v naší rodině umírá v osmdesáti, umírá mladý... a kdybych měla trávit dvanáct let života někde, kde se večere oznamuje přes amplión, nutně bych zešléla.“

„To já taky.“

„Ale ty brožury jsem si prohlídla. Ze zdvořilosti. Nakonec jsem je pěkně srovnala a podala Janetce. Řekla jsem, že jsou moc zajímavé a poděkovala jí. Přikývla, usmála se a strčila je zpátky do tašky. Myslela jsem si, že tím to končí, a šťastnou cestu. Ale pak Harold řekl, ‚Máti, oblíkni si kabát‘.

Na chvíli jsem se vyděsila, že by krve ve mně nedořezali. Myslela jsem si, že mě tam třeba už přihlásili! A bála jsem se, že když řeknu ne, že Harold otevře dveře, za nimi budou stát dva nebo tři pořízci v bílých pláštích, jeden z nich se usměje a řekne, ‚Ničeho se nebojte, paní Chasseová, jak vám jednou přifunějí pilulky až do kuchyňky, už nikdy nebudete chtít bydlet někde jinde‘.

‚Já si nechci oblíknout kabát‘, řekla jsem Haroldovi, a pokusila jsem se, aby to znělo stejně, jako když ve svých deseti letech vždycky nanesl do kuchyně na botách spoustu bláta, a já jsem ho hubovala – ale srdce mi bušilo tak divoce, že mi to bylo určitě na hlase znát. ‚Rozmyslela jsem si to, nikam ven se mi nechce. A mimoto mám dneska ještě spoustu práce‘. Janetka se uchechtla – což snáším ještě míň, než ten její thymolinový úsměv – a řekla, ‚Ale máti Lois, co byste asi mohla vy mít na práci tak důležitého, že byste ani s námi nemohla odjet do Bangoru, když my jsme si čas udělat mohli, a přijeli jsme za vámi až sem, do Derry?‘

Z té ženské se mi vždycky ježí vlasy hrůzou – a jí nejspíš zase ze mne. Já si ale nemůžu pomoci, protože nikdy v životě jsem nepoznala druhou ženskou, která by měla tak neupřímný úsměv. No – řekla jsem jí, že pro začátek musím umýt podlahu v kuchyni. ‚Jen se na ni koukni,‘ povídám. ‚Špíny jako u Cikánů.‘

„Ale no tak,“ povídá Harold. „Nevěřím tomu, že nás chceš poslat zpátky s prázdnýma rukama, když už jsme sem vážili ten kus cesty, máti.“

„I kdybyste přijeli nevím z jaký dálky, tak do toho starobince se nestěhuju,“ povídám já, „tak si to račte nějak přebrat. Bydlím v Derry už pětatřicet let – půlku života. Mám tady všechny přátele a nestěhuju se.“

Podívali se jeden na druhého – jako rodiče v momentě, kdy jejich robátko přestane sekát dobrotu a začíná jančit. Janet mě poplácala po rameni a řekla, „Pročpak se hned rozčilujete, máti Lois – my přece chceme, abyste si to tam zajela jen prohlédnout.“ Zase mělo jít jen o to, abych se chovala zdvořile – jako s těmi brožurami. Když ale řekla, že by šlo jen o prohlídku, trochu jsem se uklidnila. Bylo mi jasné, že mě nemohou donutit, abych se tam přestěhovala – to by si konečně ani nemohli dovolit. Počítali, že by to zařídily peníze pana Chasseho – jeho penze a pojišťka od dráhy, protože zemřel v práci.

Nakonec z nich vylezlo, že už domluvili na jedenáctou hodinu schůzku s nějakým člověkem, který mě tam má provést a všechno mi ukázat. Než jsem si to všechno srovnala v hlavě, měla jsem strach, a taky mě urážel způsob, s jakým se mnou jednali – ale hlavně mě přivádělo k šílenství, jak Janet pořád zdůrazňovala ten den dovolené, co si museli vzít, a dálku, odkud přijeli. Jasně dávala najevo, že si dovede představit mnohem lepší způsob jak strávit den, než vypravit se do Derry na návštěvu staré tlusté tchyně.

„Tak už tu nepoletujte a pojed'te, máti,“ povídá nakonec, jako kdybych byla z toho jejich nápadu vyvedená z míry a nedokázala se rozhodnout, jaký klobouk si vezmu. „Hupněte už do toho kabátu. Až se vrátíme, pomůžu vám umýt nádobí od snídaně.“

„Vy jste mě asi neslyšeli,“ povídám já. „Nikam nejedu. Proč bych měla marnit tak krásný podzimní den cestou někam, kde stejně nikdy nebudu bydlet? A co vám vlastně dává právo přijet sem a takhle mě komandovat? Klidně přece někdo z vás mohl aspoň zvednout telefon a říct, „Máti, máme takový nápad, chceš si ho poslechnout?“ Takhle byste se snad ke svým přátelům zachovali, ne?“

A když jsem řekla tohle, znovu si vyměnili pohledy...“

Lois si povzddechla, ještě jednou si otřela oči a vrátila Ralfovi mokrý kapesník.

„No, a z toho pohledu mi bylo jasné, že jsme se ještě na úplné dno nedostali. Šlo hlavně o to, jak vypadal Harold – jako když kdysi ukradl z pytlíku v samoobsluze pár bonbonů. A Janet... ta na něj vrhala pohled, který naprosto nesnáším. Říkám mu rýpadlový pohled. A pak se ho zeptala, jestli mi nechce říct, co se dozvěděl od doktora, nebo jestli to má raději udělat ona.

Nakonec mi to řekli oba – a než domluvili, byla jsem už tak vyvedená z míry a vyděšená, že bych si nejraději vyrvala vlasy z hlavy. Vůbec jsem se nedokázala přenést přes pomyšlení, že Carl Litchfield řekl Haroldovi všechny ty věci, o nichž jsem si myslela, že jsou důvěrné. Prostě mu zavolal a všechno mu vykecal, jako kdyby to byli ta nejsamozřejmější věc na světě.

„Tak ty si teda myslíš, že jsem senilní?“ zeptala jsem se Harolda. „Tak až takhle daleko to došlo? Ty a Janetka si myslíte, že mi v pokročilém věku osmašedesáti let měkne mozek?“

Harold zrudnul, začal šoupat nohama a něco si mumlat. Něco o tom, že si nic takovýho nemyslí, že se jen chce postarat o moje bezpečí, jako jsem se já starala o jeho, když vyrůstal. A celou tu dobu seděla Janetka u stolu, šťourala se ve vdolku a vrhala na něj pohled, za který bych ji nejraději zavraždila – jako kdyby ho považovala jen za nějakého švába, který se naučil mluvit právnickou hantýrkou. Pak vstala a zeptala se, zda může „použít ono zařízení“. Řekla jsem jí, ať si klidně poslouží, a měla jsem co dělat, abych nedodala, že mi bude potěšením, když vypadne z místnosti – třeba i jen na ty dvě minuty.

„Díky, máti Lois,“ povídá. „Nebude mi to dlouho trvat. Musíme už s Harrym brzy jet. Domníváte-li se, že s námi nemůžete jet, abychom dodrželi domluvený termín, tak mám dojem, že se k tomu už nedá nic dodat.“

„Jak roztomilé,“ řekl Ralf.

„No a tím to pro mě skončilo; už jsem toho měla dost. „Janet Chasseová, já termíny dodržuju“, povídám jí, „ale jen ty, který si dohodnu sama. A zvysoka prdím na ty, který mi domlouvají jiný lidi.“

Pohodila ručkou v gestu, jako že jsem ta nejnemožnější ženská, kterou kdy zem porodila, a nechala mě samotnou s Haroldem. Koukal na mě těma svýma velkýma hnědýma očima, jako kdyby čekal, že se omluvím. Skoro jsem měla pocit, že bych se omluvit měla – už jen proto, aby mu z obličejů zmizel ten pohled kokršpaněla, ale neomluvila jsem se. Nemohla jsem. Jen jsem na něj taky koukala; po chvíli to už nevydržel a řekl mi, abych přestala vyšilovat. Řekl mi, že měl jen starost, abych tu nebyla sama, že se jen snažil chovat jako dobrý syn, a že Janet se jen snažila chovat jako dobrá dcera.

„Myslím, že tohle celkem chápu,“ povídám mu, „ale měl bys vědět, že čmouchání v soukromí člověka nelze v žádném případě vykládat jako výraz lásky a starostí.“ Trochu ztuhnul a začal říkat, že ani on, ani Janet to za žádné čmouchání nepovažují. Když to říkal, sklouzly mu oči směrem k toaletě – takže mám dojem, že tím chtěl naznačit, že to nepovažuje za čmouchání hlavně naše Janetka. A pak mi řekl, že to vůbec není tak, jak si myslím – že Litchheld volal jemu, a ne naopak.

„Dobře,“ řekla jsem zase já, „ale co ti bránilo v tom, abys zavěsil v momentě, kdy ti došlo, proč ti volá, a co ti chce sdělit? To přece byla jasná levárna, Harry. Kriste pane, do čeho ses to namočil?“

Začal chodit po místnosti a různě se vykrucovat; mám dojem, že se dokonce chystal k omluvě. Pak ale přišla Janetka a s ní plesklo na talíř to správný – víš co. Zeptala se mě, kde mám svoje diamantový náušnice, co mi je dala k vánocům. Byla to pro mě tak náhlá změna hovoru, že jsem jen něco koktala, a tak mám dojem, že to chvíli muselo vypadat, že skutečně jsem senilní. Konečně jsem ze sebe vykoktala, že jsou v té malé porcelánové misce na stolku v ložnici, jako vždycky. Mám sice krabici na šperky, ale tyhle náušnice a dva nebo tři další hezké šperky nechávám na té misce, protože jsou krásné a ráda se na ně dívám. Mimoto je na nich pouze diamantová tříšť – kvůli nim by se do domu nikdo nevloupal. Žádnou zvláštní cenu nemá ani můj snubní prsten, ani slonovinová kamej – ty mám také na té misce.“

Lois vrhla na Ralfa úpěnlivě prosebný pohled. Znovu jí stiskl ruku.

Usmála se a zhluboka se nadechla. „Je to pro mě moc těžké.“

„Jestli nechceš pokračovat...“

„Ne, chci to dokončit... jenomže za určitým bodem si už stejně přesně nepamatuji, co se stalo. Bylo to něco příšerného. Janet totiž řekla, že ví, kam si je dávám, ale tam že nejsou. Můj snubní prsten tam je, kamej taky, ale ne ty náušnice. Šla jsem se tam podívat sama – a skutečně: kde nic tu nic. Prohledali jsme všechno, obrátili jsme ložnici vzhůru nohama, ale nenašli jsme je. Prostě zmizely.“

Lois teď uchopila Ralfovy ruce do svých a zdálo se, že mluví hlavně k zipu jeho bundy

„Vytahali jsme všechno šatstvo ze skříně... Harold ji odtáhl od zdi a hledal i za ní... pod postelí a polštáři na gauči... a kdykoliv jsem pohlédla na Janet, počastovala mě tím svým cukerínovým, nevinným úsměvem. Sladkým jako med – a ani nemusela říkat, co si myslí, protože to mi bylo tak jako tak jasné. ‚Vidíš? Tak vidíš, že doktor Litchfield udělal dobře, když nám zavolal; vidíš, že my jsme udělali dobře, když jsme ti domluvili ten termín ve starobinci? Vidíš, jak jsi tvrdohlavá? Protože ty do Říčních domů patříš, a tohle je jen další věc, která to potvrzuje. Ztratila’s ty krásné náušnice, které jsem ti dala k vánočům, máš vážně sníženou rozlišovací schopnost, a tohle je jen další věc, která to potvrzuje. Nebude trvat dlouho, a zapomeneš vypnout sporák... nebo zářič v koupelně... ‘“

Opět se rozplakala, a Ralfa ty slzy bodaly – byl to usedavý pláč člověka, který se za sebe z hloubi duše stydí. Lois si mu skryla obličej do bundy. Přitáhl ji k sobě. Lois, pomyslel si. Naše Lois. Ale ne; už se mu tohle spojení nelíbí – pokud se mu vůbec kdy líbilo.

Moje Lois, napadlo ho; a v tom okamžiku – jako kdyby mu to schválila nějaká vyšší moc – se vše kolem opět začalo plnit světlem. Všechny zvuky nabraly nějakou novou, úplně jinou ozvěnu. Pohlédl na svoje a Loisinovy ruce, propletené v jejím klíně, a spatřil kolem nich nádhernou modrošedou svatozář v barvě cigaretového kouře. Aury se zase objevily.

* * *

„Měla’s je vyhodit ze dveří ve chvíli, kdy jsi zjistila, že ty náušnice zmizely,“ slyšel se říkat; a každé to slovo bylo oddělené a nádherně

jedinečné, jako křišťálově jasné zadunění hromu. „Přesně v tu vteřinu.“

„Jo, to vím teď taky,“ řekla Lois. „Jen čekala, až se zastydím – a já jsem ji pochopitelně nezklamala. Ale byla jsem úplně vyvedená z míry: nejdřív to dohadování, jestli s nimi pojedu nebo nepojedu do Bangoru na prohlídku těch Říčních domů; pak zjišťuji, že se od mého doktora dozvěděli věci, které jim vůbec nesměl říkat; na dovršení toho všeho se pak ukáže, že jsem ztratila jednu ze svých nejoblíbenějších náušnic. A víš, co byla rozinka navrch? Že to musela být právě ona, kdo zjistil, že se ty náušnice ztratily! Divíš se pak, že jsem úplně ztratila hlavu?“

„Ne,“ řekl, a zvedl její ruce v rukavičkách k ústům. Zvuk, jaký vydávaly při pohybu vzduchem, připomínal šustivý šepot dlaně, přejíždějící po vlněné pokrývce, a na krátký okamžik zřetelně spatřil na její pravé rukavičce tvar svých úst, otištěný tam v modravém polibku.

Lois se usmála. „Děkuji ti, Ralfe.“

„Není zač.“

„Předpokládám, že si dovedeš představit, jak se nakonec věci vyvrbily. Janetka řekla, ‚Vážně byste na sebe měla dávat lepší pozor, máti Lois; jenomže doktor Litchfield říkal, že už jste ve věku, kdy na sebe lepší pozor dávat nedokážete – a právě proto nás napadly ty Říční domy. Je mi líto, že jsme vás postavili před hotovou věc, ale zdálo se nám, že je důležité, abyste se přestěhovala co možná nejdřív. A teď chápete proč‘.“

Ralf vzhlédl. Nebe nad jejich hlavami zářilo v závoji modrozeleného ohně s příměsí obláček, připomínajících jakési blyštivé vzdušné gondoly. Pohlédl pod kopeček a uviděl Rozálii, stále ještě ležící mezi toaletními budkami. Z čumáku jí stoupal tmavošedý balónkový provázek, povlávající v chladivém říjnovém vánku.

„A to už jsem začala opravdu šít.“ Odmlčela se a usmála. Ralfa napadlo, že to je dnes poprvé, kdy se jí ve tváři objevil upřímný úsměv, a ne nějaký méně příjemný a komplikovanější projev citu. „Ne – tak to není. Vlastně jsem začala víc než šít. Kdyby u toho byla moje teta, řekla by ‚Nana předvádí atomovku‘.“

Ralf se zasmál, a Lois se k němu připojila; její smích však byl přiskrcený, a určitě se do něj musela nutit.

„Nejvíc mi ale hnulo žlučí, že právě na to Janet čekala,“ řekla. „Nejspíš si přímo přála, abych tu atomovku předvedla – protože jí bylo jasné, že se pak budu cítit provinile. A taky že ano. Ječela jsem na ně, aby koukali vypadnout. Harold by se nejraději na místě hanbou propadl – hysterické výstupy ho odjakživa uváděly do rozpaků –, ale Janetka tam seděla jakoby nic, usmívala se a dokonce pokyvovala hlavou, jako kdyby říkala, ‚To nic, máti Lois, jen se vyvztekejte, musíte to přece všechno ze sebe dostat – až to bude venku, aspoň s vámi zase bude rozumná řeč.‘!“

Lois se zhluboka nadechla.

„Pak se ale něco stalo. Ani vlastně nevím co. Nebylo to sice poprvé, ale tentokrát to bylo nejhorší. Obávám se, že to bylo něco jako... no... asi nějaký záchvat. Každopádně jsem Janet začala vidět tak nějak zvláštně... vlastně úplně děsivě. A řekla jsem něco, co ji konečně dostalo. Nevím už, co to bylo – a ani si nejsem jista, jestli to vědět chci. Každopádně jí to ale z obličejce vymazalo ten její cukerinový úsměv, který tak nesnáším. Harolda pak z domu přímo vyvlekla. A pak už si jen pamatuji, že mi Janet řekla, že kdybych vždycky nebyla tak hysterická, a nevymýšlela si ošklivé věci o lidech, kteří mě mají rádi, určitě by mi býval jeden z nich předem zavolal.“

Kdy odešli, zůstala jsem ještě chvíli doma, a pak jsem si řekla, že si půjdu sednout do parku. Když člověk chvíli venku posedí, sluníčko mu někdy prohřeje nejen tělo, ale i duši. Cestou jsem se stavila na zákusek v Renetě, a tam jsem slyšela, že jste se s Billem málem poprali. Vážně jste na sebe tak naštvaní?“

Ralf zavrtěl hlavou. „Nee – to se zase dá do pořádku. Mám Billa celkem rád, ale...“

„... ale musíš si před ním dávat pozor na pus,“ dokončila za něj. „A Ralfe – nemusím ti snad říkat, že bys jeho řeči nemusel brát zas až tak moc vážně, vid’?“

Tentokrát jí pro změnu stiskl ruku Ralf. „Tahle rada by mohla posloužit i tobě, Lois – neměla bys brát příliš vážně to, co se stalo dnes dopoledne.“

Povzdechla si. „Možná, ale zatím je to pro mě těžké. Určitě jsem nakonec řekla nějaké hrozné věci, Ralfe. Vážně hrozné. Ten její příšerný úsměv...“

Ralfovo vědomí náhle zaplavila duha pochopení. V její záři spatřil cosi velkého – tak velkého, až se to zdálo být jak nezpochybnitelné, tak předem dané. Poprvé od chvíle, kdy se k němu vrátily ty aury – nebo kdy se on vrátil k nim – pohlédl na Lois. Seděla v jakémisi pouzdru z průzračného šedavého světla, zářícího jako slunečními paprsky prosvěcovaná mlha za letního rána. Změnilo ženu, nazývanou Billem McGovernem „naše Lois“, na stvoření plně úžasné důstojnosti... a až nesmírné krásy.

Vypadá jako Eos, pomyslel si. Bohyně svítání.

Lois se neklidně ošila. „Ralfe? Proč se na mě tak díváš?“

Protože jsi krásná, a protože jsem se do tebe zamiloval, řekl Ralf v duchu. Právě teď jsem do tebe tak zamilovaný, že mám až pocit, jako kdybych se topil – a je to nádherná smrt.

„Protože ty si pamatuješ úplně přesně, cos řekla.“

Opět si začala nervózně pohrávat s uzávěrem kabelky „Ne, já...“

„Ale ano, pamatuješ. Řekla jsi své snaše, že ty náušnice ti vzala ona. A ona ti je skutečně vzala – protože si uvědomila, že budeš trvat na svém, že s nimi nikam nepojedeš, a protože když nemůže být po jejím, začne tvoje snacha ztrácet nervy... začne předvádět atomovku. Udělala to proto, žes ji naštvala. Tak co, nebylo to náhodou takhle nějak?“

Lois na něj hleděla vyděšenýma očima. „Jak to víš, Ralfe? *Jak vůbec víš, že to udělala ona?*“

„Vím to proto, že to víš ty – a ty to víš proto, žes ji viděla.“

„Ne, ne,“ zašeptala. „Ne, neviděla jsem nic. Celou tu dobu jsem byla s Haroldem v kuchyni.“

„Ne v okamžiku, kdy to udělala – potom, když už se vrátila. Viděla's to na ní, a viděla's to i okolo ní.“

Jako by se ta žena, sedící vedle něj právě na lavičce, stala jakýmsi periskopem – Janet Chasseová byla vysoká, trochu hubená, úzká v pase. V obličejí měla pihy, které překrývala líčidlem, a její vlasy měly zářivý tizianový odstín. Toho dne, kdy se rozjela do Derry, je měla

učesané do tlustého copu, ležícího jí přes rameno na sošném řadru jako nějaké silné měděné lano. A co ještě věděl o této ženě, s níž se nikdy nesetkal?

Všechno, všechno.

Na pihiy si dává plet'ovou masku, protože si myslí, že jí dodávají dětský vzhled, a protože je přesvědčena o tom, že lidé neberou ženy s pihami vážně. Má krásné nohy, a je si toho vědoma. Do zaměstnání nosí krátké sukně, ale dnes, když se vypravila na návštěvu

(té staré čarodějnice)

máti Lois, si vzala pletenou vestu a starší džínsy. Aby v Derry zapadla. Měsíčky se jí zpozdíly. Dostala se do věku, kdy už nepřicházejí pravidelně jako hodiny, a navíc pak během oněch dvou nebo tří dnů menstruace každý měsíc trpí – všechno kolem jako kdyby bylo ze skla, každý jí připadá buď jako idiot, nebo jí dělá naschvály, její chování i nálady jsou zmatečné a chaotické. A to je nejspíš důvod, proč dnes udělala to, co udělala.

Ralf ji vidí vycházet z Loisininy malé koupelny Vrhá ostrý, vzteklý pohled na dveře do kuchyně – už ani stopa po onom slad'ouнкém thymolinovém úsměvu v úzkém, vychytralém obličejí – a pak vybírá z porcelánové misky náušnice. Zasunuje si je do přední levé kapsy džíns.

Ne, Lois skutečně nebyla svědkem této malé, nehezské krádeže; ta ale změnila barvu aury Janetky Chasseové ze světle zelené na propletenec vrstev hnědé a červené, který Lois okamžitě zaregistrovala a pochopila – aniž možná měla sebemenší tušení o tom, co se jí vlastně stalo.

„No jistě, vzala je,“ řekl Ralf. Kolem panenek Loisiných dokořán otevřených očí teď viděl povlávat závoj našedlé mlhy. Dokázal by se na něj dívat po zbytek dne.

„Ano, ale...“

„Kdybys nakonec souhlasila, že si přece jen pojeděš prohlédnout ty Řiční domy, vsadím se s tebou o co chceš, že bys je po její příští návštěvě zase našla... vlastně ona by je našla, to je mnohem pravděpodobnější. Taková šťastná náhodička – ,Ach, máti Lois, pojď se po-

dívat, co jsem tu našla!‘ Pod umyvadlem v koupelně, v kredenci, nebo by ležely v nějakém tmavém koutě.“

„Ano.“ Fascinovaně na něj hleděla, skoro jako kdyby byla hypnotizovaná. „Musí se teď asi cítit příšerně... ale vrátit se je už neodvážím, vid’? Ne po tom, co jsem jim řekla. Ralfe, jak ses ale tohle všechno dozvěděl?“

„Stejně jako ty. Jak dlouho už vidíš ty aury, Lois?“

* * *

„Aury? Vůbec nevím, o čem to mluvíš.“ Ale přitom věděla.

„Litchfield řekl tvému synovi, že trpíš nespavostí – ale pochybuji o tom, že to samo by stačilo, aby se mu Litchfield rozhodl zavolat. To druhé – co říkáš, že nazval problémy se smyslovým vnímáním – se týká i mne. Dost mě vyděsila představa, že by si někdo mohl myslet, že snad jsi předčasně senilní, i když já sám jsem měl v poslední době také problémy s vnímáním.“

„Ty!“

„Ano, milostivá paní. A pak, před malou chvílí, jsi řekla něco ještě zajímavějšího. Žes začala Janet vidět takovým zvláštním způsobem. Děsivým způsobem. Nepamatuješ se co jsi řekla, ještě než oba odjeli, ale zato si přesně pamatuješ co jsi cítila. Vidíš totiž druhou část světa – tu zbývající část světa. Tvary kolem věcí, tvary uvnitř věcí, zvuky uvnitř zvuků. Já tomu říkám svět aur – a ten přece vidíš také. Nebo snad ne, Lois?“

Chvíli na něj hleděla a mlčela. Pak si rukama zakryla obličej. „Myslela jsem si, že snad začínám přicházet o rozum,“ řekla, a pak to opakovala: „Ach, Ralfe, já jsem si myslela, že snad začínám přicházet o rozum.“

* * *

Objal ji, pak ji pustil, zvedl hlavu a řekl: „Tak už žádné slzy Nevzal jsem si další kapesník.“

„Už žádné slzy,“ souhlasila, ale oči se jí už zase leskly. „Ralfe, kdyby sis jen dokázal představit, jak příšerné to bylo...“

„Ale já si to představit dokážu.“

Usmála se. „Ano... dokážeš, určitě dokážeš.“

„Toho idiota Litchfielda nepřivedla k názoru, že se u tebe začíná projevovat senilita – i když spíš měl asi na mysli Alzheimerovu chorobu –, jen ta nespavost sama o sobě, ale nespavost plus ještě něco... něco, co on považuje za halucinace. Je to tak?“

„Možná, ale tenkrát nic takového nevyslovil. Když jsem mu řekla, co občas vídám – ty barvy a tak –, tvářil se velmi chápavě.“

„Jo, a minutu poté, co jsi vyšla ze dveří, už volal tvého syna a říkal mu, aby neváhal, přijel do Derry a udělal něco se svou starou matkou, která začala vidět lidi, jak chodí zabalení do barevných pytlů, s dlouhými provázky jako od balónků nad hlavami.“

„Ty vidíš taky? Ralfe, ty je vidíš taky?“

„Já je vidím taky,“ odpověděl se smíchem. Je to trochu bláznivé, ale ani ho to moc nepřekvapilo. Existovala spousta věcí, na které se jí chtěl zeptat; už hořel nedočkavostí. A bylo tu ještě něco jiného – něco tak neočekávaného, že to v první chvíli ani nedokázal identifikovat: pociťoval touhu. Ne pouze zájem; opravdovou, skutečnou touhu.

Lois opět plakala. Její slzy měly barvu oparu nad tichým jezerem, a když se jí koulely po tvářích, trochu se z nich kouřilo.

„Ralfe... tohle... tohle je... ach, bože!“

„Je to větší soda než Michael Jackson ve finále, co?“

Pokusila se o úsměv „No... vlastně skoro jo.“

„Pro to, co se nám děje, Lois, existuje určitý výraz – a není to ani nespavost, ani senilita, a dokonce ani Alzheimerova choroba. Je to hyperrealita.“

„Hyperrealita,“ zamumlala. „Pane bože, to je ale erotické slovo!“

„Ano, je. Řekl mi to jeden člověk z lékárny Pomocná ruka ve městě, Joe Wyzer. Jenomže ono toho je mnohem víc. Mnohem víc, než by si kdokoliv normální dokázal představit.“

„Ano, je to jako telepatie... jestliže se to skutečně děje, Ralfe, jsme vlastně ještě normální?“

„Vzala ti snacha ty tvoje náušnice?“

„Já... ona... ano.“ Lois se narovнала. „Ano, vzala.“

„Určitě?“

„Ano.“

„Tak sis na svoji otázku odpověděla sama. Jsme normální, úplně normální... ale s tou telepatí asi nemáš tak úplně pravdu. Nečteme přece v myšlenkách, ale v těch aurách. Hele, Lois, chtěl bych se tě sice zeptat na spoustu různých věcí, ale hned teď bych potřeboval vědět jedinou věc. Viděla's...“ Náhle se odmlčel a přemítal, zda skutečně chce vyslovit to, co už měl na špičce jazyka.

„Jestli jsem viděla co?“

„Dobře. Tohle bude znít ještě bláznivěji, než cokoli z toho, co jsi zatím řekla ty mně – ale já blázen nejsem. Věříš mi? Nejsem žádný blázen.“

„Já ti věřím,“ řekla prostě – a Ralf pocítil, jak mu ze srdce spadl obrovský balvan. Říkala pravdu, o tom nebylo pochyb – její víra všude kolem ní zářila.

„Dobře, tak poslouchej. Viděla's někdy – od doby, co se ti tohle začalo dít – na Harris Avenue nějaké lidi, co tam nepatří? Někjaké lidi, kteří podle vzhledu nepatří v normálním světě nikam?“

Lois na něj hleděla zmateně a nechápavě.

„Jsou holohlaví, prťaví, nosí bílé haleny a připomínají spíš nějaké příšerky z vesmíru, jak bývají někdy na obálkách těch časopisů, co je prodávají v Renetě. Neviděla's někdy během těch návalů hyperreality nějaké takové stvoření?“

„Ne, nikdy.“

Zklamaně bouchl sevřenou pěstí do lavičky a na chvíli se zamyslel. Pak opět vzhlédl. „V pondělí, brzo ráno,“ řekl. „Než přijeli k paní Locherové policajti... to jsi mě viděla?“

Lois velmi pomalu přikývla. Aura jí trochu ztmavla a příčně v ní začaly kmitat jakési šarlatově červené, tenoučké spirálky.

„Řekl bych, že asi tušíš, kdo tenkrát zavolal policii,“ řekl Ralf. „Nebo snad ne?“

„Ach, já vím, žes to byl ty,“ řekla Lois tiše. „Podezírala jsem tě už tenkrát, ale až doteď jsem si nebyla jista. Dokud jsem to nepoznala... na tvých barvách.“

Na mých barvách, pomyslel si. Ed jim taky tak říkal.

„A ty dva prcky co vycházeli ze dveří jejího domu, jsi neviděla?“

„Ne,“ řekla, „ale to nic neznamená. Ode mně totiž na dům paní Locherové z okna ložnice vůbec nevidím. Zaclání mi ho střecha Renety.“

Ralf si sepnul ruce nad hlavou. No jistě, také ho to mohlo napadnout.

„Že tu policii jsi zavolal ty, to jsem usoudila podle toho, že těsně před tím, než jsem si šla dát sprchu, jsem tě viděla dívat se na něco triedrem. Nikdy předtím jsi to nedělal – ale napadlo mě, že si jen chceš líp prohlídnout toho toulavýho psa, co ve čtvrtek ráno vymetá popelnice.“ Ukázala pod kopeček. „Tohohle.“

Ralf se zašklebil. „To není žádný on, ale naše skvělá Rozálie.“

„Aha. Ale ve sprše jsem byla dost dlouho, protože si oplachuji vlasy takovou speciální směsí. Není to barva,“ dodala ostře, jako kdyby ji z toho někdo obviňoval, „jen proteiny a změkčovadla. Když jsem vylezla, byla už všude policie. Podívala jsem se ještě k tobě, ale už jsem tě neviděla. Buď jsi šel do jiné místnosti, nebo jsi chrněl v tom ušáku. To se ti občas stává.“

Ralf potřásl hlavou, jako kdyby si ji chtěl pročistit. Tak přece jen nebyl v tom hledišti všechny ty noci sám; byl tam s ním ještě někdo. Jen každý z nich seděl v jiné lóži.

„Lois, já jsem se vlastně s Billem nepohádal kvůli šachům. To...“

Rozálie pod kopcem ze sebe vydala chraplavé štěknutí a pracně se zvedala na nohy. Ralf pohlédl tím směrem a ucítil bodnutí v břiše. I když tu seděli nepřetržitě už nejméně půl hodiny, a k budkám toalet pod svahem se nikdo jiný ani nepřiblížil, dveře z lisované plastické hmoty u budky označené MUŽI se právě pomalu otvíraly.

Vyšel z nich doktůrek číslo 3. McGovernův klobouk – slamák s půlkruhovitě vykousnutým okrajem – měl posazený vzadu na temeni hlavy, skoro stejně zvláštním způsobem, jakým měl McGovern naražený svůj hnědý plstěný klobouk toho dne, kdy ho v něm Ralf viděl poprvé – jako investigativní novinář v kriminálním filmu ze čtyřicátých let.

Ve vztyčené paži drželo to holohlavé stvoření rezavý skalpel.

13. KAPITOLA

„Lois?“ Ralfovým uším teď zněl jeho vlastní hlas jako nějaká ozvěna, nesoucí se dlouhým, hlubokým údolím. „Lois, vidíš to?“

„Neví...“ Odmlčela se. „Ty dveře u budky se otevřely větrem? To asi ne, co? Je tam někdo? Proto je ten pes tak neklidný?“

Rozálie pomalu couvala před holohlavým mužíkem, uši sklopené, čenich natažený a obnažující ubohý chrup, použitelný asi stejně jako vidlička s vylámanými zuby. Vydala ze sebe několik přidušených štěknutí, a pak začala zoufale kňučet.

„Ano! Copak ho nevidíš, Lois? Podívej! Je tam!“

Ralf vstal. Lois se také zvedla a jednou rukou si zastínila oči. Marně se snažila něco zahlédnout. „Něco se tam chvěje, to je všechno, co vidím. Asi jako vzduch nad ohněm.“

„Jasně jsem ti řekl, abys ji nechal na pokoji!“ zařval Ralf do dolíku. „Okamžitě toho nech! A zmizni vocad!“

Holohlavý mužík pohlédl Ralfovým směrem, ale tentokrát v jeho pohledu nebylo žádné překvapení; byl klidný, uvolněný. Zvedl prostředník pravé ruky, vyslal k Ralfovi známé obscenní gesto, a pak vycenil zuby – mnohem ostřejší a nebezpečnější než zuby Rozálie – v neslyšném smíchu.

Když mužíček v bílé haleně vykročil směrem k Rozálii, ta se přikrčila, zvedla packu a dala si ji na hlavu v zoufalém gestu, které by i bylo směšné, kdyby současně nevyjadřovalo její nesmírnou hrůzu.

„Co nevidím, Ralfe?“ sténala Lois. „Něco vidím, ale...“

„*JEDEŠ VOD NÍ!*“ zařval Ralf, a znovu zvedl ruku v karatistickém gestu. Ale celá paže, z níž mu předtím vyšel onen klín modravého světla, se stále ještě chovala jako nenabitá zbraň – což holohlavec tentokrát nejspíš zaregistroval. Krátce pohlédl Ralfovým směrem a posměšně mávl rukou.

/Ale, nech toho, Smrtáku – sedni si na prdel, zavři tu svoji hubu, a bav se/

Stvoření pod kopcem znovu obrátilo svoji pozornost k Rozálii, krčící se u kmene mohutné borovice. Z prasklin v kůře stromu vycházela

nazelenalá mlha. Holohlavý doktůrek se sklonil nad Rozálií a natáhl jednu ruku v gestu starostlivosti, vůbec neladícím se skalpelem v jeho levé ruce.

Rozálie zakňučela... a pak natáhla krk a pokorně olizovala dlaň ruky holohlavého skřeta.

Ralf pohlédl na svoje ruce; něco v nich náhle pocítil – ne onu sílu jako předtím, nic takového, ale něco přece. Náhle mu nad nehty začaly tančit chomáčky jiskřivě bílého světla. Jako kdyby se mu prsty změnily na jiskřící svíčky do automobilových motorů.

Lois na něj rozčileně dotírala. „Co je s tím psem? Ralfe, co s ním je?“

Aniž by přemýšlel, co dělá, nebo proč to dělá, přikryl Ralf oběma rukama Lois oči, jako když milenci hrají hru Hádej, kdo je to. Prsty mu v tu chvíli jiskřily až oslepující bělavou září. *To je určitě ta bělejší, co je z ní prádlo čistější, jak o tom pořád mluví v reklamách na prací prostředky*, pomyslel si.

Lois vykřikla. Chytila ho rukama za zápěstí, sevřela je, a pak své sevření zase uvolnila. „Kriste pane, Ralfe, cos mi to provedl?“

Odtáhl ruce a spatřil kolem jejích očí zářivě bělostnou osmičku; jako kdyby si z nich právě sundala ochranné brýle, namočené předtím do cukrářského těsta. V okamžiku, kdy dal ruce pryč, začala ta běloba pohasínat... jenomže...

Vůbec nepohasíná, pomyslel si. Zapouští se dovnitř.

„Nestarej se,“ řekl, a ukázal k budkám. „Koukni!“

Spatřil, že se jí oči rozšířily hrůzou. Doktůrek číslo 3, nedbaje Rozáliiných zoufalých pokusů přátelit se s ním, jí rukou se skalpelem odstrčil čenich. Druhou rukou ji chytil za starý kožený pásek na krku a trhl jí hlavou vzhůru. Rozálie nešťastně kňučela. Z holohlavého skřeta vyšlo odporné zachechtnutí, při jehož zvuku Ralfovi naskočila husí kůže.

/„Hej! Vodpal! Přestaň trápit toho psa!“/

Holohlavec sebou škulbl. Otočil hlavu ve směru Lois a začal na ni ječet hlasem, připomínajícím v tu chvíli spíš štěkání psa.

/Ééé, ty se jdi bodnout, stará tlustá kundo! Ten pes je můj, tomu tvému zdechlinovi jsem to už jednou řekl!/
/

Když na něj Lois zakřičela, pustil holohlavec modrý obojek, a Rozálie se teď zase krčila u paty borovice; u huby měla pěnu a tekly jí z ní sliny. Ralf ještě nikdy v životě neviděl hrůzou tak naprosto ochromené zvíře.

„Utíkej!“ zakřičel Ralf. „Běž pryč!“

Zdalo se, že ho neslyší, a Ralf si v ten okamžik uvědomil, že ho ani slyšet nemůže, protože Rozálie už nebyla úplně tady. Ten holohlavý doktůrek s ní něco provedl – vytrhl ji už částečně z normální reality, jako když sedlák traktorem a řetězem trhá ze země pařez.

Ralf to přesto zkusil ještě jednou.

/„Utíkej, Rozálie! Běž pryč!“/

Tentokrát se jí sklopené uši trochu nastražily a fena se pokusila otočit hlavu do směru Ralfova hlasu. Nebyl si jist, zda ho bude stačit poslechnout, protože holohlavý skřet ji opět chytil za obojek, a to ještě než se vůbec stačila pohnout. Opět jí strhl hlavu nahoru.

„On ji chce zabít!“ vykřikla Lois. „Chce ji podřezat tím verkem, co má v ruce! Ralfe, nedovol mu to! Ať to nedělá!“

„Nemůžu! Ale zkus to ty! Vystřel na něj! Vystřel na něj rukou!“

Nechápavě na něj pohlédla. Ralf dělal pravou rukou zuřivě pohyby jako kdyby sekal dřevo – ale než ho stačila napodobit, vydala ze sebe Rozálie finální úpěnlivé zakňučení. Holohlavec zvedl skalpel, mávl jím – ale ne proto, aby ji podřízl.

Odřízl jí balónkový provázek.

* * *

Rozálii vycházel z každé nozdry jeden provázek, a oba se vznášely vzhůru. Asi patnáct centimetrů nad čenicem se proplétaly v hezkou mašličku – a právě v tomto místě je Holohlavec číslo 3 odřízl. Ochromený hrůzou se Ralf díval na tu odříznutou mašličku, stoupající teď k nebi jako provázek ulétlého balónku naplněného heliem. Čekal, že se zaplete do větví staré borovice – ale nezapletl. Když se stoupající balónkový provázek dotkl první větve, jako by nic prošel skrze ni.

No ovšem, pomyslel si Ralf. Stejným způsobem prošli přítelíčkové tohodle skřeta zamčenými dveřmi domku May Locherové poté, co jí odřízli auru.

V tu chvíli ho napadla myšlenka až příliš prostá, a tak krutě logická, že se jí nedalo neuvěřit: žádné příšerky z vesmíru, žádní holohlaví doktůrci, ale setníci. Setníci Eda Deepneaua. Nevypadají sice jako ti římsí ozbrojenci, které může člověk vidět ve filmech jako *Spartakus* a *Ben Hur*, ale určitě to budou setníci... nebo snad ne?

Asi pět metrů nad zemí se Rozáliin balónkový provázek prostě rozplynul v nicotě.

Ralf pohlédl k toaletním budkám právě včas, aby spatřil holohlavého skřeta, jak stahuje Rozálii přes hlavu modrý obojek a pak ji strká k patě stromu. Ralf se podíval pozorněji a okamžitě pocítil, jak mu tuhne krev v žilách. Jeho sen o Carolyn se náhle vrátil s krutou intenzitou, a měl co dělat, aby zadržel výkřik hrůzy.

Správně, Ralfe, nekřič. Nekřič, protože jakmile bys začal, možná bys nedokázal přestat – možná bys křičel tak dlouho, až by se ti hrdlo rozskočilo. A ber taky trochu ohled na Lois, protože ta je teď v tom s tebou. Ber ohled na Lois a nezačíněj křičet.

To ovšem bude dost obtížné – protože ti brouci ze snu, v němž vyběžali Carolyn z hlavy se teď vyhnuli ve dvou odporných černých proudech Rozálii z nozder.

To nejsou brouci. Nevím sice, co to je, ale brouci to nejsou.

Ne, nejsou to brouci – je to něco jako jiná aura. S každým vydechnutím z Rozálie vytékala jakási děsivá černá substance – ani kapalina, ani plyn. Nevznášela se, nýbrž roztékala, a začínala ji zahalovat do tenkého, ošklivého obalu antisvětla. Ta černota ji měla celou zakrýt – ale Ralf ji viděl i dál. Viděl dál ty její prosící, vyděšené oči, zatímco hlava jí mizela v černém hávu, postupně jí zahalujícím celé tělo.

Je to vlastně jakýsi pytel na mrtvolu, skutečný sak na mrtvolu, a on se může jen dívat, jak je Rozálie – už bez balónkového provázku – do něj nemilosrdně zabalována jako do nějakého otráveného placentálního pouzdra. Tato představa mu v hlavě vyvolala hlas Eda Deepneaua – vykládajícího, že setníci vytrhávají nemluvnata z lůn matek a odvázejí je v nákladních autech zakrytých plachtami.

Pokaždý si říkám, co asi je pod většinou těch plachet? ptal se Ed tenkrát.

Doktůrek číslo 3 stál nad Rozálií a šklebil se na ni. Pak rozvázal uzel na jejím koženém pásku, dal si ho kolem krku a uvázal na něm velký uzel s volnou smyčkou, takže teď připomínal vázanku nějakého bohémského umělce. Pak vrhl na Ralfa a Lois pohled plný odporné samolibosti. *Tak co? říkal ten pohled. Stejně jsem udělal, co jsem chtěl – a vy jste mi v tom zabránit nedokázali; nebo snad ano?*

/,„Udělej něco, Ralfe! Prosim tě, udělej něco! Ať s tím přestane!“/

Na to už je teď pozdě – ale možná ještě není pozdě dát mu trochu za vyučenou, aby neměl čas kochat se pohledem na Rozálii, umírající u paty stromu. Lois nejspíš nebude umět vypustit z ruky to modré světlo, možná ale dokáže něco jiného.

Ano – mohla by ho zasáhnout nějakým jiným způsobem.

Vůbec sice nechápal proč, ale byl si tím náhle jistý. Chytil Lois za ramena, aby ji přinutil podívat se na něj, a zvedl pravou ruku. Napřímil palec a ukazováčkem namířil na holohlavce. Vypadal teď jako dítě, hrající si na četníky a zloděje.

Lois reagovala vyděšeným a nechápavým pohledem. Ralf ji chytil za ruku a stáhl jí rukavičku.

/,„Ty! Teď ty, Lois!“/

Pochopila – zvedla ruku, napřáhla ukazováček a provedla dětské gesto, kterým se napodobují výstřely: Pic! Pic!

Z konečku ukazováku jí vylétly dva kosočtverečné útvary – svým šedomodrým odstínem odpovídaly zabarvení původní Loisiny aury, jenomže byly mnohem zářivější – a řítily se na holohlavce.

Doktůrek číslo 3 zaječel a nadskočil – paže s rukama zaťatýma v pěst zvednutýma do úrovně ramen, podpatky svých černých bot se téměř kopal do zadnice –, když první z obou „kulek“ prolétala těsně pod ním. Dopadla na zem, chvíli poskakovala jako žabka na vodní hladině, a pak narazila do toaletní budky s označením ŽENY. Celá její přední plocha na okamžik jasně zazářila, podobně jako předtím sklo výlohy prádelny.

Druhá šedomodrá kulka zasáhla holohlavce do levého boku a odrazila se vzhůru k obloze. Prcek zaječel – byl to pronikavý, pištivý zvuk, zavrtávající se Ralfovi jako nějaký jedovatý červ až do mozku. Ralf zvedl ruce, aby si zakryl uši, i když to nemohlo pomoci; spatřil,

že Lois dělá totéž. Měl pocit, že jestli se ten zvuk bude ozývat ještě chvíli, že mu praskne hlava stejným způsobem, jako při zvuku vysokého C praská tenké sklo.

Doktůrek číslo 3 padl na zem do jehličí vedle Rozálie, převaloval se sem a tam, ječel, a držel se za bok úplně stejně jako se drží malé dítě za místo, kde si udělalo bebíčko při pádu z tříkolky. Po nějaké chvíli začalo ječení ustávat a prcek se vyškral na nohy. Metal po nich běsnící pohledy zpoza bílých očních oblouků pod čelem. Billův slamák měl naražený až úplně vzadu na hlavě, levou stranu haleny měl černou a kouřilo se mu z ní.

/Vodserete si to! Parádně si to vodserete – vy i vaši kámošové!
Zkurvený Smrt'áci! VODSERETE SI TO VŠICHNI!/
/

Otočil se a vyrazil po cestičce vedoucí k dětskému hřišti a tenisovým kurtům; běžel dlouhými skoky, jako astronaut na Měsíci. Loisina kulka mu zřejmě nijak vážněji neublížila, soudě alespoň podle rychlosti, s jakou se pohyboval.

Lois chytila Ralfa za rameno a zatřásla jím. Současně začaly aury zase blednout.

/„Děti! Běží směrem k dětem!“/
/

Její aura mizela – což docela dávalo smysl, protože Ralf náhle spatřil, že Lois vlastně vůbec nemluví, jen na něj svýma tmavýma očima upřeně hledí a drží ho za rameno.

„Vůbec tě neslyším!“ zakřičel. „Lois, já tě vůbec neslyším!“

„Co je s tebou, jsi snad hluchý? Běží ke hřišti! K dětem! Nedovolíme mu přece, aby jim ublížil!“

Ralf si povzdechl. „To nemůže.“

„Jak to můžeš říkat tak jistě?“

„To nevím. Ale je to tak.“

„Střelila jsem ho.“ Přiložila si ukazováček ke spánku; na chvíli vypadala jako žena, pantomimicky předvádějící sebevraždu zastřelením. „Střelila jsem ho prstem.“

„Hm. Dostal to. A podle toho, jak vyváděl, ho to dost bolelo.“

„Já už ty barvy nevidím, Ralfe.“

Přikývl. „Objevují se a zase mizejí – jako rozhlasové stanice v noci.“

„Vůbec nevím, co vlastně cítím... a ani nevím, co bych cítit chtěla!“ Poslední slova už vzlykala, a Ralf ji vzal do náruče. I přes zvláštní způsob, jakým mu v poslední době probíhal život, si jednu skutečnost uvědomoval velice jasně: je to nádhera, když může zase obejmout ženu.

„To je v pořádku,“ řekl a přitiskl si obličej k jejímu temeni. Vlasy jí příjemně voněly; necítil v nich žádné stopy po přípravcích ze salónu krásy, na něž byl zvyklý v posledních deseti nebo patnácti letech svého společného života s Carolyn. „Pustíme to na chvíli z hlavy, co říkáš?“

Pohlédla na něj. Neviděl už tu jemnou mlhu kolem jejích panenek, ale byl si jist, že tam pořád ještě je. A mimoto měla krásné oči i bez této zvláštnosti. „K čemu to je, Ralfe? Víš vlastně, k čemu to vůbec je?“

Zavrtěl hlavou. V hlavě mu vířily jednotlivé kostky jakési záhadné skládky – slamáky, doktůrci, brouci, transparenty, panenky vybuchující sprškou falešné krve –, které nelze nikdy správně sestavit. A nejneodbytněji mu vrtalo hlavou to zmatečné rčení starého Dorranceho: *Zapletenou housku nerozpleteš.*

Ralf si pomyslel, že je to čistá pravda.

* * *

Zaslechl smutné zakňučení a pohlédl pod kopeček. Rozálie ležela u kmene velké borovice a pokoušela se vstát. Černý sak kolem ní už vidět nebyl, ale Ralf si byl jist, že v něm pořád ještě je.

„Ach, Ralfe, ta chudinka! Můžeme něco udělat?“

Nemohli udělat vůbec nic, tím si byl Ralf jist. Vzal do svých rukou pravou ruku Lois a čekali, až Rozálie zase ulehne a zemře.

Ta se ale náhle celá zachvěla a postavila na nohy tak rychle, až skoro přepadla na druhou stranu. Chvíli stála bez hnutí, s čumákem až u země, a pak třikrát nebo čtyřikrát kýchla. Oklepala se a pohlédla směrem k Ralfovi a Lois. Jednou na ně štekla, krátce, skoro vesele. Ralfovi to připadalo, jako kdyby jim říkala, že už si o ni nemusí dělat starost. Pak se otočila a pelášila pryč, přes borový hájek směrem ke spodnímu vchodu do parku. Dokonce i kulhala tím svým obvyklým

bezstarostným způsobem, který byl pro ni charakteristický. Zásah doktůrka číslo 3 jí nohu sice nevyléčil, ale také se nezdálo, že teď by na tom byla hůř. Je sice už stará, ale na umření to zdaleka ještě není (je na tom stejně jako my, páprdové z Harris Avenue, pomyslel si Ralf).

„Myslela jsem si, že ji ta věc chce zabít,“ řekla Lois. „Vlastně jsem si myslela, že už ji skutečně zabila.“

„Já taky,“ řekl Ralf.

„Ralfe, skutečně se to všechno stalo? Stalo, vid’?“

„Ano.“

„Ty balónkové provázky... myslíš si, že to jsou nitky života?“

Pomalou přikývl. „Ano. Něco jako pupeční šňůry. A Rozálie...“

Vrátil se v myšlenkách ke svému prvnímu zážitku s aurami, když stál před lékárnou Pomocná ruka, zády k modré poštovní schránce, a s pusou dokořán. Z těch šedesáti nebo sedmdesáti lidí, které tenkrát viděl ještě před tím, než aury zase zmizely, kráčelo jich jen pár v sácích na mrtvoly – jak teď označuje ty tmavé obaly – a jen ten dnešní Rozáliin byl mnohem tmavší než ty, které viděl tenkrát. Ale přesto vypadali všichni ti lidé na parkovišti, jejichž aury měly špinavě tma-vošedou barvu, bez rozdílu špatně, nezdravě... stejně jako Rozálie, jejíž aura měla barvu dlouho nepraných ponožek ještě před tím, než na ní začal pracovat Holohlavec číslo 3.

Možná jen uspíšil to, co by jinak proběhlo úplně normálním, přirozeným procesem, pomyslel si.

„Ralfe?“ zeptala se Lois. „Co bude s Rozálií?“

„Tak mám dojem, že moje kamarádka Rozálie od teď už žije na dluh,“ řekl Ralf.

Lois o tom chvíli přemýšlela; dívala se dolů pod kopec a do sluncem zalitého hájku, kde Rozálie zmizela. Pak se opět otočila k Ralfovi. „Ten trpajzlík se skalpelem byl jeden z těch dvou, cos je viděl vycházet z domu May Locherové, že?“

„Ne. To byli dva jiní.“

„Tys jich viděl víc?“

„Ne.“

„A máš dojem, že jich je víc?“

„To nevím.“

Obával se, že její příští otázka bude, zda si všiml, že to stvoření mělo na hlavě Billův slamák – ale nezeptala se na to, protože ten klobouk nejspíš nepoznala. Dělo se tu najednou příliš mnoho podivností – a mimoto od doby, kdy ho naposledy viděla na Billovi, mu už chyběl vykousnutý kousek krempy. *Profesoři historie ve výslužbě nepatří právě mezi lidi, kteří by si vykusovali klobouky*, zapřemítal a ušklíbl se.

„To teda byl den, Ralfe.“ Lois se mu podívala do očí. „Tak mám dojem, že bychom si měli pořádně popovídat, nemyslíš? Fakt už by mě zajímalo, co se vlastně děje.“

Ralf si vzpomněl, jak dnes ráno – teď už jako kdyby to bylo před tisíci lety – se ploužil od piknikového plácku a v duchu se probíral krátkým seznamem svých známých ve snaze zjistit, s kým by si mohl popovídat. Lois z toho seznamu vyškrtl; měl totiž obavy, že by se mohla svěřit svým kamarádkám. Teď byl ze svého špatného odhadu – založeného spíše na McGovernově hodnocení Lois, než jeho vlastním – značně rozmrzelý. Jedinou osobou, s níž mluvila o aurách Lois, byl navíc člověk, u něhož mohla zachování mlčenlivosti předpokládat.

Přikývl. „Máš pravdu. Potřebujeme si popovídat.“

„Co kdybychom zašli ke mně – na menší svačinku? Na starší dámu, která ani neví, kam si založila náušnice, umím připravit docela dobrou čínu.“

„S radostí. Klidně se ti se vším světím – ale je to na delší dobu. Billovi jsem dnes ráno vyprávěl verzi, která by se hodila spíš pro časopis *Výběr*.“

„Aha,“ řekla Lois. „Takže jste se nehádali vůbec kvůli šachům, co?“

„No, asi ne,“ řekl Ralf a usmál se. „Byla to spíš podobná hádka, jako ta tvoje se synem a snachou. A to jsem mu ty nejdivočejší pasáže ani neřekl.“

„A mně je řekneš?“

„Ano,“ řekla začal se zvedat. „A mimoto říkáš, že jsi dobrá kuchařka, ne? Vlastně...“ Náhle se zarazil a jednou rukou se chytil za prsa. Těžce dosedl na lavičku, oči vytřeštěné a ústa dokořán.

„Ralfe? Jsi v pořádku?“

Její poplašený hlas jako kdyby přicházel z velké dálky. Třetím okem teď opět viděl Holohlavce číslo 3, stojícího v uličce mezi prádelnou a sousedním domkem. Holohlavce číslo 3, snažícího se přilákat Rozálii na druhou stranu ulice, aby jí mohl odstříhnout balónkový provázek. Tenkrát ještě neuspěl, ale podařilo se mu to

(Chtěl jsem si s ním pohrát!)

teď, o pár hodin později.

Možná skutečnost, že Bill McGovern není typ člověka vykusujícího si vlastní klobouk, nebyla právě tím jediným důvodem, proč si Lois nevšimla, čím klobouk to má Holohlavec číslo 3 na hlavě. Nevšimla si ho možná proto, že si ho povšimnout nechtěla. Možná existuje ještě mnohem víc takových maličkostí, které do sebe zapadají – a jestli ano, tak to může mít nedozírné následky. To snad chápeš, starý brachu – nebo snad ne?

„Ralfe? Co se děje?“

Viděl skřeta, jak vykusuje slamák a naráží si ho na hlavu. Slyší ho říkat, že teď si místo se psem bude nejspíš muset pohrát s Ralfem.

Ale ne jenom se mnou. Se mnou a mými přáteli, řekl – s tebou, a s těma tvejma kriplovitejma kámošema!

Když o tom teď tak přemýšlel, spatřil i něco dalšího. Spatřil jiskřivé záblesky, třpytící se ve slunci doktůrkovi číslo 3 na ušních lalůčkách ve chvíli, kdy se zakousl do střechy McGovernova klobouku. Nedokázal tu vzpomínku potlačit – a nedokáže nejspíš potlačit ani její následky.

Ty nedozírné následky.

Zklidni se – nic přece nevíš určitě, a do cvokhausu to navíc není až zas tak daleko, milý brachu. Na to bys měl pamatovat a držet se trochu při zemi. Je mi úplně jedno, jestli tyhle věci vidí nebo nevidí i Lois. Každou chvíli se tu přece mohou objevit jiní chlapi v bílých pláštích – už ne holohlaví prckové, nýbrž svalovci se sítěmi na motýly a injekcemi thorazinu. Úplně každou chvíli.

Ale stejně.

Stejně.

„Ralfe! Kriste pane, mluv na mě přece!“ Lois jím třásla, jako manželka snažící se probudit muže, aby nepřišel pozdě do práce.

Pohlédl na ni a pokusil se o úsměv – sice z hloubi duše neupřímný, ale Lois to nejspíš nezaregistrovala, protože ji – jak se zdálo – uklidnil. „Promiň,“ řekl. „Na chvíli mě to všechno... nějak to na mě padlo.“

„Nesmíš mě takhle lekat! Jak ses chytil za prsa, pane bože!“

„Jsem v pořádku,“ řekl Ralf a přinutil se k dalšímu neupřímnému úsměvu. Připadal si jako kluk natahující gumičku, který chce zjistit kolik vydrží, než se přetrhne. „A jestli máš pořád ještě chuť něco uvařit, tak já mám pořád ještě chuť něco pojmít.“

Bez klobouku bos, natloukl si nos.

Lois na něj pátravě pohlédla, a trochu se uklidnila. „Dobře. To tedy bude legrace. Už dost dlouho jsem nevařila pro někoho jiného než pro Simonu a Minu – to jsou moje přítelkyně.“ Pak se zasmála. „Jenomže tak to nemyslím. Tedy kvůli tomu to legrace nebude.“

„Jak to myslíš – kvůli čemu tedy?“

„No, nevařila jsem už strašně dlouho pro žádného chlapa. Doufám, že jsem to ještě nezapomněla.“

„Jak to? Tuhle jsme přece u tebe s Billem koukali na televizní zprávy a nabídla jsi nám makaróny se sýrem. A byly dobré.“

Odmítavě mávla rukou. „Ohřívání jídlo. To není ono.“

Tři špalíky, čert vyletěl z elektriky. Bez klobouku...

Ústa roztažená v úsměvu od ucha k uchu. Kdypak se asi přetrhnou. „Určitě jsi vařit nezapomněla, Lois.“

„Pan Chasse míval značnou chuť k jídlu. Vlastně velice značnou. Ovšem pak ho začal zlobit žlučník, a...“ Povzdechla si – a pak gestem, v němž se mísila plachost s odhodláním, vzala Ralfa za ruku. „Ale to je jedno. Už mě nebaví pořád fňukat a stěžovat si – co bylo, bylo. To nechám Billovi. Jdeme.“

Vstal, zavěsil se do ní a společně kráčeli ke spodnímu východu z parku. Lois pyšně hleděla na mladé maminky na hřišti, kolem nichž procházeli. Ralf byl rád, že začala mluvit o něčem jiném. Alespoň nemusel hledat žádné odpovědi; znovu a znovu si připomínal, že vlastně ani pořádně neví, co se s ním i s Lois děje; že o tom dokonce

nedokáže ani logicky přemýšlet, že prostě jen přeskakuje přímo k závěru. A navíc k tomu závěru spíš než rozumem došel srdcem, i když je na nejlepší cestě k poznání, že vědět a cítit znamená ve světě aur téměř totéž.

Nevím jak ti dva druzí, ale tohle numero 3 je opravdu pošuk... a bere si na památku suvenýry. Bere si je stejným způsobem, jakým si někteří z největších pošuků ve Vietnamu brali uši.

Loisina snacha podlehla zlému nutkání sebrat z porcelánové misky ty náušnice a strčit si je do kapsy džíns – o tom není žádných pochybností. Ale Janet Chasseová je teď už nemá; už teď se nejspíš rozhořčeně kárá za to, že je ztratila – ale především přemítá, proč je vlastně brala.

Ralf ví, že ten skřet se skalpelem v ruce měl na hlavě McGovernův slamák, i když Lois ho nepoznala; ví i to, že ho oba viděli brát Rozálii obojek. Ale až ve chvíli, kdy vstával z lavičky, si Ralf uvědomil, že jiskření, zrcadlící se na ušních lalůčcích onoho holohlavého stvoření, znamená s téměř naprostou jistotou, že doktůrek číslo 3 má i Loisiny náušnice.

* * *

Houpací židle zesnulého pana Chassea stála na vyšisovaném lino-leu poblíž dveří na zadní verandu. Lois k ní Ralfa dovedla a řekla mu, aby si dal pozor a „nepřiskřípl si nohu“. Ralf si pomyslel, že to snad ještě zvládnout dokáže. Jak tam tak seděl v židli a houpal se, dopadalo mu do klína odpolední slunce. Vůbec nechápal, jak je možné, že den už natolik pokročil. *Možná jsem usnul*, pomyslel si. *Možná spím i právě teď a všechno se mi to jen zdá*. Pozoroval Lois, jak vytáhla z kredence pánev (svým rozměrem spíš pro trpaslíky); o pět minut později se kuchyň začala plnit lákavou vůní jídla.

„Už jsem ti přece říkala, že jednou ti něco uvařím,“ řekla Lois, přidávajíc zeleninu z lednice a koření z horní skříňky kredence. „Ten den, co jste s Billem dostali zbytek těch makarónů se sýrem. Vzpomínáš si?“

„Myslím, že ano,“ řekl Ralf s úsměvem.

„V bandasce na přední verandě je čerstvý mošt – mošt je vždycky lepší nechat venku. Přinesl bys ho? A můžeš ho rovnou nalít. Čisté skleničky jsou ve skřínce nad dřezem; dosáhnou tam jen ze židle. Ty jsi ale vyšší, tak bys tam mohl dosáhnout i bez ní. Kolik vlastně měříš, Ralfe? Sto osmdesát pět?“

„Sto osmdesát devět. Alespoň jsem měřil. Za posledních deset let jsem ale asi tak čtyři pět centimetrů ztratil. Páteř se sesychá, nebo co. Ale kvůli mě nemusíš vytahovat to nejlepší. Vážně.“

Zpříma na něj pohlédla, ruce založené v bok, v jedné z nich vařečku, kterou promíchávala obsah pánve. Vážnost jejího postoje rušil jen slabý úsměv ve tváři. „Říkala jsem *čisté* skleničky, Ralfe Roberts, ne *nejlepší*.“

„Jistě, milostivá paní,“ řekl, zašklebil se, a pak dodal: „Podle toho, jak to voní, mám dojem, že vařit pro chlapa jsi ještě nezapomněla.“

„Hlad je nejlepší kuchař,“ odpověděla, ale Ralf si pomyslel, že když se obracela zpátky k plotně, vypadala docela potěšeně.

* * *

Jídlo bylo dobré; během jeho konzumace o tom, co se jim přihodilo v parku, nemluvili. Ralf v poslední době, kdy ho trápila nespavost, zvláštní chuť k jídlu nemíval – dnes však jedl s chutí a Loisino ostré čínské maso zapil třemi skleničkami jablečného moštu (při dopíjení poslední jen tiše doufal, že se po zbytek dnešního dne nebude muset pohybovat někde daleko od záchodu). Jakmile dojedli, Lois vstala, šla ke dřezu a začala napouštět horkou vodu na nádobí. Pak navázala na jejich dřívější hovor, jako kdyby šlo o napůl dokončené plení, dočasně odložené stranou kvůli nějaké jiné, naléhavější domácí práci.

„Cos mi to provedl?“ zeptala se ho. „Cos to udělal, že se mi ty barvy vrátily?“

„Já nevím.“

„Jako kdybych byla někde na okraji tam toho druhého světa a tys mě do něj strčil, když jsi mi dal ruce přes oči.“

Přikývl a připomněl si, jak se tvářila prvních pár vteřin poté, co dal ruce pryč – jako kdyby jí sundal brýle proti horskému sluníčku, jejichž obroučky někdo namočil do práškového cukru. „To bylo čistě

instinktivní. A máš pravdu – je to jako nějaký úplně jiný svět. Musím na to myslet taky tak, jako na svět aur.“

„Ale je to nádherná, co? A vlastně i dost děsivá zkušenost; když se mi to někdy koncem července nebo v srpnu stalo poprvé, byla jsem přesvědčena o tom, že začínám bláznit – ale i přesto se mi to líbilo. I když jsem nechtěla, líbilo se mi to.“

Ralf na ni udiveně hleděl. A o téhle ženské si myslel, že je příliš jednoduchá? Že má sklon k povídkovosti? Že neudrží jazyk za zuby?

Ne, obávám se, že to bylo ještě o něco horší, starý brachu. Ty sis totiž myslel, že to je plytká osoba. Díval ses na ni vlastně spíš Billovými očima; jako na „naši Lois“. Nic míň... ale taky nic víc.

„Co je?“ zeptala se neklidně. „Proč se na mě tak díváš?“

„Tobě se ty aury zjevují už od léta? Tak dlouho?“

„Ano – pokaždé byly zářivější. A objevovaly se pořád častěji. Proto jsem také nakonec šla k tomu kecalovi. Vážně jsem tu věc střelila rukou, Ralfe? Čím větší je časový odstup, tím méně tomu věřím.“

„Ano, střelila. Sám jsem udělal něco podobného chvíli před tím, než jsem tě spatřil v parku.“

Vyprávěl jí o svém výstupu s doktorem číslo 3, a jak ho zahnal... alespoň na čas. Zvedl ruku k rameni a pak ji v karatistickém gestu zase spustil. „To je vše, co jsem udělal – jako kdybych byl kluk, napodobující Chucka Norrise nebo Stevena Seagala. Vystřelil jsem na něj výboj modravého světla, a ten ho zahnal na útěk. A to jsem měl nejspíš štěstí, protože podruhé by se mi to už nepovedlo. Ale ani já nevím, jak přesně jsem to udělal. Dokázala bys ty střelit tím prstem ještě jednou?“

Lois se zasmála, otočila se k němu a napřáhla prst jeho směrem. „Chceš to zjistiť na sobě? Pif! Paf!“

„Nemiřte tím prstem na mě, vážená dámo,“ řekl jí Ralf. Sice se přitom usmíval, ale nebyl si vlastně příliš jist, zda si dělá legraci.

Lois spustila prst a nalila do dřezu mycí prostředek. Jednou rukou vodu míchala a současně se zeptala na něco, co Ralf považoval za zásadní věc: „Odkud se vlastně bere ta síla, Ralfe? A čemu má sloužit?“

Pokrčil rameny, vstal a šel ke dřezu. „Nevím a nevím. Co kdybych ti pomohl? Kde máš utěrky?“

„Nestarej se, kde mám utěrky. Co nesnáším, jsou tihle moderní muži, co se pak navzájem litují. Běž si zase sednout. A nestarej se.“

Ralf se zasmál. „Jen jsem dobře trénovaný, to je všechno.“

„Jasně. A hlavně nezačínej o tom, že jsi kdovíjak citlivý. Existují určité věci, na které dámy rády přicházejí samy.“ Otevřela prostor pod dřezem a hodila mu složenou čistou utěrku. „Tak ho jen utírej a stav na pult. Uklidím si ho sama. A přitom mi můžeš vyprávět svůj příběh. V nezkrácené verzi.“

„Domluveno.“

Přemýšlel, jak by měl začít, když vtom se mu ústa otevřela a začala jakoby sama od sebe. „Když už mi konečně začalo docházet, že Carolyn zemře, chodil jsem hodně na procházky. A tak jednoho dne, když jsem byl až za dálniční přípojkou...“

* * *

Řekl jí všechno, počínaje svým zásahem do výstupu Eda Deepneaua a tloušťka s kšiltovkou firmy Zahradnictví West Side, a konče hádkou s Billem, který mu řekl, aby šel za doktorem, protože v jejich věku jsou duševní poruchy běžnou věcí, v jejich věku jsou vlastně něčím naprosto přirozeným. Několikrát se ve svém vyprávění vracel zpátky, aby doplnil některé podrobnosti – na příklad jak se objevil starý Dorrance a doporučoval mu, aby se nemíchal do záležitostí toho člověka ze zahradnictví; Lois však poslouchala pozorně. Během svého vyprávění Ralf pociťoval hlubokou, až téměř bolestnou úlevu. Jako kdyby mu nejdřív někdo naložil břemeno na tělo i duši, a teď ho z něj zase postupně snímal.

Když skončil, nádobí už měli dávno umyté a přesunuli se do obývacího pokoje plného zarámovaných fotografií, jimž z čestného místa nad televizorem vévodila fotografie pana Chassea.

„No?“ řekl Ralf. „Tak čemu z toho věříš?“

„Věřím pochopitelně všemu,“ řekla – a buď si nevšimla výrazu úlevy v Ralfově tváři, nebo se rozhodla ho nedbat. „Po tom, co jsme viděli dnes dopoledne – nemluvě už o tom, co víš o mé roztomilé sna-

še – ani dost dobře nevěřit nemohu. V tom mám oproti Billovi výhodu.“

To nejsi sama, pomyslel si Ralf, ale neřekl nic.

„Nic z toho se nestalo jen tak náhodou, vid’?“ zeptala se ho.

Ralf zavrtěl hlavou. „Ne, nemyslím.“

„Když mi bylo sedmnáct,“ řekla, „najmula máti jednoho kluka ze sousedství – jmenoval se Richard Henderson – na různé práce v našem domě. Mohla najmout spoustu jiných kluků, ale Richieho najmula proto, že se jí líbil... a líbil se jí kvůli mně, jestli chápeš, co tím myslím.“

„Jistěže ano. Byla ráda, když se něco dělo.“

„Možná – ale alespoň se chovala decentně. Díky bohu, protože já jsem se o Richieho vůbec nezajímala – alespoň ne takhle. Každopádně matka se snažila. Já jsem se třeba učila u stolu v kuchyni, a ona mu nakázala, aby tam nanosil dřevo, ačkoliv byl květen a už jsme netopili. Nebo jsem krmila kuřata, ona dala Ritchiemu nějakou práci na dvorku, hned vedle mě. Chtěla, abych ho měla pořád na očích... abych si na něj zvykla... a kdybychom se seznámili, a on mne pak pozval někam tancovat nebo do města na pouť, byla by spokojená. Byla to sice nenápadná snaha, ale byla. Strkala mě. A stejné postrkávání cítím i teď.“

„Mně tedy to postrkávání nijak decentní nepřipadá,“ řekl Ralf. Ruka mu bezděčně sjela k místu, kde ho Charlie Pickering bodnul špičkou nože.

„Ne, pochopitelně že ne. Když ti někdo strčí nůž mezi žebra, tak to jistě není nic příjemného. Ještě žes měl ten sprej. Myslíš si, že starý Dorrance taky vidí ty aury? Že mu něco z toho druhého světa řeklo, aby ti ten sprej strčil do kapsy?“

Ralf bezmocně pokrčil rameny Něco podobného ho už také napadlo – jenomže co dál? Jestliže to Dorrance skutečně udělal, pak něco – nebo někdo – muselo vědět, že Ralf bude potřebovat pomoc. Což není všechno. To něco – nebo někdo – by také muselo vědět: a) že Ralf půjde v sobotu odpoledne ven, b) že dosud celkem pěkné počasí se zkazí, takže si Ralf vezme bundu, a c) kterou bundu si vezme. Jinými slovy – je tady řeč o čemsi, co dokáže předvídat budoucnost.

Pomyšlení na to, že nějaká taková síla snad Ralfa zaregistrovala, ho upřímně děsilo. Uznával sice, že alespoň v případě toho spreje mu zásah takové síly nejspíš zachránil život, ale i tak to byl pocit dost děsivý.

„Možná,“ řekl. „Možná, že cosi skutečně využilo Dorranceho jako prostředníka. Ale proč?“

„A co uděláme teď?“ dodala.

Ralf mohl opět jen pokrčit rameny

Pohlédla na hodiny, vklíněné mezi fotografiemi muže v mývalím kožichu a mladé ženy z nějakého starého filmu, a pak sáhla po telefonu. „Skoro půl čtvrté! Kristepane!“

Ralf se dotkl její paže. „Komu chceš volat?“

„Simone Castonguayové. Měla jsem s ní a s Minou jet odpoledne do Ludlow – dneska je v Grange karetní odpoledne. Ale po těch dnešních událostech tam jet nemůžu. Prohrála bych i košili.“ Zasmála se a zarděla. „To se jen tak říká.“

Ralf položil ruku na její – ještě než stačila zvednout sluchátko. „Jeď na to karetní odpoledne, Lois.“

„Vážně?“ Hleděla na něj pochybovačně, a zároveň trochu zklamaně.

„Ano.“ Pořád ještě neměl žádnou jistotu, co se tu vlastně děje – měl ale pocit, že se to může nějak změnit. Lois mluvila o tom, že cítí, jako kdyby byla někam strkána; Ralf ale měl pocit, že je spíš unášen – jako když řeka někoho unáší v malé loďce. Neměl však vůbec potuchy, kam je unášen; břehy mu zakrývala hustá mlha, proud se teď navíc zrychloval, a někde vpředu je již slyšet řev vodopádů.

Ale přesto tam jsou nějaké obrysy, Ralfe. Obrysy u mlze.

Ano. Ale ani to není nijak zvlášť uklidňující. Mohou to být strohy, které jen vypadají jako ruce, nabízející pomoc... ale také to mohou naopak být ruce nabízející pomoc, které chtějí vypadat jako strohy. Dokud Ralf nezjistí, jak to vlastně je, docela mu vyhovuje představa, že Lois bude mimo město. Měl silnou intuici – nebo to možná byla spíš naděje, tvářící se jako intuice – že doktůrek číslo 3 ji do Ludlow sledovat nebude; ten by za ní nešel ani na druhou stranu Lad.

Nic takového přece nevíš, Ralfe.

Možná to neví, ale *cítí* to tak; a mimoto je pořád ještě přesvědčen, že ve světě aur znamená cítit a vědět skoro totéž. Jedno ale věděl naprosto určitě: Loisin balónkový provázek doktůrek číslo 3 zatím ještě neodstříhl – Ralf ho jasně viděl, spolu se zdravě šedavou září její aury. Přesto se ale nemohl zbavit stále neodbytnějšího pocitu jistoty, že doktůrek číslo 3 – neboli doktor Pošuk – jí ho odstříhnout chce, a že – bez ohledu na to, jak čilá se zdála Rozálie být ve chvíli, kdy klusala z parku – odstřížení té šňůrky představuje smrtelný, vražedný čin.

Dejme tomu že máš pravdu, Ralfe; dejme tomu že ji dnes odpoledne nedostihne, když bude v Ludlow hrát šestákovu kanastu. Co ale pak večer? V noci? A zítra? Příští týden? Jak to chceš řešit? To má snad zavolat synovi a té potvoře, své snaše – aby jim řekla, že si to s těmi Říčními domy rozmyslela, že tam přece jen chce jít bydlet?

Nevěděl. S určitostí věděl jen jedno – že potřebuje čas na přemýšlení; a taky to, že konstruktivně přemýšlet bude moci jen až bude mít naprostou jistotu, že Lois je v bezpečí – alespoň na čas.

„Ralfe? Už zase máš ve tváři ten zaseknutý výraz.“

„Jaký že výraz?“

„Zaseknutý.“ Odhodila si vlasy z čela. „To je slovo, které jsem zavedla pro popis výrazu pana Chassea v momentech, kdy předstíral, že mě poslouchá – místo toho ale myslel jen na svoji sbírku mincí. Když narazím na zaseknutý výraz, okamžitě ho poznám, Ralfe. Nač jsi teď myslel?“

„Zajímalo by mě, v kolik hodin se asi z toho karetního sedánku vrátíš.“

„To může být různé.“

„A na čem to závisí?“

„Třeba na tom, jestli se zastavíme u Tubbyho na čokoládových pralínkách.“ Znělo to trochu, jako kdyby právě prozrazovala nějaké svoje tajemství.

„Dejme tomu, že pojeděš rovnou domů.“

„V sedm. Možná v půl osmé.“

„Tak jakmile přijedeš, zavolej mi. Slibuješ?“

„Ano. Ty si přeješ, abych odjela z města, vid’? Čtu to v tom tvém zaseknutém výrazu.“

„No...“

„Máš asi dojem, že by mi ta holohlavá příšerka mohla ublížit, co?“

„To je také možné.“

„No, vlastně by mohla ublížit i tobě, ne?“

„Ano, ale...“

Ale zatím je to tak, Lois, že ta příšerka nenesí nic z mých módních doplňků.

„Jaké ale?“

„Prostě než se vrátíš, nic se mi nestane.“ Vzpomněl si na její odsuzující poznámku o navzájem se litujících moderních mužích, a pokusil se nasadit bezstarostný tón. „Klidně jeď na karty, a tyhle záležitosti nech na mě – aspoň na čas. A to je rozkaz.“

Carolyn by se buď zasmála nebo rozzlobila, kdyby předvedl takový rádoby chlapský výstup, jako vystřižený z komické opery. Lois, patřící k úplně jiné škole feministického myšlení, však jen přikývla, a byla – jak se zdálo – vděčná už jen za to, že někdo rozhodl za ni. „Dobře.“ Vzala ho za bradu a trochu ji stáhla dolů, aby mu viděla přímo do očí. „Víš co děláš, Ralfe?“

„Nevím. Zatím ještě ne.“

„Dobře. Aspoň že to přiznáš.“ Položila mu ruku na předloktí a jemně ho políbila na koutek úst. Ralf pocítil příjemné teplo v rozkroku. „Jedu teď do Ludlow a vyhraju pět dolarů v pokeru na všech těch opatrných spoluhráčkách, co sázejí maximálně na dvojky. A večer si pak řekneme, co dál. Vyhovuje?“

„Ano.“

Nepatrně se usmála – spíš očima než ústy –, což mohlo naznačovat, že pokud Ralf bude mít odvalu, mohlo by dojít i k něčemu dalšímu... a v tu chvíli Ralf odvalu měl. Ani přísný pohled pana Chassea z fotografie nad televizním přijímačem neměl na jeho pocity zvláštní vliv.

14. KAPITOLA

Když Ralf přecházel ulici a blížil se ke svému domku, bylo už čtvrt na čtyři. Opět se ho začínala zmocňovat únava; zdálo se mu, že už je na nohou nejméně tři století. A přesto se zároveň cítil lépe, než kdykoliv jindy od smrti Carolyn. Víc pohromadě. Víc sám sebou.

Nebo tomu jen chceš věřit? Že člověk nemůže prožívat takovouhle mizérii, aniž by přitom nepociťoval i něco pozitivního? To je sice vynikající myšlenka, Ralfe, bohužel poněkud nerealistická.

Nu dobrá, pomyslel si, možná jsem ještě trochu zmatený.

To tedy skutečně byl. A také vyděšený, napružený, dezorientovaný, i trochu vzrušený. Přesto se touto směsí pocitů nesla jedna zásadní záležitost, kterou by měl vyřídit dříve, než cokoliv jiného: musí se usmířit s Billem. Bude-li to znamenat omluvu, udělá to. Omluva je vlastně možná zcela na místě. Konečně – Bill přece za ním nepřišel a neřekl mu, „No ne, starý brachu, ty ale vypadáš mizerně, copak je – povídej!“ Ne – to on šel za Billem. Sice s obavami, to ale nemění nic na skutečnosti...

Ralfe, proboha, co si s tebou mám počít? Byl to pobavený hlas Carolyn, ozývající se mu stejně zřetelně jako v prvních pár týdnech po její smrti, kdy zvládal svůj nejhorší žal jen díky tomu, že s ní všechno v duchu probíral... a někdy s ní diskutoval i nahlas, když byl zrovna v bytě sám. Vždyť to přece začal Bill, zlato – ne ty. Tak mám pocit, že ses rozhodnul být k sobě stejně nesmlouvavý, jako když jsem ještě byla naživu. Některé věci se holt nezmění asi nikdy.

Ralf se usmál. Ano, jistě, některé věci se možná nezmění nikdy, a ta hádka opravdu vznikla spíš z Billovy viny. Otázkou je, zda se chce nebo nechce distancovat od Billovy viny na té stupidní hádce, a od hloupé argumentace – jako kdo měl v čem pravdu, a kdo ji neměl. I kdyby musel vypotit omluvu, kterou si Bill nezasluhuje, je to přece jedno. Pokud je mu známo, nemůže si přece na těch třech slovech – *promiň mi to* – zlomit jazyk.

Carolyn – někde uvnitř jeho hlavy – na tento názor reagovala tichou nedůvěřivostí.

Vždyť je to jedno, říkal jí, když se blížil ke dveřím domu. Děláním to přece pro sebe, ne pro něj. Nebo vlastně i pro tebe, když se to tak vezme.

Dost ho ohromilo a pobavilo zjištění, že se z té poslední myšlenky cítí trochu provinile – skoro jako kdyby se dopustil svatokrádeže. Ale na pravdivosti to té myšlenky nijak neubralo.

Právě začal po kapsách hledat klíč, když vtom si všiml vzkazu, připevněného připínáčkem ke dveřím. Začal pro změnu po kapsách hledat zase brýle, ale pak si uvědomil, že je nechal doma, na kuchyňském stole. Předklonil se a zašilhal, aby dokázal přečíst Billův škrabopis:

Ralfovi – Lois – Fayemu – všem,

dneska hodlám strávit celý den v nemocnici. Volala mi neteř Boba Polhursta, že tentokrát to už asi opravdu znamená konec, že ten chudák už nemá sílu dál vzdorovat. Pokoj číslo 313 na interně místní nemocnice je sice poslední místo na světě, kde bych si přál trávit takový nádherný podzimní den, jaký je dnes, ale chci s ním být až do konce.

Ralfe, je mi moc líto, že jsem na tebe byl ráno takový. Čekal jsi ode mne pomoc, a já jsem ti místo toho málem vjel do vlasů. Na svoji omluvu mohu uvést jen to, že tahleta záležitost s Bobem mi dost pochuchala nervy Stačí? Dlužím ti večeři... ovšem pokud vůbec ještě máš náladu jít na večeři s člověkem jako jsem já.

Fayei, prosím, prosím, PROSÍM: přestaň na mě už dotírat kvůli tomu tvému šachovému turnaji. Dal jsem slovo, že budu hrát, a já svoje slovo držím.

Sbohem, krutý světe!

Bill

Ralf se narovnal s pocitem ulehčení a vděčnosti. Kéž by se všechno, co se mu v poslední době přihodilo, vyřešilo tak bezbolestně, jako tahle hádka!

Šel nahoru, vzal čajník a začal do něj napouštět vodu, když vtom zazvonil telefon. Byl to John Leydecker. „No prima, to jsem rád, že jsem vás konečně zastihl,“ řekl. „Už jsem začal mít trochu starost, vážený pane.“

„Proč?“ zeptal se Ralf. „Děje se snad něco?“

„Možná že ano, možná že ne. Charlie Pickering se nakonec přece jen dostal na kauci ven.“

„Řekl jste mi, že k tomu nedojde.“

„Holt jsem se přepočítal,“ řekl Leydecker trochu podrážděně. „A to navíc ještě není jediný případ, kdy jsem se přepočítal. Říkal jsem vám sice, že soudce stanoví výši kauce tak na čtyřicet tisíc dolarů – a to jsem ještě nevěděl, že Pickeringa dostane soudce Steadman; o tom je totiž známo, že prohlásil, že na žádné duševní poruchy nevěří. Steadman stanovil výši kauce na osmdesát tisíc. Pickeringův obhájce, kterého mu přidělil soud, začal kvičet jako postřelené podsvinče – ale nijak mu to nepomohlo.“

Ralf se podíval dolů a zjistil, že pořád ještě drží čajovou konvici. Postavil ji na stůl. „Ale přesto tu kauci složil, co?“

„Jo. Vzpomínáte si, jak jsem vám říkal, že Ed ho odhodí jako kapesní kudlu se zlomenou čepelí?“

„Ano.“

„Tak si poznamenejte další minusový bod pro Johna Leydeckera. Ed dnes dopoledne v jedenáct hodin napochodoval do soudní kanceláře s kufříkem plným peněz.“

„S osmi tisíci dolary?“ zeptal se Ralf.

„Řekl jsem s kufříkem, ne obálkou,“ odpověděl Leydecker. „A ne s osmi, nýbrž osmdesáti. Ještě teď to u soudu probírají. A budou to probírat nejspíš ještě i po vánocích.“

Ralf se pokusil představit si Eda Deepneaua v jednom z jeho vytahaných svetrů a v pokecaných manšestrových kalhotách – Edově výstroji šíleného vědce, jak ji označovala Carolyn – tahajícího z kufříku přepáskované šťusky dvaceti a padesátidolarových bankovek, ale nedokázal to. „Myslel jsem, že jste původně říkal, že i jen desetina té částky by ho dostala ven.“

„Jo, to je pravda, pokud máte něco jako jistinu – třeba barák nebo jinou nemovitost – oceněnou na částku blížící se výši kauce. To sice Ed neměl, ale zato nejspíš měl pod matrací schované nějaké peníze na horší časy. Buď to, nebo mu je opatřil nějaký kouzelný dědeček.“

Ralf se přistihl, že vzpomíná na dopis, který mu Helena poslala asi týden poté, co ji pustili z nemocnice, když se přestěhovala do útulku v High Ridge. Zmiňovala se v něm o šeku od Eda – na sedm set padesát dolarů. Zdá se, že pochopil svoji odpovědnost, psala. Ralf přemítal, zda by Helena měla stejný názor, kdyby věděla, že Ed přišel k okresnímu soudu se sumou, jež by stačila na zaopatření jejich dcery na prvních patnáct let jejího života... aby je vyměnil za svobodu šílence, který si rád hraje s noži a zápalnými láhvemi.

„Pro boha živýho, jak se těm prachům dostal?“ zeptal se Leydecker.

„To nevím.“

„A to nemusí vysvětlit?“

„Ne. Tohle je přece svobodná země. Mám dojem, že říkal něco o tom, že snad prodal nějaké akcie.“

Ralf se v duchu vrátil do starých dobrých časů – těch starých dobrých časů ještě před tím, než Carolyn onemocněla a zemřela, a než Ed zešlel. Vzpomínal na všechny ty společně strávené chvíle, kdy večeřeli pizzu u Deepneauových, nebo kuře v kuchyni u nich doma; vzpomínal, jak Ed jednou řekl, že až zhodnotí svoje akcie, že je všechny vezme do Bangoru na parádní žebírka k Červenému lvu. Helena se na Eda pyšně usmívala a jen přikyvovala. Byla tenkrát v jiném stavu – právě to na ní začínalo být vidět; vlasy měla stažené do koňského

ohonu a byla oblečená do kostkované zástěry velmi nadměrné velikostí; vypadala na čtrnáctiletou dívku. *Co myslíš, Edwarde, které akcie půjdou nahoru nejdřív? Ty dva tisíce United Toejamu nebo těch šest tisíc Amalgamated Sourballs?* Zavrčel na ni – a všichni se rozesmáli, protože Ed Deepneau byl přece ten nejhodnější manžel na světě; kdokoliv ho znal alespoň dva týdny, ten mohl jen potvrdit, že Ed by neublížil ani mouše. Jenomže Helena už tenkrát měla možná úplně jinou zkušenost; možná už tenkrát měla úplně jiné zážitky.

„Ralfe?“ zeptal se Leydecker. „Jste tam ještě?“

„Ed žádné akcie neměl,“ řekl Ralf. „Pro Krista pána, pracoval přece jako chemik v laboratořích; jeho otec dělal mistra ve stáčírně v nějaké díře, co se jmenuje Plaster Rock, v Pensylvánii. Žádný prachy nikdy neměli.“

„No někde je prostě sehnal, a kdybych říkal, že se mi to líbí, tak bych lhal.“

„Myslíte, že je má od jiných členů Přátel života?“

„Ne, to ne. Především nejde o nijak zvlášť bohaté lidi – většinu jejich příznivců tvoří modré límečky, hrdinové dělnické třídy. Dají co mohou, ale tolik? Ne. Jistinu na kauci pro Pickeringa by možná dohromady dát dokázali, to ale neudělali. Většina by ale nemohla, ani kdyby je o to Ed požádal. Ed je teď pro ně *persona non grata*, a docela si dovedu představit jak litují, že kdy slyšeli jméno Charlie Pickering. Vedení Přátel života přebral zase Dan Dalton, a pro většinu z nich je to obrovská úleva. Ed, Charlie a dva další lidé – Frank Felton a jedna ženská jménem Sandra McKayová – teď nejspíš jednají hlavně na vlastní triko. O tom Feltonovi nic nevím a záznam u nás nemá; ta McKayová ale má za sebou pobyt v několika stejných institucích, kde pobýval i Charlie. Nedá se přehlédnout – těstovitá pokožka, spousta nežitů, brýle silné jako čočky dalekohledu a živá váha asi půl druhého metráku.“

„Děláte si srandu?“

„Ne. Nejraději nosí legginy ze second handu Ding-Dongs... Často mívá takovou vytahanou mikinu s nápisem FABRIKA NA DĚTI. Tvrdí, že porodila patnáct dětí. Ve skutečnosti ale žádné děti nemá, a nejspíš ani mít nemůže.“

„A proč mi tohle všechno vyprávíte?“

„Protože chci, abyste si na tyhle lidi dal pozor,“ řekl Leydecker. Mluvil trpělivě, jako k dítěti. „Mohou být nebezpeční. U Charlieho o tom není žádná pochybnost, to jistě víte i beze mne; a Charlie je venku. Kde Ed sehnal ty peníze na kauci pro Charlieho, je teď vedlejší – prostě je sehnal, to je hlavní. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby za vámi znovu vyrazil. On, Ed, nebo někdo jiný.“

„A co Helena a Natálie?“

„Ty jsou u přátel – přátel, kteří si velice dobře uvědomují, jak jsou z řetězu utržení pošuci nebezpeční. Upozornil jsem i Mikea Hanlona, bude na ni dávat pozor. Naši lidé ostatně mají knihovnu pod dohledem. Nemyslíme si, že by Helena byla v současné době ve skutečném nebezpečí – bydlí dál v High Ridge –, ale děláme co můžeme.“

„Děkuji vám, Johne: Oceňuji to – a stejně tak oceňuji, že jste mi zavolał. Že jste si na mne vzpomenuł. Jsem moc rád!“

„Já zase oceňuji, že to oceňujete vy, ale to ještě není všechno. Měl byste si uvědomit, komu Ed telefonoval, a komu vyhrožoval, vážený příteli – ne Heleně, nýbrž vám. Ona ho nejspíš už tolik nezajímá – zato vy mu pěkně pijete krev, Ralfe. Požádal jsem náčelníka Johnsona, jestli by nemohl vyčlenit jednoho muže – napadl mě Chris Nell – k vaší ochraně; alespoň na těch pár dní, než proběhne ta komedie s přednáškou pro Péči o ženu. Ale byl jsem odmítnutý. Povádal, že tenhle měsíc se toho děje moc... jenomže ze způsobu, jakým jsem byl odmítnutý, bych si dovolil usuzovat, že kdybyste ho požádal vy sám, že by vám někoho na ochranu přidělil. Co vy na to?“

Policejní ochrana, pomyslel si Ralf. Tak tomu říkají v televizních kriminálních seriálech, a právě o tom teď John mluví – o policejní ochraně.

Pokusil se ten návrh zvážit, ale hlavou mu vířilo příliš mnoho dalších záležitostí – slamáky, doktůrci, haleny, spreje. Nemluvě o nožích, skalpelech a nůžkách, lesknoucích se i v zaprášených čočkách jeho starého triedru. *Všechno co dělám, rychle odbydu, abych už se mohl věnovat něčemu jinému*, pomyslel si Ralf, a pak doplnil: *Do ráje je cesta daleká, miláčku, tak se nenech zdržovat maličkostmi.*

„Ne,“ řekl.

„Cože?“

Ralf zavřel oči a spatřil se, jak zvedá to stejné telefonní sluchátko – jak volá, aby zrušil svoji návštěvu u doktora Jehličky. Tohle je přece něco podobného, ne? Ano. Mohl by dostat policejní ochranu před Pickeringy, McKayovými a Feltony – tak to ale přece nemá probíhat. Uvědomoval si to, cítil to v každém úderu srdce i v každém pulsu krve.

„Slyšel jste mě,“ řekl. „Nechci žádnou policejní ochranu.“

„Kristepane, a proč?“

„Umím se o sebe postarat sám,“ řekl Ralf, a trochu se ušklíbl nad pompézní absurditou té věty, nesčíslněkrát zaznívající v kovbojkách s Johnem Waynem.

„Ralfe, je mi líto, že vám tuhle zprávu musím sdělovat právě já, ale máte už přece jen svoje léta. V neděli jste měl štěstí. Podruhé ho už mít nemusíte.“

Nejenže jsem měl štěstí, pomyslel si Ralf. Navíc mám přátele na vysokých místech. Možná bych měl říkat bytosti na vysokých místech.

„Poradím si,“ řekl.

Leydecker si povzdychl. „Kdybyste změnil názor, zavoláte mi?“

„Ano.“

„A pokud byste uviděl Pickeringa nebo tu dámu se silnými brýlemi a s ježatými blondatými vlasy, vlajícími...“

„Zavolám vás.“

„Ralfe, rozmyslete si to, prosím vás. Šlo by jen o chlápka v autě, zaparkovaném v ulici o kousek dál.“

„Zapletenou housku nerozpleteš,“ řekl Ralf.

„Co...“

„Říkám, že to oceňuji, ale nechci. Zavolám vás.“

Ralf položil sluchátko do vidlice přístroje. Možná má John pravdu, pomyslel si, možná jsem skutečně blázen – a přesto se snad ještě nikdy v životě necítil být tak dokonale přičetný, jako právě teď.

„Utahaný,“ řekl do ticha prosluněné, prázdné kuchyně, „ale přičetný.“ Odmlčel se, a pak dodal: „A možná taky trochu zamilovaný.“

Zašklebil se přitom, a když už konečně stavěl čajník na sporák, pořád ještě se šklebil.

* * *

Popíjel právě druhý šálek čaje, když si vzpomněl, co psal Bill ve svém vzkazu – že mu dluží večeři. Rozhodl se, že Billa požádá, aby s ním na tu večeři zašel do podniku Pauza nejvyšší čas. Tam si promluví.

A mám dojem, že si promluvit musíme, pomyslel si, protože ten skřet má jeho klobouk – což je neklamné znamení, že Bill je v maléru.

Nejlepší je kout železo, dokud je žhavé. Zvedl telefon a vytočil číslo, které si pamatoval bez problémů: 941-5000. Číslo nemocnice v Derry.

* * *

Spojovatelka mu dala pokoj číslo 313. Zřetelně unavená žena, která zvedla telefon, byla Denise Polhurstová – neteř umírajícího muže. Řekla mu, že Bill tam není. Kolem jedné hodiny se prý objevili čtyři další profesori „ze strýčkových starých časů“, jak to nazvala, a Bill navrhl, aby se všichni šli najíst. Ralf si dokonce i dokázal představit, jak to jeho nájemník z přízemí odůvodnil: raději pozdě, než nikdy. Bylo to další z jeho oblíbených úsloví. Když se Ralf zeptal, jestli má dojem, že se vrátí brzy, odpověděla Denise Polhurstová, že ano.

„Je tak obětavý. Vůbec nevím, co bych si bez něj počala, pane Robbinsi.“

„Roberts,“ řekl. „Podle toho, co Bill říkal, je pan Polhurst skvělý muž.“

„Ano, všichni to říkají. Jenomže účty jeho fan klub pochopitelně platit nebude, že?“

„Ne,“ řekl Ralf rozpačitě. „Asi ne. Bill mi nechal vzkaz, že s vaším strýcem to je moc špatné.“

„Ano. Doktor říkal, že se nedožije večera, natož rána – ale tohle jsem slyšela už mockrát. Bůh mi odpusť, ale strýček Bob mi někdy připomíná ty reklamy knižní zásilkové služby – jen slibují, ale nikdy nic nepošlou. Já vím, že to zní hrozně, ale jsem tak utahaná, že mi je

už všechno jedno. Ráno mu odpojili kyslíkovou masku – já sama bych si to na odpovědnost nevzala, ale zavolala jsem Billa a ten řekl, že přesně to by strýček chtěl. ‚Je na čase, aby se Bob vydal na průzkum do příštího života‘, řekl. ‚V tomhle ho už žádné objevy nečekají‘. No není to poetické, pane Robbinsi?“

„Ano, je. Jmenuji se Roberts, slečno Polhurstová. Mohla byste Billovi vyřídit, že volal Ralf Roberts – ať se mu ozve...“

„Tak jsme to vypnuli, a já jsem byla celá – prostě nervy mi už vypovídaly službu – jenomže on nezemřel. Vůbec to nechápu. On je připravený, já jsem připravená, život má za sebou... tak proč nechce zemřít?“

„To nevím.“

„Smrt je hloupá,“ řekla nepříjemně bodavým a krutým tónem, který používají snad jen velice unavení a hluboce zdrcení lidé. „Porodníka, který by novorozenci takhle pomalu odřezával pupeční šňůru, by okamžitě vyhodili ze zaměstnání.“

Ralf míval v těchto dnech sklon k roztržitosti a špatně se soustřeďoval, tentokrát však okamžitě zavěštil. „Co jste to řekla?“

„Promiňte?“ Znělo to poplašeně, jako kdyby byla sama přistižena při nějaké roztržitosti.

„Říkala jste něco o přetříznutí šňůry.“

„Nic jsem tím nemyslela,“ řekla. Ten bodavý tón teď zněl silněji... jenomže on vlastně není bodavý, uvědomil si Ralf; je kňouravý a vystrašený. Tady něco není v pořádku. Tep se mu náhle začal zrychlovat. „Vůbec nic jsem tím nemyslela,“ opakovala – a sluchátko, které Ralf držel v ruce, změnilo barvu na zlověstně tmavomodrou.

Premýšlí o tom, že ho zabije – a ne jen tak naplano: chce mu dát na obličej polštář a udusit ho. ‚Nebude to trvat dlouho,‘ myslí si. ‚Vysvobození,‘ myslí si. ‚Konečně je po všem,‘ myslí si.

Ralf si odtáhl sluchátko od ucha. Z otvorů v naslouchátku stoupauly tenké pramínky modrého světla, studeného jako únorové nebe.

Vražda je modrá, pomyslel si Ralf; držel sluchátko v natažené ruce a nevěřícíma, vypoulenýma očima sledoval modré pramínky, jež se začínaly ohýbat a padat k podlaze. Slabě k němu doléhal znepoko-

jený hlas Denisy Polhurstové. *Není to sice nic, co bych kdy chtěl vědět, ale i přesto jsem se to dozvěděl: vražda je modrá.*

Dal si sluchátko opět k ústům; jeho horní část naklonil tak, aby nepřišel do styku s rampouchovitou aurou naslouchátka. Báł se, že kdyby se mu jeho konec dostal příliš blízko k uchu, mohlo by ho její studené a vzteklé zoufalství ohlušit.

„Vyřídte Billovi, že volal Ralf,“ řekl. „Roberts, ne Robbins.“ Aniž čekal na odpověď, zavěsil. Z naslouchátka se sypaly tmavomodré paprsky a padaly k zemi. Ralfovi znovu připomněly rampouchy; tentokrát vzpomínal, jak krásně padaly jeden po druhém, když se po teplém zimním dnu rukou v rukavici přešlo po spodním okraji okapového žlabu. Paprsky mizely, než stačily dopadnout na linoleum. Rozhlédl se. V místnosti nic nezářilo, nic se netřpytilo, nic nevibrovalo. Aury opět zmizely. Právě se chystal, že si ulehčeně oddechne, když vtom se zvenku, z Harris Avenue, ozvalo ohlušující prásknutí výfuku kolemjdoucího auta.

V prázdném bytě v prvním patře Ralf Roberts vykřikl.

* * *

Čaj už nechtěl, ale pořád ještě měl žízeň. Vzadu v ledniče našel poloprázdnou láhev dietní pepsí – lepší něco než nic. Nalil ji do plastického pohárku s vybledlým logem Renety a vzal si ji s sebou ven. Už nedokázal dál zůstat v bytě, kde jako kdyby ze všeho vyzařovala nějaká trudná bdělost. Zvláště ne teď, po té příhodě s telefonem.

Venku se zatím udělalo ještě víc hezky – pokud to vůbec ještě bylo možné; váł čerstvý, příjemný větřík, vysílající přes západní část města vlnící se pásy světél a stínů a rozčesávající listí stromů. Hnal šustící zářivě oranžovou, žlutou a červenou záplavu spadaného listí po chodnících ulic.

Ralf zahrnul doleva – ne proto, že by nějak vědomě toužil znovu navštívit piknikový plácek u letiště, ale prostě jen proto, že chtěl mít vítr v zádech. Ale stejně za deset minut zjistil, že znovu vstupuje na známou mýtinu za stromy. Tentokrát byla prázdná – ani ho to nepřekvapovalo. Vítr sice byl docela příjemný a zcela jistě nedonutil staré muže a ženy stáhnout se do bezpečí domovů, ale dá celkem fušku udr-

žet karty na stole nebo figurky na šachovnici, když je záludný vítr pořád chce odfouknout. A když Ralf došel ke stolku, kterému obvykle vévodil Faye Chapin, zrovna tak ho ani moc nepřekvapilo, že na něm spatřil list papíru zatížený kamenem – a ještě než odložil plastický pohárek s logem Renety a papír zvedl, už věděl, o čem ten vzkaz asi bude.

Dvě procházky; dvakrát zahlédnutý holohlavý doktůrek se skalpelem; dvě osoby trpící nespavostí, které mají zářivě barevné vize; dva vzkazy. Je to stejné, jako když Noe vedl zvířata na archu ne jedno po druhém, nýbrž ve dvojicích... a přijde snad zase nějaká velká voda? Tak řekni – co si o tom myslíš, starý brachu?

Nevěděl, co si o tom myslí... ale ten Billův vzkaz představoval jakési smuteční oznámení na pokračování, a nepochyboval o tom, že tenhle Fayeho vzkaz bude totéž. Ten pocit že je postrkován – snadno a bez jakéhokoliv váhání – byl prostě natolik silný, že nepřipouštěl žádné pochyby; jako kdyby se probudil v nějakém neznámém stadiu spánku a zjistil, že pronáší repliky v jakémsi dramatickém kusu, který si ani neměl možnost nazkoušet – nebo že se mu začíná zjevovat určitý obrys v něčem, co až doposud vypadalo jako naprostý chaos; nebo že objevuje...

Objevuje co?

„Prostě další tajné město," zamumlal. „Město plné aur." Pak se naklonil nad stůl a četl si Fayeho vzkaz, zatímco vítr mu laškovně čechral řídnoucí vlasy

* * *

Ti z vás, kdo by se chtěli rozloučit s Jimmym Vandermeerem, mají poslední možnost ještě zítra. Dnes v poledne přišel Otec Coughlin a sdělil mi, že to s ním jde rychle s kopce. Návštěvy ale povolené MÁ. Leží v městské nemocnici na pokoji číslo 315.

Faye

P. S. Moc času není.

Ralf si vzkaz přečetl dvakrát, vrátil list papíru na stůl, zase ho zatížil papírem pro dalšího páprdu, který sem snad zabloudí, a pak tam

jen tak stál s rukama v kapsách a skloněnou hlavou, zíraje zpoza hustého obočí směrem k ranveji číslo 3. Z temně modré oblohy se snášel lehounký list, oranžový jako dýně, jichž budou brzy o svátku Všech svatých plné ulice, a přistál mu v řídnoucí křtici. Ralf si bezmyšlenkovitě prohrábl vlasy; musel myslet na ty dva pokoje na stejném poschodí městské nemocnice, na dva sousedící pokoje. V jednom leží Bob Polhurst, ve druhém Jimmy V. A další pokoj, hned vedle? Ten má číslo 317 – a je to pokoj, v němž zemřela jeho žena.

„To není náhoda,“ řekl tiše.

Ale co to je? Stín v mlze? Tajné město? Evokativní fráze, obě dvě – ale neodpovídají na žádné otázky.

Ralf se posadil na piknikový stůl vedle toho, na němž Faye nechal svůj vzkaz; sundal si boty a zkřížil pod sebou nohy. Poryvy větru mu cuchaly vlasy. Seděl tam v padajícím listí se skloněnou hlavou a svráštělým obočím. Připomínal Budhu v provedení sochaře Winslowa Homera, jak tam meditoval s rukama položenýma na kolenou – usilovně zkoumal své dojmy z doktora číslo 1 a doktora číslo 2... a pak je srovnával s dojmy, jaké měl z doktora číslo 3.

Tak především: všichni tři doktůrci mu připomínali příšerky z vesmíru, jak se kreslí v bulvárních magazínech – na příklad v časopise *Pohled zblízka*. Taky u nich bývá napsáno „představa umělce“. Ralf věděl, že takové obrázky holohlavých a tmavookých záhadných návštěvníků z vesmíru se objevují už dost dlouho; lidé hlásí kontakty s těmito holohlavými stvořeními – tak zvanými doktůrky – už dlouho; možná že už od doby, kdy hlásí výskyt ufounů. Skoro by přísahal, že nejméně jeden podobný příběh četl už někdy v šedesátých letech.

„Dobře, tak dejme tomu, že tu máme pár takových příšerek,“ řekl Ralf vrabci, usednuvšímu právě na odpadkový koš opodál. „A ne jen tři doktůrky, rovnou tři stovky. Nebo tři tisíce. Lois a já nejsme jediní, kdo je viděli. A...“

A cožpak se většina lidí, kteří podávali zprávy o takových setkáních, nezmiňovala také o ostrých předmětech?

Jistě, ale ne o nůžkách nebo skalpelech – tím si byl Ralf jistý. Většina lidí, tvrdících, že je unesli holohlaví doktůrci, se přece zmiňovala o sondách, ne?

Vrabec odletěl. Ralf to ani nezaznamenal. Přemýšlel teď o těch dvou holohlavých doktůrcích, kteří navštívili May Locherovou tu noc, kdy zemřela. Co o nich ví dalšího? Co ještě viděl? Byli navlečeni do bílých halen, jaké mívali doktoři v televizních seriálech v padesátých a šedesátých letech. Lékárníci je nosí dodnes. Jenomže tihle dva měli své haleny čisté – na rozdíl od třetího doktůrka. Ten se zase oháněl rezavým skalpelem; a pokud byla nějaká rez na nůžkách, které držel v pravé ruce doktůrek číslo 1, Ralf ji nezaznamenal. Ani poté, co na ně zaměřil triedr.

Ještě něčeho jiného, možná ne až tak důležitého, sis všiml. Ten doktůrek s nůžkami byl pravák – alespoň dle způsobu, jakým svoji zbraň držel. A doktůrek se skalpelem byl určitě levák.

Zároveň ho napadlo něco dalšího, opět nejspíš nic skutečně důležitého – jen další z těch obrysů v mlze. Něco o dichotomii levé a pravé.

„Jdi doleva a budeš pravej,“ zamumlal Ralf, opakuje pointu nějakého vtipu, který si už nepamatoval. „Jdi doprava a budeš levej.“

Nevadí. Co ví ještě o těch doktůrcích?

No, byli pochopitelně zahaleni do aur – celkem příjemně zlatozelených aur – a zanechávali za sebou ty

(stopy bílého muže)

stopy, připomínající taneční figury Arthura Murraye. A i když mu jejich vzezření připadalo naprosto anonymní, vycházel z jejich aur jakýsi pocit moci... střízlivosti... a...

„A *důstojnosti, sakra*,“ řekl Ralf. Prudký poryv větru strhl další záplavu listů ze stromů. Necelých padesát metrů od piknikového pláčku, hned u kolejí staré vlečky, do Ralfova zorného pole jako kdyby náhle vstoupil zkroucený, napůl vyvrácený strom, s větvemi až trochu nepříjemně připomínajícími sápadící se pařáty.

Ralfa náhle napadlo, že tu noc viděl už dost věcí na člověka vstupujícího do posledního období svého života – na člověka, kterého Shakespeare (a Bill McGovern) nazýval „pantalónem v trepkách“. Ale nic z toho – ani jediná věc – přitom vlastně nenaznačovalo nebezpečí nebo zlý úmysl. Že Ralf zlý úmysl předpokládal, nebylo nijak překvapující: vzhled těch stvoření byl nepochybně zvláštní; spatřil je vychá-

zet ze dveří domu nemocné ženy v noci v čase, kdy už žádné návštěvy nechodí; a viděl je jen pár minut poté, co procitl z nepopsatelně hrůzného snu, spíš skutečné noční můry.

Když se teď ale v duchu vracel k tomu, co viděl, napadalo ho i něco jiného. Tak například ten způsob, jak stáli na verandě domu paní Locherové – jako kdyby měli nárok tam stát; jako kdyby to byli dva přátelé, těšící se před rozchodem ještě krátkým rozhovorem. Dva staří kamarádi, ještě jednou vše probírající, než se po dlouhé noční práci rozejdou do svých domovů.

To sice je tvůj dojem, ano – ale to ještě neznamená, že se na něj můžeš spolehnout, Ralfe.

Ale Ralf si pomyslel, že se na něj spolehnout přece jen může. Staří kamarádi a kolegové po skončení noční směny. Jejich poslední zastávkou byla těžce nemocná a záduchou trpící May Locherová.

Nu dobrá – takže doktůrci číslo 1 a 2 se liší od toho třetího jako den od noci. Byli čistí, zatímco ten třetí byl špinavý; byli zahalení do aur, zatímco ten třetí žádnou neměl (alespoň Ralf ji neviděl); měli nůžky, zatímco ten třetí si nesl skalpel; vypadali normálně a spořádaně, jako dvojice respektovaných městských radních – zatímco doktůrek číslo 3 připomínal spíš zdivočelou krysu v žumpě.

Jedna věc je ale naprosto jasná, ne? Tvými spoluhrači jsou nějaké nadpřirozené bytosti – a další osobou mimo Lois, která o nich ví, je Ed Deepneau. Chtěl by sis tipnout, kolik spánku Ed v poslední době urve?

„Ne,“ řekl Ralf. Zvedl ruce z kolen a podržel si je před očima. Trochu se mu třáslly. Ed se přece zmiňoval o nějakých holohlavých doktůrcích, a tohle holohlaví doktůrci jsou. Když mluvil o setnicích, měl na mysli právě tyhle doktůrky? Ralf nevěděl. Skoro doufal, že ano, protože už samo to slovo – setníci – v něm začínalo vyvolávat stále hrozivější představy, kdykoliv na něj jen pomyslel: Černí jezdcí z Tolkienovy trilogie Pán prstenů. Zahalené postavy na kostrách koní s rudýma očima, kteří vystrašili hobity před hospodou U skákavého poníka v Hůrce.

A jak tak myslel na hobity, náhle si vzpomněl na Lois a ruce se mu roztřáslly o poznání víc.

Carolyn: Do ráje je cesta daleká, miláčku, tak se nenech zdržovat maličkostmi.

Lois: Kdo v naší rodině umírá v osmdesáti, umírá mladý.

Joe Wyzer: V lékařské zprávě je nakonec jako příčina smrti obvykle uváděna spíš sebevražda, než nespavost.

Bill: Specializoval se na občanskou válku – a teď ani neví, co vlastně občanská válka je, natož kdo tu americkou vyhrál.

Denise Polhurstová: Smrt je hloupá. Porodníka, který by novorozenci takhle pomalu odřezával pupeční šňůru...

Jako kdyby mu náhle někdo uvnitř hlavy zapnul hledáček s oslnivým světlem – a Ralf vykřikl do slunečného podzimního odpoledne. Ani Boeing 727 společnosti Delta, dosedající právě na ranvej číslo 3, nedokázal ten výkřik přehlušit.

* * *

Zbytek odpoledne strávil v houpací židli na verandě domu, sdíleného s McGovernem, netrpělivým čekáním na Lois, až se vrátí z karetního odpoledne. Taky by mohl ještě jednou zkusit zavolat McGovernovi do nemocnice, ale neudělal to. Jeho potřeba promluvit si s McGovernem již pominula. Ralf ještě nepochopil úplně všechno, ale měl dojem, že už chápe mnohem víc věcí než dřív – a pokud jeho náhlé prozření na piknikovém plácku vůbec bylo k něčemu, pak by nemělo vůbec žádný smysl říkat McGovernovi, co se stalo s jeho kloboukem – i kdyby mu to Bill nakrásně věřil.

Ten klobouk musím získat zpátky, pomyslel si Ralf. A musím získat i ty Loisiny náušnice.

Byl to úžasný podvečer. Na jedné straně se nestalo nic, na druhé straně se stalo úplně všechno. Svět aur defiloval kolem jako majestátní fronta bouřkových mraků nad západním obzorem. Ralf seděl a s napětím vše pozoroval; jen na chvíli si odskočil na svačinu a na záchod. Viděl starou paní Benniganovou stát v jasně červeném plášti na verandě před jejím domem, opřenu o hůl a počítající podzimní květiny na záhoně. Viděl auru kolem ní – zbarvenou do zdravě růžového odstínu pokožky právě vykoupaného novorozence – a jen doufal, že paní B. nemá spoustu příbuzných, kteří čekají na její smrt. Viděl asi dvace-

tiletého mladíka, klátícího se po druhé straně ulice směrem k Renetě. Ve vyšisovaných džínsách a vestě bez rukávů představoval přímo obraz zdraví; Ralf však viděl, že ho obepíná černý sak na mrtvolu. Balónkový provázek, vycházející mu z vrcholku hlavy, připomínal ztrouchnivělou záclonovou šňůru z nějakého domu, kde se prohánějí strašidla.

Žádné holohlavé doktůrky nezahlédl, ale krátce po půl šesté pozoroval zvláštní paprsek purpurového světla, vycházející z poklopu kanálu uprostřed Harris Avenue; asi tři minuty stoupal k nebi jako nějaký zvláštní efekt z filmu *Bible* – velkoprodukce Cecila B. DeMillea –, a pak prostě zhasl. Také spatřil kroužit mezi komíny budov staré mlékárny na rohu Howard Street nějakého obrovského ptáka, připomínajícího prehistorického jestřába, a střídavě červené a modré záblesky, vystřelující nad park Strawford v dlouhých, líných prstencích.

Když ve tři čtvrtě na šest skončil ve Fairmountově škole fotbalový trénink, nahrnulo se na parkoviště před Renetou asi patnáct kluků; nakoupí si tu teď hromady cukroví před večerí a štosy karet na výměnu – letos to budou fotbalové karty, usoudil Ralf. Dva kluci se zastavili; o něčem se přeli, a jejich aury – jedna zelená a druhá chvějivě oranžová – začínaly zářit intenzivněji a jiskřit temně rudými spirálkami.

Pozor! zakřičel Ralf v duchu na kluka v oranžovém světelném obalu těsně před tím, než kluk v zelené auře hodil učebnice na zem a praštil druhého kluka pěstí přímo na ústa. Začali sebou cloumat, chvíli se potáceli v jakémsi agresivním tanci, a pak upadli na chodník. Kolem nich se okamžitě seběhl hlouček křičících kluků. Kolem místa bitky a nad ním se začala vytvářet jasně červená polokoule. Pomalu se otáčela směrem proti pohybu hodinových ručiček a Ralfovi její tvar připadal zároveň děsivý i nádherný; představoval si, jaká by asi byla aura nad bitevním polem. Usoudil ale, že to je otázka, na kterou vlastně ani odpověď znát nechce. Právě ve chvíli, kdy se kluk v oranžové auře posadil na kluka v zelené auře a začal do něj bušit, vyběhla z krámu Sue a zaječela na ně, aby se okamžitě přestali prát a zmizeli z parkoviště.

Oranžový kluk neochotně přestal. Oba bojovníci vstali a ostražitě po sobě zahlíželi. Pak se zelený kluk – s předstíranou nonšalancí – otočil a vykročil směrem ke krámu. Celý efekt mu však zkazilo krátké ohlédnutí, kterým zkontroloval, zda ho jeho soupeř nepronásleduje.

Přihlížející částečně šli za zeleným klukem do obchodu, kde hodlali doplnit zásoby, a částečně se shlukli kolem oranžového kluka, aby mu blahopřáli. A nad nimi se ona – jimi neviděná – tmavočervená polokoule, připomínající teď nějakou obrovskou houbu, rozpadala a trhala jako mrak po bouři. Její jednotlivé útržky se rozplývaly a mizely.

Celá ulice je vlastně jakýsi karneval energie, pomyslel si Ralf: Ta šťáva, kterou na sebe vyplývají oba kluci během jedné minuty rvačky, by stačila na osvětlení celého města nejméně na týden; a kdyby někdo dokázal zachytit i energii, kterou vytvořili ti kluci kolem – energii uvnitř té hřibovité polokoule –, mohl by na ni svítit celý stát Maine snad měsíc. Umíš si představit, jaké by to asi bylo vstoupit do světa aur v New Yorku na Times Square na Silvestra dvě minuty před půlnocí?

To si představit neuměl a ani nechtěl. Měl tušení, že nahlédl jen na okraj nějaké síly – natolik mocné a osudově životné, že ve srovnání s ní mají veškeré atomové zbraně, vyrobené po roce 1945, asi stejnou sílu jako dětská pistolka, kterou se střílí na prázdné plechovky od okurek. Takovou sílu, že by dokázala možná i zničit celý vesmír... nebo vytvořit nový.

* * *

Ralf šel nahoru; do jednoho kastrolu vyklopil plechovku fazolí, do druhého dal ohřát párky, a neklidně pak přecházel po bytě. Čekal, až se mu ohřeje mládenecká večeře, luskal přitom prsty a občas si prohrábl vlasy. Nevýslovná únava, která na něm jako nějaké neviditelné závaží visela už od začátku léta, teď úplně zmizela; cítil se být plný jakési vášnivé, antické energie – úplně jí byl prostoupen. Napadlo ho, že proto lidé asi mají rádi benzedrin a kokain – a zároveň byl přesvědčen, že jeho energie je mnohem čistší; že až ho opustí, nezanechá ho ve stavu zpustošení a vyčerpání.

Ralf Roberts – aniž by věděl, že vlasy, které si právě teď bezmyšlenkovitě pročesává, mu zhoustly a zesílily, a že mu mezi šedinami poprvé po pěti letech začínají probleskovat pramínky černých vlasů – čerstvým tempem, nabitý energií a krokem téměř tanečním křížoval svůj byt; začal si pobroukávat, a pak nahlas zpívat, jeden známý rokenrol z počátku šedesátých let: „Hej hej, bejbino, nemůžeš tu takhle sedět... teď se musíš houpat, šoupat – to máš dávno vědět...“

Fazole bublaly, voda s párkem vařila – Ralfovi se ale zdálo, že mu večere v kastrolech přímo tančí, vysekává na tu starou melodii skupiny Dovells figury bristol stompu. Nakrájel párek do fazolí, přilil půl sklenice kečupu, přidal chilli a všechno pořádně promíchal; pořád si přitom z plných plic prozpěvoval („Když zazní stříbrný saxofóón, zapomeň hned na bontóóón“). Pak vzal kastrol s fazolemi a vydal se s ním dolů na verandu. Seběhl schody jako kluk, který utíká první den po prázdninách do školy a nechce přijít pozdě. Dole vytáhl ze skříně v chodbě starý vytahaný svetr, hodil si ho přes ramena – je sice McGovernův, ale co má být – a vyšel na verandu.

Aury zmizely, ale Ralfa to nijak zvlášť nerozladilo; zajímala ho teď spíš vůně jídla. Už si ani nedokázal vzpomenout, kdy měl naposledy tak ukrutánský hlad, jaký má právě teď. Posadil se na první schod, roztáhl dlouhé nohy s kostnatými koleny – připomínal teď trochu čápa – a pustil se do jídla. První sousto mu skoro spálilo rty a jazyk, ale místo toho, aby si dal trochu pozor, jedl Ralf ještě rychleji, téměř hltal.

Když do sebe naládoval asi polovinu obsahu kastrolu, udělal pauzu. Ta hladová šelma v jeho žaludku ještě neusnula – zatím ještě ne – ale už ji přece jen trochu zpacifikoval. Spokojeně si říhl a rozhlédl se po Harris Avenue s pocitem spokojenosti, jaký neměl už dlouho. Za daných okolností sice tento pocit nedával vůbec žádný smysl, to ale na věci nic neměnilo. Kdy mu bylo naposledy takhle dobře? Možná ono ráno, kdy se probudil někde mezi Derry ve státě Maine a Poughkeepsie ve státě New York, zmatený a uchvácený paprsky světla – byly jich snad tisíce – protínajícími teplou a voňavou stodolu, v níž tenkrát ležel.

Nebo možná ještě nikdy.

Ano, nebo možná ještě nikdy.

Spatřil přicházet paní Perrinovou; nejspíš se vrací z Bezpečného útulku, což je kombinace vyvařovny a útulku pro bezdomovce dole u kanálu. Ralfa opět a znovu fascinovala její zvláštní, klouzavá chůze – nikdy neměla hůl, ani se nekolébala v bocích. Přes vlasy, stále ještě spíš černé než šedivé, měla přetaženou síťku s čelenkou – nosila ji během výdeje jídla. Nad dokonale bílými ošetřovatelskými střevícemi vykukovaly tlusté zdravotní punčochy růzovohnědé barvy... vlastně jen kousek punčoch, protože paní Perrinová měla dnes večer na sobě pánský vlněný plášť, sahající jí až skoro ke kotníkům. Pohybovala se téměř výlučně za pomoci horní části nohou – Ralf měl pocit, že to může být znamení nějakých chronických potíží s páteří – a tento způsob pohybu, spolu s tím dlouhým kabátem, dodával Esther Perrinové poněkud nadreálné vzezření. Vypadala jako černá královna na šachovnici – jako figurka, kterou buď vede nějaká neviditelná ruka, nebo se pohybuje sama od sebe.

Jak se blížila k domu, před nímž seděl Ralf – pořád ještě v té roztržené košili a konzumující večeri přímo z kastrolu – začaly se do světa kolem opět pomalu vkrádat aury. Pouliční lampy už svítily a Ralf nyní viděl křehké levandulové oblouky, zavěšené nad každou z nich. Viděl také červený opar vznášející se nad některými střechami, žlutý nad jinými a narůžovělý nad několika dalšími. Na východě, odkud právě začínalo přicházet stmívání, zaplňovaly horizont třpytivé tmavozelené vločky.

Jasně teď viděl, jak kolem přicházející paní Perrinové se začíná tvořit aura přísně šedivé barvy, tolik mu připomínající barvu uniforem absolventů vojenské akademie ve West Pointu. Několik tmavších bodů, jakýchsi přízračných knoflíků, se jí vznášelo nad poprsím (Ralf předpokládal, že pod tím kabátem určitě musí být schované nějaké poprsí). Nebyl si jist, ale pomyslel si, že by mohlo jít o první známky zhoršujícího se zdraví.

„Dobrý večer, paní Perrinová,“ řekl zdvořile a díval se, jak mu ta slova stoupají od úst ve tvaru velkých sněhových vloček.

Pátravě na něj pohlédla; prohlížela si ho od hlavy až k patě značně odmítavým pohledem. „Tak koukám, že pořád ještě máš na sobě tu košili, Robertsi,“ řekla.

Co neřekla – ale Ralf věděl, že si určitě myslí – bylo A taky koukám, že tu sedíš na schodech a cpeš se fazolemi přímo z kastrolu jako nějaký odrbanec z ulice, který ani nic lepšího neumí... a já si moc dobře pamatuju, Robertsi, co jednou vidím.

„No jo, mám,“ řekl Ralf. „Nějak jsem si ji zapomněl převléct.“

„Hmmm,“ řekla paní Perrinová a Ralfovi se zdálo, že teď nejspíš myslí na jeho spodní prádlo. *A kdypak sis asi převlíkal spodky, co? Ani na to nechci pomyslet, Robertsi.*

„Máme krásný večer, že, paní Perrinová?“

Další rychlý pohyb hlavou, tentokrát nahoru, na nebe. Pak zpátky na Ralfa. „Bude zima.“

„Myslíte?“

„Jistě – indiánské léto už skončilo. Mám sice záda úplně v háji, ale na předpovědi počasí se hodí perfektně.“ Odmlčela se. „Ten svetr je nejspíš McGoverna, co?“

„Nejspíš ano,“ souhlasil Ralf a očekával, že její příští otázkou bude, zda Bill ví o tom, že mu ho nosí.

Místo toho mu řekla, aby si ho pořádně obléknul a zapnul. „Nebo snad chceš do nemocnice se zápallem plic?“ zeptala se, a sevřené koutky jejích úst dodávaly *Nebo do cvokárny?*

„To určitě ne,“ řekl Ralf. Odložil kastrol, sáhl po knoflících – vtom si ale uvědomil, že na levé ruce má pořád ještě navlečenou kuchyňskou rukavici. Všiml si toho až teď.

„Půjde ti to líp, když si ji sundáš,“ řekla paní Perrinová. V očích jí možná trochu blýsklo.

„To nepochybně,“ řekl Ralf pokorně. Stáhl si rukavici a zapnul McGovernův svetr.

„Moje nabídka platí, Robertsi.“

„Jak prosím?“

„Moje nabídka, že ti tu košili zašiji. Tedy jestli se ti ji v dohledné době podaří svléknout.“ Odmlčela se. „Předpokládám, že máš ještě nějakou jinou, ne? Mohl by sis ji vzít, zatímco ti tuhle budu zašívát.“

„No jistě,“ řekl Ralf. „To víte, že ano. Mám dost košil.“

„A asi je pro tebe příliš těžké každý den se rozhodovat, kterou si vzít, co? Máš bradu pokecanou omáčkou z fazolí, Robertsi.“ Po tomto prohlášení upřela paní Perrinová zraky opět na chodník a pokračovala v cestě.

Co Ralf provedl poté, učinil bez jakéhokoliv rozmyšlení nebo úmyslu; byl to stejně instinktivní pohyb jako ono gesto seknutí, kterým zaháněl od Rozálie doktůrka číslo 3. Zvedl ruku, na níž měl předtím termální rukavici, a stočil si ji kolem úst do trubičky. Pak s neslyšným zasípěním ostře vtáhl vzduch do plic.

Výsledek byl ohromující. Z aury paní Perrilové se vydělil proužek šedavého světla, připomínající ježkovu bodlinu. Rychle se prodlužoval, a jak stará dáma kráčela dopředu, proužek letěl dozadu, přeletěl spadaným listům pokrytý trávnik před domem a zalétl do trubičky vytvořené Ralfovými stočenými prsty. Cítil, jak do něj s nadechovaným vzduchem vniká, a připadalo mu to, jako kdyby polykal čistou energii. Náhle pocítil, že se rozsvěcuje – jako neónový nápis na markýze městského kina. V hrudi a žaludku, a pak v nohách – až ve špičkách prstů – ucítil úžasnou výbušnou sílu. Současně mu vlétla i do hlavy, hrozcí prorazit lebku, jako kdyby to byla tenká betonová skořápka podzemního síla balistických raket.

Spatřil paprsky světla, jakousi šedivou elektrizovanou mlhu, vystupující mu z prstů. Na okamžik mu myšlení osvítil jakýsi úžasný, radostný pocit moci – ale jen na okamžik. Po něm následovaly stud a hrůza.

Co to děláš, Ralfe? Ať už je to cokoli, nepatří ti to. Cožpak bys byl schopen sáhnout jí do kabelky a nepozorovaně odtamtud vzít peníze?

Cítil, že se červená. Nechal ruku klesnout a zavřel ústa. Když se mu sevřely rty a zuby, zřetelně zaslechl – a vlastně i ucítil – jak mu v útrobách praská něco křehkého. Takový zvuk se ozve, když odlamujete lupen rebarbory.

Paní Perrinová se zastavila a Ralf s obavami sledoval, jak se pootočila a rozhlížela po Harris Avenue. To jsem nechtěl, říkal jí v duchu.

Vážně jsem to nechtěl, paní Perrinová – jen se učím s tou věcí zacházet.

„Robertsí?“

„Ano?“

„Neslyšel’s něco? Skoro jako kdyby někdo vystřelil.“

Ralfovi až zalehly uši mocným bušením krve, když zavrtěl hlavou. „Ne... ale já už taky neslyším všechno tak...“

„Asi nějaké auto na Kansas Street,“ řekla, mávající rukou nad jeho chabou výmluvou. „Ale stejně ve mně až hrklo, to ti povím.“

Opět se vydala svým zvláštním, klouzavým krokem šachové královny na cestu; pak se ještě jednou zastavila a ohlédla se za ním. Aura jí začínala blednout, ale její oči viděl Ralf stále jasně – měla je jako ostříž.

„Vypadáš nějak jinak, Robertsí,“ řekla. „Nějak mladší.“

Ralf, který očekával úplně jinou repliku (*Vrať mi to, cos mi ukradl, Robertsí, a to teď hned*, na příklad), ze sebe vydal pouze zakoktání. „Myslíte... to je velice... tedy, chtěl bych vám podě...“

Opět ho umlčela netrpělivým mávnutím rukou. „To asi dělá to světlo. Radím ti, abys nepocítil ten svetr, Robertsí. Mám dojem, že pan McGovern je člověk, který si na své věci dává pozor.“

„Hlavně si měl dát pozor na klobouk,“ řekl Ralf.

Ostříží zrak, který se právě od něj začínal odvracet, na něj byl znovu upřen. „Co prosím?“

„Na svůj slamák,“ řekl Ralf. „Někde ho ztratil.“

Paní Perrinová tuto informaci přijala, nechala si ji chvíli probíhat hlavou, a pak ji zase propustila s dalším Hmmm. „Běž už dovnitř, Robertsí. Jestli zůstaneš ještě chvíli venku, nastyďneš a umřeš.“ A opět se začala sunout dál, zjevně neotřesená následkem Ralfovy bezmyšlenkovité zlodějny.

Zlodějny? Mám dojem, že to není správné slovo, Ralfe. To, cos provedl, se mnohem víc blížilo spíš...

„Upírství,“ řekl Ralf pochmurně. Odstrčil kastrol s fazolemi a začal si pomalu mnout ruce. Cítil vinu... hanbu... a současně překypoval energií.

Ukradl's jí sice místo krve část její životní energie, ale upír zůstává upírem, Ralfe.

Ano, to ano. A Ralfa náhle napadlo, že to určitě není poprvé, co něco takového provedl.

Vypadáš nějak jinak, Robertsí. Nějak mladší. To prohlásila paní Perrinová teď, ale podobné poznámky slyší od různých lidí už skoro celé léto, ne? Hlavní důvod, proč ho přátelé nenutili, aby šel k lékaři, spočíval v tom, že vůbec nevypadal, že by s ním něco nebylo v pořádku. Sice si stěžoval na nespavost, ale na první pohled se zdálo, že zdravím jen kvete. *Určitě to zařídila ta medová plástev, co?* řekl Johnny Leydecker v neděli, když odcházeli z knihovny – teď měl pocit, že to bylo už někdy strašně dávno. A když se ho Ralf zeptal, o čem to mluví, tak Leydecker řekl, že mluví o Ralfově nespavosti. *Vypadáte miliónkrát líp, než když jsem vás viděl poprvé.*

A Leydecker nebyl jediný. Ralf jen tak tak přežíval dny a noci, cítil se jako spráskaný, zmrzačený, tažený za vozem... ale všichni přitom říkali, jak *dobře* vypadá, jak *odpočatě* vypadá, jak *mladě* vypadá. Helena... McGovern... i Faye Chapin říkal něco podobného před týdnem nebo dvěma, i když Ralf si už nedokázal vzpomenout, co přesně říkal...

„Ale jasně že jo,“ řekl potichu a rozladěně. „Ptal se mě, jestli používám nějaký krém na vrásky. Krém na vrásky, pro kristapána!“

Kradl snad životní energii jiným už tenkrát? Kradl ji, aniž si toho vůbec byl vědom?

„Určitě ano,“ řekl stejně potichu. „Kriste na nebi, já jsem upír.“

Je to ale to správné slovo? napadlo ho náhle. Není třeba možné, že ve světě aur se takovému zloději životní energie říká setník?

Jako nějaký duch, vracející se na místo činu proto, aby obvinil svého vraha, se před ním objevil Edův bledý, šílený obličej – a Ralf, náhle poděšený k smrti, si objal kolena pažemi a položil na ně hlavu.

15. KAPITOLA

Dvacet minut po sedmé hodině zajela k obrubníku před domem Lois téměř dvacet let stará – nicméně perfektně udržovaná – limuzína značky Lincoln. Ralf – během poslední hodiny se osprchoval, oholil a pokoušel se nabrat trochu klidu – stál na verandě a díval se, jak se otevírají zadní dveře auta a vystupuje Lois. Loučila se, a vánek k němu nesl útržky rozverného ženského smíchu.

Lincoln odjel a Lois začala vystupovat na verandu. V půli schodů se zastavila a otočila. Dlouhou chvíli na sebe oba hleděli přes Harris Avenue; viděli se dokonale, i přes houstnoucí tmu a vzdálenost téměř dvou set metrů. Zářili pro sebe ve tmě jako dvě tajně pochodně.

Lois na něj namířila prst. Bylo to podobné gesto, jakým namířila na doktůrka číslo 3, než na něj vystřelila – ale Ralfa ani v nejmenším neznepokojilo.

Úmysl, napadlo ho. Záleží na úmyslu. Na světě dochází ke spoustě omylů... a kdyby se v něm člověk dokázal vyznat, možná by nedocházelo k vůbec žádným.

Na konci Loisina prstu se objevil tenký, šedavě jiskřící paprsek energie. Letěl houstnoucí tmou přes Harris Avenue. Projíždějící auto mu vjelo do dráhy letu; okna mu na krátkou chvíli zazářila oslepujícím šedavým jasem a čelní světla krátce blikla, ale to bylo všechno.

Ralf zvedl ruku, napřáhl prst, a z něj vyběhl pro změnu zase modravý paprsek. Oba proužky světla se setkaly uprostřed Harris Avenue, navzájem se propletly jako dva úponky zimolezu a coby světelný copánek stoupaly k nebi. Pak Ralf prst ohnul a jeho polovička copánku lásky uprostřed Harris Avenue zhasla. O chvíli později zmizela i Loisina polovička. Ralf pomalu sešel po schodech a vydal se přes trávník. Lois mu šla naproti. Setkali se uprostřed ulice... kde se vlastně setkali již před chvílí.

Ralf ji objal a políbil.

* * *

Vypadáš nějak jinak Robertsí. Nějak mladší.

Ta slova mu pořád zněla v uších – jako kdyby mu tam běžela v nekonečné smyčce magnetofonová páska. Seděl u Lois v kuchyni a popíjel kávu. Nedokázal od ní odtrhnout zraky. Vypadala nejméně o deset let mladší – a byla i štíhlejší než ta Lois, kterou vídal v několika posledních letech. Vypadala takhle mladě a hezky i dnes dopoledne v parku? Měl pocit, že ne – ale dnes dopoledne byla rozčilená a plakala, proto asi ten rozdíl.

Ale přesto...

Ano, přesto. Tenké nitky vrásek kolem koutků úst byly pryč. Stejně tak počínající provisy pod krkem a volná kůže nad lokty. Ráno sice plakala a teď večer je šťastná – ale Ralfovi bylo jasné, že jen tomu všechny ty změny připsat nelze.

„Vím na co koukáš,“ řekla Lois. „Je to zvláštní, co? Narazili jsme na elixír mládí. Zapomeň na Floridu – je tady, přímo tady v Derry.“

„Narazili? My?“

Na okamžik se jí v tváři zračilo překvapení... a také trochu ostražitosti, jako kdyby zkoumala, zda ji nechce pozlobit. Zda se k ní nechová jako k „naši Lois“. Pak se natáhla přes stůl a stiskla mu ruku. „Běž do koupelny. A podívej se do zrcadla.“

„Vím jak vypadám. Právě jsem se přece holil. A dal jsem si záleženet.“

Přikývla. „Dal sis záleženet, Ralfe, to ano... ale my se tady přece nebavíme o tvém večerním strništi. Jen se běž na sebe podívat.“

„To myslíš vážně?“

„Jistě,“ řekla pevně. „Myslím to vážně.“

Byl už skoro u dveří, když řekla, „Ty ses nejen oholil, ale vzal sis i jinou košili. To je dobře. Nechtěla jsem ti nic říkat, ale na té flanelové jsi měl díru.“

„Fakt?“ zeptal se Ralf. Byl k ní otočený zády, takže nemohla vidět jeho úsměv. „Ani jsem si nevšim.“

* * *

Stál s rukama sevřenýma na okraji umyvadla a dobré dvě minuty se na sebe díval do zrcadla. Tak dlouho mu totiž trvalo, než si připustil, že skutečně vidí to, co si myslí, že vidí. Proužky černých vlasů –

blyštících se jako havraní peří – probleskující mu šedinami, představovaly skutečně něco úžasného; stejně jako skutečnost, že pod očima už neměl ty nehezké pytlíky. Hlavně ale nedokázal odtrhnout oči od svých úst – ze rtů mu zmizely hluboké rýhy, stejně jako vrásky kolem koutků. Je to sice jen taková maličkost... ale zároveň i něco úžasného. Jsou to ústa mladého muže. A...

Ralf si náhle strčil prst do úst a přejel jím po pravé spodní řadě zubů. Nebyl si úplně jist, ale zdálo se mu, že je má nějak delší – jako kdyby vůbec nebyly opotřebované.

„No sakra,“ zamumlal Ralf a v duchu se vrátil k onomu parnému dni, kdy mluvil s Edem Deepneauem na trávníku před jeho domem. Ed mu nejprve řekl, aby si dal něco k pití, a pak se mu svěřil, že Derry okupují nějaká zlověstná stvoření zabíjející nemluvnata. Stvoření, která *kradou život. Všechny ty siločáry se tady začínají sbíhat*, řekl mu Ed tehdy. *Vím, že je těžké tomu uvěřit – ale taková je pravda.*

Ralf zjišťoval, že to mu dělá stále menší potíže – stále obtížnější však bylo věřit tomu, že Ed je šílený.

„Jestli tohle nepřestane,“ řekla Lois, stojící ve dveřích, „tak se budeme muset vzít a odjet z města, Ralfe. Simona a Mina ze mě nedokázaly spustit oči – skutečně a doslova nedokázaly. Zkoušela jsem to svést na jistý nový make-up, který jsem koupila ve městě, ale nespokly mi to. Chlap by tomu uvěřil, ale ženský přece jen vědí, co makeup dokáže. A hlavně co nedokáže.“

Vrátili se do kuchyně. I když aury právě teď opět zmizely, Ralf přesto jednu výraznou barvu na její pokožce spatřil: červeň, stoupající jí nad okraj bílé hedvábné blůzky.

„Tak jsem jim nakonec musela říct jedinou věc, které by uvěřit mohly.“

„A co to bylo?“ zeptal se Ralf.

„Řekla jsem jim, že jsem potkala jednoho muže.“ Zaváhala – a pak, když se červenala už i v obličejí, pokračovala. „A že jsem se do něj zamilovala.“

Chytil ji za paži a obrátil ji k sobě. Hleděl na malý záhyb v ohybu jejího lokte a napadlo ho, jak moc by se ho chtěl dotknout ústy. Nebo

možná koncem jazyka. Pak zvedl zraky a pohlédl na ni. „A je to pravda?“

Vrátila mu jeho pohled – měla v očích naději i upřímnost. „Nejspíš ano,“ řekla tiše, ale zřetelně. „Jenomže všechno je teď tak zvláštní. Jistě vím jen to, že si přeji, aby to byla pravda. Potřebuji přítele. Už nějaký čas se bojím, cítím se nešťastná a osamělá. Osamělost je asi ta nejhorší součást stárnutí – ne bolístky a neduhy, nefungující vnitřnosti a dýchavičnost, nebo že ti dojde dech v polovičce schodů, které jsi ve dvaceti vyběhl jako nic – ale ta osamělost.“

„Ano,“ řekl Ralf. „Ta je nejhorší.“

„Nikdo už s nikým nemluví – jo, někdy na tebe sice někdo promluví, ale to není totéž – a navíc jsou to lidi, kteří tě vlastně ani nevidí. Nemíváš někdy taky takový pocit?“

Ralf pomyslel na Derry páprdů – na město, které většina do práce a za zábavou pospíchajícího světa kolem nich ignorovala, a přikývl.

„Ralfe, objal bys mě?“

„Bude mi potěšením,“ řekl a jemně si ji k sobě přitáhl.

* * *

O chvíli později, pomuchlaní a omámení – avšak šťastni – seděli Ralf a Lois v obývacím pokoji na gauči, kusu nábytku velmi úsporné velikosti, spíš tak pro trpaslíky; bylo to vlastně jen takové sedátko pro zamilované. Ale jim to nijak nevadilo. Ralfova paže ležela Lois kolem ramen. Měla rozpuštěné vlasy; laskal prsty jednu z jejích lokýnek a přemítal nad tím, jak snadno lze zapomenout na hebkost ženských vlasů, tak úžasně se lišících od vlasů muže. Vyprávěla mu, jak jí šla odpoledne hra, a Ralf jí pozorně naslouchal – sice s úžasem, ale v duchu musel konstatovat, že ho ani zvlášť nepřekvapovalo, jak to karetní odpoledne probíhalo.

Skoro každý týden se v Ludlow scházelo asi tucet přítelkyň, aby si zahrály o malé sázky. Dalo se sice prohrát pět dolarů, nebo vyhrát i deset, většinou ale dámy končily s dolarem v minusu nebo s pár drobnými v plusu. I když mezi účastnicemi bylo několik dobrých hráček a pár skutečných karbanic (Lois se počítala mezi ty první), šlo především o příjemný způsob, jak strávit odpoledne – byla to vlastně jakási

dámská obdoba šachových turnajů a maratónských žolíkových her starých páprdů.

„Jenomže dnes odpoledne jsem prostě nedokázala prohrát. Normálně bych se musela vrátit domů úplně bez peněz, protože všechny se mě pořád ptaly co za vitamíny беру, v kterém salónu krásy jsem naposledy byla, a tak. Cožpak se člověk může soustředit na tak náročné hry, jako je švindl, zelená louka, sedma nebo prší, když si musí pořád vymýšlet nové a nové lži, a ještě si je pamatovat, aby se neopakoval?“

„To byla asi honička, co?“ řekl Ralf, potlačuje úsměv.

„To tedy ano. A pořádná. Jenomže místo toho, abych prohrávala, hrabala jsem výhry všemi deseti. A jestlipak víš proč, Ralfe?“

Věděl – ale zavrtěl hlavou, aby to slyšel od ní. Rád ji poslouchal.

„To ty jejich aury. Sice jsem ne vždycky přesně věděla, co mají za karty, ale dost často ano. A i když ne, tak jsem stejně měla představu o tom, co mají v ruce. Ty aury nebyly vidět pořád – víš přece, jak se objevují a zase mizí –, ale i když zrovna nebyly vidět, stejně jsem hrála líp, než kdykoliv v životě. Během poslední hodiny jsem dokonce úmyslně prohrávala, aby mne všechny nezačaly nenávidět. Ale něco ti povím: i to bylo dost těžké.“ Podívala se na ruce, nervózně se jí teď proplétající v klíně. „A cestou zpátky jsem udělala něco, za co se teď stydím.“

Ralf začal opět vidět její auru – tmavošedý obláček protkaný jiskřícími tmavomodrými bublinkami. „Než mi o tom povíš,“ řekl, „poslechni si tohle, jestli ti to nebude nějak povědomé.“

Vypravoval, jak šla kolem paní Perrinová, když seděl na verandě, jedl a čekal, až se Lois vrátí. Když se dostal k tomu, co té staré dáme provedl, sklopil oči a pocítil, jak mu znovu začínají hořet uši.

„Ano,“ řekla, když skončil. „Totéž jsem udělala i já... ale já jsem nechtěla, Ralfe... aspoň si myslím, že jsem nechtěla. Seděli jsme s Minou vzadu a ona pořád hučela a hučela, že vypadám nějak *jinak*, nějak *mladě*, a tak jsem si pomyslela – trochu se teď rozpakuji říct to nahlas, ale nejspíš to tak bude lepší – pomyslela jsem si, ‚musím ti nějak zavřít hubu, ty jedna stará závistnice zvědavá.‘ Protože to byla závist, Ralfe – viděla jsem to na její auře. Velké, zubaté jehly, barvy

přesně jako mají kočičí oči. Není divu, že se žárlivosti říká přišera se zelenýma očima! A tak jsem ukázala z okna a řekla, „Ach, Mino, no není to ten nejrozkošnější domek?“ A když se otočila, aby se podívala ven, tak jsem... udělala totéž co ty, Ralfe. Jenomže jsem nenatáhla ruku. Jen jsem našpulila rty... takhle...“ Předvedla to – a vypadala přitom tak rozkošně, že Ralf byl nucen využít situace. „... a vdechla jsem do sebe obláček z její aury.“

„Co se stalo?“ zeptal se Ralf fascinovaně a s obavami.

Lois se nervózně zasmála. „Mně nebo jí?“

„Vám oběma.“

„Mina sebou cukla a pleskla se přes krk. ‚Něco po mě leze!‘ řekla. ‚Kouslo mě to! Zažeň to, Lois! Prosím tě, zažeň to!‘ Pochopitelně po ní nic nelezlo – to já jsem byla ten brouk. Ale plácla jsem ji přes krk, pak jsem otevřela okno a řekla jí, že už to je pryč, že už to odletělo. Na štěstí jsem ji jen plácla přes krk – měla jsem v tu chvíli v sobě tolik energie, že bych jí dokázala snad i urazit hlavu. Zdálo se mi, že bych zbytek cesty domů doběhla po svých.“

Ralf přikývl.

„Bylo to nádherné... až příliš nádherné. Jako ty příběhy o fetování, co dávají v televizi – jak tě drogy nejdřív vezmou do sedmého nebe, a pak stáhnou do pekla. Co když to začneme dělat a nedokážeme přestat?“

„Jo,“ řekl Ralf. „A co když to lidem působí bolest? Pořád musím myslet na upíry.“

„Jestlipak víš, na co musím myslet já?“ Lois teď téměř šeptala. „Na ty věci, co jsi říkal, že o nichž mluvil Ed Deepneau. Na ty setníky. Co když to jsme my, Ralfe? Co když to jsme právě my?“

Objal ji a políbil na čelo. Když teď její ústa vyslovila nahlas jeho nejčernější obavy, už ho tolik netížily na srdci, a musel myslet na to, jak Lois říkala, že nejhorší součástí stárnutí je osamělost.

„Já vím,“ řekl. „Ale to, co jsem provedl paní Perrinové, bylo naprosto spontánní – vůbec jsem o tom nepřemýšlel, prostě jsem to udělal. Bylo to u tebe taky tak?“

„Ano. Přesně tak.“ Položila mu hlavu na rameno.

„Už to nikdy nesmíme udělat,“ řekl. „Protože by to skutečně mohlo být návykové. Cokoliv, co dává tak úžasný pocit, přece musí být návykové, nemyslíš? A musíme se pokusit vypracovat si také nějakou ochranu před tím, abychom to nedělali nevědomě. Protože já jsem to asi už nevědomě dělal. Proto taky...“

Přerušilo ho zakvílení brzd a pneumatik. Vyděšeně na sebe pohlédli, oči dokořán – zvenku se stále ozýval ten zvuk, jako kdyby hledal, o co se zarazit.

Pak se z ulice ozval tlumený náraz, a kvílení brzd a pneumatik ustalo. Následoval krátký výkřik buď ženy nebo dítěte. Někdo další zakřičel, „Co se stalo?“ a pak, „A kurva!“ Uslyšeli zvuk nohou, běžících po chodníku.

„Zůstaň tady,“ řekl Ralf a běžel k oknu obývacího pokoje. Když doběhl, zaregistroval vedle sebe stín Lois; a Ralf pocítil jakýsi záblesk souhlasu. Tak by se za podobných okolností zachovala i Carolyn.

Dívali se na večerní svět, pulzující venku ve zvláštních barvách a úžasných pohybech. Ralf čekal, že uvidí Billa, věděl to – Billa sraženého autem, ležícího bez života na ulici, slamák s vykousnutým okrajem ležící poblíž jedné z jeho rozhozených paží. Vzal Lois kolem pasu; stiskla mu ruku.

Ale nebyl to McGovern, kdo ležel ve vějíři světla vrhaného reflektory forda stojícího šikmo uprostřed Harris Avenue – byla to Rozálie. Její časné ranní výpravy za žrádlem tedy skončily. Ležela na boku v rozšiřující se kaluži krve, zadní část těla na několika místech zhmožděnou a potřhanou. Když řidič auta, jež ji srazilo, poklekl u staré toulavé feny, nelítočná záře nejbližší pouliční lampy mu ozářila obličej. Byl to Joe Wyzer, lékárník z Pomocné ruky; žlutooranžovou auru mu prozařovala změt červených a modrých jiskřiček. Osahával staré feně bok – a kdykoliv vsunul ruku do zlověstně černého obalu nalepeného na Rozálii, ta ruka zmizela.

Ralfem proběhla mrazivá vlna hrůzy a naskočila mu husí kůže. Náhle se octl opět v červenci roku 1992 – Carolyn umírá, hodiny smrti tikají, a s Edem Deepneauem se něco děje. Ed se utrl ze řetězu a Ralf se octl v situaci, kdy musel Helenina – za normálních okolností dobromyslného – manžela držet, aby se nevrhl na chlapa s kšiltovkou za-

hradnictví West Side a nepokusil se ho uškrtit. A pak – jako rozinka na dortu, jak by řekla Carolyn – se objevil Dorrance Marstellar. Starý Dor. A co že to řekl?

Bejt sebou, tak na něj nešahám... Už ti nevidím ruce.

Už ti nevidím ruce.

„Proboha,“ zašeptal Ralf.

* * *

Do přítomnosti ho vrátil pocit, že Lois na něj padá, jako kdyby se o ni pokoušely mdloby.

„Lois!“ řekl ostře a chytil ji za paži. „Lois, jsi v pořádku?“

„Myslím, že ano... ale Ralfe... vidíš...“

„Ano, je to Rozálie. Asi šla...“

„Já nemyslím ji; myslím *jeho!*“ Ukázala napravo.

O kapotu Wyzerova fordu se opíral doktůrek číslo 3, McGovernův slamák rozverně naražený na holé lebce. Díval se na Ralfa a Lois a drze se šklebil; pak pomalu zvedl palec k obličejí a udělal na ně dlouhý nos.

„*Ty kurvo!*“ zařval Ralf, sevřel ruku v pěst a v zoufalství praštil do stěny vedle okna.

K místu neštěstí přiběhlo několik lidí, ale nemohli nijak pomoci; Rozálie byla mrtvá ještě dřív, než doběhli ti, kteří to měli nejbliž k místu, kde teď ležela ve světlech reflektoru auta. Její černá aura se změnila na nějakou pevnou látku, stávala se čímsi, co vypadalo skoro jako sazemi začouzená cihla. Tvořila kolem ní těsné pouzdro, a kdykoliv do tohoto příšerného obalu Wyzer ponořil ruku, zmizela mu v něm až po zápěstí.

Doktůrek číslo 3 teď zvedl ruku s nataženým ukazovákem a pokýval hlavou v jednoznačném gestu – jako kdyby rovnou nahlas říkal A teď dávejte pozor, prosím! Šel po špičkách – zbytečně, protože nikdo ho nemohl vidět, ale komedie to byla dobrá – a blížil se k zadní kapse Joe Wyzera. Ohlédl se na Ralfa a Lois, jako kdyby se chtěl přesvědčit, zda mu pořád ještě věnují pozornost. Pak opět kousek popošel po špičkách a natáhl levou ruku.

„Zastav ho, Ralfe,“ zaúpěla Lois. „Prosím tě moc, zastav ho.“

Pomalou, jako v omámení, Ralf zvedl ruku, namířil a sekl. Z konečků prstů mu vylétl modrý světelný klín – avšak při průchodu okenním sklem se rozptýlil. Pastelový opar se rozplynul kousek od Loisina domu a zmizel. Holohlavý doktůrek zahrozil prstem – *Ty jeden ošklivý kluku*, jako kdyby to gesto říkalo.

Doktůrek číslo 3 znovu natáhl ruku, a zatímco Wyzer klečel uprostřed ulice a truchlil u psa, vytáhl mu něco ze zadní kapsy. Ralf poznal, co to je, až když si to stvoření ve špinavé haleně sundalo z hlavy McGovernův slamák a předstíralo, že ten předmět používá na svých neexistujících vlasech. Vytáhlo Wyzerovi z kapsy černý kapesní hřeb, jaký se dá v každém krámkě koupit za dolar devětadvacet centů. Pak vyskočil do vzduchu a cvakl přitom podpatky jako nějaký zlý skřítek.

Když se holohlavý doktůrek objevil u místa neštěstí, Rozálie zvedla hlavu. Teď ji položila na dlažbu a zemřela. Aura kolem ní okamžitě zmizela – nevytrácela se pozvolna, prostě beze stopy zmizela, jako když praskne mýdlová bublina. Wyzer vstal, otočil se k nějakému muži stojícímu u obrubníku a začal mu říkat, co se stalo; gesty rukou ukazoval, jak mu fena vběhla před auto. Ralf zjistil, že umí přečíst slova, vycházející z Wyzerových rtů: *zničeho nic se tu objevila*.

A když Ralf pohlédl opět na Wyzerův vůz, zjistil, že holohlavý doktůrek se vrátil právě tam.

16. KAPITOLA

Ralf sice pokaždé dokázal jejich oldsmobile – rezavou plečku, jak říkala Carolyn – nastartovat celkem bez problémů, ale přes město do nemocnice mu to pak trvalo vždy nejméně dvacet minut. Carolyn celkem chápala jeho stále větší problémy s řízením a snažila se s ním cítit, ale měla v povaze určitou netrpělivost a spěch, věkem se nijak nemírnící. Na cestách delších jednoho kilometru se jen zřídkakdy dokázala zdržet připomínek ke způsobu jeho jízdy. Chvilí byla zticha, přemýšlela, a pak se pustila do kritiky. Podráždila-li ji rychlost jejich jízdy – či spíše nedostatek rychlosti – nějak výrazněji, začala se ho ptát, jestli by mu třeba neprospěl klystýr, že by pak víc hejbal zadkem. Byla sice milá, ale jazyk měla jako ještěrka.

Po takových připomínkách jí Ralf vždy bez jakékoliv zloby nabídl, že si přeseďne a nechá ji řídit. A Carolyn zase takovou nabídku vždy odmítla. Zastávala totiž názor, že alespoň na krátkých štrekách má mít řízení na starosti muž, zatímco žena má přicházet s konstruktivní kritikou.

Čekal, kdy Lois začne komentovat buď rychlost vozu nebo jeho způsob řízení (určitě bude přinejmenším zapomínat na blinkry); ta ale neříkala nic – jen seděla na místě, kde při snad nejméně pěti tisících jízdách tímto vozem vždy seděla Carolyn a držela si kabelku v klíně přesně stejným způsobem, jako si ji vždy držela Carolyn. Po Loisině čele a tvářích přebíhaly pruhy světla duhových barev – zář neónů nad obchody, semaforů, pouličních lamp. Pohled jejích tmavých očí byl vzdálený a zamyšlený. Plakala, když Rozálie zemřela, a donutila Ralfa znovu zatáhnout roletu.

Ralf málem provedl něco jiného. V první chvíli chtěl vyběhnout na ulici, ještě než Joe Wyzer odjede. Chtěl Joeovi říci, že musí být velice opatrný. Říci mu, že až si bude večer vyndávat věci z kapes

kalhot, že mu bude chybět obyčejný hřeben, což samo o sobě není nic zvláštního – lidé přece ztrácejí hřebeny každou chvíli. Jenomže pro něj bude tahle ztráta mít obrovský význam – příště to totiž bude Joe Wyzer, lékárník z Pomocné ruky, kdo bude ležet sražený pod autem. *Poslouchejte mě, Joe, a poslouchejte dobře. Musíte být velice opatrný, protože ze zóny hyperreality přichází spousta různých zpráv, a ve vašem případě jsou všechny nanejvýš znepokojivé.*

S tím by ovšem byly problémy. Ten největší spočívá ve skutečnosti, že Joe Wyzer – jakkoliv upřímnou účast projevoval toho dne, kdy zařídil Ralfovi termín u toho akupunkturisty – by si určitě myslel, že Ralf je blázen. A mimoto, jak by mohl dávat pozor na nějaké stvoření, které ani nemůže vidět?

A tak zatáhl roletu... ale ještě než to udělal, naposledy se pozorně podíval na muže, který přešel Rozálii. Aury byly pořád ještě vidět a Wyzerovi se nad hlavou nerušeně vznášel balónkový provázek zářivě oranžovožluté barvy. Takže je pořád ještě v pořádku.

Alespoň zatím.

Ralf odvedl Lois do kuchyně a nalil jí další šálek kávy – bez mléka a se spoustou cukru.

„Zabil ji, vid’?“ zeptala se a zvedla si oběma rukama šálek k ústům. „Ten skřet ji zabil.“

„Ano. Ale nemyslím, že to udělal teď. Spíš to udělal už dneska dopoledne.“

„A proč? Proč?“

„Protože se mu naskytlá příležitost,“ řekl Ralf trpce. „Mám dojem, že to je jediný důvod, který potřebuje. Prostě protože se mu naskytlá příležitost.“

Lois se na něj dlouze, zkoumavě zahleděla, a do obličeje se jí pomalu začínal vracet výraz úlevy. „Došlo ti to, vid’? Bylo mi to jasné ve chvíli, kdy jsem tě večer uviděla. Taky by mi to bývalo došlo, kdyby se mi v hlavě nemlela ještě spousta dalších záležitostí.“

„Že mi to došlo? Ani zdaleka ne – jen jsem to tušil. Lois, sjela bys teď se mnou do nemocnice?“

„Beze všeho. Chceš jet za Billem?“

„Ještě přesně nevím, za kým vlastně chci jet. Možná za Billem, ale možná taky za jeho přítelem, Bobem Polhurstem. A nebo taky za Jimmym Vandermeerem – toho znáš?“

„Jimmyho V? Pochopitelně že ho znám! A ještě líp jsem znala jeho ženu. Hrávala s námi poker, než umřela. Měla srdeční záchvat, přišlo to rychle...“ Náhle se odmlčela a pohlédla svýma tmavýma očima na Ralfa. „Jimmy je v nemocnici? Ach bože, zas ta rakovina, co? Vrátila se mu.“

„Jo. Leží hned vedle pokoje, kde umírá Billův přítel.“ Ralf jí řekl o rozhovoru, který měl dopoledne s Fayem, a o vzkazu na piknikovém stole z dnešního odpoledne. Zmínil se i o tom podivném propojení nemocničních pokojů a pacientů – Polhursta, Jimmyho Vandermeera, Carolyn – a zeptal se Lois, zda si myslí, že to je jen náhoda.

„Ne. To určitě není jen náhoda.“ Pohlédla na hodiny „Pojď – návštěvní hodiny končí myslím v půl desáté. Jestli se tam chceme dostat včas, tak sebou musíme hodit.“

* * *

Zabočil do ulice vedoucí k nemocnici (*Zase jsi zapomněl na blinkr, zlato*, komentovala Carolyn), pohlédl na Lois – seděla bez hnutí s rukama sevřenýma na kabelce, její auru teď nebylo vidět – a zeptal se jí, jak se cítí.

Přikývla. „Dobře. Sice nic moc, ale jsem v pořádku. O mě neměj starost.“

Ale já o tebe mám starost, Lois, pomyslel si Ralf. Velkou starost. A mimochodem, jestlipak jsi viděla doktůrka číslo 3, jak vytáhl Wyzerovi z kapsy ten hřeben?

To byla hloupá otázka. Pochopitelně že to viděla. Ten holohlavý skřet přece chtěl, aby to viděla. Aby to viděli oba. Otázkou spíš je, nakolik tomu Lois přikládá význam.

Co všechno vlastně víš, Lois? Co všechno sis už dala dohromady? Zajímá mě to – protože ono to vlastně ani není tak těžké, vidět všechny souvislosti. Chtěl bych to vědět... ale bojím se na to zeptat.

O necelého půl kilometru dál stála nízká cihlová budova kliniky Péče o ženu. Na trávník před budovou dopadalo světlo řady reflektorů

(ty jsou tady určitě nově nainstalované) a Ralf v jejich záři viděl přecházet sem a tam dva muže... patrně příslušníci najaté bezpečnostní služby. Další nová komplikace; další třtina ve větru zla.

Zabočil doleva (tentokrát na blinkr nezapomněl) a opatrně s oldsmobilem zajel do pruhu vedoucího k nájezdu do vícepatrových garáží nemocnice. Na konci blokovala cestu oranžová závora. ZASTAVTE A ODEBERTE LÍSTEK, zněl nápis na tabuli vedle závory. Ralf si ještě pamatoval časy, kdy u podobných zařízení bývala obsluha – teď jsou mnohem méně osobní, téměř strašidelná. *Hochu můj, to bývaly časy, mysleli jsme si, že neskončí asi,* napadla ho slova jedné staré písničky, když stahoval okno a odebíral z automatu parkovací lístek.

„Ralfe?“

„Hmmm?“ Právě se soustřeďoval na průjezd stoupajícím nájezdem do patra parkoviště a úzkostlivě se vyhýbal zadním nárazníkům aut zaparkovaných po obou stranách. Pochopitelně mu bylo jasné, že ulička je široká až dost, že zaparkovaná auta mu nijak nemohou vadit – *intelektuálně* mu to bylo jasné – ale jeho odvaha věděla svoje. *Jak jen by v tuhle chvíli asi Carolyn šlela a úpěla,* napadlo ho s trochou něžnosti.

„Máme tady něco na práci, nebo jsme sem přijeli jen na manévry?“

„Ještě moment – musím přece někde zaparkovat.“

Projel kolem několika prázdných parkovacích míst na prvním patře, kde sice bylo pro oldsmobile dost místa, nikde ale volný prostor z obou stran, který by mu dodal klidu. Na třetím patře našel tři volná místa vedle sebe (vešel by se tam snad i tank), a tak s oldsmobilem vmanévroval do toho prostředního. Vypnul motor a obrátil se k Lois. Shora i zdola bylo slyšet naprázdno běžící motory aut; jejich zvuk se ozvěnou rozléhal prostorem. Oranžové osvětlení – všudypřítomné a vlezlé, běžné ve všech podobných zařízeních – dávalo jejich pokožce jedovaté zbarvení. Na jejích opuchlých víčkách ještě viděl stopy po slzách pro Rozálii, oči však měla klidné. Překvapovalo ho, jak moc se změnila od dopoledne, kdy ji našel zhroucenou na lavičce v parku, usedavě plačící. *Lois, pomyslel si, kdyby tě tvůj syn a snacha přijeli navštívit dnes večer, nejspíš by v šoku utekli. Ne protože vypadáš*

hrozně, ale protože by našli úplně jinou ženu než tu, kterou nutili k přestěhování do domova důchodců.

„Tak co?“ zeptala se, nepatrně se usmívajíc. „Povíš mi něco, nebo na mě budeš jen takhle koukat?“

Ralf – obvykle dost upjatý – lehkomyšlně a bez rozmýšlení řekl první věc, která ho napadla. „Tak mám dojem, že bych tě právě teď nejraději slupnul jako malinu.“

Usmála se, a v koutcích úst se jí objevily důlky. „Ještě možná budeme mít čas, abychom zjistili, jak velkou chuť na maliny vlastně máš, Ralfe. Teď mi ale řekni, proč jsi mě sem zavezl. A neříkej mi, že to nevíš, protože se mi zdá, že to víš až moc dobře.“

Ralf zavřel oči, zhluboka se nadechl, a opět oči otevřel. „Myslím, že jsme tady proto, abychom našli ty druhé dva holohlavé doktůrky. Ty dva, které jsem viděl vycházet z domu May Locherové. Jestli někdo může vysvětlit, co se tady vlastně děje, tak to jsou oni.“

„A proč si vlastně myslíš, že je najdeš zrovna tady?“

„Myslím, že tady mají práci... dvě osoby – Jimmy V a Billův přítel – tady vedle sebe umírají. Mohlo mi dojít, kdo jsou tihle holohlaví doktůrci – co je vlastně jejich práce – už v momentě, kdy jsem viděl, jak paní Locherovou vynášejí zahalenou prostěradlem. Mohlo mi to dojít, kdybych ovšem tenkrát nebyl tak příšerně unavený. Už ty nůžky přece mohly stačit. Ale došlo mi to až dnes odpoledne – a to ještě jen proto, že neteř pana Polhursta něco řekla.“

„Co to bylo?“

„Že smrt je hloupá. Že kdyby porodník tak pomalu odřezával pupeční šňůru, okamžitě by ho vyhodili. A tak jsem si vzpomněl na jeden příběh, který jsem četl ještě na měšťance, kde se to hemžilo bohy, bohyněmi a trojskými koňmi. Bylo to o třech sestřích – možná řeckých, možná jiných. Ale to je fuk, to jsem už zapomněl – sakra práce, vždyť já přece zapomínám i na blinkry, tak co bys čekala. Tak tedy tyhle tři sestry byly sudičky – odpovídaly za člověka po celý jeho život. Jedna z nich předla nit, druhá rozhodovala jak ta nit má být dlouhá... nepřipomíná ti to něco, Lois?“

„Ale jistě!“ Téměř vykřikla. „Ty balónkové provázky!“

Ralf přikývl. „Ano. Ty balónkové provázky. Jak se jmenovaly ty první dvě sestry, to si už nepamatuji, ale nikdy jsem nezapomněl jméno té třetí – Atropos. A podle té pověsti měla tahle sudička za úkol odstříhnout nit, kterou ta první utkala a druhá odměřila. Mohla's ji prosit, hádat se s ní, nic s ní nepohnulo. Když rozhodla, že je čas, nit odstříhla.“

Lois přikyvovala. „Ano, na tenhle příběh se pamatuji. Nevím, jestli jsem ho někde četla, nebo jestli mi ho někdo vyprávěl, když jsem byla ještě děcko. A ty si myslíš, že to je pravda, vid? Jenomže se ukazuje, že místo tří sester to jsou holohlaví bratři.“

„Ano a ne. Podle toho, jak já si tu pověst pamatuji, byly všechny sestry na jedné straně – tvořily tým. A právě takový pocit jsem měl z těch dvou, kteří vycházeli z domu paní Locherové – totiž že to jsou dávní partneři, navzájem se nesmírně respektující. Ale ten třetí; kterého jsme viděli dnes večer, ten je jiný. Mám pocit, že tenhle doktůrek číslo tři je darebák.“

Lois se otrásla trochu divadelním gestem, které však v sobě mělo i cosi opravdového. „Ten je hnusný, Ralfé. Nenávidím ho.“

„Ani se ti nedivím.“

Vzal za kliku dveří auta, ale Lois ho zadržela. „Viděla jsem, co udělal.“

Ralf se obrátil a pohlédl na ni. Ztěžka polkl. Měl představu, co Lois teď asi chce říci.

„Prohledal kapsu toho muže, co srazil Rozálii,“ řekla. „Když u ní klečel, tak mu ten holohlavec strčil ruku do kapsy. Jenomže vzal mu jen hřeben. A ten klobouk, který měl holohlavec... mám dojem, že jsem ho poznala.“

Ralf na ni dál upřeně hleděl v zoufalé naději, že si Lois nevybaví už nic dalšího z oblečení doktůrka číslo 3.

„To byl Billův klobouk, že? Billův slamák.“

Ralf přikývl. „Ovšemže ano.“

Lois zavřela oči. „Ach, proboha,“ zašeptala.

„Co říkáš, Lois? Jsi ještě tady?“

„Ano.“ Otevřela dveře auta a vystoupila. „Ale raděj už pojď, než z toho všeho zešílím.“

„Povídej mi o tom,“ řekl Ralf Roberts.

* * *

Když se blížili k hlavnímu vchodu do nemocnice, Ralf se naklonil k Lois a zamumlal jí do ucha, „Děje se ti to taky?“

„Ano.“ Oči měla rozšířené. „Bože, ano. Tentokrát je to silné, co?“

Rozestoupily se před nimi dveře do haly nemocnice, ovládané fotobuňkou, a náhle jako kdyby se odloupla slupka světa a obnažila jim svět jiný, prostoupený neviděnými barvami a plný pohybujících se stínů a tvarů. Nad jejich hlavami, na monumentální malbě táhnoucí se přes celou stěnu haly – zobrazovala město Derry jakožto středisko těžby dřeva v době jeho největšího rozkvětu, na přelomu devatenáctého a dvacátého století – se honily tmavohnědé šípovité tvary; přibližovaly se k sobě, a když se pak dotkly, na chvíli tmavozeleně zazářily a změnily směr. Ze zakřiveného schodiště vedoucího do prvního patra k bufetu, auditoriu a jednacím místnostem, stékal jiskřivě stříbrný proud, připomínající vodopád. Jeho povrch se klikatil podle tvaru jednotlivých schodů a Ralfovi připadal vyloženě přátelský – jako nějaká splývavá postava z kreslené disneyovky. Po schodišti právě vystupovali dva muži s aktovkami a jeden z nich procházel přímo tím stříbrným vodotryskem. Mluvil přitom na svého společníka, když se ale vynořil na druhé straně, Ralf spatřil, že si volnou rukou bezmyšlenkovitě uhlazoval vlasy... i když měl účes v dokonalém pořádku.

Stříbrný proud dosáhl paty schodiště, proběhl středem haly a pak zmizel; zůstala po něm jen narůžovělá mlha, která se brzy rozptýlila.

Lois dloubala Ralfa loktem do boku a chystala se ukázat rukou směrem do prostoru k okénku informací; vtom si uvědomila, že všude kolem nich jsou lidé, a tak místo toho jen daný směr naznačila bradou. Ralf už před chvílí spatřil na nebi něco, co svým tvarem připomínalo prehistorického ptáka; teď zase viděl jakéhosi dlouhého, průsvitného hada. Vinul se po stropě nad cedulí s nápisem ODBĚR KRVE ZDE.

„Je to živé?“ zašeptala trochu poplašeně Lois.

Ralf se podíval pořádně a uvědomil si, že ta věc nemá hlavu... a vlastně ani ocas. Bylo to jen tělo. Nejspíš to bude živé – měl předsta-

vu, že všechny ty aury jsou přece také svým způsobem živé. Ale asi to nebude had, a ani to nebude nebezpečné – alespoň ne pro ně.

„Nenech se rozptylovat maličkostmi, miláčku,“ zašeptal jí, když se postavili do krátké fronty před okénkem INFORMACE. Jak to vyslovil, ta hadovitá věc se vnořila do stropu a zmizela, Ralf nevěděl, nakolik důležité jsou takové věci – ten pták nebo vodopád – pro uspořádání skrytého světa; byl přesvědčen o tom, že nejdůležitější jsou lidé. Hala nemocnice teď vypadala jako nádherný ohňostroj o Dni nezávislosti, v němž jednotlivé světelné kreace vytvářeli lidé.

Lois ho píchla prstem do límce, aby k ní obrátil hlavu. „Mluvení budeš muset obstarat ty, Ralfe,“ řekla trochu vyčerpaně. „Mám se co držet, abych si nenačůrala do kalhotek.“

Muž před nimi odešel od okénka; Ralf vykročil. Zřetelně se mu v tu chvíli vybavila jedna milá, nostalgická vzpomínka na Jimmyho V. Byli na cestách někde ve státě Rhode Island – snad v Kingstonu – a z chvilkového rozmaru se rozhodli, že navštíví taneční zábavu ve velkém stanu na nějaké louce. Oba byli pochopitelně namol opilí. Před rozhrnutým vchodem do stanu stály dvě přísně vypadající mladé dámy, které prodávaly vstupenky, a jak se k ním s Jimmym blížili, začali jeden druhého divadelním šepotem vyzývat, aby se chovali jako střízliví – tak sakra, dělej jakoby nic, jsme přece frajeři, ne? Jestlipak se tenkrát dostali dovnitř? Nebo...

„Přejete si?“ zeptala se žena za okénkem, a tón jejího hlasu dával Ralfovi najevo, že mu prokazuje velkou službu už jen tím, že na něj mluví. Pohlédl přes sklo a spatřil, že ta žena vězí v obalu tmavooranžové aury, která vypadala jako hořící ostružinové houští. *Tahle žena má ráda hezké obrázky a chodí na všechny vernisáže, které se kde konají*, pomyslel si, a hned vzápětí si vzpomněl, že tenkrát těm dvěma mladým dámám strážícím vchod do stanu stačil jediný pohled na něj a na Jimmyho V, aby je zdvořile; avšak důrazně zapudily Skončili ten večer v nějaké putyce v Central Falls, a měli štěstí, že se o zavírací hodině dokázali vypotácet sami, že je nemuseli vynášet.

„Pane?“ řekla žena za okénkem netrpělivě. „Přejete si snad něco?“

Ralf se s leknutím vrátil do přítomnosti. „Jistě, paní. Rád bych se svojí ženou navštívil Jimmyho Vandermeera na třetím patře, pokud...“

„To je ale intenzivka!“ vyštěkla. „Na intenzivku bez zvláštní propustky nesmíte.“ Ze záře kolem hlavy jí začaly probleskovat oranžové háky a její aura začínala připomínat ostnatý drát, ohraničující nějaké strašidelné území nikoho.

„Já vím,“ řekl Ralf s hranou pokorou, „ale můj známý, Lafayette Chapin, říkal...“

„Pche!“ přerušila ho žena za skleněnou přepážkou. „To je teda úžasný, jak každý má nějakýho známýho. Fakt úžasný.“ Udělala slepičí oči.

„Faye ale říkal, že Jimmy návštěvy mít může. Má totiž rakovinu, a asi už nebude dlouho naživu, tak...“

„Tak moment, já se teda na to podívám,“ řekla žena za přepážkou otráveným tónem člověka přesvědčeného o tom, že si z něj všichni jen dělají posluhu, „ale počítač nám jde dneska nějak pomalu, takže to chvíli bude trvat. Řekněte mi vaše jméno a běžte si támhle sednout. Zapíšu vás, a až...“

Ralf se rozhodl, že už se před touhle byrokratickou krutou ponižoval dost dlouho. Nechce přece vstupní víza do Albánie; stačí mu propustka na jednotku intenzivní péče.

Skleněná přepážka měla dole štěrbinu. Ralf jí prostrčil ruku a uchopil tu ženu za zápěstí, ještě než stačila rukou ucuknout. Zřetelně pocítil, avšak bez jakékoliv bolesti, jak mu ty oranžové háčky procházejí pokožkou, aniž by se mohly čehokoliv zachytit. Ralf jemně sevřel stisk a pocítil, jak té ženě předává malou dávku energie – kdyby ji bylo vidět, byla by to jen taková malá tabletka. Úřednický oranžová aura kolem její levé paže a boku náhle změnila barvu na světle fialový odstín Ralfovy aury. Zalapala po dechu a šklubla sebou v židli, jako kdyby jí někdo zezadu právě vysypal pod uniformu papírový pohárek plný kostiček ledu.

„Zapomeňte na počítač. A dejte mi dvě propustky, prosím. Hned teď.“

„Ano, pane,“ řekla okamžitě a Ralf jí pustil ruku, aby mohla sáhnout pod desku stolu. Fialová záře kolem její paže se opět měnila na oranžovou – postupně, od ramene k zápěstí.

Mohl jsem ji taky zbarvit na modro celou, pomyslel si Ralf. Pohonit ji po místnosti jako čamrdu.

Náhle si připomněl Eda, citujícího z Matouše – *Tehdy Herodes uzřev, že by oklamán byl od mudrců, rozhněval se náramně* – a polila ho směs strachu a studu. Hlavou mu blesklo pomyšlení na upíry, a pak si vzpomněl na jeden výjev z kresleného seriálu s Pogem: *Narazili jsme na nepřítelé, a tím jsme my*. Ano, kdyby chtěl, mohl by s touhle nabručenou osobou v oranžovém zábalu provést téměř cokoliv – baterie měl dobité na plný výkon. Jediný problém spočíval v tom, že šťáva v těch bateriích – i Loisiných – je kradená.

Když se zpod desky stolu znovu vynořila ruka ženy za přepážkou, držela dvě růžové laminované průkazky s označením INTENZIVNÍ PÉČE – NÁVŠTĚVNÍK. „Prosím, pane,“ řekla zdvořile úplně jiným tónem, než jakým s ním mluvila předtím. „Přeji příjemnou návštěvu a děkuji za vaši trpělivost.“

„Já děkuji vám,“ řekl Ralf. Vzal si průkazky a uchopil Lois za paži. „Pojď, zlato. Musíme

/„Ralfe, cos to s ní provedl?“/

/„Vlastně nic moc – vzpamatuje se z toho.“/

jít nahoru, než bude konec návštěv.“

Lois se ohlédla na ženu za přepážkou. Jednala teď s dalším návštěvníkem, ale nějak pomalu, ospale jako kdyby zároveň o něčem intenzivně přemýšlela. Ta modrá zář jí teď pulzovala jen úplně u konečků prstů, a jak na ni Lois hleděla, její poslední záblesky mizely.

Lois opět pohlédla na Ralfa a usmála se.

/„Ano... už se probírá. Tak si to přestaň vyčítat.“/

/„Já že jsem si něco vyčítal?“/

/„Mám dojem, že ano... už zase spolu takhle mluvíme, Ralfe.“/

/„Já vím.“/

/„Ralfe?“/

/„Ano?“/

/„Je to nádhera, co?“/

/„Ano.“/

Ralf se před ní pokusil skrýt zbytek toho, nač právě myslel: že až dojde na splácení té nádhery, bude jim nejspíš předložen hodně vysoký účet.

* * *

/„Přestaň už zírat na to dítě, Ralfe. Jeho matka je z toho nervózní.“/

Ralf pohlédl na ženu, v jejímž náručí dítě spalo, a uvědomil si, že Lois má pravdu... ale nedokázal od toho dítěte odtrhnout pohled. Nemohly mu být víc než tři měsíce a leželo v obalu prudce pulzující žlutošedé aury. Její mocné a zneklidňující jiskření kroužilo kolem malého tělíčka a připomínalo Saturnův prstenec.

/„Kriste pane, Lois – má poškozený mozek, že?“/

/„Ano. Ta žena říká, že nabourali s autem.“/

/„Říká? Ty jsi s ní mluvila?“/

/„Ne. Jen...“/

/„Tomu nerozumím.“/

/„Vzpamatuj se.“/

Obrovitý nemocniční výtah pomalu stoupal vzhůru. Lidé uvnitř – muž s nohou v sádře, mladík se zavázanou hlavou a pár dalších – nemluvili; buď měli oči upřené na světlýka nad dveřmi výtahu, označující poschodí, nebo si prohlíželi špičky bot. Jedinou výjimkou byla žena s postiženým dítětem. Hleděla na Ralfa s nedůvěrou a znepokojením, jako kdyby čekala, že k ní každým okamžikem přiskočí a vytrhne jí dítě z náručí.

To není jen tím, že jsem se díval, pomyslel si Ralf. Určitě ne. Ona vycítila, že myslím na její dítě. Cítila mě... slyšela mě... každopádně to je malér.

Výtah se zastavil ve druhém patře; se zasyčením se rozestoupily dveře. Žena s dítětem se obrátila k Ralfovi. Nemluvně se přitom trochu pohnulo a Ralf mu teď hleděl přímo na vrchol hlavičky. Mělo v ní hlubokou rýhu, zborcenou krví. Ralfovi připomínala prohlubeň se špinavou vodou na dně příkopu. Ta ošklivá a pulzující žlutošedá aura, nemluvně obklopující, vycházela jako pára ze spáry v zemi právě z

této prohlubně. Balónkový provázek nemluvněte měl stejnou barvu jako jeho aura, ale byl úplně jiný než ostatní balónkové provázky, které Ralf zatím viděl – nevypadal sice na pohled nezdravě, byl však krátký, ošklivý a jakoby utržený.

„Učila vás vůbec někdy matka slušnému chování?“ zeptala se matka nemluvněte Ralfa, kterého spíš než samo pokárání zarazil způsob, jakým ho vyslovila. Asi ji dost vystrašil.

„Paní, já vás ujišťuji...“

„Jo, a klidně mě ujišťujte dál,“ řekla a vystoupila z kabiny. Dveře výtahu se začaly zavírat. Ralf pohlédl na Lois a oba si vyměnili krátký, ale dokonale chápavý pohled. Lois udělala ukazováčkem na dveře nesouhlasné gesto, jako kdyby je kárala, a z konečku prstu jí vyšlehlo cosi šedivého, připomínající síť. Vlétno to mezi zavírající se dveře, a ty se opět začaly rozestupovat, jako kdyby se do zorného pole jejich fotobuněk dostalo cizí těleso.

/„Paní!“/

Žena se zastavila a otočila, zřetelně zmatená. Podezřívavě se kolem sebe rozhlížela – snažila se zjistit, kdo to promluvil. Měla tmavou, máslově žlutou auru, protkávanou oranžovými paprsky. Ralf se jí zadíval do očí.

„Omlouvám se, jestli jsem vás urazil. Tohle všechno je pro mne i moji přítelkyni pořád ještě něco úplně nového. Moc se omlouvám, chováme se jako malé děti na slavnostním obědě.“/

/„.....“/

Nevěděl, co přesně se mu snažila sdělit – připadalo mu to jako dívat se na někoho, kdo mluví ve zvukotěsné kabině – ale pocítil úlevu a současně i hluboký neklid... neklid, jaký se člověka zmocní ve chvíli, kdy má pocit, že byl přistižen při něčem, co neměl dělat. Ještě chvíli na něj zkoumavě hleděla, pak se otočila a rychle kráčela směrem k ceduli NEUROLOGICKÉ VYŠETŘENÍ. Šedavá síť, kterou Lois vrhla mezi dveře, pomalu mizela, a když se dveře znovu začaly zavírat, projely skrze ni. Kabina výtahu pokračovala v pomalé cestě vzhůru.

/„Ralfe... Ralfe, tak mám dojem, že vím, co se stalo tomu dítěti.“/

Zvedla si pravou ruku k obličejí a dlaní dolů si ji přiložila mezi nos a ústa. Bříško palce si jemně přitiskla na jednu tvář a bříško uka-

zováčku na druhou. Provedla to tak rychle a nenápadně, že si toho nikdo v kabině výtahu nevšiml. A pokud by si toho někdo přece jen všiml, pak by mohl mít dojem, že si ta pečlivá dáma roztírá krém na obličeji.

Ralfovi jako kdyby někdo do mozku natáhl přívod vysokého napětí a zapnul mu tam celou řadu reflektorů, jakými se osvětlují sportovní haly. A v jejich obnaženém, mžikovém světle spatřil hrůzný obraz: do dětské postýlky se natahují ruce zahalené do zlověstně rudohnědé aury a chňapají po nemluvněti, které právě viděl. Cloumají s ním sem a tam, hlavička se na tenkém krčku kymácí a létá jako hlava hadrového panáka

– a je *mrštěna* –

V tu chvíli mu světla v mozku zase zhasla a Ralf si úlevně oddechl. Pomyslel na demonstranty za život, které viděl včera večer v televizních zprávách – muže a ženy mávající cedulemi s fotografií Susan Dayové a nápisem HLEDÁ SE PRO VRAŽDU, muže a ženy převlečené za Smrtky, muže a ženy nesoucí transparent JAK NÁDHERNÁ VOLBA – ŽIVOT

Napadlo ho, zda by to potlučené nemluvně nemělo na tento slogan poněkud jiný názor. Jeho oči se setkaly s vyděšenýma očima Lois; natáhl se, aby ji vzal za ruku.

/„Udělal to jeho otec, vid’? Mrštil děckem o zed’?“/

/„Ano. Pořád brečelo.“/

/„A ona to ví. Ví to, ale nikomu to neřekla.“/

/„Ne... ale možná to řekne. Přemýšlí o tom.“/

/„Taky ale možná počká, až to otec udělá znova. A příště už to možná dovede do konce.“/

A pak Ralfa napadlo něco děsivého; prolétlo mu to hlavou jako meteor, zažehávající na krátký okamžik svítivou čáru na púlnočním nebi: možná by bylo skutečně lepší, kdyby to dovedl do konce. Balónkový provázek toho nemluvněte byl sice krátký, ale svědčil o životě. To děcko může žít léta a nevědět, kdo je nebo kde je, a už vůbec ne proč vlastně žije; dívat se, jak se lidé kolem objevují a mizí jako stromy v mlze...

Lois stála se svěšenými rameny, dívala se na podlahu kabiny výtahu a vyzařoval z ní smutek, který Ralfa bolel u srdce. Natáhl ruku, dal jí prst pod bradu a díval se, jak z místa, kde se jejich aury dotýkají, se vine jemná modravá růžička. Zvedl jí hlavu – a ani ho nepřekvapilo, když viděl že má oči plné slz.

„Pořád ještě si myslíš, že je všechno nádherné, Lois?“ zeptal se tiše – ale odpověď neuslyšel.

* * *

Na třetím poschodí, kde vládlo ponuré ticho, těžké jako prach na policích knihovny, vystupovali jen oni dva. V polovině chodby stály dvě sestřičky, k prsům ve sněhobílých halenkách uniformy si tiskly sešity, a něco si šeptaly. Kdokoliv jiný by na ně z místa u výtahu pohlédl, získal by dojem, že námětem jejich hovoru jsou nepochybně závažné otázky týkající se života, smrti a způsobů léčby; Ralfovi a Lois však stačil jediný pohled na jejich navzájem se překrývající aury, a hned jim bylo jasné, že právě probírají otázku, kam si po směně zajdou na skleničku.

Ralf to registroval a současně neregistroval – stejně jako hluboce zamyšlený člověk zaregistruje a poslechne světla semaforu, aniž je opravdu vidí. Měl hlavu plnou zvláštního pocitu něčeho již viděného, který ho zaplavil ve chvíli, kdy s Lois vystoupili z výtahu a vstoupili do tohoto světa, kde tiché vrzání bot sestřiček na linoleu znělo přesně stejně jako pípání zařízení pro umělé dýchání.

Nalevo sudá čísla pokojů; napravo lichá, pomyslel si, a číslo 317, kde zemřela Carolyn, je hned vedle sesterny. Jistě, bylo to číslo 317 – na to si vzpomínám. Teď, když jsem tady, si vzpomínám na všechno. Jak jí někdo vždycky strkal kartu do té kapsy na zadní straně dveří vzhůru nohama. Jak za slunečných dnů tvořilo světlo, dopadající na postel, zvláštní protažené čtverce na podlaze. Jak sedával v křesle pro návštěvy a díval se na sestru ve službě, která měla za úkol brát telefony, zaznamenávat známky života pacientů a přijímat objednávky na pizzu.

Pořád je to stejné. Úplně stejné. Jako kdyby byl počátek března, pochmurný konec nevlídného dne – venku za oknem pokoje 317 řadí

plískanice a on už od rána sedí v křesle pro návštěvy s dosud neotevřenou knihou *Vzestup a pád Třetí říše*. Sedí tam a nechce se mu odejít ani na chvíli na záchod, protože ty hodiny smrti už skoro dobíhají, mezery mezi každým tiknutím se zdají být věčností; jeho celoživotní družka musí chytit vlak a on chce být na nástupišti, aby jí mohl zamávat. Bude k tomu mít jen jedinou příležitost, kterou nechce propásnout.

Děšť se sněhem, dopadající na okenní tabulky, bylo slyšet velmi zřetelně, protože zařízení na umělé dýchání bylo vypnuté. Ralf se v posledním únorovém týdnu vzdal veškeré naděje; Carolyn, která se nikdy v životě nevzdávala, jen o něco prodloužilo čas před vynesením verdiktu. A jaký verdikt to vlastně je? No přece skutečnost, že v perném boji na deset kol, v němž se utkali Carolyn Robertsová s Rakovinou, se vítězem stala technickým k.o. Rakovina, šampión těžké váhy všech dob.

Seděl tenkrát v křesle pro návštěvy, díval se a čekal, zatímco její dech zněl stále namáhavěji – dlouhý, sípavý výdech, plochá, nehybná hrud', rostoucí jistota, že ten poslední výdech byl skutečně posledním, že hodiny se zastavily, vlak přijel do stanice, aby nabral svého jediného cestujícího... a pak další zalapání po dechu, když vypudila z plic další dávku spotřebovaného vzduchu – už ne dýchání v běžném smyslu, ale pouze reflexivní skoky od jednoho nadechnutí k druhému, jako když se opilec potácí dlouhou tmavou chodbou laciného hotelu.

Plískanice se šuměním klouzala svými neviditelnými drápky po okenních tabulích, ošklivý březnový den přecházel do ošklivé březnové noci, a Carolyn před sebou měla už jen poslední půlku posledního kola. To už byla pochopitelně na přístrojích; už neměla ve své hezky tvarované hlavě mozek. Nahradil ho nějaký mutant – stupidní černošedý delikvent se schopností ne myslet nebo cítit, nýbrž jen jíst a jíst a jíst, až se přecpe k smrti.

Za okny šuměla plískanice a on spatřil, že Carolyn má trubičku dýchacího přístroje v nose nakřivo. Počkal, až s námahou vydechne, a pak se natáhl a upravil jí nosní nástrčku z plastické hmoty. Vzpomněl si, že se mu přitom na prsty dostalo trochu slizu; oťrel ho do papírového kapesníčku, který vytáhl z krabice na stolku vedle postele. Pak

seděl a čekal na příští vydechnutí – chtěl mít jistotu, že se jí hadička zase neposune; jenomže žádné další vydechnutí už nepřišlo – a on si uvědomil, že to tikání, které od loňského léta slyšel ze všech stran, navždy utichlo.

Vzpomínal, jak minuty běžely – jedna, pak tři, pak šest – a nebyl schopen uvěřit tomu, že všechny ty dobré roky a dobré časy (nemluvě o těch špatných) skončily tak hloupě, do ztracena. V rohu místnosti stálo rádio, které měla naladěné na místní hudební stanici – Simon a Garfunkel právě zpívali písničku „Trh ve Scarborough“. Dozpívali, po nich spustil Wayne Newton píseň „Danke schön“. Když dozpíval, přišla zpráva o počasí, ale ještě než hlasatel stačil dokončit sdělení, jaké bude počasí v den, který se stane prvním dnem vdovce Ralfa Robertse – všechny ty řeči o vyjasňování, ochlazování a tlakových nížích na severozápadě – konečně to Ralfovi plně došlo. Hodiny přestaly tikat, vlak přijel, zápas skončil. Všechny metafory odpadly a zůstala jen ta žena na posteli, s konečnou platností nehybná. Ralf se rozplakal. Dopotácel se do rohu místnosti a vypnul rádio. Vzpomněl si na léto, kdy chodili do kurzu kreslení prsty, a večer po dokončení kurzu si pak navzájem prsty pomalovali svá nahá těla. Při této vzpomínce se rozplakal ještě víc. Šel k oknu, opřel se hlavou o chladivé sklo a plakal. V tu první příšernou minutu pochopení si přál jen jedinou věc: také zemřít. Přišla sestra, která zaslechla jeho pláč. Pokusila se Carolyn nahmatat puls. Ralf jí řekl, aby nebláznila. Přišla k Ralfovi, a ten si na krátký okamžik myslel, že chce nahmatat puls jemu. Místo toho ho objala. Byla...

/„Ralfe? Ralfe, co je s tebou?“/

Ohlédl se na Lois; už chtěl říct, že je v pořádku, ale pak si uvědomil, že ve stavu, v jakém právě jsou, by před ní jen těžko dokázal cokoliv skrýt.

/„Je mi smutno. Je tu pro mne příliš mnoho vzpomínek. A ne zrovna příjemných.“/

/„To chápu... ale podívej se, Ralfe! Podívej se na podlahu!“/

Podíval se – a oči mu vylezly z důlků. Podlaha byla pokrytá vrstvou mnohobarevných stop – některé byly čerstvé, většinou ale vybledlé a téměř neviditelné. Mezi všemi ostatními bylo jasně vidět dvě dvo-

jice temně zlatozelených, v nichž se ještě třpytily malé červené skvrny – zářily tam jako diamanty mezi skleněnými tetkami.

/„Myslíš, že patří těm, které hledáme, Ralfe?“/

/„Ano – doktůrci jsou tady.“/

Ralf vzal Lois za ruku – měla ji studenou – a pomalu ji vedl chodbou.

17. KAPITOLA

Nedošli daleko, když vtom se stalo cosi velice zvláštního a děsivého. Svět před nimi najednou vyšisoval do běla. Dveře pokojů v chodbě, stěží viditelné v zářivě bílém oparu, se nafoukly do velikosti vrat hangáru. Chodba se prodloužila a zároveň zúžila. Ralf cítil, jak se podlaha pod ním propadá; ještě jako malý kluk míval podobný pocit kdykoliv, jako častý návštěvník zábavného parku na Old Orchard Beach absolvoval horskou dráhu. Zaslechl záupnění Lois; pevně mu stiskla ruku.

Bílý svět se po vteřině zase změnil na svět zářivých barev, ještě třpytivějších a načechnějších než předtím. Vrátila se i normální perspektiva, ale všechny předměty teď vypadaly nějak *tlustší*. Aury naopak byly trochu tenčí a bledší – jako kdyby místo nastříkaných základních barev teď naskočily jemnější pastelové odstíny. Ralf si současně uvědomil, že vidí každou prasklinu a každý pór v kamenném obložení stěny po své levici... a pak si uvědomil, že kdyby chtěl, mohl by vidět i trubky, dráty elektrického vedení a izolaci za tím obložním; stačilo se jen podívat.

Ach bože, pomyslel si. Skutečně se to děje? Skutečně se něco takového může stát?

Odevšad se ozývaly zvuky: tlumené zvonění, splachované záchody, tichý smích. Zvuky za normálních okolností tvořící součást běžného dne – ne však teď. A ne tady. Stejně jako viditelná realita věcí, tyto zvuky jako kdyby měly nějak výjimečně smyslounou strukturu – jako kdyby se v jemných dotecích překrývaly tenké vrstvičky hedvábí a oceli.

Mimoto ne všechny ty zvuky byly běžné; z jejich směsi vystupovala i řada velmi exotických. Slyšel bzučení mouchy v klimatizačním vedení. Šustivý zvuk jemného skelného papíru – nějaká sestra si na toaletě pro zaměstnance upravovala punčocháče. Tlukot srdcí. Šumění krevního oběhu. Tiché pulzování dechu. Každý z těch zvuků byl sám o sobě perfektní a zasazené jeden do druhého vytvářely nádherný a mnohvrstevný chór – neviditelné *Labutí jezero* kručení žaludků, hu-

čení elektrických zásuvek, funění vysoušečů vlasů, šepotu koleček pojízdňích nosítek. Ralf slyšel z konce chodby, za sesternou, zvuk puštěné televize. Vycházel z pokoje číslo 340, kde ležel pan Thomas Wren s nemocnou ledvinou a díval se na Kirka Douglase a Lanu Turnerovou ve filmu *Zlosyn a kráska*. „Přidej se ke mně, zlato, a převrátíme tohle město vzhůru nohama,“ říkal Kirk, a podle aury kolem těch slov Ralf poznal, že v den natáčení právě téhle scény bolely Kirka Douglase zuby. A nejen to; mohl by jít i dál,

(výš? níž? hlouběji?)

kdyby chtěl. Ale Ralf zcela určitě nechtěl. Tohle je sherwoodský les, a člověk by mohl v jeho tmavých hvozdech velice snadno zabloudit.

Nebo by ho taky mohli sežrat tygři.

/„Kristepane! Tohle je přece nějaký jiný stupeň, Lois! Nějaký úplně jiný stupeň!“/

/„Já vím.“/

/„Zvládáš to?“/

/„Mám dojem, že ano, Ralfe... a ty?“/

/„Snad, zatím... ale jestli se pode mnou začne znova propadat podlaha, tak nevím. Pojd', pospěšme si.“/

Ale ještě než stačili vykročit za těmi zelenozlatými stopami, vyšel z pokoje číslo 313 Bill McGovern s nějakým mužem, kterého Ralf neznal. Byli zabráni do rozhovoru.

Lois k němu obrátila hrůzou zkřivený obličej.

/„Ach, ne! Ach, bože, to ne! Vidíš to, Ralfe? Vidíš to?“/

Ralf jí sevřel ruku ještě pevněji. Jistě že to viděl. McGovernova přítelkyně obklopovala aura švestkově modrého odstínu. Nevypadala sice nijak zvlášť zdravě, ale Ralf poznal, že ten muž není nijak vážně nemocen; určitě ho trápí jen nějaké chronické potíže – revma nebo ledvinové kameny. Nad aurou toho muže se vznášel povlávající balónkový provázek stejně tmavomodrého odstínu.

Aura McGovernova však byla úplně černá. Vyčníval z ní rovný pahýlovitý zbytek toho, co kdysi bývalo balónkovým provázkem. Provázek toho potlučeného nemluvněte byl také krátký, ale zdravý; teď však hleděli na rozpadající se pozůstatek po kruté amputaci. Ralf na chvíli

spatřil – úplně zřetelně, jako kdyby měl halucinaci – oči Billa McGoverna, vystupující z důlků a pak z nich vypadávající, vytlačované záplavou černých brouků. Musel na okamžik zavřít oči, aby nevykřikl hrůzou. A když je znovu otevřel, už neměl po boku Lois.

* * *

McGovern kráčet se svým přítelem směrem k místnosti pro sestry, patrně k fontáně s pitnou vodou. Lois vyrazila chodbou za nimi s hruďmi dmoucí se jí vzrušením. Aurou jí probleskovaly třpytivé narůžovělé paprsky připomínající neónové hvězdičky. Ralf se spěšně vydal za ní. Nedokázal odhadnout, co by se mohlo stát, až se jí podaří upoutat McGovernovu pozornost, a vlastně to ani vědět nechtěl. Jenomže nejspíš nemá na výběr.

/„Lois! Lois, nedělej to!“/

Nereagovala.

/„Bille, stůj! Poslechni mě! Něco s tebou není v pořádku!“/

McGovern jí nevěnoval žádnou pozornost; mluvil právě o rukopisu knihy Boba Polhursta, *Později onoho léta*. „Sakra nejlepší kniha o občanské válce, jakou jsem kdy četl,“ říkal muži ve švestkově modrém zábalu, „ale když jsem mu doporučoval, aby ji vydal, tak mi řekl, že to nepřipadá v úvahu. Chápeš to? Klidně by za ni mohl dostat Pulitzerovu cenu, a on

/„Lois, vrať se! Nepřibližuj se k němu!“/

/„Bille! Bille! B...“/

Lois dostihla McGovernu těsně před tím, než ji Ralf stačil doběhnout. Natáhla ruku, aby ho chytila za rameno. Ralf spatřil, jak se jí prsty noří do černoty, která ho obklopuje... a pak zajíždějí do něj.

Aura se jí okamžitě změnila – z šedomodré, protkávané růžovými jiskřičkami, na zářivě červenou. Jako roj hmyzu ji prostoupily černé, trhaně se pohybující skvrny. Lois vykřikla a ucukla rukou. V obličejí se jí zračila směs hrůzy a hnusu. Podržela si ruku před očima a znovu vykřikla, i když Ralf na ní neviděl nic. Kolem vnějšku aury jí teď divoce vířily úzké černé čáry; vypadaly jako oběžné dráhy planet, zanesené do mapy sluneční soustavy. Začala utíkat pryč. Ralf ji stačil zachytil za nadloktí; bušila do něj sevřenými pěstmi.

McGovern mezitím dál poklidně kráčet se svým přítelem chodbou k pítku, naprosto nevnímaje křičící ženu pár kroků za jeho zády. „Když jsem se Boba ptal, proč tu knihu nechce vydat,“ pokračoval McGovern v hovoru, „tak mi řekl, že především já bych měl jeho důvody pochopit. Řekl jsem mu...“

Lois se ho pokusila přehlušit; zaječela jako požární siréna.

/„!!!.....!!!.....!!!“/

/„Nech toho, Lois! Okamžitě toho nech! To, co se ti stalo, je už pryč! Je to pryč, a ty jsi v pořádku!“/

Ale Lois se nevzdávala – pokoušela se těmi neartikulovanými výkřiky proniknout do Billova mozku, snažila se mu sdělit, že je na tom moc špatně, že *hnije*, že má v sobě nějakou věc, která ho užívá zaživa, což je sice hodně zlé, ale ještě existuje naděje. Ta věc dokáže vnímat, říkala mu – je to zlo, a navíc ta věc *ví, že ona je tady*.

/„Lois, jsi tady se mnou! Jsi tady se mnou, a tohle všechno je...“/

Zasáhla ho sevřenou pěstí do čelisti a Ralf na chvíli viděl všechny svaté. Pochopil, že se nejspíš dostali do takové roviny reality, odkud není možné vejít do fyzického kontaktu s ostatními lidmi – cožpak zřetelně neviděl, jak Loisina ruka pronikala přímo dovnitř McGovernova jako ruka nějakého ducha? Pro sebe navzájem ale jsou pořád ještě skuteční – důkazem je jeho naražená čelist.

Sevřel ji pažemi a přitiskl k sobě; pěsti teď měla uvězněné na jeho hrudi. Její výkřiky

/„!!!.....!!!.....!!!“/

se mu však i dál zařezávaly do mozku. Sepnul ruce na jejích zádech, mezi lopatkami, a stiskl. Opět pocítil, jak z něj – stejně jako ráno – přeskakuje energie; jenomže tentokrát to byl úplně jiný pocit. Modré světlo se promíchalo s Loisinou pulzující rudočernou aurou a zklidnilo ji. Přestala se zmítat a zhluboka se nadechla. Modrá záře kolem a nad ní se začala rozptylovat a blednout. Černé čáry začínaly jedna po druhé z aury mizet, odzdola vzhůru, a její nebezpečně rudý odstín se také začal vytrácet. Položila mu hlavu na rameno.

/„Promiň, Ralfe – zase jsem řádila jako atomovka, co?“/

/„Skoro ano, ale to je jedno. Teď už jsi v pořádku. A to je důležité.“/

/„Kdybys věděl, co to bylo za příšernost... tak se ho dotknout...“/

/„Hlavně žes to zvládla, Lois.“/

Pohlédla do chodby, kde McGovernův přítel právě pil. McGovern stál vedle něj, opřený o stěnu, a mluvil o tom, jak vzývaný a zbožňovaný Bob Polhurst vždy vyplňoval nedělní křížovku v *New York Times* rovnou perem. „Říkal, že to není pýcha, nýbrž optimismus,“ řekl McGovern a sak na mrtvolu se kolem něj líně vlnil, čern mu vytékala z úst a přelévala se mu mezi prsty gestikulující ruky.

/„Asi mu nijak nemůžeme pomoci, vid', Ralfe? Nemůžeme pro něj udělat vůbec nic.“/

Ralf ji k sobě krátce a silně přitiskl. Viděl, že její aura má už zase svůj původní odstín.

McGovern a jeho přítel teď kráčeli chodbou zpátky, přímo k nim. Ralf pustil Lois, a aniž by přemýšlel, postavil se přímo před pana Pluma, naslouchajícího McGovernovým tirádám o tragedii stáří a přikyvujícího na vhodných místech.

/„Ralfe, nedělej to!“/

/„To je u pořádku, neboj se.“/

Ale náhle si nebyl tak moc jist, zda to skutečně je v pořádku. Kdyby měl ještě vteřinu čas, stačil by ustoupit stranou. Ale neměl ji – a pan Plum, hledě na něj nevidomým pohledem – prošel přímo skrze něj. Ten pocit, který Ralfovi přitom proběhl tělem, znal dokonale: brnění po celém těle, jaké člověk pociťuje, když se probouzí. Jeho aura se na chvíli promíchala s aurou pana Pluma, a Ralf vmžiku věděl o tom muži naprosto všechno, co se vědět dalo – včetně snů, které se mu zdály ještě v matčině lůně.

Pan Plum se zastavil.

„Něco se děje?“ zeptal se McGovern.

„Nejspíš ne, ale... neslyšel's nějaký výstřel? Jako bouchací kuličku, nebo výfuk auta?“

„Sice jsem neslyšel nic, ale taky už halt nemám úplně nejlepší sluch.“ McGovern si odkašlal. „Jestli něco skutečně bouchlo, tak jen doufám, že to nebyla jedna z těch laboratoří.“

„Ted' už neslyším nic. Asi se mi jen něco zdálo.“ Zabočili do pokoje Boba Polhursta.

Ralf si pomyslel, paní Perrinová říkala, že to znělo jako výstřel. Loisine přítelkyně si myslela, že po ní leze nějaký brouk, a že ji nejspíš kousnul. Možná jen trochu jiný přístup, stejně jako různí pianisté zahrají tentýž kousek každý trochu jinak. Každopádně, když s nimi jsme ve styku, cítí to. Sice možná neví co to je, ale určitě to cítí.

Lois ho vzala za ruku a vedla ho k pokoji číslo 313. Stáli na chodbě a dívali se, jak se McGovern usazuje na plastickou židli u nohou postele. V pokoji bylo ještě asi osm dalších lidí; Ralf sice neviděl přímo na Boba Polhursta, ale jednu věc viděl jasně: Polhurstův balónkový provázek byl zatím ještě v naprostém pořádku. Měl ho sice zapatlaný jako rezavý výfuk, na několika místech se třepil a na dalších měl jakési praskliny... ale jinak byl v pořádku. Otočil se k Lois.

„Tihle lidé tady asi budou čekat mnohem déle, než si myslí.“/

Lois přikývla, a pak ukázala na zlatozelené stopy – stopy bílého muže. Pokoj číslo 313 obcházely, ale zabočovaly do vedlejších dveří – pokoje číslo 315, pokoje Jimmyho V.

Šli k vedlejšímu pokoji a nahlédli dovnitř. Jimmy V měl tři návštěvníky – přičemž ten, který seděl na židli u postele, si myslel, že je v místnosti sám. Byl to Faye Chapin, hledící prázdným pohledem na štůsek pohlednic – vesměs přejících uzdravení – na Jimmyho nočním stolku. Dalšími návštěvníky byli ti dva holohlaví doktůrci, které Ralf poprvé spatřil na verandě domku May Locherové. Stáli u nohou Jimmyho postele – slavnostně vážní, v čistých bílých tunikách. Jak je teď Ralf měl možnost pozorovat z menší vzdálenosti, mohl z jejich téměř identických obličejů bez jediné vrásky vyčíst spoustu věcí; ne takových, jež by se daly vidět triedrem – alespoň ne bez určitého zvýšení laťky vnímavosti. Většina těch věcí jim vyzařovala z očí, které měli tmavé, bez panenek, poseté blyštícími se zlatavými skvrnami. Vyzařovala z nich inteligence a chápání. Jejich aury zářily a třpytily se kolem nich jako císařské róby...

... nebo jako róby setníků na státní návštěvě.

Pohlédli na Ralfa a Lois, kteří stáli ve dveřích, držící se za ruce jako Jeníček a Mařenka ztracení v pohádkovém lese, a usmáli se na ně.

/Dobrý den, ženo./

To byl doktůrek číslo 1. V pravé ruce držel nůžky. Měly velice dlouhé čepele s ostrými konci. Doktůrek číslo 2 učinil jeden krok směrem k nim a nepatrně se jim milým gestem uklonil.

/Dobrý den, muži. Čekali jsme vás./

* * *

Stisk Loisinovy ruky nejprve zesílil a pak postupně povoloval. Usoudila, že nejsou v bezprostředním ohrožení. Udělala krok dopředu, pohlédla z doktůrka číslo 1 na doktůrka číslo 2, a pak zase zpátky na doktůrka číslo 1.

/„Kdo jste?“/

Doktůrek číslo 1 si založil paže na drobné hrudi. Dlouhé čepele nůžek mu celou délkou ležely na levém předloktí, zahaleném bílou tunikou.

/My jména nemáme – alespoň ne taková, jaká mají Smrtelní – můžete nás nazývat podle sudiček z té pověsti, kterou ti vyprávěl tenhle muž. Že ta jména původně patřila ženám, to pro nás nic neznamená, protože my jsme byli stvořeni bez pohlaví. Já jsem Klotho, i když nepředu žádnou nit; můj kolega a starý přítel je Lachesis, i když nikdy neházel mince. Pojd'te dál, oba – prosím!/
Vešli do pokoje a ostražitě se postavili mezi židli pro návštěvu a postel. Ralf byl přesvědčen, že ti doktůrci pro ně sice žádné nebezpečí nepředstavují – alespoň zatím ne –, ale přesto se trochu jejich blízkostí bál. Mohly za to ty jejich aury, ve srovnání s aurami normálních lidí zářivé a nádherné, a z Loisinových rozšířených očí a napůl otevřených úst usuzoval, že má stejný pocit. Ucítila na sobě jeho pohled, otočila k němu obličej a pokusila se o úsměv. *Moje Lois*, pomyslel si Ralf. Položil jí paži kolem ramen a krátce ji objal.

Lachesis: (Řekli jsme vám naše jména – tedy alespoň jména, která můžete používat; nechcete nám říci vaše?)
Lois: („Chcete říci, že je ještě neznáte? Promiňte mi, ale tornu bych těžko mohla uvěřit.“)
Lachesis: (Mohli jsme je znát, ale nechtěli jsme. Máme-li možnost, rádi se držíme zdvořilostních pravidel běžných Smrtelných.

Shledáváme je půvabnými, protože je předáváte z velké ruky ruce malé a vytváříte tak iluzi dlouhověkosti.)

(„To nechápu.“)

Ani Ralf to nechápal, a nebyl si jist, zda to chápat vůbec chce. Cítil cosi jemně poučujícího v tónu hlasu toho, který se nazval Lachesis; cosi, co mu připomnělo McGoverna, když měl profesorskou a mentorskou náladu.

Lachesis: (Na tom nezáleží. Byli jsme si jisti, že přijdete. Víme, že jsi nás v pondělí časně ráno pozoroval, muži, v domě...)

V tomto bodě došlo v Lachesově řeči ke zvláštnímu překrytí výrazů. Jako kdyby říkal dvě různé věci přesně ve stejný okamžik, přičemž ty výrazy byly do sebe zaklesnuté, jako když má had vlastní ocas v zubech:

(... May Locherové.) (... té ukončené ženy.)

Lois váhavě pokročila dopředu.

(„Já se jmenuji Lois Chasseová. Můj přítel je Ralf Roberts. A když jsme se teď všichni seznámili, tak byste nám možná mohli povědět, co se to tu vlastně děje.“)

Lachesis: /Ještě je tu jedno další jméno./

Klotho: /Ralf Roberts ho už vyslovil./

Lois pohlédla na Ralfa, který přikývl.

(„Mluvíte o doktůrkovi číslo 3. Je to tak, pánové?“)

Klotho i Lachesis přikývlí. Oba se usmívali stejným souhlasným úsměvem. Ralf usoudil, že by měl být potěšen – ale nebyl. Místo toho pochoval strach a zlost – manipulovali s nimi, celou tu dobu s nimi manipulovali. Neměli žádnou šanci; ten jiný svět to na ně nastražil. Klotho a Lachesis, dvojice holohlavých doktůrků ovládajících čas, stojí v pokoji Jimmyho V a čekají, až dorazí Smrtní, haj-hou.

Ralf pohlédl na Fayeho a spatřil, že vytáhl ze zadní kapsy knihu s názvem Padesát klasických šachových problémů. Četl a zamyšleně se přitom dloubal v nose. Po několika předběžných pokusech Faye zajel hlouběji a vytáhl pořádného holuba. Prohlédl si ho a pak ho cvrnknul pod noční stolek. Ralf v rozpacích odvrátil pohled – a v duchu ho napadlo jedno pořekadlo, které říkala jeho babička: *Nedívej se klíčovou*

dírkou, nebo přijdeš do pekla. Do svých sedmdesáti let ho nikdy úplně nepochopil; až teď. A zároveň ho napadla další otázka.

(„Proč nás Faye nevidí? A proč nás neviděl ani Bill, ani ten jeho přítel? Jak ten člověk mohl projít skrze mne? Nebo jsem si to jen představoval?“)

Klotho se usmál.

/Nepředstavoval sis to. Pokus se představit si život jako nějakou budovu, Ralfé – jako mrakodrap, řečeno po vašem./

To asi nebude přesně typ budovy, který má Klotho na mysli, usoudil Ralf. Na prchavý moment se mu zdálo, že zachytí obraz představy toho druhého, představy vzrušující i zneklidňující zároveň: obraz mohutné věže z kamene černého jako saze, stojící na poli plném rudých růží. Po jejím obvodu se vinou štěrbinou oken.

Pak ten obraz zmizel.

/Ty, Lois a všichni ostatní Smrtelní bydlí v prvních dvou patrech té budovy. Pochopitelně tam jsou výtahy – /

Ne, pomyslel si Ralf. Ne v té věži, kterou jsem viděl ve tvé mysli, můj malý příteli. V té budově – pokud vůbec existuje – žádné výtahy nejsou; je tam jen jediné uzounké schodiště, navíc věnčené pavučinami, a s dvířky vedoucími k bůhvíčemu.

Lachesis na něj hleděl se zvláštní, až podezřívavou zvědavostí, a Ralf usoudil, že si s tím pohledem nemusí dělat zvláštní starosti. Obrátil se zase ke Klothovi a pobídl ho, aby pokračoval.

Klotho: /Jak jsem říkal, jsou tam výtahy, ale Smrtelní je za normálních okolností používat nesmějí. Nejste ještě

/hotovi/ /připraveni/ /..... /

Poslední vysvětlení bylo jednoznačně nejlepší, avšak odtančilo od Ralfa ještě dřív, než ho stačil zachytit. Pohlédl na Lois, vrtící hlavou, a pak opět na Klotha a Lachese. Zlost ho nepřecházela, spíš naopak. Všechny ty dlouhé, nekonečné noci v ušáku a čekání na svítání; všechny ty dny, kdy se cítil jako duch ve vlastním těle; neschopnost zapamatovat si nějakou větu, pokud si ji předtím třikrát nepřefíkal; telefonní čísla, která vždycky nosil v hlavě, a která teď musel hledat v seznamu...

Vynořila se mu jedna vzpomínka, shrnující a odůvodňující ten vztek, který cítil při pohledu na ta holohlavá stvoření s temně zlatýma očima a téměř oslepujícími zářivými aurami. Viděl se prohledávat kredenc nad kuchyňským dřezem a hledat instantní polévku, o níž byla jeho zmučená a zoufalá mysl přesvědčena, že tam někde musí být. Viděl se, jak hledá, odpočívá, a pak hledá znovu. Viděl ten výraz ve svém obličejí – roztržitou zmatenost téměř zaměnitelnou s mírnou mentální retardací, i když ve skutečnosti šlo o obyčejné vyčerpání. Pak se viděl, jak prostě jen tak stojí v kuchyni se svěšenýma rukama – jako kdyby čekal, že na něj ta polévka v pytlíku odněkud sama od sebe vyjukne.

Až teď – právě v tuto chvíli a při této vzpomínce – si uvědomil, jak naprosto příšerné byly poslední měsíce jeho života. Jako kdyby se díval na pustou krajinu, vyvedenou vyšisovanou kaštanovou hnědí a šedí.

(„Takže jste nás pustili do výtahu... a i ten možná pro nás byl až příliš velký luxus – raději jste nás vystrčili po požárním žebříku. A občas jste si nás krapítek aklimatizovali – nejspíš abychom se nestrhali úplně. Šlo to docela lehce. Stačilo, abyste nás připravili o spánek, a my jsme z toho napůl zešileli. Jestlipak víte, že Loisin syn a snacha ji chtěli umístit do geriatrického ústavu? A že můj přítel Bill McGovern si myslí, že jsem zralý na psychiatrické oddělení v Juniper Hillu? Zatímco vy, andílci...“)

Klotho se nepatrně pousmál.

/My nejsme andílci, Ralfe./

(„Ralfe, nekřič na ně, prosím.“)

Ano, křičel na ně – a určitě alespoň něco z toho se dostalo i k Fayemu; zavřel knížku o šachu, přestal se šťourat v nose, posadil se zpřímá a neklidně se rozhlížel po místnosti.

Ralf pohlédl z Klotha (který ustoupil o krok a už se vůbec neusmíval) na Lachese.

(„Tvůj přítel říká, že nejste andělé. Kde tedy jsou andělé? Hrají poker o šest nebo osm pater výš? A předpokládám, že Bůh je v mansardě, a že ďábel zase přikládá uhlí v kotelně, nebo snad ne?“)

Žádná odpověď. Klotho a Lachesis pochybovačně hleděli jeden na druhého. Lois zatahala Ralfa za kabát, ten si jí však nevšimal.

(„Tak co tedy máme dělat, vy chytráci? Vystopovat tu malou holohlavou verzi masového vraha a sebrat mu jeho skalpel? Jděte se bodnout.“)

Za normálních okolností by se Ralf otočil na podpatku a vyšel z místnosti (jak to viděl ve spoustě filmů – a slyšel v nich i pár šřavnatých vět, takové odchody provázející); Lois však v tu chvíli vyhrkly slzy strachu a zděšení, a tak zůstal stát na místě. Výčitka v jejím vyděšeném pohledu ho přinutila, aby alespoň trochu svého výbuchu emocí litoval. Opět položil Lois paži kolem ramen a vzdorně pohlížel na oba holohlavé muže.

Ti si vyměnili další pohled, a cosi mezi nimi proběhlo – nějaká komunikace, odehrávající se mimo jeho nebo Loisiny schopnosti slyšení či chápání. Když se k nim Lachesis opět obrátil, usmíval se... ale oči měl vážné.

/Cítím tvůj hněv, Ralfe, ale není oprávněný. Ted' tomu nevěříš, ale časem snad uvěříš. Ted' ale musíme tvoje otázky a naše odpovědi – takové, které můžeme dávat – odsunout stranou./

(„Proč?“)

/Protože pro tohoto muže přišel čas zúčtování. Dívej se pozorně, co všechno se můžeš naučit a dozvědět./

Klotho se postavil k levé straně postele. Lachesis k ní přistoupil z pravé strany, procházející přitom skrze Fayeho Chapina. Fayeho přepadl náhlý záchvat kašle; jakmile pominul, opět otevřel svoji knihu šachových problémů.

(„Ralfe, já se na to nemůžu dívat! Nemůžu se dívat, jak to dělájí!“)

Ale Ralf si pomyslel, že může. Oba mohou. Když se Klotho a Lachesis sklonili nad Jimmyho V, sevřel jí paži ještě pevněji. Tváře obou doktůrků ozařovala láska, něha a péče; Ralf musel myslet na tváře, které kdysi viděl na jednom Rembrandtově obraze – Noční hlídka, tak se asi jmenoval. Aury doktůrků se nad Jimmyho hrudníkem proplétaly a překrývaly, a muž na lůžku najednou otevřel oči. Chvilí se skrze oba

doktůrky díval se zmateným a prázdným výrazem na strop, pak přesunul pohled ke dveřím a usmál se.

„Hale! No to se podívejme, koho tady máme!“ zvolal Jimmy V. Hlas měl chraplavý a zastřený, ale Ralf v něm stále ještě slyšel ten známý přízvuk frajera z jižního Bostonu, vyslovujícího *hale* místo *hele*. Faye sebou škubnul. Knížka šachových problémů mu spadla z klína na podlahu. Sklonil se a vzal Jimmyho za ruku; ten ho však ignoroval a dál se díval přes pokoj na Ralfa a Lois. „To je přece Ralf Roberts! A panička vod nebožtíka Pavla Chasseho! Hale, Ralfíku, jestlipak si ještě vzpomínáš, jak sme se jednou chtěli dostat na tu zábavu, abysme si poslechli trochu prima muziky? Vzpomínáš si na to?“

(„Vzpomínám, Jimmy.“)

Jimmy se usmál, a pak opět zavřel oči. Lachesis položil ruce na tváře umírajícího a trochu mu pohnul hlavou, jako když si holič připravuje hlavu zákazníka před holením. Ve stejný moment se Klotho naklonil ještě víc, rozevřel nůžky a posunul je dopředu, takže černý balónkový provázek Jimmyho V. se dostal mezi jejich dlouhé čepele. Zatímco Klotho stříhl nůžkami, Lachesis se sklonil a políbil Jimmyho na čelo.

/Odejdi v pokoji, příteli./

Ozvalo se tiché, nenápadné *šmik!*, a část balónkového provázku nad nůžkami se vznesla ke stropu a zmizela. Sak na mrtvolu, v němž Jimmy V. ležel, změnil na krátký okamžik svoji barvu na oslnivě bílou, a pak jediným lupnutím zmizel – stejně jako Rozáliin sak o pár hodin dříve. Jimmy opět otevřel oči a pohlédl na Fayeho. Ralfovi se zdálo, že nasazuje k úsměvu, pak mu ale pohled znehybněl. Důlky, počínající se mu tvořit v koutcích úst, se zase vyhladily.

„Jimmy?“ Faye vzal Jimmyho za rameno a zatřásl jím; ruka mu přitom procházela bokem Lachese. „Jsi v pořádku, Jimmy?... Ach, kurva.“

Faye vstal a vyšel z místnosti.

Klotho: /Rozumíte a chápete, že co děláme, děláme s láskou a respektem? Že jsme vlastně takoví lékaři posledního útočiště? Abychom s vámi mohli spolupracovat, Ralfe a Lois, je naprosto nutné, abyste to pochopili./

(„Ano.“)

(„Ano.“)

Ralf nehodlal souhlasit s ničím, co kterýkoliv z těch dvou doktůrků řekl, avšak tahle fráze – lékaři posledního útočiště – jeho hněv přičísla čistě a bez jakéhokoliv odporu. Znělo to rozumně. Vysvobodili Jimmyho V. ze světa, který mu nabízel už jen bolest. Ano, nepochybně byli před asi sedmi měsíci onoho pošmourného odpoledne s Ralfem i v pokoji číslo 317 a poskytli Carolyn stejnou útěchu. Ano, provádějí svoji práci s láskou a respektem – jakékoliv pochybnosti v tomto ohledu zaplašil polibek, který dal Lachesis Jimmymu na čelo. Ale cožpak je láska a respekt opravňuje k tomu, aby je s Lois hnali peklem a potom je poštvali na nějaké nadpřirozené stvoření, které se utrhlo ze řetězu? Cožpak je opravňuje i jen nechat si zdát o tom, že by dva obyčejní lidé – navíc už ne nejmladší – dokázali takové stvoření vyřídít?

Lachesis: /Pojďme odtud. Za chvíli tu bude spousta lidí, a my si potřebujeme pohovořit./

(„Máme na vybranou?“)

Jejich odpovědi

/Ano, jistě!/ /Vždycky si přece lze vybrat!/
zazněly okamžitě, dokonce se v nich ozývalo překvapení. Klotha a Lachesis kráčeli ke dveřím; Ralf a Lois ustoupili, aby kolem nich mohli projít. Aury holohlavých doktůrků se o ně ale na chvíli otřely, a Ralf zaregistroval jejich vůni a složení: byly cítit po sladkých jablkách a měly strukturu suché, lehké kůry

Právě když odcházeli, zabraní do vážného hovoru, vracel se Faye, provázený dvěma sestrami. Nově příchozí prošli skrz Lachese i Klotha, a pak skrz Ralfa i Lois, aniž by zpomalili nebo něco zaregistrovali.

Venku na chodbě běžel život dál svým poklidným, ztlumeným tempem. Neozývaly se žádné bzučáky, neblíkala žádná světla, po chodbě neběhali zřízenci tlačící před sebou pojízdná lůžka. Nikdo nikoho nesháněl rozhlasem. Na to zde byla smrt až příliš častým návštěvním. Ralf měl dojem, že sice není návštěvníkem vítaným – ani za okolností jako jsou tyto – ale zato známým a akceptovaným. Také měl dojem, že Jimmy V. by určitě byl spokojen se svým odchodem z třetí-

ho patra nemocnice v Derry – proběhl bez jakéhokoliv rozruchu či obtěžování, nemusel nikomu ukazovat ani řidičský průkaz, ani průkazku pojištěnce Modrého kříže. Zemřel s důstojností, s jakou často probíhají prosté, očekávané události. Jeden či dva momenty vědomí, provázené pochopením konce, a pak šlus. Je po starostech – sbohem a šáteček.

* * *

Připojili se k holohlavým doktůrkům na chodbě před pokojem Boba Polhursta. Otevřenými dveřmi bylo vidět na hlídku smrti kolem postele starého učitele.

Lois: („Ten muž nejbliž posteli je Bill McGovern, náš přítel. Něco s ním je. Něco hrozného. Uděláme-li, co chcete, mohli byste...“)

Lachesis a Klotho však unisono zavrtěli hlavami.

Klotho: /Nic se nedá změnit./

No jistě, pomyslel si Ralf. Dorrancemu to bylo jasné už dávno: zapletenou housku nerozpleteš.

Lois: („Kdy se to stane?“)

Klotho: /Váš přítel patří jinému, tomu třetímu. Tomu, kterého Ralf nazývá Atropem. Ale ani Atropos vám neřekne přesnou hodinu smrti toho muže. Neřekne vám ani to, koho si vezme příštího. Atropos je nástrojem Náhody./

Poslední věta Ralfa zamrazila.

Lachesis: /Tohle ale není místo, kde bychom si mohli povídat. Pojdme./

Lachesis vzal Klotha za ruku a druhou natáhl k Ralfovi. Klotho zároveň natáhl ruku k Lois. Zaváhala, pak pohlédla na Ralfa.

(„Doufám, že jí neublížíte.“)

/Nikomu z vás neublížíme, Ralfe. Podej mi ruku./

Ach jo, kde jsem se to vlastně octnul, pomyslel si Ralf. Pak si povzdechl, kývl na Lois a uchopil nataženou ruku Lachese. Opět jí projela vlna poznání, stejně hlubokého a příjemného, jako při setkání s dávným a dobrým přítelem. Jablka a kůra – vzpomínka na sady, jimiž se jako dítě procházel. Aniž viděl svoji auru, cítil, jak se její barva

mění na zelenou a objevují se v ní zlaté tečky, jaké mají Klotho a Lachesis v očích.

Lois vzala za ruku Klotha, sykla překvapením, a pak se váhavě usmála.

Klotho: /Uzavřete kruh, Ralfe a Lois. Nebojte se. Všechno je v pořádku./

Mladej, tak na tohle já mám krapánek jinej názor, pomyslel si Ralf, ale když mu Lois podala ruku, sevřel ji. K vůni jablek a struktuře kůry se přidala vůně nějakého tmavého, neznámého koření. Ralf zhluboka vdechl jeho aroma, a pak se na Lois usmál. Opětovala jeho úsměv – bez jakéhokoliv zaváhání – a Ralf pocítil nejasný zmatek. Proč se vlastně bojí? Proč vlastně váhá, když je mu s nimi tak příjemně?

Důvěřuj, Ralfe, ale i přesto prověřuj, poradil mu nějaký hlas.

(„Ralfe? Ralfe!“)

V jejím hlase zněl zmatek a vzrušení zároveň. Ralf se ohlédl právě v okamžiku, kdy jí horní zárubeň dveří klesla až k úrovni ramen... jenomže neklesaly dveře, nýbrž stoupala Lois. Oni všichni stoupali – drželi se v kruhu za ruce a stoupali.

Sotva si to Ralf stačil uvědomit, zatmělo se mu před očima – jako kdyby mu někdo přes hlavu přetáhl pytel. Krátce zahlédl tenké trubky, tvořící nejspíš součást protipožárního systému nemocnice, obalené chumáči nějaké růžové izolační hmoty. A pak se díval do dlouhé vykachlíčkové chodby. Těžký vozík s nějakými přístroji mu přijížděl přímo k hlavě... která – jak si náhle uvědomil – se jako periskop vynořila z podlahy na jedné z chodeb čtvrtého poschodí.

Zaslechl Loisin výkřik a ucítil, jak mu křečovitě svírá ruku. Instinktivně zavřel oči a čekal, až mu přijíždějící vozík roztrhne lebku.

Klotho: /Uklidni se! Uklidni se, prosím! Měj na paměti, že tyhle věci existují na jiné rovině reality, než je ta, na které se právě nacházíme!/
/

Ralf otevřel oči. Vozík byl pryč, i když stále ještě slyšel skřípění vzdalujících se koleček. Jejich zvuk se teď ale ozýval z druhé strany. Vozík – stejně jako přítel McGovern – projel přímo skrz něj. Všichni čtyři teď pomalu levitovali do chodby pediatrického oddělení – na

stěnách si tu hrála a skotačila pohádková stvoření, okna prostorné a světlé místnosti plné hraček byla polepena postavami z Disneyových filmů *Aladin* a *Malá mořská víla*. Blížil se k nim lékař, probírající se sestrou nějaký případ.

„... další testy možná ukázaly, ale pouze v případě, že budeme mít devadesátiprocentní jistotu, že...“

Lékař prošel Ralfem, a Ralf přitom pochopil, že ten člověk začal po pěti letech zase kouřit, a že ho to velice trápí. Pak byli oba pryč. Ralf pohlédl dolů právě ve chvíli, kdy mu z vydlazdičkované podlahy vyjízděly nohy. Obrátil se k Lois a zkusmo se usmál.

(„Kam se hrabe výtah, co?“)

Přikývla. Křečovitě se ho držela za ruku.

Projeli pátým patrem, vynořili se v místnosti lékařů na šestém (byli v ní dva, jeden sledoval nějaký starý film v televizi a druhý spal na odporné švédské pohovce), a pak se octli na střeše.

Noc byla jasná, bezměsíčná, nádherná. Hvězdy zalévaly oblohu marnotratnou, mlhavou září. Foukal poměrně silný vítr a Ralf pomyslel na paní Perrinovou – jak říkala, že indiánské léto skončilo. Slyšel sice poryvy větru, ale necítil je... ale kdyby chtěl, jistě by je cítit mohl. Musel by se jen správným způsobem koncentrovat...

V okamžiku, kdy ho takhle myšlenka napadla, ucítil na těle nepatrnou změnu – jen takové lupnutí. Náhle měl vlasy odváte s čela a slyšel, jak mu pod závanu větru pleskají kalhoty o holeně. Zachvěl se. Paní Perrinová měla pravdu s tou změnou počasí. Pak v něm opět něco luplo a Ralf přestal vítr cítit. Pohlédl na Lachese.

(„Už tě mohu pustit?“)

Lachesis přikývl a uvolnil svůj stisk. Klotho pustil Loisinu ruku. Ralf se podíval přes město k západu a spatřil blikající modrá světla přistávacích drah na letišti. Za nimi svítila spleť oranžových sodíkových výbojek ohraničující Cape Green, jedno z nových sídlišť na druhé straně Lad. A někde ve vějíři světél východně od letiště byla Harris Avenue.

(„Je to nádhera, Ralfe?“)

Přikývl a pomyslel si, že stát tady a pozorovat město, rozprostírající se tu před nimi v temnotě, stojí za všechny ty trable, které si vytr-

pěl od doby, kdy ho začala mučit nespavost. Všechny, a ještě něco navíc. Ale možná je to úplně jinak.

Obrátil se k Lachesovi a Klothovi.

(„Dobře, tak vysvětlujte. Kdo jste vy, kdo je on, a co od nás chcete?“)

Oba holohlaví doktůrci stáli mezi dvěma rychle se otáčejícími ventilátory, rozstříkujícími do prostoru červenohnědě vějíře vydýchaného vzduchu. Nervózně na sebe pohlédli, a pak Lachesis nepatrně kývl na Klotha. Klotho udělal krok dopředu, pohlédl z Ralfa na Lois a spustil.

/Dobrá. Tak především musíte pochopit, že věci, které se dějí, jakkoliv jsou nezvyklé a tísnivé, nejsou až tak úplně nepřírozené. Můj kolega a já děláme to, k čemu jsme byli určeni; Atropos zase dělá to, k čemu byl určen on, a vy – moji Smrtelní přátelé – také budete dělat jen to, k čemu jste byli určeni./

Ralf ho obdařil hořkým úsměvem.

(„To bude nejspíš tou možností volby, řekl bych.“)

Lachesis: /Takhle nesmíš myslet! Je to prostě tak, že to, čemu vy říkáte možnost volby, tvoří součást něčeho, co my nazýváme ka – velké kolo života./

Lois: („Vše vidíme jen přes sklo temnoty... tohle jste myslel?“)

Klotho se usmál: /Bible, řekl bych. A také velice vhodný způsob, jak to vyjádřit./

Ralf: („A pro chlápky jako vy také velice vyhovující – ale o to teď nejde. Máme ale jedno přísloví, pánové, které sice není z Bible, ale zato se moc hodí – lilii nepozlacuj. Doufám, že si ho budete pamatovat.“)

Ale stejně mu bylo jasné, že to by chtěl asi trochu moc.

* * *

Pak začal Klotho mluvit – a mluvil dlouho. Jak dlouho, to Ralf nedokázal odhadnout, protože na této úrovni byl čas jiný – nějak stlačený. Občas v tom, co jim říkal, nebyla vůbec žádná slova; verbální názvy nahrazovaly jednoduché zářivé obrázky, jako bývají v dětském

rébusu. Ralfovi se zdálo, že to je telepatie, tedy něco zvláštního a úžasného; avšak ve chvíli, kdy se to dělo, bylo to naprosto přirozené.

Občas se ztratila jak slova, tak obrázky, přerušovaly je matoucí pauzy v komunikaci. Ale i tehdy Ralf obvykle dokázal pochytit smysl toho, co se mu Klotho snaží sdělit – a mimoto předpokládal, že Lois chápe lépe než on, co se skrývá v oněch pauzách.

/Především vězte, že existují jen čtyři konstanty v onom prostoru existence, kde se naše a vaše životy, překrývají. Těmito čtyřmi konstantami jsou Život, Smrt, Účel a Náhoda. Všechna tato slova pro vás mají určitý význam, vy ale máte trochu jinou koncepci Života a Smrti, že?/

Ralf a Lois váhavě přikývli.

/Lachesis a já jsme nástroji Smrti. To z nás pro většinu Smrtelných dělá trochu děsivé postavy – i ti, která předstírají, že akceptují nás i naši funkci, z nás obvykle mívají strach. Na obrázcích někdy býváme vyvedeni coby strašidelní kostlivci nebo zahalené postavy, kterým není vidět do obličje./

Klotho si položil tenké ruce na ramena v bílé haleně a předstíral, že se třese strachy. Ralf se té komedii jen trochu ušklíbl.

/Ale my nejsme jen nástroji Smrti, Ralfe a Lois; jsme též nástroji Účelu. A teď musíte dobře poslouchat, abyste mě správně pochopili. Mezi námi existují lidé, kteří jsou přesvědčeni, že všechno je dané; jiní zase věří, že všechno je jen otázka štěstí nebo náhody. Pravdou je, že život je jak záležitost nahodilá, tak přesně určená, i když v nestejném zastoupení. Život je jako/

A tady Klotho vytvořil rukama kruh – jako když se malé dítě pokouší ukázat, jaký tvar má zeměkoule – a Ralf v něm spatřil zářivý a evokativní obraz: tisíce (možná milióny) hracích karet, rozprostřené v proměnlivé třpytivé duze srdcí, pik, křížů a kár. Viděl v tom obrovském balíku také spoustu žolíků; sice ne tolik, aby daly dohromady vlastní barvu, ale v poměru k ostatním kartám jich bylo mnohem víc, než obvyklé dva nebo tři na jeden normální balíček. A každý ten žolík se šklebil, každý měl na hlavě pomačkaný slamák s vykousnutou střechou.

Každý měl v ruce rezavý skalpel.

Ralf pohlédł vyděšeně na Klotha. Klotho pokýval hlavou.

/Ano. Nevím, co přesně jsi viděl – ale určitě jsi viděl to, co se ti snažím sdělit. Lois? A co ty?/

Lois, vášnivá hráčka karet, přikývla.

(„Atropos je ten žolík – to nám chceš říct.“)

/Je nástrojem Náhody. My – Lachesis a já – sloužíme jiné síle. Té, která počítá s většinou událostí jak v individuálních životech, tak v širším běhu života. Na našem patře toho života, Ralfe a Lois, je každé stvoření Smrtným, s určitou délkou života. To ale neznamená, že dítě vyklouzne z lůna své matky s cedulí na krku, kde by bylo napsáno ŠŇŮRU ODSTRÁHNOUT V 84 LETECH, 11 MĚSÍCÍCH, 9 DNECH, 6 HODINÁCH, 4 MINUTÁCH A 22 VTEŘINÁCH. Taková představa by byla směšná. Ale i přesto průběh času obvykle bývá určený, a jak jste sami viděli, jednou z mnoha funkcí aury Smrtných je sloužit coby hodiny./

Lois sebou trhla, a jak se Ralf k ní otočil, uviděl cosi úžasného: nebe jim nad hlavami začalo blednout. Už musí být nejméně pět hodin ráno, napadlo ho. Do nemocnice přišli v úterý večer kolem deváté hodiny, a najednou je středa, 6. října. Ralf často slýchal rčení, že čas letí – tohle je ovšem k neuvěření.

Lois: („Vaším úkolem je obstarat to, čemu my říkáme přirozená smrt, že?“)

V auře se jí zmítaly zmatené, neuspořádané obrazy. Nějaký muž (zesnulý pan Chasse, o tom byl Ralf přesvědčen) ležící v kyslíkovém stanu. Jimmy V. otvírající oči, aby okamžik před tím, než mu Klotho odstříhne balónkový provázek, pohlédł na Ralfa a Lois. Stránka místního Zpravodaje se smutečnými oznamy – týdenní žeň místních nemocnic a opatrovnických domů – proložená fotografiemi ne většími než poštovní známky.

Klotho a Lachesis zavrtěli hlavami.

Lachesis: /Nic takového jako přirozená smrt ve skutečnosti neexistuje. Naším úkolem je zajistit smrt účelnou. Bereme staré a nemocné, ale bereme i jiné. Tak na příklad právě včera jsme vzali jednoho osmadvacetiletého muže. Tesaře. Před dvěma smrtelnickými týdny spadl z lešení a prorazil si lebku. Během těch dvou týdnů měl auru/

Ralfovi byl představen obraz porušené aury – podobnou té, která obklopovala nemluvně z výtahu.

Klotho: /Konečně nastala změna – aura se změnila. Věděli jsme, že k tomu dojde, ale nevěděli jsme kdy. A když se to stalo, šli jsme za ním a odeslali jsme ho./

(„Odeslali jste ho – kam?“)

Byla to Lois, která položila tuto otázku – a tak se bezděčně dotkla choulostivé otázky života po životě. Ralf chňapl po svém mentálním záchranném páse – téměř doufal, že bude následovat jedno z oněch zvláštních prázdných míst.

Klotho: /Jinam./ Lachesis: /Do jiných světů, než jsou tyto./

Ralf pocítil směs úlevy a zklamání.

(„Zní to sice velmi poeticky, ale mám dojem, že vím, co to znamená – opravte mě, pokud se mýlím: že život po životě je pro vás stejnou záhadou, jako pro nás, pro Smrtné.“)

Lachesis, trochu odměřeně: /Při nějaké jiné příležitosti možná bude čas, abychom takové věci probrali, teď ale ne – jak jste si nepochybně již povšimli, na tomto patře budovy čas plyne rychleji.

Ralf se rozhlédl a spatřil, že se již téměř rozednilo.

(„Omlouvám se.“)

Klotho, s úsměvem: /To vůbec nemusíš – my vaše otázky vítáme, jsou pro nás osvěžením. Zvědavost je u průběhu života všudypřítomná, nikde jí však není tolik, jako v souvislosti s touto záležitostí. Ale to, čemu vy říkáte život po životě, nemá své místo mezi oněmi čtyřmi konstantami, které nás teď zajímají – Živodem, Smrtí, Náhodou a Účelem.

Příchod téměř každé smrti, sloužící Účelu, má nám již velmi dobře známý průběh. Aury těch, kdo zemřou účelnou smrtí, začnou s přibližujícím se časem ukončení šednout. A jejich šedý odstín se nedratně změní na černý. Jsme přivoláni, když aura

/...../

a přicházíme přesně – jak jste konečně viděli včera večer. Poskytneme úlevu strádajícím a klid a odpočinek těm, kdo ho nemohou nalézt. Účelné smrti bývají většinou očekávané nebo dokonce vítané – ne však vždy. Někdy nás přivolají k mužům, ženám a dětem, těšícím

se nejlepšímu zdraví... a přesto jejich aury náhle změni barvu a jejich čas je třeba ukončit./

Ralf si vzpomněl na toho mladíka v tričku bez rukávů, kterého včera odpoledne zahlédl před Renetou. Byl obrazem zdraví a vitálnosti... ovšem až na tu temnou olejovou skvrnu, do níž byl zahalen.

Ralf otevřel ústa, chtěl se zmínit o tomto mladíkovi (nebo spíš se zeptat na jeho osud), pak je ale zase zavřel. Slunce jim stálo nad hlavami a on náhle získal jakousi bizarní jistotu, že se s Lois už jistě stali v tajném městě páprdu námětem chlípné diskuse.

Viděli jste je někdo?... Ne?... Myslíte, že spolu utekli?... Nebo že je unesli?... Kdepak, při jejich věku... ale možná si spolu někam zalezli... Já tedy nevím, esli to Ralfíkovi eště funguje, zato vona byla dycky štabajzna... No jasně, ta by si uměla poradit co s tím, vid'?

Ralf si představil, jak jeho velká popelnice trpělivě čeká za některou z místních, břečtanem porostlých motelových chatiček, zatímco uvnitř vlně skřípe a vrže drátěnka postele, a pobaveně se ušklíbl. O chvíli později se vyděsil – co když ty myšlenky vysílá do své aury? Zastyděl se a okamžitě před tou představou zabouchl dveře. Stejně – nedívá se na něj Lois s nějak zvláštním pobavením?

Ralf začal chvatně věnovat plnou pozornost zase Klothovi.

/Atropos slouží Náhodě. Sice ne všechny druhy úmrtí, označované Smrtnými za „nesmyslné“, „zbytečné“ a „tragické“; jsou jeho dílem – převážná většina však ano. Jestliže v domově důchodců uhoří deset starých mužů a žen, lze předpokládat, že tam byl Atropos – bral si suvenýry a odstříhoval šňůry. Zemře-li bez jakékoliv zjevné příčiny nemluvně v kolébce, existuje značná pravděpodobnost, že příčinou byl nejspíš Atropos se svým rezavým skalpelem. Přejede-li řidič na ulici nějakého psa – ano, i osudy psů, stejně jako téměř všech dalších živých bytostí ve smrtném světě, spadají buď pod Náhodu nebo Účel – jen proto, že se ten řidič třeba v nesprávnou chvíli podíval na hodinky... /

Lois: („Takhle se to stalo Rozálii?“)

Clotho: /Té se stal Atropos. Ralfův přítel Joe Wyzer byl už jen to, co my nazýváme „přiměřenou okolností“./

Lachesis: /A Atropos je i to, co se stalo vašemu příteli, zesnulému McGovernovi./

Lois se v obličejí zračilo totéž, co Ralf cítil v srdci: zděšení, ne však překvapení. Bylo teď už pozdní odpoledne – od chvíle, kdy naposledy viděli Billa, mohlo uplynout možná už osmnáct hodin, a Ralf si uvědomoval, že už včera večer Billovi moc času nezbývalo. Lois, která do něj bezděčně vsunula ruku, si to nejspíš uvědomovala ještě víc.

Ralf: („Kdy se to stalo? Jak dlouho poté, co jsme ho viděli?“)

Lachesis: /Ne dlouho. Když odcházel z nemocnice. Cítím s vaším zármutkem a omlouvám se, že jsem vám to sdělil tak neomaleným způsobem. Mluvíme se Smrtelníky tak zřídka, že zapomínáme na slušnost. Nechtěl jsem vám způsobit bolest, Ralfe a Lois./

Lois mu řekla, že to je v pořádku, že to úplně chápe; po tvářích jí ale přitom tekly slzy a Ralf cítil, jak i jemu vhrkly do očí. Pořád ještě se nedokázal smířit s představou (kterou mu naznačil už ten pravý hajzlík ve špinavé haleně), že by Bill mohl zemřít. Má to snad znamenat, že McGovern už nikdy nepozvedne to své štětinaté sarkastické obočí? Že už nikdy nebude tlachat o tom, jak kruté je stárí...? To přece není možné. Náhle se obrátil na Klotha.

(„Ukaž nám ho.“)

Klotho, s překvapením, téměř nervózně: /*Já... Nemyslím...* /

Ralf: („Vidět znamená věřit, říkáme my Smrtelní. Cožpak jste tohle přísloví nikdy neslyšeli?“)

Najednou promluvila Lois.

(„Ano – ukaž nám ho. Ale jen tolik, abychom věděli a pochopili. A ať se necítíme ještě hůř, než teď.“)

Klotho a Lachesis se na sebe podívali, a pak jako kdyby pokrčili rameny – aniž by ve skutečnosti jimi i jen nepatrně pohnuli. Lachesis luskl prsty pravé ruky a vytvořil modrozelený světelný vějíř. Ralf v něm spatřil malý, dokonale jasný obraz chodby na jednotce intenzivní péče. Do světelného oblouku vešla sestra, tlačící vozík s léky. Těsně před tím, než zmizela na druhé straně plochy obrazu, jako kdyby se úplně zkroutila.

Lois, i přes dané okolnosti potěšeně: („To je jako dívat se na film v mýdlové bublině!“)

Z pokoje Boba Polhursta teď vyšli McGovern a pan Plum. McGovern si natahoval svoji mikinu s nápisem STŘEDNÍ ŠKOLA DERRY a jeho přítel si zapínal bundu; bylo zřejmé, že hlídku smrti na další noc vzdávají. McGovern krácel pomalu, nestačil panu Plumovi. Ralf teď viděl, že jeho spolubydlící z přízemí a přítel nevypadá vůbec dobře.

Ucítil, jak se ho Lois pevně chytla za paži. Položil svou ruku přes její.

V polovině cesty k výtahu se McGovern zastavil, jednou rukou opřel o stěnu chodby a svěsil hlavu. Připomínal teď vyčerpaného běžce na konci maratónu. Pan Plum šel ještě chvíli dál. Ralf viděl, jak se mu pohybují ústa a pomyslel si, *Vůbec neví, že mluví do prázdna – ještě to neví.*

Ralf náhle už nechtěl vidět nic.

Ve výseku modrozeleného světla si McGovern položil jednu ruku na hrud'; druhou si dal na hrdlo a začal si ho masírovat, jako kdyby si chtěl nahmatat mandle. Ralf si nebyl jistý, ale zdálo se mu, že v očích svého spolubydlícího vidí hrůzu. Vzpomněl si na nenávistný pohled doktůrka číslo 3 ve chvíli, kdy mu došlo, že nějaký Smrtelný chce překazit jeho úmysly s místní toulavou čubou. Co že to tehdy řekl?

*/Vodserete si to! Parádně si to vodserete – vy i vaši kámošové! Zkurvený Smrt'áci! VODSERETE SI TO VŠICHNI!/
/*

Jak se díval na Billa McGoverna, pomalu se skládajícího na podlahu, napadla Ralfa jedna děsivá představa, hraničící s jistotou.

Lois: („Ať to zmizí – prosím vás, dejte to pryč!“)

Zabořila obličej do Ralfova ramene. Klotho a Lachesis si vyměnili zneklidnělé pohledy, a Ralf si uvědomil, že si už začíná opravovat svoji představu, že jde o nadpřirozená a všemocná stvoření. Možná jde o nadpřirozená stvoření, všemocná ale nejsou. Ani pro předpovídání budoucnosti se nejspíš moc nehodí; šikovná jasnovidka s pořádnou kříš'álovou koulí by mohla mít ve svém repertoáru stejně dobrý obraz.

Myslí prostě po svém, stejně jako my všichni, pomyslel si Ralf a pocítil k oběma doktůrkům jakousi neochotnou sympatii.

Modrozelený oblouk světla, vznášející se před Lachesem, náhle i s obrázky v něm uvězněnými zmizel.

Klotho, defenzivně: /Nezapomínejte, prosím, že jste si to sami přáli vidět, Ralfe a Lois. Neukázali jsme vám to z naší vůle./

Ralf to skoro neslyšel. Ta příšerná představa pořád ještě dostávala obrysy – jako fotografie, kterou sice nikdo nechce vidět, ale nedokáže se od ní odtrhnout. Myslel na ten Billův klobouk... na modrý, vyšisovaný obojek Rozálie... a na ztracené diamantové náušnice Lois.

/Parádně si to vodserete, Smrt'áci – vy i vaši kámošové!/
Pohlédl z Klotha na Lachese a jeho sympatie pomalu mizely. Mís-

to nich nastupoval vztek. Lachesis řekl, že něco takového jako náhodná smrt neexistuje – a to se týká i McGoverna. Ralf nepochyboval o tom, že Atropos vzal McGoverna tam, kam ho vzal, z jediného prostého důvodu: chtěl ublížit Ralfovi, potrestat ho za to, že se mu pletl do... jak to nazval Dorrance? Dlouhodobých záležitostí.

Starý Dorrance mu doporučoval, aby se do nich nepletl – což je bezpochyby dobrá rada, jenomže on, Ralf, vlastně neměl na vybranou... protože tihle dva pr'ává holohlavci ho do nich zapletli. To oni nechali ve skutečnosti McGoverna zabít.

Clotho a Lachesis viděli jeho vztek a o krok ustoupili (i když se zdálo, že přitom vlastně vůbec nepohnuli nohama), zneklidnění teď ještě víc.

(„To kvůli vám dvěma zemřel McGovern. Tak je to doopravdy, že?“)

Klotho: /Prosím... když nám dovolíš, abychom dokončili vysvětlení.../
Lois hleděla na Ralfa, zneklidněná a postrašená.

(„Ralfe? Co se děje? Proč se zlobíš?“)

(„Cožpak to nechápeš? Tahleta jejich bouda stála McGoverna život. Jsme tady proto, že Atropos těmhle chlápům buď udělal něco, co se jim nelíbilo, nebo se připravuje...“)

Lachesis: /Děláš ukvapené závěry, Ralfe.../
(„... ale je tady jeden základní problém: on totiž ví, že my ho vidíme! Antropos VÍ, že my ho vidíme!“)

Loisiny oči se rozšířily hrůzou... a pochopením.

18. KAPITOLA

Malá bílá ruka se položila Ralfovi na rameno; spočívala tam jako obláček.

/Prosím... kdybys nám dovolil vysvětlit.../

Pocítil tu změnu – ono lupnutí – v těle ještě před tím, než si vlastně plně uvědomil, že po ní touží. Opět ucítil vítr, řítící se z temnoty jako čepel chladného nože, a zachvěl se. Dotek Klothovy ruky teď pociťoval jako jemné vibrování jakéhosi preludu těsně pod povrchem pokožky. Všechny tři je sice viděl, ale jen slabě, v mléčném oparu. Představovali teď pro něj jen jakési průzračné duchy.

Sestoupil jsem. Ne sice až úplně dolů, kde jsme byli na začátku, ale určitě nejméně na úroveň, kde se mnou nemohou mít téměř žádný fyzický kontakt. Moje aura, můj balónkový provázek... ano, na takové věci se dostat mohou, to ano... ale na tu moji fyzickou část, žijící svůj skutečný život ve světě Smrtečných? Ani náhodou, kámo.

Hlas Lois, vzdálený jako ztrácející se ozvěna: („*Ralfe! Co se to děje s tvojí...*“)

Pohlédl na obrysy postav Klotha a Lachese. Oba teď vypadali ne pouze znepokojeně nebo provinile, ale přímo vystrašeně. Obličje sice měli rozmazané, ale i tak se dalo poznat, že jsou značně vyděšení.

Klotho, z velké dálky, ale slyšitelně: */Vrat' se, Ralfe! Prosím, vrat'se!/*

„Když se vrátím – přestanete to na nás hrát a budete jednat na rovinu?“

Lachesis, vzdalující se, mizící: */Ano! Ano!/*

Ralf opět nechal provést to lupnutí. Všichni tři se zase zaostřili. Současně prostor toho jiného světa opět zaplnily barvy a čas se přepnul na předešlý úprk – spatřil ubývající měsíc, klouzající po vzdálenější části nebe jako koule třpytivé rtuti. Lois se mu vrhla kolem krku; na chvíli si nebyl jist, zda ho objímá, nebo se ho pokouší uškrtit.

(„Díky bohu! Už jsem si myslela, že mě opustíš!“)

Ralf ji políbila hlava se mu na chvíli naplnila příjemnou směsí smyslových vjemů: chuť čerstvého medu, struktura česané vlny a vůně jablek. Na chvíli mu hlavou bleskla taková trochu hříšná myšlenka (jaké by to asi bylo milovat se tady – na této úrovni?)

ale okamžitě ji potlačil. Bude muset myslet a mluvit velice opatrně v nejbližších několika

(minutách? hodinách? dnech?)

a to bude náročná záležitost. Obrátil se k holohlavým doktůrkům a přísně si je změnil.

(„Jen doufám, že to myslíte vážně. Protože pokud ne, tak můžeme tyhle dostihy zrušit teď hned a jít si každý po svém.“)

Tentokrát se Klotho s Lachesem ani nezdržovali výměnou pohledů; oba horlivě přikyvovali. Promluvil Lachesis, smířlivým tónem. Ralf cítil, že s těmihle chlapíky se sice dá jednat mnohem příjemněji než s Atropem, ale na otázky odpovídají stejně neochotně – nedají se vybudit, řekla by Ralfova matka – jako on.

/Všechno, co jsme vám říkali, je pravda, Ralfe a Lois. Snad jsme jen nezmínili možnost, že Atropos nejspíš chápe celou situaci lépe, než je nám milé, ale.../

Ralf: („Co když odmítneme dál poslouchat tyhle nesmysly? Co když teď prostě uděláme čelem vzad a odejdeme?“)

Neodpověděli, ale Ralf měl dojem, že v jejich očích zahlédl cosi znepokojivého: oni vědí, že Atropos má Loisinu náušnice – a také vědí, že to ví on, Ralf. Jediný, kdo to neví – jak alespoň doufá –, je sama Lois.

Zatahala ho za paži.

(„Nedělej to, Ralfe – prosím. Musíme je vyslechnout.“)

Opět se k nim otočil a zdvořilým gestem je vybídl, aby pokračovali.

Lachesis: /My za normálních okolností nepřekážíme Atropovi, ani on nám. My mu totiž překážet nemůžeme, ani kdybychom chtěli; Náhoda a Účel jsou jako černá a bílá pole na šachovnici – vzájemně se definují kontrastem. Atropos však chce zasahovat do způsobu, jakým věci fungují – on vlastně byl stvořen právě a především pro zasahová-

ní – a při určitých příležitostech nastává příležitost ke skutečně závažnému zasahování. Pokusy zabránit mu v tom jsou vzácné.../

Klotho: /Pravda je ve skutečnosti o trochu krutější, Ralfe a Lois; ještě nikdy se nestalo, aby vůbec byl učiněn pokus nějak ho kontrolovat či bránit mu./

Lachesis: / – a jsou činěny pouze v případě, kdy situace, do nichž hodlá zasahovat, jsou velice choulostivé, kdy je třeba vyrovnávat a udržovat ve hře řadu závažných faktorů. A právě toto je jedna z oněch situací. Atropos odstříhl šňůru života, kterou měl nechat na pokoji. Způsobí řadu vážných komplikací na všech úrovních, nemluvě o vzniku výrazného vychýlení rovnováhy mezi Náhodou a Účelem, nepodaří-li se zajistit nápravu této situace. S tím, co se děje, my nejsme schopni učinit nic; situace se nám už vymkla z rukou. Už ji ani nestačíme sledovat, natož na ni nějak reagovat. A přesto v tomto případě naše schopnost situaci sledovat nebo nesledovat nehraje téměř žádnou roli, protože vůli Atropa se nakonec budou moci postavit jen Smrtelní. A k tomu jste tu právě vy dva. Už to chápete?/

Ralf: („Vy říkáte, že Atropos odstříhl šňůru někoho, kdo měl zemřít přirozenou smrtí... nebo účelnou smrtí?“)

Klotho: /Ne tak docela. Některé životy – nemnohé – nemají úplně jasné určení. Kdykoliv se Atropos takových životů dotkne, vždycky nastává předpoklad vzniku problémů. „Všechny sázky se ruší,“ jak říkáte vy. Takové neurčené životy pak připomínají – /

Klotho rozpažil a v prostoru mezi pažemi se mu rozsvítil obraz – opět hrací karty. Řada sedmi karet, jedna po druhé rychle obrácených neviditelnou rukou. Eso, dvojka, žolík, trojka, sedmička, dáma. Poslední, neviditelnou rukou obrácená karta, byla prázdná.

Klotho: /Pomohl tenhle obrázek?/

Ralf svažtil obočí. Nebyl si jist, zda pomohl či ne. Někde existuje osoba, která není ani běžnou hrací kartou, ani žolíkem. Osoba, která je úplně prázdná, ať se sejme z jakékoliv strany. Atropos rozpáral metafyzický obal toho člověka a teď někdo – nebo něco – vyhlásilo přestávku.

Lois: („Je to Ed, o němž mluvíte, že?“)

Ralf se prudce otočil a ostře se na ni zadíval; ona však dál hleděla na Lachese.

(„Tou prázdnou kartou je Ed Deepneau.“)

Lachesis přikývl.

(„Jak tě to napadlo, Lois?“)

(„Kdo jiný by to mohl být?“)

Sice se na něj neusmívala, ale Ralf přesto její úsměv cítil. Obrátil se opět ke Klothovi a Lachesovi.

(„Dobrá, aspoň se k něčemu dostáváme. Kdo tedy v tomhle případě spustil poplach? Nemyslím, že jste to byli vy dva – mám dojem, že u téhle záležitosti fungujete spíš jen jako poskoci.“)

Na chvíli dali hlavy dohromady a něco si mumlali, ale Ralf spatřil v místě, kde se jejich zelenozlaté aury prolínaly, slabě okrový nádech; pochopil, že má pravdu. Konečně se oba opět obrátili k Ralfovi a Lois.

Lachesis: /Ano, u zásadě je tomu tak. Umíš dávat věci do správné perspektivy, Ralfe. Takovýhle rozhovor jsme nezažili snad už tisíc let.../

Klotho: /Snad ještě nikdy./

Ralf: („Mládenci, musíte ale říkat pravdu.“)

Lachesis, plačtivě jako děčko: /*Říkáme!*/

Ralf: („Myslím celou pravdu.“)

Lachesis: /Dobrá, tak tedy celou pravdu. Ano, je to šňůra Eda Deepneua, kterou Atropos přestříhl. Víme to ne snad proto, že bychom to viděli – jak jsem řekl, tuto záležitost už nejsme schopni ani kontrolovat, ani jasně vidět – je to však jediný logický závěr. Deepneau je neurčený – nepatří ani Náhodě, ani Účelu, to víme jistě; a právě jeho šňůra života způsobila všechen ten rozruch a znepokojení. Už jen fakt, že žije tak dlouho po odstřížení své šňůry, ukazuje na jeho moc a význam. Ve chvíli, kdy Atropos tu šňůru přestříhl, uvedl do pohybu děsivý řetěz událostí./

Lois se zachvěla a přitiskla se k Ralfovi.

Lachesis: /Nazval jsi nás poskoky. A měl's víc pravdu, než sis myslel. V tomto případě skutečně fungujeme jen jako poslíčci. Naším úkolem je upozornit tebe i Lois na to, co se přihodilo, a na to, co se od vás očekává – a tento úkol jsme už téměř splnili. A pokud jde o otáz-

ku, kdo „spustil poplach“, na tu odpověď nedokážeme, protože odpověď na ni neznáme./

(„To vám nevěřím,“)

Ale jasně slyšel, že jeho hlas (byl-li to vůbec hlas) naprosto postrádá jakoukoliv přesvědčivost.

Klotho: /Neblázni – pochopitelně že nám to věříš! Cožpak si myslíš, že by si třeba představenstvo velké automobilky pozvalo do ředitelny dělníka z lisovny, aby mu vysvětlilo důvody svého rozhodování o výrobě v celé továrně? Nebo se mu svěřovalo, proč se rozhodlo jednu dílnu zavřít a jinou nechat u provozu?/

Lachesis: /My sice máme o něco vyšší postavení než dělníci u pásu, ale přesto reprezentujeme spíš ty, které bys nazval „dělným lidem“, Ralfe – nic víc, nic míň./

Klotho: /Musíš se spokojit s následujícím: mimo patra existence Smrtných a patra Dlouhověkých, na němž existujeme my – Lachesis, Atropos a já –, jsou ještě další. Tato patra obývají stvoření, jimž my říkáme Nesmrtelní, protože žijí věčně – nebo tak dlouho, že v tom vlastně není žádný rozdíl. Smrtní a Dlouhověcí žijí u navzájem se překrývajících sférách existence – na propojených podlažích téže budovy, chcete-li – ovládaných Náhodou a Účelem. Nad těmito podlažními – nám sice nepřístupnými, ale tvořícími také část stejné věže existence – žijí další stvoření. Některá jsou nádherná a úžasná; jiná zas odporná nad schopnost našeho – natož vašeho – chápání. Tato stvoření lze nazvat Vyšší Náhodou a Vyšším Účelem... nebo možná nad určitou úrovní již žádná Náhoda ani neexistuje; domníváme se, že tak tomu nejspíš bude, ale prokázat to vlastně ani nijak nemůžeme. Víme však, že na jednom z těchto vyšších podlaží existuje cosi, co má zájem na Edovi – a že opět cosi jiného odtamtud shora zahájilo protitah. A provedení tohoto protitahu spočívá na vás, Ralfe a Lois./

Lois vrhla na Ralfa vyděšený pohled; téměř ho nezaznamenal. Napadlo ho, že všechno se kolem nich pohybuje asi jako šachové figurky v milovaném turnaji Fayeho Chapina Klasika ranvej 3 – takové pomyšlení by ho ovšem za jiných okolností nepochybně dost štvalo. Připomněl si ten večer, kdy mu Ed volal domů. *Zabloudil's do veliký*

hloubky, řekl tenkrát, a spodní proudy kolem unášejí věci, vo kterej ty nemáš ani poněťí.

Jinými slovy bytosti.

Bytosti natolik odporne, že to nedokážeme ani pochopit, jak říká pan K. – a pan K. je džentlmen, který zařizuje smrt.

Zatím si tě ještě nevšimly, řekl Ed onoho večera, ale jestli mě budeš dál srát, tak si tě všimnou. A to by se ti nelíbilo. To ti můžu garantovat, že by se ti to nelíbilo ani za mák.

Lois: („Tak především, jak jste nás dostali na tohle vyšší patro? Prostřednictvím nespavosti, co?“)

Lachesis, opatrně: /V zásadě ano. Dokážeme pronést určité menší změny v aurách Smrtných. A tyto úpravy byly příčinou poněkud zvláštní formy nespavosti, měnící způsob našeho snění a chápání světa v bdělém stanu. Úprava aury Smrtných je velice náročná, riskantní záležitost. Vždy je tu nebezpečí, že nastoupí šílenství./

Klotho: /Občas jste sice mohli mít pocit, že skutečně přestáváte být normální – ale ani u jednoho z vás takové nebezpečí nehrozilo. Jste oba mnohem silnější, než si vůbec připouštíte./

Tihle kreténi si fakt myslí, že nás uklidňují, podivil se Ralf; pak ale svůj vztek opět potlačil. *Ted' prostě není na vztek čas. Později si to možná vynahradí.* Alespoň doufal. A tak jen poplácal Lois po paži a opět se obrátil ke Klothovi a Lachesovi.

(„V létě, když Ed zmlátil svoji ženu, se mnou mluvil o jakémsi Králi Krvavci. Říká vám tohle jméno něco, pánové?“)

Klotho a Lachesis si vyměnili další pohled, který Ralf zpočátku považoval za vážný.

Klotho: /Ralfe, nesmíš zapomínat na to, že Ed je šílený, že žije v jakémsi stavu deziluze.../

(„Jo, tak o tom mi vyprávějte.“)

/... my jsme však přesvědčeni, že tenhle jeho „Král Krvavec“ v té či oné formě skutečně existuje, a že když mu Atropos odřízl šňůru života, dostal se Ed Deepneau pod přímý vliv právě tohoto stvoření./

Oba holohlaví doktůrci na sebe znovu pohlédli – a Ralf si náhle uvědomil, že ten výraz v jejich obličejích není vážnost, nýbrž zděšení.

* * *

Svítání nového dne – čtvrtku – začalo přebíjet záři měsíce. Ralf si nebyl úplně jist, ale zdálo se mu, že se rychlost průběhu času – tam dole, na patře Smrtných – stále zvyšuje; nepodaří-li se jim vybrednout z této záležitosti co nejdříve, nebude možná Bill McGovern jediným z jejich známých, které přežijí.

Klotho: /Atropos věděl, že Vyšší Účel pošle někoho, kdo se pokusí změnit to, co uvedl v pohyb – a teď už ví i to, kdo to je. Vy však nesmíte dopustit, aby vás Atropos odstavil na vedlejší kolej; stále musíte mít na paměti, že je na téhle šachovnici jen pouhým pěšákem. Ve skutečnosti to není Atropos, kdo stojí proti vám./

Odmlčel se a tázavě pohlédl na svého kolegu. Lachesis ho pobídl, aby pokračoval – ale Ralf z toho gesta vycítil, že ani on tak docela neví, jak dál. Oba holohlaví doktůrci nepochybně mají ty nejlepší úmysly, ale začínají být v koncích.

Klotho: /A s Atropem také nesmíte nikdy vejít do přímého styku, to vám jistě nemusím zvlášť zdůrazňovat. Je obklopen silami mnohem mocnějšími, než je sám; silami, jež jsou zhoubné a zacílené – a nezastaví se před ničím, aby zastavily vás. Přesto si myslíme, že pokud si dokážete udržet Atropa od těla, mohli byste dokázat zastavit tu strašnou věc, která se má stát... která se vlastně už děje./

Ralfa trochu znepokojoval nevyslovený předpoklad těch dvou holohlavých nešťastníků, že s Lois určitě vykonají to, co se po nich chce – ale zdálo se mu, že zrovna teď není ten pravý čas, aby se k tomu vyjadřoval.

Lois: („Co se má stát? A co od nás chcete? Máme jít za Edem a rozmluvit mu něco špatného?“)

Klotho a Lachesis na ni pohlédli, oba stejně zděšeni.

/Cožpak jsi neposlouchala... //... ani tě nesmí napadnout, abys.../ Zarazili se; pak Klotho pokynul Lachesovi, aby pokračoval.

/Lois, pokud jsi neposlouchala předtím, tak poslouchej teď: k Edu Deepneauovi se ani nepřibližujte! Podobně jako Atropos je Ed teď dočasně hříčkou mocných sil. I samotné přiblížení se k němu by mohlo znamenat riziko návštěvy toho, co on považuje za Krále Krvavce... a Ed mimoto teď už není v Derry./

Lachesis se rozhlédl po městě, kde se s přicházejícím večerem zase začínala rozsvěcovat světla, a pak znovu pohlédl na Ralfa a Lois.

/Odjel do/

/..... /

Žádná slova – Ralfa však zaplavilo cosi, co zahrnovalo částečně pachy (olej, benzín, výfukové plyny, mořská sůl), částečně pocity a zvuky (vítr třepetající jakousi látkou – snad vlajkou) a částečně obrazy (velká omšelá budova, široká vrata na ocelové kolejnici, otevřená dokořán).

(„Je někde na pobřeží, že? Nebo tam jede.“)

Klotho a Lachesis přikývli a z obličejů jim bylo možné vyčíst přesvědčení, že pobřeží – vzdálené sto padesát kilometrů od Derry – je pro Eda Deepneaua velice příhodným místem pobytu.

Lois ho opět chytila za paži; pohlédl na ni.

(„Viděl jsi tu budovu, Ralfe?“)

Přikývl.

Lois: („Nejsou to Hawkinsovy laboratoře, ale je to tam někde poblíž. Dokonce se mi zdá, že to je budova, kterou znám...“)

Lachesis – spěšně, jako kdyby chtěl změnit námět hovoru:

/Kde Ed teď je, nebo co má u úmyslu udělat, to není pro tuto chvíli důležité. Vaším úkolem je zasáhnout jinde, v bezpečnějších vodách – ale i tak k jeho splnění možná budete muset použít všechnu svoji značnou moc Smrtných, a navíc může jít o úkol dost nebezpečný./

Lois pohlédla znepokojeně na Ralfa.

(„Řekni jim, že nechceme nikomu ubližovat, Ralfe – pokud to půjde, rádi jim pomůžeme, ale nechceme přitom nikomu ublížit, ať už je to kdokoliv.“)

Ralf jim ale nic takového neřekl. Myslel na to, jak se Atropovi na ušních lalůčcích třpytily ty diamantové hvězdičky, a přemítal o tom, jak dokonale je polapen – a Lois pochopitelně s ním. Ano, aby ty náušnice získal zpátky, bude muset někomu ublížit. O tom není pochyb. Jak daleko ale dokáže zajít? Dokázal by například i zabít, aby je získal zpátky?

Nechtěl u té záležitosti dál prodlévat – a ani se v daný okamžik nechtěl vyjadřovat k tomu, co říkala Lois. Obrátil se ke Klothovi a Lachesovi. Otevřel ústa, aby promluvil, ale Lois ho předběhla.

(„Než budeme pokračovat, zajímalo by mě ještě něco jiného.“)

Zareagoval Klotho – trochu pobaveně; vlastně v tu chvíli tónem hlasu velice pozoruhodně připomínal Billa McGoverna. Ralf tomu nevěnoval zvláštní pozornost.

/A copak to bude, Lois?/

(„Je Ralf také v nebezpečí? Má Atropos něco Ralfovo, co mu budeme muset odebrat? Něco jako byl ten Billův slamák?“)

Lachesis a Klotho si vyměnili další rychlý, zneklidněný pohled. Ralf měl pocit, že Lois ho nezachytila – jemu ale neunikl. *Zbytečně se utěšuje*, říkal ten pohled. Když se pak obrátili k Lois, měli tváře opět klidné a vyrovnané.

Lachesis: /Ne. Atropos Ralfovi nevzal nic, protože až doposud by mu to stejně nijak neposloužilo./

Ralf: („Co to znamená, až doposud?“)

Klotho: /Tys prožil život jako součást Účelu, Ralfe – to se však teď změnilo./

Lois: („Kdy se to změnilo? Stalo se to, když jsme začali vidět ty aury, že?“)

Pohlédli jeden na druhého, pak na Lois, a potom – znepokojeně – na Ralfa. Neříkali nic, a Ralfa napadla taková zajímavá myšlenka: stejně jako malý George Washington v tom příběhu o třešňovém stromu nemohou ani Klotho a Lachesis vyslovit lež... a v momentech, jako je tenhle, toho nepochybně litují. Zbývá jim jediná alternativa – a to ta, jakou jim předvádějí právě teď: zavřou si ústa na zámek a doufají, že se konverzace bude ubírat nějakým bezpečnějším směrem. Ralf se ale rozhodl, že alespoň na chvíli ještě setrvá u daného námětu – i když se tím Lois může dostat do nebezpečné blízkosti zjištění, kam se jí poděly náušnice... ovšem pouze za předpokladu, že to ještě neví. Napadl ho známý slogan pouťového vyvolávače: *Račte dál, bez váhání, pánové a dámy... ale kdo chce s námi hrát, musí aspoň šesták dát.*

(„Kdepak, Lois – k té změně nedošlo, když jsem začal vidět aury. Myslím, že spousta lidí tu a tam nahlédne do světa aur Dlouhověkových

a nic se jim nestane. Mám dojem, že dokud jsme se nezačali bavit tady s těmi našimi dvěma vykutálenými brachy, že jsem byl v klidu a bezpečí. Co vy na to, naši braši vykutálení? Stačilo vám jen zanechávat čerstvou stopu, abyste nás navedli, kam jste chtěli – i když jste až moc dobře věděli, co se stane. Nebylo to náhodou nějak takhle?“)

Sklopili hlavy, a pak pomalu – váhavě – opět pohlédli na Ralfa. Odpověděl mu Lachesis.

/Ano, Ralfe. Navedli jsme vás k nám, i když nám bylo jasné, že se tím změní vaše ka. Bohužel – ale situace to žádala./

A teď se Lois zeptá na sebe, pomyslel si Ralf. Teď se musí zeptat.

Ale nezeptala se. Jen hleděla na ty dva holohlavé doktůrky s neproniknutelným výrazem v obličejí, úplně nepodobným kterémukoliv z obvyklých pohledů naší Lois. Ralf se opět musel ptát sám sebe, kolik toho Lois vlastně ví nebo tuší; opět musel v duchu kroutit hlavou, jak je možné, že o tom neměl ani potuchy... pak jí ale projela nová vlna vzteku.

(„Vy jste... sakra – sakra, vy jste...“)

Nedokončil, co chtěl říci; ale kdyby vedle něj nestála Lois, jistě by pokračoval: Vy dva jste nám přece provedli mnohem víc, než jen narušili spánek, že? Nevím jak Lois, ale já jsem měl v Účelu svůj klidný a tichý koutek... což znamená, že jste mi úmyslně udělili výjimku z pravidel, na jejichž dodržování celý život dohlížíte. Svým způsobem jsem se stal stejně prázdný jako ten chlápek, co ho máme najít. Jak to říkal Klotho? „Všechny sázky se ruší.“ To tedy má sakra recht.

Lois: („Říkal's něco o použití naší moci. Jaké moci?“)

Lachesis se k ní obrátil, viditelně potěšený změnou námětu hovoru. Sepnul ruce dlaněmi k sobě, a pak je ve zvláštním orientálním gestu opět otevřel. Na chvíli se mu mezi nimi objevily dva obrázky: Ralfova ruka, z níž při karatistickém seknutí vystřeluje výboj chladné modrého světla, a Loisin ukazováček, z něhož vylétají šedomodré světelné kuličky, připomínající jakési nukleární kapky kašle.

Ralf: („Dobře, tak tedy určitou moc máme – ta ale není spolehlivá. Je to jako kdyby...“)

Soustředil se a vytvořil vlastní obraz: ruce otevírající zadní část tranzistorového rádia a vyjímající dvě tužkové baterie, obalené šedo-bílou krustou. Klotho a Lachesis vražtili čela – nechápali.

Lois: („Chce vám sdělit, že to nedokážeme udělat pokaždé – a že i když se nám to povede, netrvá to dlouho. Baterie se nám hned vybijí.“)

Obličeje obou doktůrků se rozjasnily pochopením a pobaveným údivem.

Ralf: („Co je na tom k smíchu?“)

Klotho: /Nic... všechno. Ani si nedovedeš představit, jak zvláštní nám s Lois připadáte – jednu chvíli neuvěřitelně chytří a chápací, a hned nato neuvěřitelně naivní. Vaše baterie – jak je nazýváte – se nemohou vybit nikdy, protože vy oba stojíte v bezprostřední blízkosti nevyčerpatelného zásobníku energie. A předpokládáme, že o tom musíte vědět, protože jste z něj oba již čerpali./

Ralf: („O čem to proboha mluvíš?“)

Lachesis opět učinil ono zvláštní orientální gesto otevření dlaní. Tentokrát Ralf spatřil prkenně vzpřímenou paní Perrinovou, kráčejíci v auře barvy uniformy vojenské akademie. Spatřil šedivý zářivý paprsek, tenký a rovný jako bodlina dikobrazu, vylétající z této aury.

Obraz paní Perrinové byl nahrazen obrazem hubené ženy s kouřově hnědou aurou. Hledí z okna auta. Nějaký hlas – Loisin – říká: *Ach, Mino, no není to přímo rozkošný domek?* O chvíli později se ozývá tiché zasyčení a za krkem té ženy vystřeluje z aury úzký paprsek.

Pak se objevil třetí obrázek – krátce, ale zřetelně: Ralf prostrkává ruku pod sklo přepážky informací a chytá zápěstí ženy s oranžovou aurou... jenomže aura kolem jejího zápěstí okamžitě mění barvu na bledě fialovou.

Obraz pohasl. Lachesis a Klotho hleděli na Ralfa a Lois; ti zas s ohromením hleděli na ně.

Lois: („Ach, ne! To přece nemůžeme! Je to jako...“)

Obraz: dvě osoby v pruhovaném vězeňském oblečení a černých škraboškách na očích se po špičkách kradou z banky a nesou nadité pytle, potištěné po obou stranách symbolem dolaru.

Ralf: („Ne, je to mnohem horší, Je to jako...“)

Obraz: otevřeným oknem vlétá do ložnice netopýr; dvakrát zakrouží ve stříbřitém světle měsíce a promění se v Bélu Lugosiho v kápi a staromódním smokingu. Blíží se ke spící ženě – ne mladé paně v rozpuku, nýbrž staré paní Perrinové v tlusté flanelové noční košili – a sklání se nad ní, aby jí vysál auru.

Když se Ralf opět podíval na Lachese a Klotha, oba vehementně vrtěli hlavami.

Lachesis: /Ne! Ne, ne, ne! Velice se mýlíš! Nikdy tě nenapadlo, proč vlastně jste Smrtelní, proč se vaše životy počítají na desetiletí, a ne na staletí? Žijete tak krátce jen proto, že hoříte jako hranice dřeva! Když čerpáte energii z jiných Smrtelných, je to jako.../

Obraz: dítě na pobřeží moře; rozkošná holčička se zlatými vrkocy až po ramínka běží po pláži k místu, kde se lámou mořské vlny. V jedné ruce drží červený kyblíček z umělé hmoty. Kleká si a do kyblíčku nabírá vodu z nekonečného oceánu.

Klotho: /Jste jako to dítě, Ralfe a Lois – a ostatní Smrtelní jsou jako to moře. Už to chápete?/

Ralf: („Existuje skutečně v lidské rase tolik aurální energie?“)

Lachesis: /Pořád to ještě nechápeš. Tolik energie je.../

Lois mu skočila do řeči. Hlas se jí chvěl – možná strachem, možná vzrušením, to Ralf nedokázal rozlišit.

(„Tolik energie je v každém z nás, Ralfe. A tolik je také v každé lidské bytosti na Zemi!“)

Ralf tiše hvízdnul a pohlédl z Lachese na Klotha. Oba souhlasně přikyvovali.

(„Chcete říci, že tuhle energii můžeme čerpat z kohokoliv, kdo je zrovna po ruce? A že to je bezpečné pro lidi, kterým ji bereme?“)

Klotho: /Ano. Nijak jim neublížíte – stejně jako nevyprázdníte oceán dětským kyblíčkem./

Ralf doufal, že tomu skutečně tak je, protože až doposud měl představu, že on i Lois si nevědomky půjčují energii – bylo to jediné vysvětlení, na jaké dokázal pomyslet kvůli všem těm komplimentům, které v poslední době slychal. Všichni mu říkali, jak dobře vypadá, že už určitě spí dobře – musí, protože vypadá tak odpočatě a zdravě. Vypadá mladší.

Houby, pomyslel si, já totiž mladší jsem.

Měsíc opět zapadl a Ralf si uvědomil, že s východem slunce nastane páteční ráno. Byl nejvyšší čas, aby se vrátili k ústřední záležitosti celé diskuse.

(„Tak pojďme k věci, pánové. Proč jste se do tohotole všeho zamotali? A co vlastně máme zastavit?“)

A pak, ještě než někdo z nich stačil odpovědět, jím náhle problesklo poznání – příliš silné a přesvědčivé, než aby se dalo zpochybnit nebo potlačit.

(„Jde o Susan Dayovou, že? Chce zabít Susan Dayovou. Zavraždit ji.“)

Klotho: /Ano, ale.../ Lachesis: /... o to ale nejde.../

Ralf: („Ale jděte, pánové – nemáte dojem, že už nastal čas, abyste vyložili na stůl zbytek karet?“)

Lachesis: /Ano, Ralfe. Ten čas už nastal./

Od doby, kdy utvořili kruh a společně stoupali skrze patra budovy nemocnice, mezi nimi nedošlo téměř k žádným dotekům; teď však Lachesis položil svoji jako pírko lehkou paži kolem Ralfových ramen a Klotho vzal Lois za ruku, jako kdyby dvorný muž vedl dámu na taneční parket.

Vůně jablek, chuť medu, struktura vlny... tentokrát však Ralfovo potěšení z těchto smyslových vjemů nedokázalo překrýt hluboký neklid, který pocítil ve chvíli, kdy jím Lachesis otočil doleva a pak s ním šel k okraji střechy nemocnice.

Stejně jako řada jiných větších a významnějších měst bylo Derry postaveno na zeměpisně nejméně vhodném místě, jaké si původní osadníci mohli vybrat. Střed města stál na strmém úbočí údolí; v nejnižším místě tohoto údolí líně protékala zarostlou divočinou Lad říčka Kenduskeag. Z jejich vyhlídky na střeše nemocnice vypadalo Derry jako město, jehož srdce protnuta úzká zelená dýka... až na to, že za tmy byla tato dýka černá.

Jednu stranu údolí tvořily poněkud omšelé domy poválečného sídliště Old Cape a blýskavé a naleštěné nové obchodní středisko. Výstavbu na druhé straně údolí tvořila většina budov, jež mívají lidé na mysli, když mluví o ‚středu města‘. Střed Derry byl kolem návrší

Horní míle. K tomuto návrší vedla Witcham Street; stoupala k němu zpočátku přímo, pak se ale větvila do zmeti menších ulic (jednou z nich byla Harris Avenue), tvořících západní část města. V půlce návrší se od Witcham Street oddělovala Hlavní třída, vedoucí severozápadním směrem podél užší strany údolí. Tato část města se označovala také park Bassey. A pak, až téměř v nejvyšší části Hlavní ulice...

Lois, téměř sténajíc: („Kristepane, co to je?“)

Ralf se pokusil říci něco uklidňujícího, ale vydal ze sebe jen nezvučné zachroptění. Poblíž nejvyššího bodu Hlavní třídy se nad zemí vznášel jakýsi obrovský černý mrak deštníkovitého tvaru, zakrývající hvězdy, blednoucí s přicházejícím svítáním. Ralf se zpočátku snažil sám sebe přesvědčit, že to je jen kouř, že hoří některé z tamních skladišť... nebo možná i nepoužívané železniční depo poblíž Neibolt Street. Skladiště však byla dál na jih, staré depo zase víc na západ – a i kdyby nakrásně ten zlověstně působící muchomůrkovitý mrak skutečně byl kouřem, pak by ho nepochybně už dávno rozehnal vítr. A to se nedělo. Místo toho tam ta neslyšná kaňka prostě jen tak visela, černější než nejčernější temnota.

A nikdo ji nevidí, pomyslel si Ralf. Nikdo, jen já... a Lois... a holohlaví doktůrci. Ti zatracení holohlaví doktůrci.

Zašilhal, aby zjistil, nad čím se ten obrovitý sak na mrtvolu vznáší, i když vlastně ani nemusel; větší část života prožil v Derry a mohl ulicemi města provázet třeba se zavázanýma očima (tedy pokud by to nemusel dělat právě za volantem svého auta). Poznával budovu uvnitř toho saku na mrtvoly, zvláště když se teď začínalo nad horizontem rozlévat denní světlo. Prozrazovala ji plochá kruhová střecha, posazená na zakřivené fasádě z pálených cihel a skla. Tato ironická připomínka let padesátých, projektovaná slavným architektem (a bývalým obyvatelem Derry) Benjaminem Hanscomem, byla novým městským Společenským domem, postaveným na místě staré sokolovny, zničené během záplav v roce 1985.

Klotho se otočil a pohlédl na Ralfa.

/Tak vidíš, Ralfe, měl's pravdu – on skutečně chce zavraždit Susan Dayovou... a ne pouze Susan Dayovou./

Odmlčel se, pohlédl na Lois, a pak opět obrátil svůj vážný obličej k Ralfovi.

/Ten mrak – který vy oba zcela správně nazýváte sakem na mrtvo-
lu – znamená, že v určitém smyslu již provedl to, k čemu ho Atropos
navedl. Dnes večer se tam sejde více než dva tisíce lidí... a Ed Deep-
neau je chce všechny zabít. A nebude-li průběh událostí nějak změn-
něn, také je všechny zabije./

Lachesis se postavil svému kolegovi po bok.

/Jediní, kdo tomu mohou zabránit, jste vy dva, Ralfe a Lois./

* * *

Ralf v duchu viděl plakát se Susan Dayovou, nalepený v prázdné výloze mezi lékárnou Pomocná ruka a restaurací Pauza – nejvyšší čas. Pamatoval si i slova, načmáraná zvenku do špíny té výlohy: TUHLE PÍČU ZABÍT. Problém je totiž v tom, že něco podobného se v Derry stát skutečně může. Derry není tak úplně stejné, jako jiná města. Ralf měl pocit, že atmosféra v tomhle městě se od velkých záplav před osmi lety výrazně zlepšila, ale i přesto to tu dnes není ještě úplně stejné, jako v jiných městech. Derry je nějak zasažené zlem, a když to na jeho obyvatele padne, obvykle provedou nějaké obzvláště odporné věci.

Otřel si rty a na chvíli ho zarazil hedvábný, měkký dotek jeho ruky na rtech. Neustále mu různé maličkosti připomínaly, jak radikálně se jeho stav změnil.

Lois, vyděšeně: („A jakým způsobem to máme provést? Jak můžeme něco takového zarazit, když se nesmíme přiblížit ani k Atropovi, ani k Edovi?“)

Ralf si uvědomil, že teď už ji vidí úplně zřetelně; den se rozedníval rychlostí mžikové fotografie v jednom starém filmu o přírodě.

(„Zatelefonujeme, že hrozí bombový útok, Lois. To by mohlo vyjít.“)

Klotho vypadal dost vyděšeně; Lachesis si dokonce zaťukal prsty na čelo a nervózně pohlédl na jasnící se oblohu. Když pohlédl opět na Ralfa, byl jeho obličej plný čehosi, co mohlo být pečlivě maskovaná panikou.

/To nevyjde, Ralfe. Teď mě oba poslouvejte, a poslouvejte pořádně: ať už podniknete v nejbližších asi čtrnácti hodinách cokoliv, nesmíte podceňovat moc sil, které Atropos uvolnil, když nejprve objevil Eda, a pak mu odřízl šňůru života./

Ralf: („Proč by to nemělo fungovat?“)

Lachesis, hněvivě a zároveň se strachem: /My prostě nemůžeme pořád dokola odpovídat na tvoje otázky, Ralfe – od této chvíle si už budeš muset poradit sám. Víš přece, jak rychle plyne na tomto patře čas; pokud tady budeme setrvávat ještě déle, přijdete o možnost zastavit to, k čemu se dnes večer schyluje ve Společenském domě. Ty i Lois musíte opět sestoupit dolů. Prostě musíte!/
Klotho zvednutím ruky zarazil svého kolegu a obrátil se k Ralfovi a Lois.

/Odpovím ještě na tuhle poslední otázku – i když si jsem jist, že kdybyste jen trochu přemýšleli, dokázali byste si na ni odpovědět sami. Pokud jde o dnešní přednášku Susan Dayové, přišlo již třiadvacet telefonátů, hrožících bombou. Policie má ve Společenském domě psy cvičené na vyhledávání výbušnin; v posledních osmačtyřiceti hodinách se tam provádí rentgenová kontrola veškerých zavazadel a zásilek přicházejících do budovy, a provádějí se tam též pečlivé osobní kontroly. Vyhrůžky bombami se očekávaly a jsou brány vážně – v tomto případě se ale předpokládá, že takové vyhrůžky činí obhájci života, snažící se slečnu Dayovou odradit od konání přednášky./

Lois, bezvýrazně: („Ach, bože – chlapec dělal tak dlouho planý poplach, až...“)

Klotho: /Přesně tak, Lois./

Ralf: („A on má bombu? Má ji, co?“)

Střechu zalilo ostré slunce, stíny bzučících ventilátorů se natáhly jako stékající karamel. Klotho a Lachesis pohlédli na tyto stíny, a pak se podívali k východu, kde se nad horizontem vynořil vrcholek slunce – oba se stejným výrazem hrůzy v obličeji.

Lachesis: /Nevíme – a ani na tom nezáleží. Musíte prostě konání té přednášky zamezit – a to lze provést jediným způsobem: musíte přemluvit příslušnou osobu, která celou záležitost organizuje, aby přednášku Susan Dayové odvolala. Rozumíte? Susan Dayová nesmí

dnes večer ve Společenském domě vystoupit? Eda zastavit nedokážete a k Atropovi se nesmíte ani přiblížit, takže musíte zastavit Susan Dayovou./

Ralf: („Ale...“)

Ústa mu nezavřel ani sluneční svit, ani zoufalství a strach v obličejích holohlavých doktůrků. Zavřela mu je Lois. Přikryla mu ústa a krátce, avšak rozhodně zavrtěla hlavou.

(„Už dost. Musíme sestoupit, Ralfe. Okamžitě.“)

Hlavou mu bzučely otázky jako hejno komárů – pokud ale Lois říká, že není čas, tak není čas. Pohlédl na slunce; spatřil, že se už vyhouplo nad horizont celé, a přikývl. Objal ji v pase.

Klotho, s úzkostí: /Nezklamte nás, Ralfe a Lois./

Ralf: („Šetři si hecování, prcku. Nejsme na fotbale.“)

Než kdokoliv stačil odpovédět, Ralf zavřel oči a soustředil se na pád do světa Smrtných.

19. KAPITOLA

Opět pocítil ono lupnutí a do tváře mu najednou vál chladivý ranní vítr. Ralf otevřel oči a pohlédl na ženu vedle sebe. Na chvíli viděl její auru, povlávající za ní jako gázový závoj za róbou nevěsty – a pak už to byla zase jen Lois. Vypadala o dvacet let mladší než před týdnem... a také dost nepatříčně v lehkém převlečnicku a lehkých šatech – tady, na asfaltové střeše nemocnice.

Roztrásla se chladem; Ralf ji k sobě přitáhl. Po Lachesovi a Klothovi nebylo ani vidu, ani slechu.

I když právě teď možná stojí přímo za námi, pomyslel si Ralf. A taky vlastně nejspíš stojí.

Náhle si znovu musel připomenout ten známý slogan trhovce – o tom, že kdo chce hrát, musí platit; tak jen račte vstoupit, pánové a dámy, a prachy na dřevo. Jenomže v tomhle případě si nehraje on, nýbrž hraje se s ním. A na co se hraje? Na hlupáka, pochopitelně. Proč vlastně má ten pocit?

Protože existuje spousta věcí, které ti nikdy nedošly, ozvala se mu v hlavě Carolyn. Nalíčili na tebe spoustu lákavých falešných stop, aby ses k tomu hlavnímu dostal až ve chvíli, kdy už bude příliš pozdě klást otázky, na něž by ti nechtěli odpovídat... a něco takového se určitě neděje jen náhodou – nebo si snad myslíš, že ano?

Ne. To si tedy skutečně nemyslí.

Pocit, že je neviditelnýma rukama postrkovaný do temného tunele, kde na něj může číhat cokoliv, byl teď znovu silný. Pocit, že je s ním manipulováno. Cítil se malý... zranitelný... a odepsaný.

„N-no, t-tak jsme z-zase z-zpátky,“ řekla Lois, drkotajíc zuby. „Kolik myslíš, že je asi hodin?“

Měl pocit, že by mohlo být kolem šesté, když ale pohlédl na hodinky, celkem bez překvapení konstatoval, že se mu zastavily. Není divu – už si ani nevzpomínal, kdy je naposledy natahoval. Možná v úterý ráno.

Sledoval Loisin pohled směrem na jihozápad a spatřil Společenský dům, tyčící se jako ostrov uprostřed oceánu parkoviště. V ranním

slunci, odrážejícím se od zakřivených ploch oken, připomínal zvětšenou verzi nějaké kancelářské budovy. Obrovský sak na mrtvolu, ještě před malou chvílí ho zahalující, byl pryč.

Ale kdepak, vůbec není pryč. Jen si nic nenalhávej, starý brachu. Sice ho právě teď nevidíš, ale zcela určitě tam je, to si piš.

„Málo,“ řekl a přitáhl ji k sobě ještě pevněji, zatímco nárazy větru mu odfoukávaly vlasy – v nichž teď měl mezi šedinami již více než polovici černých – s čela. „Ale obávám se, že brzy už bude hodně.“

Pochopila a přikývla. „Kde jsou Lachesis a Klotho?“

„Nejspíš na nějakém patře, kde jim tolik nemrzne zadek jako nám tady. Jdeme. Musíme zkusit nějaké dveře a zmizet už z téhle střechy.“

Ještě chvíli stála na místě, třásla se chladem a hleděla na město. „Co asi podniknul?“ zeptala se tiše. „Jestliže tam neukryl bombu, co vlastně mohl podniknout?“

„Možná tam bombu ukryl, a ti psi s fajnovými čumáky ji ještě ne našli. Nebo je to něco, na co ti psi nejsou vycvičeni. Někde za trámem zastrčený kanystr – s něčím hnusným, co Ed vyrobil v koupelně. Chemií si přece vydělává na živobytí... tedy vydělával – ještě než hodil práci za hlavu a stal se na plný úvazek psychopatem. Klidně si může usmyslet, že je zaplunuje jako krysy.“

„Ach bože, Ralfe!“ Položila si ruce na prsa a hleděla na něj hrůzou rozšířenýma očima.

„Pojď, Lois. Musíme pryč z téhle příšerné střechy.“

Tentokrát už ho poslechla. Ralf ji vedl směrem ke dveřím... s nadějí, že budou mít štěstí a najdou je odemčené.

„Dva tisíce lidí,“ téměř zasténala, když došli ke dveřím. Ralf pocítil úlevu, když se mu podařilo otočit dveřní kouli; než však stačil dveře otevřít, chytila ho Lois za zápěstí. Zvedla k němu obličej v zoufalé naději. „Možná nám ti mužičci lhali, Ralfe – možná si jen vyřizují nějakou vlastní záležitost, kterou my nedokážeme ani pochopit, a lžou.“

„Nezdá se mi, že umějí lhát,“ řekl pomalu. „V tom je právě ten problém, Lois – oni lhát neumějí. A pak je tady přece tohle.“ Ukázal směrem ke Společenskému domu – na temný poklop, který sice nebylo vidět, ale o němž oba věděli, že tam je. Lois se tím směrem ani ne-

ohlédla. Místo toho položila svoji studenou ruku na jeho, otevřela dveře a oba se vydali po schodech dolů.

* * *

Ralf otevřel dveře u paty schodiště a nakoukl do chodby šestého patra; byla prázdná. Vklouzli do ní a namířili si to k výtahům. Pak se ale zastavili před otevřenými dveřmi místnosti, označené nápisem vyvedeným jasně červenými písmeny: LÉKAŘI – ODPOČÍVÁRNA. Byla to místnost, kterou zahlédli při svém průchodu budovou na střechu s Klothem a Lachesem – na stěnách zvlněné reprodukce děl Winslowa Homera, na vařiči konvice z varného skla, ohyzdný moderní nábytek. Místnost byla prázdná, ale televize u stěny běžela; jejich stará známá Lisette Bensonová právě četla ranní zprávy Ralf si vzpomněl na den, kdy seděli s Lois a Billem v Loisině obývacím pokoji, cpali se makaróny se sýrem a sledovali zpravodajství Lisette Bensonové z protestního pochodu spojeného s házením panenek na kliniku Péče o ženu. Náhle ho napadlo, že Bill McGovern už nikdy neuvidí Lisette Bensonovou, už nikdy nezapomene zamknout přední dveře – a jako listopadová sprška ho z té nenahraditelné ztráty zalil jakýsi studený pocit. Pořád ještě tomu nedokázal uvěřit. Jak je možné, že Bill zemřel tak rychle a neokázale? *To by se mu určitě nelíbilo*, pomyslel si Ralf, *a nejen proto, že by považoval úmrtí na srdeční zástavu u nemocniční chodbě za prohřešek proti dobrému vkusu. Považoval by to navíc i za ochotnické divadlo.*

Ale přece jasně viděl, že se to stalo – a Lois teď určitě cítí, že ho něco zevnitř užírá. Vrátil se proto opět k obrazu onoho obrovského saku na mrtvolu, zahalujícího Společenský dům – i k tomu, co se stane, pokud se jim nepodaří tu přednášku překazít. Opět vykročil směrem k výtahu, ale Lois ho zadržela. Fascinovaně sledovala televizní zprávy.

„... se značně uleví, až bude po dnešní přednášce Susan Dayové, feministické zastánkyně práva na interrupci,“ říkala právě Lisette Bensonová. „Policie však v tomto ohledu není jediná. Zdá se, že jak zastánci života, tak obhájci možnosti volby, cítí napětí vznikající s blížící se možností konfrontace. Přímou na místě u Společenského do-

mu se teď nachází náš reportér John Kirkland, který nás seznámí s nejnovějším vývojem situace. Johně?“

Bledý zasmušilý muž, stojící vedle Kirklanda, byl Dan Dalton. Velká placka na jeho košili zobrazovala v červeném diagonálně přeškrtnutém kruhu skalpel, padající na plod v embryální poloze. Kamera zabírala asi deset policejních vozů a v pozadí pak dva mikrobusey zpravodajských štábů, jeden s logem celonárodní televizní společnosti NBC. Přes trávník právě přecházel uniformovaný policista se dvěma německými ovčáky na vodítku.

„Přesně tak, Lisette. Jsem před Společenským domem, a náladu zde lze označit jako obavy a tiché odhodlání. Je tu se mnou pan Dan Dalton, prezident organizace Přátelé života, která se vehementně zasažuje o zrušení vystoupení slečny Dayové. Pane Daltone, souhlasil byste s tímto hodnocením situace?“

„Že je vzduch plný obav a odhodlání?“ zeptal se Dalton. Ralfovi se zdálo, že jeho úsměv je zároveň nervózní i pohrdlivý. „Ano, i tak se to dá říct. My skutečně máme obavy, že Susan Dayová, jakožto jeden z největších neobviněných zločinců této země, uspěje ve svém úsilí zamlžit zásadní otázku, o kterou zde v Derry běží: vraždění dvanácti až patnácti bezbranných nenarozených dětí dnes a denně.“

„Ale pane Daltone...“

Dalton ho nenechal mluvit. „A proto vyslovujeme odhodlání před zraky celého národa dokázat, že nejsme svolní být hodnými nacisty, že ne všichni jsme se nechali zastrašit požadavkem tak zvané politické korektnosti.“

„Pane Daltone...“

„A jsme také odhodláni před zraky celého národa ukázat, že někteří z nás stále ještě dokáží bránit své přesvědčení a plnit tak svoji svatou povinnost, uloženou nám milovaným Pánem...“

„Pane Daltone, plánují zde Přátelé života nějaký druh násilného protestu?“

Ta otázka ho na chvíli umlčela – a alespoň dočasně mu z obličeje zmizela jakási vybuzená, až nepřirozená vitálnost. Ralf si povšiml jedné znepokojivé věci: pod vším tím Daltonovým napařováním prosvítal docela obyčejný strach.

„Násilí?“ řekl konečně. Vyslovil to slovo opatrně – jako něco, co by mu při nesprávném zacházení mohlo v ústech zanechat ošklivou pachů. „Kristepane, nikoliv. Přátelé života odmítají myšlenku, že by dvojnásobné zlo někdy mohlo přinést dobro. Hodláme uspořádat mohutnou demonstraci – v našem boji nás podpoří obhájci života z Augusty, Portlandu, Portsmouthu, a dokonce i Bostonu – ale k žádnému násilí nedojde.“

„A co Ed Deepneau? Můžete mluvit i za něj?“

Daltonovy rty, již tak sevřené v pouhou úzkou štěrbinu, teď jako by zmizely úplně. „Pan Deepneau již není ve spojení s Přáteli života,“ řekl. Ralfovi se zdálo, že v Daltonově hlase registruje jak strach, tak vztek. „Ani – Frank Felton, Sandra McKayová a Charles Pickering – pro případ, že jste měl v úmyslu ptát se i na ně.“

Pohled Johna Kirklanda do kamery byl krátký, ale zato výmluvný. Říkal, že Dan Dalton je praštěný přinejmenším pytlek písku.

„Chcete tedy říci, že Ed Deepneau a ti další lidé – omlouvám se, ale ty neznám – vytvořili svoji vlastní protiinterupční skupinu? Jakou si odnož?“

„My nejsme proti interrupcím, my jsme *pro život!*“ vykřikl Dalton. „V tom je velký rozdíl – ten ovšem vám, reportérům, nejspíš uniká!“

„Nevíte tedy, kde se Ed Deepneau nachází, nebo co chystá – pokud vůbec něco chystá?“

„Nevím kde je – a ani mne to nezajímá; stejně tak se nestarám o jeho... nějakou *odnož*.“

Ale stejně máš strach, pomyslel si Ralf. A když má takový farizejský hajzlík jako ty strach, tak na mě padá přímo hrůza.

Dalton se dal na ústup. Kirkland, který se zřejmě rozhodl, že ho ještě úplně nevyždímal, se vydal za ním, popotahuje přitom šňůru mikrofonu.

„Ale pane Daltone, není snad pravda, že během svého členství v organizaci Přátelé života to byl právě Ed Deepneau, který stál za uspořádáním hned několika násilných protestů – včetně té zářijové demonstrace, při níž byly panenky, napuštěné umělou krví, házeny na...“

„Vy jste všichni stejní, že?“ zeptal se Dan Dalton. „Budu se za vás modlit, příteli.“ Odkráčel z obrazu.

Kirkland za ním chvíli s pobavením hleděl, a pak se opět obrátil ke kameře. „Pokoušeli jsme se získat i stanovisko zástupce opačné strany – slečny Gretchen Tillburyové, která si z pověření organizace Péče o ženu vzala na starost koordinování celé této akce. Bohužel se nám ji však nepodařilo zastihnout. Podle určitých pramenů se slečna Tillburyová nachází v High Ridge, což je útulek pro ženy a zároveň instituce ve vlastnictví a správě organizace Péče o ženu. Údajně se svými spolupracovníky doladuje poslední podrobnosti akce, kterou – jak doufají – bude dnešní bezpečná a poklidná demonstrace a přednáška ve Společenském domě.“

Ralf pohlédl na Lois a řekl: „Dobře – tak alespoň víme, kam teď musíme jít.“

Záběr přeskočil do studia na Lisette Bensonovou. „Johne, existují nějaké reálné náznaky možného násilí ve Společenském domě?“

Opět záběr Johna Kirklanda, který se mezitím vrátil na své původní stanoviště před policejními vozy. Před kravatou ukazoval na kameru nějaký malý bílý obdélník. „Soukromá bezpečnostní služba našla dnes ráno se svítáním na trávníku před Společenským domem stovky takovýchto kartiček. Jeden z pracovníků této bezpečnostní služby uvedl, že zahlédl vozidlo, z něhož byly rozhazovány. Měl to být cadillac z konce šedesátých let, buď hnědé nebo černé barvy. Bohužel nezachytil poznávací značku – ale uvedl, že na zadním nárazníku to auto mělo samolepku se sloganem POTRAT JE VRAŽDA, NE VOLBA.“

Opět střih do studia, kde Lisette Bensonová vypadala velice zaujatě. „A co je vlastně napsáno na těch kartičkách, Johne?“

Střih na Kirklanda.

„Dá se říci, že jde o takovou hádanku.“ Pohlédl na kartičku. „Citují: ‚Máte v revolveru jen dva náboje, a jste v místnosti s Hitlerem, Stalinem a příznivcem potratů. Jak se zachováte?‘“ Kirkland pohlédl opět do kamery a řekl, „Odpověď je natištěná na druhé straně, Lisette. Zní: ‚Střelíte dvakrát na příznivce potratů.‘“

Zde je John Kirkland, v živém vysílání ze Společenského domu v Derry.“

„Umírám hlady,“ prohlásila Lois, zatímco Ralf opatrně manévroval oldsmobilem při hledání výjezdu z toho prokletého parkoviště... najde-li příslušnou značku, dojde nepochybně i na jídlo. „A pokud přeháním, tak opravdu jen nepatrně.“

„Já taky,“ řekl Ralf. „Když se vezme v úvahu, že jsme od úterka nejedli, ani není divu. Cestou do High Ridge se stavíme na pořádnou snídani.“

„Máme čas?“

„Uděláme si ho. V každém boji jde vlastně hlavně o žaludek.“

„To je sice možné, ale já se právě teď na žádný boj necítím. Víš kde...“

„Bud' chvíli zticha, Lois.“

Šlápl na brzdu, řadicí páku dal do parkovací polohy a poslouchal. Zpod kapoty se ozývalo jakési klepání, které se mu moc nelíbilo. Jistě, betonové stěny kolem každý zvuk zesilují, ale přesto...

„Ralfe?“ ozvala se neklidně. „Neříkej mi, že s tím autem je něco v nepořádku. Tohle mi prostě neříkej, rozumíš?“

„Nejspíš je v pořádku,“ řekl a opět se pomalu rozjel směrem k dennímu světlu. „Asi jsem jen trochu vyšel ze cviku – od smrti Carolyn jsem s tím nejel. Už jsem zapomněl, jaké zvuky vydávalo. Ale ty ses mě chtěla na něco zeptat, ne?“

„Jestli víš, kde je ten útulek. High Ridge.“

Ralf zavrtěl hlavou. „Někde u Newportu – to je jediné, co vím. Mám dojem, že ženy z toho útulku snad mužům ani nesmějí udávat adresu. Napůl jsem doufal, že o tom budeš něco vědět ty.“

Lois zavrtěla hlavou. „Díky bohu jsem se do podobných útulků nemusela nikdy uchylovat. Budeme jí muset zavolat. Té Tillburyové. Už ji znáš, byla přece u tebe s Helenou. Tak jí zavolej – tebe určitě vyslechne.“

Věnovala mu krátký pohled, který ho potěšil – *Tebe by přece vyslechl každý, kdo má v těle trochu citu, Ralfe*, říkal ten pohled – ale Ralf jen zavrtěl hlavou. „Klidně se vsadím, že dneska bude brát pouze a jen hovory ze Společenského domu, nebo kde dneska vlastně Susan

Dayová bude či je.“ Pohlédl na ni. „Ale stejně má ta ženská odvalu, vydat se sem. Buď to, nebo má v hlavě jen piliny.“

„Nejspíš trochu od obojího. Když nám Gretchen Tillburyová nevezme hovor, tak jak se s ní spojíme?“

„Podívej, něco ti řeknu. Větší část toho, co by Faye Chapin nazval mým skutečným životem, jsem pracoval jako obchodní cestující – a vsadím se, že když je třeba, ještě v sobě dokážu vybudit trochu invence.“ Vzpomněl si na tu ženu s oranžovou aurou za přepážkou informací a zašklebil se. „A možná dokážu i přesvědčit.“

„Ralfe?“ V hlase měla úzkost.

„Copak, Lois?“

„Tohle mi připadá jako skutečný život.“

Poklepal jí po rameni. „Vím, co mi chceš říct.“

* * *

Z budky u výjezdu z parkovací garáže nemocnice vykoukl známý obličej; zářil v něm přívětivý škleb, odhalující značně pochroumaný a neúplný chrup.

„Hééj, Ralfe, ste to vy? No jasně že jo! Paráda! Paráda!“

„Trigger?“ zeptal se Ralf pomalu. „Trigger Vachon?“

„A kdo jinej!“ Trigger si odhrnul s čela hnědé vlasy, aby lépe viděl na Lois. „A kdo je ta krasavice s váma? Tu přece vodněkud znám!“

„Lois Chasseová,“ řekl Ralf a našmátral na palubní desce parkovací lístek. „Nejspíš jsi znal jejího manžela, Paula...“

„No jasně že jo!“ zahulákal Trigger. „Dyt' sme spolu, kurva, vo nedělích chodili střílet – někdy v sedumdesátým, možná jednasedumdesátým! No paráda! Jakkpak se Paulovi po těch letech vede, paní?“

„Pan Chasse před necelými dvěma lety zemřel,“ řekla Lois.

„A sakra! To mě teda moc mrzí. Byl to fajnověj chlap, tenhle Paul Chasse. Světovej chlap. Každěj ho měl rád.“ Trigger vypadal tak zničeně, jako kdyby mu oznámila, že se to stalo právě dnešního rána.

„Děkuji vám, pane Vachone.“ Lois se podívala na hodinky, a pak vzhledla k Ralfovi. Jako tečka za konverzací jí zakručelo v žaludku.

Ralf mu otevřeným oknem vozu podal parkovací lístek; v okamžiku, kdy ho Trigger od něj bral, si Ralf náhle uvědomil, že z natištěného data se pozná, že tu byli s Lois od úterního večera. Téměř šedesát hodin.

„A co ten tvůj džob u čistíren, Trigu?“ zeptal se chvatně.

„Ááá, vylili mě,“ řekl Trigger. „To sem vám ještě neřikal? Vylili skoro každého. Nejdřív mě to dost štvalo, pak sem se ale vod dubna chytil tady, a... héééj! Je to tady vo moc lepší. Když se zrovna nic neděje, tak čumím na televizi; nikdo na mě netroubí jako blázen, když se na křižovatce nerozjede hned v tý chvíli, co na semaforu naskočí zelená. Stejně nechápu, proč všichni pořád tak spěchaj, aby už byli zas na nějakým jiným místě. A něco vám povím, Ralfe: v tý zasraný dodávce byla stejně furt zima jak v prdeli. Dáma promine.“

Lois nereagovala. Zdálo se, že si právě s velkým zájmem kontroluje stav svých nehtů. Ralf zatím s úlevou sledoval, jak Trigger mačká parkovací lístek a háže ho do odpadkového koše, aniž na něj pohlédl. Zmáčkl jeden z knoflíků na pokladně a na světelné tabuli za sklem budky naskočila suma \$0.00.

„Teda Trigy, to je od tebe moc milý,“ řekl Ralf.

„Ááá, to nestojí za řeč,“ prohlásil Trigger a s velkorysým gestem stiskl jiný knoflík. Závora před autem se zvedla. „Rád sem vás viděl. Hele, pamatujete se ještě – tenkrát u toho letiště? Kurva! Vedro jak v prádelně a ty dva volové si málem rozbili držku. Pak lilo jak z konve. A padaly kroupy. Svez sem vás tenkrát domů. Vod tý doby sme se viděli snad jen jednou nebo dvakrát.“ Pohlédl na Ralfa pozorněji. „Teda Ralfe, dneska vypadáte vo moc líp, než tenkrát, to vám řeknu. Kurva, dneska vypadáte maximálně na pětapadesát. Paráda!“

Lois opět zakručelo v žaludku, tentokrát ještě hlasitěji. Dál si prohlížela ruce.

„Ale cítím se o hodně starší,“ řekl Ralf. „Poslyš, Trigy, rád jsem tě viděl, ale my už musíme...“

„Kurva,“ řekl Trigger a rozostřil zrak. „Něco jsem vám chtěl říct, Ralfe. Aspoň teda myslím. Něco vo tom dnu. Sakra, ta moje palice mi nák přestává sloužit!“

Ralf ještě chvíli čekal, lapený v nepohodlné pozici mezi zvědavostí a netrpělivostí. „Tak z toho si nic nedělej. To mně neslouží už dlouhá léta.“

„Kurva, co to jen...?“ ptal se Trigger sám sebe. Hleděl na strop budky, jako kdyby odpověď byla napsaná právě tam.

„Ralfe, už vážně musíme jet,“ řekla Lois. „Nejde přece jen o snídani.“

„Ano. Máš pravdu.“ Pomalu se rozjel. „Až na to přijdeš, Trigy, brkni mi. Jsem v seznamu. A rád jsem tě viděl.“

Trigger Vachon vůbec nereagoval; vlastně už Ralfa vůbec nevnímal. „Bylo to něco, co sme tam viděli?“ tázal se stropu. „Nebo co sme udělali? Kurva!“

Hleděl do stropu a drbal se na hlavě, zatímco Ralf zabočil doleva, naposledy mu zamával a zamířil se svým oldsmobilem k nízké cihlové budově, sídlu Péče o ženu.

* * *

V tuto ranní hodinu zajišťoval ostrahu kliniky jen jediný příslušník bezpečnostní služby a široko daleko nebylo vidět jediného demonstranta. Jejich nepřítomnost Ralfovi připomněla všechny ty příběhy z džungle, na něž – jako malý kluk chodil do kina – zvláště ty jejich partie, kdy bubny domorodců náhle utichnou a hlavní hrdina – Jon Hall nebo Frank Buck – se obrátí ke svému nosiči a prohlásí, že se mu to ticho nějak nelíbí. Hlídač vytáhl z podpaží blok, zašilhal na Ralfovo auto a něco si zapsal – nejspíš číslo, pomyslel si Ralf. Pak se k ním vydal loudavým krokem přes nakrátko zastřižený trávník.

Ralf zajel podél stěny budovy do jednoho ze šikmých parkovacích míst. Vystoupil a obešel auto, aby otevřel dveře Lois, jak byl zvyklý.

„Jak chceš zvládnout tohle?“ zeptala se ho, když jí podával ruku a pomáhal z auta.

„Asi si budeme muset trochu vymyšlet, ale nesmíme to přehánět. Platí?“

„Platí.“ Nervózně si uhladila plášť a pak vyslala směrem k hlídačovi oslnivý úsměv „Dobré ráno, strážníku.“

„Dobrýtro.“ Vyhrnul si rukáv a pohlédl na hodinky „Mám dojem, že tam teď mimo služby v recepci a uklízečky ještě nezastihnete nikoho.“

„My jdeme právě za recepční,“ řekla Lois vesele. Pro Ralfa to byla novinka. „Za Barbie Richardsovou. Její teta Simona má pro ni nějaký vzkaz. Něco důležitého. Jen jí řekněte, že přišla Lois Chasseová.“

Hlídač si to chvíli přebíral v hlavě; pak kývl směrem ke dveřím. „To nebude třeba. Klidně jděte dál, paní.“

Lois se usmála ještě zářivěji. „Vyřídíme to raz dva – vid', Nortone?“

„Spíš ještě dřív,“ souhlasil Ralf. Když přišli bliž k budově, a hlídač už byl z doslechu, naklonil se k ní a zamumlal: „Norton? Kristepane, Lois, proč právě Norton?“

„Bylo to první jméno, které mne napadlo,“ odpověděla. „Nejspíš jsem zrovna musela myslet na ten film *Líbánky* – Ralf a Norton, pamatuješ se?“

„Ano,“ řekl. „Jednoho dne, Alice... bác! Přímo na měsíc!“

Dvoje dveře byly zamčené, ale třetí – úplně vlevo – je vpustily dovnitř. Ralf stiskl Lois ruku; opětovala jeho stisk. Současně pocítil, jak se jeho soustředění zaostřuje, jak se mu zužuje a zjasňuje vůle i vědomí. Všude kolem něj jako kdyby oko světa nejprve mrklo a pak se otevřelo dokořán. Všude kolem nich obou.

Prostor recepcce byl až téměř ostentativně prostý. Na stěnách visely hlavně plakáty zahraničních cestovních kanceláří, které je rozesílají za cenu poštovního do všech koutů světa. Jedinou výjimkou byla velká černobílá fotografie na pravé straně pultu recepcce. Mladá žena v těhotenských šatech, sedící na barové stoličce, v jedné ruce sklenku Martini. JSI-LI GRAVIDNÍ, NIKDY NEPIJ SAMA, zněl text pod fotografií. Nikde ani nejmenší připomínka skutečnosti, že v nějaké místnosti – nebo místnostech – za tímto příjemným, ničím nápadným úředním prostorem, se provádějí interrupce.

No jasně, pomyslel si Ralf, a co jsi čekal? Reklamu na potraty? Plakát, a na něm čerstvě potracené plody v kontejneru na odpadky – mohl by viset třeba támhle mezi ostrovem Capri a italskými Alpami? Zpátky do trepek, Ralfe.

Po jejich levici utírala nějaká asi padesátiletá robustní žena desku skleněného stolku; poblíž ní stál vozík s různými mycími potřebami. Zahalovala ji tmavomodrá aura plná nezdravých černých teček, rojících se jako podivný hmyz v místech, kde měla plíce a srdce. Hleděla na příchozí s neskrývanou podezřívavostí.

Přímo před nimi seděla další žena, pozorně si je prohlížející – i když bez obvyklé podezřívavosti vrátných. Ralf ji poznával – viděl ji v televizních zprávách v den toho incidentu s házením panenek. Neteř Simone Castonguayové měla tmavohnědé vlasy, bylo jí asi pětatřicet a i v tuto ranní hodinu vypadala nádherně. Seděla za přísně působícím šedým, kovovým stolem – perfektně s ní ladícím – a zahalovala ji aura v barvě lesní zeleně, evidentně mnohem zdravější, než byla aura uklízečky. V rohu desky stolu stála váza z broušeného skla s kyticí podzimních květin.

Zkusmo se na ně usmála – Lois patrně ještě nepoznala – a ukázala prstem na hodiny na stěně. „Otevíráme až v osm,“ řekla, „a dneska u nás stejně v žádném případě nepořídíte. Všichni doktoři jsou pryč – doktorka Hamiltonová sice zajišťuje službu, ta vás ale nejspíš nepřijme. Dnes se děje spousta věcí – je to pro nás všechny velký den.“

„Já vím,“ řekla Lois a ještě jednou Ralfovi stiskla ruku, než ji pustila. Na okamžik v duchu zaslechl její hlas – velice slabě, jako nějaký přeslech v telefonním rozhovoru, ale přesto slyšitelně.

(„Zůstaň stát, kde jsi, Ralfe. Má...“)

Lois mu poslala obrázek ještě prchavější než její sdělení; zmizel téměř ve stejném okamžiku, kdy ho Ralf spatřil. Tento druh konverzace byl mnohem snazší na oněch vyšších patrech – Ralfovi ale k pochopení stačilo i to, co se mu podařilo zachytit. Ruka, kterou Barbara Richardsová ukazovala na hodiny, teď spočívala klidně na desce stolu; druhou však měla pod stolem, kde na jedné jeho straně – ve výši kolena – bylo malé bílé tlačítko. Pokud by se kdokoliv z nich začal chovat nějak nepatřičně, stiskla by tlačítko a přivolala nejdřív toho chlapíka, co vartuje před budovou, a pak nejspíš všechny černé šerify z Derry

Na mě si dává větší pozor, protože jsem chlap, pomyslel si Ralf.

Jak se Lois blížila k recepčnímu stolu, napadla Ralfa zneklidňující myšlenka; stávající situace v Derry – podvědomá, avšak reálná dis-

kriminace pohlaví – by mohla této hezké tmavovlásce ublížit... mohla by ji i zabít. Vzpomněl si, jak mu Leydecker říkal, že do užšího kádru Edových bláznivých spolubojovníků patří i jedna žena. *Těstovitá pokožka*, říkal, *spousta nežidů, brýle silné jako čočky triedru*. Jmenuje se Sandra – jak dál, to si už nepamatuje. Kdyby se tahle Sandra blížila ke stolu slečny Richardsové tak, jako se k němu teď blíží Lois, kdyby otevřela kabelku a sáhla do ní, jestlipak by ta dívka v auře barvy lesní zeleni stačila stisknout to skryté tlačítko?

„Ty se na mne asi už nepamatuješ, Barbaro,“ říkala Lois, „protože jsme se od doby, co jsi ještě byla na škole, moc často nevidaly. Chodila jsi tenkrát s tím klukem Sparkmeyerovým...“

„Ach bože, Lennie Sparkmeyer, ten mi už dávno vypadl z hlavy,“ řekla Barbara Richardsová a trochu rozpačitě se zasmála. „Ale na vás si pamatuji. Lois Delanceyová. Chodila jste s tetou Simonou na karty. Pořád ještě hrajete?“

„Jsem Chasseová, ne Delanceyová – a karty hrajeme pořád.“ Lois byla viditelně potěšená, že si na ni Barbara vzpomněla; Ralf jen doufal, že kvůli tomu nezapomene, proč sem vlastně přišli. Ale obával se zbytečně. „Proč jsem vlastně tady – posílá mě Simone se vzkazem pro Gretchen Tillburyovou.“ Vytáhla z kabelky kousek papíru. „Mohla bys jí ho vyřídit?“

„Velice pochybuji, že bych s ní mluvila,“ řekla slečna Richardsová. „Bude mít dneska velkou honičku, jako my všichni. Vlastně ještě větší.“

„To si dovedu představit,“ Lois se usmála. „Ono to stejně nijak zvlášť nespěchá. Gretchen má neteř, která dostala stipendium na univerzitě v Hampshire. Napadlo tě někdy, že když mají lidi vyřídit nějakou špatnou zprávu, jsou mnohem aktivnější, než když jde o zprávu dobrou? Je to zvláštní, co?“

„Taky myslím,“ řekla slečna Richardsová a sáhla po přeloženém papíru. „V každém případě mi bude potěšením dát tohle Gretchen do...“

Lois ji chytila za zápěstí a záblesk šedavého světla – tak zářivý, až Ralf musel přivřít oči, aby ho neoslepil – skočil na ženinu paži, rameno a krk. Krátce se jí zatočil kolem hlavy a pak zmizel.

Ne, nezmizel, pomyslel si Ralf. Nezmizel, zaběhl dovnitř.

„Co to bylo?“ zeptala se uklízečka podezřívavě. „Co to bylo za ránu?“

„Výfuk nějakého auta,“ řekl Ralf. „Co jiného.“

„Pche,“ řekla. „Zatracený chlapi, dycky si myslej, že všechno vědí nejlíp. Slyšela’s to, Barbie?“

„Ano,“ řekla slečna Richardsová. Měla úplně normální tón hlasu a Ralf si byl jist, že uklízečka nemůže vidět perlově šedý opar v jejích očích. „Nejspíš má pravdu, ale mohla bys to zkontrolovat venku, s Peterem? Opatrnosti není nikdy nazbyt.“

„To máš sakra pravdu,“ řekla uklízečka. Odložila láhev s čistícím prostředkem na sklo, šla ke dveřím (ještě stačila Ralfa oblažit posledním nevlídným pohledem, který říkal, *Sice seš už starej, ale ani to tě neomlouvá – pind’oura v kalhotech ještě pořád máš*) a vyšla ven.

Jakmile vyšla, Lois se naklonila přes stůl: „Barbaro, můj přítel a já musíme ještě teď ráno mluvit s Gretchen,“ řekla. „Osobně.“

„Není tady. Je v High Ridge.“

„Řekni nám, jak se tam dostaneme.“

Pohled slečny Richardsové sklouzl na Ralfa. Šedivé oči bez panek měla velice zmatené. Ralfovi to připadalo, jako kdyby se díval na klasickou sochu, která nějakým zázrakem ožila. Její tmavomodrá aura výrazně vbledla.

Ne, pomyslel si. Jen ji dočasně ovládla Loisina šed’.

Lois se krátce ohlédla, sledovala směr pohledu Barbary Richardsové na Ralfa, a pak se k ní znovu otočila. „Ano, je to muž, ale v tomhle případě to je úplně v pořádku. Na to mohu přísahat. Nikdo z nás nechce ublížit ani Gretchen Tillburyové, ani jiné ženě v High Ridge – ale musíme s ní mluvit; *tak nám řekni, jak se tam dostaneme*.“ Opět se dotkla její ruky, a slečně Richardsové opět proběhl paží šedavý záblesk.

„Neubližuj jí,“ řekl Ralf.

„Neubližím, ale musí mluvit.“ Naklonila se k ní. „Tak kde to je? Dělej, Barbaro, mluv.“

„Z Derry vyjedete po silnici číslo 33,“ řekla. „Je to stará silnice na Newport. Asi po patnácti kilometrech jízdy narazíte na levé straně na

velký červený statek. Za ním stojí dvě stodoly. Musíte zahrnout za nimi první cestou doleva...“

Uklízečka se vrátila. „Peter neslyšel nic...“ Náhle se zarazila – možná se jí nelíbil způsob, jakým byla Lois nakloněná přes stůl, možná se jí nějak nezdál ten prázdný pohled v očích její přítelkyně.

„Barbaro? Jsi v pořádku...“

„Buďte zticha,“ řekl Ralf tiše, přátelským tónem. „Povídají si.“ Vzal uklízečku za paži, hned nad loktem, a pocítil přitom krátký, ale mocný impuls energie. Na chvíli všechny barvy kolem zjasněly. Ta uklízečka se jmenovala Rachel Andersonová. Byla provdaná za muže, který ji často a hodně bil, až před osmi lety někam zmizel. Teď má psa a přítelkyně v Péči o ženu a stačí jí to.

„Ale jistě,“ řekla Rachel Andersonová zasněným, zamyšleným hlasem. „Povídají si. Peter říká, že je všechno v pohodě – tak rači abych byla ticho, co?“

„To je dobrý nápad,“ řekl Ralf, stále jí lehce svíraje paži. Lois se krátce ohlédla, aby si ověřila, zda má Ralf situaci pod kontrolou, a pak se opět otočila k Barbaře Richardsové. „Zahrnout doleva za červeným statkem se dvěma stodolami. Jasně, rozumím. A co pak?“

„Pak vjedete na takovou prašnou cestu. Táhne se do kopce – asi dva kilometry – a končí u bílého statku. To je High Ridge. Je odtamtud nejhezčí výhled na...“

„O tom nepochybuji,“ řekla Lois. „Barbaro, jsem moc ráda, že jsem tě zase viděla. Musím teď s přítelem...“

„Taky jsem moc ráda, že jsem vás viděla, Lois,“ řekla Barbara Richardsová vzdáleným, netečným hlasem.

„My teď pojedeme. Všechno je v pořádku.“

„Prima.“

„Ani si z toho nemusíš nic pamatovat,“ řekla Lois.

„Vůbec nic.“

Lois se začala otáčet, pak se znovu obrátila a zvedla lístek, který předtím vytáhla z kabelky. Když chytila dívku za zápěstí, upadl jí na desku stolu.

„Rachel, co kdybyste pokračovala v práci?“ zeptal se Ralf uklízečky. Pustil jí paži, připravený v případě potřeby ji znovu chytit.

„Ano, rači budu pokračovat v práci,“ řekla, už mnohem přátelštěji. „Chtěla bych mít v poledne hotovo, abych mohla zajet do High Ridge a pomohla jim malovat plakáty.“

Rachel Andersonová se vydala ke svým kbelíkům a Lois přistoupila k Ralfovi. Vypadala ohromeně a trochu se chvěla. „Budou v pořádku, vid', Ralfe?“

„Jistě. Určitě budou v pořádku. A co ty – všechno klope? Nemodlíš mi tady náhodou?“

„Jsem v pořádku. Pamatuješ si to, jak máme jet?“

„Ovšem – mluvila o místě, kde bývaly Barrettovy sady. Chodívali jsme tam s Carolyn na podzim česat jablka a kupovat mošt – ještě začátkem osmdesátých let. To se dost divím, že právě tohle je High Ridge.“

„Divit se můžeš později, Ralfe – já ale teď fakticky umírám hlad.“

„Jasně. Mimochodem, co to bylo za lístek? S tím vzkazem o neteři, co dostala stipendium na univerzitě?“

Usmála se na něj a podala mu ho. Byl to její účet za elektřinu za měsíc září.

* * *

„Tak co, předala jste ten vzkaz?“ zeptal se hlídač, když vyšli z budovy a vydali se směrem k autu.

„Ano, díky,“ řekla Lois, opět se na něj zářivě usmívajíc. Ale nezastavila se, šla dál a pevně svírala Ralfovu paži. Dovedl si představit, jak jí asi je; neměl vůbec představu, jak dlouho mohou vydržet ponaučení, jež právě vsugerovali oběma ženám.

„Prima,“ řekl hlídač a šel s nimi až na konec chodníku. „Dneska bude sakra dlouhý den. Už bych chtěl mít po šichtě. Jestlípak víte, kolik lidí tady naše agentura nasadí dneska od oběda až do půlnoci? Dvanáct. A to jenom tady. U Společenskýho domu jich bude skoro padesát – teda mimo místních policajtů.“

A i to bude houby platné, pomyslel si Ralf.

„A kvůli čemu? Aby si jedna blondýna s nějakými názory mohla pouštět hubu na špacír.“ Pohlédl na Lois, jako kdyby čekal, že ho ob-

viní ze zaujatosti a nazve ho sexistickým bachařem; Lois ale jen zopakovala svůj zářivý úsměv.

„Doufám, že vám služba proběhne bez problémů,“ řekl Ralf a vedl Lois na druhou stranu ulice k oldsmobilu. Nastartoval a složitě objížděl budovu Péče o ženu. Napůl očekával, že Barbara Richardsová nebo Rachel Andersonová – či obě dvě – každou chvíli vyběhnou s vytřeštěnýma očima ze dveří. Konečně se mu podařilo navést oldsmobile do správného směru a ulehčeně si oddechl. Lois na něj hleděla a soucitně pokyvovala hlavou.

„Tak jsem si myslel, že jsem dělal podomního prodavače,“ řekl Ralf, „ale musím ti říct, že takovýhle výkon bych nesvedl nikdy.“

Lois se skromně usmála a sepnula ruce v klíně.

Blížili se právě k patrovým garážím nemocnice, když vtom vyběhl ze své budky Trigger a divoce na ně oběma rukama mával. Ralfa v první chvíli napadlo, že se jim přece jenom nepodaří bez problémů odjet – ten hlídač přece jen pojal nějaké podezření a telefonem nebo vysílačkou zavolal Triggerovi, aby je zastavil. Pak spatřil, jak se Trigger tváří – udýchaný, ale šťastný –, a co drží v pravé ruce. Byla to velice stará a velice odrbaná černá náprsní taška na peníze. Při každém zamávání jeho pravé paže se otvírala a zavírala jako nějaká bezzubá tlama.

„Žádný strach,“ řekl Ralf a zpomalil. „Sice nevím co chce, ale určitě nejde o žádný malér. Aspoň zatím ještě ne.“

„Mně je úplně jedno, co chce on. Já zase chci odtud už vypadnout a nasnídat se. Jestli ti začne ukazovat fotky ryb, které nachytl, tak tě upozorňuji, Ralfe, že šlápnu na pedál plynu sama.“

„Ámen,“ řekl Ralf, protože dobře věděl, že to, co mu chce Trigger Vachon ukázat, v žádném případě nebudou fotky z rybaření. Ještě stále mu nebylo všechno jasné, jedno ale věděl docela určitě: nic se neděje náhodou. Teď už ne. Tohle je Účel a jeho odplata. Zajel k Triggerovi, zastavil a stiskl knoflík automatického stahování okna. Se skřípáním sjelo dolů.

„Hééj, Ralfe,“ hulákal Trigger, „Už sem myslel, že ste mi ujeli!“

„Co se děje, Trig. My totiž dost spěcháme...“

„Jasně, jasně, ale tohle bude hned. Mám to někde tady ve své tašce, Ralfe. Dávám si tam dycky všechny doklady, nikdy nic neztratím.“

Otevřel tašku s několika příhrádkami a objevilo se několik pomuchlaných účtů, fotografie uložené do celofánové harmoniky (ať se propadne, ale Ralf měl dojem, že na jedné z nich skutečně je Trigger předvádějící se s velkým okounem) a snad čtyřicet různých firemních vizitek, většinou starých a ošoupaných. Trigger se jimi probíral rychlostí vysloužilého bankovního úředníka, přepočítávajícího bankovky

„Já nikdy žádnou nevyhodím,“ řekl Trigger. „Hoděj se, dyž si potřebuju něco poznamenat – sou lepší než zápisník, a zadarmo. Eště moment... eště moment – tak kurva, kde seš?“

Lois netrpělivě a ustaraně pohlédla na Ralfa a ukázala rukou na silnici. Ralf nereagoval ani na pohled, ani na gesto. Začínal cítit na prsou jakési podivné pálení. V duchu se viděl, jak zvedá ukazováček a kreslí něco na zapocené čelní okno Triggerovy dodávky do mlhy, která se na něm vytvořila při prudké letní bouři před patnácti měsíci – studený déšť za horkého dne.

„Ralfe, eslipak se pamatujete na tu šálu, co měl tenkrát Deepneau? Bílou, s takovejma červenejma značkama?“

„Ano, pamatuji,“ řekl Ralf. *Zmrde*, ječel Ed na toho cvalíka. *Šukal si svoji mámu a lízal si jí kundu*. Jistě, že si na tu šálu vzpomíná – pochopitelně. Ale to červené nebyly žádné značky ani skvrny ani nějaký vzorek bez jakéhokoliv významu; byl to určitý idiogram. Náhlé sevření žaludku Ralfovi řeklo, že Trigger by se měl teď hned – prostě okamžitě – přestat prohrabovat těmi starými vizitkami. Už mu došlo, o co půjde. Už to věděl.

„Byl ste ve válce, Ralfe?“ zeptal se Trigger. „V tý velký? Ve druhý?“

„Svým způsobem ano,“ řekl Ralf. „Odbojoval jsem ji ale hlavně v Texasu. Za vodu nás odveleli až začátkem pětáctýřicátého, ale po celou dobu jsem byl v týlu.“

Trigger pokýval hlavou. „Tak teda v Evropě,“ řekl. „V Pacifiku žádný týlový jednotky nebyly – každopádně ne koncem války.“

„V Anglii,“ řekl Ralf. „A pak v Německu.“

Trigger stále potěšeně pokyvoval hlavou. „Kdybyste byl v Pacifiku, tak byste musel vědět, že ty značky na tý šále nejsou čínský.“

„Jsou japonské, ne? Je to tak, Trigy?“

Trigger přikývl. V jedné ruce držel vizitku, vybranou z mnoha dalších. Na její nepotíštěné straně Ralf spatřil přibližnou kresbu dvojitého symbolu, který tenkrát zahlédli na Edově šále – symbol, který on sám pak nakreslil na zamlžené čelní sklo.

„Proboha, o čem si to povídáte?“ zeptala se Lois, teď už ne netrpklivě, nýbrž se strachem.

„To mě mohlo napadnout,“ slyšel se Ralf tiše říkat, s hrůzou v hlase. „To mě přece mohlo napadnout.“

„Napadnout co?“ Chytila ho za paži a třásla jí. „Co tě mělo napadnout?“

Neodpověděl. Jako ve snu natáhl ruku a vzal od Triggera tu vizitku. Trigger se už neusmíval; pozorně a vážně teď svýma tmavýma očima studoval Ralfův obličej. „Vobkreslil sem to, eště než se to na tom skle stačilo rozpustit,“ řekl Trigger, „protože sem věděl, že už sem to někde viděl – a než sem ten večer dojel domů, tak mi to došlo. Můj starší brácha, Marcel, bojoval v poslední válce v Pacifiku. A jedna z věcí, kerý si votamtud' přivez, byla šála s takovejma dvěma stejnejma značkama, taky červenejma. Tak sem se ho zeptal, co to je – jen tak mě to zajímalo; a von mi to napsal na tuhle kartičku.“ Trigger ukázal na vizitku, kterou Ralf držel v prstech. „Chtěl sem vám to říct, hned jak vás zase uvidím, jenomže sem si spomněl až dneska. Docela mě potěšilo, že sem si vůbec spomněl – ale jak tak na vás koukám, asi by bylo lepší, dybych to nechal plavat, co?“

„Ne, to je v pořádku.“

Lois od něj vizitku vzala. Ralf sáhl po řadicí páce. Srdce mu bilo jako zvon. Lois si prohlížela symboly na nepotíštěné straně vizitky, takže Ralf viděl na její druhou, potíštěnou stranu. R. H. FOSTER, STUDNYA SUCHÉ ZDI, stálo na ni. A pod to připsal Triggerův starší bratr černými tiskacími písmeny jediné slovo.

KAMIKAZE.

ČÁST III – Král Krvavec

**Jsme veteráni,
každý z nás drží zavřenou břitvu.**

ROBERT LOWELL

„Chůze modrým oceánem“

20. KAPITOLA

Když oldsmobile odjížděl od nemocnice, proběhla mezi nimi jen stručná konverzace.

„Ralfe?“

Pohlédl na ni, a pak znovu upřel zrak na silnici. Ten klapavý zvuk pod kapotou bylo opět slyšet; Lois o něm zatím ale nemluvila. Jen doufal, že o něm nechce začít mluvit teď.

„Mám pocit, že vím, kde je. Tedy Ed. Už mě to napadlo tam nahore na střeše, když nám ukazovali tu starou budovu.“

„Co to je? A kde je to?“

„Je to garáž pro letadla. Jak se tomu říká? Hangár.“

„No potěš pámbů,“ řekl Ralf. „Coastal Air, na silnici k Bar Harbor?“

Lois přikývla. „Provozují charterové lety, vyhlídkové lety nad mořem, a podobné věci. Jednou v sobotu, když jsme byli na výletě, tak tam pan Chasse zajel a zeptal se nějakého chlápka, co tam pracoval, kolik by stál vyhlídkový let nad ostrovy. Ten chlapík říkal, že čtyřicet dolarů – což bylo mnohem víc, než jsme byli ochotni za takovou věc vydat; kdyby už byla letní sezóna, tak by asi trval na svém, ale bylo to někdy v dubnu, a tak to pan Chasse usmlouval na dvacet. Podle mě to i tak bylo dost – vzhledem k tomu, že let netrval ani hodinu. Ale jsem ráda, že jsme letěli. Sice jsem se trochu bála, ale jinak to byla nádhera.“

„Jako ty aury,“ řekl Ralf.

„Ano, jako...“ Hlas se jí zlomil. Ralf na ni pohlédl a spatřil, že jí po tvářích tečou slzy. „... jako ty aury.“

„Neplač, Lois.“

Našla si v kabelce papírový kapesníček a otřela si oči. „Nemůžu si pomoci. To japonské slovo na vizitce znamená kamikadze, vid', Ralfe? Božský vítr.“ Odmlčela se; rty se jí chvěly „Sebevražedný pilot.“

Ralf přikývl. Sevřel pevně volant. „Ano,“ řekl. „Přesně tohle to znamená. Sebevražedný pilot.“

* * *

Silnice číslo 33 – uvnitř města nesla označení Newport Avenue – vedla čtyři bloky od Harris Avenue, ale Ralf neměl sebemenší úmysl přerušit jejich dlouhý půst zde, na západní straně města. Důvod byl prostý: nemohli si s Lois dovolit, aby je viděl kterýkoliv z jejich starých známých, když teď vypadají o patnáct či dvacet let mladší než v pondělí.

A co když je už někdo z jejich starých známých nahlásil na policii jako pohřešované? I k tomu v zásadě mohlo dojít; ale Ralf doufal, že pozornosti lidí z jejich okruhu zatím ušli – Faye i ostatní, kteří chodívali na piknikový plácek u dálniční přípojky, budou ještě příliš rozrušení úmrtím ne pouze jednoho kolegy páprdy, ale rovnou dvou, a nebudou nejspíš věnovat příliš času přemítání o tom, kam Ralf Roberts uložil svůj starý zadek.

Bill i Jimmy jsou teď už možná pohřbeni, napadlo ho.

„Jestli máme čas nasnídat se, Ralfe, tak už koukej najít nějakou hospodu – mám hlad, že bych jedla hřebíky!“

Byli teď už skoro půl druhého kilometru na západ od nemocnice – dost daleko na to, aby se cítil být v bezpečí – a Ralf před sebou zahlédl restauraci U města Derry. Když dal blinkr a zabočil na parkoviště, náhle si uvědomil, že tu nebyl od doby, kdy Carolyn onemocněla... nejméně rok, možná déle.

„Tak jsme tady,“ řekl Lois. „A my se nejen nasnídáme, ale vybereme si tady i oběd a večeři. Kdo ví, jestli ještě dneska budeme mít další možnost.“

Zahihňala se jako školačka. „Právě jsi mi splnil jedno z mých největších přání, Ralfe.“ Trochu se v sedadle zavrtěla. „A taky si potřebuji skočit na toaletu.“

Ralf přikývl. Od úterý bez jídla, a taky bez mytí. Zatímco Lois bude na dámách, on se na pánech také trochu umyje.

„Tak půjdeme,“ řekl; vypnul motor a umlčel to nešťastné klapání pod kapotou. „Nejdřív na toalety, a pak hodovat.“

Cestou dovnitř mu řekla (tónem, který se zdál Ralfovi až příliš nenucený), že si nemyslí, že by ji Mina nebo Simone nahlásily jako pohřešovanou, zatím tedy určitě ne. Když se k ní Ralf obrátil, aby se zeptal, proč si to myslí, s úžasem a pobavením zjistil, že se červená jako školačka.

„Obě totiž vědí, že jsem po tobě už dávno pokukovala.“

„To si děláš legraci?“

„Jistěže ne,“ odpověděla trochu podrážděně. „Věděla to i Carolyn. Některým ženským by to vadilo, ale ona si uvědomovala, že je to neškodné. Že já jsem neškodná. Ona byla moc hodná, Ralfe.“

„Ano. To byla.“

„Stejně si budou myslet, že jsme... chápeš...“

„Jeli někam na zálety?“

Lois se zasmála. „Něco takového.“

„A chtěla bys, abychom jeli někam na zálety?“

Postavila se na špičky a jemně ho kousla do ušního lalůčku. „Víš co, zeptáš se mě znova, až jestli z tohodle vyvážneme živí a zdraví.“

Políbil ji na koutek úst a otevřel dveře. „Na to se můžete spolehnout, milostivá.“

Rozešli se na toalety Ralf na ni pak chvíli čekal; vrátila se zamyšlená a trochu otřesená. „Ani nevěřím, že to jsem já,“ řekla tiše. „Ale spon dvě minuty jsem na sebe zírala do zrcadla a pořád ještě to nedokážu pochopit. Všechny vrásky kolem očí jsou pryč a... Ralfe, co teprve vlasy...!“ Temné španělské oči na něj pohlédly, plné záře a úžasu. „A ty! Panebože, takhle dobře jsi nevypadal snad ani ve čtyřiceti!“

„To ne – ale měla's mě vidět, když mi bylo třicet. To jsem byl přímo divoch.“

Zasmála se. „Nech toho, blázne jeden. A pojď si už sednout, ať sprovedíme ze světa nějaké ty kalorie.“

„Lois?“

Vzhledla od jídelního lístku, který vzala z hromádky vedle slánky a pepřenky.

„Když jsem byl na záchodě, pokoušel jsem se vrátit aury. Ale tentokrát to nešlo.“

„A proč jsi je vlastně chtěl vrátit, Ralfe?“

Pokrčil rameny – nechťelo se mu svěřovat se jí s paranoickým pocitem, který na něj padl v malé místnosti toalet při mytí rukou a pohledu na svoji zvláště mladistvou tvář v zrcadle potřísněném kapkami vody. Náhle ho napadlo, že v té místnosti možná není sám. A co je horší, ani Lois na dámské toaletě nemusí být sama. Možná se k ní plíží Atropos, neviděný, s diamantovými náušnicemi blyštícími se mu v malých ušních lalůčkách... s napřaženým skalpelem...

A pak, místo Loisiných náušnic nebo McGovernova slamáku, jeho vnitřní oko zaostřilo na švihadlo, přes něž Atropos skákal, když ho Ralf poprvé spatřil

(bez klobouku bos, natloukl si nos)

na plácku mezi pekařstvím a solárním studiem; švihadlo, jež bývalo cenným majetkem jedné – dnes již mrtvé – holčičky, která doma při hře na schovávanou ztratila rovnováhu, vypadla z okna druhého patra a srazila si vaz (*bylo to hrozné neštěstí, celý život ještě měla před sebou, jestli existuje Bůh, tak proč nechá dopustit, aby se takové věci děly*, a tak dál, a tak dál, a navíc ještě bla-bla-bla).

Říkal si, že by měl přestat – že vše je dost zlé i bez jeho záliby v krutých fantaziích o Atropovi uřezávajícím Lois balónkový provázek; ale moc to nepomáhalo... hlavně proto, že až moc dobře věděl, že Atropos skutečně může s nimi být i v této restauraci, a že jim může provést cokoliv se mu zlíbí. Úplně cokoliv.

Lois se natáhla přes stůl a dotkla se hřbetu jeho ruky. „Netrap se. Ty barvy se vrátí. Vždycky se zatím vrátily.“

„To doufám.“ Vzal si jídelní lístek, otevřel ho a přešel očima výběr jídel, nabízených ke snídani. Nejraději by si dal jednu porci od všeho.

„Když jsi byl poprvé svědkem Edova šíleného jednání, tak to se vracel z letiště,“ řekla Lois. „Teď už víme proč. Dojížděl tam na lekce létání, že?“

„No jistě. Když mě pak Trigger vezl na Harris Avenue, tak mi říkal, že pro průjezd tím služebním vchodem musí mít člověk zvláštní propustku. Ptal se mě, jestli nevím, jak se k ní dostal Ed – a já jsem mu řekl, že nevím. Teď už to vím. Dostanou ji všichni, kdo se u společnosti General Aviation učí létat.“

„Myslíš si, že Helena o tomhle jeho koníčku věděla?“ zeptala se Lois. „Nejspíš ne, co?“

„Tím si nejsem jist. A taky bych se vsadil, že brzo nato, co naboural toho chlápka z městského zahradnictví, přestoupil ke společnosti Coastal Air. Tenhle incident ho nejspíš přesvědčil, že nad sebou začíná ztrácet kontrolu, a že by bylo lepší, kdyby svého koníčka přenesl kousek dál od domova.“

„Nebo ho k tomu taky mohl přemluvit Atropos,“ řekla Lois chmurně. „Buď Atropos, nebo někdo ještě důležitější.“

To Ralf sice nepředpokládal, ale zároveň měl pocit, že ani to není vyloučené. *Bytosti*, pomyslel si. Král Krvavec.

„Manipulují s ním jako s loutkou, že?“ zeptala se Lois.

„Myslíš Atropa?“

„Ne. Atropos je sice hnusný malý prevít, ale jinak se podle mě moc neliší od pánů Klotha a Lachese – pomoc na nižší úrovni; v celkovém uspořádání záležitostí možná jen malý stupínek nad úrovní nekvalifikované činnosti.“

„Prostě vrátí.“

„Ano, možná,“ souhlasila Lois. „Vrátí a poskoci. Na Edovi nejspíš teď nejvíc pracuje Atropos – a vsadila bych se, že mu ta práce docela vyhovuje; ale taky bych se vsadila, že příkazy dostává shora. Případá ti to alespoň trochu pravděpodobné?“

„Ano. Nikdy se už asi nedozvíme, jak moc šílený byl ještě před tím, než tohle začalo – či přesněji řečeno před tím, než mu Atropos ustříhl balónkový provázek. Ale co mě právě teď zajímá úplně nejvíc, je něco navýsost světského. Velice by mě zajímalo, jak dal dohromady

peníze na kauci za Charlese Pickeringa, a z čeho si platil ty svoje zatracené lekce létání.“

Než mohla Lois odpovědět, přistoupila k nim servírka, dolující z kapsy své zástěry bloček a propisku. „Tak čím posloužím, vážení?“

„Já bych si dal omeletu se sýrem a žampiony,“ řekl Ralf.

„Hm-m.“ Přesunula žvýkačku z jedné strany chrupu na druhou. „Dvě nebo tři vejce, zlato?“

„Čtyři – jestli mohu prosit.“

Zvedla trochu obočí a poklepala propiskou na blok. „Nic proti tomu. Ještě něco?“

„Ano, prosím. Sklenici pomerančové šťávy – velkou; anglickou slaninu, párek a domácí hranolky. Těch můžete udělat dvojitou porci.“ Odmlčel se, a pak se trochu zašklebil. „Máte ještě nějaký jiný sýr?“

„Můžete mít žervé s jablkem.“ Pohlédla na něj. „Trochu vám vyhládlo, zlato, že?“

„Mám hlad, jako kdybych týden nejedl,“ řekl Ralf. „To žervé si dám. A na začátek kávu. Hodně kávy. Černou. Napsala jste si to všechno?“

„Jistě, zlato. Počkám si, jak budete vypadat na odchodu.“ Pohlédla na Lois, „A co dáma?“

Lois se sladce usmála. „Přineste mi to, co jemu. *Zlato.*“

* * *

Ralf pohlédl na hodiny na stěně za odcházející servírkou. Ukazovaly teprve deset minut po sedmé – a to bylo dobře. K Barrettovým sadům to může trvat maximálně půl hodiny, a když dokáží správně zaměřit své mentální lasery na Gretchen Tillburyovou, je možné, že se jim podaří dosáhnout odřeknutí návštěvy Susan Dayové – či její zrušení, chcete-li – už kolem deváté hodiny. Ale přesto místo úlevy pochoval jakousi nemilosrdnou, hlodavou úzkost. Jako kdyby ho svědilo tam, kde se nemůže podrbat.

„Dobrá,“ řekl. „Tak si to probereme. Myslím, že klidně můžeme předpokládat, že Ed se o interrupce zajímal už dávno, že je zastáncem práva na život už mnoho let. Pak začne trpět nespavostí... slyší hlasy...“

„... vidí holohlavé mužičky...“

„Jo, zvláště jednoho,“ souhlasil Ralf. „Z Atropa se stane jeho guru, napere do něj všechny ty nesmysly o Králi Krvavci, setnicích, a tak. Když se mnou Ed mluvil o králi Herod...“

„... tak měl na mysli Susan Dayovou,“ dokončila Lois. „Atropos ho... jak to říkají v televizi?... nadopoval ho. Udělal z něj řízenou střelu. Kde myslíš, že Ed získal tu šálu?“

„Dal mu ji Atropos,“ řekl Ralf. „Vsadil bych se, že Atropos má takových věcí spoustu.“

„A co má podle tebe v tom letadle, s kterým chce dnes večer letět?“ Lois se třásl hlas. „Výbušniny nebo jedovatý plyn?“

„Pokud chce opravdu dostat všechny, tak jako pravděpodobnější volba by se jevíly výbušniny; kdyby to byl plyn, mohl by mu nadělat problémy silný vítr.“ Ralf se napil vody a se zájmem zaznamenal, že se mu trochu třese ruka. „Na druhé straně ale nevíme, jaké dobrotky si mohl ukuchtit v té své laboratoři, že?“

„Ne, to ne,“ řekla Lois tiše.

Ralf položil skleničku. „Co hodlá použít, to mě vlastně ani tak moc nezajímá.“

„A co tě zajímá?“

Přišla servírka s čerstvou kávou, a už jen její vůně uvolnila Ralfovy napnuté nervy. Hned jak odešla od stolu, chopili se šálků a začali usrkávat. Káva byla silná a horká, spálila Ralfovi rty, ale chutnala božsky. Když odložil šálek, byl do poloviny prázdný, a středem těla se mu rozlilo horko, jako kdyby spolykal žhavé uhlíky Lois na něj zasmušile hleděla přes okraj svého šálku.

„Co mě zajímá,“ řekl jí Ralf, „to jsme my dva. Řekla jsi, že Atropos z Eda udělal řízenou střelu. To je pravda; přesně tím se za druhé světové války stali piloti kamikadze. Hitler měl své rakety V-2; Hirohito zase svůj Božský vítr. Rušivou záležitostí je ale to, že *Klotho a Lachesis udělali totéž z nás*. Nadopovali nás zvláštními schopnostmi a naprogramovali, abychom se v mém oldsmobilu vypravili do High Ridge a zastavili Susan Dayovou. Jen bych rád věděl, proč.“

„Vždy to ale víme,“ odporovala. „Protože pokud nezasáhneme, Ed Deepneau dnes večer během přednášky té ženské spáchá sebevraždu – a vezme s sebou dva tisíce lidí.“

„Jo,“ řekl Ralf, „my ale uděláme všechno pro to, abychom ho zastavili, Lois – o tom nepochybuj.“ Dopil šálek a znovu si dolil. Žaludek se mu už úplně probudil a dožadoval se potravy. „Nedokázal bych stát stranou a nechat Eda zabít všechny ty lidi – stejně jako bych nedokázal stát na místě a neuhnout, kdyby mě někdo chtěl napálit baseballovým míčkem do hlavy. Jde jen o to, že jsme nedostali možnost přečíst si drobný text na konci té smlouvy, a to mě děsí.“ Chvilí váhal. „A taky mě to štve.“

„O čem to mluvíš?“

„O tom, že na nás udělali podraz. Víme, proč se máme pokusit překazit přednášku Susan Dayové; nesneseme pomyslení na to, že jeden šílenec chce zabít dva tisíce lidí. *Ale nevíme, proč to oni chtějí, abychom to učinili.* A právě to mě děsí.“

„Máme možnost zachránit dva tisíce životů,“ řekla. „Chceš mi říct, že to je možná motivace pro nás, ale ne pro ně?“

„Přesně to ti říkám. Nemyslím, že na tyhle chlápky dělá nějaký dojem množství; ti jsou zvyklí spíš na milióny, než na desetitisíce nebo statisíce. Jsou zvyklí na to, že Účel nebo Náhoda dělají všechno ve velkém.“

„Pohromy jako ten požár v Kokosovém háji,“ řekla Lois. „Nebo záplavy tady v Derry, před osmi lety.“

„Ano, ale i takové věci jsou jen maličkosti ve srovnání s tím, co dokáží, a co se každý rok na světě přihodí. Záplavy v Derry v pětadesátém roce měly asi dvě stě padesát obětí, ale letos na jaře zabily záplavy v Pákistánu pětatřicet tisíc lidí; poslední velké zemětřesení v Turecku zabilo čtyři tisíce lidí. A co ta nehoda sovětského nukleárního reaktoru? Někde jsem četl, že si vyžádala sedmdesát tisíc mrtvých. To je spousta slamáků, švihadel a... slunečních brýlí, Lois.“ S hrůzou si uvědomil, jak blízko byl tomu, aby řekl *náušnic*.

„Přestaň,“ řekla a zachvěla se.

„Myslím na to stejně nerad, jako ty,“ řekl, „ale myslet na to musíme, protože právě od toho se nás ti dva chlapíci pořád tak úzkostlivě

pokoušeli odradit. Už chápeš, kam mířím? Přece musíš. Velké tragédie byly vždy součástí Náhody; proč tahle záležitost je tak jiná?“

„To nevím,“ řekla Lois, „ale pro ně bylo důležité, aby nás získali – a jak se mi zdá, tak se jim to podařilo.“

Ralf přikývl. Cítil, jak v něm pracuje kofein – čistí mu hlavu, proniká mu až do konečků prstů. „To jistě. A teď zpátky na tu střechu nemocnice. Už se ti někdy v životě stalo, že by ti někdo tak dlouho něco vysvětloval, a nevysvětlil ti přitom vůbec nic?“

„Nevím, o co ti jde,“ řekla Lois – ale výraz její tváře vypovídal o něčem úplně jiném: že to vlastně ani vědět nechce.

„Jde mi o to, že se musíme vrátit k jedné ústřední záležitosti: oni možná nemohou lhát. Předpokládejme tedy, že nemohou. Máš-li určité informace, které nechceš prozradit, ale lhát nesmíš – co uděláš?“

„Budu se vyhýbat nebezpečnému území,“ řekla Lois. „Nebo územím.“

„Přesně tak. A cožpak oni nedělali právě tohle?“

„No,“ řekla, „dejme tomu, že se vyhýbali, dobře. Ale stejně si myslím, že párkrát jsi je dostal tam, kam jsi chtěl, Ralfe. Po pravdě řečeno, docela na mě udělalo dojem, na co všechno ses jich ptal. Vlastně jsem se většinu času tam na té střeše pokoušela sama sebe přesvědčit, že se to všechno doopravdy děje.“

„Jistě, kladl jsem otázky, spoustu otázek, ale...“ Zarazil se. Nebyl si jist, zda dokáže přesně vyjádřit koncepci, kterou má v hlavě – koncepci, kterou považoval za zároveň složitou i velice prostou. Učinil další pokus dostat se na vyšší úroveň, soustředil se na ono lupnutí uvnitř hlavy – protože pokud dokáže zasáhnout její mysl, ukáže jí obrázek, který bude naprosto jasný a vysvětlující. Nestalo se ale nic – a tak zklamaně poklepal prsty po ubrusu.

„Byl jsem stejně udivený jako ty,“ řekl konečně. „A pokud se moje udivení projevovalo otázkami, bylo to proto, že muži – alespoň mého věku – dobře vědí, že jen se podívat – dělat óch a ách – není k ničemu. To stačí ženským, když si vybírají svetříky.“

„Sexisto.“ Usmála se, když to vyslovovala, ale byl to úsměv, který jí Ralf nedokázal opětovat. Vzpomněl si na Barbie Richardsovou. Kdyby udělal další krok směrem k ní, téměř jistě by stiskla to popla-

né tlačítko pod stolem; Lois však k sobě pustila – protože příliš často slychala příliš mnoho feministických blábolů.

„Ano,“ řekl tiše. „Jsem sexista, jsem staromódní, a někdy se kvůli tomu dostávám do problémů.“

„Ralfe, já jsem nechtěla...“

„Já vím, cos nechtěla – a taky se nezlobím. Jen se ti tu snažím sdělit, že jsem byl udivený... a vyvedený z míry... stejně jako ty. Kládl jsem otázky – no a co? Ale byly to dobré otázky? Užitečné otázky?“

„Asi ne, co?“

„No, možná jsem nezačal až tak špatně. Pokud se pamatuji, tak první věc, na kterou jsem se jich ptal, když jsme konečně vyjeli až na střechu, bylo kdo jsou a co chtějí. Vyhnuli se odpovědím na tyto otázky spoustou filosofického blábolu – ale mám pocit, že se jim přitom taky trochu potila záda. Pak jsme se dozvěděli všechny ty záležitosti s Náhodou a Účelem – což je sice fascinující, ale není to přesně ten důvod, který by nás měl hnát do High Ridge, abychom tam přesvědčili Gretchen Tillburyovou, že má zrušit přednášku Susan Dayové. Sakra, taky jsme to mohli provést trochu chytřeji – a zároveň ušetřit čas: mohli jsme se jich přece rovnou zeptat na cestu, a ne to páčit z neteře Simony.“

Lois vypadala vyplašeně. „To je tedy pravda.“

„Jo. A celou dobu, co jsme si tam povídali, čas letěl – jako vlastně všechno na těch vyšších patrech. A oni tomu klidně přihlíželi. Celou záležitost načasovali tak, aby až nám dovyprávějí to, co potřebujeme vědět, už nebyl čas klást otázky, na které se jim nechtělo odpovídat. Tak se mi zdá, že v nás chtěli zanechat dojem, že celá tahle záležitost je něco jako služba veřejnosti, že jde jen o záchranu těch všech životů – ale nemohli nám to takhle přímo říct, protože...“

„Protože by to byla lež – a oni možná lhát nesmí.“

„Správně. Možná nesmí lhát.“

„Tak co tedy chtějí, Ralfe?“

Zavrtěl hlavou. „Nemám se čeho chytit, Lois. Nemám ani nitku.“

Dopila šálek, opatrně ho položila, chvíli si prohlížela nehty na rukou a pak na něj pohlédla. Opět ho mocně zasáhla její krása – téměř ho přibila do židle.

„Byli hodní,“ řekla. „Oni jsou hodní. Cítím to velice silně. Ty ne?“

„Ano,“ připustil téměř neochotně. Jistě že to také cítil. Byli přece úplně jiní, než Atropos.

„A ty stejně hodláš Eda zastavit tak jako tak – řekl jsi, že se o to nemůžeš nepokusit, že by to bylo stejné jako neuhnout, když tě někdo chce napálit baseballovým míčkem. Je to tak?“

„Ano,“ řekl – pořád ještě neochotně.

„Tak ten zbytek prostě pusť z hlavy,“ řekla klidně a zabodla své tmavé oči do jeho modrých. „Jen ti to v ní zbytečně zabírá místo. A dělá ti to v ní zmatek.“

Uvědomoval si moudrost, skrytou v její radě – ale pořád ještě pochyboval, zda se dokáže poddat. Možná se člověk musí dožít sedmdesátky, než si dokáže plně uvědomit, jak těžko lze uniknout vlastní výchově. Byl člověkem, jehož přerod v muže začal ještě před tím, než se k moci dostal Adolf Hitler, a přesto byl zajatcem generace poslouchající v rozhlase sestry Andrewsovy – generace lidí, kteří věřili na romantiku a byli ochotni obětovat hodně i pro maličkost. Taková výchova téměř negovala natolik jemné morální otázky, jako kdo pracuje pro dobro a kdo pro zlo; důležité bylo hlavně nedovolit pitomcům, aby vám házeli písek do obličeje. A nenechat se vodit za nos.

Vážně? ptala se Carolyn pobaveně. No to je přímo fascinující. Nejdřív mi ale dovol, abych ti prozradila takové malé tajemství, Ralfe: jsou to jen kecy. Byly to kecy už před tím, než Glenn Miller zmizel někde za horizontem, a jsou to kecy i dnes. Myšlenka, že člověk musí dělat to, co dělat musí, je dneska... je v ní jen málo pravdy – a to i dnes, v dnešní době. Zpátky do ráje je každopádně cesta dlouhá, že miláčku?

Ano. Zpátky do ráje je cesta velice dlouhá.

„Čemu se usmíváš, Ralfe?“

Potřeby odpovědět ho ušetřil příchod servírky s obrovským táčem plným jídla. Teprve teď si povšiml, že k lemování zástěry má připíchnutou placku s nápisem ŽIVOT NENÍ VOLBA.

„Půjdete dnes večer na přednášku do Společenského domu?“ zeptal se jí Ralf.

„Ano, budu tam,“ odpověděla, pokládajíc táč na vedlejší, neobsazený stůl, aby si uvolnila ruce. „Ale venku. Ponesu transparent. Budeme chodit kolem.“

„Patříte k Přátelům života?“ zeptala se jí Lois, když začala na stůl klást omelety a misky.

„Jsem živá?“ zeptala se servírka.

„Ano, nepochybně ano,“ odpověděla Lois zdvořile.

„No, a proto taky patřím mezi Přátele života, ne? Zabít něco, co by jednoho dne dokázalo napsat nádhernou báseň nebo objevit lék na AIDS nebo rakovinu, je podle mne nesprávné. A proto také ponesu svůj transparent, aby všechny ty feministky a liberálové jasně viděli, že to slovo na něm je VRAŽDA. Oni to slovo nenávidí. Nepoužívají ho ani na svých srazech, ani když shánějí peníze na svoji činnost. Hele, lidi, budete chtít kečup?“

„Ne,“ řekl Ralf. Nedokázal z ní spustit oči. Začínala se kolem ní šířit slabá zelená záře – jako kdyby jí vycházela přímo z porů pokožky. Aury se vracely, začínaly nabírat na jas.

„Narostla mi snad druhá hlava nebo co?“ zeptala se servírka. Vyfoukla bublinu, nechala ji prasknout, a pak žvýkačku přesunula do druhé poloviny úst.

„Zíral jsem na vás, co?“ zeptal se Ralf. Cítil, jak mu zahořely tváře. „Omlouvám se.“

Servírka pokrčila statnými rameny a uvedla tak horní část své aury do líného, fascinujícího pohybu. „Snažím se nenechat se takovými záležitostmi unášet, chápete? Většinu času dělám prostě svoji práci a jsem zticha. Ale jedno mi to není. Víte vlastně, od kdy už chodím demonstrovat před tu cihlovou budovu jatek – třeba ve dnech, když je takový horko, že se mi paří zadek, nebo o nocích, kdy mi zase může umrznout?“

Ralf i Lois zavrtěli hlavami.

„Už od roku 1984. Už devět dlouhých let. A jestlipak víte, co mě na těch zastáncích volby šťve nejvíc?“

„Co?“ zeptala se Lois tiše.

„Že to jsou ty stejný lidi, co chtějí postavit vlastnictví zbraní mimo zákon, aby s nimi lidi nemohli na sebe navzájem střílet; ty stejný lidi, co říkají, že elektrický křeslo a plynová komora odporují ústavě, protože představují krutý a nenormální způsob trestu. Říkají tyhle věci – a pak jdou a podporují zákony, který povolují lékařům – *lékařům!* – strkat ženám do děloh vakuové trubičky a hubit jejich nenarozené syny a dcery. Tak tohle mě šťve nejvíc.“

Tohle vše servírka pronesla, aniž by zvýšila hlas nebo jakkoliv projevila nějakou známku hněvu či rozčilení – zdálo se, že svůj projev v minulosti přednesla již mnohokrát. Ralf ji poslouchal jen na půl ucha; svoji pozornost soustřeďoval spíš na světle zelenou auru, která ji obklopovala. Až na to, že nebyla světlezelená celá. Na pravé přední straně spodní části těla se jí pomalu otáčela žlutočerná skvrna, jako nějaké špinavé kolo.

Játro, pomyslel si Ralf. Má něco s játry.

„Ale nepřála byste si, aby se Susan Dayové něco doopravdy stalo, že ne?“ zeptala se Lois, pohlížeje starostlivě na servírku. „Vypadáte jako velice milá osoba – a tak se mi zdá, že to byste si určitě nepřála.“

Servírka si odfrkla; z nosu jí přitom vyběhly dva proudy nazelenalé mlhy. „Já totiž vůbec nejsem tak milá, jak vypadám, zlato. Kdyby to zařídil Bůh, tak bych byla první, která by zvedla ruce do vzduchu a řekla ‚spravedlnosti zadost učiněno‘, to mi věřte. Když ale mluvíte o nějakém šílenci, tak je to asi jinak. Takovéhle věci nás stahují k zemi, dostávají nás na stejnou úroveň s lidmi, které se snažíme zastavit. Ale ti šílenci to tak nevidí. Chovají se jako žolíci v balíčku karet.“

„Ano,“ řekl Ralf. „Přesně to taky jsou – žolíci v balíčku karet.“

„Určitě teda nechci, aby se té ženské přihodilo něco ošklivého,“ řekla servírka, „ale něco by se jí přece jen přihodit mělo. To teda jo. A já na to koukám tak, že jestli se jí skutečně něco stane, tam nebude moct dávat vinu nikomu jinému, než sama sobě. Bratří se s vlky... a ženské, co se bratří s vlky, by pak neměly moc předstírat překvapení, když je smečka pokouše.“

* * *

Ralf nejprve zapochyboval, jestli po jejím proslovu ještě vůbec bude mít chuť k jídlu – ale ukázalo se, že jeho apetit si z názorů servírky na interrupce a Susan Dayovou nic nedělal. Aury pomáhaly; snad ještě nikdy mu jídlo tolik nechutnalo – ani v mládí, kdy jedl pětkrát denně, a kdyby dostal šesté jídlo, spořádal by ho také.

Lois se také činila, alespoň zpočátku. Konečně odsunula talíř se zbytkem hranolků a dvěma posledními plátky slaniny. Ralf hbitě napíchl plátky na vidličku a dojedl je s posledním krajíčkem bílého chleba. Žvýkal a s prázdným pohledem vzpřímeně seděl.

„Nějak ti potemněla aura, Ralfe. Jen nevím, jestli je to tím, že jsi se konečně dosyta najedl, nebo že umíráš na bolení žaludku.“

„Možná obojím,“ řekl. „Už je zase vidíš, co?“

Přikývla.

„Něco ti povím,“ řekl. „Tak přesně teď bych si ze všeho nejraději dal šlofíka.“ A skutečně. Jak tu tak seděl – najedený a v teple –, začínala na něj dopadat tíha posledních čtyř měsíců nespavosti jako pytel plný písku. Víčka mu padala, jako kdyby je měl z olova.

„Obávám se, že právě teď to je dost špatný nápad,“ řekla Lois a z hlasu jí zaznělo znepokojení. „Vlastně velice špatný nápad.“

„Asi ano,“ souhlasil Ralf.

Lois začala zvedat ruku, aby přivolala servírku; pak ji ale zase položila na stůl. „A co kdybys zavolal tomu tvému příteli od policie? Leydeckerovi, nebo jak se jmenuje. Nemohl by nám nějak pomoci? Pomohl by nám?“

Ralf chvíli přemítal, a pak váhavě zavrtěl hlavou. „To bych raději ani nezkoušel. Co bychom mu mohli říci, aniž bychom se nějak zavázali? A to je jen část problému. Co když on je v tom taky... ale na nesprávné straně... to by nám nijak nepomohlo – právě naopak.“

„Tak dobře.“ Lois zamávala na servírku. „Rozjedeme se tam se všemi okny otevřenými, a v bufetu Dunkinovy koblihy v Old Cape se stavíme na kafe. Zvu tě.“

Ralf se usmál – ospale a nepřítomně, téměř opileckým úsměvem. „Ano, milostivá paní.“

Když k ním přišla servírka a položila před ně na stůl účtenku, Ralf si povšiml, že k lemování zástěry už nemá připíchnutou placku s nápisem ŽIVOT NENÍ VOLBA.

„Heďte, lidi,“ řekla s vážností, která Ralfovi připadala až bolestně dojemná, „je mi moc líto, jestli jsem vás nějak urazila. Přišli jste na snídani, ne na přednášku.“

„Neurazila jste nás,“ řekl Ralf. Pohlédl přes stůl na Lois, která souhlasně přikývla.

Servírka se trochu usmála. „To jste hodní, že to říkáte – ale přesto mám dojem, že jsem to na vás asi trochu přehnala. Jindy by se mi to nestalo, ale máme dneska ve čtyři hodiny odpoledne shromáždění, na němž budu uvádět pana Daltona. Řekli mi, že na to budu mít tři minuty – a nejspíš proto jsem to na vás tak rozbalila.“

„To je v pořádku,“ řekla Lois a poklepala ji po ruce. „Opravdu.“

Servírka se usmála trochu víc a upřímněji – ale v okamžiku, kdy se začala obracet k odchodu, Ralf spatřil, jak Lois mizí z tváře vlídný výraz. Dívala se na žlutočernou bublinu, vznášející se servírce těsně nad pravým bokem.

Ralf vytáhl z náprsní kapsy propisovačku a začal něco psát na svůj papírový ubrousek. Poté vytáhl náprsní tašku a položil k ubrousku pětidolarovou bankovku. Až si servírka přijde pro spropitné, nebude moci přehlédnout vzkaz, který jí nechal.

Zvedl účtenku a ukázal ji Lois. „Tohle je naše první rande, a nejspíš pro mne skončí ostudou,“ řekl. „Chybějí mi tři dolary, jestli jí nechám těchhle pět dolarů. Že nejsi na mizině, vid’?“

„Kdo – já, pokerová královna z Ludlow Grange? Co si to o mně myslíš?“ Vytáhla z kabelky hrst pomačkaných bankovek a podala mu je přes stůl. Mezitím co z nich vybíral kolik potřeboval, přečetla si, co napsal na ubrousek.

Paní,

trpíte sníženou funkcí jater a měla byste jít okamžitě k lékaři.

A silně Vám doporučuji, abyste dnes večer nechodila ke Společenskému domu.

„Je to blbost, já vím,“ řekl Ralf.

Políbila ho na špičku nosu. „Pomáhat svým bližním není nikdy blbost.“

„Díky. Ale stejně tomu nebude věřit. Bude si myslet, že nás naštvaly její řeči a ta placka, a že jsem to napsal jen proto, abychom se jí nějak pomstili.“

„Možná existuje jiný způsob, jak ji přesvědčit.“

Lois se upřeně zahleděla na servírku, opřenou teď o sklápěcí pult mezi lokálem a kuchyní, rozmlouvající s kuchařem a popíjející kávu. Ralf spatřil, jak Loisina aura dostává tmavší odstín než normálně a stahuje se kolem ní jako těsné pouzdro.

Nevěděl přesně, co se bude dít... ale cítil to. Vlasy v týle se mu zježily a na předloktí mu naskočila husí kůže. Zapojuje veškerou energii, pomyslel si, všechny spínače dává do polohy zapnuto, spouští turbíny – a to všechno pro ženu, kterou nikdy předtím neviděla, a nejspíš už ani nikdy neuvidí.

Po chvíli to servírka také začala cítit. Otočila se a pohlédla na ně, jako kdyby zaslechla, že na ni volají. Lois se na ni nepatrně usmála a pohnula prsty při pokusu o zamávání; když pak ale promluvila na Ralfa, trásl se jí hlas. „Skoro jsem... skoro se mi to povedlo.“

„Co se ti skoro povedlo?“

„Nevím. Zjistit, co jsem potřebovala. Ale za chvíli se to dozvím. Jmenuje se Zoä, se dvěma tečkami nad a. Jdi zaplatit. A nějak ji zabav, aby se na mě nedívala. Ruší mě to.“

Učinil, co chtěla – a byl celkem úspěšný, i když Zoä měla snahu ohlížet se na Lois. Při prvním pokusu namarkovat účtovanou částku na pokladnu jí vyšel součet 234 dolarů a dvacet centů. Podrážděně pokladnu vynulovala, a když opět pohlédla na Ralfa, byla bledá v obličejí a oči jí žhnuly.

„Co to je s vaší paní?“ zeptala se Ralfa. „Přece jsem se omluvila, ne? Tak proč na mě pořád tak zírá?“

Ralf věděl, že Zoä na Lois nevidí, protože se snažil stát pořád mezi nimi, ale také věděl, že to je pravda – Lois skutečně zírala.

Pokusil se o úsměv „Nemám ani ponětí, o čem...“

Servírka sebou škulba a vrhla podrážděný pohled na kuchaře. „*Přestaň tam mlátit s těma hrncema!*“ křikla, i když jediný zvuk, který Ralf z kuchyně slyšel, byla tichá náladová hudba z rádia. Zoä znovu pohlédla na Ralfa. „Kriste pane, ozývají se odtamtud zvuky jako z džungle. Byl byste tak laskav, a řekl vaší paní, že není zdvořilé...“

„Zírat? Ale ona přece nezírá. Opravdu ne.“ Ralf ustoupil na stranu. Lois stála u dveří lokálu – zády k nim – a dívala se na ulici. „Vidíte?“

Zoä chvíli neodpovídala, i když pořád hleděla na Lois. Konečně se obrátila k Ralfovi. „Jistě. Vidím. Proč se oba vlastně už neseberete a nejdete?“

„Dobře – takže všechno je v pořádku?“

„Jak je libo,“ řekla Zoä, ale nepodívala se na něj.

Když Ralf přišel za Lois, spatřil, že její aura má už zase svůj původní tvar, jen byla o trochu zářivější, než předtím.

„Pořád ještě jsi unavená, Lois?“ zeptal se tiše.

„Ne. Vlastně se teď cítím docela dobře. Půjdem, ne?“

Začal jí otvírat dveře, pak se ale zarazil. „Máš tu moji propisku?“

„Nemám – nechala jsem ji na stole.“

Ralf si pro ni šel. Pod jeho vzkaz Lois připsala na ubrousek doušku:

P.S. V roce 1989 se Vám narodilo dítě – chlapeček, kterého jste dala k adopci.

Nemocnice Svaté Anežky v Providence, stát Rhode Island.

Běžte k doktorovi, než bude pozdě, Zoä. Bez legrace. Je to vážné.

„Ach jo,“ řekl Ralf, když se k ní vrátil zpátky. „To ji vyděsí k smrti.“

„Když ji to donutí jít k doktorovi ještě dřív, než ty svoje játra vydáví, vůbec mi to nebude vadit.“

Přikývl a vyšli ven.

* * *

„To o jejím dítěti jsi zjistila, když ses jí ponořila do aury?“ zeptal se Ralf; přecházeli právě parkoviště, pokryté spadaným listím.

Lois přikývla. Za parkovištěm se celá východní část Derry topila v jásavém, kaleidoskopickém světle. Opět se vracely velice jasně zářivé barvy, ono tajné světlo druhého světa. Ralf natáhl ruku a položil ji na bok auta. Ten dotek chutnal jako klouzavé pastilky proti kašli s příchutí lékořice.

„Nemyslím, že jsem si vzala hodně jejího... její látky,“ řekl Lois, „ale připadá mi to, jako kdybych jí spolkla snad všechnu.“

Ralf si vzpomněl na článek, který nedávno četl v jednom vědeckém časopise. „Jestliže každá buňka našeho těla obsahuje úplný otisk postupu, jak jsme byli stvořeni,“ řekl „tak proč by nemohla každá částička aury člověka obsahovat úplný otisk toho, čím jsme?“

„To tedy nezní moc vědecky, Ralfe.“

„Nejspíš ne.“

Chytila ho za paži a čtverácky se na něj zašklebila. „Ale zato to zní rozumně.“

Opětoval její úšklebek.

„Taky by sis měl trochu nabrat,“ řekla mu. „Pořád ještě mi to připadá trochu nepatřičně – jako kdybych kradla. Když si nenabereš, omdlíš hned tady přede mnou.“

„Naberu, jen co to půjde. Teď se ale musíme dostat do High Ridge.“ Ale jakmile dosedl za volant, klesla mu ruka od kličku zapalování téměř ve stejnou chvíli, kdy se ho dotkl.

„Ralfe? Co se děje?“

„Nic... všechno. V tomhle stavu řídit nemůžu. To bychom skončili na telegrafním sloupu nebo vjeli někomu až do obýváku.“

Vzhlédl k nebi a spatřil obrovského průsvitného ptáka, sedícího na disku satelitní televizní antény na střeše jednoho domu přes ulici. Z jeho složených prehistorických křídel stoupala jakási průzračná, citrónově zbarvená pára.

Opravdu to vidíš? zeptala se nějaká pochybovačná část jeho nitra. Jsi si tím jist, Ralfe? Opravdu si tím jist?

Ano, jistě – vidím to. Naštěstí – nebo naneštěstí – to vidím... ale existuje-li vůbec správný čas pro vidění takových věcí, zcela určitě to není teď.

Soustředil se a ucítil, jak někde hluboko v jeho nitru opět proběhlo ono lupnutí. Pták se rozplynul jako nějaký tajemný odraz na televizní obrazovce. Zářivá paleta barev, pulzující všude kolem, ztratila na své brilanci. Ještě chvíli vnímal tu jinou část světa, pozoroval přelévání a splývání barev a tvořící se modrošedý opar, který spatřil poprvé onoho dne, kdy zašel s Joe Wyzerem na kávu a moučník do restaurantu Pauza – nejvyšší čas; pak ale zmizelo i to. Ralf pocítil až drtivé nutkání svinout se do klubíčka, položit si hlavu na paže a spát. Místo toho však začal pomalu a zhluboka dýchat, snažil se s každým nadechnutím dostat do plic víc a víc vzduchu; pak otočil klíčkem zapalování. Motor naskočil a zároveň se ozvalo známé zneklidňující klapání. Tentokrát ale mnohem hlasitěji.

„Co to je?“ zeptala se Lois.

„Nevím,“ řekl Ralf – ale pomyslel si, že nejspíš ví: buď píšť nebo kliková hřídel. Každopádně pokud to bude takhle pokračovat, budou co nevidět v maléru. Konečně se klapání trochu ztišilo a Ralf přesunul řadicí páku do polohy DRIVE. „Jak uvidíš, že mi padá hlava, tak do mě pořádně št'ouchni, Lois.“

„Na to se můžeš spolehnout,“ řekla. „A teď už jedeme.“

21. KAPITOLA

Bufet Dunkinovy koblihy na Newport Avenue byl veselý růžový stánek, zasazený do jednotvárného prostředí šedivých řadových domků. Většina jich byla postavena během prvního poválečného roku, a dnes se již rozpadala. Tak vlastně vypadala celá čtvrt Old Cape, kde stará auta s přidráťovanými výfuky a prasklými čelními skly měla na náraznících samolepky s textem NEVYČÍTEJTE MI, ŽE JSEM VOLIL PEROTA a NEZŮSTANU STRANOU, JDU S REFORMNÍ STRANOU, kde u žádného domku nesměla chybět alespoň jedna tříkolka z laciného jednotkového obchodu, kde dívky v šestnácti letech již běžně praktikovaly sex a ve čtyřiašedeseti už z nich až příliš často byly prdelaté maminy se třemi dětmi a tupým pohledem.

Dva kluci na kolech pomalovaných světlými barvami, a s extravagantně zakroucenými řídítky, kroužili proti sobě po parkovišti před bufetem a vjížděli jeden druhému do dráhy s obratností, ukazující na solidní zkušenosti z videoher a na možnost dobře zajištěné budoucnosti v nějakém zaměstnání, kde by se pro svůj postřeh a obratnost uplatnili – například jako dispečeri leteckého provozu... podaří-li se jim ovšem vyhnout se drogám, nebo nezabijí-li se při nějaké bouračce v autě. Oba měli nasazené čepice kšiltem dozadu. Ralf krátce přemítal, proč nejsou v pátek dopoledne ve škole, nebo alespoň na cestě do školy – pak se ale rozhodl, že je mu to jedno. A jim nejspíš taky

Obě kola, která se až doposud dokázala obratně jedno druhému vyhýbat, se náhle srazila. Kluci spadli na zem, ale téměř okamžitě zase vyskočili na nohy. Ralf s ulehčením viděl, že ani jeden z nich si neublížil; aury jim ani neblíky.

„Kurva a doprdele!“ zařval podrážděně na svého kamaráda kluk v tričku Nirvana. Mohlo mu být tak jedenáct. Možná dvanáct. „Co je s tebou? Jezdíš na tom kole jako nákej připosranej dědek!“

„Něco sem slyšel,“ řekl druhý a pečlivě si opět nasazoval na špinavě blondatou kšticí kšiltovku. „Kurva pecku. Tys ji jako neslyšel, nebo co? Kurva!“

„Leda tak velký hovno, kreténe,“ řekl kluk v tričku Nirvana. Ukázal kamarádovi špinavé dlaně, kde mu na dvou nebo třech místech tekla krev z oděrek. „Koukni na to, vole – silniční lišej, zkurvenej!“

„Přežiješ to, vole,“ řekl jeho kamarád.

„Jasně, ale...“ Vtom kluk zaznamenal Ralfa; opíral se o rezavou kapotu oldsmobilu, měl ruce v kapsách a sledoval je. „Na co kurva čumíte?“

„Na tebe a tvého kamaráda,“ řekl Ralf. „Na co jiného.“

„Na co jinýho, jo?“

„Jo – to je všechno.“

Kluk v tričku Nirvana pohlédl na svého kamaráda a pak opět na Ralfa. V očích se mu zračila jednoznačná podezřívavost, jakou dle Ralfovy zkušenosti lze vidět jen tady, ve čtvrti Old Cape. „Máte snad nějaký problém?“

„Já ne,“ řekl Ralf. Nainhaloval hodně klukovy aury červenohnědého zabarvení a cítil se teď jako Superman. A také trochu jako někdo, kdo obtěžuje děti. „Jen mě tak napadlo, že když jsem byl já klukem, že jsme vůbec nemluvili jako ty a tvůj kamarád.“

Nirvana na něj vyzývavě pohlédl. „Jo? A jak ste teda jako mluvili?“

„To si už ani nevzpomenu,“ řekl Ralf, „ale nemyslím, že bychom mluvili takhle, jako úplní pitomečci.“ Zaslechl bouchnutí dveří a otočil se. Z bufetu vycházela Lois, v každé ruce velký pohárek s kávou. Kluci mezitím nasedli na světélkující kola a odjížděli. Nirvana se ještě naposledy přes rameno podezřívavě ohlédl za Ralfem.

„Dokážeš zároveň pít kafe a řídit auto?“ zeptala se Lois, podávajíc mu pohárek.

„Myslím, že ano,“ řekl Ralf, „ale už ji vlastně ani nepotřebuji. Jsem už zase úplně v pořádku, Lois.“

Podívala se za oběma kluky, a pak přikývla. „Tak jedeme.“

* * *

Jeli po státní silnici číslo 33 směrem k bývalým Barrettovým sadům a svět kolem nich zářil barvami, aniž museli povystoupit po žebříku vnímání o jedinou příčku výš. Město zůstalo za nimi a projížděli

ted' mladým listnatým lesem, hýřícím jásavými barvami podzimu. Obloha nad nimi tvořila blankytný nebeský pruh a stín oldsmobilu uháněl za nimi, vlnil se a přeskakoval listů a větve stromů.

„Bože, to je nádhera,“ řekla Lois. „Že je to nádhera, vid', Ralfe?“

„Ano, je.“

„Víš, co bych si ted' přála? Úplně nejvíc ze všeho?“

Zavrtěl hlavou.

„Abychom mohli zajet ke kraji silnice – zastavit, vystoupit a kousek se projít lesem. Najít nějakou mýtinu, posadit se tam na sluníčku a pozorovat mraky Ty bys říkal ‚Podívej se na támhleten, Lois, vypadá jako letící kůň‘. A já bych řekla ‚A koukni támhle, Ralfe, ten zas připomíná nějakou postavu s koštětem‘. No nebylo by to krásné?“

„Bylo,“ řekl Ralf. Po levé straně silnice se v lese objevil úzký průsek; jako vojáci tam po úbočí kopce pochodovaly stožáry vysokého napětí. V ranním slunci se stříbřitě blyštěly dráty vedení, připomínající vlákna pavučiny. Spodní část stožárů se nořila do rudého porostu, a když Ralf vzhlédl nad průsek, spatřil osamělého jestřába plachtícího vzduchem, neviditelného stejně jako svět aur. „Bylo,“ řekl znovu. „Moc krásné. Možná někdy budeme mít čas dostat se k tomu. Jenomže...“

„Jenomže co?“

„Všechno co dělám, rychle odbydu, abych už se mohl věnovat něčemu jinému,“ řekl Ralf.

Pohlédla na něj trochu vyplašeně. „To je ale hrozná představa!“

„Ano. Myslím, že většina pravdivých představ je skutečně hrozná. Je to citát z jedné knížky básniček, která se jmenuje *Noci na hřbitově*. Dal mi ji Dorrance Marsteller toho dne, co se mi vplížil do bytu a strčil mi do kapsy bundy ten sprej se slzným plynem.“

Podíval se do zpětného zrcátka a uviděl nejméně tříkilometrovou šňůru silnice číslo 33, táhnoucí se za nimi jako černý pruh, natažený přes ohnivé barvy lesa. V dálce se zableskl odraz slunce na chromu. Auto. Možná dvě nebo tři. Rychle se k nim přibližovala.

„Starý Dor,“ řekla zamyšleně.

„Ano. Víš, Lois, já si myslím, že ten je také součástí toho všeho.“

„Možná je,“ řekla Lois. „A jestliže Edův případ je nějak zvláštní, možná bude zvláštní i ten Dorranceho.“

„Ano, to mě taky už napadlo. Ale nejzajímavější na něm – myslím na starém Dorovi, ne Edovi – je to, že jak to vypadá, Klotho ani Lachesis o něm vůbec nevědí. Jako kdyby patřil k nějaké úplně jiné partě.“

„Co tím chceš říct?“

„To si nejsem jist. Ale ani jeden z nich se o něm nezmínil, a to... to vypadá...“

Pohlédl do zpětného zrcátka. Nyní se za ostatními auty vynořilo čtvrté, rychle je dohánějící. Na střeše těch třech, které teď už byly blíž, rozeznával modré majáčky. Policejní auta. Že by jela do Newportu? Ne, určitě mají namířeno někam blíž.

Možná jedou za námi, pomyslel si Ralf. Možná neměla Lois pravdu, že ta ženská, ta Richardsová, na naši návštěvu zapomene.

Ale cožpak by policie posílala na dva neškodné důchodce v prorezlém oldsmobilu čtyři služební vozy? To si Ralf nemyslel. Náhle v duchu spatřil obličej Heleny. Pocítil zvláštní tlak v žaludku a zajel se starým oldsmobilem ke kraji silnice.

„Ralfe? Co se...“ Pak zaslechla táhlé kvílení policejních sirén a poplašeně se otočila. První tři policejní auta se kolem nich přehnal rychlostí dobrých sto třiceti kilometrů v hodině; ohodila Ralfovo auto sprškou šterku a zanechala za sebou tančící stopu zvířeného listí.

„Ralfe!“ téměř vykřikla. „Co když jedou do High Ridge? Tam je přece Helena! *Helena a její holčička!*“

„Já vím,“ řekl Ralf, a když kolem nich – tak blízko, až se starý oldsmobile zakymácel – proletělo čtvrté policejní auto, opět ucítil někde hluboko uvnitř hlavy ono lupnutí. Sáhl po řadicí páce, ale ruka mu v polovině pohybu znehybněla. Oči měl upřené na horizont. Ten černý mrak před nimi byl sice o něco méně děsivý, než oplzlý černý deštník, rozprostřený nad Společenským domem – ale Ralfovi bylo jasné, že je to jedna a tatáž věc: sak na mrtvoly.

* * *

„Rychleji!“ křičela na něj Lois. „Jed' rychleji, Ralfe!“

„Nemůžu,“ řekl. Měl sevřené čelisti a slova cedil skrze zuby. „Mám pedál až na podlaze.“ *Mimoto*, což už nedodal, *takhle rychle jsem v posledních pětatřiceti letech nejel, a jsem vyděšený k smrti.*

Ručička tachometru se chvěla kousek nad díkem označujícím rychlost 130 kilometrů v hodině; stromy se slily do jediné rozmazané směsi červených, žlutých a fialových šmouh; zpod kapoty se už neo- zývalo jen klapání, ale přímo bušení – jako kdyby se u kovadliny sešla parta rozjařených kovářů. I přesto je další trojice policejních aut, kte- rou Ralf spatřil ve zpětném zrcátku, rychle dojížděla.

Silnice se před nimi ostře zatáčela. Ralf potlačil všechny instinkty a nedal nohu na brzdový pedál. Jen před vjezdem do zatáčky trochu ubral plyn... a když pocítil, že zadní část vozu má tendenci přejít do smyku, opět ho sešlápl až k podlaze. Byl nakloněný nad volantem, hryzl si spodní ret, oči pod šedivým obočím měl vyvalené. Zadní pne- umatiky auta kvílely a Lois mu při pokusu zachytit kabelku na zadním sedadle prudce vrazila do boku. Ralf křečovitě zpocenými prsty svíral volant a jen čekal, kdy auto udělá hodiny. Ale oldsmobily představo- valy jeden z posledních detroitských opravdových křižníků silnic – byly to těžké, široké a nízké vozy. Když proletěl zatáčkou, spatřil Ralf před sebou na levé straně silnice červené zemědělské stavení. Za ním stály dvě stodoly.

„Ralfe, tady je ta odbočka!“

„Vidím.“

Zezadu se blížily další policejní vozy a chystaly se je předjet. Ralf zajel co nejdříve ke kraji silnice a jen se modlil, aby do nich při této rychlosti některý z nich nenarazil. Ale prolétly v těsné formaci kolem nich, zabočily smykem doleva a řítily se vzhůru táhlým stoupáním, po polní cestě vedoucí k High Ridge.

„Drž se, Lois.“

„Jo, držím se, držím,“ řekla.

Při prudkém odbočení na cestu, kterou s Carolyn vždy nazývali Sadovou, se oldsmobil málem převrátil. Kdyby úzká polní cesta byla vyasfaltovaná, nepochybně by se začal kutálet jako kaskadérské auto při předvádění jízdy hrůzy. Ale místo toho, aby se překulil na stře- chu,

oblaky prachu zahalený oldsmobile jen předvedl elegantní smyk. Lois uniklo úzkostné zaúpení; Ralf na ni vrhl krátký pohled.

„Jed' dál!“ Netrpělivou rukou ukazovala na cestu před nimi, a vy-
padala v tu chvíli tak přízračně stejně jako Carolyn, až si Ralf téměř
myslel, že vidí ducha. Napadlo ho, co by téhle malé projížďce po ven-
kově asi říkala Carolyn, která si v posledních pěti letech před svojí
smrtí mohla z pobízení Ralfa, aby jezdil rychleji, udělat živnost. „Na
mě se neohlížej, hlavně koukej na cestu!“

Na Sadovou teď zahýbala další policejní auta. Kolik už jich vlast-
ně bylo? Ralf nevěděl – už ztratil přehled. Možná deset, dvanáct. Zajel
oldsmobilem co možná nejmíc ke kraji cesty, až se obě pravá kola ne-
bezpečně přiblížila k blátivému příkopu, a posily – tři auta se zlatými
nápisy POLICIE DERRY na boku a dva zásahové vozy státní policie
– proletěly kolem nich. Zahrnuly je další sprškou štěrku a prachu. Na
krátký moment Ralf stačil zahlédnout uniformovaného policistu, vy-
klánějícího se z okna jednoho z aut městské policie a mávajícího na
něj; pak oldsmobile zahalil oblak žlutavého prachu. Pomyšlení na He-
lenu a Natálii v Ralfovi potlačilo další – tentokrát ještě silnější –
nutkání šlápnout na brzdu. O chvíli později už zase viděl na cestu –
alespoň trochu. Policejní auta před nimi byla už v polovině kopce.

„Ten policajt na tebe mával, abys uhnul z cesty, ne?“ zeptala se
Lois.

„To víš, že jo.“

„Asi nás tam ani nepustějí.“ Vyděšenýma očima sledovala zlo-
věstný černý mrak, visící nad vrcholkem kopce.

„Dostaneme se tak blízko, jak budeme potřebovat.“ Ralf pohlédl
do zpětného zrcátka, zda za nimi nejezdou ještě nějaká další auta; viděl
však jen oblaka zvířeného prachu.

„Ralfe?“

„Co je?“

„Jsi zapnutý? Vidíš barvy?“

Krátce na ni pohlédl. Pořád ještě mu připadala krásná a nádherně
mladá, ale po její auře nebyla ani stopa. „Ne,“ řekl. „Ty ano?“

„Ani nevím. Ale támhleto vidím.“ Ukázala skrze čelní sklo na temný oblak, visící nad kopcem. „Co je to? Když to není sak na mrtvoly, tak co to tedy je?“

Otevřel pusy, aby jí řekl, že to je kouř, a že tam nahoře na kopci je jen jediný objekt, který by mohl hořet – ale ještě než stačil něco říci, ozvala se zpod kapoty, z prostoru motoru oldsmobilu, příšerná rána. Kryt nadskočil a v jednom místě se dokonce vybouřil, jako kdyby do něj zevnitř uhodila nějaká rozzlobená pěst. Auto sebou v jakémsi konečném škytnutí trhlo, na přístrojové desce se rozsvítila červená světla zapalování a motor zhasl.

Zajel oldsmobilem k nezpevněnému okraji cesty – a v okamžiku, kdy pravá kola vozu začala sklouzávat do příkopu, projelo Ralfem zlé tušení, že jako řidič motorového vozidla má nejspíš právě za sebou poslední jízdu. Ani mu to ale nepřišlo nijak zvlášť líto.

„Co se stalo?“ Lois téměř křičela.

„Praskl nám blok,“ řekl. „Tak to vypadá, že zbytek kopce musíme vyšlapat po svých, Lois. Pojď vylézt mojí stranou, abys nezapadla do bláta.“

* * *

Vanul svěží západní větrík, a okamžitě jak vylezli z auta, ucítili silný pach kouře, který sem od vršku kopce zanášel vítr. Mlčky se vydali na asi půlkilometrovou trasu; drželi se za ruce a kráčeli velice rychle. Ve chvíli, kdy spatřili na konci cesty bokem postavené auto státní policie, zvedal se již nad koruny stromů hustý dým a Lois sotva popadala dech.

„Lois? Jsi v pořádku?“

„Jsem v pořádku,“ zasípala. „Jen trochu popadám...“

Prásk prásk prásk, ozvaly se za autem blokující cestu výstřely z pistole. Po nich následoval drsný a kašlavý zvuk rychlé střelby, kterou Ralf znal z televizního zpravodajství o občanských válkách v zemích třetího světa a z razíí v amerických městech třetího světa: automatická zbraň nastavená na rychlou střelbu. Ozvaly se další výstřely z pistole a pak ještě hlasitější kašlání automatické zbraně. Následoval pronikavý výkřik bolesti, až sebou Ralf trhl a pokusil se zakrýt si uši. Zdálo se

mu, že to byl ženský výkřik – a náhle přišel na cosi, nač si nemohl ani zaboğa vzpomenout: na příjmení té ženské, o níž se zmiňoval Leydecker. Jmenovala se McKayová. Sandra McKayová.

Toto upomenutí a chvíle, kdy k němu tak náhle došlo, ho naplnilo jakousi nepochopitelnou hrůzou. Pokusil se namluvit si, že vykřiknout přece mohl kdokoliv – třeba i nějaký muž; někdy přece mají muži hlas podobný ženskému, když jsou zraněni – ale nic si namluvit nedokázal. Byla to ona. Byli to oni. Edovi šílenci. Podnikli útok na High Ridge.

Za zády se jim ozvaly další policejní sirény. Pach kouře teď byl pronikavější. Lois na něho hleděla vyděšenýma očima a pořád ještě lapala po dechu. Ralf pohlédl směrem ke kopci a spatřil stříbrnou poštovní schránku na kůlu, stojící u okraje cesty. Nebylo na ní pochopitelně žádné označení; ženy, které řídily High Ridge, učinily vše proto, aby jejich ústav zbytečně nepoutal pozornost a udržoval si svoji anonymitu – což jim ale dnes stejně nebylo nic platné. Vlaječka na schránce byla vztyčená – někdo měl pro listonoše dopis. Ralf musel pomyslet na dopis, který mu z High Ridge poslala Helena – sice opatrný, ale i tak plný naděje.

Další střelba. Svištění odražených kulek. Třeskot rozbitého skla. Výkřik – možná hněvu, nejspíš ale bolesti. Hladové praskání plamenů, pohlcujících suché dřevo. Houkání policejních sirén. A Loisiny tmavé španělské oči, hledící na něj s úzkostí – protože je muž, a ona byla vychována k přesvědčení, že muži si v takových situacích vždy dovedou poradit.

Tak udělej něco! vyzývaly ho. Pro Kristovy rány, udělej přece něco!

Ale co? Co?

„*PICKERINGU!*“ ozval se megafonem zesílený hlas z místa, kde cesta zabočovala k hájku se třemi jedlemi velikosti vánočního stromku. Ralf teď viděl, jak kouřem nad jedlemi probleskují červené jiskry a jazyky oranžových plamenů. „*PICKERINGU, VEVNITŘ JSOU ŽENY. NECH NÁS ZACHRÁNIT TY ŽENY!*“

„On přece ví, že tam jsou ženy,“ zamumlala Lois. „Cožpak to nechápu, že on to ví? Jsou snad blázni, Ralfe?“

Policistovi s megafonem odpověděl jakýsi podivný skřek – a Ralfovi trvalo vteřinu nebo dvě, než si uvědomil, že to vlastně byl velice zvláštní druh smíchu. Ozvaly se další výstřely z automatické zbraně. Odpověděla na ně hustá palba z pistoli a pušek.

Lois mu ledovými prsty sevřela paži. „Co uděláme, Ralfe? Co uděláme teď?“

Pohlédl na houstnoucí černošedý kouř, stoupající nad stromy, pak dolů na auta, řítící se do kopce – teď jich přijíždělo asi šest nebo sedm najednou – a nakonec pohlédl do Loisina zsinalého, strhaného obličej. V hlavě se mu udělalo trochu jasno – sice jen trochu, ale stačilo to k tomu, aby si uvědomil, že na její otázku existuje vlastně jen jediná odpověď.

„Půjdeme nahoru,“ řekl.

* * *

Lup! – a plameny šlehající nad jedlovým hájkem změnily barvu z oranžové na zelenou. Zvuk hladového praskání ohně se teď ozýval tlumeně; zněl jako praskání bouchacích kuliček v uzavřené krabici, Ralf držel Lois za ruku a vedl ji kolem předního nárazníku policejního auta, blokujícího přístupovou – či únikovou – cestu. Nově dorazivší policejní auta před ním zastavovala a vyskakovali z nich muži v modrých uniformách. Několik jich mělo brokovnice a většinou byli navlečeni do neprůstřelných vest. Jeden z nich proletěl kolem Ralfa jako závan horkého větru; tak tak mu stačil uskočit. Byl to mladík jménem David Wilbert, podezřívající svoji ženu, že má poměr se šéfem realitní kanceláře, v níž pracuje jako jeho sekretářka. Záležitost jeho ženy však teď musela ustoupit Wilbertově téměř nepotlačitelné potřebě močit; v hlavě se mu přitom neustále ozývalo poděšené blekotání, prolétající se jeho myšlenkami jako had:

(„Nesmíš si udělat ostudu, nesmíš si udělat ostudu, nesmíš, nesmíš, nesmíš.“)

„PICKERINGU!“ zahřměl hlas z megafonu – a Ralf zjistil, že ta slova skutečně cítí v ústech jako malé stříbrné pilulky. „TVÍ PŘÁTELÉ JSOU MRTVÍ, PICKERINGU! ODHOĎ ZBRAŇ A VYJDI ZE DVORA! NECH NÁS ZACHRÁNIT TY ŽENY!“

Ralf a Lois zašli za roh, nevidění muži pobíhajícími všude kolem nich. Dostali se až ke shluku policejních vozů, zaparkovaných na plácku, kde se z přístupové cesty stávala příjezdová plocha k domu, lemovaná po obou stranách úpravnými květináči s pestrobarevnými květinami.

Čeho se dotkne ženská ruka, stane se ozdobou, pomyslel si Ralf.

Plácek ústil do dvora bílého zemědělského stavení starého nejméně sedmdesát let. Mělo dvě patra, dvě křídla a dlouhou verandu, táhnoucí se po celé délce budovy a nabízející nádhernou vyhlídku na západ, kde se v oparu dopoledního slunce v dálce modře jiskřily hory. V tomto domě s pokojnou vyhlídkou kdysi sídlila sadařská rodina Barrettů; později zde našlo útočiště několik desítek ztýraných a vystrašených žen – ale Ralfovi stačil jediný pohled ke zjištění, že od dnešního rána už tento dům nebude útočištěm vůbec nikoho. Jižní křídlo stálo v plamenech a veranda se hroutila; z oken šlehaly plameny a lascivně olizovaly okapy a vystřelovaly do vzduchu ve spršce jisker praskající šindele. Spatřil proutěnou houpací židli, hořící na konci verandy. Přes její opěradlo ležela nedopletená šála; vyčnívaly z ní do běla rozpálené pletací jehlice. Odněkud se ozývalo monotónní cinkání zvonkohry. Jako ve snu.

Na schodech verandy ležela hlavou dolů mrtvá žena v khaki kalhotách a vojenské bundě s maskovacím vzorem; prázdným zrakem zírala přes zakrvácené čočky brýlí do nebe. Vlasy měla zmazané nějakou špínou, v ruce držela pistoli a v prsou měla černý otvor. Přes zábradlí na severním konci verandy visel nějaký muž, jednu nohu ve vysokých kanadách opřenou o sekačku na trávu. I on měl na sobě khaki kalhoty a maskáčovou bundu. Pod ním na záhoně ležela útočná puška. Z rukávu mu vytékala krev a odkapávala z nehtů. Ralfovy oči ty kapky krve vnímaly jako černé a mrtvé.

Felton, pomyslel si. Jestliže policie ječí na Charlieho Pickeringa – jestliže je Pickering uvnitř –, tak tohle musí být Frank Felton. A co je se Susan Dayovou? Ed je teď někde u pobřeží – Lois je o tom přesvědčena, a mně se zdá, že v tom má pravdu. Ale co když je Susan Dayová někde tady uvnitř? Kriste pane, je tohle vůbec možné?

Asi je, ale co je možné, na tom vůbec nezáleží – teď ne. Téměř určitě tam uvnitř jsou Helena i Natálie, a s nimi bůhví kolik dalších bezbranných, zmučených žen – a na tom už zcela jistě záleží.

Z domu se ozval zvuk tříštícího se skla a po něm tichý výbuch – vlastně téměř vzdech. Ralf spatřil, jak se za okenními tabulkami předních dveří objevily další jazyky plamenů.

Molotovovy koktejly, pomyslel si. Charlie Pickering konečně dostal příležitost pár jich hodit. Musí to pro něj být vzrušující.

Ralf si nedovedl představit, kolik policistů může být příkrčených za všemi těmi auty, postavenými na příjezdové cestě – připadalo mu, že jich musí být nejméně třicet – ale padli právě na ty dva, kteří kdysi přišli zatknout Eda. Chris Nell byl příkrčený za předním kolem auta městské policie, stojícího nejbliže u domu, a John Leydecker klečel na jednom koleně hned za ním. A právě Nell byl ten policista, který křičel výzvy do megafonu. Když se Ralf s Lois blížili k jejich postavení, Nell pohlédl na Leydeckera. Ten přikývl, ukázal na dům a pak oběma dlaněmi pokynul Nellovi v gestu, které jednoznačně říkalo: *Bud' opatrný*. Ralf četl v auře Chrise Nella cosi znepokojivého – ten mladík byl až příliš vzrušený, než aby dokázal zachovat opatrnost. Až příliš rozpálený. A právě v tom okamžiku – skoro jako kdyby to bylo způsobené právě Ralfovou myšlenkou – začala Nellova aura rychle měnit barvu. Obrovskou rychlostí přešla ze světle modré na tmavošedou a mrtvě černou.

„*VZDEJ TO, PICKERINGU!*“ vykřikl Nell, aniž by si byl vědom skutečnosti, že už není ničím jiným, než jen pouhou mrtvolou, zatím ještě dýchající.

Jedno okno v přízemí severního křídla budovy prorazila pažba útočné pušky, a pak opět zmizela uvnitř. Ve stejný okamžik explodovalo světlíkové okno nad předními dveřmi a verandu zasypaly úlomky skla. Z otvoru vyšlehly plameny. O chvíli později se rozlétly i samotné dveře, jako kdyby je vykoplá nějaká neviditelná noha. Nell se vysunul ještě dál – možná si myslel, že střelec se konečně umoudřil a hodlá se vzdát.

Ralf, křičící: („Zatáhni ho zpátky, Johne! ZATÁHNI HO ZPÁTKY.“)

Puška se objevila znovu, tentokrát hlavní napřed.

Leydecker chytil Nella za límec, ale nebyl dost rychlý. Automatická puška ze sebe vydala několik krátkých sérií zakašlání a Ralf uslyšel kovové pleskání kulek prorážejících díry v tenkém plechu policejního vozu. Aura Chrise Nella teď byla už úplně černá – změnila se na sak na mrtvolu. Kulka, která ho zasáhla do krku, ho odhodila na stranu, vyrvala z Leydeckerova sevření a poslala k zemi. Megafon mu vypadl z ruky a krátce zahvízdal zpětnou vazbou. Policista za jedním z vedlejších vozů vyjel překvapením a hrůzou. Loisin výkřik byl ovšem mnohem hlasitější.

Na zem kolem Nella teď dopadaly další kulky; některé z nich mu proděravěly modrou uniformu. Ralf viděl, že muž v dusivém saku na mrtvolu se marně pokouší převalit a vstát. V jeho úsilí bylo něco jednoznačně děsivého – Ralfovi to připadalo, jako kdyby pozoroval nějaké stvoření chycené do sítě nastražené v mělčině ve špinavé vodě.

Zpoza policejního vozu se teď vynořil Leydecker, a když se jeho prsty ponořily do černé membrány obklopující Chrise Nella, Ralf uslyšel starého Dorranceho, pronášejícího jemu tenkrát nic neříkající slova: *Bejt tebou, Ralfe, tak na něj nešahám – už ti nevidím ruce.*

Lois: („Ne! Nechte ho, je mrtvý, je už mrtvý!“)

Hlaveň pušky, vyčnívající z okna, se začala pohybovat doprava – pomalu se zaměřovala na Leydeckera. Sám střelec zůstával ukrytý, a patrně též nezasažený žádnou ze spršky kulek vypálených dalšími policisty. Ralf zvedl pravou ruku a sekl jí v karatistickém gestu. Tentokrát mu však místo světelného klínu vyletělo z konečků prstů cosi, co připomínalo velkou modravou slzu. A v téměř okamžiku, kdy puška v okně poprvé vystřelila, obepnula tato slza Leydeckerovu auru citrónově žluté barvy Ralf spatřil, jak se dvě kulky zaryly do stromu po Leydeckerově pravici a do vzduchu se rozprskly kousky kůry. Třetí kulka zasáhla modravý kryt Leydeckerovy aury – Ralf spatřil krátký temně rudý záblesk kousek nalevo od policistova spánku a zaslechl zabzučení odražené nebo sklouznuté kulky – jako když hozená žabka plachtí po odrazu od hladiny rybníka.

Leydecker zatáhl Nella za auto, podíval se na něj, rozrazil dveře na straně řidiče a vleže se vsunul na sedadlo řidiče. Ralf ho neviděl – ale slyšel, jak na někoho křičí do vysílačky, kde sakra vězí ty sanitky.

Další tříštící se sklo; Lois horečně tahala Ralfa za rukáv a na něco ukazovala – na cihlu, která se přikutálela ke dveřím vchodu. Vyletěla z jednoho z malých okének v přízemí severního křídla. Tato okna byla téměř úplně zakryta květináči, jimiž byl dům obložen.

„*Pomozte nám!*“ křičel nějaký hlas z rozbitého okna, zatímco muž s útočnou puškou reflexivně zahájil palbu na kutálející se cihlu. Kulky z ní odsekávaly obláčky červenavého prachu a drti; pak se rozlétla na tři kusy. Ani Ralf, ani Lois nikdy ten hlas neslyšeli křičet, ale i přesto ho oba okamžitě poznali; byl to hlas Heleny Deepneauové. „*Pomozte nám, prosím! Jsme ve sklepě! Máme tu děti! Prosím, nechte nás uhořet! MÁME DĚTI!*“

Ralf a Lois si vyměnili jediný krátký pohled, a pak se rozběhli k domu. Dva policisté v uniformách, připomínající ve svých neprůstřelných vestách spíš pomezní rozhodčí ragby, kteří doposud stříleli zpoza jednoho z policejních vozů, se rozeběhli k verandě, brokovnice s krátkou hlavní v rukách. Právě když diagonálně přebíhali dvůr, vyklonil se s šíleným chechtotem z okna Charlie Pickering. Šedivé vlasy se mu na hlavě ježily ještě divočeji, než kdy jindy. Pálilo na něj obrovské množství zbraní; kulky ho zasypávaly sprškou třísek z rámců okna a úplně rozstřílely rezavý okap nad jeho hlavou, který dopadl na verandu s dutým žuchnutím. Jediná kulka mu však neublížila.

Jak je možné, že ho nedokáží zasáhnout? přemítal Ralf, když se s Lois po verandě blížili k plamenům, vyšlehujícím z otevřených předních dveří. Kristepane, vždyť ho mají tak blízko, že se dá střílet skoro naslepo – jak je možné, že ho nedokáží zasáhnout?

Ale vlastně věděl, jak je to možné... a proč. Klotho jim přece řekl, že Atropos a Ed Deepneau jsou obklopeni silami zla, které však dokáží i ochraňovat. Je možné, že tyto stejné síly teď ochraňují Charlieho Pickeringa – zrovna tak, jako dokázal Ralf ochránit Leydeckera, opustivšího úkryt za policejním autem, aby odtáhl do bezpečí svého umírajícího kolegu.

Pickering zahájil palbu na útočící státní policisty. Mířil nízko, aby negoval ochranu jejich neprůstřelných vest a zasáhl je do nohou. Jeden z nich bez hlesnutí padl; druhý se belhal zpátky tam, odkud vyběhl, a přitom křičel, že to dostal, dostal to, kurva fix, chytil to naplno.

„Vohníček!“ řval Pickering z okna, s děsivým a šíleným smíchem v hlase. „Vohníček! Vohníček! Svatá pečínka! Ať se smažej, děvky! Boží vohníček! Svatej boží vohníček!“

Ozval se další křik, tentokrát přímo pod Ralfovými nohama. Když se podíval dolů, spatřil něco děsivého: z mezer mezi prkny podlahy verandy vystupovala jako pára směs aur; jejich různé barvy propojovala krvavě rudá záře, stoupající spolu s nimi... a obklopující je. Tento rudý obal nebyl sice přesně stejný jako bublina, která se vytvořila nad místem bitky mezi kluky se zelenou a oranžovou aurou před Renetou, ale Ralf měl pocit, že v určitém vztahu k ní bude; jediný rozdíl spočíval v tom, že u zrození tohoto obalu nepochybně stál místo zloby a agrese strach.

„Vohníček!“ řval Charlie Pickering; pak začal vykřikovat cosi o satanských kundách, které je třeba zabít. Ralf ho náhle začal nenávidět víc, než kohokoliv jiného za svůj celý život.

(„Pojď, Lois – musíme to hovado dostat.“)

Vzal ji za ruku a vběhli do hořícího domu.

22. KAPITOLA

Dveře z verandy vedly do hlavní chodby budovy, táhnoucí se od průčelí domu až k jeho zadní části; po celé délce ji zachvátily plameny. Ralfovým očím se jevily jako světlezelené, a když jimi s Lois procházel, byly studené – jako kdyby procházeli nějakými membránami z gázy, napuštěné mentolem. Praskot hořícího domu k ním doléhal jen tlumeně; výstřely zněly jakoby z dálky a představovaly stejně nevýznamný zvuk – tak by asi znělo hřmění bouřky někomu, kdo právě plave pod vodou... a přesně tak to Ralfovi také připadalo – jako kdyby se ocitli pod vodní hladinou. Nevidění s Lois proplouvali řekou ohně.

Ukázal na řadu dveří po pravé straně a váhavě pohlédl na Lois. Přikývla. Vzal za kliku – a v obličeji se mu objevil znechucený úšklebek, když mu prsty prošly skrze ni. Pochopitelně že naštěstí; kdyby se jí totiž skutečně dotkl, zanechaly by jeho prsty na rozžhaveném kovu kliky přiškvařené pruhy kůže.

(„Musíme projít dveřmi, Ralfe!“)

Pochybovačně na ni pohlédl; spatřil v jejích očích strach a obavy, avšak žádnou stopu paniky. Přikývl. Prošli společně dveřmi právě v okamžiku, kdy lustr v polovině chodby dopadl na podlahu s disonantním zařinčením skleněných přívěšků a kovového řetězu.

Za dveřmi byla místnost, v níž spatřili něco, z čeho se Ralfovi hrůzou zvedl žaludek. Pod velkým plakátem Susan Dayové v džínsách a košili kovbojského stylu (MŮŽE VÁM ŘÍKAT DĚTÁTKO JEN V PŘÍPADĚ, ŽE SI PŘEJETE, ABY SE K VÁM JAKO K DĚTÁTKU CHOVAL, nabádal nápis), byly o zeď opřené dvě ženy – obě měly z bezprostřední blízkostí prostřelenou hlavu. Na tapetě s květinovým motivem a na kovbojských botách Susan Dayové na plakátě visely kousky vystřeleného mozku, zkrvavené kůže a roztržitých kostí. Jedna z těch žen byla těhotná. Druhou byla Gretchen Tillburyová.

Ralf si vzpomněl na den, kdy k němu s Helenou přišla, varovala ho a dala mu sprej s látkou, která se nazývala Bodyguard; toho dne se mu zdála krásná... toho dne však byla její ušlechtilá hlava ještě celá, a

polovička jejích nádherných blondatých vlasů ještě nebyla spálená ohněm výstřelu z pušky. Patnáct let poté, co se jí podařilo uniknout smrti rukou svého muže a trýznitele, přiložil Gretchen Tillburyové k hlavě pušku jiný muž a poslal ji na onen svět. Už nikdy nebude moci říkat nějaké jiné ženě, jak přišla k té jizvě na levém stehnu.

Na krátký a děsivý okamžik se Ralfovi zdálo, že se o něj pokoušejí mdloby. Soustředil se a pokusil se vzbudit; musel myslet na Lois. Její aura dostala zlověstný, temně rudý odstín šoku. Protínaly ji všemi směry zubaté černé čáry, které připomínaly záznam EKG někoho, kdo právě prodělal srdeční záchvat.

(„Ach, Ralfe! Ach, Ralfe, bože můj!“)

Na jižním konci budovy něco vybuchlo a síla exploze vyrazila dveře, jimiž právě prošli. Ralf si pomyslel, že to nejspíš byla nádrž na plyn – nebo víc nádrží... ale na tom teď stejně nezáleželo. Do místnosti vrhl výbuch z chodby cáry hořících pásů tapet. Spatřil, jak se záclony i zbytek vlasů na hlavě Gretchen Tillburyové vlní směrem ke dveřím místnosti, z níž požár nenasytně vysával vzduch. Jak dlouho to může ještě trvat, než plameny učiní z žen a dětí dole ve sklepě ohořelé mrtvoly? Ralf nevěděl – a opět si pomyslel, že na tom vlastně ani nezáleží; lidé, uvěznění tam dole, stejně zemřou zadušením nebo vdechnutím kouřových zplodin už dlouho před tím, než jejich těla začnou hořet.

Lois s hrůzou hleděla na těla mrtvých žen. Po tvářích jí stékaly slzy. Duhově šedavé světlo, vystupující ze stop, které za sebou zanechávali, vypadalo jako pára stoupající z kousků suchého ledu. Ralf ji vedl přes místnost směrem k zavřeným masivním dveřím na její vzdálenější straně; zastavil se před nimi jen na krátký moment, aby se zhluboka nadechl – pak dal Lois paži kolem pasu a vnořili se do nich.

Na chvilku nastala tma, v níž jakoby mu nejen nos, nýbrž celé tělo zaplavila nasládlá vůně pilin; pak se octli v pokoji na druhé straně dvojítych dveří, v nejsevernější místnosti budovy. Kdysi to asi byla pracovna, později ji ženy přestavěly na prostor, kde se pořádala skupinová terapie. Uprostřed místnosti stálo asi deset do kruhu uspořádaných židlí. Na stěnách visely cedule s texty jako NECÍTÍM-LI ÚCTU SAMA K SOBĚ, NEMOHU OČEKÁVAT ÚCTU ANI OD DRU-

HÝCH. Na černou tabuli někdo napsal křídou tiskacími písmeny JSME RODINA, MÁM TADY VŠECHNY SVÉ SESTRY. Hned vedle tabule, u jednoho z oken na východní stranu, s výhledem na celou verandu, v neprůstřelné vestě navlečené na mikinu s obrázkem Snoopyho – tu by Ralf poznal snad i potmě – se krčil Charlie Pickering.

„Uškvařit všechny bezbožný ženský!“ ječel. Nad hlavou mu hvízdl kulka; další se zaryla do okenního rámu po jeho pravici a odrazila dlouhou třísku přímo na jedno sklo jeho brýlí s kostěnými obroučkami. Ralfovi se opět vrátilo podezření, že Pickering musí být pod nějakou ochranou; tentokrát o tom byl už téměř přesvědčený. „Lesbická pečínka! Jen si vychutnejte vlastní medicínu! Já vám naservíruju dobrotku!“

(„Zůstaň kde jsi, Lois – teď se nehni z místa.“)

(„Co chceš dělat?“)

(„Postarat se o něj.“)

(„Nezabíjej ho, Ralfe! Prosím, nezabíjej ho!“)

A proč ne? pomyslel si Ralf hořce. *Jen bych světu prokázal službu.* To byla nepochybně pravda, ale na druhé straně, teď nebyl čas na hádku.

(„Dobře, tak ho tedy nezabiju! Hlavně se nehýbej, Lois – lítá tu všude kolem spousta kulek, nemůžeme riskovat, aby nás některá zasáhla.“)

Ještě než stačila odpovědět, Ralf se soustředil – vynutil si ono lupnutí a vrátil se opět na poschodí Smrtných. Tentokrát k tomu došlo tak rychle a neočekávaně, že měl pocit, jako kdyby dopadl z okna ve druhém poschodí na tvrdý betonový chodník. Ze světa kolem se vytratily barvy a místo nich nastoupily zvuky; praskání výstřelů již neznělo tlumeně a z dálky, nýbrž ostře a z bezprostřední blízkostí – rychle po sobě jdoucí kadence pušek, ostré praskání pistolí. Ve vzduchu byl cítit střelný prach a v místnosti bylo nesnesitelné dusno. Ralfovi cosi prolétlo se zabzučením kolem ucha. Nejspíš muška kalibru 45, pomyslel si.

Raději si pospěš, miláčku, radila Carolyn. Protože pokud tě na tomhle patře zasáhne kulka, tak tě zabije, rozumíš?

Rozuměl.

Ralf se přikrčila běžel k Pickeringovým zádům. Pod nohama mu skřípaly skleněné střepy a praskala dřevěná tříšť, ale Pickering se neo-točil. Mimo automatické pušky v jeho rukách mu na opasku visel ještě revolver a u levé nohy měl postavenou zelenou brašnu. Byla rozepnutá a Ralf uvnitř spatřil několik láhví od vína. Místo zátek měly v hrdlech zastrčené v nějaké tekutině namočené hadry.

„Zabít ty štětky!“ ječel Pickering a pokropil dvůr další salvou. Vyhodil prázdný zásobník a vyhrnul si mikinu, pod níž měl tři nebo čtyři další, nepochybně plné. Ralf sáhl do otevřené brašny, vzal za hrdlo jednu z láhví naplněných benzínem a rozpráhl se na Pickeringovu hlavu. Stačil si přitom ještě všimnout, proč ho Pickering vůbec neslyšel; měl totiž v uších zastrčené protihlukové zátky. Ještě než Ralfovi stačila dojít ironie toho, že se zločinec na sebevražedné výpravě obtěžuje chránit si sluch, roztránila se láhev Pickeringovi o spánek a zaplavila ho jantarově žlutou tekutinou, promísenou se zelenými střepy. Zapotácel se a jednou rukou se chytil za hlavu, na dvou místech rozbitou. Skrze dlouhé prsty mu začala protékat krev – Ralf si pomyslel, že takové dlouhé prsty mívají sochaři nebo klavíristé. Otočil se, oči za špinavými čočkami silných brýlí vyvalené hrůzou a překvapením, vlasy zježené – vypadal jako postava z nějakého kresleného seriálu, která právě utrpěla elektrický šok.

„Ty!?“ zaječel. „Děblem seslaný setník! Bezbožný vrah neviňátek!“

Ralf pomyslel na ty dvě ženy ve vedlejší místnosti, a opět se ho zmocnil vztek... jenomže vztek je příliš slabé slovo, až příliš slabé. Cítil, jak mu nervy pod pokožkou přímo běsní. V mozku mu bušila myšlenka, že *jedna z nich byla těhotná, tak kdo je tady vlastně vrah neviňátek; jedna z nich byla těhotná, tak kdo je tady vlastně vrah neviňátek; jedna z nich byla těhotná, tak kdo je tady vlastně vrah neviňátek.*

Další kulka ze zbraně velkého kalibru mu zabučela kolem hlavy. Ralf ji ani nezaznamenal. Pickering se pokoušel zvednout pušku, kterou nepochybně zabil Gretchen Tillburyovou a její těhotnou přítelkyni. Ralf mu ji vyškubl z rukou a namířil na něj. Pickering vykřikl stra-

chem. Ten výkřik rozběsil Ralfa natolik, že zapomněl na slib, který dal Lois. Zvedl pušku s jednoznačným úmyslem vyprázdnit celý zásobník do muže, zbaběle se teď krčícího u zdi (v zápalu dění ani jednomu z nich nedošlo, že v pušce není žádný zásobník); ale ještě než stačil stisknout spoušť, upoutal jeho pozornost zářivý světelný chomáč, který se zjevil v prostoru vedle něj. Zpočátku neměl žádný tvar – jako kdyby se z trubičky kaleidoskopu vysypaly barevné střípky; pak se ale zformoval do obrysu ženy s mléčně šedým prstencem, stoupajícím jí z hlavy.

(„Nezabíjej ho,“)

„Ralfe, nezabíjej ho, prosím!“

Na okamžik spatřil černou tabuli a četl ten citát, napsaný na ní bílou křídou, a to přímo skrze průsvitný obraz postavy Lois; pak ten mléčný opar začínal nabírat barvy, změnil se na šaty, vlasy a pokožku, a Lois se objevila celá. Pickering na ni zíral hrůzou rozšířenými očima. Opět vykřikl – a v rozkroku armádních maskáčů se mu objevila tmavá skvrna. Nacpal si prsty do úst, jako kdyby chtěl zdusit zvuky, které se mu z nich draly. „*Hucha!*“ ječel ucpanými ústy. „*Chetník a hucha!*“

Lois si ho nevyšmála; uchopila hlaveň pušky „Nezabíjej ho, Ralfe! Nezabíjej ho!“

Ralf se náhle naštvál i na ni. „Copak to nechápeš, Lois? To ti to nedošlo? On moc dobře věděl, co dělá! Na určitém stupni to věděl až moc dobře – *viděl jsem to na jeho zasraný auře!*“

„To je jedno,“ řekla, pořád ještě držíc hlaveň pušky tak, aby směřovala k podlaze. „To je úplně jedno, jestli to věděl nebo nevěděl. Nejsme přece jako oni. Nemusíme dělat to, co dělají oni.“

„Ale...“

„Ralfe, pusť tu pušku. Ta hlaveň je horká. Pálí mě do prstů.“

„Tak dobře,“ řekl a pustil pušku ve stejný okamžik, jako ona. Spadla na podlahu mezi ně – a Pickering, sunoucí se pomalu dolů po zdi, prsty pořád ještě nacpané v ústech a planoucí lesklé oči pevně upřené na Lois, se po ní vrhl rychlostí útočícího chřestýše.

To, co v tu chvíli učinil Ralf, učinil bez jakéhokoliv rozmýšlení, a jistě i bez jakéhokoliv hněvu; jednal čistě instinktivně: natáhl k Picke-

ringovi obě ruce a chytil ho za uši. Pociťl přitom někde uvnitř hlavy oslnivé zablesknutí, jakoby vyšlehávající z nějakého zvětšovacího skla. Stoupal po jednotlivých patrech; ve zlomku vteřiny se octl výš, než kam se kdy dostal s Lois. V nejvyšším bodě svého výstupu ucítil, jak mu do hlavy vniká obrovská síla a rozlévá se mu do paží. A pak, když opět klesl níž, zaslechl prásknutí – dutý, ale výrazný zvuk, naprosto se lišící od zvuků palby, zuřící venku.

Pickeringovo tělo se otřásalo, jako kdyby dostával elektrické šoky; jedna noha se mu napřímila takovou silou, až mu z ní odlétla bota. Škubal zadkem nahoru a dolů. Zuby měl zaťaté do spodního rtu a z úst mu vytékaly pramínky krve. Ralf byl na chvíli přesvědčen, že vidí modré záření, vycházející z konečků jeho zježených a rozcuchaných vlasů. Pak zmizely – a Pickering se zhroutil na zeď. Zíral na Ralfa a Lois očima, jež pozbyly jakýkoliv výraz.

Lois vykřikla. Ralf si zpočátku myslel, že křičí kvůli tomu, co provedl Pickeringovi; pak ale spatřil, že se oběma rukama plácá po temeni hlavy. Přistál jí tam kousek hořící tapety a vlasy jí začaly hořet.

Přitáhl ji k sobě a uhasil je, a když se pak znovu ozvala střelba a severní křídlo budovy zasypala sprška kulek, zakryl ji svým tělem. Druhou rukou se opíral o zeď; náhle spatřil, jak se mu na ní – mezi prsteníkem a malíčkem – objevil jako mávnutím kouzelného proutku otvor po kulce.

„Pojď nahoru, Lois, Pojď nahoru...“

(ale hned teď!“)

Stoupali společně, měnili se před Pickeringovým prázdným očima na kouřový opar... a pak zmizeli.

* * *

(„Cos mu to provedl, Ralfe? Byl‘s na chvíli někde pryč – nahoře – a pak... on pak... cos mu to provedl?“)

Vyděšeně a s ohromením hleděla na Charlieho Pickeringa. Seděl opřený o zeď, téměř ve stejné pozici, jako ty dvě mrtvé ženy ve vedlejší místnosti. Ralf spatřil, jak se mu mezi povislými rty objevila narůžovělá bublina, zvětšovala se, a pak praskla.

Obrátil se k Lois, vzal ji nad lokty za obě paže a vytvořil v duchu obraz: pojistková skříň v přízemí jeho domku na Harris Avenue. Ruce skříňku otevírající a přepínající rychle všechny spínače z polohy ZAPNUTO na VYPNUTO. Nebyl si jist, jestli to je správně – všechno se dělo tak rychle, že si nebyl jist vlastně ničím. Měl však pocit, že je blízko pravdě.

Lois se trochu rozšířily oči, a pak přikývla. Pohlédla na Pickeringa, a pak zase na Ralfa.

(„Způsobil si to sám, vid’? Neudělal’s mu to přece schválně.“)

Ralf přikývl, pak se ale z prostoru pod jejich nohama ozvaly nové výkřiky – byl si téměř jist, že je neslyší sluchem.

(„Lois?“)

(„Ano, Ralfe – hned teď.“)

Sklouzl jí rukama po pažích a uchopil ji za ruce, jako když se tenkrát v nemocnici drželi všichni čtyři – jenomže tentokrát nestoupali, nýbrž klesali. Nořili se pod zem, jako kdyby klesali ke dnu bazénu. Ralf si znovu uvědomil ten temný závoj zastírající mu zrak – a pak se octli ve sklepe, pomalu dopadali na špinavou betonovou podlahu. Viděl obrysy trubek topení pokrytých nánosem prachu, sněhovou frézu přikrytou špinavou plachtou z umělé hmoty, zahradnické nářadí postavené vedle jakési válcové nádoby (nejspíš kotle na teplou vodu) a kartónové krabice naštosované u jedné z cihlových zdí sklepa – polévky, špagety, omáčky, káva, odpadkové pytle, toaletní papír. Všechny ty věci vypadaly trochu průzračně – jako kdyby tam zároveň byly i nebyly – a Ralf si nejprve pomyslel, že to je nějaký vedlejší efekt pobytu na jiném patře. Pak si uvědomil, že to je jen kouř – sklep se jím velice rychle plnil.

V jednom koutě podlouhlého tmavého prostoru se tísnilo asi osmáct nebo dvacet postav; většinou to byly ženy. Ralf mezi nimi spatřil i malého chlapce přilepeného ke kolenům své matky (matčin obličej byl plný hojících se škrábanců, k nimž sice mohla přijít při nějaké automobilové nehodě, ale nejspíš jí je někdo udělal úmyslně); asi o rok nebo dva starší děvčátko mělo obličej zabořený do klína své matky... a pak spatřil Helenu. Držela v náručí Natálii, a ve snaze ochránit ji před kouřem, foukala děvčátku na obličej. Natálie kašlala a zoufale

plakala. Za ženami a dětmi Ralf nejasně viděl zaprášené schodiště, stoupající někam do temnoty.

„Ralfe? Musíme teď o patro níž, vid’?“

Přikývl; nechal si v hlavě provést to lupnutí – a už teď taky kašlal, když natáhl do plic jedovatý dusivý kouř. Zhmotnili se přímo před skupinkou, tísnící se u paty schodů – ale zareagoval jen chlapec objímající pažemi kolena své matky. Ralf si byl v tu chvíli jist, že toho chlapce už někdy předtím viděl – nedokázal si však vzpomenout kde; v daný okamžik se nedokázal v duchu vrátit k onomu dni na konci léta, kdy ho s jeho matkou spatřil v parku Strawford.

„Mami, hele!“ řekl chlapec, kašlaje a ukazuje na ně rukou. „Andělé!“

Ralf v duchu uslyšel Klotha, jak říká, *My nejsme žádní andělé, Ralfe*, a pak se houstnoucím kouřem protlačil k Heleně; pořád ještě přitom držel Lois za ruku. Oči ho pálily a slzely; slyšel za sebou kašel Lois. Helena na něj hleděla nepřítomným pohledem – vlastně stejným způsobem jako tenkrát srpnu, kdy ji Ed tak ošklivě zmlátil.

„Heleno?“

„Ralfe?“

„Ty schody, Heleno! Kam vedou?“

„Co tady děláš, Ralfe? Jak ses sem dostal“ Záchvat kašle jí nedovolil domluvit; přemohla ji křeč. Natálie jí přitom málem vypadla z náruče; Lois však plačící dítě včas zachytila.

Ralf pohlédl na ženu po Helenině levici; na první pohled mu však bylo jasné, že ta je ještě více duchem nepřítomná, než Helena. Znovu chytil Helenu za paži a zatřásl jí. „*Kam vedou ty schody?*“

Ohlédla se přes rameno. „Jsou tam padací dveře,“ řekla. „Ale tam to nejde. Nahoře je...“ Zlomila se v pase v dalším záchvatu kašle. Jeho zvuk byl až překvapivě podobný štěkání automatické pušky Charlieho Pickeringa. „Jsou zamčené,“ dokončila Helena větu. „Zamkla je ta tlustá ženská. Měla v kapse visací zámek. Viděla jsem ji, jak ty dveře zamyká na petlici. Proč to udělala, Ralfe? Jak vůbec věděla, že půjdeme sem dolů?“

A kam jinam byste asi mohly jít? pomyslel si Ralf hořce; pak se obrátil k Lois. „Zkus to, jestli to půjde, ano?“

„Jistě.“ Podala mu plačící a kašlající děcko a protlačila se hloučkem žen. Susan Dayová mezi nimi není, jak stačil Ralf zaregistrovat. Na druhém konci sklepa se teď v oblaku jisker, provázených dusivým vedrem, propadla část stropu. Děvčátko s obličejem zabořeným do klína matky se rozplakalo.

Lois vystoupila po čtyřech schodech; pak zvedla ruce a šmátrala dlaněmi nad hlavou. Ve světle vířících jisker Ralf zahlédl nejasný obrys čehosi, co mohly být padací dveře. Lois na ně položila ruce. Chvilí se nedělo nic; pak Lois na okamžik v záblesku duhových barev zmizela. Ralf zaslechl ostré prasknutí nějaké exploze – jako kdyby se roztrhla plná konzerva hozená do ohně – a Lois se opět zmotnila. Ve stejný okamžik měl dojem, že přímo nad její hlavou zahlédl záblesk bílého světla.

„Co to bylo, maminko?“ zeptal se chlapec, který označil Ralfa a Lois za anděly. „Co to bylo?“ Ještě než stačila odpovědět, vzplanul stoh záclon, poskládaných na stole vzdáleném asi pět metrů od nich; plameny vrhaly na obličeje uvězněných žen strašidelné černé a oranžové stíny.

„Ralfe!“ volala Lois. „Pomoz mi!“

Protlačil se hloučkem vyděšených žen a vystoupil po schodech. „Co je?“ Těžce polkl, jako by měl v hrdle knedlík. „Nejde to?“

„Už se mi to povedlo; cítila jsem, jak ten zámek praskl – v duchu jsem to cítila. Ale ty dveře jsou na mě moc těžké! Budeš to muset zkusit sám. Dej mi to dítě.“

Opět jí předal Natálii; pak zvedl ruce a vyzkoušel tíhu padacích dveří. Byly sice masivní a těžké, ale Ralfa teď hnal čistý adrenalin – a když se o ně opřel rameny a zabral, podařilo se mu je odklopit. Úzké schodiště zaplavil čerstvý vzduch a jasné světlo. V jednom z Ralfových oblíbených filmů takové okamžiky obvykle provázely výkřiky triumfu a úlevy, ale ve sklepě uvězněné ženy ze sebe zpočátku nevydaly ani hlásku. Jen oněměle stály s hlavami obrácenými vzhůru – k trojúhelníku modrého nebe, vytvořeného Ralfem ve stropě místnosti, kterou většina z nich už považovala za svůj hrob.

Co asi budou říkat potom? přemítal. Pokud tohle skutečně přežijí, co budou říkat? Že se jim ve sklepě zjevil nějaký hubený chlápek se

silným obočím a nějaká přitloustlá panička (ovšem s nádhernýma španělskýma očima), která urazila zámek na padacích dveřích, a oba je pak vyvedli je do bezpečí?

Pohlédl dolů a spatřil, jak na něj ten malý kluk, který je mu tak povědomý, hledí svýma obrovskýma, smutnýma očima. U kořene nosu měl dlouhou, klikatou jizvu. Ralf měl pocit, že tenhle kluk je snad jediný, kdo je skutečně zaregistroval – a docela si dovedl představit, co bude říkat: že přišli dva andělé, mužský a ženský, a že je zachránili. *To by mohl být zajímavý šot pro dnešní večerní zprávy*, pomyslel si. No ovšem. Lisette Bensonová a John Kirkland nepochybně budou přímo jásat.

Lois zabouchala na jeden z nosných trámů. „Tak dělejte, hněte sebou! Polezte ven, než bouchnou ty nádrže s topným olejem!“

První se pohnula žena s malou holčičkou. Vzala plačící dítě do náruče a klopýtavě se s kašlem a pláčem vydala po schodech vzhůru. Další ženy ji následovaly. Když vycházela maminka s klukem s jizvou na nose, hoch na Ralfa obdivně pohlédl. „Paráda, člověče,“ řekl.

Ralfovi to nedalo a zašklebil se na něj. Obrátil se k Lois a ukázal na schody. „Jestli to nemám v hlavě popletené, tak tyhle schody by měly ústít za domem. Nepouštěj je zatím ještě dopředu před barák. Ti policajti by klidně dokázali postřílet polovinu z nich, než by si stačili uvědomit, že střílejí na lidi, které přišli zachránit.“

„Dobře,“ řekla – bez jediné otázky, bez jakékoliv další připomínky; Ralf by ji za to na místě nejráději objal. Vystupovala po schodech; zastavila se jen na chvíli, aby si Natálii posadila na druhou ruku a pomohla jedné klopýtající ženě.

Ralf a Helena Deepneauová teď byli dva poslední, kdo ještě zůstal na schodech. „To byla Lois?“ zeptala se ho.

„Ano.“

„Má Natálii?“

„Ano.“ Propadla se další část stropu sklepa, vyvalil se další oblak jisker, a plamínky ohně se rychle plížily po trámech ke kotli topení.

„Určitě ji má?“ Chytila ho za košili a pohlédla na něj šlenýma, nateklýma očima. „Víš to určitě, že ji má?“

„Naprosto určitě. Pojd', musíme si pospíšet.“

Helena se začala rozhlížet, nejspíš se na něco upamatovala. Vypadala vyděšeně. „Gretchen!“ vykřikla. „A Merrilee! Musíme zachránit Merrilee, Ralfe, je v sedmém měsíci!“

„Je nahoře,“ řekl Ralf, a když se mu zdálo, že se Helena chce obrátit a jít zpátky do hořícího sklepa, chytil ji za paži. „A Gretchen taky. Nikdo další tady už nebyl?“

„Ne, myslím, že ne.“

„Dobře. Tak jdeme. Musíme odtud zmizet.“

* * *

Ralf s Helenou se vynořili ze sklepa v oblaku tmavošedého kouře, jako kdyby představovali efektní vyvrcholení nejlepšího triku Davida Copperfielda. Nacházeli se skutečně v prostoru za budovou, poblíž šňůr na prádlo. Šaty, spodní prádlo a prostěradla povlávaly v čerstvém větříku. Na jednom z prostěradel právě přistála hořící šindel a zapálila ho. Z oken kuchyně šlehaly plameny. Žár byl nesnesitelný.

Helena se na něj pověsila; byla u konce se silami. Ralf ji musel chytil kolem pasu, aby se nezhroutila na zem. Sevřela mu ruce na krku a pokusila se říci něco o Natálii. Pak ji spatřila v Loisině náruči a trochu se uklidnila. Ralf si ji chytil lépe a napůl ji nesl, napůl táhl pryč od budovy. Zahlédl přitom na zemi vedle otevřených padacích dveří zbytky čehosi, co připomínalo úplně nový visací zámek. Byl rozlomený na dva kusy a podivně pokroucený, jako kdyby ho mocnou silou roztrhly ruce nějakého obra.

Ostatní ženy teď byly asi patnáct metrů daleko, choulily se v hloučku na rohu budovy. Před nimi stála Lois, mluvila na ně a bránila jim v dalším postupu. Ralf si pomyslel, že po menší přípravě a s trochou štěstí by mohly vyjít před dům – střelba policie sice neustala, ale její intenzita značně zeslábla.

„PICKERINGU.“ Znělo to jako Leydeckerův hlas, ale kvůli zesílení tlampače ho Ralf nedokázal určit přesně. „CO KDYBY SES ASPOŇ JEDNOU V ŽIVOTĚ ZACHOVAL NORMÁLNĚ AVYŠEL VEN, DOKUD MÁŠ JEŠTĚ ŠANCI?“

Ozval se zvuk dalších blížících se sirén, mezi nimi charakteristické bubláni sirény ambulance. Ralf vedl Helenu k ostatním ženám.

Lois jí vrátila Natálii, pak se otočila do směru zesíleného hlasu a dala si ruce před ústa jako kornout. „*Hej!*“ vykřikla. „*Hej, vy tam...*“ Odmlčela se a začala kašlat tak úporně, že se až dávila; stála v předklonu s rukama opřenýma o kolena a z očí, podrážděných kouřem, jí tekly slzy.

„Lois, jsi v pořádku?“ zeptal se Ralf. Koutkem oka zahlédl Helenu, jak pokrývá tvářičku svého miláčka polibky.

„Nic mi není,“ řekla a otírala si mokré tváře. „To jen ten příšerný kouř.“ Opět si dala ruce k ústům. „*Hej, slyšíte mě tam?*“

Až na pár ojedinělých výstřelů teď střelba ustala. Ale i tak, pomyslel si Ralf – na usmrcení některé z těch nevinných žen by stačil jeden jediný zbloudilý výstřel.

„*Leydeckere!*“ zakřičel jak mohl nejhlasitěji. „*Johne Leydeckere!*“

Po chvíli ticha zazněl z tlampače rozkaz, který potěšil Ralfovo srdce. „*ZASTAVTE PALBU!*“

Ozval se ještě jeden výstřel – a pak nastalo ticho; ozývalo se jen praskání hořícího dřeva.

„*KDO TO NA MĚ MLUVÍ? JAK SE JMENUJETE?*“

Ale Ralf si pomyslel, že i tak už má dost problémů; nač k nim přidávat další.

„Všechny ženy jsou tady!“ zakřičel, potlačuje přitom kašel. „*Posílám je kolem domu dopředu!*“

„*NE, NEPOSÍLEJTE JE SEM,*“ volal Leydecker. „*V POSLEDNÍ MÍSTNOSTI V PŘÍZEMÍ JE CHLAP S PUŠKOU! UŽ ZASTŘELIL NĚKOLIK LIDÍ!*“

Jedna z žen zasténala a zakryla si rukama obličej.

Ralf si odkašlal, aby vůbec dokázal promluvit – v tu chvíli byl přesvědčený, že by vyměnil celý svůj důchod za jedinou sklenici ledové limonády – a znovu zakřičel: „*S Pickeringem si nedělejte starost! Pickering je...*“

Ale co je vlastně s Pickeringem? Tahle otázka je celkem na místě, že?

„Pickering je v bezvědomí! Proto taky přestal střílet!“ zakřičela Lois. Ralf si nemyslel, že jde právě o bezvědomí, ale pro tuto chvíli to

stačilo. „Ženy vyjdou zpoza domu s rukama nahoře! Nestřílejte! Potvrďte mi, že nebudete střílet!“

Nastala chvíle ticha, a pak se znovu ozval hlas z tlampače: „NEBUDEME STRÍLET – ALE JEN DOUFÁM, ŽE VÍTE, CO DĚLÁTE, DÁMO!“

Ralf kývl na matku malého chlapce. „Už můžete jít. Vy dva běžte jako první.“

„Jste si jist, že nám neublíží?“ Hojící se šrámy na tváři mladé ženy (byla Ralfovi také nějak povědomá) napovídaly, že otázka, zda někdo ublíží či neublíží jí a jejímu synovi, tvoří závažnou součást jejího života. „Víte to určitě?“

„Ano,“ řekla Lois; pořád ještě kašlala a po tvářích jí tekly slzy „Jen zvedněte ruce nad hlavu. To přece zvládnete, vid', šohaji?“

Hoch okamžitě zvedl ruce nad hlavu s nadšením zběhlého účastníka hry na četníky a zloděje; nespouštěl přitom z Ralfa své zářící oči.

Růžová, pomyslel si Ralf. *Takovou barvu by měla jeho aura, kdybych ji mohl vidět.* Nebyl si jist, zda jde o intuici nebo paměť, ale s jistotou věděl, že je to tak.

„A co ty lidi uvnitř?“ zeptala se jiná žena. „Co když začnou střílet? Mají přece pušky – co když začnou střílet?“

„Nikdo z domu střílet nebude,“ řekl Ralf. „Tak už běžte.“

Matka malého hochy znovu pochybovačně pohlédla na Ralfa; pak se podívala na svého syna. „Tak půjdeme, Pate?“

„Ano!“ řekl Pat a zašklebil se.

Jeho matka přikývla a zvedla jednu ruku nad hlavu. Druhou dala hochovi kolem ramen v gestu ochrany, které Ralfovi proniklo až do srdce. Vyšli zpoza rohu budovy. „*Neubližujte nám!*“ zakřičela. „*Máme ruce nahoře a je tady se mnou můj malý syn, tak nám neubližujte!*“

Ostatní ženy chvilku čekaly; pak vyšla žena, která si před chvílí zakryla rukama obličej. K ní se připojila další žena – ta s malou holčičkou (držela ji v náručí a děvčátko mělo také poslušně ruce nad hlavou). Po nich šly další – kašlající zástup s rukama vysoko nad hlavou. Když se na konec procesí zařadila Helena, Ralf se dotkl jejího ramene. Pohlédla na něj; zarudlé oči měla klidné a zároveň překvapené.

„Tohle je už podruhé, co ses objevil přesně v okamžiku, kdy jsme tě s Natálií potřebovaly,“ řekla. „Jsi snad náš anděl strážný, Ralfe?“

„Možná,“ řekl. „Možná jsem. Poslouchej mě, Heleno – nemáme moc času. Gretchen je mrtvá.“

Přikývla a rozplakala se. „Věděla jsem to. Nechtěla jsem si to sice připustit, ale stejně jsem to věděla.“

„Je mi to moc líto.“

„Bylo nám tak dobře, než sem přijeli – sice jsme byly trochu nervózní, ale taky jsme se hodně nasmály a hodně si povídaly. Připravovaly jsme se na dnešní přednášku. Na tu demonstraci a přednášku Susan Dayové.“

„O tom právě s tebou potřebuji mluvit,“ řekl Ralf, snaže se mluvit pokud možno uklidňujícím tónem. „Myslíš si, že se...“

„Právě jsme si dělaly snídani, když přijeli.“ Ralf měl dojem, že vůbec neposlouchá, co jí říká. Heleně vykukovala přes rameno Natálie – sice pořád ještě kašlající, ale už klidnější. Z bezpečné náruče své matky se dívala střídavě na Ralfa a Lois s nelíčenou zvědavostí.

„Heleno...“ začala mluvit Lois.

„Koukni! Vidíš to?“ Helena ukazovala na starý hnědý cadillac zaparkovaný za přístavkem, sloužícím v dobách, kdy sem chodívali Ralf s Carolyn na procházky jako moštárna; v High Ridge ho využívali nejspíš jako garáž. Auto bylo ve značně zanedbaném stavu – rozbité přední sklo, záplatované plechové díly karoserie, přes sklo jednoho předního reflektoru křížem krážem černá izolační páska. Nárazník byl polepený různými samolepkami.

„Tímhle autem přijeli. Zajeli za budovu, jako kdyby ho chtěli zaparkovat do naší garáže. A právě to nás nejspíš zmátlo. Jako kdyby se nechumelilo zajeli dozadu – jako kdyby sem patřili.“ Chvilí zamyšleně hleděla na auto, a pak upřela zarudlé a nešťastné oči zase na Ralfa a Lois. „Některá z nás si přece mohla všimnout těch samolepek, co mají na tom nárazníku.“

Ralf náhle musel myslet na Barbaru Richardsovou ve středisku Péče o ženu – jak se uvolnila, když k ní začala přistupovat Lois. Vůbec ji neznepokojilo, že si Lois sahá pro něco do kabelky; neznepokojilo ji to, protože Lois je žena. Ten cadillac řídila Sandra McKayová;

Ralf se ani nemusel ptát Heleny, aby mu to potvrdila. Viděly za volan-tem ženu – a už si ale vůbec nevšimly těch samolepek. Jsme rodina; mám tady všechny svoje sestry.

„Když nám Deannie říkala, že lidé, co z toho auta vystupují, mají na sobě vojenské oblečení a v rukách drží pušky, tak jsme si myslely, že to je nějaký vtip. Tedy až na Gretchen. Ta nám řekla, abychom se co možná nejrychleji stáhly dolů do sklepa. A pak šla do přijímací místnosti. Aby zavolala policii. Měla jsem zůstat s ní.“

„Ne,“ řekla Lois a pohládila Natálii po kaštanových kudrnkách. „Musela ses přece postarat o ni, ne? A musíš se o ní starat i teď.“

„Asi ano,“ řekla hluše. „Asi ano. Ale byla to moje přítelkyně, Lois. Kamarádka.“

„Já vím, zlato.“

Helenin obličej se zkřivil; začala plakat. Natálie chvíli hleděla na svoji matku s výrazem jakéhosi komického úžasu, a pak se taky rozplakala.

„Heleno,“ řekl Ralf. „Heleno, teď mě poslouchej. Musím se tě na něco zeptat. Je to moc, moc důležité. Posloucháš mě?“

Helena přikývla, ale dál plakala. Ralf neměl žádnou představu, zda ho poslouchá nebo ne. Pohlédl na roh budovy; přemítal, jak dlouho to asi může trvat, než odtamtud vyrazí policisté. Pak se zhluboka nadechl. „Myslíš si, že se ta přednáška dneska večer bude konat? Nebo je zrušená? Měla jsi ke Gretchen blízko. Pověz mi, co si o tom myslíš.“

Helena přestala plakat a pohlédla na něj nehybnýma, dokořán otevřenýma očima – jako kdyby nedokázala uvěřit tomu, co právě slyšela. Pak jí oči začal plnit hněv, až děsivě prudký hněv.

„Jak se můžeš takhle ptát? Jak se vůbec můžeš takhle ptát?“

„No... protože...“ Odmlčel se, neschopen pokračovat. Hněv, to byla ta poslední věc, kterou od ní očekával.

„Jestli nás teď zastaví, tak zvítězí,“ řekla Helena. „Cožpak to nechápeš? Gretchen je mrtvá, Merrilee je mrtvá, High Ridge je v plame- nech, a s ním všechen majetek těch žen; jestli nás teď zastaví, tak zvítězí.“

Nějaká část Ralfovy mysli – někde hluboko – teď provedla děsivé srovnání. Její jiná část – část Helenu milující – se pohnula, aby onomu srovnání zabránila. Ale pohnula se bohužel příliš pozdě. Její oči mu totiž připomněly oči, jaké měl Charlie Pickering toho dne, kdy si k němu v knihovně přisedl – a kdo má takové oči, nemůže být schopen rozumného uvažování.

„Když nás teď zastaví, tak zvítězí!“ vykřikla. Natálie v jejím náručí začala plakat ještě usedavěji. „Cožpak to nechápeš? Cožpak to, kurva, NECHÁPEŠ? To my nikdy nedopustíme! Nikdy! Nikdy! Nikdy!“

Náhle zvedla ruku, v níž nedržela Natálii, a vyrazila za roh budovy Ralf se ji pokusil zachytit, ale dosáhl konečky prstů už jen na její halenku.

„Nestřílejte na mě!“ křičela Helena na policisty na druhé straně domu. „Nestřílejte na mě, jsem jedna z nich! Jsem jedna z nich! Nestřílejte na mě!“

Ralf se za ní vrhl – bezmyšlenkovitě, instinktivně. Lois ho stačila chytit za opasek. „Raději tam nechod', Ralfe. Jsi chlap, a mohli by si myslet...“

„Ahoj, Ralfe! Ahoj, Lois!“

Oba se otočili za tím novým hlasem. Ralf ho poznal okamžitě – a pocítil něco jako úžas, ale zároveň nebyl vůbec překvapený. Za šňůrami s prádlem – obtíženými vlajíci tričky, prostěradly a povlečením, ve vyšisovaných manšestrových kalhotách a starých keckách povyspravovaných elektrikářskou izolační páskou – stál Dorrance Marsteller. V říjnovém větru, profukujícím kopcem, mu povlávaly řídnoucí vlasy, jemné jako vlasy Natálie (jenomže ne kaštanové, nýbrž šedivé). V ruce držel nějakou knihu – jako obyčejně.

„Pojďte, vy dva,“ řekl, zamával na ně a usmál se. „Pojďte, pospěšte si. Nemáme už moc času.“

* * *

Vedl je zarostlou, nepoužívanou stezkou, vinoucí se západním směrem. Procházela nejprve skrze pozemek nějakého velkého zahradnictví, kde už byla sklizena veškerá zelenina mimo dýně; pak sadem s

právě dozrávajícími jablky, a potom hustou džunglí ostružiní, kde na ně ze všech stran útočily trny ostružinových šlahounů a trhaly jim oblečení. Když prošli ostružiním, ocitli se v tmavém jehličnatém lese; Ralfa napadlo, že teď už musí být na newportské straně kopce.

Na muže svého věku nasadil Dorrance čerstvé tempo; ve tváři mu prodléval jeho známý mírný úsměv. Knížka, kterou si nesl, se jmenovala *Básně lásky, 1950 – 1960*, a byla od autora jménem Robert Creeley. Ralf o něm sice nikdy neslyšel, ale předpokládal, že pan Creeley také nikdy neslyšel o lidech jako Elmore Leonard, Ernest Haycox nebo Louis L'Amour. Pokusil se promluvit na Dorranceho jen jednou, když všichni tři konečně došli pod kopec a zastavili se před nějakým potokem.

„Dorranci, co tady děláš? Jak ses sem vůbec dostal? A kam to vlastně jdeme?“

„Víš, já odpovídám na otázky jen zřídka kdy,“ odpověděl Dorrance se širokým úsměvem. Pátřavě pohlédl do potoka, pak zvedl prst a ukázal na vodu. Do vzduchu vyskočil malý hnědý pstruh, mrskl sebou a zapadl opět do vody. Ralf a Lois na sebe pohlédli se stejným výrazem: *Opravdu jsme viděli to, co jsme viděli?*

„Kdepak, kdepak,“ pokračoval Dorrance a sestupoval přitom z břehu na velký mokrý kámen. „Jen zřídka kdy. Je to moc obtížné. Je mnoho možností. A moc pater... ty, Ralfe? Svět je plný pater, že? Jak se vede, Lois?“

„Jde to,“ odpověděla roztržitě, sledujíc Dorranceho přechod přes potok po řadě kamenů. Rozpažil přitom v gestu provazochodce – v jeho případě patrně nejstaršího provazochodce na světě. V okamžiku, kdy se dostal na druhou stranu, ozval se z kopce za nimi zvuk jakéhosi mohutného pšouknutí – nebo menšího výbuchu.

Asi explodovaly ty zásobníky na topný olej, pomyslel si Ralf:

Dorrance na ně hleděl z druhé strany potoka a v obličejí měl úsměv Budhy Ralf tentokrát vyletěl na vyšší patro bez jakéhokoliv vědomého úsilí, dokonce i bez onoho lupnutí uvnitř hlavy. Do světa kolem vpadly zářivé barvy – ale téměř je nezaregistroval: veškerou svoji pozornost teď soustředil na Dorranceho; na téměř deset vteřin zapomněl i dýchat.

V posledním měsíci vídal Ralf aury mnoha odstínů, ale ani jedna z nich zdaleka nedosahovala barevnosti nádherného obalu tohoto starce, kterého Don Veazie jednou označil za „celkem milýho chlápka, ale jinak tak trochu starý pako“. Dorranceho aura jako kdyby procházela nějakým hranolem, rozkládajícím světlo... nebo duhou. Vyzařovala barvy v zářivých obloucích: po modré následovala fialová, po ní červená, růžová, krémově žlutobílá.

Pocítil stisk Loisininy ruky

(„Kristepane, Ralfe, vidíš to? Vidíš, jak je to nádherné?“)

(„Jistěže ano.“)

(„Co je zač? Je vůbec člověkem?“)

(„To nev...“)

(„Nechte toho, oba dva. Pojd'te zase dolů.“)

Dorrance se usmíval, ale ten hlas, který slyšeli ve svých hlavách – ten jednoznačně nařizující hlas – nebyl ani trochu neurčitý. A ještě než se Ralf stačil pokusit o návrat dolů, pocítil jakési postrčení. Všechny zvýrazněné barvy a zvuky okamžitě zmizely.

„Na to teď není čas,“ řekl Dorrance. „Sakra, je už skoro poledne.“

„Poledne?“ zeptala se Lois. „To není možné! Nebylo ještě ani devět, když jsme sem přijeli – a to mohlo být tak před půlhodinou!“

„Čas běží rychleji, když jste nahoře,“ řekl Dorrance. Mluvil vážně, ale v očích mu přitom jiskřilo. „Stačí se zeptat kohokoliv, kdo v sobotu večer pije pivo a poslouchá country. Pojd'te! Pospěšte si! Čas běží! Přejděte ten potok!“

První šla Lois, opatrně našlapujíc z jednoho kamene na druhý, stejným způsobem jako Dorrance. Ralf šel těsně za ní – s rukama u jejích boků, připravený ji zachytit, kdyby se snad zapotácěla. Ale měl co dělat, aby přešel sám. Do vody sice nespádl, ale namočil si nohu až po kotník. Někde v hlubinách hlavy uslyšel Carolynin veselý smích.

„Neřekneš nám něco, Dorranci?“ zeptal se, když se dostali na druhou stranu. „Trochu bloudíme.“ *A to nejen mentálně nebo duchovně*, pomyslel si. Nikdy předtím nebyl v tomto lese – ani za mlada na lovu koroptví nebo jelenů. Jestli ta stezka, kterou právě jdou, končí ve ztracenu, nebo jestli starý Dorrance zapomněl někde odbočit, co potom?

„Ano,“ odpověděl Dorrance. „Řeknu vám jedinou věc, a na to můžete vzít jed.“

„A sice?“

„Že tohle jsou ty úplně nejlepší básně, jaké kdy Robert Creeley napsal,“ řekl starý Dorrance a ukázal na knížku. Ještě než kdokoliv z nich stačil nějak reagovat, zase se otočil a vyrazil čerstvým tempem po téměř neznatelné pěšině, dál lesem směrem na západ.

Ralf pohlédl na Lois. Lois zase pohlédla na něj, stejně zmatená a na rozpacích. Pak pokrčila rameny. „Pojď, starý brachu,“ řekla. „Ať se nám neztratíš. Zapomněla jsem za námi sypat hrášek.“

* * *

Vylezli na další návrší a Ralf spatřil, že stezka, po níž se právě ubírají, vede dolů ke staré lesní cestě, prorostlé uprostřed pásem trávy. Končila v zarostlé šterkovně, vzdálené od nich asi padesát metrů. Těsně u jámy šterkovny stálo nějaké auto s nastartovaným motorem – dokonale nenápadný novější model forda. Ralf ale měl pocit, že ho odněkud zná. A když se otevřely dveře toho auta a vystoupil jeho řidič, všechno do sebe zapadlo. Pochopitelně že to auto zná: naposledy se na něj díval z okna Loisina obývacího pokoje v úterý večer. Stálo tenkrát uprostřed Harris Avenue – a jeho řidič klečel ve světle reflektorů... klečel u umírající feny, kterou porazil. Joe Wyzer je zaslechl přicházet; vzhlédl a zamával jim.

23. KAPITOLA

„Řekl mi, že chce odvézt,“ svěřil se jim Wyzer, když opatrně obracel auto před ústím vytěžené šterkové jámy

„A kam?“ zeptala se Lois. Byla s Dorrancem vzadu, Ralf seděl na předním sedadle vedle Joe Wyzera – ten vypadal, že si není tak úplně jist, kde nebo kdo vlastně je. Když si potřásal ruce s lékárníkem, přešel Ralf na chvíli na vyšší patro, jen aby si mohl prohlédnout jeho auru. Měl ji perfektně zdravou, stejně jako balónkový provázek... ale její žlutooranžový odstín byl trochu tlumený. Ralfa napadlo, že je to nejspíš dáno vlivem starého Dorranceho.

„To je ovšem dobrá otázka,“ řekl Wyzer. Uniklo mu přidušené zasmání. „Nemám ani sebemenší tušení, to přísahám. Tohle je stejně ten nejpodivnější den, jaký jsem kdy zažil. O tom není spor.“

Lesní cesta se napojovala na dvouproudou asfaltku. Wyzer zastavil, rozhlédl se na obě strany, a pak zabočil doleva. Téměř okamžitě projeli kolem silničního ukazatele s nápisem SMĚR I-95 – a Ralfa napadlo, že jakmile dojedou ke křižovatce, Joe Wyzer určitě zabočí na sever. Už věděl, kde jsou: asi tři kilometry jižně od silnice číslo 33. Odtud mohou být v Derry za necelou půlhodinku; Ralf vůbec nepochyboval o tom, že mají namířeno právě tam.

Náhle se začal smát. „Tak vida, jak jsme se tu sešli,“ řekl. „Tři spokojení výletníci na polední vyjíždě. A teď čtyři. Vítejte do nádherného světa hyperreality, Joe.“

Joe na něj ostře pohlédl; pak se mu v obličeji objevil úšklebek. „Takhle že by to bylo?“ A ještě než stačili Ralf nebo Lois něco říci, odpověděl si sám. „Jo, nejspíš jo.“

„Přečetl sis tu básničku?“ zeptal se Dorrance Ralfa. „Tu co začíná ‚Cokoliv dělám, rychle odbydu, abych se mohl věnovat něčemu dalšímu‘?“

Ralf se otočil a spatřil, že Dorrance má pořád ještě ve tváři svůj dobromyslný, spokojený úsměv. „Ano, přečetl. Dorrance...“

„No není to paráda? Je perfektní. Stephen Dobyn mi připomíná Harta Cranea, bez toho jeho předstírání. Nebo možná mám na mysli

Stephena Cranea – ale to asi ne. Pochopitelně tam chybí ta šťáva Dylana Thomase, ale vůbec to není špatné. Určitě ne. I když moderní poezie přece není vůbec o žádné šťávě, že. Je o odvaze – kdo ji má, a kdo ne.“

„No potěš bůh,“ řekla Lois. Udělala slepičí oči.

„Dokázal by nám patrně říci vše, co potřebujeme vědět, kdybychom vystoupili o pár poschodí výš,“ řekl Ralf, „ale to ty nechceš – vid', Dorranci? Protože čas běží rychleji, když jsi tam nahoře.“

„Přesně tak,“ odpověděl Dorrance. Na silnici před nimi se objevily modré tabule označující nájezdy na placenou dálnici na sever a jih. „Mám pocit, že budeš muset s Lois na vyšší patro později, a tak je dost důležité, abychom teď časem šetřili. Šetřili... časem.“ Učinil zvláštní evokativní gesto – zvedal ruku a současně k sobě přibližoval sukovitý palec a ukazovák, jako kdyby chtěl naznačit nějaký zužující se průchod.

Joe Wyzer dal blinkr a zabočil doleva na severní přípojku – směr Derry.

„Jak jste se do tohodle zamíchal vy, Joe?“ zeptal se ho Ralf. „Proč si ze všech těch lidí, co bydlí na západní straně města, vybral Dorrance za šoféra právě vás?“

Joe pokrčil rameny, a když auto najelo na dálnici, téměř okamžitě najel do nejrychlejšího pruhu. Ralf rychle natáhl ruku k volantů a strhnul auto do prostředního pruhu; napadlo ho, že Joe toho v poslední době asi moc nenaspal. S uspokojením zaznamenal, že v tuhle denní dobu je dálnice téměř prázdná, alespoň tady, tak daleko od města. Snad to tu bude bez problémů – protože kdo ví, co je čeká ve městě.

„Všechny nás spojuje Účel,“ řekl náhle Dorrance. „Je to *ka-tet*, což znamená jeden z mnoha. Je to způsob, jakým řada rýmů vytváří báseň. Chápete?“

„Ne.“ Ralf, Lois i Joe to vyslovili současně – v dokonalém, nenačvičeném unisonu – a pak se nervózně rozesmáli. *Tři nespavci apokalypsy*, pomyslel si Ralf. *Zachraň nás, Bože všemohoucí.*

„To je v pořádku,“ řekl starý Dorrance, usmívaje se svým širokým úsměvem. „Máte na to moje slovo. Ty a Lois... Helena a její dcerka...“

Bill... Faye Chapin... Trigger Vachon... já! Všichni jsme součástími Účelu.“

„Může být, Dorranci,“ řekla Lois, „ale kam nás ten Účel vede teď? A co se od nás čeká, až se tam octneme?“

Dorrance se předklonil a zašeptal něco Wyzerovi do ucha; měl přitom před ústy svoji kostnatou ruku posetou jaterními skvrnami. Pak si opět sedl rovně a zdálo se, že je sám se sebou dokonale spokojený.

„Povídá, že jedeme ke Společenskému domu,“ řekl Joe.

„Ke Společenskému domu!“ vykřikla Lois znepokojeně. „Ne, to nemůže být pravda! Ti dva mužičci přece říkali...“

„Na to teď zapomeňte,“ řekl Dorrance. „Hlavně mějte na paměti, o co ve skutečnosti jde – o odvahu. Kdo ji má, a kdo ji nemá.“

* * *

Na téměř dva kilometry zavládlo v autě Joe Wyzera ticho. Dorrance otevřel svoji knihu básní Roberta Creeleyho a začel se do ní; zažloutlým nehtem jednoho ze svých kostnatých prstů přitom sledoval jednotlivé řádky Ralf se přistihl, že musí myslet na jednu hru, kterou hrával ještě jako malý kluk – ne zrovna férovou. Jmenovala se Hon za kanárem. Z party kluků se vybrali ti nejmladší a nejdůvěřivější, nabulíkovala se jím historka o nějakém mýtickém ptáku, dostali jutový pytel a úkol, aby celé odpoledne na různých smetištích a odlehlých místech pátrali po neexistujícím opeřenci. Téhle hře se říkalo také Hon na divoké husy – a Ralf měl náhle neodbytný pocit, že Klotho a Lachesis hráli s ním a Lois na střeše nemocnice právě tuhle hru.

Otočil se dozadu a zahleděl se přímo na Dorranceho. Ten přeložil horní roh stránky, kterou právě četl, zavřel knihu, a se zdvořilým zájmem se na Ralfa zahleděl.

„Upozorňovali nás, že se nesmíme přiblížit ani k Edovi Deepneauovi, ani k doktůrkovi číslo 3,“ řekl Ralf. Mluvil pomalu a zřetelně. „Zvláště nás upozorňovali, že na něco takového nesmíme ani pomyslet, protože za dané situace mají oba obrovskou moc, a my bychom mohli být zamáčknuti jako mouchy. Vlastně mám dojem, že Lachesis doslova řekl, že pokud se pokusíme přiblížit k Edovi nebo Atropovi, mohla by nás pocítit návštěvou některá z těch bytostí z vyš-

ších sfér... někdo, koho Ed nazývá Králem Krvavcem. Podle všeho to není zrovna kamarádská bytost.“

„Ano,“ řekla Lois bojácně. „Tohle nám řekli na střeše nemocnice. A taky nám řekli, že se musíme pokusit přemluvit ty ženy, co odpovídají za pořádání přednášky Susan Dayové, aby ji odvolaly. Proto jsme také jeli do High Ridge.“

„A podařilo se vám je přemluvit?“ zeptal se Joe Wyzer.

„Ne. Edovi šílení přátelé se tam dostali dřív než my, zapálili dům a zabili nejméně dvě ženy. Zastřelili je. Jednou z nich byla právě ta, s níž jsme chtěli mluvit.“

„Gretchen Tillburyová,“ řekl Ralf.

„Ano,“ souhlasila Lois. „Ale stejně už nemůžeme podniknout nic – chtějí tu přednášku a shromáždění uspořádat za každou cenu. Proboha, proč? Vždy už zemřely nejméně čtyři osoby! Možná víc! Musí přece tu přednášku zrušit. Nebo alespoň odložit. No co myslíte?“

Ani Dorrance, ani Joe neodpověděli. Neodpověděl ani Ralf – musel myslet na ty Heleniny zarudlé, vzteklé oči. *Jak se můžeš takhle ptát?* řekla. *Když nás teď zastaví, zvítězí.*

Když nás teď zastaví, zvítězí.

Existuje vůbec nějaký zákonný postup, jak by je mohla zastavit policie? Nejspíš ne. Městská rada? Možná. Mohla by svolat mimořádné zasedání a zrušit povolení té akce Péče o ženu. Ale udělají to? Když bude kolem budovy Magistrátu pochodovat několik tisíc rozhněvaných a smutkem zasažených žen unisono vykřikujících, *Když nás zastaví teď, zvítězí*, najde vůbec Městská rada politickou vůli to povolení zrušit?

Ralf začínal cítit v žaludku nepříjemné stahy

Helena jednoznačně považovala dnešní shromáždění za to nejdůležitější, co lze provést – a jistě není jediná, kdo takový názor zastává. Už nejde jen o záležitost volby a práva ženy rozhodovat o svém těle; teď už jsou ve hře záležitosti mnohem důležitější, pro které stojí za to nasadit život a vzdát čest všem, kteří jsou ochotni ho nasadit. Teď už nejde jen o politiku, nýbrž o určitý druh hromadného světského rekviem za mrtvé.

Lois ho chytila za ramena a zatřásla jím. Ralf se vracel do reality, ale pomalu – jako člověk, kterého budí uprostřed nějakého neuvěřitelně živého snu.

„Musí přece tu přednášku odvolat, ne? A i kdyby ji z nějakého šíleného důvodu neodvolali, tak většina lidí tam přece nepůjde, ne? Po tom, co se přihodilo na High Ridge, se tam přece budou bát jít!“

Ralf o tom chvíli přemýšlel; pak zavrtěl hlavou. „Většina lidí si bude myslet, že už je po nebezpečí. V televizi jim řeknou, že dva z radikálů, kteří zaútočili na High Ridge, jsou mrtví, a že třetí je v bezvědomí či co.“

„Ale co Ed? Co je s Edem?“ vykřikla. „Ten je přece k tomu útoku vyprovokoval, pro boha živýho! *Ten je tam přece poslal!*“

„To je možná pravda – nejspíš to opravdu je tak. Ale jak to chceš dokázat? Co si myslíš, že policie asi najde na místě, kam si Charlie Pickering věšel klobouk? Dopis, kde bude napsáno, že tohle všechno byl jeho vlastní nápad. Dopis zprošťující Eda jakéhokoliv obvinění... vysvětlí, že Ed je opustil právě v době, kdy ho nejvíc potřebovali. A když takový dopis nenajdou v podnájmu Charlieho Pickeringa, najdou ho v díře, kde přebýval Frank Felton. Nebo Sandra McKayová.“

„To ale... to...“ Lois se zarazila; kousla se do spodního rtu. Pak pohlédla s očima plnými naděje na Wyzera. „A co Susan Dayová? Kde ta je? Ví to vůbec někdo? Víte to vy? Musíme jí s Ralfem zavolat a...“

„Je už v Derry,“ řekl Joe Wyzer, „i když nepochybuji o tom, že ani policie neví, kde přesně bude. Ale podle toho, co jsem slyšel ve zprávách ještě před tím, než jsme se tady se staroušem rozjeli sem, to shromáždění má dnes večer skutečně proběhnout... a to bylo údajně stanovisko Péče o ženu.“

No jasně, pomyslel si Ralf. Jasně že jo. Představení musí pokračovat, ať se děje co se děje. Někdo, kdo se veze na vlně ženského hnutí po celá ta léta – sakra, vždyť tohle se táhne už od toho sjezdu u Chicagu v roce 1968 – moc dobře ví, že tohle pro něj představuje moment odrazu. Zhodnotil rizika a shledal je přijatelnými. Nebo zhodnotil situaci a usoudil, že pokud by ustoupil, znamenalo by to pro něj nepříja-

telnou ztrátu důvěryhodnosti. V každém případě je Susan Dayová zrovna tak zatažena do dění – do toho ka-tet – jako my ostatní.

Už se blížili k předměstí Derry Ralf poznával na horizontu siluetu Společenského domu.

Ted' se na starého Dorranceho obrátila pro změnu Lois. „Kde se ubytovala? Víš to? Je úplně jedno, kolik příslušníků ochranky má kolem sebe; Ralf i já umíme být neviditelní, když chceme... a taky docela dobře dokážeme zapůsobit na lidi, aby změnili názor.“

„Ach, i kdyby jste změnili názory Susan Dayové, nezměníte tím ve skutečnosti vůbec nic,“ řekl Dorrance. Pořád ještě se usmíval tím širokým, nesnesitelným úsměvem. „Dneska večer stejně všichni přijdou do Společenského domu, ať se děje co se děje. Přijdou tam – a když najdou dveře zamčené, tak je vyrazí, půjdou dovnitř, a stejně tam to svoje shromáždění uspořádají. Jen aby dokázali, že nemají strach.“

„Zapletenou housku nerozpleteš,“ řekl Ralf bezbarvě.

„Správně, Ralfe!“ řekl Dorrance pobaveně a poklepal Ralfa po rameni.

* * *

O pět minut později již Joe se svým fordem projížděl kolem ohybné sochy Paula Bunyana z umělé hmoty, stojící před Společenským domem; za cedulí s nápisem U VAŠEHO SPOLEČENSKÉHO DOMU VŽDY MŮŽETE PARKOVAT ZDARMA! zabočil na parkoviště.

Rozlehlé parkoviště se rozprostíralo na ploše mezi budovou Společenského domu a dostihovou dráhou v parku Bassey. Pokud by se večer měl konat nějaký rockový koncert, výstava modelů lodí nebo šachový turnaj, byl by tu nepochybně v takhle časnou hodinu jejich ford jediným zaparkovaným autem; dnešní večerní program však měl k exhibičnímu zápasu v košíkové nebo nějakému monstróznímu rockovému koncertu několik světelných roků daleko.

Na parkovišti stálo již nejméně šedesát nebo sedmdesát aut a všude kolem postávaly skupiny lidí, hledících směrem k budově Společenského domu. Většinou to byly ženy. Některé z nich nesly košíky s jídlem, pár jich plakalo a téměř všechny měly na rukávě černé smu-

teční pásky. Ralf viděl, jak je z plátěné tašky rozdává nějaká žena středního věku s unaveným inteligentním obličejem a hřívou šedivých vlasů. Měla na sobě tričko s fotografií obličeje Susan Dayové a nápisem MY TO PŘEKONÁME.

Na příjezdové ploše před řadou vstupních dveří do budovy vlád ještě větší ruch než na parkovišti. Stálo tam nejméně šest televizních přenosových vozů a pod trojúhelníkovým betonovým zastřešením prostoru před hlavním vchodem postávaly hloučky techniků z televizních štábů, diskutujících o způsobech natáčení večerního mumraje. A jak napovídaly nápisy na obrovském transparentu přivázaném k přístřešku a líně povlávajícím v poledním vánku, nepochybně půjde do slova a do písmene o pořádný mumraj. SHROMÁŽDĚNÍ SE KONÁ, hlásala velká písmena, trochu rozmazaně nasprejovaná na obrovité prostěradlo. 20.00 HODIN – PŘIJĎTE PROKÁZAT SOLIDARITU – VYJÁDRIT ROZHOŘČENÍ – UTĚŠIT SESTRY.

Joe zaparkoval auto a pak se s tázavě zvednutým obočím obrátil na starého Dorranceho. Ten přikývl a Joe pohlédl na Ralfa. „Ralfe, tak tady s Lois vystupujete. Hodně štěstí. Kdybych mohl, tak bych šel s vámi – dokonce jsem ho žádal, abych s vámi mohl jít. Ale řekl mi, že na to nejsem vybaven.“

„To je v pořádku,“ řekl Ralf. „Moc si vážíme všeho, co jste učinil – vid’ Lois?“

„Jistě, moc si toho ceníme,“ řekla Lois.

Ralf sáhl po klice dveří, a pak ji zase pustil. Otočil se k Dorrancemu. „O co tady jde? Ale vážně. Tady přece nejde o záchranu nějakých dvou tisíc lidí, kteří sem podle Klotha a Lachese mají dnes večer přijít – o ty zcela určitě nejde. Pro síly Nesmrtelnosti, o nichž mluvili, přece nějaké dva tisíce životů musí znamenat jen kapku v moři. Tak o co tady jde, Dorranci? Proč jsme tady?“

Starci konečně zmizel z obličeje jeho obvyklý spokojený úsměv; bez něj vypadal čiperněji a zvláště hrozivě. „Stejnou otázku položil Bohu Job,“ řekl, „a nedostalo se mu odpovědi. Ani vám se jí nedostane – ale povím vám alespoň tolik: stali jste se osou pohybu důležitého dění a mocných sil. Fungování vyššího vesmíru se téměř zastavilo, protože jak Náhoda, tak Účel teď sledují, jak se zachováte.“

„To je sice úžasné, ale stejně to nechápu,“ řekl Ralf – spíš rezignovaně než zlostně.

„Ani já to sice nechápu, ale pro mne ty dva tisíce životů žádnou kapku v moři neznamení,“ řekla Lois tiše. „Nikdy bych se s tím nedokázala vyrovnat, kdybych se alespoň nepokusila zabránit tomu, co se má stát. Do konce života bych musela myslet na ten sak na mrtvolu, visící nad touhle budovou. I kdybych měla spát denně jen jednu hodinu, tak by se mi o něm zdálo.“

Ralf o tom na chvíli přemýšlel; pak přikývl. Otevřel dveře auta a vystrčil jednu nohu. „Jako důvod to stačí. A bude tam Helena. Možná přijde i s Natálií. Pro obyčejné smrtelníky, jakými jsme my dva, to jako důvod bohatě stačí.“

A možná, pomyslel si, možná si to taky chci vyřídit s doktůrkem číslo 3.

Ach, Ralfe, ozvala se Carolyn. Cožpak jsi Clint Eastwood? Zase?

Ne, není Clint Eastwood. Není Sylvester Stallone, není ani Arnold Schwarzenegger. Dokonce ani John Wayne. Není ani žádný akční hrdina, ani filmová hvězda; je jen obyčejný Ralf Roberts z Harris Avenue. To ale jeho zášť vůči tomu doktůrkovi s rezavým skalpelem nijak neumenšuje. Ta je teď naopak mnohem větší, protože už nejde jen o toulavou fenu a učitele dějepisu ve výslužbě, který v posledních asi deseti letech bydlel v přízemí jeho domu. Ralf musel pořád myslet na tu místnost v High Ridge – a na ty ženy, které tam ležely v tratolišti krve pod plakátem s portrétem Susan Dayové. Oko jeho vnitřního zraku se nezaměřovalo na těhotné břicho Merrilee, nýbrž na vlasy Gretchen Tillburyové – na její nádherné blondáté vlasy, spálené výstřelem z pušky z bezprostřední blízkosti, který ji připravil o život. Spoušť té pušky sice stiskl prst Charlieho Pickeringa, a tomu možná vedl ruku Ed Deepneau; ale je to Atropos, koho Ralf viní – Atropos zloděj švihadla; Atropos zloděj slamáku; Atropos zloděj hřebenu.

Atropos zloděj náušnic.

„Pojď, Lois,“ řekl. „Půj...“

Ale Lois mu položila ruku na rameno a zavrtěla hlavou. „Ještě ne – pojď dovnitř a zabouchni ty dveře.“

Pátravě na ni pohlédl a učinil, co mu řekla. Mlčela, pokoušela se uspořádat si myšlenky; když pak promluvila, dívala se přímo na Dorranceho.

„Pořád nechápu, proč jsme byli posláni do High Ridge,“ řekla. „Sice ani jednou přímo neřekli, co přesně máme dělat, ale víme s naprostou jistotou – vid', Ralfe? –, že to po nás chtěli. *A právě to se pokouším pochopit.* Jestliže máme být *tady*, tak proč jsme měli jet tam? Jistě, zachránili jsme tam pár životů – a jsem ráda, že se nám to povedlo. Ale myslím si, že Ralf má pravdu – pro ty, kdo tohle všechno řídí, pár tisíc životů neznamena vůbec nic.“

Chvilí bylo ticho, a pak Dorrance řekl: „Vážně na vás Klotho a Lachesis udělali dojem, že všechno vědí a všechno znají, Lois?“

„No... jsou sice chytrí, ale žádní géniové to nejspíš nebudou,“ řekla po chvíli přemýšlení. „Jednu chvíli se označili za poskoky, kteří jsou hodně hluboko na žebříku, vedoucím k nim z ředitelny, kde se dělají rozhodnutí.“

Dorrance pokyvoval hlavou a usmíval se. „Klotho a Lachesis jsou vlastně v celkové hierarchii téměř na úrovni Smrtných. Mají své vlastní obavy i mentální výpadky. I oni mohou činit nesprávná rozhodnutí... ale to je nakonec vlastně jedno, protože také slouží Účelu. *A ka-tet.*“

„Jsou přesvědčení, že pokud bychom se střetli s Atropem tváří v tvář, že bychom prohráli, co?“ zeptal se Ralf. „A proto si namluvili, že bychom mohli dosáhnout toho, co chtějí, když použijeme nějaké zadní dveře... a těmi zadními dveřmi byl útulek na High Ridge.“

„Ano,“ řekl Dorrance. „Tak to je.“

„No paráda,“ řekl Ralf. „Není nad důvěru. Zvlášť když...“

„Ne,“ řekl Dorrance. „Tak to není.“

Ralf s Lois si vyměnili zmatený pohled.

„Co to povídáš?“

„Je a není zároveň. Když jde o Účel, dějí se věci takovým způsobem často. Totiž... no...“ Povzdechl si. „Tyhle otázky já nesnáším. Já vůbec odpovídám na jakékoliv otázky jen zřídkakdy, cožpak jsem vám to už neříkal?“

„Ano,“ řekla Lois. „To jsi už říkal.“

„No jistě. A najednou – bác! Všechny tyhle otázky. Hloupé! A zbytečné?“

Ralf hleděl na Lois a ona zase na něj. Ani jeden z nich se neměl k vystoupení z auta.

Dorrance si povzdechl. „Tak dobře... ale to je poslední věc, kterou vám řeknu – tak dobře poslouchejte. Klotho a Lachesis vás možná poslali na High Ridge z nesprávných důvodů, ale Účel vás tam naopak poslal ze správných důvodů. Svůj úkol jste tam splnili.“

„Protože jsme zachránili ty ženy,“ řekla Lois.

Ale Dorrance zavrtěl hlavou.

„Tak CO jsme tam tedy vlastně pohledávali?“ téměř vykřikla. „No? To ani nemáme právo vědět, jakou část úkolů toho zatraceného Účelu plníme?“

„Ne,“ řekl Dorrance. „Alespoň zatím ještě ne. Protože to musíte udělat ještě jednou.“

„To je šílené,“ řekl Ralf.

„Ale není,“ odpověděl Dorrance. Knížku básní si teď tiskl k hrudi, ohýbal ji sem a tam a hleděl vážně na Ralfa. „*Náhoda* je šílená. Účel je normální.“

No dobře, pomyslel si Ralf, tak co jsme vlastně provedli na High Ridge, mimo záchrany těch žen ze sklepa? A pochopitelně Johna Leydeckera; kdybych nezasáhl, Pickering by nejspíš – stejně jako Chrise Nella – zastřelil i jeho. Mohlo by to mít něco společného s Leydeckerem?

Třeba mohlo – ale nějak mu to nesedělo.

„Dorranci,“ řekl, „byl bys tak laskav a dal nám trochu víc informací? Chci říct, že...“

„Ne,“ řekl starý Dorrance klidně. „Už žádné otázky, není čas. Až budeme mít tohle za sebou, půjdeme se všichni někam dobře najíst... pochopitelně pokud zůstaneme naživu.“

„Ty skutečně umíš člověka potěšit, Dorranci.“ Ralf otevřel dveře. Lois také; oba vystoupili z auta. Ralf se sehnul k oknu a pohlédl na Joe Wyzera. „Ještě je tu něco dalšího? Nenapadá vás něco?“

„Ne, myslím že ne...“

Dorrance se k němu naklonil a něco mu šeptal do ucha. Joe naslouchal a vraštil obočí.

„No?“ zeptal se Ralf, když se Dorrance zase stáhl dozadu. „Co říkal?“

„Říkal, abyste nezapomněli můj hřeben,“ řekl Joe. „Nechápu to a nemám tušení, o čem vlastně mluví – to ale pro mě dneska není žádná novinka.“

„To je v pořádku,“ řekl Ralf a pousmál se. „Je to jedna z věcí, které pro změnu chápu zase já. Pojd', Lois – proklepneme ty lidi kolem. Splyneme s davem.“

* * *

Došli asi do poloviny parkoviště, když vtom ho Lois dloubla loktem do boku tak silně, až se zapotácel. „Koukni!“ zašeptala. „Támhle! Není to Connie Chungová?“

Ralf pohlédl naznačeným směrem. Ano; žena v béžovém plášti, stojící mezi dvěma techniky v bundách s označením televizní stanice CBS, byla téměř určitě Connie Chungová. Měl možnost obdivovat její hezkou, inteligentní tvář a příjemný úsměv po mnoho večerů při sledování televize, takže se zcela určitě nemýlil.

„Buď je to ona, nebo její dvojče.“

Lois jako kdyby najednou zapomněla na Dorranceho, High Ridge i holohlavé doktůrky; v tu chvíli se proměnila v typickou ženu, kterou McGovern s oblibou nazýval „naše Lois“. „No ať se propadnu! Co ta tady pohledává?“

„No,“ začal Ralf, a pak si přiložil ruku k ústům, aby zakryl zívnutí. „Mám pocit, že zprávy z Derry se už dostaly do celonárodního vysílání. Je tu určitě proto, aby pro večerní televizní zpravodajství zajišťovala přímé vstupy z dění před budovou. Každopádně...“

Náhle – bez jakéhokoliv varování – se znovu objevily aury. Ralf zalapal po dechu.

„Kristepane, Lois – vidíš je taky?“

Měl ale pocit, že ona je nevidí. Protože kdyby je viděla, jistě by nevěnovala tolik pozornosti osobě Connie Chungové – vůbec by ji neregistrovala.

Byla to velmi zvláštní situace – a Ralf si vlastně poprvé plně uvědomil, že i ten nejzářivější svět aur má svoji druhou stranu, odvrácenou a temnou, která přinutí obyčejného člověka kleknout na kolena a děkovat Bohu za svoji sniženou vnímavost.

A to ještě navíc nejde o výstup po onom žebříku, pomyslel si. Alespoň se mi to tak zdá. Zatím ten jiný svět jen tak pozoruji, jako kdybych se díval přes zavřené okno. Nejsem jeho součástí.

A mimoto, jeho součástí ani být nechtěl. Už jen sledovat něco takového představovalo dost nebezpečnou činnost.

Lois se na něj mračila. „Co, jaké barvy? Ne. Měla bych to zkusit? Není s nimi snad něco v pořádku?“

Pokusil se odpovědět, ale nešlo to. O chvíli později ucítil těsně nad loktem křečovitě sevření její ruky – a pochopil, že už nemusí vysvětlovat nic.

„Ach, kristepane,“ řekla plačtivě. „Kristepane, to snad není pravda.“

Ze střechy nemocnice připomínala aura nad Společenským domem jakýsi obrovitý zplihlý deštník – jako když dítě v mateřské školce obkreslí černou pastelkou obchodní značku nějaké pojišťovny (ZASTŘEŠÍME VAŠE TRANSAKCE). Ale stát tady – uprostřed parkoviště – bylo jako nacházet se v nějaké obrovské a nepopsatelně ošklivé moskytové síti, staré a špatně udržované, s gázovými stěnami porostlými zelenavou plísní. Jasně říjnové slunce se scvrklo na kalný kruh barvy zašlého stříbra. Ve vzduchu se vznášel pochmurný mlžný opar a Ralf musel pomyslet na obrázky Londýna z konce minulého století. Nedívali se na sak na mrtvolu kolem Společenského domu, teď už v něm byli za živa pohřbeni. Ralf cítil, jak se na něj hladově lepí, snaží se ho zdrtit pocitem zmaru, zoufalství a hrůzy.

Proč se vlastně staráme? zeptal se sám sebe, sleduje apaticky Wyzerova forda s Dorrancem na zadním sedadle, odjíždějícího směrem k Hlavní třídě. K čemu to vlastně všechno je? Stejně nedokážeme nic změnit. Tam nahoře v High Ridge jsme sice zasáhli úspěšně – ale rozdíl mezi tím, co se dělo tam, a co se děje tady, je asi stejný jako rozdíl mezi kaňkou a černou dírou ve vesmíru. Pokusíme-li se zasáhnout tady, jen nás to převálcuje se všemi ostatními.

Zaslechl za sebou vzlyky a uvědomil si, že Lois pláče. Vybudil veškerou svoji energii a položil jí paži kolem ramen. „Vydrž, Lois,“ řekl. „Zvládneme to.“ Ale dost o tom pochyboval.

„Dýcháme v tom!“ vzlykala. „Jako kdybychom nasávali smrt! Ach, Ralfe, pojď odtud pryč! Prosim tě, pojď, musíme pryč odtud!“

S lepším nápadem by za stávající situace těžko někdo přišel, ale Ralf zavrtěl hlavou. „Jestli něco nepodnikneme, zemřou dnes večer dva tisíce nevinných lidí. Jsem z toho všeho sice dost zmatený, tohle ale ještě pochopit dokážu.“

„Dobře,“ zašeptala. „Ale musíš mě pořád držet, abych si nerozbila hlavu, až omdlím a budu padat.“

Stejně to je ironie, pomyslel si Ralf. Měli teď sice obličejy a těla lidí středního věku, ale přes parkoviště se vlečou jako párek vysloužilých starců, jimž se svaly změnilly na ztvrdlé provazce a kosti zkřehly. Slyšel Luisin dech – sípavý a přerývaný dech ženy, která právě utrpěla nějaké vážné zranění.

„Odvedu tě pryč, jestli chceš,“ řekl – a taky to tak myslel. Mohl by ji odvést zpátky k parkovišti a posadit ji na tu oranžovou lavičku na zastávce autobusu, kterou vidí i z místa, kde teď oba stojí. A až by pak přijel autobus do města, byla by už jen maličkost nasednout do něj a odjet na Harris Avenue.

Zřetelně cítil vražednou auru obklopující tohle místo – jak se na něj tlačí, jak se pokouší ho pohltit. A vzpomněl si přitom na něco, co říkal McGovern, když mluvil o záduše May Locherové – že je to jedna z těch nemocí, které se mohou už jen zhoršovat. Teď už má lepší představu, jak se asi musela May Locherová cítit v posledních několika letech svého života. Bez ohledu na to, jak zhluboka se nadechoval, nestačilo to – stále měl pocit, že se dusí. Srdce mu divoce bušilo a hlava třeštila, jako kdyby měl nejhorší kocovinu života.

Právě otevřel ústa, že jí zopakuje svoji nabídku, když začala přerývaně mluvit. „Myslím, že to zvládnu... jen doufám... že to nebude trvat dlouho. Ralfe, jak je možné, že to zlo cítíme, aniž bychom viděli ty barvy? Proč ho necítí taky oni?“

Ukázala na novináře a reportéry, rojící se kolem budovy Společenského domu. „To jsme my Smrtelní tak necitliví? Nechci na to ani pomyslet.“

Pokrčil rameny; chtěl naznačit, že neví, ale přitom ho napadlo, že tí pracovníci televizních zpravodajských štábů, technici a příslušníci bezpečnostních služeb, stojící v hloučcích u vchodů do budovy a pod velkým transparentem visícím na betonové přístřešku, možná také něco cítí. Viděl desítky rukou držících plastické kelímky s kávou – ale nespatriil nikoho, kdo by ji skutečně pil. Na kapotě jednoho přenosového vozu byl postavený papírový tácek s koblihami, ale jediná z nich, kterou někdo začal jíst, ležela nakousnutá na papírovém ubrousku opodál. Ralf nespatriil mezi dvaceti nebo třiceti lidmi ani jediného, který by se usmíval. Pracovníci televizních štábů si připravovali techniku – nastavovali úhly záběru kamer, označovali si místa, odkud budou moderátoři hovořit, natahovali koaxiální kabely. Ale dělali to bez vzrušení, které by za normálních okolností Ralf očekával u příprav na tak významnou událost, jíž pro sdělovací prostředky slibovalo být večerní shromáždění.

Zpod betonového přístřešku vyšla Connie Chungová s nějakým vousatým, hezkým kameramanem – MICHAEL ROSENBERG, oznamovala cedulka se znakem televizní společnosti CBS, připíchnutá na jeho bundě – a gesty rukou mu ukazovala, jak má zabírat transparent, visící na přístřešku. Rosenberg přikyvoval. Obličej Connie Chungové byl bledý a vážný; Ralf si všiml, že během rozhovoru s vousatým kameramanem se několikrát odmlčela a nejistě zvedla ruku ke spánku, jako kdyby ztratila nit myšlenek, nebo se o ni pokoušely mdloby.

Ve všech obličejích kolem viděl až nápadně navzájem si podobné výrazy – jakýsi společný souzvuk – a pomyslel si, že ví, co to je: všichni trpěli tím, čemu se v době, kdy byl ještě kluk, říkalo melancholie. A melancholie je přitom jen jiný výraz pro zasmušilost.

Ralf se přistihl, že vzpomíná na ty chvíle ve svém životě, kdy narazil na emocionální ekvivalent studeného místa při plavání nebo turbulence při letu. Všechno probíhá normálně, někdy se člověk cítí výborně, jindy jakž takž dobře, ale věci se daří... a najednou, bez jaké-

hokoliv zřejmého důvodu, je všechno v troskách. Bum báb. Všechno je v háji, řekneš si a nejraději bys zalezl do postele a přikryl si dekou i hlavu.

Takové chvíle jsou možná způsobovány právě tím, co se děje i dnes tady, pomyslel si. Když se narazí na něco jako je tohle – tušení žní smrti, rozprostírající se nad městem jako obrovský stan z pavučin a slz – místo plátna a provazů. Nevidíme ho, nedostane se na naše patro Smrtných, ale cítíme ho nad sebou. Ano, cítíme ho. A ten se nás...

A ten z nás teď chce vysát šťávu. Oni dva nejspíš nebudou upíry, jak se jednu chvíli obávali, ale tahle věc upírem zcela jistě je. Ten sak na mrtvolu v sobě má cosi napůl živého, co z nich vysaje šťávu. Když mu to dovolí.

Lois se zapotácela, a Ralf měl co dělat, aby udrželi rovnováhu a neupadli. Pak zvedla hlavu (pomalu, jako kdyby měla vlasy zapuštěné do betonu), udělala si z ruky kornout kolem úst a ostře vdechla. V tu chvíli jako kdyby se kolem ní zablesklo. Za jiných okolností by Ralf ten záblesk přičítal momentálnímu výpadku svého zraku, ne však teď. Podařilo se jí nasát energii. Alespoň trochu. Jen aby ožila.

Neviděl, jak se Lois nořila do aury té servírky v restauraci – teď se to ale dělo přímo před jeho očima. Aury televizních pracovníků připomínaly malé, zářivými barvami pomalované japonské lampióny, osaměle zářící v obrovské, tmavé jeskyni. Z aury jednoho z nich – Michaela Rosenberga, toho vousatého kameramana Connie Chungové – se vydělil tenký svazek fialového světla. Asi dva centimetry před obličejem Lois se rozdělil na dva pramínky. Horní pramínek se rozdělil na další dva, jež jí vklouzly do nosních dírek; spodní pramínek jí vklouzl mezi pootevřené rty a do úst. Viděl, jak jí slabě září za lícními kostmi – prozařoval ji zevnitř jako světlo svíčky lampión.

Stisk její ruky, kterou se ho držela, povolil; přestala se o něj opírat. O chvíli později ten fialový světelný paprsek zmizel. Pohlédla na něj. Do bledých tváří se jí vrátila barva – ne sice úplně, ale už vypadala zdravěji.

„Už je to lepší – o hodně lepší. Teď ty Ralfe!“

Zaváhal – pořád ještě mu to připadalo jako loupež. Ale musí to udělat, protože jinak by tu mohl každou chvíli zkolabovat; téměř cítil, jak z něj vyprchávají poslední zbytky energie, načerpané u toho kluka s tričkem Nirvana. Stejně jako ráno před kioskem si stočil ruku do kornoutu před ústy a pootočil se doleva, hledaje nějaký terč. Connie Chungová udělala několik kroků pozpátku směrem k ním; pořád ještě hleděla nahoru na velký transparent a něco o něm sdělovala Rosenbergovi (stejně zasmušilému jako před tím, než si od něj Lois půjčila energii). Aniž by se rozmýšlel, Ralf kornoutem z prstů ostře nasál energii.

Aura Connie Chungové měla tentýž příjemný odstín mléčné běloby jako aury, jež obklopovaly Natálii a Helenu toho dne, kdy k němu přišly s Gretchen Tillburyovou. Z aury Connie nevystřelil paprsek světla, nýbrž cosi jako dlouhá, rovná stužka. Ralf pocítil téměř okamžitě, jak se začíná plnit energií, klouby a svaly ho přestávají bolet a padá z něj únava. Opět byl schopen uvažovat logicky – jako kdyby si opláchl mozek v živé vodě.

Connie Chungová se odmlčela, na chvíli pohlédla k nebi, a pak opět pokračovala v hovoru se svým kameramanem. Ralf se ohlédl; Lois na něj tázavě pohlédla. „Je to lepší?“ zašeptala.

„To každopádně,“ řekl, „ale stejně mám pořád pocit, jako kdybych byl zavřený ve spacím pytli.“

„Já si myslím...“ začala Lois, ale pak jí spočinul zrak na něčem nalevo od řady vchodů do Společenského domu: Vykřikla a přitiskla se k Ralfovi, oči vytřeštěné. Sledoval směr jejího pohledu – a téměř přestal dýchat. Architekti se pokusili oživit strohost bočních zdí budovy z pálených cihel vysazením řady stále zelených keřů. Ty byly buď nestříhané, nebo záměrně ponechány svému osudu; rozrostly se tak, že zcela zakrývaly úzký pruh trávy mezi nimi a betonovým chodníkem, sousedícím s příjezdovým prostorem.

Na těchto keřích – tvořících vlastně jakýsi živý plot podél bočních zdí budovy – se hemžily stovky a tisíce velikých brouků, připomínajících jakési prehistorické trilobity; lezli jeden přes druhého, šlapali si po hlavách, někdy se do sebe zahákli dlouhýma článkovitýma nohama – jako když se propletou parohy dvou soupeřících jelenů v době říje.

Nebyli průhlední jako ten pták na parabole televizní antény, ale přesto bylo na jejich vzhledu něco strašidelného a neskutečného. V aurách jim horečně blikala celá škála barevného spektra, tak zářivá a zároveň pomíjivá, že by mohli být klidně považováni za nějaké podivné světlušky

Jenomže to žádné světlušky nejsou. Ty přece víš, co to je za brouky.

„Hej!“ Volal na ně Rosenberg, kameraman Connie Chungové – ale dívali se na ně skoro všichni lidé, postávající před budovou. „Stalo se jí něco?“

„Ne,“ zavolal na něj Ralf. Pořád ještě měl před ústy kornout z prstů; rychle připažil. Musel vypadat legračně. „Jen...“

„Viděla jsem myš!“ zavolala Lois, usmívajíc se přihloupě úsměvem „naší Lois“, který u ní Ralf už dlouho neviděl. V duchu ji pochválil. Ukázala na živý plot nalevo od dveří prstem, který se ani nezachvěl. „Zaběhla támhle pod ty keře. To byl ale macek! Viděl jsi ji, Nortone?“

„Ne, Alice.“

„Jen klid, dámo,“ zvolal Rosenberg. „Pořádný macky tady uvidíte až večer.“ Krátce, téměř nuceně se zasmál, a pak se opět začal věnovat své práci.

„Teda, Ralf!“ zašeptala Lois. „Ti... *ty věci*...“

Vzal ji za ruku a stiskl ji. „Klid, Lois.“

„Už to vědí, vid? Proto tady jsou. Jsou jako supi.“

Ralf přikývl. Jak se díval na keře, několik brouků přelezlo z větví na zeď budovy; bezcílně se po ní sunuli nahoru. Pohybovali se jako mouchy, probuzené teplem ze zimního spánku, a zanechávali po sobě sliznaté barevné stopy, které rychle bledly a mizely. Zpoza keřů se na úzký travnatý pruh plazili další a další.

K zamořenému prostoru se teď vydal jeden z komentátorů místní televizní stanice; když pootočil hlavu, Ralf v něm poznal Johna Kirklanda. Hovořil s nějakou hezkou ženou v elegantních šatech, kterou by Ralf – pochopitelně za normálních okolností – označil za obzvláště přitažlivou a sexy. Domníval se, že to je asi Kikrlandova producentka;

přemítal, zda aura Lisette Bensonové zezelenala, když byla tato žena v její přítomnosti.

„*Jdou směrem k těm broukům!*“ šeptala Lois naléhavě. „Musíme je zastavit, Ralfe – musíme přece něco udělat!“

„Přesně naopak – neuděláme vůbec nic.“

„Ale...“

„Lois, nemůžeme přece dělat rozruch kvůli nějakým broukům, které navíc nikdo nevidí. Kdybychom to udělali, mohli bychom taky klidně skončit ve svěracích kazajkách. Ti brouci tam mimoto nejsou kvůli nim.“ Odmlčel se a pak dodal: „Alespoň doufám.“

Sledovali Kirklanda a jeho fešnou kolegyni, přicházející na trávník... mezi rosolovité shluky hemžících a plazících se trilobitů. Jeden vlezl Kirklandovi na vyleštěnou botu; chvíli počkal, a pak se mu začal sunout nahoru po nohavici kalhot.

„Na nějakou Susan Dayovou já kašlu,“ říkal Kirkland. „Jde přece o Péči o ženu, a ne o ni a nějaký brečící ženský.“

„Mírní se, Johne,“ řekla žena suše. „Dáváš až moc najevo svoji citlivost.“

„Vážně? A sakra.“ Brouk na nohavici kalhot se mu blížil k rozkroku. Ralf si pomyslel, že kdyby Kirkland mohl třeba jen na krátkou chvíli vidět, co mu brzy poleze přes varlata, že by určitě na místě zešílel.

„Dobře, ale každopádně musíš pohovořit s ženami, které to tady řídí,“ říkala producentka. „Když je teď ta Tillburyová po smrti, tak to vedou Maggie Pertowská, Barbara Richardsová a doktorka Roberta Harperová. Mám dojem, že právě tahle Harperová bude dnes večer uvádět Velkého šamana... v tomhle případě vlastně Velkou šaman-ku.“

Žena sešla z chodníku a jehlovým podpatkem střevice propíchlá jednoho barevného brouka. Vystříkla z něj duhová sprška vnitřností a jakási voskově bílá mazlavá látka, připomínající svým vzhledem plesnivou bramborovou kaši. Ralf si pomyslel, že ta bělavá substance jsou nejspíš vajíčka.

Lois přitiskla obličej k jeho paži.

„A koukej najít ženskou jménem Helena Deepneauová,“ řekla producentka a udělala další krok směrem k budově. Brouk, přišpen-dlený na jejím podpatku, se svíjel a kroutil.

„Deepneauová,“ řekl Kirkland. Poklepával si klouby ruky o čelo. „Tohle jméno by mi mělo něco říkat, ne?“

„Jo – to bys ale musel v tom tvým mozku vybudit aspoň pár posledních buněk, co ti ještě neodumřely,“ řekla producentka. „Je to manželka Eda Deepneaua. Nežijou spolu. Když budeš potřebovat slzy, u ní to bude tutovka. Byla to velká kámoška tý Tillburyový. Dokonce snad až zvlášť velká kámoška – teda jestli vůbec chápeš, co tím chci naznačit.“

Kirkland se lascivně ušklbl; na jeho vždy korektním obličejí – jak ho znal z televizní obrazovky – to byla natolik nezvyklá grimasa, že Ralfa na chvíli trochu zmátla. Jeden z barevných brouků si mezitím vlezl na špičku střevice producentky a pomalu se jí teď sunul po noze nahoru. Ralf s bezmocnou fascinací sledoval, jak brouk mizí pod okrajem její sukně. Dívat se na sunoucí se bouli pod její sukní bylo jako sledovat kotě pohybuující se pod ručníkem. A opět – zdálo se, že Kirklandova kolegyně přece jen něco cítí, protože zatímco hovořila o interview, jež je třeba pořídit během projevu Susan Dayové, bezmyšlenkovitě se škrábala rukou v místě té vybouleniny, kterou teď měla až u pravého boku. Ralf sice neslyšel šustivé praskání té drcené křehké věci, ale dokázal si ho představit. Nemohl se tomu ubránit. A dovedl si i představit lepkavé a sliznaté vnitřnosti té věci, stékající jí právě jako hnis po nylonové punčoše. Zůstane jí tam – neviděný, nepochovaný, neodhalený – přinejmenším až do večera, než se osprchuje.

Oba teď začali rozebírat záležitost zpravodajského pokrytí odpolední demonstrace zastánců života... pochopitelně pokud by k ní skutečně došlo. Žena vyslovila názor, že dokonce ani Přátelé života nejsou takoví pitomci, aby se po tom, co se stalo v High Ridge, ukazovali tady u Společenského domu. Kirkland jí řekl, že idiotství fanatiků nelze podceňovat; jednoznačně představují sílu, s níž je třeba počítat. A po celou dobu, co spolu rozmlouvali a sdělovali si drby, nápadly a tipy, další oteklí, mnohobarevní brouci se jim plazili po nohách a

trupech. Jeden se vyšplhal až na Kirklandovu červenou kravatu a nepochybně mu mířil na obličej.

Periferním viděním zachytil Ralf nějaký pohyb po své pravici. Obrátil se ke dveřím právě včas, aby spatřil jednoho televizního technika, jak drží za loket svého kolegu a ukazuje na něj a Lois. Ralf si náhle naprosto jasně představil, co asi ti dva muži vidí: dvě osoby, které se na tomhle místě nacházejí bez jakéhokoliv zřejmého důvodu (ani jeden z nich nemá černou pásku na rukávě, a zcela určitě nepatří k pracovníkům sdělovacích prostředků), a postávají na konci parkoviště. Vidí ženu, která před chvílí vykřikla a zabořila obličej do mužova ramene... zatímco ten muž zírá s otevřenou pusou do prázdna.

Ralf promluvil tiše, koutkem úst – jako trestanec z nějaké staré filmové gangsterky, domlouvající se na útěku z vězení. „Postav se normálně, Lois. Upozornujeme na sebe víc, než by nám mohlo být milé.“

Na chvíli vlastně ani nevěřil, že to dokáže... pak se ale napřímila a zvedla hlavu. Ještě jednou se podívala na keře, rostoucí podél zdi – zoufalým vyděšeným pohledem. Pak pohlédla na Ralfa. „Vidíš tu nějaké stopy po Atropovi, Ralfe? Kvůli tomu tady vlastně jsme... abychom ho vystopovali, ne?“

„Možná. Nejspíš. Abych pravdu řekl, zatím jsem po něm nepátral – děje se tu spousta jiných věcí. Měli bychom jít trochu blíž k budově.“ Vlastně to ani nechtěl – ale měl pocit, že je velice důležité, aby podnikli alespoň něco. Ten sak na mrtvolu cítil všude kolem nich – jeho tíživou, dusivou přítomnost, potlačující jakýkoliv pohyb vpřed. Také proti tomu musí bojovat.

„Dobrá,“ řekla. „Jdu požádat Connie Chungovou o autogram – a budu se přitom hihňat a vůbec chovat hloupě. Přežiješ to?“

„Ano.“

„Dobře. Protože to bude znamenat, že pokud budou někoho sledovat, budu to já.“

„To zní logicky.“

Ještě jednou pohlédl na Johna Kirklanda a tu producentku. Probírali teď ony body večerního programu, které by mohly být zajímavé pro přímé vstupy do televizního zpravodajství – a vůbec přitom ne-

vnímali odporné trilobity, lezoucí jim po obličejích. Jeden z nich se právě pomalu plížil Johnu Kirklandovi do úst.

Ralf od nich spěšně odtrhl pohled a nechal se Lois vést k místu, kde stála slečna Chungová s Rosenbergem, tím vousatým kameramanem. Spatřil, jak oba pohlédli nejprve na Lois, a pak jeden na druhého. Oba se tvářili trochu pobaveně, ale hlavně rezignovaně – zas jedna z těch potrhých bab. Lois mu stiskla ruku; mělo to znamenat, *Mne si vůbec nevšímej, Ralfe – starej se o svoje záležitosti, já to zvládnou.*

„Promiňte, prosím, ale nejste vy Connie Chungová?“ zeptala se Lois maximálně podlézavým hlasem, plným nadšení a úžasu. „Hned jak jsem vás zahlédla, tak povídám tady Nortonovi, ‚Je to vážně ta paní, co vystupuje v televizi s Danem Ratherem, nebo se mi to jenom zdá?‘ A pak...“

„Já skutečně jsem Connie Chungová a jsem nesmírně ráda, že vás poznávám – ale právě se připravuji na večerní zpravodajství, takže kdybyste mě laskavě omluvila...“

„Ale ovšem, ani ve snu bych si vás nedovolila nějak obtěžovat; jen bych vás chtěla poprosit o autogram – můžete ho jen tak naškrabat. Já jsem totiž váš fanoušek číslo jedna – tedy alespoň tady, v Maine.“

Slečna Chungová pohlédla na Rosenberga. Ten už v jedné ruce držel propisku – jako když šikovná sestra v nemocnici má pro chirurga připravený nástroj, který právě bude potřebovat, a to ještě dřív než a něj požádá. Ralf zaměřil svoji pozornost do prostoru před Společenským domem, a současně přeplnul stupeň svého vnímání na vyšší úroveň.

Před dveřmi budovy spatřil jakousi poloprůzračnou černavou látku, kterou zpočátku nedokázal identifikovat. Byla asi pět centimetrů hluboká a vypadala skoro jako nějaký geologický útvar. Ten to ale nebude... nebo ano? Pokud je to, na co se právě teď dívá, opravdové (alespoň tím způsobem, jakým je opravdový svět Smrtných), tak by to mělo bránit dveřím v otvírání. Ta substance však ničemu nebránila – dva televizní technici jí právě procházeli; sahala jim až po kotníky, jako kdyby to byl jen nějaký přízemní opar.

Ralf si vzpomněl na otisky aur, jež za sebou lidé zanechávali – na otisky připomínající kresby tanečních figur ze staré učebnice tance – a náhle si uvědomil, že to už chápe. Ty stopy mizely jako cigaretový kouř... až na to, že cigaretový kouř vlastně vůbec nemizí; zanechává své stopy na zdech, na oknech, v plicích. A také aury lidí po sobě zanechávají stopy. Zbytek aury jednoho člověka patrně zahlédnout nelze – takhle budova je však největší shromaždiště lidí ve čtvrtém největším městě státu Maine. Ralf pomyslel na všechny ty lidi, kteří kdy prošli těmi dveřmi – na všechny ty bankety, sjezdy, výstavy mincí, koncerty, basketbalové exhibice – a pochopil, co je tím poloprůzračným kalem. Je to negativní obdoba mělkého průhybu, jaký člověk někdy vídá uprostřed hodně prošlapaných schodů.

Mne si vůbec nevšímej, Ralfe – starej se o svoje záležitosti.

Opodál právě Connie Chungová čmárala své jméno na zadní stranu Loisina účtu za elektřinu na měsíc září. Ralf hleděl na ten bahnitý nános na betonové podlaze přede dveřmi a snažil se najít nějaké známky přítomnosti Atropa, jež by bylo možné zaregistrovat alespoň jako pach – jako odporné mastné aroma, kterým páchla ulička za řeznictvím pana Hustona v dobách, kdy Ralf byl ještě malý kluk.

„Moc vám děkuju,“ rozplývala se Lois. „Povídám Nortonovi, ‚Vždyť ona vypadá přesně jako v televizi, úplně jako taková panenka z porcelánu.‘ Přesně takhle jsem to říkala.“

„To je nepochybně velmi milé,“ řekla slečna Chungová, „ale teď už se opravdu musím vrátit ke své práci.“

„Ale samozřejmě. A pozdravujte ode mne Dana RATHERA, buďte tak laskava. Řekněte mu, že mu vzkazuji jediné slovo – odvalu!“

„Vyřídím mu to.“ Slečna Chungová se usmála, přikývla a současně vracela propisku Rosenbergovi. „Teď už nás ale musíte omluvit...“

Jestli je to tady, tak je to výš, než jsem já, pomyslel si Ralf: Budu muset poskočit o trochu výš.

Ano, ale musí být opatrný – a to nejen proto, že čas běží. Stačilo by, aby poskočil příliš vysoko a ztratí se ze světa Smrtných – a stane se pro všechny ty lidi kolem nepochybně mnohem větší atrakcí, než nadcházející demonstrace zastánců života... alespoň na čas.

Ralf se soustředil; avšak když mu tentokrát proběhla ona bezbolestná křeč v hlavě, nepocítil ji jako lupnutí, nýbrž jen jako mrknutí očního víčka. Svět kolem neslyšně rozkvetl zářivými barvami, všechny obrysy získaly ohromující ostrost. Ale přesto nejsilnější a převládající barvou byla tíživá a dusivá černá barva saku na mrtvolu, jež přebíjela a negovala všechny ostatní. Opět na něj padla ochromující slabost, zaryla se mu do srdce jako ostří nože. Uvědomil si, že pokud má na tomto patře vyřídit nějakou záležitost, musí to učinit co možná nejrychleji, a pak zase ihned sestoupit na úroveň Smrtných – ještě než bude úplně zbaven životní energie.

Opět pohlédl ke dveřím. Chvilí tam neviděl nic, než blednoucí aury Smrtných... a pak to, nač hleděl, náhle dostalo svůj význam a zviditelnilo se – jako když se objeví tajným inkoustem napsaný text po nahřátí papíru nad svíčkou.

Očekával něco, co bude vypadat a páchnout jako hnijící vnitřnosti v popelnících v té uličce za řeznictvím pana Hustona; ale skutečnost byla ještě horší – možná proto, že něco podobného neočekával. Dveře ve šmouhách pokrýval nepravidelný nános jakési krvavé, houbovitě matérie – nejspíš to byly znaky, jež tam zanechaly Atropovy nepokojné prsty – a na zemi bublala velká kaluž těžé substance, která postupně přecházela do tuhnočího nánosu před dveřmi. Ta látka působila děsivým dojmem – jako by ani nepocházela s tohoto světa. Ti barevní brouci ve srovnání s ní vypadali téměř normálně. Jako kdyby to byla kaluž zvratků psa, trpícího nějakým neznámým druhem nebezpečné vztekliny. Z této kaluže vedla cestička, tvořená zpočátku zasychajícími chuchvalci a cákanci, a pak menšími skvrnami a kaňkami, jako od nějaké nevýslovně odporné barvy.

No jistě, pomyslel si Ralf. Tak proto jsme sem museli přijet. Ten skřet se tomuhle místu nedokáže vyhnout. Představuje pro něj totéž, co kokain pro feťáka.

Docela si dokáže představit Atropa, stojícího na stejném místě, jako teď on, Ralf. Dívá se... šklebí se... a pak přistupuje ke dveřím a pokládá na ně ruce. Laská se s nimi. Vytváří na nich ty odporné mazlavé znaky. Dokáže si představit, jak Atropos z té černoty, jež Ralfa zbavuje životaschopnosti, nabírá energii a sílu.

Nepochybně existují ještě další místa, kam chodí – a jiné věci, které dělá. Takový nadpřirozený maniak má jistě spoustu práce každý den, ale určitě se nedokáže vyhnout místu, jako je tohle, po delší čas – ať už je zaměstnaný sebevíc. Jaké přitom asi mívá pocity? Nejspíš podobné pocitům při onanování.

Lois ho ze zadu zatahala za rukáv; otočil se k ní. Pořád ještě se usmívala, ale horečnatý lesk v jejích očích dával výrazu její tváře až podezřele vyděšený výraz. Connie Chungová pomalu s Rosenbergem odcházela směrem k budově.

„Musíš mě odtud odvést,“ zašeptala Lois. „Už to tady nevydržím. Mám pocit, že zešlím.“

(„Dobře – to nebude žádný problém.“)

„Neslyším tě, Ralfe – a zdá se mi, že vidím, jak skrz tebe svítí slunce. Kristepane, no jistě že ano!“

(„Počkej – moment...“)

Soustředil se a pocítil, jak se svět kolem něj trochu posunul. Barvy vybledly; Lois zmizela aura pod pokožkou, zatáhla se jí do těla.

„Je to lepší?“

„No, každopádně *solidněji*.“

Pousmál se. „Dobře. Tak půjdeme, ne?“

Vzal ji za loket a vedl ji zpátky k místu, kde je Joe Wyzer vysadil z auta. Stejným směrem vedly i ty krvavé cákance.

„Našel jsi to, co jsi hledal?“

„Ano.“

Okamžitě se rozzářila. „No to je úžasné! Viděla jsem totiž, jak stoupáš – bylo to velice zvláštní. Jako kdybych byla svědkem toho, jak se měníš na tónovanou fotografii. A pak... pomyšlení, že vidím skrz tebe prosvítat slunce... to bylo velice podivné.“ Vážně na něj pohlédla.

„Ošklivé, co?“

„Ne... vlastně ani ne ošklivé. Jen zvláštní. Ti brouci... ti byli oškliví. Brr!“

„Já ti rozumím. Ale mám dojem, že tady už všichni jsou.“

„Možná, ale ještě ani zdaleka nejsme za vodou, vid’?“

„Jo – do ráje to máme ještě daleko, řekla by Carolyn.“

„Tak se mě drž, Ralfe Robertsi, abys nezabloudil.“

„Ralf Roberts? Toho neznám. Já se jmenuji Norton.“

S potěšením zaznamenal, že ji to rozesmálo.

24. KAPITOLA

Pomalou přecházeli vyasfaltovanou plochu parkoviště s mřížovým žlutě nastříkaných čar, vymežujících jednotlivá parkovací místa. Ralfovi bylo jasné, že dnes večer jich bude velká většina obsazených. Přijdou, podívají se, poslechnou si, budou viděni... a především ukáží svému městu – a na televizních obrazovkách celé zemi –, že nějakým Charliem Pickeringem se zastrašit nedají. Stranou se držící postrašenou menšinu nahradí morbidně zvědavá většina.

Když přicházeli k dostihové dráze, přibližovali se zároveň k okraji onoho dusivého příkrovu. Vzduch tu byl ještě hustší a Ralf spatřil zvláštní pomalý, vířivý pohyb – jako kdyby ten sak na mrtvolu byl sešitý z malých kousků nějakého černavého materiálu. Trochu ten pohyb připomínal tetelící se vzduch nad otevřeným ohništěm, plný kousků popele ze spáleného papíru.

A pak zaslechl dva zvuky, navzájem se překrývající. Ten silnější byl jakýsi šustivý vzdech. Tak by asi mohl znít vítr, kdyby uměl plakat, pomyslel si Ralf. Byl to podivný zvuk – zato ten druhý, v pozadí, byl velmi výrazně nepříjemný: slintavě mlaskavý zvuk, jako kdyby poblíž chlemtala šlichtu nějaká obrovská bezzubá tlama.

Když se přiblížili k temnému, vločkovitému povlaku saku na mrtvolu, Lois se zastavila a vyděšenýma provinilýma očima vzhledla k Ralfovi. Když promluvila, bylo přímo slyšet, jak malá dušička v ní je. „Tak mám dojem, že tímhle projít nedokážu.“ Odmlčela se, pak se otřásla hrůzou a konečně to dopověděla. „Ono to totiž je živé. Ta celá věc. Dívá se na ně“ – Lois ukázala palcem přes rameno na lidi na parkovišti a na televizní štáby u budovy – „a to je zlé; jenomže to vidí i nás, což je ještě horší... protože ta věc ví, že myji vidíme. A nemá to ráda, když ji někdo vidí. Možná snese, že ji někdo cítí – ale nesnáší, když ji někdo vidí.“

Nyní se ten slintavý zvuk – zvuk chtivého chlemtání šlichty – zformoval téměř ve slova – a čím déle mu Ralf naslouchal, tím víc se mu zdálo, že to skutečně jsou slova.

/Vybanětevocad'. Vopalte. Dosraděkdváma./

„Ralfe,“ zašeptala Lois. „Slyšíš to?“
/Dedávidimvas. Sabijuvas. Doddanuvas./
Přikývl a opět ji chytil za loket. „Pojď, Lois.“
„Pojď...? Kam?“
„Jdeme. Normálně jdeme.“

Chvíli na něj nechápavě hleděla; pak pochopila a souhlasně přikývla. Ralf cítil, jak v něm proběhlo to lupnutí – o trochu silnější, než ono mrknutí před chvílí – a náhle pocítil, jak se svět kolem něj rozjasnil.

Ta vířící kouřová bariéra, které se před nimi tyčila, náhle zmizela. Přesto však při průchodu místem, kde se původně nacházel onen kožnatý povlak – konec saku na mrtvolu – zavřeli oči a zadrželi dech. Ralf pocítil, jak při jejich spěšném průchodu tou neviditelnou bariérou zesílil stisk Loisinovy ruky, a pak jí proběhla vlna nepříjemných vzpomínek – na nedávné pomalé umírání jeho ženy, smrt milovaného psa kdysi dávno před válkou, na Billa McGoverna opřeného o zeď s rukou přitisknutou k hrudi. Zpočátku ho ty vzpomínky jen tak obkličovaly, pak jej ale sevřely jako krutý stisk železné rukavice. Sluch mu zaplavil táhlý vzlykavý zvuk, neustávající a prázdný; plačtivý hlas idiota od narození.

A pak se octli na druhé straně.

* * *

Jakmile prošli dřevěnou bránou na druhém konci parkoviště (s nápisem JDEME NA DOSTIHY V BASSEY PARKU! na jejím oblouku), Ralf zavedl Lois k jedné z laviček a posadil ji – i když vehementně prohlašovala, že je v pořádku.

„Jistě, ale já si potřebuji na chvíli odpočinout.“

Odhrnula mu vlasy ze spánku a jemně ho políbila. „Odpočívej, jak dlouho potřebuješ, zlato.“

Dával se dohromady téměř pět minut. Když už si byl dostatečně jistý, že dokáže vstát, aniž by se mu podlomila kolena, vzal Lois opět za ruku a vstali společně.

„Našel‘s to, Ralfe? Našel‘s jeho stopy?“

Přikývl. „Abychom je viděli, musíme vystoupit o dvě patra. Nejdřív jsem zkoušel vystoupit jen o jedno, abych viděl aury, protože tam se všechno tolik nezrychluje – jenomže nebylo to k ničemu. Musíme ještě o kousek výš.“

„Tak dobře.“

„Musíme ale být opatrní. Protože když ho vidíme my...“

„Tak on nás vidí taky Jasně. A hlavně nesmíme ztratit pojem o čase.“

„To v žádném případě. Jsi připravená?“

„Skoro. Ale mám dojem, že ještě předtím potřebuju pusu. Stačí jen takové menší políbení.“

S úsměvem ji políbil.

„Tak teď už připravená jsem.“

„Dobře – tak jdeme.“

Lup!

* * *

Stopy krvavých cákanců vedly přes prostranství plné odpadků, kde v týdnu výročních trhů stávaly pouťové atrakce, a pak k závodišti, kde se v sezóně – od května do září – každý víkend pořádaly dostihy Lois se zastavila u dřevěného ohrazení, sahajícího jim asi do výše hrudi; rozhlédla se, aby se ujistila, že hlavní tribuna je liduprázdná, a pak začala ohrazení přelézat. Zpočátku se pohybovala s lehkostí mladé dívky; jakmile však přes ohrazení přehodila nohu zůstala na něm rozkročmo celá zaražená sedět. Zatvářila se překvapeně a zároveň rozladěně.

(„Lois? Stalo se snad něco?“)

(„Jo. Mému spodnímu prádlu. Asi jsem hodně shodila, protože mi už nějak nepasuje spodnička. No potěš pámbů!“)

Ralf si uvědomil, že vidí nejen krajkový lem Loisiny spodničky ale i skoro deset centimetrů růžové pokožky jejího stehna. Seděla na dřevěném ohrazení – a on zíral na její spodní prádlo, snaže se potlačit pobavený úšklebek. Napadlo ho, že jí to moc sluší, a že by jí měl složit poklonu – pak ale dospěl k závěru, že to není zrovna ten nejlepší nápad.

(„Koukej se otočit, abych si ji mohla natáhnout, Ralfe. A udělej něco s tím svým přihlouplým výrazem.“)

Otočil se k ní zády a podíval se na Společenský dům. Pokud skutečně měl v obličeji přihlouplý výraz, stačil jediný pohled na ten tmavý, pomalu vířící sak na mrtvolu, aby zmizel.

(„Lois, možná to budeš mít pohodlnější, když si ji stáhneš úplně.“)

(„Sakra, Ralfe Robertsi, nenut' mě, abych byla sprostá! Já nemám ve zvyku stahovat si spodničku a pohazovat ji po dostihové dráze – a jestli tys někdy znal nějakou ženskou, která takové věci dělala, tak jen doufám, že to bylo ještě před tím, než ses seznámil s Carolyn. Kdybych aspoň měla...“)

Nejasný obraz blýskavého zavíracího špendlíku.

(„Nepředpokládám, že ho máš ty – nebo snad ano, Ralfe?“)

Zavrtěl hlavou a poslal jí svůj vlastní obraz: písek, propadající přesýpacími hodinami.

(„Dobře, dobře, vždyť vím. Už jsem se upravila – snad mi to chvíli vydrží. Můžeš se otočit.“)

Otočil se. Lehce se spustila na druhou stranu ohrazení, ale aura jí značně pobledla – a Ralf spatřil, že má pod očima opět tmavé kruhy. Ale vzpoura spodního prádla byla zažehnána – alespoň na čas.

Ralf se vyšvihl na plot, přehodil nohu přes ohrazení a spustil se na druhou stranu. Docela se mu líbil pocit, který přitom měl – jako kdyby se mu v kostech probouzely staré, dlouho zapomenuté vzpomínky.

(„Brzy zase budeme někde muset načerpat energii, Lois.“)

Lois, znaveně přikyvujíc: („Vždyť vím. Hlavně už pojd'.“)

* * *

Sledovali stopu přes dostihovou dráhu; přelezli další ohrazení na druhé straně a sestoupili po zarostlém svahu na Neibolt Street. Ralf spatřil, jak si Lois při sestupu otráveně drží spodničku přes sukni šatů – jednu chvíli se jí znovu chtěl zeptat, zda by to neměla pohodlnější, kdyby ji nechala úplně spadnout, ale znovu dospěl k názoru, že bude lepší, když si bude hledět svého. Když bude nejhůř, Lois se stejně nějak zařídí i bez jeho rady.

Ralfova největší obava – že Atropova stezka se vytratí do ztracena – se naštěstí nesplnila. Narůžovělé cákance vedly přímo na Neibolt Street, a pak po neudržované vozovce plné výmolů mezi zanedbanými činžáky, které měly být strženy již před mnoha lety Na prověšených prádelních šňůrách viselo potrhané prádlo; špinavé děti s nudlemi u nosu je podezřívavě pozorovaly Asi tříletý hošík – sedící na schodech před verandou – se právě ve chvíli, kdy ho míjeli, chytil jednou rukou za rozkrok, druhou si dal k puse a začal ze sebe vydávat nechutné zvuky.

Neibolt Street byla slepá ulice, končící u starého nákladního nádraží; a právě tady Ralf s Lois na chvíli ztratili stopu. Stáli u jednoho z dřevěných zátarasů kolem velké čtvercové jámy – to bylo vše, co zůstalo po starém osobním nádraží – a rozhlíželi se po půlkruhovitě nezastavěné ploše. Rezavé koleje, prorostlé trsy slunečnic a pichlavých keřů; střepy ze stovek rozbitých láhví, třpytící se v paprscích odpoledního slunce. Na zdi staré strojovny se růžovým sprejem skvělo sdělení SUZY MI HULILA MACKA. Toto sentimentální přiznání sousedilo s několika hákovými kříži.

Ralf: („Kde sakra jsou?“)

(„Támhle, Ralfe – vidíš?“)

Ukazovala směrem ke kolejišti, které až do roku 1963 bylo hlavním železničním tahem; do roku 1983 ještě byl zachován provoz na jedné koleji, a dnes už to byly jen další rezavé a plevelem prorostlé pásy kolejnic vedoucích odnikud nikam. Většina pražců již byla vytrhaná – buď je použili na topivo místní opilci nebo tuláci, kteří se tu občas zastavovali na své pouti do bramborových lánů okresu Aroostook nebo jabloňových sadů u pobřeží a do rybářských přístavů. Na jednom ze zbývajících pražců Ralf zahlédl pár skvrn po narůžovělých cákancích. Vypadaly čerstvěji než ty, které sledovali po Neibolt Street.

Zahleděl se na zarostlé koleje a pokoušel si vzpomenout. Pokud mu ještě slouží paměť, tak tahle trať se stáčí k městskému golfovému hřišti, když se vrací... no jistě – na západ. Ralfa napadlo, že tohle musí být koleje té stejné trati, která vede kolem letiště a piknikového

plácku – kde možná Faye Chapin ještě teď dumá nad rozpisem nadcházejícího turnaje Klasika ranvej 3.

Tohle všechno je jedna velká smyčka, pomyslel si. Zabralo nám to sice skoro tři dny, ale mám dojem, že nakonec se stejně octneme tam, kde jsme byli na začátku... ne v ráji, nýbrž na Harris Avenue.

„Hej, panstvo! Tak jak to de?“

Ralfovi se zdálo, že ten hlas odněkud zná – a utvrdil ho v tom i první pohled na muže, jemuž patřil. Stál za nimi v místech, kde končil chodník Neibolt Street. Vypadal na asi padesát – ale Ralf si pomyslel, že ve skutečnosti bude tak o pět, možná i o deset let mladší. Měl na sobě mikinu a potrhané džínsy. Obklopovala ho aura barvy lahvové zeleně. Pak to Ralfovi konečně došlo. To je přece ten opilec, který k nim přišel, když seděli v parku a Bill McGovern truchlil za svým starým přítelem Bobem Polhurstem... a ten opilec ho nakonec přežil. Život je někdy větší groteska, než jakou by svedl Frigo.

Ralfa se začal zmocňovat zvláštní pocit fatalismu – a s ním se dostavovalo i intuitivní chápání sil, jimiž jsou nyní obklopeni. Nezáleží na tom, jde-li o síly Zla nebo Dobra, Náhody nebo Účelu; jsou gigantické – a na tom záleží. Dokáží takové věci, že mluvit o možnosti volby a o svobodné vůli – jak to slyšeli od Klotha a Lachese – představuje jen nejspíše žertování. Měl pocit, že jsou s Lois přivázáni k lopatkám nějakého gigantického kola – kola, které je pořád vrací do míst, odkud vyšli, a zároveň je zatahuje hlouběji a hlouběji do toho strašného černého tunelu.

„Nebyly by nějaký menší drobáky, šéfičku?“

Ralf se spustil trochu níž, aby měl jistotu, že ho opilec bude slyšet.

„Mám ten dojem, že tuhle ti volal strejda z Dexteru,“ řekl Ralf. „Povídal ti, že zase můžeš nastoupit na to své místo ve fabrice... ale musíš přijet hned. Je to tak?“

Opilec překvapeně zamžoural očima. „No... jo, jasně. Tak ňák.“ Chytil se té báhorky – nejspíš jí věřil víc než kdokoliv jiný, komu ji v poslední době vyprávěl – a snažil se teď navázat přetrženou nit. „Je to fakt dobrá facha, chápete? A můžu jí dostat. Autobus na Bangor jede ve dvě, ale lístek stojí pět pade, a já sem zatím dostal jen jeden deseták a jeden čtvrták...“

„Dostal jste sedmdesát šest centů,“ řekla Lois. „Dva čtvrtáky, dva desetáky, pěták a jeden cent. Ale stejně – na to, jak moc pijete, ještě vaše aura vypadá velice zdravě, to musím uznat. Určitě máte pevný kořínek.“

Opilec na ni zmateně pohlédl, pak o krok ucouvl a hřbetem ruky si utřel nos.

„Žádné strachy,“ ujistil ho Ralf, „moje paní vidí aury všude. Ona je totiž velice spirituální osoba.“

„Fakt, jo?“

„Jo, jo. A je taky velice štedrá – mám ten dojem, že ti vypomůže něčím mnohem víc, než jen párem drobáků. Vid', Alice?“

„Stejně to propije,“ řekla. „A v Dexteru taky žádnou práci nemá.“

„Ne, nejspíš ne,“ řekl Ralf, nespouštěje z ní zraky, „ale ta jeho aura skutečně vypadá velice zdravě. Velice.“

„Vy dva na tom asi tady nejste nejhůř, jak tak koukám,“ řekl opilec. Pořád ještě trochu nedůvěřivě – ale i se zábleskem naděje – tčkal očima z Ralfa na Lois a zase zpátky na Ralfa.

„To máš pravdu,“ řekl Ralf. „V poslední době to docela jde.“ Sešpulil rty – jako kdyby ho právě napadla nějaká zajímavá myšlenka – a vdechl. Z opilcovy aury vystřelil zářivě zelený paprsek, přeletěl prostor dvaceti metrů mezi ním a Ralfem, a vlétl mu do úst. Měl výraznou chuť, kterou navíc dokázal snadno identifikovat: jablečné víno. Byla to trochu drsná, ale zároveň příjemná chuť – měla v sobě jiskru dělného člověka. Ralf zároveň pocítil, jak se mu vrací síly a jasní hlava.

Lois mezitím vytáhla z kabelky dvacetidolarovou bankovku. Opilec ji hned nezaregistroval; civěl právě k nebi. V tentýž okamžik se mu z aury oddělil další jasně zelený paprsek, proletěl přes zarostlý prostor vedle jámy jako zářivý záblesk baterky, a vletěl Lois do nosu a úst. Bankovka v její ruce se zachvěla.

(„Ach, bože, to je nádhera!“)

„Stejně to sou kurvy tryskový na tý letecký základně v Charlestonu!“ vykřikl opilec znechuceně. „Můžou překročit rychlost zvuku až nad mořem! Skoro sem si cvrnknut do...“

Oči mu padly na bankovku v Loisiných prstech; začal téměř skučet. „Aj, jaj, jaj, co to tady na mě zkoušíte? Já nejsem žádnéj blb, rozumíte? Možná se vobčas trochu napiju, ale proto eště nemusím bejt blbej.“

To chce čas, pomyslel si Ralf. Stejně tě to jednou zničí.

„Nikdo si tu nemyslí, že snad jste hloupý,“ řekla Lois, „a nikdo si také žádnou legraci nedělá. Vezměte si ty peníze, pane.“

Opilec se ještě jednou pokusil nasadit ostražitý výraz, ale po dalším pozorném pohledu na Lois (a krátkém kontrolním pohledu na Ralfa) se mu v tváři rozhostil vítězný úsměv. Přistoupil k Lois a natáhl ruku, aby si vzal peníze, k nimž přišel, aniž by věděl jak.

Těsně před tím, než stačil bankovku uchopit, Lois zvedla ruku. „Jenom si uvědomte, že byste si občas měl také koupit něco k jídlu – ne jen k pití. A měl byste se zeptat sám sebe, zda jste spokojený s tím způsobem života, jaký vedete.“

„Máte úplnou pravdu!“ vykřikl opilec nadšeně. Nespouštěl oči z bankovky v Loisiných prstech. „Úplnou pravdu, paní! Za řekou je takovej ústav – léčba, rehabilitace, chápete. Už vo tom přemejšším. Fakt jo. Skoro každěj den.“ Ale očima stále visel na bankovce; celý se teď třásl. Lois krátce pochybovačně pohlédla na Ralfa, pak pokrčila rameny a bankovku předala. „Díky? Díky, paní!“ Opilec teď pohlédl na Ralfa. „Tahle dáma je úplná princezna, šéfe! Doufám, že vám to je jasný!“

Ralf obdařil Lois pyšným pohledem. „Abych pravdu řekl, tak ano,“ řekl.

* * *

O půl hodiny později oba kráčeli mezi zarostlými kolejami, zatáčejiícími k městskému golfovému hřišti... ale po setkání s opilcem se spíš vznášeli kousek nad úrovní Smrtelných – nešlo o chůzi v pravém slova smyslu. Pohybovali se bez jakéhokoliv úsilí, a i když se jim nohy pohybovaly, měl Ralf pocit, že spíš kloužou po povrchu země. Nebyl si ani jist, zda jsou viditelní pro svět Smrtelných; pod nohama jim nevzrušeně skákaly veverka, shromažďující zásoby pro nadcházející zimu, a v jednu chvíli spatřil, jak se Lois musela rychle přikrčit, aby jí

do vlasů nevletěl střízlík. Ptáček zmateně uhnul doleva a nahoru, jako kdyby si až v posledním okamžiku uvědomil, že má v dráze letu živou překážku. Ani hráči golfu jim nevěnovali žádnou pozornost. Ralf si to vysvětloval jejich naprostým pohroužením se do hry, ale něco na tom nezájmu přesto bylo zvláštního. Kdyby on zahlédl dvojici slušně oblečených dospělých, vykračujících si za bílého dne po kolejích zrušené železniční trati, jistě by si dal alespoň na chvíli pauzu, aby podumal proč tam jsou, a kam asi mají namířeno. *Mám dojem, že zvláště by mne zajímalo, proč si ta dáma pořád mumlá*, „*Drž, potvoro, nepadej pořád*“, a *tahá se přitom za sukni*, pomyslel si Ralf a zašklebil se. Ale hráči golfu jim nevěnovali jediný pohled, i když čtveřici u deváté jamky míjeli tak blízko, že zřetelně slyšeli jejich debatu, týkající se klesajících burzovních akcií. Možná se s Lois opět stali neviditelnými – nebo alespoň průzračnými – což by sice představovalo určité vysvětlení... ale také znamenalo určitý problém. *Čas běží rychle, když jste vysoko*, řekl Dorrance...

Jak postupovali západním směrem, byly stopy stále zřetelnější – Ralfovi ty cákance připadaly stále hnusnější. V místech, kde mazlavý hlen dopadl na ocelovou kolej, vyžral z ní rez, jako kdyby to byla nějaká kyselina. Rostliny jím potřísněné, zčernaly a odumřely – i ten nejodolnější plevel nepřežil. Když pak nechali golfové hřiště za sebou a vnořili se do džungle křovinatého porostu, Lois ho zatahala za rukáv. Ukazovala před sebe. Atropovy odporné cákance se jako nějaký nechutný dezinfekční nátěr blyštěly na pařezech poblíž stezky, a v proláklínách mezi kolejemi – v místech, kde kdysi ležely pražce – jich byly celé louže.

(„Blížíme se k jeho doupěti, Ralfe.“)

(„Ano.“)

(„Co budeme dělat, jestli se vrátí a najde nás tady?“)

Ralf pokrčil rameny. Nevěděl – a taky ani vědět nechtěl. S tím ať si lámou hlavu síly, které jimi šoupají jako figurkami po šachovnici – ty síly, jež pánové Klotho a Lachesis nazývají Vyšším Účelem. Jestli se Atropos ukáže, Ralf se tomu skřetovi pokusí vyrvat jazyk z chřtánu a oběsit ho na něm. A jestli to snad někoho naštvě, tak má holt smůlu. Nemůže přece přebírat odpovědnost za nějaké velkolepé plány a

„dlouhodobé záležitosti“; jeho úkolem je dávat pozor na Lois, která je v ohrožení, a pokusit se odvrátit masakr, k němuž má nedaleko odtud v několika nejbližších hodinách dojít. A kdo ví – možná mu vybyde chvilka času i na to, aby se postaral o svoji vlastní – poněkud omlazenou – kůži. Takové věci se mu honí hlavou – a jestli se mu ten odpor- ný skřet postaví do cesty, jeden z nich bude muset ustoupit. A pokud to nezapadá do plánů velkých šéfů tam někde nahoře, je to Ralfovi upřímně líto.

Lois většinu těch myšlenek přijímala prostřednictvím jeho aury. Když se ho dotkla a on se otočil tak, aby jí viděl do očí, dokázal i on v její auře číst.

(„Co to znamená, Ralfe? Že kdyby se nám postavil do cesty, že se ho pokusíš zabít?“)

Chvilí tu možnost zvažoval, a pak přikývl.

(„Ano – přesně to mám v úmyslu.“)

Zamyslela se a pak pokývala hlavou.

(„Ralfe?“)

Pohlédl na ni s tázavě pozvednutým obočím.

(„Bude-li třeba to provést, pomohu ti s tím.“)

Téměř absurdně ho to dojalo... a okamžitě se před ní pokusil skrýt své další myšlenky: neměla by vědět, že by měla zůstat v jeho blízkosti především proto, aby ji mohl ochránit. Opět v duchu zabloudil k těm náušnicím, ale ihned zaplašil jejich představu; nechtěl, aby ji spatřila – nebo i jen vytušila – v jeho auře.

Loisiny myšlenky se však ubíraly jiným, podstatně bezpečnějším směrem.

(„I kdyby se nám tam podařilo vejít a zase vyjít, aniž bychom se s ním setkali, tak stejně pozná, že tam někdo byl. A nejspíš pozná i kdo tam byl.“)

To Ralf nemohl popřít – ale měl pocit, že na tom stejně nijak moc nezáleží; už jim v tuto chvíli vlastně nic jiného ani nezbyvá. Musí přece konečně už něco podniknout – a pak jen doufat, že se dožijí zítřejšího východu slunce. *I když za daných okolností bych ten východ slunce raději zaspal*, pomyslel si Ralf a v koutku úst se mu na okamžik objevil nepatrný úšklebek. *Kriste pane, kdy se mi to vlastně na-*

posledy povedlo? A pak ho opět napadlo jedno Carolynino oblíbené úsloví – o tom, že do ráje je ještě daleko. Pomyslel si, že rájem někdy může být i obyčejné zaspání až do oběda... nebo ještě trochu déle.

Vzal Lois za ruku a vydali se dál po stopách Atropa.

* * *

Asi deset metrů na východ od plotu z drátěného pletiva – za nímž už bylo letiště – rezavé koleje končily Atropovy stopy však pokračovaly dál, i když ne daleko. Ralf si byl téměř jist, že vidí místo, kde končí – a opět se mu vybavil obraz, že jsou oba přivázáni k obrovskému kolu. Pokud se nemýlí, je Atropovo doupě jen co by kamenem dohodil od místa, kde Ed naboural tu tloušťkovou dodávku se sudy s hnojivem.

Závan větru k ním zanesl odporný pach hniloby – a z dálky i hlas Faye Chapina, probírajícího s někým svůj oblíbený subjekt: „... jsem tvrdil vždycky, že je jako šachy, a šachy jsou zase jako život – a tak se dá hrát kterákoliv z těch her...“ Vítr ustal. Ralf slyšel dál zvuk Chapinova hlasu, jednotlivá slova mu už ale splývala. Nijak mu to nevadilo; vyslechl tu jeho přednášku už mockrát, a tak věděl, jak pokračuje.

(„Ralfe, ten smrad je příšerný! To smrdí on, vid’?“)

Přikývl – ale Lois se na něj nedívala. Svírala mu ruku a hleděla před sebe, oči vytřeštěné. Cákanci tvořená stezka, která vedla od vchodu do Společenského domu, končila u paty opile nakloněného zaschlého dubu asi padesát metrů od nich. Z jedné strany mohutného kmenu oloupal kůru – jako slupku banánu – úder blesku, který byl nepochybně i příčinou, proč strom zaschl a naklonil se. Praskliny, dutiny a zvrásnění jeho šedivé kůry svými tvary připomínaly napůl zapuštěné, tiše vykřikující obličej; holé větve stromu se vzpínaly k nebi jako nějaké děsivé ideogramy... připomínající Ralfovi svými tvary japonské znaky, jež znamenají kamikadze. Zásah blesku nedokázal sice strom vyvrátit, ale moc k tomu nescházelo. Část jeho kořenového systému – obrácená směrem k letišti – byla vyrvaná ze země. Některé kořeny sahaly až ke drátěnému plotu a nadzvedly jeho část do tvaru, který Ralfovi po mnoha letech připomněl jednoho jeho kamaráda z dětství – kluka jménem Charles Engstrom.

„S Charlym si nesmíš hrát,“ říkávala mu matka. „Je to zlý kluk.“ Ralf sice nevěděl, jestli Charles je nebo není zlý kluk – každopádně to ale byl pořádný darebák. Charly Engstrom se vždycky schoval s dlouhým prutem za stromem před jejich domem, a když šla kolem nějaká žena v sukni, Charly se za ní po špičkách připlížil, strčil jí prut pod lem sukně a pak ho zvedl. Dost často se mu podařilo zkontrolovat barvu spodního prádla oběti (barva dámského spodního prádla Charlyho úžasně fascinovala) ještě dřív, než ta si vůbec stačila uvědomit, co se děje, a nezahnala divoce se chechtajícího kluka do domu. Plot z drátěného pletiva nadzvednutý kořeny dubu teď Ralfovi svým vyboulením připomněl tvar sukní Charlyho obětí, nadzvednutých prutem.

(„Ralfe?“)

Pohlédl na ni.

(„Kdo je Charly Engstrom? A proč na něj myslíš právě teď?“)

Ralf se rozchechtal.

(„Viděla's to v mé auře?“)

(„Asi ano – už ani nevím. Kdo je to?“)

(„Řeknu ti to někdy jindy. Teď pojď.“)

Vzal ji za ruku a pomalu se vydali směrem k dubu, kde končily Atropovy stopy; do zesilujícího se pachu rozkladu – do Atropova pachu.

25. KAPITOLA

Stáli u paty mohutného dubu a hleděli dolů. Lois se kousala do spodního rtu.

(„Opravdu tam dolů musíme, Ralfe? Opravdu to je nutné?“)

(„Ano.“)

(„Ale proč? Co uděláme? vezmeme tam něco, co ukradl? Zabijeme ho? Tak co uděláme?“)

Mimo toho, že ukořistí Wyzerův hřeben a Loisinu náušnice, už Ralfa nenapadalo nic dalšího... ale měl pocit, že něco ho určitě napadne – že až přijde ten správný čas, oba něco napadne.

(„Myslím, že bychom si měli pospíšet, Lois.“)

Zásah blesku zapůsobil jako mocná ruka, která odklopila strom směrem k východu, a na západní straně u jeho paty vytvořila velkou díru. Komukoliv se zrakem Smrtných by se ta díra nepochybně jevila jako černá, a možná i trochu děsivá; obnažené kořeny se hadovitě proplétaly – jinak ale na ní nebylo vůbec nic zvláštního.

Každé dítě s trochou představivosti by si v té jámě vyfabulovalo mnohem víc, pomyslel si Ralf. Určitě by si při pohledu na ten černý prostor představovalo poklad nějakých pirátů... úkryt uprchlých trestanců... jeskyni skřítků...

Ale Ralf měl pocit, že ani dítě s tou nejbujnější fantazií na světě by nedokázalo zahlédnout onu temně rudou záři vycházející zpod stromu; neuvědomilo by si, že navzájem propletené kořeny stromu vlastně tvoří příčle vedoucí dolů do neznámého (a nepochybně nepřijemného) brlohu.

Ne – ani děcko s tou nejbujnější fantazií by nedokázalo ty věci vidět... ale možná by je cítilo.

Správně. A pokud by nebylo úplně mdlého rozumu, tak by v okamžiku, kdy by je ucítilo, vzalo nohy na ramena a utíkalo, jako kdyby mělo čerty v patách. A totéž by měli udělat on i Lois, dokud ještě mohou. Jenomže je tady ta záležitost s Loisinými náušnicemi. A hřebem Joea Wyzera. A jeho zatracené postavení v Účelu. A pochopitelně jde také o Helenu (s Natálií) a další asi dva tisíce lidí, kteří dnes

večer přijdou do Společenského domu. Lois má pravdu. Musí něco podniknout – kdyby teď vyklidili pozice, už by se jim nikdy nenaskytla příležitost odčinit to.

A právě to jsou ta pouta, pomyslel si Ralf. Ta pouta, jimiž nás – zmatené Smrtné bytosti – ony neviditelné síly připoutaly k tomu svému kolu.

Představil si teď ve světle svého hněvu Lachese a Klotha; určitě by si vyměnili znepokojený pohled a rychle by o krok nebo dva ucouvli.

Což by od nich bylo dost rozumné, pomyslel si. Vlastně velice rozumné.

(„Ralfe? Co se děje? Proč se zlobíš?“)

Zvedl její ruku ke rtům a políbil ji.

(„To nic. Jdeme. Raději půjdeme, než ztratíme odvalu.“)

Chvilí na něj hleděla, a pak přikývla. A když se Ralf posadil a spustil nohy do zejícího ústí jámy u paty stromu, byla vedle něj.

* * *

Ralf se po zádech spouštěl pod strom; volnou rukou si kryl obličej před hlínou, padající mu do očí. Snažil se nevšímat si bolesti, kterou mu působily kořeny, bodající ho do boku a zad. Pach pod stromem připomínal pižmo opic, a Ralfovi se z něj zvedal žaludek. Bylo to nesnesitelné. Pořád si namlouval, že si na něj zvykne; jakmile však vlezl do díry celý, už to nevydržel – opřel se o loket a vyzvracel všechny zbytky snídaně, které ještě měl v žaludku. Slyšel, jak Lois po jeho levici zvrací také.

Jako mohutná vlna se ho začínala zmocňovat zvláštní slabost. Pach byl tak silný, že je téměř pohlcoval, a všude kolem sebe teď viděl jen zvláštní temně červenou hmotu. I jen dívat se na ni bylo nad jeho síly – natož dotýkat se jí či nechat se jí zaplavovat a pohlcovat.

Pocítil dotek na ruce a téměř podlehl panice; pak si ale uvědomil, že to je Lois. Propletl své prsty s jejími.

(„Ralfe, pojď kousek výš! Je to lepší! Dá se tu dýchat!“)

Okamžitě pochopil, a v posledních chvíli se mu podařilo se vzchopit. Vše kolem něj se zavlnilo – náhle se mu zdálo, že je v té

páchnoucí díře nějak víc světla... a také o trochu víc prostoru. Pach se neztratil, ale stal se snesitelnějším. Jako kdyby teď byli v nějakém malém, uzavřeném stanu plném lidí, jimž páchnou nohy a jsou propocení a nemytí – není to sice nic příjemného, ale dá se to snést; alespoň nějaký čas.

Ralf si náhle představil ciferník kapesních hodinek s rychle se pohybujícími ručičkami. Bez toho dusivého pachu to sice je lepší, ale i tak je to tu pro ně nebezpečné – co když se odtud dostanou až zítra dopoledne a na Hlavní třídě v tu dobu budou ze Společenského domu už jen doutnající trosky? Tak by to totiž klidně mohlo dopadnout. Udržet si tady dole nějakou představu o čase bohužel vůbec není možné. Podíval se na hodinky – zbytečně. Měl si je nařídit, ale zapomněl na to.

Nemysli na to, Ralfe – teď s tím už nic nenaděláš, tak na to nemysli.

Pokusil se o to – a přitom ho napadlo, že starý Dorrance měl na prostou pravdu, když mu říkal – tenkrát, když Ed naboural tu tloušťkovou dodávku –, že by se neměl plést do žádných dlouhodobých záležitostí. A přesto tu teď s Lois – jako dvojice nejstarších nestárnoucích hrdinů knížky Peter Pan – lezou pod začarovaný strom do nějakého sliznatého podzemí, které ani jeden z nich vlastně vůbec netouží poznat.

Lois se na něj dívala – bledou tvář jí zalévala ta odporná narudlá záře, v očích se jí zračil děs. Spatřil jakési tmavé nitky na její bradě a uvědomil si, že to je krev Měla rozkousaný a krvácející spodní ret.

(„Ralfe, tak jak to vypadá?“)

(„Že se ptáš – plazím se tu s pěknou ženskou pod starý dub, tak jak to asi může vypadat? Je to pohoda, Lois. Ale měli bychom sebou hodit.“)

(„Dobře.“)

Zatápal nohou pod sebou a došlápl na jeden ze silnějších kořenů. Přenesl na něj váhu celého těla, svezl se na další kořen o kousek níž a chytil Lois kolem pasu. Sukni teď měla vykasanou vysoko nad kolena – a Ralf musel znovu pomyslet na Charlyho Engstroma s jeho prutem.

Pobavilo ho, a zároveň podráždilo, když viděl, jak si Lois zoufale stahuje sukni přes kolena.

(„Je mi jasné, že správná dáma se snaží zachovat dekorum za každé situace, ale mám dojem, že když se suneš pod starý dub do čertova doupěte, že by ses mohla na dekorum vykašlat, co říkáš?“)

Rozpačité a trochu vyděšeně se na něj usmála.

(„Kdybych jen tušila, co budeme vyvádět, tak bych si vzala tepláky. Měla jsem dojem, že jsme měli jet původně do nemocnice.“)

Jo, děvenko, kdybych já věděl, co budeme vyvádět, pomyslel si Ralf, tak bych vybral všechny úspory – ať už bych přišel o úroky nebo ne – a utíkal koupit letenky do Ria.

Ohledával terén pod sebou druhou nohou; uvědomoval si, že pokud by sklouzl, skončil by s největší pravděpodobností někde, odkud by ho nevytáhla ani pohotovostní služba městské nemocnice. Těsně nad úrovní jeho očí se z hlíny vybatolil nějaký načervenalý červ; Ralfovi se vysypaly na čelo drobký odporne špíny.

Chvilí – připadala mu ale jako věčnost – nedokázal pro nohu najít žádnou oporu; pak ale došlápl na nějaké hladké dřevo – tentokrát ne na kořen, nýbrž na cosi připomínající opravdový schod. Sklouzl dolů – Lois přitom stále držel kolem pasu – a s hrůzou čekal, že to, na čem stojí, pod jejich vahou povolí.

Zdálo se však, že jde o dostatečně spolehlivou oporu. Ralf pohlédl dolů a spatřil, že stojí na nejvyšším stupni úzkého schodiště, vinoucího se dolů do rudě zbarvené tmy. Zbudovali ho pro nějaké mnohem menší stvoření, než byli oni dva; museli se proto hodně přikrčit – každopádně oproti jejich pachtění v předešlých minutách to byl pokrok.

Ralf vzhlédl k zubatému klínu světla nad nimi. Ještě snad nikdy mu denní světlo nepřipadalo tak žádoucí – a zároveň tak vzdálené. Otočil se k Lois a tázavě na ni pohlédl. Chytila ho za ruku a přikývla. Přikrčili se a začali sestupovat.

* * *

Schodiště bylo snad nekonečné. Narudlé světlo teď bylo jasnější, Atropův pach silnější, a Ralf si uvědomoval, že sice sestupují, ale zároveň se i dostávají „výš“ – nebo je již otupil ten neskonale pronikavý

a vše prostupující pach. Neustále si musel připomínat, že dělají přesně to, co udělat musí; že u tak významné operace přece musí asistovat někdo, kdo bude hlídat čas, kdo je v pravý čas pobídné. Zároveň se ale obával, že možná nikdo takový ani neexistuje – nikdo nesleduje čas, neexistuje žádný sudí, žádný tým rozhodčích v pruhovaných dresech. *Všechny sázky se ruší*, jak řekl Klotho.

Právě v okamžiku, kdy Ralf začínal být přesvědčený, že to schodiště pro trpaslíky bude končit nejspíš až přímo v pekle, octli se na jeho konci. Krátká chodba – vysoká maximálně metr a široká půl metru – vedla k jakési klenuté brance. Za ní pulzovala a šlehala narudlá zář, připomínající odraz plamenů otevřeného ohně.

(„Lois, jdeme tam – ale buď připravená na všechno. Hlavně buď připravená na něj.“)

Přikývla, znovu si popotáhla padající spodničku a prošla úzkým průchodem. Ralf o něco zakopl – kámen to nebyl – a shýbl se, aby to zvedl. Zvedl nějaký červený váleček z umělé hmoty, na jedné straně širší než na druhé. Po chvíli si uvědomil, co to je: držadlo švihadla. En ten tyky, dva špalíky.

Nestrkej nos do věcí, který se tě netýkají, Souško, řekl mu jednou Atropos – ale Ralf nedbal jeho rady a strkal nos nejen do toho, čemu ti holohlaví doktůrci říkali ka, ale i do dalších záležitostí. A strkal ho tam proto, že ty záležitosti se ho týkají – a ten holohlavý skřet si klidně může myslet pravý opak. Derry je přece jeho město, Lois Chasseová jeho přítelkyně, a on má všechny důvody předvést doktůrkovi číslo 3, že bude až do smrti litovat, že vůbec o ty Loisinu diamantové náušnice okem zavadil.

Odhodil držadlo švihadla a pokračoval dál. O chvíli později prošli s Lois klenutím branky; v úžasu se zastavili a zírali do Atropova podzemního příbytku. Drželi se za ruce, oči měli vyvalené – vypadali jako Jeníček a Mařenka, kteří do několikadenním putování hlubokým lesem narazili na perníkovou chaloupku baby Jagy.

* * *

(„Ach, Ralfé. Ach, kristepane... vidíš to taky?“)

(„Pssst, Luis. Tiše.“)

Octli se přímo na prahu jakési komory, sloužící patrně zároveň jako kuchyň i ložnice. Byl to odporný a současně děsivý prostor. Uprostřed stál nízký kulatý stolek, vytvořený z odříznuté horní části nějakého sudu. V naprasklé polévkové míse byly zbytky nějakého jídla – jakési šedavé, žluklé kaše, připomínající tekutý mozek. V místnosti byla jediná špinavá skládací židle. Napravo od stolu stál primitivní záchod, sestavený z rezavého ocelového sudu a plastického sedátka z toaletní mísy. Vycházel z něj nepředstavitelně odporný pach. Jedinou výzdobu místnosti představovalo vysoké zrcadlo v kovovém rámu u jedné stěny. Mělo tak zašlý povrch, že Ralf s Lois v něm vypadali, jako kdyby se vznášeli ve vodě v nějakém akváriu.

Nalevo od zrcadla bylo cosi jako lože, jež tvořila odporně špinavá matrace a jakýsi pytlovitý polštář, z něhož trčela sláma nebo nějaké peří. Polštář i matrace čpěly potem stvoření, jež je používalo. *Ze snů uvnitř toho polštáře bych určitě zešlel*, pomyslel si Ralf.

Odněkud, z ještě větší hloubky, se ozýval dutý zvuk kapající vody.

Na vzdálenější straně místnosti se rýsoval další klenutý průchod, tentokrát vyšší; za ním bylo vidět jakýsi neskutečný odkládací prostor. Ralf si musel dvakrát či třikrát protřít oči, aby vůbec dokázal uvěřit, že vidí právě to, co vidí.

Tak tohle je to místo, pomyslel si. Ať už jsme přišli hledat cokoliv, je to tady.

Lois jako hypnotizovaná vykročila směrem k tomuto druhému průchodu. Ústa se jí chvěla hrůzou, oči však měla plné bezděčné zvědavosti – takový výraz určitě měla v obličeji Modrovousova žena, když se s klíčem v ruce blížila ke dveřím zapovězené komnaty svého manžela. Ralf si byl náhle jist, že hned za tím průchodem je příkrčený Atropos s napřaženým rezavým skalpelem. Spěchal za Lois a chytil ji těsně před tím, než stačila projít dovnitř. Vzal ji za loket, přiložil si ukazováček k ústům a zavrtěl hlavou, ještě než stačila promluvit.

Přičapl na bobek, prsty jedné ruky se opřel o špinavou podlahu; připomínal teď sprintéra očekávajícího výstřel startérový pistole. Pak proletěl portálem (i v tak napínavý okamžik si s potěšením uvědomoval pohotovou reakci svého těla), dopadl na jedno rameno a překulil

se. Nohou narazil na nějakou kartónovou krabici a převrátil ji; vysypala se z ní změť různých věcí: rukavice nepatřící k sobě, pánské krátké kalhoty, několik starých brožovaných knížek, šroubovák potřísněný na držadle nějakou hnědavou matérií – možná barvou, možná zaschlou krví.

Ralf se zvedl na kolena a podíval se na Lois, stojící před prahem místnosti s očima vytřeštěnýma a rukama přitisknutýma k tvářím. U vnitřní strany průchodu nečíhal nikdo; vlastně by se tam nikam ani nevecpal. Z obou stran byl totiž obložený dalšími stohy krabic. Ralf s jakousi pobavenou zvědavostí četl nápisy Black & White, Ballantine, Smirnoff, J&B. Jak to vypadá, zakládá si Atropos na krabicích od vodky jako každý člověk, kterému je líto něco vyhodit.

(„Ralfe? Je to bezpečné?“)

To slovo sice za stávající situace představovalo spíš vtip, ale příkývl a natáhl k ní ruku. Přiskočila k němu, opět si popotáhla spodničku a s úžasem se začala kolem sebe rozhlížet.

Z této strany průchodu do Atropova bezútěšného doupěte už viděli, že celý ten odkládací prostor je ve skutečnosti mnohem větší, než se jim původně zdálo. Když teď stáli uvnitř, Ralf viděl, že jde vlastně o jakýsi velice rozlehlý sklad. Mezi vysokými hromadami různého harampádí se táhly úzké uličky. V krabicích byly pouze věci poblíž průchodu; ve zbytku místnosti byly věci na sobě jen tak bez ladu a skladu naházeny, takže celý prostor vlastně připomínal něco mezi bludištěm a kozím chlívkem. Ralf si pomyslel, že ani slovo skladiště nevystihuje přesně charakter té místnosti – jde spíš o jakési podzemní předměstí, a Atropos tu může číhat kdekoliv... a pokud tady je, nejspíš je pozoruje.

Lois se ani neptala, na co se to dívají; podle výrazu jejího obličeje mu bylo jasné, že už to ví. Když promluvila, uslyšel v jejím hlase jakýsi zasněný podtón, z něhož Ralfovi běžel mráz po zádech.

(„Určitě je už hodně starý, Ralfe.“)

Ano, hodně starý.

Necelých dvacet metrů hlouběji v prostoru – zalitém touž ponurou narudlou září jako schodiště – zahlédl Ralf velké kolo s drátěným výpletem; ležící na rákosové židli, postavené pro změnu na změti nějakých pomačkaných hadrů. Při pohledu na to kolo ho zamrazilo ještě

víc; jako kdyby se mu před očima zhmotnilo cosi, co přispělo k pochopení jeho představy koncepce *ka*. Pak si všiml zrezavělého ráfku kola a uvědomil si, že nejspíš pochází z některého z módních výstřelků konce minulého století, jež připomínaly přerostlé dětské tříkolky. Říkalo se jim *kostitřasy*.

No jistě – pochází z kostitřasu a je staré sto let, pomyslel si. Jenomže musel myslet i na to, kolik lidí – kolik stovek či desetitisíců lidí – asi zemřelo v Derry a okolí od doby, kdy sem Atropos nějakým způsobem dopravil tohle kolo. Kolik těch všech smrtí asi má na svědomí Náhoda?

A jak daleko do minulosti vlastně zasahoval? Kolik století?

To se pochopitelně asi nikdy nedozví – možná tu Atropos je už od úplného počátku. A po celý ten čas bral každému, kdo mu přišel náhodou do cesty, nějakou maličkost... a to všechno teď je tady.

To všechno teď je tady

(„Ralfe!“)

Ohlédl se – Lois držela v každé ruce jeden předmět. Jedním byl slamák s vykousnutým okrajem, druhým černý kapesní hřeben z umělé hmoty, co se dá za dolar koupit v každé trafice. Pořád ještě z něj vycházela slabá oranžově žlutá zář – což Ralfa ani moc nepřekvapovalo. Když ho jeho majitel používal, hřeben do sebe pokaždé nabral trochu záře z jeho aury a balónkového provázku. Nepřekvapovala ho ani skutečnost, že ten hřeben je pohromadě s McGovernovým kloboukem; když ty dva předměty viděl naposledy, byly také pohromadě. Vzpomněl si na Atropův sarkastický úšklebek, když si sundal z hlavy slamák a předstíral, že si tím hřebenem češe vlasy na své holé lebce.

A pak vyskočil a srazil k sobě paty.

Lois ukazovala na starou houpací židli s poničeným výpletem.

(„Tady ležel slamák. A pod ním ten hřeben. Patří panu Wyzerovi, že?“)

(„Ano.“)

Okamžitě mu ho podala.

(„Vezmi si ho. Nejsem sice tak roztržitá, jak si Bill vždycky myslel, ale občas přece jen něco ztratím. A kdybych ztratila tenhle hřeben, nikdy bych si to neodpustila.“)

Vzal si hřeben a začal ho strkat do zadní kapsy kalhot; pak si ale uvědomil, že právě odtud ho Atropos Wyzerovi bez problémů vytáhl. Zastrčil si ho proto do přední kapsy kalhot a pak opět pohlédl na Lois, zírající – smutně zamyšleným pohledem Hamleta s lebkou svého přítele Moricka v ruce – na McGovernův vykousnutý slamák. Když vzhlédla, Ralf spatřil, že má v očích slzy.

(„Tenhle klobouk měl moc rád. Když si ho nasadil, tak si připadal jako elegantní švihák. Tím sice nebyl – pořád vypadal prostě jen jako Bill – ale myslel si to, což je také důležité. Souhlasíš se mnou, Ralfe?“)

(„Ano.“)

Hodila slamák zpátky na starou židli a obrátila se, aby prozkoumala krabici, v níž bylo cosi jako šaty z bazaru. Jakmile se k němu obrátila zády, Ralf přičapl na bobek a nakoukl pod židli – v naději, že v šeru zahlédne dvojici záblesků. Jestliže tu byl McGovernův klobouk i Wyzerův hřeben, tak se tu budou možná povalovat i Luisiny náušnice...

Pod houpací židlí se však povalovaly jen chuchvalce prachu a růžový dětský slinták.

Taky mne mohlo napadnout, že by to bylo až moc snadné, pomyslel si Ralf a opět se napřímil. Náhle pocítil únavu. Wyzerův hřeben našli bez jakýchkoliv problémů – což je dobře, což je přímo vynikající; ale Ralf se obával, že v tomto případě jde také o čítankový příklad štěstí začátečníka. Teď se musí postarat o Loisini náušnice... a pochopitelně vyřídit tu další záležitost, kvůli níž tu vlastně jsou. Jaká záležitost že to vlastně je? To nevěděl – a jestli jim někdo shora poslal nějaké instrukce, tak zatím k němu ještě nedorazily.

(„Lois, napadá tě vůbec...“)

(„Psssst!“)

(„Co se děje? Slyšíš ho?“)

(„Ne! Buď zticha, Ralfe! Buď zticha a poslouvej!“)

Poslouchal. Zpočátku neslyšel nic, ale pak opět ucítil to lupnutí – to bliknutí – v hlavě. Tentokrát přišlo pomalu, velmi obezřetně. Vznese se o kousek výš – lehce, jako pírkó vybuzené závanem vlhého vzduchu. Uvědomil si teď jakýsi téměř neslyšný bzučivý zvuk – z

dálky přicházející jakoby nekonečné vrzání vrat. Něco na tom zvuku bylo známé – vlastně ani ne ten zvuk, ale asociace. Připomínal mu...

... zvuk poplašného zařízení, nebo spíš detektoru kouře. Říká nám, kde to je. Přivolává nás.

Lois mu prsty studenými jako led křečovitě sevřela ruku.

(„To je ono, Ralfe – to je to, co hledáme. Slyšíš to?“)

Ano, pochopitelně že to slyší. Ale ať už ten zvuk je čímkoliv, nemá co dělat s Loisinými náušnicemi... a on bez Loisiných náušnic tohle místo opustit nehodlá.

(„Pojď, Ralfe! Jdeme! Musíme to najít!“)

Nechal se vést hlouběji do místnosti. V některých místech byly Atropovy suvenýry navršeny až do výšky dobrého metru nad jejich hlavami. Jak to ten prcek dokázal, to Ralf nevěděl – možná použil levitaci. Jediným výsledkem však bylo, že Ralf teď rychle ztratil jakýkoliv smysl pro směr – motali se, zahýbali do vedlejších uliček a občas se dokonce dostávali na místa, jimiž už jednou prošli. S jistotou si uvědomoval jen skutečnost, že ten bzučivý zvuk slyší stále hlasitěji; jak se přibližovali k jeho zdroji, začínal připomínat bzučení nějakého velkého hmyzu, které Ralfovi znělo nanejvýš odpudivě. Pořád čekal, že zahnou za roh a narazí na obrovské saranče, jež na ně bude zírat slepýma hnědočernýma očima, velkýma jako tenisáky.

I když všechny ty různé aury předmětů, zaplňujících prostor odkladiště, mizely jako vůně okvětních lístků uložených mezi stránkami knihy, nebylo možná je nevnímat, a to i přes Atropův vše prostupující pach. Připomínaly mu skutečnost, že smrt prostřednictvím Náhody je jak hrozná, tak patetická. Ralf si uvědomil, že toto místo představuje něco víc, než jen brloh hraboše; je to jakýsi pohanský chrám, kde Atropos zavedl vlastní rituál přijímání – místo oplatky zármutek, místo vína slzy.

Jejich klopýtavé proplétání se úzkými klikatými uličkami byla strastiplná a chvílemi i otřesná cesta. Každá zákruta přinášela další desítky a stovky předmětů, jež by Ralf nechtěl nikdy spatřit, natož si je pamatovat; každý z těch předmětů vydával vlastní tiché steny bolesti a hrůzy. Ani se nemusel ptát Lois, zda sdílí jeho pocity – tiše po jeho boku vzlykala.

Otlučené dětské sedadlové boby, přes řídítka přehozená pletená vlečná šňůra. Chlapec, kterému kdysi patřily, zemřel v křečích jednoho mrazivého dne v lednu roku 1953.

Stuha mažoretky s držadlem ovitým spirálami červeného a bílého krepového papíru – barvami Grantovy akademie. Byla znásilněna a ubita kamenem na podzim roku 1967. Její nikdy nedopadený vrah nacpal mrtvolu do prolákliny ve skále, kde její kosti – spolu s kostmi jeho dvou dalších nešťastných obětí – tlejí dodnes.

Brož ženy zabitě padající cihlou. Kráčela po Hlavní třídě, aby si koupila nové číslo časopisu *Vogue*; kdyby vyšla z domova o půl minuty později nebo dřív, mohla žít.

Lovecký nůž muže, zabitého v roce 193? během štvance na jele-
na.

Kompas skauta, který při výstupu na Mount Katahdin spadl ze skály a srazil si vaz.

Teniska malého kluka jménem Gage Creed – na silnici číslo 15 v Ludlow ho přejel kamión, jedoucí nepřiměřenou rychlostí.

Prstýnky a časopisy; přívěsky ke klíčům a deštníky; klobouky a brýle; řehačky a transistoráky. Každá z těch věcí byla jiná – ale Ralf si pomyslel, že jde vlastně o předměty naprosto totožné: neslyšné, žalostné hlasy lidí vyškrtnutých ze hry už uprostřed druhého jednání, zatímco oni se učili roli pro jednání třetí; lidí bezohledně odvolaných od rozdělané práce ještě před tím, než stačili splnit své povinnosti; lidí, jejichž jediným zločinem byla smůla, že se narodili pro Náhodu... a že je zahlédl zrak toho odporného šílence s rezavým skalpelem.

Lois, vzlykavě: („Nenávidím ho! Strašně ho nenávidím!“)

Chápal ji. Něco jiného je poslouchat Klotha a Lachese, když říkají, že také Atropos tvoří součást toho rozměrného obrazu – že možná sám slouží nějakému Vyššímu Účelu; a něco úplně jiného je hledět na vybledlou kšiltovku malého kluka, který spadl do zarostlé sklepní díry a umřel v temnotě, v agónii; umřel poté, co šest hodin plakal a volal maminku.

Ralf natáhl ruku a krátce se kšiltovky dotkl. Ten kluk, co ji nosil, se jmenoval Billy Weatherbee. To poslední, nač myslel, byla zmrzlina.

Ralf stiskl Lois ruku.

(„Ralfe, co to je? Slyším tě, jak přemýšlíš – to vím; ale je to jako poslouchat někoho, kdo si jen tak něco šeptá sám pro sebe.“)

(„Myslel jsem na to, že chci toho hajzla chytit už jen kvůli tomuhle klukovi, Lois. Možná bychom tentokrát mohli dát my lekci jemu – aby poznal, co znamená celé noci nespát. Co myslíš?“)

Stisk její ruky zesílil. Přikývla.

* * *

Došli k místu, kde se úzká ulička větvila do několika směrů. Tiché, vytrvalé bzučení přicházelo z levé uličky, a soudě podle síly toho zvuku byli už poměrně blízko jeho zdroji. Už nemohli jít vedle sebe, a jak se blížili ke konci uličky, průchod se zužoval ještě víc. Nakonec už Ralf musel postupovat natočený bokem.

Načervenalá Atropova sliznatá stopa tu byla velice silná; stékala po nahromaděných suvenýrech a na špinavé podlaze tvořila loužičky. Loisin stisk teď byl křečovitě pevný, ale Ralf si nestěžoval.

(„Tady je toho jako u Společenského domu, Ralfe – tráví tu asi hodně času.“)

Ralf přikývl. Otázka zní, co sem asi pan A. chodí vyřizovat? Blížili se teď ke konci úzké uličky zatarasené neprostupnou stěnou z různého harampádí, ale pořád ještě nezahledli to, co vydávalo onen bzučivý zvuk. Už ho začínal přivádět k šílenství; jako kdyby měl uprostřed hlavy zavřeně saranče. Jak se blížili ke konci uličky, začínali mít čím dál tím větší jistotu, že to, co hledají, je na druhé straně oné stěny z harampádí, blokující jim průchod – buď se budou muset vrátit ve svých stopách a najít nějaký způsob, jak překážku obejít, nebo v ní musí prorazit uličku. Obě řešení by jim ale mohla zabrat víc času, než si mohou dovolit. Ralf pocítil, jak se ho zmocňuje zoufalství.

Ale ulička nebyla úplně zaslepená; na levé straně se dalo podlézt pod stolem, na němž byly navršeny do výšky talíře, stohy nějakých zelených papírků a...

Stohy zelených papírků? Ne, žádných papírků. Stohy bankovek. Talíře pokrývaly nedbale pohozené stohy deseti, dvaceti a padesátidolarových bankovek. V jedné velké míse se zase povaloval chomáč stovek a ze zaprášené vinné skleničky opile vykukovala pětistovka.

(„Ralfe! Můj bože, tady je celý poklad!“)

Nedívala se na stůl, nýbrž na druhou stěnu uličky. Její poslední metr tvořila zeď z převázaných šedozelených cihel bankovek. Octli se v uličce vystavěné z bankovek – a Ralf si uvědomil, že teď si už dokáže zodpovědět další otázku, která mu vrtala hlavou: odkud Ed bere prachy Atropos se v nich topí... ale Ralf měl dojem, že ten holohlavý hajzlík stejně ještě nemá dost.

Sehnul se, aby lépe viděl do průlezu pod stolem. Zdálo se mu, že na druhé straně je další prostor – tentokrát nějaká velice malá komůrka. Pulzovala v ní – jako bušící srdce – zvláštní narudlá záře. Dopadala jim na boty a dávala jim nepříjemný šedavě hnědý odstín.

Ralf ukázal na průlez a pohlédl na Lois. Přikývla. Kleknul si a propízl se pod bankovkami obtíženým stolem do svatyně, kterou si Atropos vytvořil kolem nějaké věci, co ležela na podlaze uprostřed těsného prostoru kolem. Právě pro tohle byli vysláni, o tom neměl žádnou pochybnost – ale přesto pořád ještě neměl ani zdání, co to vlastně je. Ten předmět – ne větší než kulička, jaké děti říkají skleněnka – byl totiž zabalený v saku na mrtvolu, neprostopupném jako střed vesmírné černé díry.

No prima – paráda. Co teď?

(„Ralfe! Slyšíš ten zpěv?“)

Pochybovačně se na ni podíval a rozhlédl se. Tenhle těsný prostor se mu pranic nelíbil, a i když normálně netrpěl klaustrofobií, ovládlo ho teď přímo panické nutkání utéci odtud. V hlavě se mu ozval jakýsi velice výrazný hlas. *Není to tak, že to jen chci, Ralfe; já to prostě potřebuji. Udělám všechno pro to, abych vás podržel. Ale pokud vás nedokončíte to, co tady máte vykonat, ať už je to sakra cokoliv, bude houby záležet na tom, co snad kdokoliv z nás chce nebo nechce – okamžitě to vzdávám a mizím.*

Potlačovaná hrůza v onom hlase ho nijak nepřekvapovala, protože tohle bylo skutečně hrozné místo – ani ne komora, jako spíš konec

jakési hluboké šachty, jejíž zakřivené stěny byly sestavené z různého harampádí a nakradených předmětů: opékačů topinek, stoliček, budíků, fotoaparátů, knih, míček, bot, hrábí. Ralfovi visel přímo před obličejem na ošoupaném popruhu otlučený saxofon; zaprášená perleť u jeho ústí tvořila jméno JAKE. Zvedl ruku, aby tu příšernost odsunul; pak mu ale došlo, že kdyby tady pohnul jedinou věcí, mohl by dát do pohybu lavinu harampádí, které by se na ně zřítilo a zaživa je tu pohřbilo. Dal ruku zpátky a zároveň se pokusil maximálně soustředit a obnažit si smysly. Na chvíli se mu zdálo, že skutečně cosi slyší – jakýsi vzdech, připomínající šumění oceánu v mořské mušli. Hned to ale pominulo.

(„Ozývají-li se tu nějaké hlasy, tak já je neslyším, Lois – tahle příšerná věc jako kdyby je dusila.“)

Ukázal na předmět uprostřed kruhu – černější než nejhlubší temnota, jakou si jen lze představit; sak na mrtvolu, představující apoteózu všech saků na mrtvoly.

(„Ne – nedusí. Vysává je.“)

Hleděla na tu černou ječící věc s hrůzou a znechucením.

(„Tahle věc vysává život ze všech těch předmětů, co jsou tady kolem nahromaděné... a pokouší se vysát život i z nás.“)

Ano, jistě že ano. Když to teď Lois řekla nahlas, Ralf přímo cítil, jak se ten sak na mrtvoly – či to, co je uvnitř něho – snaží dostat se mu do hlavy, proniknout mu do mozku, zarýt se do něj... a vyrvat mu ho z hlavy, jako zub z jeho lůžka v růžové dásni.

Vysát z nich život? Možná, ale pořád ještě to není ono. Ralf si nemyslel, že by ta věc uvnitř černého saku na mrtvolu chtěla právě jejich životy, nebo jejich duše... ne tak docela. Chce jejich životní sílu. Jejich *ka*.

Lois zachytila jeho myšlenku a hrůzou se jí rozšířily oči... Stále klečíc natáhla ruku po nějakém předmětu před sebou.

(„Lois, to bych nedělal – může to tady na nás všechno spadnout, když...“)

Pozdě. Vytáhla to; s hrůzou z poznání chvíli na ten předmět hleděla, a pak mu ho podala.

(„Ještě to je živé – všechno, co je tady kolem, je živé. Nevím, jak je to možné, ale je to živé... Jenomže je to slabé. Proč je to tak slabé?“)

Předmět, který mu podávala, byl bílý střevíček – dámský nebo dívčí. Ralf ho vzal do ruky – a okamžitě uslyšel zpěv jeho tichého, vzdáleného hlasu. Byl to osamělý zvuk, připomínající vítr za listopadového soumraku, který má v sobě zároveň jakousi neuvěřitelnou měkkost a hladkost – byl přímým opakem nekončícího bzučení, jež ze sebe vydávala ta černá věc na podlaze.

A ten hlas mu byl nějak povědomý. Tím si byl zcela jist.

Na špičce střevíce byla jakási hnědočervená skvrna. Ralf si zpočátku myslel, že to je skvrna od kakaa – pak se ale podíval lépe a poznal, co to je: zaschlá krev. V tu chvíli se opět octl před Renetou a chytal Natálii, vypadávající Heleně z náruče. Vzpomněl si, jak Helena klopýtla, zapotácěla se a nalehla na dveře obchodu jako opilec na kandelábr. *Dej mi můj děčko... dej mi Nat-ii.*“

Znal ten hlas, protože to byl Natáliin hlas. Tenhle střevíc měla tenkrát na noze, a ty kapky krve pocházely buď z jejího rozbitého nosu nebo tváře.

Zpíval a zpíval – ani bzučení té černé věci na podlaze nedokázalo ten hlas úplně překrýt. Ralfův zjitřený sluch – či cokoliv ho ve světě aur nahrazuje – teď naplno vnímal i ostatní hlasy všech těch ostatních předmětů. Zpívaly jakýmsi žalostným sborem.

Jsou živé. A zpívají.

Mohou zpívat – všechny ty věci, jimiž tu jsou obložené stěny, mohou zpívat, protože zatím ještě mohou zpívat i jejich majitelé – jejich nic netušící podle okradení majitelé.

Protože jsou zatím ještě naživu.

Ralf se opět rozhlédl; tentokrát si všiml, že zatímco některé předměty kolem jsou staré – například ten otlučený altsaxofon – mnohých je naopak poměrně nových; v téhle malé komůrce nejsou žádná kola z kostitřasu. Spatřil tři budíky, všechny digitální. Holicí soupravu, která vypadala jako nepoužitá. Rtěnku s cenovkou obchodního domu.

(„Lois, Atropos vzal tyhle věci lidem, kteří dnes večer přijdou do Společenského domu, vid’?“)

(„Ano. Tím jsem si jista.“)

Ukázal na černý kokon vřeštící na podlaze, téměř překrývající svým bzučením zpěv, přicházející ze všech stran... vysávající jej – jako kdyby se tím zpěvem krmil.

(„Ať už je uvnitř té černé věci cokoliv, má to co dělat s tím, co Klotho a Lachesis nazvali šňůrou života. Je to ta věc, co propojuje všechny tyhle různé předměty – propojuje všechny tyhle různé životy.“)

(„Co tvoří ka-tet. Ano.“)

Ralf vrátil střevíc Lois.

(„Tohle vezmeme s sebou, až půjdeme odtud. Patří Heleně.“)

(„Já vím.“)

Lois na střevíc chvíli hleděla a pak provedla něco, co Ralf považoval za velice chytré: vytáhla tkaničku ze dvou oček a střevíc si jako náramek přivázala k levému zápěstí.

Posunul se blíže k té černé věci na podlaze a sklonil se nad ní. Přiblížit se k ní bylo těžké, a zůstat nad ní skloněný ještě těžší – bylo to jako kdyby člověk přikládal ucho ke krytu motoru vrtačky, běžící na nejvyšší obrátky, nebo dívat se bez jakékoliv ochrany přímo do oslepujícího světla. Zdálo se mu, že v tom neustávajícím bzučení slyší stejná slova, jaká oba slyšeli, když se blížili k okraji saku na mrtvolu kolem Společenského domu. *Vybanětevocad. Vopalte. Dosraděkdva-ma.*

Ralf si na chvíli zakryl rukama uši, ale to pochopitelně vůbec nepomohlo. Ty zvuky nepřicházely zvenčí. Spustil ruce a pohlédl na Lois.

(„Tak co myslíš? Napadá tě, co udělat teď?“)

Ani přesně nevěděl, co vlastně od ní očekává – ale určitě neočekával okamžitou a pozitivní odpověď, jíž se mu dostalo.

(„Rozřízni to a vyndej všechno, co je uvnitř – a to hned. Tahle věc je nebezpečná. Taky by mohla přivolat Atropa, na to jsi nepomyslel? Ječí jako siréna.“)

Ralf vlastně také chvíli uvažoval o stejném postupu, i když nebyl ani zdaleka přesvědčený o jeho účelnosti. *No dobře, pomyslel si. Rozřízni pytel a vytáhni si odměnu. Jenomže jak to provedeš?*

Vzpomněl si na ten světelný paprsek, který vystřelil na Atropa, když se ten skřet pokoušel k sobě přilákat Rozálii. To je sice dobrý trik, ale ve stávající situaci by mohl nadělat víc škody než užitku; což kdyby se tím odpařila ta věc, kterou mají přinést?

Tak mám dojem, že to nesvedeš.

No jistě, může být – když se to vezme kolem a kolem, tak i on má ten stejný dojem... jenomže v situaci, kdy je člověk obklopen majetkem lidí, kteří se také vůbec už nemusí dožít zítřejšího východu slunce, nesmí dát na žádné dojmy. To k ničemu nevede.

Nepotřebuji světelný paprsek, ale stačily by pěkně ostré nůžky – jako třeba ty, co Lachesis s Klothem používají na...

Pohlédl na Lois, udivený jasností té představy.

(„Nevím, co jsi právě vymyslel, ale hlavně si pospěš a udělej to – ať už je to cokoliv.“)

* * *

Ralf se podíval na svoji pravou ruku – ruku, z níž mu zmizely vrásky i jaterní skvrny a obklopovala ji světle modrá zářivá korona. Prsteník s malíčkem složil do dlaně, ukazováček s prostředníkem zkrřížil a pomyslel na jednu hru, kterou hrávali ještě jako malé děti – kámen rozbíjí nůžky, nůžky stříhají papír, papír přikrývá kámen.

Ať to jsou nůžky, pomyslel si. Potřebuji nůžky, Pomoz mi udělat nůžky.

Nic. Pohlédl na Lois a spatřil, že na něj hledí s jakýmsi trýznivým chladem. *Ach, Lois, kdybys jen věděla*, pomyslel si, ale okamžitě ta slova vymazal z mysli. Protože právě něco pocítil – nebo snad ne? Ano. *Něco.*

Tentokrát v duchu nezformuloval slova, nýbrž obrázek: ne nůžky, jež Klotho použil na Jimmyho V., nýbrž krejčovské nůžky z nerezavějící ocele ze šicí soupravy jeho matky – dlouhé, štíhlé čepele, zužující se do bodu ostrého skoro jako špička nože. Když se soustředil ještě víc, viděl dokonce i dvě drobná slůvka, vyražená do kovu těsně pod

čepem: SHEFFIELD STEEL. A opět pocítil to něco – tentokrát ne lupnutí, nýbrž jakýsi sval – úžasně mohutný sval – pomalu se protahující. Pohlédl si na prsty a v duchu nechal nůžky otevřít a sevřít. Prsty současně pomalu rozevíral a zase dával k sobě – vytvářel dlouhé zužující se písmeno V.

Pocítil teď, jak se mu energie – načerpaná od kluka s tričkem Nirvana a od toho tuláka v kolejisti – nejprve hromadí v hlavě, a pak mu v jakési vlně vystřeluje paží až do konečků prstů.

Aura, obklopující jeho prostředník a ukazováček, začínala nabírat na tloušťce... a prodlužovat se. Měnila se na tvar štíhlých čepelí. Ralf počkal, až se prodlouží na asi patnáct centimetrů od nehtů, a pak opět pohnul prsty. Čepele se otevřely a sevřely.

(„Pospěš si, Ralfe! Udělej to!“)

Ano – už si nemohl dovolit další čekání a experimentování. Cítil se jako baterie auta, která má za úkol nastartovat příliš silný motor, na nějž nemá dostatečnou kapacitu. Cítil, jak se mu veškerá načerpaná i vlastní energie přelila pravou paží do těch čepelí. Dlouho mu ale nevydrží.

Předklonil se, sevřel prsty k sobě a špičku nůžek vnořil do saku na mrtvolu. Soustředil se na vytvoření a udržení těch nůžek tak intenzívně, že dokonce přestal na okamžik vnímat i ten nekonečný, chruplavý bzukot; jakmile se však ostří nůžek vnořilo do černého obalu, začal sak vydávat novou kadenci ječivé směsi bolesti a znepokojení. Ralf spatřil, jak se ze saku začíná po podlaze roztékat jakási sliznatá, černavá matérie, připomínající zahnívajících soply. Současně pocítil, jak se rychlost úbytku energie z jeho těla zdvojnásobuje. Uvědomil si, že to vlastně může sledovat i zrakem: aura mu v pomalých peristaltických vlnách stékala po pravé paži a předloktí do prstů. Cítil, jak na zbytku těla začíná být nebezpečně obnažovaný a zbavovaný potřebné ochrany.

(„Pospěš si, Ralfe!Dělej!“)

Vyvinul veškeré úsilí a rozevřel prsty. Současně se rozevřely i modře světélkující čepele nůžek a rozpáraly v černém vajíčku krátkou štěrbinu. Vajíčko zajechlo a na jeho povrch vyběhly dva zářivé záblesky zubatého červeného světla. Ralf dal prsty k sobě a sledoval,

jak se čepele, vystupující z jejich špiček, zavírají a prořezávají tu hustou černou hmotu, tvořenou zčásti obalem a zčásti náplní onoho vajíčka. Vykřikl. Vlastně ani necítil bolest, spíš na něj padla až ochromující únava. *Takhle se asi musí cítit člověk těsně před tím, než úplně vykrvácí*, pomyslel si.

Uvnitř saku se něco zlatě zablýsklo.

Ralf sebral veškeré zbytky sil a pokusil se rozevřít prsty k dalšímu stříhnutí. V první chvíli se mu zdálo, že to už nesvede – prsty jako by měl spleené vteřinovým lepidlem. Pak se mu je ale přece jen podařilo rozevřít; současně se rozchlípla i šterbina na vajíčku. Teď již téměř viděl ten předmět uvnitř – bylo to cosi malého, kulatého a blýskavého. *To může být jen jediná věc*, pomyslel si a srdce se mu náhle skoro zastavilo. Modré světlo čepelí pohaslo.

(„Lois! Pomoz mi!“)

Chytila ho za zápěstí. Ralf ucítil, jak do něj proudí energie. S potěšením se díval na opět se zhmotňující čepele nůžek. Modrá teď byla jen jedna; druhá měla perlově šedivou barvu.

Lois, křičící mu v hlavě: („*Rozstříhni to! Dělej!*“)

Opět dal prsty k sobě – a čepele nůžek tentokrát sak prostříhly po celé jeho délce. Vydal ze sebe poslední chvějivý skřek, zbarvil se na červeno a pak zmizel. Čepele na konečcích Ralfových prstů se s bliknutím rozplynuly. Na chvíli zavřel oči; náhle si uvědomil, že mu jako slzy stékají po obličejí velké kapky potu. Na tmavém pozadí očních víček se mu promítaly zmatené obrazy, připomínající tančící čepele nůžek.

(„Lois? Jsi u pořádku?“)

(„Ano... ale jsem úplně vyčerpaná. Nedovedu si představit, že bych se dokázala vrátit i jen k těm schodům pod stromem – a už vůbec ne vystoupit po nich nahoru. Mám dojem, že se nedokážu ani udržet na nohou.“)

Ralf otevřel oči, dal si ruce na stehna nad koleny a opět se předklonil. Na podlaze – v místě, kde před chvíli byl černý sak na mrtvolu – ležel snubní prsten. Na jeho vnitřní ploše Ralf četl vyryté iniciály: HD-ED 5-8-87.

Helena Deepneauová a Edward Deepneau. Oddáni 5. srpna roku 1987.

Tak pro tuhle věc přišli. Pro Edův prsten. Teď už stačí jen ho vzít... zasunout si ho do kapsičky pro hodinky na kalhotách... najít Loisini náušnice... a rychle odtud zmizet.

* * *

Když sahal po prstenu, blesko mu hlavou pár veršů – tentokrát ne od Stephena Dobynse, nýbrž J. R. R. Tolkiena, objevitele hobitů, na něž si Ralf naposledy vzpomněl v Loisině útulném pokojíku plném fotografií. Je tomu sice už skoro třicet let, kdy četl Tolkienův příběh o Frodovi, Gandalfovi, Sauronovi, a Temném Pánu (když tak o tom přemýšlí, tak se v té knize vlastně objevuje symbol velice podobný tomuto), ale viděl teď před sebou ty verše stejně jasně, jako před malou chvílí čepele těch nůžek:

Jeden prsten vládne všem, Jeden jim všem káže
Jeden všechny přivede, do temnoty sváže
v zemi Mordor, kde se snoubí šero se šerem.

Ten nepůjde zvednout, pomyslel si. Bude přivázán ke kolu ka stejně pevně jako já i Lois, a zvednout určitě nepůjde. Nebo to dopadne úplně stejně, jako kdybych se dotkl drátu vysokého napětí – budu tuhý dřív, než mi to vůbec dojde.

Až na to, že vlastně vůbec nevěřil, že by se něco takového mohlo skutečně stát. Pokud by se ten prsten nedal odnést, tak proč by ho chránil ten černý sak? Pokud by se ten prsten nedal odnést, tak proč by ho s Lois ty síly co stojí za Klothem a Lachesem (a Dorrancem – na Dorranceho nesmí zapomínat) – vůbec vysílaly na tuhle pouť?

Jeden prsten vládne všem, Jeden všechny přivede, pomyslel si Ralf a sevřel prsty kolem Edova snubního prstenu. Na okamžik pocítil v ruce, zápěstí a předloktí pronikavou a bodavou bolest, a ve stejném okamžiku se ozval mohutný a harmonický chór tiše zpívajících hlasů všech těch předmětů, které zde Atropos bez ladu a skladu navršil.

Ralf ze sebe vydal jakýsi zvuk – možná výkřik, možná pouhé zaúpění – a prsten, pevně sevřený v pěsti pravé ruky, zvedl. Žilami se mu jako víno rozlil pocit vítězství a...

(„Ralfe.“)

Podíval se na ni – ale Lois hleděla na místo, kde předtím ležel Edův prsten, a v tmavých očích přitom měla směs zmatku a strachu.

Kde předtím ležel Edův prsten? Spíš kde stále ještě ležel Edův prsten. Ležel na přesně stejném místě, a na jeho vnitřním obvodu se zlatě blyštila vyrytá písmena s číslicemi: HD-ED 5-8-87.

Ralf na okamžik pocítil totální zmatek a jen s obtížemi se ovládl. Otevřel ruku, a i přesto, co mu říkaly smysly, napůl očekával, že tam ten první prsten už nebude mít – ale ležel mu uprostřed dlaně jemně zaklíněný v místě, kde se větvily linie lásky a života. Tlumeně zářil v červenaném světle, zaplavujícím tenhle odporný brloh. HD-ED 5-8-87.

Oba prsteny byly úplně stejné.

* * *

Jeden měl na dlani, druhý ležel na podlaze – a nebyl mezi nimi absolutně žádný rozdíl. Alespoň ne takový, který by Ralf dokázal poznat.

Lois natáhla ruku po prstenu, jenž nahradil ten, který držel Ralf; na chvíli zaváhala, a pak ho vzala do ruky. Ve stejném okamžiku – přímo před jejich očima – zazářil těsně nad podlahou komůrky jakýsi zlatý přelud a zhmotnil se do třetího snubního prstenu. Podobně jako dva předchozí, i ten třetí měl na vnitřním obvodu stejnou rytinu: HD-ED 5-8-87.

Ralf se přistihl, že teď myslí na jednu další knížku – ne Tolkienovu ságu o Prstenu, nýbrž na jeden příběh od Theodora Seusse, známého jako Doktor Seuss, z něhož někdy v padesátých letech čítával jedné z dcer Carolyniny sestry. Bylo to sice už dávno, ale nikdy úplně nezapomněl na příběh, který byl mnohem zajímavější a pochmurnější než většina Doktorových nesmyslných rýmovaček o krysách, netopýrech a zlobivých kočkách. Ta knížka se jmenovala *Pět set klobouků Barto-*

loměje Klacka – a Ralf měl pocit, že celkem ani není divu, že se mu vynořila z paměti právě teď.

Chudák Bartoloměj byl obyčejný vesnický tutan, který měl tu smůlu, že když byl zrovna na trhu ve městě, ubíral se kolem král se svou družinou. Pochopitelně se očekávalo, že v přítomnosti urozené hlavy všichni smeknou pokrývky hlav; také Bartoloměj chtěl smeknout klobouk, ale nějak se mu to nedařilo: když smekl, objevil se mu na hlavě vždy další, úplně stejný klobouk,

(„Ralfé, co se to děje? Co to má znamenat?“)

Aniž by odpověděl, zavrtěl hlavou; těkal očima z prstenu na své dlani na identický prsten na Loisině dlani a prsten na podlaze – znovu a znovu. Tři úplně stejné prsteny – podobně jako ty klobouky, které se snažil smeknout Bartoloměj Klacek. Ralf si vzpomínal, že se ten chudák pokoušel králi dokázat své dobré vychování i ve chvíli, kdy už ho kat vedl po schodech šibenice na popravu, neboť se provinil zločinem urážky majestátu krále...

Jenomže nakonec to dopadlo jinak, protože pak se ty klobouky na hlavě chudáka Bartoloměje začaly měnit – byly stále krásnější a zdobenější.

A jsou vlastně ty prsteny úplně stejné, Ralfé? Určitě jsou stejné?

Ne, nejspíš nejsou. Když zvedal ten první, pocítil na krátký okamžik silnou bolest, vystřelující mu paží jako revmatické bodnutí; když ale Lois brala do ruky ten druhý, nepozoroval na ní žádné známky bolesti.

A vlastně jsem neslyšel ani ty hlasy.

Ralf se natáhl a uchopil třetí prsten. Žádná bolest, žádné tkaní předmětů, tvořících stěny komůrky – pořád jen ten tichý, šeptavý zpěv. Mezitím se na stejném místě podlahy, kde ležely tři předchozí prsteny, zhmotnil čtvrtý, opět úplně stejný – jako další klobouk nešťastného Bartoloměje. Ralf mu však nevěnoval žádnou pozornost. Díval se na první prsten, ležící mu mezi linií lásky a života na dlani pravé ruky.

Jeden prsten vládne všem, pomyslel si. Jeden všechny přivede. A mám takové tušení, že tím prstenem jsi právě ty, krasavče. Ty ostatní jsou jen šikovní napodobeniny.

Možná se to dá nějak ověřit. Ralf si přidržel oba prsteny u uší. Ten v levé ruce nevydával žádný zvuk; z prstenu v jeho pravače – toho, který byl původně v černém saku, z něhož ho Ralf vyřízl – pořád ještě vycházela slabá, mrazivá ozvěna posledního skřeku saku na mrtvolu.

Ten v pravé ruce byl živý.

(„Ralfe?“)

Pocítil na paži naléhavý stisk její ruky, studené jako led. Ralf na ni pohlédl, a pak zahodil prsten, který držel v levé ruce. Druhý si zvedl do výše očí a zadíval se skrze něj do Loisina napjatého, podivně mladého obličejce.

(„Tenhle to je. Ty další mají podle mě jen zástupnou funkci – jako nuly v nějakém složitém matematickém zadání.“)

(„Myslíš si, že nemají vůbec žádný význam?“)

Chvilí váhal – nebyl si jist, jak odpovědět... protože problém je v tom, že i ty další prsteny nepochybně určitý význam mají. Jenomže nevěděl, jak má tohle svoje intuitivní povědomí vyjádřit slovy Tak dlouho, dokud se budou v téhle nechutné komůrce zhmotňovat další a další prsteny – jako ty klobouky na hlavě Bartoloměje Klacka... *zůstane jedinou skutečnou budoucností ta, kterou představuje sak na mrtvolu zahalující Společenský dům. Tohle všechno ale může změnit ten první prsten, který Atropos nepochybně stáhl Edovi z prstu; možná ve chvíli, kdy ten pokojně spal po boku Heleny v jejich malebném – a teď prázdném – domku.*

A ty repliky jsou jen symboly udržující tvar *ka* – stejně jako loukotě vystupující ze středu kola pomáhají udržet jeho tvar. Originál ale...

Ralf si pomyslel, že originálem je střed kola: Jeden jim všem káže.

Pevně stiskl zlatý kroužek; cítil, jak se mu zarývá do dlaně a prstů. Pak ho zasunul do kapsičky pro hodinky.

Jednu věc o *ka* nám ale neřekli, pomyslel si. Že je kluzká. Kluzká jako odporná napůl chciplá ryba, která se ani nedokáže vyprostít z háčku, a jen vám klouže u rukách.

Připomínalo mu to také výstup na písečnou dunu – na každé dva kroky, o které se vám podaří postoupit dopředu, připadá jedno sklouz-

nutí zpátky Vydali se na High Ridge a něco se jim tam podařilo zařídit – Ralf sice nevěděl co, ale Dorrance je ujišťoval, že jejich výprava byla úspěšná, že tam svůj úkol splnili. Teď se pro změnu vydali zase sem, získali Edovu zástavu, ale – zase – ani to nestačí. Proč? Protože *ka* je jako ryba, *ka* je jako písečná duna, *ka* je jako kolo, které se nechce zastavit – jen se valí dál a dál a drtí všechno, co mu i jen náhodou přijde do cesty. Je jako kolo s mnoha loukotěmi.

Ale *ka* je především něco jako prsten.

Jako snubní prsten.

Náhle pochopil to, co mu nedokázal objasnit ani ten dlouhý rozhovor na střeše nemocnice, ani starý Dorrance: že Edův status nikam nezařazené bytosti – společně s Atropovým objevem ubohého a zmateného člověka – mu propůjčuje obrovskou moc. Otevřela se brána, a tou prošel démon jménem Král Krvavec – mocnější než Klotho, Lachesis a Atropos dohromady. A toho nezastaví nějaký páprda z Derry – jakým je třeba právě Ralf Roberts.

(„Ralfe?“)

(„Jeden prsten vládne všem, Lois – Jeden jim všem káže.“)

(„Co mi to tu vykládáš? O čem to mluvíš?“)

Poklepal si na kapsu na hodinky; nahmatal v ní malou vybouleninu – Edův prsten.

(„Ty náhražky – ty falešné prsteny – to jsou jen loukotě; ale tenhle prsten je něco jako střed kola. Když ho vyjmeš, kolo se už nemůže dál otáčet.“)

(„Víš to určitě?“)

Jistě že to ví určitě. Jenomže nezná způsob, jak to provést.

(„Ano. Ale teď už musíme jít – musíme odtud zmizet, dokud to ještě jde.“)

Ralf ji nechal prolézt pod zaplněným stolem jako první; pak si klekl na kolena a následoval ji. V polovině průlezu se zastavil a ohlédl se přes rameno. Spatřil cosi zároveň zvláštního i příšerného: i když se ten bzučivý zvuk už znova neozval, kolem falešného snubního prstenu se začínal znovu tvořit sak na mrtvolu. Zářivý lesk zlata již tlumil odporný tmavý zákal.

Chvilí na prsten fascinovaně hleděl, jako kdyby jím byl hypnotizovaný; pak se přemohl, odtrhl od něj zrak a pokračoval za Lois.

* * *

Ralf se obával, že při návratu spleť uliček, protkávajících Atropův sklad trofejí, ztratí spoustu cenného času – ale ukázalo se, že nalézt cestu zpátky nebude žádný problém. Vedly je jejich vlastní stopy – sice trochu vybledlé, ale stále ještě viditelné.

Hned jak opustili tu příšernou komůrku, začal se Ralf cítit trochu lépe – ale Lois na tom byla dost špatně. Ještě než dorazili k průchodu ze skladu do obytné části Atropova nechutného brlohu, musela se o něj opírat. Zeptal se jí, jak se cítí. Zmohla se jen na neurčité pokrčení rameny a znavený úsměv.

(„Deptá mě už jen pobyt v tomhle neskutečném prostoru. Je úplně jedno, jak vysoko vlastně jsme, protože je to pořád hnus, který nesnáším. Jen co se dostaneme na čerstvý vzduch, tak budu v pořádku, Fakt.“)

Ralf jen doufal, že to tak bude. Když procházeli průchodem do Atropova obytného prostoru, snažil se vymyslet nějakou záminku, která by mu umožnila poslat Lois napřed. Měl by tak možnost krátce to tady prohledat. A jestliže ty náušnice nenajde tady, zbývá už jen poslední možnost – a sice že je Atropos má u sebe.

Všiml si, že jí zpod lemu sukně opět začíná vykukovat spodnička; chystal se, že ji na to upozorní, když vtom koutkem levého oka zaznamenal jakýsi pohyb.

Zároveň si uvědomil, že na zpáteční cestě úplně zapomněli na ostražitost – možná proto, že jsou oba už dost vyčerpaní – a že by na to mohli škaředě doplatit.

(„Pozor, Lois!“)

Pozdě. Ralf ucítil, jak se od něj Lois trhá – zuby cenící skřet ve špinavé tunice ji chytil kolem pasu a stáhl zpátky Atropova hlava jí sice nesahala ani do výše ramen – ale i tak jí dokázal svým rezavým skalpelem dosáhnout až nad hlavu. Ralf se na něj instinktivně vrhl, ale Atropos přiložil skalpel až těsně k perlově šedé šňůrce, vycházející jí z vrcholu hlavy. Vycenil na Ralfa zuby v odporném úšklebku.

/Už ani krok, Smrt'áku... ani krok!/

Nu, alespoň už může pustit z hlavy to hledání Loisiných ztracených náušnic. Třpytily se matně načervenalou září na lalůčcích Atropových uší. Ralfa přibíl na místě spíš pohled na ty náušnice, než Atropův výkřik.

Skalpel se trochu odtáhl... ale jen trochu.

/Tak hele, Smrt'áku – mám dojem, žes mi právě něco sebral, ne? Nepokoušej se zapírat; vím to. A teď to koukej vrátit./

Skalpel se opět přiblížil k Luisinu balónkovému provázku; Atropos po něm přejížděl obrácenou čepelí skalpelu.

/Koukej to vrátit, nebo tahleta mrcha chcípne přímo tady před tvejma vočima – jen budeš čumět, jak pěknej sak na mrtvolu jí vobstarám. Tak co ty na to, Smrt'áku? Dávej, dávej./

26. KAPITOLA

Atropos zářil – jeho úsměv byl plný odporivého triumfu a plný...

Plný strachu. Zastihl tě nepřipraveného, má skalpel přiložený k Luisinu balónkovému provázku a druhou rukou ji drží pod krkem, ale přesto je k smrti vyděšený. Proč asi?

/Tak dělej! Nesnaž se získat čas, Smrt'áku! Dej mi ten prsten!/
Ralf pomalu sáhl do kapsy na hodinky a uchopil prsten. Nešlo mu do hlavy, proč Atropos Lois rovnou nezabil. Nemá přece v úmyslu pustit na svobodu ani jednoho z nich.

Má strach, že bych po něm mohl šlehnout tím telepatickým karatistickým úderem. A to není všechno. Má také strach, že by mohl něco zvorat. Má strach z té věci – z té bytosti, která ho ovládá. Strach z Krále Krvavce. Bojíš se svého šéfa, přítelíčku nechutný, co?

Podržel prsten mezi palcem a ukazovákem pravé ruky a znovu se skrze něj podíval.

(„Pojď si pro něj, jestli ho tak moc chceš. Tak pojď, neupejpej se.“)

Atropův obličej zkřivila křeč vzteku. Jeho nechutně triumfální úsměv se změnil na komiksově přehnaný škleb zuřivé nenávisti.

/Já ji zabiju, Smrt'áku, copak si mě neslyšel? Nebo to snad chceš? Abych ti ji podříznul?/
Ralf pomalu a s rozmyslem zvedl levou ruku a pohrozil mu. S uspokojením zaregistroval, že skřet ve chvíli, kdy se k němu blížila hrana Ralfovy ruky, bojácně zamrkal.

(„Jestli ji tím skalpelem i jen polechtáš, tak dostaneš takovou ránu, že si pak budeš muset dloubat zuby ze zdi kapesním nožem. To ti slibuju.“)

/Tak mi dej ten prsten, Smrt'áku./
Nemůžou lhát, napadlo Ralfa náhle. Už si nevzpomínám, jestli mi to někdo přímo říkal, nebo jestli jsem to sám nějak vytušil. Ale určitě je to tak. Nemůžou lhát. Ale já můžu.

(„Tak víš co, Atropo – slib mi, že uzavřeme mír, a já ti ho dám.“)
Atropos na něj vrhl pohled plný podezřívavosti a pochybností.

(„Tak víš co, Atropo – slib mi, že uzavřeme mír, a já ti ho dám.“)
Atropos na něj vrhl pohled plný podezřívavosti a pochybností.

/Mír? Jakej mír, co to povídáš?/

(„Ralfe, to ne!“)

Pohlédl na ni a pak zase na Atropa. Zvedl levou ruku, aby se poškrabal na tváři – aniž by si uvědomil, že holohlavý doktůrek si to gesto může vyložit úplně jinak. Ten – už potřetí – okamžitě přiložil skalpel k Luisinu balónkovému provázku. Tentokrát na něj už ale přitlačil; asi provázek trochu nařízl, protože v místě kontaktu se objevila tmavá skvrna. Vypadala jako nějaký krvavý puchýř. Na Atropově čele se objevily kapky potu, a když promluvil, jeho hlas připomínal spíš vyděšené sípání.

/Nepokoušej se střelit po mně ten tvůj výboj! Okamžitě bych jí vodříznul!/

Ralf spěšně ruku spustil; raději dal obě za záda, jako poslušný školák. Edův prsten přitom strčil do zadní kapsy kalhot, aniž by o tom nějak zvlášť přemýšlel. V tu chvíli si ale uvědomil, že ho tak jako tak skřetovi odevzdat nehodlá. Nevzdá se toho prstenu, i kdyby to mělo stát Lois život – nebo je oba.

Ale možná na to ani nedojde.

(„Mír znamená, že ustoupíme oba – já ti dám ten prsten, a ty mi vrátíš moji přítelkyni. A slíbíš mi, že jí neublížíš. Tak co ty na to?“)

(„Ne, Ralfe, ne!“)

Atropos neříkal nic. Bezmocně zíral na Ralfa očima plnými strachu a nenávisti. Určitě je teď v pokušení zalhat, pomyslel si Ralf, i kdyby to mělo být poprvé a naposledy v jeho dlouhém životě. Stačilo by přece, aby řekl Dobrá, jsme domluveni, a míč bude zase na Ralfově polovině hřiště. On to ale neřekne, protože *nemůže*.

Moc dobře ví, že už mu nezbývá žádný manévrovací prostor, pomyslel si Ralf. Protože v zásadě je úplně jedno, jestli tu šňůru odřízne nebo ji nechá na pokoji; určitě si myslí, že po něm ten výboj chci vystřelit tak jako tak – a v tom se tedy nemýlí.

Zlato, a ty máš dojem, že mu dokážeš nějak vážněji ublížit? ozval se pochybovačný hlas Carolyn. Kolik síly si myslíš, že v tobě zůstalo po zápolení se sakem kolem toho snubního prstenu?

Bohužel ne mnoho. Možná dost na to, aby skřetovi ožehnul tu jeho holou kebuli, ale určitě už ne tolik, aby mu z ní dokázal nadělat mozkovou fašírku.

Pak si ale Ralf uvědomil něco, co ho dost znepokojilo: že totiž strach v tom Atropově úšklebku teď začíná nahrazovat jakási obezřelá jistota. A měl pocit, jako kdyby se mu ty skřetovy šílené oči zabodávaly přímo do obličeje, přímo do těla – ale především do *aury*. Jako kdyby automechanik měrkou zjišťoval, kolik oleje ještě zbývá v klíkové skříní automobilového motoru.

Udělej něco, prosila ho Lois očima. Prosím, Ralfe.

Jenže nevěděl co. Došly mu nápady

Atropův úsměv dostal odporně spokojený nátisk.

/Seš v koncích, Smrťáku, co? Holt smůla./

(„Estli jí ublížíš, tak tě roztrhnu, hajzle jeden prťvej.“)

Atropův úšklebek se rozšířil.

/Ty bys teď dokázal roztrhnout tak leda namočený noviny, srabe. Koukej se chovat slušně a dej mi ten prsten, než se fakt naseru a... /

(„Ach, ty kurvo jedna!“)

Lois. Nedívala se na Ralfa – hleděla do zrcadla na druhém konci místnosti, před nímž si Atropos vždy nepochybně zkoušel, jak moc mu sluší jeho nejnovější módní doplňky – na příklad Rozáliin obojek nebo McGovernův slamák. Široce rozevřené oči měla plné zuřivosti. Ralf věděl naprosto přesně, co Lois v tom zrcadle vidí.

(„Ty jsou přece MOJE, skřete jeden zlodějskej!“)

Divoce sebou šklubla směrem dozadu; využila svoji hmotnostní převahu a Atropem přímo praštila o zeď. Tomu se z úst vydralo překvapené zachrochtání. Ruka se skalpelem mu vylétla vzhůru a čepel skalpele vyryla v zaschlé špíně zdi hlubokou rýhu. Lois se k němu obrátila, v obličeji výraz divokého vzteku. Kdyby ji v tuto chvíli mohl vidět Bill McGovern, nepochybně by ho postihl srdeční záchvat – vůbec teď neodpovídala jeho oblíbené představě *naší Lois*. Chytila skřeta za uši a palce mu zaryla do obličeje. Atropos zakňučel jako pes, kterému někdo stojí na prance, pak ji opět jednou rukou chytil v pase a začal ji otáčet k sobě zády.

Otočil čepel skalpelu, připraven jím švihnout. Ralf na něj v gestu výstřelu zamířil ukazovák pravačky. Z nehtu mu vyšlehl záblesk světla – tak slabý, že ho téměř nebylo vidět –, dopadl na špičku skalpelu a na chvíli ji odchytil od Loisinga balónkového provázku. To ale bylo všechno; Ralf pocítil, že už má svoji osobní zbrojnici prázdnou.

Atropos na něj nad Loisingým ramenem vycenil zuby; svíjela se mu v objetí, pokoušela se otočit a napadnout ho. Nohy jí vylétly do výše, když se opět pokusila vrhnout na něj celou svoji váhu a přitlačit ho ke zdi za sebou; Ralf bez rozmyšlení skočil dopředu a s rukama napřaženými před sebe klesl na kolena. Vypadal teď jako šílený nápadník přednášející naléhavou nabídku ke sňatku; v jednu chvíli ho Lois téměř kopl do krku. Chytil za okraj spodničky a táhl; sjela s praskavým šustěním růžového nylonu. Lois pořád ještě ječela.

(„Skřete jeden zlodějskej! Já ti ukážu! Jak se ti to líbí, co?“)

Atropos bolestí zajechel, a když Ralf vzhlédl, spatřil, že Lois mu zařala zuby do pravého zápěstí. Levou rukou, v níž držel skalpel, se poslepu snažil odříznout jí balónkový provázek; míjel ho jen o pár centimetrů. Ralf vyskočil na nohy – a aniž by přemýšlel, navlékl Loisingu spodničku přes Atropovu tápající ruku se skalpelem... a pak mu ji přetáhl přes hlavu.

(„Běž od něj, Lois! Uteč!“)

S odporem si odplivla a potácivě vykročila ke stolu z víka sudu uprostřed místnosti, otírajíc si s kletbami se rtů Atropovu krev... ve tváři však pořád ještě měla výraz rozhořčení a vzteku. Atropos – na chvíli jen skučící a svíjející se tvar pod růžovou spodničkou – se po ní volnou rukou sápal. Ralf ho přes ni udeřil a mrštil jím o zeď.

(„Tak tohle ne, přítelíčku – na to klidně zapomeň.“)

/Pusť mě! Pusť mě, ty hajzle! Tohle přece nesmíš!/
/

Stejně je zvláštní, že on tomu doopravdy věří, pomyslel si Ralf. Žije v tom svém světě tak dlouho, že už úplně zapomněl, co vlastně Smrtelní smejí nebo nesmejí. Tak mám dojem, že mu trochu osvěžím paměť.

Ralf si vzpomněl, jak Atropos bezprostředně poté, co mu stará žena olízla ruku, odstříhl její šňůru života, a v hlavě mu okamžitě explodovala nenávist vůči tomu naparujícímu se, samolibému se šklebícímu a

šílenému skřetovi. Chytil jeden konec Loisini spodničky a dvakrát si ho omotal kolem ruky; utáhl mu ji kolem hlavy tak těsně, až pod ní, jakoby v posmrtné masce z růžového nylonu, vyvstaly rysy Atropova obličeje.

A pak, právě v okamžiku, kdy nylon prořízla čepel skalpelu a začala v tkanině prořezávat otvor, Ralf Atropem zatočil – spodničku použil jako gumu praku – a mrštil jím do průchodu. Kdyby přitom Atropos upadl, nepochybně by si nijak zvlášť neublížil, ale protože letěl ve stoje, zamotaly se mu nohy, a tak narazil se zaduněním na kamenný oblouk průchodu; vydal ze sebe zdušený výkřik bolesti a zhroutil se na kolena. Jako okvětní lístky nějaké červené květiny se na Loisině spodničce objevily skvrny krve. Skalpel teď zmizel ve šterbině proříznuté v tkanině. Ralf skočil po Atropovi právě v okamžiku, kdy se skalpel znovu vysunul, aby rozšířil původní šterbinu, v níž se objevil vyděšený a bolestí zruzněný obličej holohlavého skřeta. Z nosu mu tekla krev, stejně tak z pravého spánku a čela. Ještě než se stačil postavit na nohy, chytil ho Ralf za ramena, vzpínající se pod růžovým nylonem.

/Nech toho! Já tě varuju, Smrt'áku! Budeš litovat, že ses kdy opo.../

Nedbaje jeho vyhrůžek, Ralf praštil Atropem o zem. Skřetovy paže stále ještě poutala pevně stažená spodnička, takže dopadl obličejem přímo na podlahu. Zaryčel – zčásti překvapením, především ale bolestí. Ač to bylo k nevíře, Ralf v tu chvíli v duchu uslyšel Lois, jak mu říká, aby ho už nechal, aby mu neublížoval – aby neublížoval tomu šílenému prckovi, který se ji právě snažil zabít. Atropos se pokusil překulit na záda. Ralf si na něj klekl a opět skřeta připlácl k zemi.

(„Ani se nehni, přítelíčku. Hezky zůstaň kde seš.“)

Pohlédl na Lois a spatřil, že její ohromující záchvat vzteku pomínil stejně rychle, jak se jí zmocnil – jako kdyby šlo jen o nějakou přehánku. Nebo o tornádo, které sestoupí z čistého nebe, serve z domu střechu a pak opět zmizí.

(„Má moje náušnice, Ralfe. Ten zkurvanej zloděj mi ukradl náušnice. A nosí je!“)

(„Já vím. Taky jsem je zahlédl.“)

Ze štěrbin v nylonu vykukovala část Atropova obličeje – připomínající tvář nejošklivějšího novorozence na světě v okamžiku jeho narození. Ralf cítil, jak se mu pod kolenem napínají skřetovy zádové svaly, a vzpomněl si na jedno staré přísloví, které kdysi někde četl... možná na obalu ráčkovaneho čínského čaje? *Chytíš-li tygra za ocas, už ho nikdy nesmíš pustit.* A teprve tady, v tomhle neuvěřitelném podzemním doupěti, kde si připadal jako jedna z postav pohádkového příběhu vymyšleného nějakým šilencem, Ralf tomu přísloví plně porozuměl. Díky náhlému Loisinu vzteku dokázal v kombinaci s obrovskou dávkou až neuvěřitelného štěstí toho smradlavého hajzlíka – alespoň dočasně – uzemnit. Jenomže se naskytá otázka, a to dost naléhavá, jak dál.

Ruka se skalpelem naslepo a malátně švihla do prostoru. Ralf stačil bez jakýchkoliv problémů uhnout. Se vzlykáním a oplzlými nadávkami se Atropos znovu neohroženě rozmáchl – vůbec nebral na vědomí, že je bolestivě zraněný. Užíral ho vztek z vlastní nemohoucnosti.

/Koukej mě pustit, ty jeden přerostlej smrtáček hajzle! Šedivče jeden hnusnej! Držko vodporná vrásčitá!/
 („Vypadám náhodou o moc líp, než v poslední době ty, přítelíčku. Nevšiml sis toho ještě?“)

/Kreténe! Stupidní smrtáček kreténe! Eště budeš prosit! Eště budeš moc prosit!/
 No, pomyslel si Ralf, hlavně že neprosí on. Skoro jsem čekal, že teď začne škemrat.

Atropos dál malátně mával skalpelem. Ralf mu dvakrát nebo třikrát bez potíží uhnul a pak sjel rukou na hrdlo stvoření, ležícího pod ním.

(„Ralfe! Ne! Nedělej to!“)

Zavrtěl hlavou – nebyl si jist, zda chce vyjádřit nesouhlas, souhlas či oboje. Dotkl se Atropovy kůže a ucítil, jak se skřet zachvěl. Holo-hlavci unikl přidušený výkřik hnusu – a Ralf přesně věděl, jak se teď asi musí cítit. Oba pochovali hnus, ale přesto nedal ruku pryč. Naopak se ji pokusil sevřít kolem Atropova krku, a ani ho nijak zvlášť nepřekvapilo zjištění, že to nesvede. Ale cožpak Lachesis neříkal, že vůli

Atropa se mohou postavit jen Smrtelní? Ano, určitě to říkal. Jenže otázkou je, jak to udělat.

Z Atropa vyšlo odporné zachechtání.

(„Prosím, Ralfe! Jen mu sundej moje náušnice a zmizneme odtud!“)

Atropos stočil zrak jejím směrem, a pak pohlédl opět s úšklebkem na Ralfa.

/Myslel sis, že mě dokážeš zabít, Smrt'áku srabskej? Jenomže na jednu koukáš, že na to nemáš, co?/

Ne, nemyslel si to – jen si to chtěl ověřit.

/Stejně je život děvka, vid', Smrt'áku? Proč mi vlastně nechceš vrátit ten prsten? Stejně bude dřív nebo pozdějc můj, to ti garantuju./

(„Vyser si voko, kripke jeden mrňavej.“)

Hovoří sice rázně, ale nevede to k ničemu. Pořád ještě nezná odpověď na zásadní otázku: co vlastně má, kurva fix, provést s touhle mrňavou příšerou?

Ať už to bude cokoliv, pokud ti přitom bude stát Lois za zadkem a bude tě sledovat, nedokážeš to provést, ozval se jakýsi studený hlas, ani moc nepřipomínající Carolynin. Když zuřila, dalo se na ni spolehnout – jenomže teď už nezuří. Na to, co teď přijde, nemá nervy. Musíš ji nějak dostat pryč odtud.

Obrátil se k Lois. Měla napůl přivřené oči. Vypadala, jako kdyby se každou chvíli měla schoulit ke stěně chodby a usnout.

(„Lois, chci, abys šla pryč. Hned teď. Běž nahoru a počkej na mě pod stro...“)

Skalpel opět zasvištěl a tentokrát Ralf málem přišel o špičku nosu. Škulbl sebou a koleno mu sklouzlo po nylonu. Atropos se zhluboka nadýchl a začal se soukat ze spodničky ven. V posledním okamžiku se Ralfovi podařilo opět připlácnout skřetovi hlavu k zemi – to snad pravidla ještě povolují – a znovu na něm zakleknout.

/Aúúúú! Aúúúú! Pusť mě! Vždyť mě zabiješ!/

Ralf si ho nevšímal a hleděl na Lois.

(„Tak běž už, Lois! Lez nahoru! Hned přijdu za tebou!“)

(„Sama tam asi vylézt nedokážu – jsem příšerně unavená.“)

(„Ale dokážeš. Musíš to dokázat.“)

Atropos se teď pod Ralfovým kolenem přestal na chvíli vzpínat. Ale určitě se ještě ani zdaleka nevzdal. Nahoře pádí čas jako splašený – a teď je jejich opravdovým nepřítelem právě čas, ne Ed Deepneau.

(„Ty moje náušnice...“)

(„Přijdu s nimi, Lois, slibuji ti to.“)

Lois sebrala všechny síly, napřímila se a vážně na Ralfa pohlédla.

(„Pokud nebudeš muset, Ralfe, neměl bys mu ubližovat. Není to křesťanské.“)

Ne, křesťanské to zcela určitě není, dal se souhlasně slyšet ten hlas někde hluboko v Ralfově hlavě. Křesťanské to sice není, ale přesto... už se nemůžu dočkat.

(„Běž už, Lois. Nech to na mně.“)

Smutně na něj pohlédla.

(„Asi by nebylo k ničemu, kdybych tě teď požádala, abys mi slíbil, že mu neublížíš, vid’?“)

Chvilí o tom přemýšlel; pak zavrtěl hlavou.

(„Ne, ale mohu ti slíbit alespoň to, že bez příčiny mu neublízím. Stačí?“)

Lois se zamyslela, a pak přikývla.

(„Ano, stačí. A možná se přece jen dokážu dostat ven, když polezu pomalu a opatrně... ale co ty?“)

(„O mně si starost nedělej. Počkej na mě pod stromem.“)

(„Tak dobře, Ralfe.“)

Díval se za ní, jak s Heleninou botou přivázanou k zápěstí kráčí přes místnost. Před obloukem spojujícím místnost se schodištěm sehnula hlavu, a pak pomalu začala vystupovat nahoru. Ralf počkal, až mu zmizela ze zorného pole, a pak se opět začal věnovat Atropovi.

(„No, přítelíčku, tak vidíš, jak jsme se tu sešli – dva staří kámoši. Co podnikneme? Zahrajeme si něco? Ty si přece rád hraješ, nebo snad ne?“)

Atropos se okamžitě začal zmítat; mával skalpelem nad hlavou a současně se snažil Ralfa ze sebe shodit.

/Pusť mě! Dej ty pracky pryč, buzerante plesnivej!/
/

Atropos se zmítal tak zuřivě, že klečet na něm bylo jako klečet na svíječícím se hadovi. Ralf ignoroval jak jeho křik, tak i skalpel, míha-

jící se mu před obličejem. Ze spodničky teď vyčnívala už skoro celá Atropova hlava, což situaci značně zjednodušovalo. Chytil Loisy náušnice a trhnul. Zůstaly sice na svém místě, ale Atropos zařval bolestí. Ralf se předklonil a trochu se usmál.

(„Jsou skrz, víš, kamarádíčku?“)

/Ano! Jasně že jo, sakra!/
(„Jak sám říkáš – stejně je život děvka, vid?“)

Ralf opět uchopil obě náušnice a prudkým trhnutím mu je vyrval z uší. Atropovi z lalůček vystříkla krev. Holohlavec ze sebe vydával skřeky bolesti. Ralf pocítoval zvláštní směs soucitu a pohrdání.

Ten skřek byl zvyklý ubližovat druhým lidem, ale nikdy ho asi nenapadlo, že by mohlo dojít i na něj. Sám možná bolest nepocítil ještě nikdy. Takže konečně vítěj do světa těch druhých, přítelíčku.

/Přestaň! Nech toho! Tohle mi nemůžeš dělat!/
(„Mám pro tebe novinku, kámo... můžu ti dělat i něco ještě mnohem bolestivějšího. Tak se pochlub, co vlastně máš za lubem?“)

/Co si myslíš, že tímhle dokážeš, Smrt'áku? Stejně k tomu dojde. Ti všichni lidi ve Společenském domě stejně tak jako tak půjdou do kytek – a nic na tom nezmění ani to, žes mi ukrad ten prsten./
To si zase nejsem až tak úplně jist, pomyslel si Ralf.

Atropos zhluboka oddechoval a ležel téměř bez hnutí. Ralf měl pocit, že by se teď mohl na okamžik rozhlédnout po místnosti. Možná zahlédne něco, co ho bude inspirovat – stačilo by mu i to sebemenší vodítko.

(„Hele, můžu ti něco doporučit? Jako tvůj novejš kámoš a spoluhráč? Je mi jasnej, že máš pořádně plný ruce práce, ale měl bys něco udělat tady s tím tvým kvartýrem. Nemyslím udělat z něj zrovna něco jako útulný domov nebo tak, ale aspoň krapánek by sis tu poklidit mohl. Je tu větší svinčík než v chlívě.“)

Atropos, zároveň nabručeně i ostražitě: /Co ty si myslíš nebo nemyslíš, Smrt'áku, na to já ti zvysoka seru./

Napadal ho už jen jediný způsob, jak pokračovat. Sice se mu zrovna nelíbilo, ale stejně ho zkusí. Nějak přece pokračovat musí; už jen kvůli té představě, na kterou musí stále myslet. Kvůli představě Eda Deepneaua, přilétajícího do Derry sportovním letadlem, nalože-

ným buď bednami třaskavin, nebo tlakovými nádobami s nervovým plynem.

(„Tak co mám s tebou udělat, přítelíčku. Napadá tě snad něco?“)

Odpověď byla okamžitá a jednoznačná.

/Pustit mě. To je řešení. Jediný možný řešení. Nechám vás na pokoji – oba. Nechám vás Účelu. Budete žít dalších deset let. Nebo třeba dvacet, i to je kurva možný. Jediný, co ty a ta dámička musíte udělat, je odpálit. Jít domů. A až dojde k tomu velkému třesku, podívat se na něj v televizi./

Ralf promluvil tónem, jako kdyby vážně o nabízeném řešení uvažoval.

(„A ty bys nás vážně nechal na pokoji? Ty bys nám dokonce i slíbil, že nás necháš na pokoji?“)

/Ano!/
/Ano!/
V Atropově obličejí se objevil výraz naděje a Ralf spatřil první známky aury, tvořící se kolem skřetova těla. Měla stejně temný a odporně narudlý odstín jako ta pulzující zář, zalévající prostor všude kolem nich.

(„Tak víš co, přítelíčku?“)

Atropos, s nadějí: /*Ne, co?*/

Ralf vyrazil jednou rukou dopředu, chytil Atropa za levé zápěstí a zkroutil mu ho. Atropos zařval bolestí a překvapením. Jeho prsty uvolnily sevření rukověti skalpelu a Ralf mu ho sebral s obratností zkušeného zloděje, vytahujícího cizí peněženku.

(„Já ti věřím.“)

* * *

/Vrať mi ho! Vrať mi ho! Vrať mi... /

Atropos by ve svém hysterickém řvaní mohl pokračovat ještě dlouho, a tak ho Ralf zarazil tím nejrychlejším způsobem, jaký ho právě napadl. Natáhl se a vertikálně nařízl zadní část holé hlavy vykuřující z díry v Luisině spodničce. Žádná neviditelná ruka se ho nepokusila zastavit a jeho vlastní ruka se pohnula bez jakýchkoliv problémů. Z rány začala okamžitě vytékat krev. Aura kolem Atropa teď dostala zlověstně tmavý odstín podebrané rány. Opět začal ječet bolestí.

Ralf se sklonoil a zaševelil skřetovi do ucha.

(„Možná že zabít tě nemůžu, ale zato tě můžu pořádně nasrat. A nepotřebuju k tomu ani žádnou psychickou šťávu. Tohle bude stačit.“)

Vedl teď čepel skalpele kolmo na předchozí říznutí, takže vytvořil Atropovi na zadní části hlavy ránu ve tvaru malého písmena t. Atropos ječel a divoce sebou zmítal. Ralf s odporem cítil, jak se to nějaké části jeho já úžasně líbí.

(„Jestli chceš, abych tě dál řezal, klidně sebou dál škubej. Jestli chceš, abych přestal, tak přestaň taky.“)

Atropos okamžitě znehybněl.

(„Dobrá. A teď ti položím pár otázek. Myslím, že sám dojdeš k závěru, že odpovídat na ně je jen u tvém zájmu.“)

/Pte se na co chceš! Na cokoli! Jenom mě už neřezej!/
(„To je sice docela dobrý přístup, kamarádíčku, ale mám pocit, že bys mohl být ještě trochu vstřícnější, ne? Zkusíme to.“)

Ralf řízl znovu; tentokrát otevřel dlouhou ránu na straně Atropovy lebky Jako špatně nalepená tapeta se mu z ní odchlípl kus kůže. Atropos zavyl. Ralf pocítil hnus a začal se mu zvedat žaludek... ale když opět na Atropa promluvil, dbal na to, aby tyto pocity nedal najevo.

(„Tak to byla menší motivační lekce, doctůrku. Kdybich ji měl ještě jednou opakovat, tak by sis musel opatřit nějaký moc dobrý lepidlo, aby ti vršek kebuly při větším větru neulít. Rozumíš?“)

/Ano! Ano!/
(„A věříš mi?“)

(„Ano! Chcíplotino šedovlasá, ANO!/
(„Tak je to správný. A teď ta otázka, přítelíčku: když něco slíbíš, musíš to dodržet?“)

Atropos s odpovědí nespěchal. Ralf mu tupou stranou přiložil čepel skalpelu k tváři, aby ho popohnal. Ozvalo se další zaječení a okamžitá odpověď.

/Ano! Ano! Jenom mě už neřezej! Prosím, neřezej mě už!/
Ralf odtáhl skalpel. Jako mateřské znamínko zůstal na skřetově hladké tváři otisk čepele.

(„Dobře, milánku, tak teď mě dobře poslouchej. Chci, abys mi slíbil, že dokud se nerozejde to shromáždění ve Společenském domě,

necháš na pokoji mě i Lois. Už žádný pronásledování, žádný odřezávání, žádný voloviny. Slib mi to.“)

/Vyser si voko! S tím slibem si můžeš vytřít prdel!/
Ralfa to nijak nevyvedlo z míry; dokonce se trochu pousmál. Protože Atropos přece neřekl *Neslíbím ti to* – a co je ještě důležitější, neřekl ani *To ti slíbit nemůžu*. Řekl jen ne. Jinými slovy, snaží se vyvléci – což lze snadno napravit.

Ralf začal zuby a vnořil skalpel do Atropových zad. Prořízl spodničku, prořízl špinavou bílou tuniku vespod, a prořízl i kůži pod tunikou. Z rány vystříkla záplava temně rudé krve a ozval se Atropův uší drásající řev bolesti.

Ralf se sklonil a opět začal šeptat skřetovi do ucha, vyhýbaje se přítom jeho krvi.

(„Už mě to přestává bavit, přítelíčku – ještě dvě říznutí a nejspíš se znova pobleju. Jen bych chtěl, aby sis uvědomil, že to dokážu udělat, a že to budu dělat – a to tak dlouho, dokud mi neslíbíš to, co chci. Nebo dokud mě znova nezarází ta síla, která mi zabránila, abych tě uškrtil. Ale jestli si chceš počkat, až se to stane, nebo jestli se to stane, tak z tebe do té doby může bejt taky krvavej biftek. Tak co ty na to? Slíbíš mi to, nebo si tě tu mám oloupat jako pomeranč?“)

Atropos vzlykal. Byl to hnusný zvuk, z něhož se Ralfovi zvedal žaludek.

/Ty nic nechápeš! Jestli se ti podaří zastavit to, co už je v běhu – moc šancí sice nemáš, ale určitá možnost tu existuje –, tak mě potrestá ten, koho ty nazýváš Králem Krvavcem!/
Ralf začal zuby a opět řízl; rty měl pevně sevřené, takže jeho ústa teď vypadala spíš jako tenká jizva po zahojené ráně. Ozvalo se slabé zaskřípění skalpelem řezané chrupavky – a pak se na špinavou podlahu skutálelo Atropovo levé ucho. Z otvoru na straně holé hlavy stříkala krev a skřetův řev tentokrát Ralfovi svojí intenzitou přímo trhal bubínky.

K bohům tedy skutečně mají dost daleko, pomyslel si Ralf. Dělal se mu zle, třásl se hrůzou a hnusem. Jediný skutečný rozdíl mezi nimi a námi je v tom, že žijí déle a jsou hůř vidět. A taky mám dojem, že

jsem nějak moc velká citlivka – jenom koukám na tu krev a už na mě jdou mdloby. Kurva.

/Dobře, tak slibuju! Hlavně mě už neřezej! Už ne! Prosím, už ne!/
(„Pro začátek by to sice šlo, ale budeš muset přitlačit. Chci slyšet

jak slibuješ, že necháš na pokoji mne i Lois, a taky Eda, dokud neskončí to shromáždění ve Společenském domě.“)

Očekával další úhybné manévrování, ale Atropos ho překvapil.

/Slibuju. Slibuju, že nechám na pokoji tebe i tu štětku, co se s ní ta... /

(„Lois. Vyslov její jméno. Lois.“)

/Jo, jasně – Lois Chasseová! Slibuju, že ji nechám na pokoji, a Deepneaua taky. Nechám vás všechny na pokoji, když už mě nebudeš řezat. Seš spokojenej? Stačí ti to, kurvafix?/
Ralf usoudil, že je spokojený... pokud vůbec může být spokojený

člověk, jemuž se zvedá žaludek z vlastních metod i činů. Neobával se, že Atropův slib v sobě skrývá nějakou past; ten holohlavý skřet sice až moc dobře ví, že za svůj dnešní slib možná zaplatí v budoucnu vysokou cenu; ta však pro něj v konečném zúčtování nebude znamenat tolik, jako bolest, kterou mu Ralf působí právě teď.

(„Ano, přítelíčku. Myslím, že mi to stačí.“)

Ralf pustil svoji oběť. Žaludek se mu zvedl, několikrát naprázdno polkl. Chvilí hleděl na zakrvácený skalpel; pak se vši silou rozmáchl a zahodil ho. Prolétl průchodem a zmizel vzadu ve skladišti.

Na neshledanou, pomyslel si Ralf. Ještě štěstí, že ho on nevyzkoušel na mně. Nevolnost ho přešla a bylo mu teď do breku.

Atropos se pomalu zvedal na kolena a rozhlížel se kolem sebe omámenýma očima člověka, který právě přežil ničivé tornádo. Na podlaze spatřil své ucho a zvedl ho. Otáčel ho v malých rukách a hleděl na křupavku, vyčnívající z jeho zadní strany. Pak pohlédl na Ralfa. V očích měl slzy bolesti a ponížení, ale zároveň v nich bylo ještě něco jiného – vztek tak zuřivý, až se Ralf zachvěl.

(„Nezapomeň, co jsi slíbil!“)

Atropos vycenil zuby v krutém úšklebku. Visící kus kůže na straně hlavy se mu volně plácal jako provislá plachta a z obnaženého masa pod ní vytékaly pramínky čerstvé krve.

/Jistě že nezapomenu – jak bych mohl? Vlastně bych ti rád slíbil ještě něco. Dva sliby za cenu jednoho, jak bys nejspíš řekl./

Atropos učinil gesto, které si Ralf dobře pamatoval z nemocniční střechy: dva prsty pravé ruky roztáhl do podoby písmene V pak máchl paží vzhůru a vytvořil ve vzduchu jakýsi červený oblouk. V něm Ralf spatřil lidskou postavu. A za ní, trochu rozmazaně, jakoby za závojem krve, vyvstaly obrysy obchodu Reneta. Chtěl se zeptat, kdo je ta postava na chodníku na Harris Avenue... a pak mu to náhle došlo. Ohromeně pohlédl na Atropa.

(„Kristepane, ne! Ne, nesmíš!“)

Úšklebek na Atropově tváři se rozšířil.

/Je zvláštní, že totéž jsem si myslel i o tobě, Smrtelný. Jenomže jsem se spletl. A ty taky. Dávej pozor./

Atropos pohnul prsty a Ralf spatřil, jak z obchodu vychází postava s kšiltovkou se znakem bostonského baseballového klubu Red Sox na hlavě. Tentokrát okamžitě poznal, na koho se dívá. Tato postava zavolala na druhou, stojící na chodníku, a pak se začalo dít něco strašného. Ralf se od krvavého oblouku budoucnosti mezi Atropovými prsty zděšeně a s hnusem odvrátil.

Ale když se to pak stalo, slyšel to.

/Ten první obraz, který jsem ti ukázal, patří Náhodě, Smrt'áku – jinými slony mně. A já ti slibuji tohle: jestli se mi nepřestaneš plést do cesty, stane se to, co jsem ti právě ukázal. Nic proti tomu nemůžeš podniknout, nezabrání tomu žádné varování. Ale když mě teď necháš na pokoji, když ty i ta ženská prostě ustoupíte stranou a necháte věcem volný průběh, pak svoji ruku zadržím./

Vulgarity, jež Atropos obvykle vkládal do svých projevů, teď odložil jako starý převlek, a Ralf si snad poprvé jasně uvědomil, jak velmi stará a nenávistně moudrá je tato bytost.

/Pamatuj na to, co říkají feťáci, Smrt'áku: umře se snadno, ale žije těžko. A to je pravda pravdoucí. Jestli to někdo může potvrdit, tak jsem to já. Co ty na to? Napadá tě snad něco?/

Ralf stál v té odporné místnosti se svěřenou hlavou a zaťatými pěstmi. V jedné z nich ho jako rozžhavené uhlíky pálily Loisiny náušnice. Také Edův prsten jako kdyby ho začal pálit – a on si uvědomil,

že nic na světě mu nezabrání, aby ho vytáhl z kapsy a hodil do druhé místnosti za tím skalpelem.

Vzpomněl si najeden příběh, který četl snad někdy před tisíci roky ve škole. Jmenoval se *Dáma nebo tygr?* – a on si teprve teď uvědomil, co znamená být obdařen tak strašnou mocí... a mít před sebou tak strašnou volbu. Tam nahoře se to zdálo být jednoznačné; co znamená jediný život proti dvěma tisícům?

Ale ten jediný život –!

Vždyť se to vlastně ani nemusí nikdo dozvědět, pomyslel si chladně. Nikdo – možná kromě Lois... a Lois bude moje rozhodnutí akceptovat. Carolyn by se možná zachovala jinak, ale ta také byla úplně jiná než Lois.

Ano, ale má na to vlastně právo?

Také Atropos četl v jeho auře – bylo to až strašidelné, co všechno v ní to stvoření vidělo.

/Jistěže na to máš právo, Ralfe – právě o tom přece záležitosti života a smrti vlastně jsou: kdo to právo má. Tentokrát to jsi ty. Co na to řekneš?/

(„Nevím, co řeknu. Nevím, co si myslím. Vím jen to, že bych byl mnohem šťastnější, kdybyste mě bejvali vy všichni tři, KURVA, NECHALI NA POKOJI!“)

Ralf Roberts zvedl hlavu ke kořeny prorostlému stropu Atropova doupěte a zařval.

27. KAPITOLA

O pět minut později vykoukla Ralfova hlava ze stínů a spleti kořenů pod starým nakloněným dubem. Lois spatřil okamžitě. Klečela nad ním a úzkostně mu hleděla do obličeje. Zvedl špinavou ruku s krvavými šmouhami a ona ji pevně sevřela, pomáhajíc mu nahoru při několika posledních krocích po křivolakých kořenech, sloužících vlastně jako příčky žebříku.

Ralf se vysoukal zpod stromu a převalil se na záda; zhluboka od-dychoval a nabíral do plic relativně čerstvý vzduch. Pomyslel si, že snad ještě nikdy nedýchal tak lahodný vzduch. Děkoval bohu, že už je venku. Že je volný.

(„Ralfe? Jsi u pořádku?“)

Vzal ji za ruku, políbil ji na dlaň – a pak na to místo, kam ji právě políbil, vložil náušnice.

(„Jo. Jde to. Ty jsou tvoje.“)

Zvláštním pohledem se na ně zadívala – jako kdyby ještě nikdy neviděla náušnice, právě tyhle nebo jakékoliv jiné – a strčila si je do kapsy na šatech.

(„Zahlédla jsi je v zrcadle, vid’?“)

(„Ano, a to mě přímo rozběsnilo... ale nemyslím, že mě to nějak zvlášť překvapilo, alespoň ne vnitřně.“)

(„Protože jsi to věděla.“)

(„Ano. Asi ano. Možná už od chvíle, kdy jsem viděla Atropa s tím Billovým kloboukem. Jen jsem to držela... chápeš... nemyslela jsem na to.“)

Zkoumavě se na něj zahleděla.

(„Na moje náušnice teď zapomeň – co se dělo tam dole? Jak ses dostal ven?“)

Ralf měl strach, že pokud se na něj bude takhle pátravě dívat příliš dlouho, že toho uvidí příliš mnoho. A také ho napadlo, že pokud se okamžitě nedonutí k nějakému pohybu, že se také možná nedokáže pohnout už nikdy; cítil se nesmírně unavený, jako kdyby ho stahoval k zemi nějaký velký a těžký předmět. Zvedl se na nohy. Nesmí se té tíže

poddávat, teď ne. Pohled na oblohu mu řekl, že všechno sice ztracené ještě není, ale že situace je přesto kritická; určitě už je nejméně šest hodin. Po celém městě teď všichni lidé, kterým je srdečně volná celá ta záležitost s interrupcemi (jinými slovy, valná většina obyvatel Derry), sedí u večeře. Společenský dům je teď už nejspíš otevřený; prostor kolem nasvěcují reflektory a ruční kamery přinášejí živé záběry prvních zastánců práva volby, projíždějících kolem Dana Daltona a jeho transparenty mávajících Přátel života. Opodál další hloučky skandují Edovo oblíbené heslo – *Hola hola, Susan Dayová, kolik děcek jsi už dneska zabila?* Pokud mají s Lois něco podniknout, musí to podniknout v nejbližších šedesáti, maximálně devadesáti minutách. A hodiny tikají.

(„Pojď, Lois. Musíme sebou hodit.“)

(„Vracíme se ke Společenskému domu?“)

(„Ne, zatím ještě ne. Myslím, že právě teď bychom měli...“)

Ralf zjistil, že nedokáže čekat, až vysloví to, co musí. Kam si vlastně myslí, že by právě teď měli jít? Zpátky do nemocnice? K Renetě? K němu domů? Kam by měli jít, aby našli dvě bytosti, které to sice myslely dobře, ale nebyly ani zdaleka vševědoucí? Bytosti, jež je nasměrovaly do světa bolesti a trápení? Nebo snad mají čekat, že si je ty bytosti najdou samy?

Jenomže co když vás ani najít nechtějí, zlato? Možná se před vámi naopak skrývají.

(„Ralfe, víš určitě, že ti...“)

Náhle pomyslel na Rozálii a došlo mu to.

(„Do parku, Lois. Do parku Strawford. Tam musíme jít. Ale cestou se ještě někde musíme stavit.“)

Vedl ji podél drátěného plotu a brzy uslyšeli hovor několika navzájem se proplétajících nevzrušených hlasů. Ralf ucítil i vůni opékaných buřtů, což po úděsném pachu Atropova brlohu byla vůně přímo božská. O minutu později už s Lois přicházeli na piknikový plácek poblíž přistávací dráhy číslo 3.

Zahalený do své úžasné a mnohobarevné aury tam stál Dorrance, pozorující nějaké malé sportovní letadlo, rolující po přistávací dráze. Za ním pak seděli u jednoho z piknikových stolků – mezi sebou ša-

chovnici a u ruky napůl vypitou láhev vína značky Smutná jeptiška – Faye Chapin a Don Veazie. Opodál u ohniště Stan a Georgina Eberlyovi popíjeli pivo a otáčeli nad žhavým dřevěným uhlím klacky s buřty. Odstín těch žhavých uhlíků připadal Ralfovi nějak zvláště světle růžový, téměř pískový.

Na chvíli jen tak stál na místě, zasažený jejich nádherou – pomíjívou a mocnou nádherou, v níž se nepochybně zračí nádhera života Smrtných. Napadlo ho pár slov textu jedné písničky, staré snad čtvrt století: Jsme hvězdným prachem, jsme zlatem. Dorranceho aura byla jiná, úžasně jiná; ale i ty nejprozaičtější aury ostatních zářily jako vzácné a nekonečně žádoucí drahokamy.

(„Ach, Ralfe, vidíš je? Vidíš, jak jsou nádherné?“)

(„Ano.“)

(„Škoda, že nevědí!“)

Skutečně? Ve světle toho všeho, co se přihodilo, si tím Ralf nebyl až tak moc jistý. A napadla ho myšlenka – vlastně jakási neurčitá, ale silná intuice, kterou nikdy nedokáže zformovat do slov –, že skutečná krása je možná cosi vlastním vědomím nepoznaného, cosi stále se vyvíjejícího a spíš nezávisle existujícího, než zrakem vnímaného.

„Tak dělej, ospalče, seš na tahu,“ řekl nějaký hlas. Ralf sebou škubl, protože si v první chvíli myslel, že ten hlas mluví na něj. Byl to ale Faye, domlouvající Donu Veaziemu. „Seš pomalejší než slimák.“

„No a co,“ odvětil Don. „Přemejšlím, ne.“

„Klidně můžeš přemejšlet třeba až do rána, slimejší, ale stejně to bude mat šestým tahem.“

Don si nalil do papírového kelímku trochu vína a zatvářil se znechuceně. „Suchý z nosu!“ zvolal. „Halt mi nedošlo, že hraju šachy s Borisem Spasským! Halt sem si myslel, že hraju jen s nějakým Fayem Chapinem! Všem se moc vmlouvám – promiňte mi, že vůbec žiju!“

„To bylo dobrý, Done. S tímhle číslem můžeš jezdit po světě a nasekáš s ním milióny. A budeš moct vyrazit už co nevidět – jen co šestkrát potáhneš.“

„No není to paráda,“ řekl Don. „Ty prostě nevíš, kdy...“

„Psst!“ řekla Georgina Eberlyová ostře. „Co to bylo? Něco jako kdyby bouchlo!“

To „něco“ byla Lois, nasávající z Georgíniny aury zářivé paprsky odstínu zeleně deštných pralesů.

Ralf zvedl pravou ruku, svinul si ji před ústy do kornoutu a začal nasávat podobný paprsek jasně modrého světla z aury Stana Eberlyho. Okamžitě pocítil, jak se plní čerstvou energií; jako kdyby mu ty fluoreskující paprsky proudily přímo do mozku. Ale ono těžké závaží, sestávající vlastně ze čtyřech měsíců nocí beze spánku, ho pořád ještě stahovalo k zemi.

Také Stan se rozhlížel. Ralf si z jeho aury nasál hodně energie, ale Stanovi i nadále zářila velice jasně. To co jim doktůrci vykládali o nekonečnosti oceánu energie obklopujícího každou lidskou bytost, byla nejspíš pravda.

„No,“ utrousil Stan, „taky jsem slyšel nej...“

„Já teda ne,“ řekl Faye.

„Bodejť bys něco slyšel, když seš hluchej jako poleno,“ odpověděl Stan. „A taky bys mě furt nemusel přerušovat. Zrovna jsem chtěl říct, že to nemohla bejt žádná nádrž nebo tak, protože nevidím žádný plameny nebo čoud. Don se taky neuprdnul, protože nevidím, že by ze stromů padaly mrtvý veverka se spálenějma chlupama. Něktěrymu z těch nákladáků Národní gardy nejspíš prásknut vejfuk. Žádněj strach.“

„No pozdrav pámbů,“ řekl Faye. „Koukněte na Dorranceho.“

Všichni se podívali na Dorranceho, který se usmíval a mával směrem k Harris Avenue.

„Kohopak tam vidíš, starouši?“ zeptal se Don Veazie s úšklebkem.

„Ralfa a Lois,“ řekl Dorrance, zářivě se usmívaje. „Vidím tam Ralfa a Lois. Právě vylezli zpod toho starého stromu!“

„Jo,“ řekl Stan. Zastínil si oči a pak ukázal přímo na ně. Ralfovi poskočilo srdce – než si uvědomil, že Stan ukazuje směrem na mávajcího Dorranceho. „A hele! Hned za nima stojí Glenn Miller! A sakra!“

Georgina do něj dloubla loktem a Stan zmlknul.

(„Ahoj, Ralfe! Ahoj, Lois!“)

(„Dorranci! Jdeme do parku Strawford! Je to správné?“)

Dorrance, šťastně se usmívaje: („To nevím, teď je to záležitost Dlouhověkých, já s tím už nemám nic společného. Za chvíli půjdu domů a budu si číst Walta Whitmana. Čeká nás větrná noc, a Whitman se nejlíp čte právě za větru.“)

Lois, téměř hystericky: („*Dorranci, pomoz nám!*“)

Dorrancemu zmizel z tváře úsměv. Smutně se na ni zahleděl.

(„Nemůžu. Vymklo se mi to z rukou. Co je třeba udělat, můžete teď udělat jen vy dva.“)

„Ach jo,“ řekla Georgina. „To nesnáším, když takhle vejrá do blba. Člověk by skoro věřil, že tam fakt někoho vidí.“ Zvedla dlouhý klacek s buřtem a pokračovala v opékání. „Jen tak mimochodem – viděl někdo z vás v poslední době Ralfa a Lois?“

„Ne,“ řekl Don.

„Jsou zalezlí v některým z těch mládeži nepřístupnejch motelů u pobřeží, s bednou piva a láhví dětskýho volejčíku,“ řekl Stan. „Velkou láhví – s takovým tím ekonomickým rodinným balením. Už sem vám to říkal včera.“

„Hnusáku,“ ucedila Georgina a tentokrát ho šťuchla s větší silou.

Ralf: („Dorranci, cožpak nám nijak nepomůžeš? Tak nám aspoň řekni, jestli jsme na dobré stopě?“)

Na chvíli byl přesvědčen, že se mu Dorrance chystá odpovědět. Pak se z oblohy ozval přibližující se vrčivý zvuk a stařec vzhlédl. V obličejí se mu opět objevil nepřítomný úsměv „Koukněte!“ vykřikl. „To je starý Žlutásek Grumman. Parádní kousek!“ Popoběhl k drátěnému plotu, aby mohl lépe sledovat přistávající žluté letadýlko, a otočil se k ním zády

Ralf vzal Lois za paži a pokusil se o úsměv. Moc mu to nešlo – snad ještě nikdy v životě necítil takový strach a zmatek, jako právě teď.

(„Pojď, Luis. Jdeme na to.“)

* * *

Ralf si vzpomněl, jak se při cestě po zrušené železniční trati, která je nakonec zavedla až k letišti, pohybovali zvláštním lehkým způsobem – jako kdyby se spíš klouzali, než kráčeli. Stejně tak se nyní po-

hybovali na cestě od konce přistávací dráhy číslo 3 zpátky do parku Strawford. To klouzání ale teď bylo rychlejší a výraznější – jako kdyby je unášel pás nějakého neviditelného dopravníku.

Aby to vyzkoušel, zastavil se. Ale domy a výklady obchodů i nadále ubíhaly dozadu. Podíval se na svoje nohy – a skutečně: byly v klidu. Pohyboval se chodník, ne oni.

Před sebou spatřil pana Dugana, ředitele odboru půjček Vzájemné pojišťovny, navlečeného do svého obvyklého tmavého obleku a s brýlemi bez obrouček na nose. Ralfovi vždy připadal jako člověk, který si myslí, že se narodil – jako jediný člověk na světě – bez díry v zadku. Odmítl kdysi Ralfovu žádost o půjčku, což mu pochopitelně nijak na sympatiích nepřidalo. Ralf teď spatřil, že Duganova aura má matný, šedavý odstín barvy chodeb v nemocnici pro válečné vysloužilce; ani ho to moc nepřekvapovalo. Podržel si nos jako člověk, který musí přeplavat nějakou špinavou stoku, a prošel přímo skrz ředitele. Dugan sebou jen trochu škulbl.

Bylo to i dost zábavné; když ale pohlédl na Lois, okamžitě zapomněl na zábavu. Spatřil v její tváři obavy a tušil otázky, které mu chce položit. Otázky, na něž on nedokáže odpovědět.

Park Strawford byl přímo před nimi. Právě se rozsvítilo pouliční osvětlení. Malé hřiště, kde často s McGovernem i Lois postávali a sledovali hemžení dětí, teď bylo téměř prázdné. Na houpačkách seděli dva kluci, kouřili a povídali si. Ale maminky s dětmi, které sem chodívaly během dne, tu teď nebyly.

Ralf musel myslet na McGoverna – na jeho únavné morbidní klábošení a sebelítost, které zpočátku sice těžko snášel, ale časem si zvykl – a cítil, jak se ho zmocňuje smutek. Jako Smrtný je teď McGovern možná hvězdným prachem, možná je i zlatem; ale Ralf cítil, jak moc ho postrádá – stejně jako teď tady na tom hřišti postrádá všechny ty maminky s dětmi, které sem chodívaly za slunných letních dnů.

(„Ralfe, co tady děláme? Ten sak na mrtvolu je přece nad Společenským domem, ne tady nad parkem!“)

Ralf ji vedl k lavičce, kde ji před několika stoletími spatřil plakat kvůli hádce se synem a snachou... a kvůli ztraceným náušnicím. Pod kopečkem prosvítaly v šeru dvě toaletní budky.

Ralf zavřel oči. Zešlím, pomyslel si, a to spíš dřív než později. Co se asi z toho všeho vyklube? Dáma... nebo tygr?

(„Ralfe, musíme něco podniknout. Ty životy... ty dva tisíce životů...“)

Ve tmě za zavřenými víčky Ralf spatřil postavu vycházející z Rety. Postavu v tmavých manšestrových kalhotách a s kšiltovkou se znakem Red Sox. Brzy se znovu začne dít ta strašná věc, a protože ji Ralf nechtěl vidět, otevřel oči a pohlédl na ženu vedle sebe.

(„Každý život je přece důležitý, Lois, nemyslíš? Každý jednotlivý život.“)

Nevěděl sice, co přesně v jeho auře zahlédla, ale každopádně ji to vyděsilo.

(„Co se tam dole stalo, když jsem odešla? Co ti řekl nebo udělal? Pověz mi to, Ralfe! Pověz mi to!“)

Tak co to bude? Jeden nebo mnoho? Dáma nebo tygr? Jestli si nevybere hned teď, odebere mu tu možnost už jen pouhý běh času. Co zvolí? Kterou možnost?

„Žádnou... nebo obě,“ řekl chraplavě, aniž si ve svém zmatku uvědomoval, že mluví nahlas a na několika úrovních najednou. „Nechci zvolit ani to, ani ono. Nechci. Slyšíš mě?“

Vyskočil z lavičky a začal se divoce rozhlížet.

„Slyšíš mě?“ vykřikl. „Odmítám si vybrat. Buď chci oboje, nebo nechci NIC!“

Na jedné z parkových cestiček nějaký tulák, který se právě hrabal v odpadkovém koši, zda v něm nenajde zálohovanou láhev nebo plechovku, krátce pohlédl na Ralfa, a pak se otočil a utíkal pryč. Spatřil totiž muže, zahaleného v ohnivě kouli.

Lois vstala a vzala jeho obličej do svých dlaní.

(„Ralfe, co to je? Kdo to je? Já? Ty? Protože jestli jde o mě, jestli něco nechceš udělat kvůli mě, tak já zase nechci...“)

Zhluboka se nadechl, opřel své čelo o její a pohlédl jí do očí.

(„Nejsi to ani ty, Lois, ani já. Kdyby šlo o některého z nás, možná bych se dokázal rozhodnout. Jenomže tak to není – a já přísahám, že se už nehodlám chovat jako nějaká manipulovaná figurka.“)

Vyprostil se a odstoupil o krok dozadu. Aura mu teď zářila tak mocně, až si Lois musela zastínit oči; jako kdyby v něm něco explodovalo. A když se ozval jeho hlas, uslyšela v hlavě jeho ozvěnu jako mocné hřmění.

(„KLOTHO! LACHESI! KE MNĚ, SAKRA! A OKAMŽITĚ!“)

* * *

Učinil dva nebo tři další kroky, pak se zastavil a zahleděl se do parku, směrem k budkám toalet. Oba kluci na houpačkách na něj vyděšeně hleděli očima plnýma strachu. Ve chvíli, kdy na nich spočinul Ralfův zrak, vyskočili a utíkali směrem k osvětlené Witcham Street jako párek vyplašených jelenů.

(„KLOTHO! LACHESI!“)

Hořel jako elektrický oblouk – a Lois náhle opustily všechny síly, veškerá energie z ní vytekla jako voda. Udělala krok dozadu a bezvládně se zhroutila na lavičku. Hlava jí třeštila, srdce bušilo a pochovala nekonečnou únavu. Ralf si tu únavu uvědomoval jako těžké závaží, Lois zase jako hlubokou jámu, kolem níž musí chodit v postupně se zmenšující kružnici – jako jámu, do níž nakonec nevyhnutelně spadne.

(„KLOTHO! LACHESI! TOHLE JE POSLEDNÍ VÝZVA! A MYSLÍM TO VÁŽNĚ!“)

Chvíli se nedělo nic; pak se současně začaly otevírat dveře u obou toaletních budek pod kopcem. Z budky označené MUŽI vystoupil Klotho, z budky označené ŽENY Lachesis. V popelavém světle soumraku se třpytily jejich zářivě zelenozlaté aury. Přistoupili k sobě, a když se jejich aury vzájemně propojily, vykročili společně velice pomalu směrem k Ralfovi a Lois, téměř se přitom dotýkající rameny. Vypadali jako dvojice vyděšených dětí.

Ralf se otočil k Lois. Aura mu pořád ještě plápolala a hořela.

(„Zůstaň tady.“)

(„Ano, Ralfe.“)

Počkala, až se vzdálil na pár kroků, pak sebrala všechnu odvahu a zavolala za ním.

(„Ale když nebudeš chtít zastavit Eda ty, pokusím se o to sama. Myslím to vážně.“)

Nepochybně to skutečně myslí vážně, a on její statečnost v duchu oceňuje... jenomže ona neví to, co on. A hlavně neviděla to, co on.

Chvilí na ni hleděl – a pak sešel k místu, kde na něj čekali oba doktůrci a hleděli na něj svýma světélkujícíma, vystrašenýma očima.

* * *

Lachesis, nervózně: /My jsme ti nelhali – opravdu ne./

Klotho, ještě nervózněji (pokud to vůbec bylo možné): /Deepneau už je na cestě. Musíte ho zastavit, Ralfe – musíte se o to alespoň pokusit./

Fakt je ten, že já nemusím vůbec nic, a vy si to až moc dobře uvědomujete, pomyslel si Ralf. Pak se obrátil k Lachesovi a s uspokojením zaznamenal, že holohlavý mužíček před jeho pohledem uhnul a sklopil tmavé oči bez panenek.

(„Ale ale. Když jsme byli na střeše té nemocnice, tak jsi nám říkal, že se nesmíme k Edovi ani přiblížit, přítelíčku. A dost jsi to zdůrazňoval.“)

Lachesis se neklidně ošíval a gestikuloval rukama.

/Já... totiž my oba... taky se můžeme mýlit. Tentokrát jsme se mýlili./

Jenomže Ralf věděl, že slovo *mýlka* pro tento případ zrovna neseďí; vhodnější by bylo slovo *sebeklam*. Chtěl je za to vyplísnit – po pravdě řečeno je chtěl vyplísnit především za to, že je zatáhli do všech těchhle sraček. Ale zjistil, že to nedokáže. Protože dle starého Dorranceho i jejich vlastní sebeklam posloužil Účelu; jak se ukázalo, jejich výprava na High Ridge například nebyla z určitého důvodu vůbec výpravou zbytečnou. Nechápal sice proč je tomu tak, ale chtěl to alespoň zjistit – pokud to vůbec bude možné.

(„Pro tuto chvíli toho nechme, pánové – pojd'me si raději popovídat o tom, proč se tohle všechno vlastně děje. Jestli chcete ode mne a od Lois nějakou pomoc, tak se mi raději svěřte.“)

Pohlédli svýma velkýma, vyděšenýma očima jeden na druhého, a pak zase na Ralfa.

Lachesis: /Ralfe, ty pochybuješ o tom, že všichni ti lidé skutečně zemřou? Protože jestli ano... /

(„Nepochybuji – ale už mě unavuje, jak se tu pořád argumentuje těmi lidmi. Kdyby v téhle oblasti mělo dojít k nějakému zemětřesení, jež by posloužilo Účelu, a místo nějakých umrněných dvou tisíc a pár drobných by počet obětí dosáhl třeba deseti tisíc, ani byste okem nemrkli, že? Tak co je na téhle situaci tak zvláštního? Řekněte mi to!“)

Klotho: /Ralfe, my to všechno neřídíme o nic víc než třeba ty. Mysleli jsme si, že to chápeš. Že to všechno moc dobře chápeš./

Ralf si povzdychl.

(„Zase se vymlouváte – tentokrát ale plýtváte vlastním časem.“)

Klotho, znepokojeně: /Dobrá, ten obraz, který jsme ti předvedli, nebyl možná úplný, ale nebyl čas a my jsme měli strach. Bez ohledu na cokoliv dalšího si ale musíš uvědomit, že pokud nedokážete zastavit Eda Deepneaua, všichni ti lidé zemřou! /

(„Ty teď vynecháme; mě zajímá jen jeden z nich – ten, který patří Účelu a nesmí být vydán Náhodě jen kvůli tomu, že se tu objevil jeden nezařazený idiot s hlavou plnou sraček a letadlem naloženým výbušninami. Kdo je ten, koho podle vás nelze Náhodě vydat? Kdo? Je to Dayová, že? Susan Dayová.“)

Lachesis: /Ne. Susan Dayová je součástí Náhody. Ta nás nezajímá, o tu si starost neděláme./

(„A o koho si tedy děláte starost?“)

Klotho a Lachesis si vyměnili další pohled. Klotho přikývl a oba se obrátili k Ralfovi zády Lachesis znovu zvedl pravou ruku s rozevřeným ukazovákem a prostředníkem, a vytvořil světelný vějíř, připomínající paví ocas. Tentokrát v něm ale Ralf nespatriil Billa McGovernu, nýbrž blondátého kloučka se zavázaným čelem a zakřivenou jizvou u kořene nosu. Ralf okamžitě věděl, kam ho zařadit – byl to ten kluk ze sklepa v High Ridge, ten s potlučenou matkou. Byl to kluk, který označil Lois a Ralfa za anděly.

A malé dítě bude je vést, pomyslel si, totálně překvapený a vyvedený z míry *Ach, Bože můj*. Nevěřicně hleděl na Klotha a Lachese.

(„Chápu to správně? Tohle všechno se dělo jen kvůli tomuhle jednomu chlapci?“)

Očekával nějakou další mlhavou odpověď, ale reakce Klotha byla prostá a jednoznačná: */Ano, Ralfe./*

Lachesis: */Je teď ve Společenském domě. Jeho matce, které jste vy dva dnes dopoledne zachránili život, zavolala před necelou hodinou paní, která měla hoča večer hlídat, že se ošklivě řízla o sklo a nemůže tedy dnes večer přijít do služby. A to už bylo pochopitelně příliš pozdě nu shánění nějaké jiné paní, která by hoča ohlíдалa; jeho matka se na Susan Dayovou těší už dlouhé týdny... chce jí podat ruku a třeba ji i obejmout, když to půjde. Ta Dayová je něco jako její modla./*

Ralf si jasně vybavil šrámy na její tváři a pomyslel si, že dokáže její pocity docela dobře pochopit. A dokáže pochopit ještě něco: že ta paní, která měla chlapce hlídat, si nerozřízla ruku jen tak náhodou. Něco se rozhodlo, že ten chlapec s rozčuchanými blondatými vlasy a s očima zarudlýma od kouře musí být ve Společenském domě, i kdyby kvůli tomu bylo třeba pohnout nebem i zemí. A jeho matka ho s sebou vzala ne snad proto, že by byla špatný rodič – vzala ho proto, že stejně jako každý jiný podlehla lidské přirozenosti. Nechtěla si totiž nechat ujít jedinou šanci na své setkání se Susan Dayovou – o nic jiného tu nejde.

Ne, přeci jen to není všechno, pomyslel si Ralf: Vzala ho s sebou taky proto, že když jsou teď Pickering a jeho šílení kumpáni ze spolku Chléb náš vezdejší po smrti, je přesvědčená, že to není nebezpečné. Určitě má pocit, že to nejhorší, před čím bude dnes večer muset chránit svého syna, bude maximálně pár transparenty mávajících zastánců života – během jednoho dne přece nemůže blesk uhodit dvakrát.

Ralf zíral směrem k Witcham Street. Pak se opět obrátil ke Klothovi a Lachesovi.

(„Jste si jisti, že tam ten chlapec je? Stoprocentně?“)

Klotho: */Ano. Sedí na prvním balkónu na severní straně vedle své matky s omalovánkou od McDonald's a nějakými knížkami. Překvapilo by tě, kdyby ses dozvěděl, že jednou z těch knížek je ten příběh o Bartolomějových kloboucích?/*

Ralf zavrtěl hlavou. V tuto chvíli by ho nedokázalo překvapit snad už nic.

Lachesis: /Právě na severní křídlo Společenského domu zaútočí Edovo letadlo. Ten chlapec bude na místě mrtvý, pokud nebudou podniknuty kroky, které mu v tom zabrání... nesmí k tomu prostě dojít. Ten chlapec nesmí zemřít před dobou, která mu je vyměřena./

* * *

Lachesis hleděl vážně na Ralfa. Vějíř modrozeleného světla mezi jeho prsty zmizel.

/Nemůžeme se tady takhle vybavovat, Ralfe – je už ve vzduchu, necelých sto padesát kilometrů odtud. Brzy už bude příliš pozdě – už ho nebude možné zastavit./

Ralf pocítil bodnutí paniky, ale zároveň nadále zachovával klid. Konečně přesně to oni nejspíš chtějí – aby zpanikařil.

(„Znovu vám musím zopakovat, že nic z toho mě nebude zajímat, dokud nepochopím, co je v sázce. Nepřipustím, aby mě to zajímalo.“)

Klotho: /Tak tedy poslouchej. Čas od času se stane, že se objeví člověk, jehož život ovlivňuje nejen životy všech, kdo obývají svět Smrtelných, ale i všech bytostí na mnoha patrech jak nad světem Smrtelných, tak pod ním. Tito lidé jsou Velcí, a jejich životy vždy slouží Účelu. Pokud skončí příliš brzy, všechno se změní. Váhy se vychýlí z rovnováhy. Dovedeš si na příklad představit, jak úplně jiný mohl být dnes svět, kdyby se Hitler jako dítě třeba utopil ve vaně? Možná jsi přesvědčený o tom, že by svět byl lepší – ale já ti mohu říci jen to, že kdyby k tomu došlo, že by možná neexistoval vůbec žádný svět. A co kdyby Winston Churchill zemřel na otravu jídlem ještě před tím, než se stal ministerským předsedou? Nebo kdyby se César narodil mrtvý, udušený vlastní pupeční šňůrou? A přesto má osoba, kterou chceme zachránit, mnohem větší význam, než kterýkoliv z těchto lidí./

(„Sakra, ale toho kluka jsme přece už jednou zachránili, ne? Cožpak tím nebyl navrácen Účelu?“)

Lachesis, trpělivě: /Jistě, ale není bezpečný před Edem Deepneauem, protože ten není zařazený ani pod Účel, ani pod Náhodu. Ze všech lidí na celém světě mu může před tím, než přijde jeho čas, ublížit pouze a jen Ed Deepneau. Pokud se to Deepneauovi nepovede, bude chlapec opět v bezpečí – prožije svůj život v klidu až do chvíle,

kdy přijde jeho čas a on vystoupí na ten stupeň, kde musí sehrát svoji krátkou, ale rozhodující a významnou úlohu./

(„I jediný život tedy může znamenat tak moc?“)

Lachesis: /Ano. Jestli ten chlapec zemře, zřítí se Věž všech existencí – a následky takového zřícení leží mimo dosah vašeho chápání. A vlastně i našeho./

Ralf si chvíli prohlížel boty. Měl pocit, že mu hlava váží snad metrů. I přes svoji veškerou únavu dokázal zaregistrovat jednu velkou ironii celé situace. Atropos zřejmě vybudil Eda tím, že v něm zažehl jakýsi mesiášský komplex, který v něm dřímá... možná jako vedlejší produkt jeho nezařazenosti. Co ale Ed nepochopil – a čemu by nikdy neuvěřil, kdyby mu to někdo řekl – je skutečnost, že Atropos a jeho šéfové na vyšších stupních ho zamýšlejí využít ne k tomu, aby Mesiáše zachránil, nýbrž aby ho zabil.

Znovu pohlédl do znepokojených obličejů obou holohlavých doktůrků.

(„Dobře. Nevím sice, jak mám Eda zastavit, ale pokusím se o to.“)

Klotho a Lachesis se podívali jeden na druhého a v obličejích se jim objevily identické (a velice lidské) úlevné úsměvy. Ralf výstražně zvedl ukazovák.

(„Moment. Ještě něco.“)

Jejich úsměvy zmizely.

(„Na oplátku od vás chci taky něco. Jeden život. Vyměním život toho našeho čtyřletého chlapce za...“)

* * *

Lois konec věty nezaslechla, protože Ralf na chvíli ztišil hlas; když pak ale spatřila, že nejprve Klotho a pak i Lachesis začali kroutit hlavami, veškerá naděje ji opustila.

Lachesis: /Chápu tvoje obavy, a je tomu skutečně tak: Atropos může svoji hrozbu splnit. Ale musíš pochopit, že tento život není ani zdaleka tak důležitý, jako.../

Ralf: („Já si ale myslím, že je, rozumíte? Myslím si, že je. Je třeba, abyste si uvědomili, že pro mne jsou oba ty životy stejně...“)

Opět neslyšela konec věty, ale zato Klothovu odpověď zaslechla bez jakýchkoliv problémů, protože v rozrušení téměř křičel.

/Tohle je ale něco úplně jiného! Život toho chlapce je úplně jiný!/
Ralfa teď slyšela zřetelně – promluvil (pokud to vůbec lze nazvat řečí) s neohroženou a nezvratnou logikou, což Lois připomnělo jejího otce.

(„Každý život je jiný. Všechny buď mají, nebo nemají význam. Pochopitelně jde jen o krátkozraký názor krátce žijícího Smrtného – ale mám dojem, že právě vy dva byste ho měli akceptovat, protože teď jsem na tahu já. Chtěl bych říct už jen jedno: můžeme udělat oboustranně výhodnou výměnu – život toho vašeho za život toho mého. Stačí mi vaše slovo a jsme domluveni.“)

Nastalo dlouhé ticho. Když Ralf opět promluvil, hovořil sice potichu, ale Lois mu rozuměla. Byla to však poslední slova, jež dokázala z celého rozhovoru zachytit.

(„Je velký rozdíl mezi slovy nemohu a nesmím, co myslíte?“)

Klotho něco řekl, ale Lois dokázala zachytit jen

/... taková výměna by možná byla.../
část věty. Lachesis rozhodně zavrtěl hlavou. Ralf něco odpověděl a Lachesis na to reagoval úšklebkem a prsty udělal gesto, jako kdyby něco stříhal.

K jejímu překvapení se Ralf rozesmál a přikývl.

Klotho položil ruku na paži svého kolegy, a než se oba opět otočili k Ralfovi, naléhavě k němu promlouval.

Lois sevřela ruce v klíně – přála si, aby rokující už dospěli k nějaké dohodě. K jakékoliv dohodě, jež by zabránila Edu Deepneauovi zabít všechny ty lidi – ale oni tu jen tak stojí a handrkují se.

Jednu stranu kopce náhle osvětlilo zářivě bílé světlo. Lois měla v první chvíli dojem, že sestoupilo z oblohy – ale nejspíš jen proto, že ji jak mýty, tak i náboženská víra vždy vedly k přesvědčení, že zdrojem všech nadpřirozených úkazů bývají nebesa. Ve skutečnosti se zdálo, že to světlo vychází odevšad: ze stromů, oblohy, země, dokonce i z ní – proudilo jí z aury jako prstence jakési zářivé mlhy

A pak se ozval nějaký hlas... či spíše HLAS. Pronesl sice jen jediné slovo, Lois však zaznělo v hlavě jako zadunění obrovského zvonu.

/MŮŽETE./

Spatřila, jak si Klotha – v obličejí výraz hrůzy a bázně – sahá do zadní kapsy a vytahuje z ní nůžky Ruka se mu třásla – málem je upustil – a Lois s ním v tu chvíli měla soucit. Pak je zvedl a držel je před sebou, v každé ruce jednu rukovět', čepele široce rozevřené.

To jediné slovo se ozvalo znovu.

/MŮŽETE./

Tentokrát po něm následoval tak jasný záblesk, že Lois byla na chvíli přesvědčena, že přišla o zrak. Zakryla si oči rukama, ale v posledním okamžiku ještě stačila zahlédnout, že to světlo směřuje na nůžky, které Klotha – jako nějakou zdvojenou plápolající pochodeň – drží v natažených pažích před sebou.

Tomu světlu se však uniknout nedalo. Jako rentgenové paprsky jí pronikalo pod víčka a měnilo ruce, jimiž si zakrývala oči, na průzračné sklo s téměř nezmatelnými obrysy kostí. Odněkud z velké dálky zaslechla zoufale křičící a prosící ženský hlas – až podezřele připomínající hlas Lois Chasseové:

(„Vypni to! Bože, vypni to, prosím, nebo mě to zabije!“)

A právě ve chvíli, kdy se jí už zdálo, že přijde o rozum, začalo světlo pohasínat. A když zmizelo úplně – až na téměř nezmatelný modravý světelný dozvuk, vznášející se v nastalé temnotě jako otisk jakýchsi přízračných nůžek – otevřela oči. Chvíli ještě neviděla nic, než jen ten modravý zářící kříž; na chvíli měla pocit, že určitě přišla o zrak. Pak se jí ale začalo postupně vracet vidění světa – jako když se na vyvolávané fotografii začíná objevovat zachycený obraz. Spatřila Ralfa, Klotha a Lachese, jak si dávají ruce od očí a rozhlížejí se kolem sebe se slepým zmatkem obyvatel právě vyoraného hnízda myší.

Lachesis hleděl na nůžky v rukách svého kolegy, jako kdyby je právě viděl poprvé – a Lois by se klidně vsadila, že v takovémhle stavu je skutečně asi vidí poprvé. Z čepelí nůžek stále ještě vyzařovalo ono pohádkově tajemné světlo.

Lachesis: /Ralfe! To byl... /

Zbytek věty opět nerozluštila, ale tón jeho hlasu by přirovnala k reakci rolníka, jemuž někdo zaklepe na dveře chudobné chýše a on zjistí, že se u něj zastavil na menší modlitbu sám kardinál.

Klotho pořád ještě zíral na čepele nůžek. Také Ralf na ně hleděl; konečně od nich odtrhl zrak a pohlédl přímo na holohlavé doktůrky.

Ralf: („...bolet?“)

Lachesis, jako kdyby se právě probouzel z hlubokého spánku: /Ano... nebude to trvat dlouho, ale... agónie bude intenzivní... ještě rozmyslet, Ralfe?/

Lois náhle dostala z těch zářících nůžek strach. Chtěla na Ralfa zavolat – říci mu, aby se o ten život nestaral, aby jim prostě jen dal ten jejich život, život toho malého chlapce. Chtěla na něj zavolat ať podnikne cokoliv, co by je přimělo ty děsivé nůžky zase schovat.

Ale nedokázala ze sebe vydat ani hlásku.

Ralf: („... ani v nejmenším... jen jsem chtěl vědět, co se dá čekat.“)

Klotho: /... připravený?... totiž musí být.../

Řekni že ne, Ralfe, vyslala k němu myšlenku. Řekni že NE!

Ralf: („... připravený.“)

Lachesis: /Pochopit ... podmínky... a cenu?/

Ralf, teď již netrpělivě: („Jistě, jistě. Mohl bys už laskavě...“)

Klotho, velice vážně: /Tak dobře Ralfe. Můžeme./

Lachesis položil Ralfovi ruku na rameno; vedli ho s Klothem o kousek dál, k místu odkud v zimě děti sjížděly na sáňkách s kopce dolů. Byl tam menší volný prostor, jakási mýtinka oválného tvaru. Když na ni došli, Lachesis Ralfa zastavil a umístil ho tak, aby stál mezi ním a Klothem.

Lois si náhle přála zavřít oči – ale zjistila, že to nejde. Mohla se jen dívat a modlit se, že si Ralf uvědomuje, co činí.

Klotho mu něco tiše říkal. Ralf přikývl a stáhl si McGovernův svetr. Složil ho a opatrně položil na trávník pokrytý spadaným listím. Když se opět napřímil, vzal ho Klotho za pravé zápěstí a zvedl mu ruku do vodorovné polohy. Pak kývl na Lachese, který Ralfovi rozeplnul rukáv košile a hbitě mu ho vyhrnul až nad loket. V záři jeho aury Ralfovi na předloktí zřetelně vyvstávaly modravé pramínky žilek těs-

ně pod kůži. Lois to všechno bylo nějak děsivě povědomé – jako kdyby sledovala přípravu na operaci v nějakém televizním seriálu z nemocničního prostředí.

Jenomže tohle není žádný televizní seriál.

Lachesis opět začal něco říkat. I když Lois pořád ještě neslyšela jediné slovo, bylo jí jasné, že Ralfovi říká, že to je jeho poslední šance.

Ralf přikývl, a ačkoliv jí barva jeho aury teď říkala, že se obává toho, co přijde, nějak se mu podařilo vyloudit na tváři úsměv. A když se pak obrátil ke Klothovi a promluvil, nezdálo se, že by u něj hledal útěchu. Naopak – spíš ho sám uklidňoval. Klotho se bez úspěchu pokusil Ralfův úsměv opřevzat.

Lachesis teď chytil Ralfovu paži pevněji – nejspíš aby ji znehybnil, pomyslela si Lois. Připomínal jí sestřičku připravující pacienta na nějakou nepříjemnou injekci. Pak vyděšeným zrakem pohlédl na svého kolegu a přikývl. Klotho jeho přikývnutí opřevzal, zhluboka se nadechl a sklonil se nad Ralfovým předloktím se spleť namodralých žilek, rýsujících se mu v září aury těsně pod pokožkou. Na chvíli znehybněl, a pak pomalu rozevřel čepele nůžek, jimiž on a jeho přítel mění život za smrt.

* * *

Lois se potácivě postavila na nohy. Chtěla se vymanit z ochromení, jež ji sevřelo do tohoto krutého mlčení; chtěla zakřičet na Ralfa, aby toho všeho nechal – říct mu, že si vůbec neuvědomuje, co s ním ti dva hodlají udělat.

Jenomže on si to uvědomoval. Poznala to podle jeho smrtelně bledého obličejce, napůl zavřených očí a pevně sevřených rtů. V auře, která se mu teď zúžila na jakousi tvrdou modrou skořápku, mu jako meteory vířily červenočerné skvrny.

Ralf pokynul Klothovi, který přiložil spodní čepel nůžek k Ralfovu předloktí, těsně pod loketní ohyb. Kůže se mu tam na chvíli jen prohnula, a pak se v místě průhybu vytvořil tmavý krvavý puchýř. Čepel nůžek zajela do puchýře. Když Klotho sevřel prsty, horní čepel nůžek se spojila se spodní a prostříhla pokožku, která po obou stra-

nách odskočila od čepelí, jako kdyby se náhle otevřelo dokořán okno. V ostře modré záři Ralfovy aury se jako tající led třpytil podkožní tuk. Lachesis teď sevřel Ralfovo zápěstí ještě pevněji, ale Lois měla dojem, že Ralf se vyprostit nepokoušel – ani prvním instinktivním pohybem. Pouze sklopil hlavu a sevřel nad hlavou levou pěst, jako v pozdravném gestu militantní černošské organizace Black Power. Spatřila, jak mu na krku vyvstávají silné provazce žil.

Klotho teď se svojí nepřijemnou prací postupoval brutální a zároveň milosrdnou rychlostí. Prostřihával se středem ruky k zápěstí, nůžky přitom používal asi stejně, jako kdyby prostřihával nějakou bandáž – vedl je prsty a palcem tiskl čepel k sobě. Šlachy uvnitř Ralfovy ruky se leskly jako čerstvě nakrájené plátky hovězího masa. Vytékala z ní spousta krve, a při každém narušení tepny nebo žíly vystříkovaly čerstvé vějíře, jež dopadaly na bílé tuniky obou malých mužů, připomínajících teď už spíš řezníky než doktory.

Když čepel nůžek Ralfovi konečně přestřihly na zápěstí náramek přinášející štěstí (celá „operace“ sice netrvala snad ani tři vteřiny, ale Lois připadala jako nekonečná), Klotho přestal stříhat a podal zakrvácené nůžky Lachesovi. Ralf teď měl na ruce od lokte až po zápěstí prostřiženou hlubokou rýhu. Nad touto rýhou – v místě jejího počátku – sevřel Klotho ruce a Lois si pomyslela, že jeho kolega teď sebere Ralfův svetr a použije ho na zastavení krvácení. Ale Lachesis nic takového neučinil; jen držel nůžky a bez hnutí přihlížel.

Mezi Klothovými sevřenými prsty ještě chvíli protékala krev, a pak krvácení ustalo. Jel rukama pomalu po Ralfově paži směrem k zápěstí – a pokožka pod jeho prsty byla znovu celá a neporušená, pouze s téměř neviditelným bělavým švem jizvy.

/Lois... Lo-isssss... /

Ten hlas nevycházel z ní, ani nepřicházel z parku před ní; ozýval se přímo za ní. Tichý, jakoby lákající hlas. Atropos? Ne, vůbec ne. Pohlédla k zemi a spatřila jakési zelenavé světlo, zaplavující ji ze všech stran. Prodíralo se jí všude – mezi pažemi a tělem, mezi nohama, dokonce i mezi prsty na rukách. Vrhalo před ni zubatý a dlouhý stín její postavy, připomínající stín oběšené ženy Laskalo ji neviditelnými mechovými prsty zelenavé barvy.

/Otoč se, Lo-iss... /

V tu chvíli to byla poslední věc na světě, kterou by Lois Chasseová chtěla udělat – otočit se a pohlédnout do zdroje toho zelenavého světla.

/Otoč se, Lo-iss... pojd' ke mně, Lo-iss... vejdi do toho světla, Lo-iss... vejdi do toho světla... pojd' ke mně a vejdi do toho světla.../

Nebyl to hlas, který by šlo neposlechnout. Lois se pomalu otáčela, jako tanečnice v nějaké mechanické hračce se zrezivělými převody, a oči jako kdyby se jí plnily ohněm svatého Eliáše.

Lois do toho světla vešla.

28. KAPITOLA

Klotho: /Tak teď máš své viditelné znamení, Ralfe – už jsi spokojený?/

Ralf pohlédl na svoji paži. Agónie, v níž se před chvílí nacházel, mu již připadala téměř jako sen nebo fata morgana. Šlo nejspíš o stejný druh odstupu, který umožňuje ženám mít hodně dětí – nedbání silné fyzické bolesti a namáhavosti každého aktu porodu, pokud je úspěšně zakončen. Jeho jizva vypadala jako dlouhá zubatá bílá nit, vlnící se mu přes vyvýšeniny sporých svalů.

(„Ano. Byl jsi statečný a velice rychlý. Děkuji vám oběma.“)

Klotho se usmál, ale neřekl nic.

Lachesis: /Ralfe, jsi připraven? Máme už málo času./

(„Ano, jsem p...“)

(„Ralfe! Ralfe!“)

Byla to Lois – stála na kopečku a mávala na něj. Zpočátku měl dojem, že její aura změnila odstín z obvyklé holubičí šedi na nějaký jiný, tmavší – pak si ale pomyslel, že se mu to nejspíš jen zdá. Vydal se na kopeček, kde stála.

Loisiny oči byly vzdálené a zamlžené, jako kdyby právě slyšela něco závažného, co změnilo už navždy celý její život.

(„Lois, co se děje? Co se stalo? Je to kvůli té mojí ruce? Protože o tu strach mít nemusíš! Koukni! Je jako nová!“)

Natáhl ruku, aby si ji mohla prohlédnout; Lois se na ni ale ani nepodívala. Místo toho mu hleděla přímo do očí a on viděl, že s ní něco velice hluboce otřásl.

(„Ralfe, Přišel nějaký zelený muž.“)

Zelený muž? Natáhl se a vzal její ruce do svých, okamžitě znepokojený.

(„Zelený? Víš to určitě? Nebyl to Atropos nebo...“)

Nedokončil tu myšlenku. Nemusel.

Lois pomalu vrtěla hlavou.

(„Byl to zelený muž. Jestli v tomhle jsou nějaké strany, tak ani nevím, na jaké straně tenhle... tahle osoba... vlastně je. Byl hodný,

ale také se mohu mýlit. Neviděla jsem ho. Měl moc zářící auru. A řekl mi, abych ti vrátila tohle.“)

Natáhla ruku a upustila mu do dlaně dva malé, blýskavé předměty: její náušnice. Na jedné z nich viděl hnědou skvrnu – nejspíš Atropovu zaschlou krev. Začínal ruku s náušnicemi zavírat, když ucítil bolestné píchnutí.

(„Zapomněla’s klipsy, Lois.“)

Promluvila pomalu a roztržitě, jako ze spánku.

(„Ne, nezapomněla – zahodila jsem je. Ten zelený muž mi řekl, abych je zahodila. Buď opatrný. Byl sice... příjemný... ale vždyť já vlastně ani nevím. Pan Chasse vždycky říkal, že jsem ta nejdůvěřivější ženská na světě, že si o každém myslím jen to nejlepší. O úplně každém.“)

Pomalou natáhla ruku, chytila ho za zápěstí a hleděla mu přitom vážně do obličeje.

„Já vlastně nevím.“

Když teď tu myšlenku vyslovila nahlas, jako kdyby ji vlastní hlas probudil – stála před ním a překvapeně na něj hleděla. Ralf si pomyslel, že je docela možné, že skutečně spala, a o tom, tak zvaném zeleném muži se jí jenom zdálo. Ale možná bude přece jen bezpečnější, když si ty náušnice prostě vezme. Možná nemají žádný zvláštní význam, ale i tak si je přece do kapsy dát může – to mu nijak neublíží.

Lachesis: /Ralfě, co se děje? Stalo se snad něco?/

Lachesis i Klotho zůstali stát opodál, a tak neslyšeli nic z Ralfova rozhovoru s Lois. Ralf zavrtěl hlavou a obrátil ruku tak, aby neviděli náušnice. Klotho zvedl McGovernův svetr a smetl z něho pár barevných listů, jež na něj spadly. Podával ho teď Ralfovi, který – ještě než si ho navlékl – zasunul nenápadně Loisiny náušnice bez klips do kapsy.

Je čas dát se do díla, a horkost v jeho pravé paži, podél té jizvy, ho upozornila, kde musí začít.

(„Lois?“)

(„Copak?“)

(„Potřebuji si nabrat energii z tvojí aury, a potřebuji jí hodně. Rozumíš?“)

(„Ano.“)

(„Nebude ti to vadit?“)

(„Jistěže ne.“)

(„Musíš být statečná – nebude to trvat dlouho.“)

Dal jí paže kolem ramen a sevřel ruce za jejím krkem. Napodobila jeho gesto; pomalu se k sobě přibližovali, až se dotkli čely a ústa měli od sebe necelých pět centimetrů. Ucítil vůni nějakého parfému – nejspíš z těch malých půvabných důlků, které má Lois za ušima.

(„Jsi připravená, zlato?“)

Její odpověď byla zvláštní a uklidňující zároveň.

(„Ano, Ralfe. Pojď ke mně. Vejdi do toho světla. Vejdi do toho světla a naber si ho.“)

Ralf našpulil rty a začal nasávat. Z Loisiných úst a nosu do něj začal přebíhat zářivý našedlý proužek. Aura se mu okamžitě začala rozsvěcovat. Pokračoval tak dlouho, až se kolem něj vytvořila oslnivá kouřová korona. Nasával dál a dál – už nejen dechem, ale i čímsi dalším. Cítil, jak se mu jizva na pravé paži stále víc a víc rozpaluje, jako kdyby měl pod pokožkou zašité nějaké rozžhavené vlákno. Nedokázal by přestat, i kdyby chtěl... a on přestat nechtěl.

Jednu chvíli se zapotácela. Spatřil, že se jí oči rozostřují a cítil, jak mu na krku povoluje sevření jejích rukou. Pak se jí oči opět zaostřily – velké, zářivé a důvěřivé – a stisk rukou opět zesílil. Ve chvíli, kdy jeho gigantická inhalace vrcholila, si Ralf uvědomil, že její aura má tak světlý odstín, že ji už skoro není vidět. Tváře měla mléčně bílé a černě jejích vlasů opět téměř úplně ustoupila šedi. Musí už přestat – musí, nebo ji zabije.

Podařilo se mu rozpojit ruce – a tím jako kdyby rozpojil jakýsi vodivý obvod; odstoupil od ní. Lois se zapotácela, a nejspíš by se skácela na zem, kdyby ji Klotho a Lachesis – připomínající teď trochu Liliputy z Gulliverových cest – nezachytili a neposadili šetrně na lavičku.

Ralf před ní klekl na jedno koleno. Pociťoval strach a vinu, ale zároveň ho naplňoval pocit obrovské síly, jež hrozila explodovat jako láhev s nitroglycerinem. Dokázal by teď jediným karatistickým úderem zbourat celý dům – a možná i celou řadu domů.

Ale ublížil Lois. A možná dost vážně.

(„Lois! Lois, slyšíš mě? Moc toho lituji!“)

Omámeně na něj pohlédla – čtyřicetiletá žena, z níž se během několika vteřin stala opět žena šedesátiletá... a pak ještě tu šedesátku přeběhla, jako když raketa o kousek přeletí určený cíl. Pokusila se o chabý úsměv, ale moc se jí nevydařil.

(„Lois, moc toho lituji – nejdřív jsem si to vůbec neuvědomil, a potom jsem už nedokázal přestat.“)

Lachesis: /Jestli vůbec ještě máš nějakou šanci, Ralfe, tak musíš okamžitě začít. Už je skoro tady./

Lois souhlasně přikývla.

(„Jen běž, Ralfe – jsem jen slabá, nic víc. Dám se do pořádku. Budu tady jen tak sedět, dokud se mi nevrátí síly.“)

Oči jí sklouzly doleva a Ralf sledoval směr jejího pohledu. Spatřil opilce, kterého už jednou vystrašili. Vrátil se, aby prozkoumal obsah nádob na odpadky, zda nenajde nějaké vratné láhve nebo plechovky. I když jeho aura už ani zdaleka nevypadala tak zdravě, jako před časem na tom starém železničním seřadišti, Ralf usoudil, že i troška by pomohla, protože Lois teď na tom je skutečně moc špatně.

Klotho: /Dohlédneme na to, aby zašel až sem, Ralfe – nemáme si ce žádnou moc nad fyzickými aspekty světa Smrtných, ale mám dojem, že tohle ještě zvládnout dokážeme./

(„Víte to určitě?“)

/Ano./

(„Tak dobře.“)

Ralf rychle pohlédl na oba mužičky, zaznamenal úzkost a strach v jejich očích, a přikývl. Pak se sklonil a políbil Loisinu chladnou, vrásčitou tvář. Obdařila ho úsměvem znavené stařeny.

Tu jsem z ní udělal já, pomyslel si. Já.

Hlavně dokaž, že to nebylo nadarmo, ozval se kousavý Carolynin hlas.

Ralf na ně naposledy pohlédl – Klotho a Lachesis podpírali na lavičce Lois každý z jedné strany – a vydal se opět s kopce dolů.

Když došel k toaletám, na chvíli se před nimi zastavil, a pak naklonil hlavu směrem ke dveřím označeným nápisem ŽENY. Nic

neslyšel. Když naklonil hlavu k modrým dveřím z umělé hmoty nadepsaným MUŽI, slabě zaslechl dunivý hlas, prozpěvující si nějakou písničku.

„Kdo věří, že se mi sny splní,
že už brzy políbím ty rty,
jen ty, miláčku můj, jen ty.“

No potěš pámbů, toho by měli zapsat do Guinnessovy knihy rekordů jako největšího pošuka na světě.

A je to pro tebe snad novinka, zlato?

Ralf měl dojem, že vlastně ani ne. Přistoupil ke dveřím budky a otevřel je. Teď už sice slyšel i vzdálené hučení motoru letadla, ale jinak neviděl nic jiného, než to, co už mnohokrát předtím: nakřivo nasazené a rozbité sedátko toaletní mísy, pomuchlanou roličku nějak zvláštně napuchlého toaletního papíru, a na levé straně žlábek na močení. Stěny byly počmárané různými nápisy. Největší byl napsaný až těsně u stropu snad dvaceti centimetrovými červenými tiskacími písmeny: TONY BOYNTON MÁ NEJFESTOVĚJŠÍ PŮLKY V DERRY! Pach výkalů, moči a opileckých zvratků překrývala vtíravá lesní vůně jakéhosi dezodoračního prostředku, která v tom těsném prostoru působila asi jako nalíčení na obličejích mrtvol. Hlas vycházel buď ze záchodové mísy, nebo vystupoval přímo ze stěn budky:

„Od chvíle, kdy upadnu ve spánek,
až do rána zdají se mi nádherné sny,
jsi v nich jen ty, miláčku můj, jen ty.“

Kde může být? přemítal Ralf. A jak se k němu, sakra, vůbec dostanu?

Ralf náhle pocítil na boku palčivé horko – jako kdyby mu někdo strčil do kapsičky na hodinky žhavý uhlík. Zamračil se, ale pak si vzpomněl, co v ní má. Vsunul do kapsičky jeden prst a nahmatal zlatý kroužek. Položil si ho na dlaň do místa, kde se mu rozdělovaly čáry

lásky a života, a nesměle na něj hleděl. Opět vystydl. Ralf zjistil, že ho to nijak zvlášť nepřekvapuje. HD-ED 5-8-87.

„Jeden prsten vládne všem, Jeden jim všem káže,“ zamumlal Ralf a navlékl si Edův snubní prsten na prsteník levé ruky. Perfektně seděl. Zatlačil ho až ke snubnímu prstenu, který mu před nějakými pětačtyřiceti roky navlékla Carolyn. Pak se podíval před sebe a zjistil, že zadní stěna toaletní budky zmizela.

* * *

Viděl před sebou nebe těsně po západu slunce a výsek venkovské krajiny státu Maine, zahalený do oparu modrošedého soumraku – to vše zarámované zbývajícími třemi stěnami toaletní budky, jež zůstaly na svých místech. Výšku, z níž shlížel na zemi, odhadoval asi na tři tisíce metrů. Viděl blyštící se hladiny jezer a rybníků a rozlehlé plochy zeleně lesů. V dálce před sebou – u střechy toaletní budky – spatřil zářící shluk světél. To je nepochybně město Derry, vzdálené již necelých deset minut letu. V levém spodním rohu zorného pole měl Ralf část přístrojové desky A nad výškoměrem tam byla nalepená malá barevná fotografie, která mu vyrazila dech. Zachycovala nevýslovně krásnou Helenu v nevýslovně šťastném rozpoložení. V náruči chovala spící děcko ani ne čtyřměsíční.

Chce, aby jeho žena a dcera byly to poslední na světě, co uvidí, pomyslel si Ralf. Sice se proměnil na netvora, ale mám dojem, že ani netvoři nedokáží zapomenout, co je to láska.

Na přístrojové desce začalo něco pípat. V Ralfově zorném poli se objevila ruka a přeprnula nějaký spínač. Ještě než zmizela, Ralf stačil na prsteníku té ruky zahlédnout zřetelně bílý proužek pokožky v místě, kde v posledních šesti letech spočíval snubní prsten. A zahlédl ještě něco jiného: aura, obklopující tu ruku, měla stejný odstín jako aura onoho potlučeného nemluvněte v nemocničním výtahu: byla to jakási vířivá, rychle se pohybující membrána, připomínající plynný obal nějaké vzdálené planety.

Ralf se ohlédl a zvedl ruku. Klotho a Lachesis mu zamávali. Lois mu poslala polibek. Ralf zaťal ruku v pěst, otočil se a vkročil do toaletní budky.

* * *

Na chvíli zaváhal a přemítal, jak se vyhne toaletní míse; pak si ale vzpomněl, jak se na ně v nemocnici řítila pojízdná nosítka, která by jim za normálních okolností rozbila hlavy, a prostě vykročil k zadní stěně budky. Zatnul zuby – připravený, že v nejhorším případě si holt pořádně narazí holeň – a prošel toaletní mísou, jako kdyby tam nebyla.

Pocítil jakousi zvláštní lehkost a závrať, a na chvíli se mu zdálo, že bude zvracet. To vše provázal pocit, že je vysáván, že z něj teď odchází energie, kterou načerpal u Lois. A nepochybně i odchází, protože tak úžasná záležitost, jakou je teleportace – přemístování se na velké vzdálenosti – určitě spotřebuje obrovské množství energie.

Pocit závratí pominul, ale nahradil ho jiný, ještě méně příjemný – pocit, že je nějakým zvláštním způsobem rozpůlený. Uvědomil si, naprosto nerušeně vidí kolem sebe, na všechny strany

Kristepane, co se to se mnou stalo? A jak se to stalo?

Smysly mu váhavě hlásily, že v zásadě je všechno v pořádku, že se pouze dostal do pozice, která by vlastně vůbec neměla být možná. Ralf byl vysoký sto pětadesát centimetrů; kabina letadla měla od podlahy ke stropu výšku sto padesát centimetrů. To znamená, že každý pilot vyšší než Klotho nebo Lachesis by musel na své sedadlo proklouznout přihrbený. Ralf se však do letadla dostal nejen během letu, ale navíc ve stoje – a vlastně i teď v kabině pořád ještě stál, mezi oběma sedadly a kousek za nimi. Že viděl bez potíží na všechny strany, to mělo velice prostou a zároveň úděsnou příčinu: hlava mu totiž procházela skrz strop kabiny a vyčnívala nad letadlo.

Ralfovi se vybavil obraz jeho starého psa Rexe, který se rád vozil autem s hlavou vystrčenou z okna na místě spolujezdce, s vlajícím ušima a vyplazeným jazykem. Zavřel oči.

Co kdybych vypadnul ven? Když můžu klidně takhle prostrčit hlavu stropem, co brání tomu, abych propadl podlahou a plachtil k zemi? Nebo třeba proletěl celou zeměkouli až někam k protinožcům?

Nic takového se však nestalo, a ani stát nemohlo – alespoň ne na tomto stupni. Stačilo, aby si připomněl, jak lehce stoupali skrze jednotlivá patra nemocnice, jak snadno se dostali až na její střechu. Stačí,

aby na to pořád myslel, a všechno bude v pořádku. Ralf se na tu myšlenku snažil soustředit, a když se mu zdálo, že se již dostatečně ovládá, opět oči otevřel.

Dole před sebou měl čelní okno letadla, dál byl už jen jeho zužující se nos zakončený stříbřitou šmouhou točící se vrtule. Shluk světél, který Ralf zahlédl již ze dveří toaletní budky, se rychle přibližoval.

Ralf poklesl v kolenou a hlavou lehce projel stropem pilotní kabiny. Na chvíli v ústech ucítil chuť oleje a chloupky v nose se mu zježily, jako kdyby dostal elektrickou ránu – a pak už klečel v prostoru mezi sedadly pro oba piloty.

Vůbec neměl představu, jaké asi bude mít pocity, až teď po delší době a za takových zvláštních okolností poprvé uvidí Eda, avšak ke svému velkému překvapení pocítil jen lítost – ne pouze soucit, nýbrž lítost. Stejně jako onoho letního dne v roce 1992, kdy naboural do té zahradnické dodávky, měl Ed na sobě starou košili s krátkými rukávy a zapínáním vepředu. Dost zhubnul – Ralf odhadoval, že mohl shodit možná až dvacet kilo. Vypadal dost zvláštně – ani ne vychrtle, jako spíš heroicky. Tak si asi lidé mohou představovat romantického hrdinu nějaké středověké pověsti – a Ralf si okamžitě vzpomněl na jednu z Carolyniných oblíbených básní od Alfreda Noyese. Pokožku měl Ed bílou jako papír, zelené oči za malými kulatými lennonkami temné a přitom blýskavé (*jako smaragdy ve světle měsíce*, napadlo Ralfa) a rty tak temně červené, jako kdyby si je namaloval rtěnkou. Bílou hedvábnou šálu s červenými japonskými znaky měl uvázanou jako čelenku; její konce mu padaly na záda. Pod blyštivým závojem vířící aury naplňoval Edovu inteligentní a živou tvář výraz divokého odhodlání. Byl krásný – skutečně krásný. A Ralf měl pocit čehosi již viděného; náhle si uvědomil, že se mu znovu vrací obraz situace ve chvíli, kdy vstoupil mezi Eda a toho tlust'ocha ze zahradnictví West Side. Dívat se na Eda, zahaleného v majestátní auře, nad níž se nevznáší žádný balónkový provázek, bylo asi totéž, jako dívat se na nádhernou vázu z období dynastie Ming, kterou někdo mrštil o zeď a roztránil ji na tisíc kousků.

Ještě dobře, že mě na tomto stupni nevidí. Alespoň tedy pevně doufám, že mě nevidí.

Ve stejný okamžik – jako v reakci na jeho myšlenku – se Ed otočil a pohlédl přímo na Ralfa. Oči měl vytřeštěné a plné šíleného děsu; koutky úst se mu chvěly a vytékaly z nich tenké pramínky lesklých slin. Ralf sebou cuknul; na krátkou chvíli byl přesvědčený, že ho Ed vidí – ten ale na jeho náhlý pohyb vůbec nereagoval. Místo toho vrhl podezřívavý pohled dozadu do prázdné kabiny pro pasažéry se čtyřmi sedadly, jako kdyby odtud zaslechl zvuk nějakého kradmého pohybu. Současně zvedl pravou ruku a položil ji na kartónovou krabici, připoutanou bezpečnostními pásy k sedadlu druhého pilota. Krátce se s ní polaskal, pak si sáhl na čelo a upravil si šálu, sloužící mu teď jako čelenka. Opět se dal do zpěvu... jenomže teď spustil píseň, při níž Ralfovi začal běhat mráz po zádech:

„Po první pilulce tě bude míň,
po druhé pilulce tě bude víc,
po těch, co dostaneš od máti
po těch se nestane vůbec nic...“

Jasně, pomyslel si Ralf. Běž Alence říct, že je z ní trpaslík.

Srdce mu v hrudi divoce bušilo – skutečnost, že se náhle zjevil v takové bezprostřední blízkosti Eda, ho určitým způsobem vydělala mnohem víc než to, že se nachází ve výšce tři kilometrů s hlavou vystrčenou z letadla ven. Ed ho nevidí, tím si byl Ralf téměř jistý – ale ten člověk, který kdysi prohlásil, že smysly šílenců jsou bystřejší než smysly normálních lidí, nepochybně věděl, o čem mluví, protože Edovi určitě došlo, že něco se změnilo.

Zachřčel palubní radiový přijímač a oba muži sebou trhli leknutím. „Zpráva pro stroj Cherokee nad South Heaven. Nacházíte se na hranici vzdušného prostoru Derry ve výšce vyžadující schválení letového plánu. Opakuji, *vstupujete do uzavřeného vzdušného prostoru nad obytnou oblastí*. Upravte výšku na pět tisíc metrů, Cherokee, a přejděte na kurs 170 – opakuji, jedna-sedm-nula. Identifikujte se a uveďte vaše...“

Ed sevřel ruku v pěst a začal bušit do rádia. Rozbil skleněný kryt přijímače; krev potřísnila přístrojovou desku, fotografii Heleny s Na-

tálí i Edovo tričko. Ed dál bušil do rádia, až místo hlasu dispečera se z reproduktoru začalo ozývat jen praskání statické elektřiny, následně vystřídané tichem.

„Prima,“ pronesl tichým, šeplavým hlasem člověka, navyklého povídat si sám se sebou. „Takhle je to o moc lepší. Nesnáším ty otázky. Jenom člověka...“

Zrak mu padl na zkrvavenou pravou ruku. Ztichl. Zvedl si ji před oči, pátravě na ni hleděl, a pak ji opět sevřel v pěst. Ze zkrvavené tkáňě kloubu prostředníku trčel skleněný střep. Ed ho zuby vytáhl, nedbale vyplivl do prostoru, a pak provedl něco, při čem Ralfovi tuhla krev v žilách: hřbetem zakrvácené pěsti si začal rozmazávat krvavé šmouhy nejprve po levé, a pak i po pravé tváři. Sáhl do přihrádky zabudované do stěny po jeho levici, vytáhl malé zrcátko a začal si prohlížet své válečnické nalíčení. Co viděl, ho nejspíš potěšilo, protože než vrátil zrcátko zpátky, usmál se a pokýval hlavou.

„Hlavně měj na paměti, co říkal plch,“ poradil si Ed šeplavým hlasem a zatlačil na řídicí páku. Nos letounu klesl a ručička výškoměru se pomalu začínala otáčet proti směru hodinových ručiček. Ralf teď spatřil světla Derry přímo před sebou. Město vypadalo jako hrstka opálů rozhozených po tmavomodrém sametu.

V boku kartonu na sedadle druhého pilota byl otvor, z něhož vycházely dva dráty. Vedly k tlačítku zapuštěnému v pravé opěrce Edova sedadla. Ralf předpokládal, že v okamžiku, kdy bude mít přímý výhled na Společenský dům a zahájí vlastní sebevražedný útok, položí Ed prst na bílé tlačítko uprostřed trojúhelníkového zapuštění v opěrce. A těsně před tím, než letadlo dopadne, ho stiskne. Bum bác, sbohem a šáteček.

Vynikající nápad – má ale jednu nevýhodu: z té úrovně, na které se právě teď nachází, nedokáže přetrhnout ani vlákno pavučiny. Musel by sestoupit na úroveň Smrtných... a právě v okamžiku, kdy se k tomu chystal, ozval se zprava nějaký tichý, povědomý hlas, a oslovil ho.

/Ralfe./

Zprava? To přece není možné. Na pravé straně přece není nic – jen sedadlo druhého pilota, bok letadla, a pak už jen čerstvý vzduch nad Novou Anglií.

Jizva na paži ho začala pálit... jako kdyby se zahříval odporový drát v elektrickém topném tělísku.

/Ralfe!/

Nedívej se tam. Vůbec tomu hlasu nevěnuj pozornost. Ignoruj ho.

To ale nedokázal. Nějaká obrovská síla mu začala otáčet hlavou. Bránil se, uvědomoval si, že úhel klesání letadla se stále zvyšuje – ale byl přemožen.

/Ralfe, podívej se na mě – neboj se./

Naposledy se pokusil neuposlechnout ten hlas, ale nedokázal to. Hlava se mu otočila ještě o kousek – a Ralf náhle zjistil, že se dívá na svoji matku, která před pětadvaceti roky zemřela na rakovinu.

* * *

Berta Robertsová seděla v houpací židli s rákosovým výpletem asi metr od stěny kabiny letadla Cherokee, pletla a houpala se sem a tam v řídkém vzduchu ve výšce asi dva kilometry nad zemí. Na nohou trepky obšité pravým norkem – Ralfův dárek k jejím padesátinám; přes ramena přehozený růžový pléd, sepnutý na prsou plackou s dnes již nesrozumitelným – nejspíš politickým – sloganem WIKLIE VY-HRAJE!

No jistě, pomyslel si Ralf. Ty trepky si moc považovala – měla pro ně slabost. Úplně jsem na ně už zapomněl.

Jedinou věc, která tady nebyla v pořádku (mimo toho, že je mrtvá a houpe se v židli dva kilometry nad zemí), představovalo klubko afghánské vlny v jejím klíně. Ralf matku nikdy neviděl plést – ani si nebyl jist, zda vůbec plést umí; teď jí ale jehlice v rukách kmitaly ostošest.

(„Máti? Mami? Opravdu to jsi ty?“)

Pohyb jehlic se zastavil; zvedla zrak od tmavočervené deky v klíně a pohlédla na něj. Jistě, je to jeho matka – každopádně má podobu, jak si ji pamatuje z doby, kdy mu bylo asi dvacet. Úzký obličej, vys-

ké obočí, hnědé oči a do uzlíku svinuté prošedivělé vlasy. Ta malá přísně vypadající ústa také nepochybně patří jeho matce.

/Ale no tak, Ralfe Robertsi! Překvapuje mě, že se na něco takového vůbec můžeš ptát!/
 /

To vlastně není žádná odpověď, že, pomyslel si Ralf. Otevřel ústa, aby vyslovil svoji pochybnost; pak ale usoudil, že moudřejší bude být zticha – alespoň prozatím. V prostoru po její pravici se vznášel jakýsi mléčný tvar. Jak se na něj Ralf díval, postupně tmavnul, až se zhmotnil do podoby stojanu na časopisy, který pro ni vyrobil v truhlářské dílně na střední škole. Byl plný časopisů *Výběr* a *Život*. Podlaha pod houpací židlí se začala měnit na hnědé a tmavočervené čtverečky šířící se ve velkých kruzích – jako vlny na hladině rybníku – na všechny strany. Ralf ten vzor okamžitě poznal: byl to vzor kuchyňského linolea v jejich domě na Richmond Street v Mary Mead – v jednom z domů, v nichž vyrůstal. Chvilí skrze to linoleum ještě viděl dolů, na zem pod letadlem: na ubíhající pole a opodál říčku Kenduskeag, protékající městem – pak se ale úplně zhmotnilo. Ze záhadného tvaru, připomínajícího obrovskou kouli pampeliškového chmýří, se vyklubala matčina angorská kočka Micka, stočená do klubíčka na okenním rámu, líně sledující racky, prohánějící se nad starou skládkou v Ladech. Micka chycípla v někdy době, kdy Dean Martin a Jerry Lewis přestali společně vystupovat ve filmu.

/Ten stařec měl pravdu, chlapče. Neměl by ses plést do záležitostí Dlouhověkových. Poslechni svoji matku a nestarej se o to, co se tě netýká. Dej na mě./

Poslechni svoji matku... dej na mě. Tahle slova vlastně docela výstižně shrnují názory Berty Robertsové na umění výchovy dítěte, že? Ať už šlo o příkaz, že se nesmí jít koupat dřív než nejméně hodinu po jídle; nebo příkaz zkontrolovat, zda ten starý zloděj Butch Bowers nedal na dno proutěného košíku, s nímž ho poslala pro brambory, nějaké shnilé, prolog (*Poslechni svoji matku*) i epilog (*Dej na mě*) zůstávaly vždy stejné. A pokud ji člověk *neposlechl*, pokud na ni *nedal*, musel čelit jejímu Hněvu – a to nebylo vůbec nic příjemného.

Zvedla jehlice a opět začala plést, namotávajíc šarlatovou přízi na prsty, které také měla nějak načervenalé. Ralf si pomyslel, že se mu to buď jen zdá, nebo ta příze pouští barvu, která se mu dostala na prsty.

Jemu? To je přece hloupost – přece dostala se jí na prsty.

Jenomže...

No, v koutcích úst má něco jako knírek – nebo spíš pejzy. Dlouhé. Ošklivé. A nějak zvláštní. Že by měla takový knírek, tak na to si Ralf nevzpomínal. Kdepak. Ten má nový.

Nový? Nový? Co to breptáš? Zemřela přece dva dny poté, co v Los Angeles zavraždili Roberta Kennedyho – tak prokristovyrány, jak by ho asi mohla mít nový?

Za Bertou Robertsovou se tyčily dvě sbíhající se stěny a vytvářely tak kuchyňský kout, v němž trávila většinu času. Na jedné z těchto stěn visel obraz, na který se Ralf dobře pamatoval. Zobrazoval rodinu při večeři – tatínka, maminku a dvě děti. Všichni jedli a asi si také povídali. Nikdo z nich si ale nevšiml, že v místnosti je ještě pátá postava – vousatý muž s dlouhými vlasy, oblečený do bílého hábitu. Stál v rohu místnosti a pozoroval je. KRISTUS, NEVIDĚNÝ NÁVŠTĚVNÍK, říkal nápis na štítku pod obrazem. Až na to, že ten Kristus, na kterého se pamatoval Ralf, měl v obličejí laskavý a zároveň trochu rozpačitý výraz. Na této verzi obrazu však má takový upjatý, studený výraz... možná i odsuzující. A brunátnou, téměř cholerickou barvu obličejí – jako kdyby právě vyslechl něco pobuřujícího.

(„Mami? Jsi...“)

Opět odložila jehlice na tu tmavočervenou deku – podivně se lesknoucí červenou deku – a zvedla ruku, aby ho zarazila.

/Žádné mami, Ralfe – jen mě poslechni a dej na mě. Do tohohle se neplet'. Už je stejně příliš pozdě. Jenom bys nadělal ještě větší škodu./

Ten hlas byl v pořádku, ale obličej odpovídal stále méně. Hlavně jeho pokožka. Berta Robertsová si vždy zakládala na tom, že má hladkou pleť bez jakýchkoliv vrásek. Ale pleť toho stvoření v houpací židli je hrubá, drsná... vlastně přímo šupinatá. A z obou stran krku mu vyčnívají jakési výrůstky (nebo to jsou boláky?). Při pohledu na ně mu hlavou bleskla vzpomínka

(pomoz mi od toho, Johnny, prosím, ZBAV MĚ TOHO)

na cosi strašného. A...

Jistě, její aura. Kde má auru?

/Zapomeň na auru a zapomeň i na tu tlustou štetku, co ses s ní tahal... vsadím se, že Carolyn se teď musí obracet v hrobě./

Ústa té ženy

(ne ženy – tahle věc přece není žádná žena)

v houpací židli už také nebyla malá. Spodní ret se protáhl a vydul, upjatý výraz se změnil na škleb. Podivně povědomý, odporný škleb.

(Johnny, kouše mě to, ono mě to KOUŠE!)

I ty pejzy u koutků úst mu byly nějak hrozivě povědomé.

(Johnny, prosím tě, ty oči, ty černé oči)

/Johnny ti nepomůže, hochu. Nepomohl ti tenkrát, nepomůže ti ani teď./

Pochopitelně, že mu nepomůže. Jeho starší bratr Johnny totiž před šesti lety zemřel. Ralf nesl na pohřbu jeho rakev Johnny zemřel na zástavu srdce – možná stejně nahodilou, jako byla ta, která sklátila Billa McGoverna, a...

Ralf pohlédl nalevo, ale i druhá strana pilotní kabiny teď zmizela – a s ní i Ed Deepneau. Ralf spatřil starý sporák, na němž matka v domě na Richmond Street vařila (vaření nesnášela a odbývala ho, jak se dalo), a průchod do obývacího pokoje. Spatřil jejich javorový jídelní stůl. Stál na něm skleněný džbán, a v něm kytice krvavě rudých růží. Každá z nich jako kdyby měla svůj obličej... krvavý, po dechu lapající obličej.

Tohle ale neseď, blesklo mu hlavou. To vůbec neseď. V domě přece nikdy nebyly žádné růže – měla alergii na většinu květin, a na růže nejvíc. Když náhodou prošla kolem růží, dostala záchvat kýčání. Jediné, co jsem ji kdy viděl stavět na stůl v obývacím pokoji, byly podzimní rákosy – ale květiny nikdy. Růže vidím proto, že...

Ohlédl se na stvoření v houpací židli, aby se znovu podíval na ty červené prsty; propojovaly je teď jakési blány, takže celá ruka připomínala spíš ploutev. Díval se na šarlatovou hmotu spočívající tomu stvoření v klíně, a jizva v paži ho opět začínala pálit.

Pro boha živého, co se to tu vlastně děje?

Ale vždyť to přece ví – jistěže to ví; stačí jen pohlédnout z té rudé věci v houpací židli na obraz, visící na zdi, na brunátného, nenávistného Ježíše přihlížejícího rodinné večeři, a má jistotu. Vůbec není v jejich starém domě v Mary Mead, není vlastně ani v letadle nad městem Derry.

Je na dvoře Krále Krvavce.

29. KAPITOLA

Aniž by přemýšlel, proč to vlastně dělá, Ralf vsunul ruku do kapsy svetru a sevřel jednu z Loisiných náušnic. Cítil, že má ruku někde daleko, a že ta ruka je cosi, co vlastně patří někomu jinému. A uvědomoval si jednu zajímavou věc: až do této chvíle se ještě nikdy nebál o život. Ani jednou. Jen si vždycky pochopitelně myslel, že má strach, ale to byla jen iluze. Ve skutečnosti přihořívalo jen jednou, a to tenkrát v městské knihovně, když mu Charlie Pickering přiložil nůž k boku a řekl, že mu vyvrhne vnitřnosti na podlahu. Ve srovnání s tím, co pociťoval právě teď, to ovšem ale byla jen taková pomíjivá, nepřijemná epizoda.

Přišel zelený muž... Byl hodný, ale také se mohu mýlit.

Doufal, že se nemýlila; upřímně v to doufal. Protože ten zelený muž je asi tak všechno, co mu teď zbývá.

Zelený muž a Loisiný náušnice.

/Ralfé! Dávej trochu pozor! A dívej se na svoji matku, když s tebou mluvím! Je ti sedmdesát a chováš se jako šestnáctiletý puberták!/
Obrátil se k té krvavě rudé věci usazené v houpací židli. Jeho mrtvé matce se teď podobala už jen velmi vzdáleně.

(„Nejsi moje matka a já jsem pořád ještě v letadle.“)

/Nejsi, chlapče. Velice se mylíš, jestli si to myslíš. Udělej jediný krok z mé kuchyně a budeš hodně dlouho padat./

(„Už můžeš přestat. Stejně vím, kdo jsi.“)

Ta věc mluvila bublavým, přidušeným hlasem, z něhož Ralfa mrazilo v zádech.

/Nevíš. Možná si to myslíš, ale nevíš. A ani vědět nechceš. Dokonce mě ani nechceš vidět bez přestrojení. Věř mi, Ralfé, že nechceš./

S rostoucí hrůzou si uvědomil, že ta věc – matka se změnila na jakéhosi obrovitého sumce, hladovou rybu s blýskavými zuby mezi naprázdno se pohybuujícími pysky a s vousy visícími jí skoro až k límečku šatů. Žábry na krku se jí otevíraly a zavíraly jako soustava podivných žilettek a odhalovaly krvavě zanícenou tkáň. Narostly jí vypoule-

né purpurové oči, a právě když na ni Ralf hleděl, začaly se se od sebe vzdalovat, až jí nakonec trčely ze stran šupinatého obličejce.

/Nesnaž se pohnout jediným svalem, Ralfe. Nejspíš zemřeš při výbuchu – a to bez ohledu na úroveň, na jaké se právě budeš nacházet, protože tlaková vlna dorazí i sem. I tak to ale bude o dost lepší smrt, než ta moje./

Sumec otevřel tlamu. Krvavě zbarvenou dutinu plnou podivných boláků a šlemu lemovalo několik řad zubů. Asi se mu vysmíval.

(„Kdo jsi? Jsi Král Krvavec?“)

/Tak mi říká Ed – ale ty bys mi přece mohl říkat nějak úplně jinak, ne? Tak podívej – jestli nechceš, abych byl máti Robertsovou, tak co kdybys mi říkal třeba Král Makrela? Pamatuješ se přece na něj z rádia, ne?/

Ano, jistěže se na něj pamatuje... ale opravdový Král Makrela nikdy nevystupoval v rozhlasovém seriálu *Amos a Andy*, a vlastně ani nešlo o žádnou makrelu. Skutečným Králem Makrelou byla vlastně Královna Makrela, a ta žila kdysi v Ladech.

* * *

Jednoho letního dne, když bylo Ralfu Robertsovi sedm let, chytil v říčce Kenduskeag velkého sumce. Vydal se na ryby se svým bratrem Johnem – v těch dobách se ryby ulovené v Ladech ještě daly jíst. Ralf bratra požádal, zda by sundal odporně se mrskající rybu z háčku místo něj a dal ji do kýble s čerstvou vodou, který měli na břehu vedle rybářského náčiní. Johnny odmítl a povzneseně citoval cosi, co nazýval krédem rybáře: správný rybář si sám chytá mouchy, vykopává červy, a sundává z háčků ryby. Až mnohem později si Ralf uvědomil, že Johnny se možná jen snažil skrýt svůj strach z velkého a poněkud zvláštního stvoření, které jeho mladší bratr toho dne vytáhl ze špinavého a teplého proudu říčky.

Ralf se konečně přiměl uchopit mrskající se rybu, jejíž tělo bylo zároveň kluzké, šupinaté i pichlavé. Jeho hrůzu zvýšil Johnny, který ho tichým a naléhavým hlasem nabádal, aby si dal pozor na její vousy. *Sou jedovatý. Bobby Therriault mi povídal, že když tě s nima šlehne,*

tak taky můžeš vochrnout. A celej zbytek života pak budeš na vozejku. Dej na to bacha, Ralfe.

Ve snaze uvolnit háček z tmavé a vlhké tlamy – a nedávat přitom ruce příliš blízko k těm vousům – Ralf rybou všelijak kroutil (Johnny mu nevěřil ani slovo, a zároveň mu o těch vousích věřil všechno). Fascinovaly ho žábry, oči a pach té ryby, který jako kdyby se mu s každým nadechnutím nepříjemně zadíral do plic.

Konečně uslyšel z hloubky tlamy křupnutí a háček se začal uvolňovat. Zároveň rybě z tlamy vystříkla krev Ralf si úlevně oddechl – předčasně, jak se ukázalo. Když vytahoval háček, ryba sebou mocně škulbla, Ralfovi sklouzla ruka a sumcova krvavá tlama se z ničeho nic sevřela na jeho malíčku a prsteníku. Bolelo to? Hodně? Málo? Nebo snad vůbec? Na to se už Ralf nepamatoval. Ale na co se pamatoval, to byl Johnnyho naprosto nepředstíraný výkřik hrůzy, i jeho vlastní přesvědčení, že ryba se mu za ztrátu života pomstí ukousnutím dvou prstů na pravé ruce.

Pamatoval se i na to, že také vykřikl, třásl rukou a prosil Johnnyho, aby mu pomohl – ten však se smrtelně bledým obličejem a ústy zkřivenými v jakési nepřirozené grimase před ním v hrůze couval. Ralf se snažil rybu setřást, ta se ho však zarputile držela; její vousy (jedovaté vousy, celý zbytek života stránil na invalidním vozíku)

se Ralfovi ovíjely kolem zápěstí, a její černé oči ho přitom nehybně sledovaly.

Konečně se mu podařilo praštit rybou o nejbližší strom a zlomit jí vaz. Spadla do trávy – pořád ještě sebou mrskala – a Ralf na ní šlápl, ve snaze dorazit ji. Z tlamy se jí vyvalila jakási nechutná matérie a z místa, kde na ni Ralf šlápnul, vystříkl mazlavý proud krvavých jiker. A v tu chvíli si uvědomil, že ten sumec je samička, navíc den nebo dva před vytřením.

Ralf zíral na své ruce, plné slizkých a krvavých šupin, a pak začal ječet jako siréna. Když mu položil Johnny ruku na rameno, aby ho uklidnil, škulnul sebou, začal utíkat a zastavil se až doma, kde se na zbytek dne zamkl ve svém pokoji a odmítal z něj vyjít. Trvalo téměř rok, než se přinutil sníst rybu, a sumce od té doby už nikdy neviděl.

Tedy až do dnešního dne.

* * *

/Ralfe!/
To je přece Loisin hlas... ale někde daleko! Hodně daleko!

(„Okamžitě musíš něco podniknout! Nenech se zdržovat!“)

Ralf si nyní uvědomil, že to, co považoval za klubíčko vlny v klíně své matky, je ve skutečnosti chumel zakrvavených vajec v klíně Krále Krvavce. Nakláněl se k němu a tlusté pysky se mu třásly v jakési parodii starostlivosti.

/Copak, Ralfíku, není snad něco v pořádku? Kde to bolí. Svěř se mamince./

(„Ty nejsi moje matka.“)

/Ne – jsem Královna Makrela! Umím chodit a umím, mluvit! Mohu být čím chci. Asi to nevíš, ale změny podoby se v Derry praktikují už dlouho./

(„Znáš toho zeleného muže, kterého viděla Lois?“)

/Ovšem! Zním všechny své sousedy!/
Ale Ralf zaznamenal v šupinatém obličejí chvílkový zmatek.

Horkost v jeho předloktí se ještě o trochu zvýšila a Ralf si náhle uvědomil, že i kdyby tu teď s ním Lois byla, nejspíš by ho neviděla. Královna Makrela totiž vydávala stále jasnější pulzující zář, která ho postupně zahalovala. Ta zář byla sice červená, ne černá, ale i tak to vlastně byl sak na mrtvolu. A Ralf moc dobře věděl, jaké to je být uvnitř – spoutaný sítěmi, jež jsou utkány z vlastního strachu a těch nejtraumatičtějších zážitků. Nedá se z něj vystoupit – a nedá se ani proříznout, jako se to podařilo jemu u saku, v němž byl zapouzdřený Edův snubní prsten.

Jestli mám utéct, pomyslel si Ralf, tak musím rychle běžet dopředu a protrhnout druhou stranu.

Náušnici pořád ještě držel v ruce. Natočil ji tak, aby mu holý trn na její zadní straně vyčníval mezi dvěma prsty, které se mu před třiašedesáti lety pokoušel spolknout ten sumec. Krátce se pomodlil – ne k Bohu, nýbrž k Loisinu zelenému muži.

* * *

Sumec se předklonil ještě víc a kolem beznosého obličejce se mu usadil komiksově přehnaný úšklebek. Zuby teď už měl delší a špičatější. Na konečcích vousů Ralf spatřil kapičky jakési bezbarvé tekutiny, a pomyslel si *Jed. Zbytek života budeš na invalidním vozíku. Sakra, mám strach. Jsem vystrašený k smrti.*

Luis, křičící někde v dálce: („Dělej, Ralfe, pospěš si! MUSÍŠ SI POSPIŠIT!“)

Někde mnohem blíž křičel malý chlapec; křičel a mával pravou rukou, mával rybou visící mu na prstech té ruky a odmítající se pustit.

Sumec se k němu naklonil ještě blíž. Šaty mu chrastily. Ralf ucítil vůni matčina parfému Saint Elena, mísící se s odporným rybím pachem dlouho nevyvezené nádoby na šlichtu.

/Hodlám posláni Eda Deepneaua nechat dojít do úspěšného konce, Ralfe; hodlám toho chlapce, o němž ti vyprávěli tví přátelé, nechat zemřít v náručí jeho matky – a chci abys viděl, jak se to stane. Dost jsem se tu v Derry nadřel, a tak nemám pocit, že bych toho chtěl nějak zvlášť moc. To ale znamená, že se s tebou budu muset vypořádat teď hned. Budu.../

Ralf pokročil hlouběji do odporného pachu té věci. Začínal teď za tvarem Matky – tvarem Královny Makrely – rozeznávat ještě nějaký další. Začínal vidět nějakého červeného muže – skutečného muže se studenými očima a krutými ústy. Tento muž se podobal Kristovi, kterého Ralf viděl před malou chvílí... ne však Kristovi z obrazu, který byl kdysi zavěšený v matčině kuchyni.

V černých očích Královny Makrely se objevil výraz překvapení... a stejný výraz se objevil ve studených očích červeného muže.

/Co si to dovoluješ? Ustup ode mne! Nebo chceš strávit zbytek života na invalidním vozíku?/

(„To já vymyslím mnohem příšernější věci, kámo – časy, kdy mě strašili bubákem, už mám dávno za sebou.“)

Hlas zesílil a změnil se v rozzlobený hlas jeho matky.

/Poslechni svoji matku, Ralfe! Poslechni mě a dej na mě!/
/

Pod dojmem známého hlasu – pronášejícího známé příkazy – na chvíli zaváhal. Pak ale udělal další krok dopředu. Královna Makrela se

v židli schoulila, zpod lemu starých domácích šatů jí vykoul rybí ocas.

/CO SI TO VŮBEC DOVOLUJEŠ?/

(„Ani nevím; možná tě jen chci polechtat na fousech. Přesvědčím se, jestli jsou opravdové.“)

Vyvinul všechno úsilí, aby nezačal křičet a utíkat pryč, a zvedl pravou ruku. V dlani cítil jako malý horký oblázek Loisinu náušnici. Cítil, že Lois musí být někde blízko; usoudil, že vzhledem k tomu, kolik energie si vzal z její aury, to není ani zvlášť překvapující. Možná je jeho součástí i teď. Pocit její přítomnosti ho uklidňoval.

/Co si to dovoluješ! Ochrneš!/

(„Sumci nejsou jedovatí – to si jen tenkrát vymyslel desetiletý kluk, který byl ještě vystrašenější, než já.“)

Ralf sáhl po vousech rukou, v níž skrýval kovový trn, a obrovská šupinatá hlava ucukla – přesně jak Ralf předpokládal. Začala se vlnit a měnit; její strašidelně červená aura začala mizet. *Pokud by nevolnost a bolest měly barvu*, pomyslel si Ralf, *určitě by byla přesně taková, jako je tahle*. A ještě než ta proměna stačila proběhnout úplně, ještě než ten muž vzadu – vysoký a studeně hezký blondák s rudě planoucíma očima – stačil vystoupit z oparu přeludu, zaryl Ralf ostrý trn náušnice do černého a vypouleného rybího oka.

* * *

Vydala ze sebe jakýsi děsivý, bzučivý zvuk – jako velká cikáda, pomyslel si Ralf – a snažila se ucuknout. Její rychle se pohybující ocas vydával zvuky, jako když se v lopatkách větráku zachytí kousek papíru. Schoulila se v houpací židli, jež se teď měnila na jakýsi trůn, vysekaný z temně oranžového kamene. Pak ocas zmizel, zmizela i Královna Makrela a na trůnu seděl Král Krvavec, příjemný obličej zkrívený grimasou bolesti a úžasu. Jedno oko mu planulo rudě, ve druhém se oslnivě blyštěla jakási diamantová záře.

Ralf sáhl levou rukou do vaječného závoje, protrhl ho, a na jeho druhé straně – zvnějšku saku na mrtvolu – viděl jen temnotu. Cestu ven.

/Já jsem tě varoval, hajzle jeden smrtelnej! Myslíš si, že mě můžeš tahat za fousy? To ještě uvidíš!/
/

Král Krvavec se na trůnu předklonil; ústa měl otevřená dokořán, oko mu rudě žhnulo. Ralf bojoval s pokušením ucuknout svojí – prázdnou – pravou rukou. Místo toho ji naopak vystřelil vpřed, k široce rozevřeným ústům Krále Krvavce, který po ní chňapnul stejným způsobem, jako tenkrát dávno ten sumec v Ladech.

Ruka se mu do té věci zabořila, a něco ji začalo bodat, jako kdyby se na ni vrhli ovádi. Současně Ralf ucítil, jak se mu do ní zaryly skutečné zuby – vlastně přímo tesáky. Král Krvavec se brzy prokouše zápěstím a shtne mu celou ruku.

Ralf zavřel oči a okamžitě našel ten způsob myšlení a soustředění, který mu umožňoval přesunovat se mezi jednotlivými úrovněmi – ani strach, ani bolest tomu nezabránily. Jenomže tentokrát se neměl přesunout nahoru, nýbrž spustit. Klotho a Lachesis mu do pravé paže nastražili past – nastal čas ji sklapnout.

Ralf pocítil v hlavě lupnutí. Jizva na paži se mu okamžitě rozžhavlila do běla; ale to horko Ralfa nespálilo, nýbrž z něj na úžasné vlně energie vylétlo. Zahlédl oslnivý zelenavý záblesk, tak jasný, až se mu na chvíli zdálo, že všude kolem něj explodovalo Smaragdové město ze země Oz. Něco – nebo někdo – ječel. Byl to pronikavý zvuk, který by ho určitě přivedl k šílenství, pokud by měl trvat déle – ale brzy ustal. Následovala dutá rána, která svým zvukem Ralfovi připomněla dávné časy, když jednou hodil do kanálu dělobuch.

V pohasínajícím zeleném světle se kolem něj přehnal nápor energie z exploze. Krátce zahlédl Krále Krvavce – už nebyl hezký a mladý: stala se z něj jakási pokroucená nelidská zrůda, jaká se na úrovni Smrtelných snad ještě nikdy nezjevila. Pak se nad nimi něco otevřelo a objevila se černá temnota, protkávaná pestrobarevnými paprsky. Vítr jako kdyby k tomu otvoru Krále Krvavce stahoval – vznášel se jako list v proudu teplého kouře. Barvy začínaly nabírat na intenzitě; Ralf odvrátil tvář a zvedl ruku, aby si zastínil oči. Pochopil, že se otevřela nějaká propust' mezi úrovní, na níž stojí teď, a všemi těmi nepředstavitelnými úrovněmi, jež jsou nad ní naskládáné; a pochopil i to, že bude-li se ještě chvíli dívat do té oslepující záře, do těch

(světel smrti)

míhajících se světel, pak pro něj smrt bude představovat ne to nejhorší, co by se mu mohlo přihodit, nýbrž to nejlepšší. Zavřel před nimi nejen oči, ale i mysl.

Za okamžik všechno zmizelo – stvoření, jež se Edovi jevilo jako Král Krvavec, kuchyň ve starém domě na Richmond Street, matčina houpací židle. Ralf klečel ve vzduchu asi metr napravo před nosem letadla, ruce měl nad hlavou v gestu často týraného dítěte, k němuž se právě blíží krutý rodič, a když se podíval dolů mezi kolena, spatřil přímo pod sebou Společenský dům s přilehlým parkovištěm. V první chvíli se mu zdálo, že ho šálí oči – že jde jen o nějaký optický klam –, protože sodíkové výbojky na parkovišti jako kdyby se rozestupovaly. Vypadaly skoro jako dav velmi vysokých a hubených lidí, kteří se právě rozcházejí, protože už je po veškerém vzrušení – ať již šlo o cokoliv A i parkoviště jako kdyby se nějak... no... *nafukovalo*.

Jenže ono se nenafukuje, nýbrž přibližuje, pomyslel si Ralf. Letadlo se totiž řítí střemhlav dolů. Ed už zahájil sebevražedný nálet.

* * *

Jako očarováný už jen svojí samotnou pozicí, nebyl Ralf na chvíli schopen ani sebemenšího pohybu. Stal se jakýmsi mýtickým nadzemským stvořením – ne jednoznačně bůžkem (protože žádný bůžek by přece nikdy nemohl být tak příšerně vyčerpaný a unavený, jako je právě teď on), ale ani bytostí pozemskou, jako jsou ostatní lidé. Tak takovéhle je tedy ve skutečnosti létání – vidět zem pod sebou, nebýt omezovaný žádnými hranicemi. Takhle...

(„RALFE!“)

Její výkřik zazněl jako přímo u ucha vypálený výstřel. Ralf sebou škubl; zároveň byl vytržen z hypnotického stavu, s jakým pozoroval nadouvající se Společenský dům a parkoviště, a dokázal se opět pohybovat. Vstal a šel zpátky do letadla. Kráčel naprosto normálně, jako kdyby procházel halou vlastního domu. Necítil na obličeji nebo vlasech žádné nárazy větru, a když levým ramenem prošel vrtuli letadla, její otáčející se listy mu nijak neublížily.

Na chvíli spatřil Edův bledý, příjemný obličej – obličej lapky, který právě dorazil ke dveřím starého zájezdního hostince v té básni, co vždycky rozplakala Carolyn – a jeho dřívější pocity lítosti a soucitu vystřídal vztek. Bylo dost obtížné doopravdy se na Eda naštvat, protože i on je koneckonců jen další figurkou jen tak posunovanou po šachovnici – ale ta budova, na kterou zaměřil své letadlo, je přece plná lidí. Nevinných lidí. V Edově připitoměle nepřítomném výrazu Ralf viděl cosi umíněného, dětinského a vzdorovitého, a když procházel tenkou slupkou stěny pilotní kabiny, něco ho napadlo. *Tak mám dojem, Ede, že na některé úrovni ti muselo dojít, že do tebe vstoupil ďábel. A taky mám pocit, žeš byl dokonce schopn se ho zbavit... neříkali snad Klotho s Lachesem, že vždycky je možné si vybrat? Tys to ale prošvihnul.*

Ralfovi na chvíli vyčnívala hlava z letadla, jako na počátku jeho zvláštního výletu; pak si opět kleknul. Společenský dům už zabíral celou plochu čelního skla letadla a Ralf si uvědomil, že teď už je příliš pozdě, že už nedokáže Edovi zabránit, aby *něco* spáchal.

Ed položil ruku na tlačítko v opěradle sedadla.

Ralf si sáhl do kapsy a uchopil druhou náušnici stejným způsobem, jako tu první – trn mu vyčníval mezi prsty. Na druhou ruku si namotal dráty, propojující kartónovou krabici s tlačítkem. Pak zavřel oči a soustředil se; znovu se v hlavě naladil na přepnutí na jinou úroveň. Na chvíli pocítil zvláštní tupý tlak v žaludku a hlavou mu blesklo, *No sakra! To je ale senzační rychlovýtah!*

A pak byl dole – na úrovni Smrtných, kde nejsou bůžci ani ďáblové, kde nejsou žádní holohlaví doktůrci s kouzelnýma nůžkami či skalpely žádné aury. Dole, kde se nedá procházet stěnami a utíkat od místa leteckého neštěstí. Dole, na úrovni Smrtných, kde ho lze vidět... a Eda také.

„Ralf?“ Byl to obluzený hlas člověka, který se právě probouzí z hlubokého a osvěžujícího spánku. „Ralf Roberts? Co ty tady děláš?“

„No, šel jsem náhodou kolem, a tak jsem si řekl, že se zastavím,“ řekl Ralf. „Tak říkajíc na kus řeči.“ Pak zavřel oči, sevřel ruku v pěst a vytrhl dráty z krabice.

* * *

„Ne!“ Ed začal ječet. „Ach ne, tím všechno zkazíš!“

No jistě, pomyslel si Ralf a natáhl se přes Eda, aby uchopil řídicí páku letadla. Společenský dům teď už byl necelých čtyři sta metrů pod nimi, možná blíž. Ralf pořád ještě s jistotou nevěděl, co je v té krabici, připoutané bezpečnostními pásy k sedadlu druhého pilota. Předpokládal ale, že nejspíš půjde o plastickou trhavinu, jakou obvykle používají teroristé v karatistických filmech s Chuckem Norrisem nebo Stevenem Seagalem v hlavní roli. Matně si vzpomínal, že takové trhaviny se dají přivést k výbuchu jen pomocí speciální rozbušky – každopádně ve srovnání s nitroglycerinem z Clouzotovy *Mzdy strachu* to jsou téměř netečné materiály. Jenomže na to může asi těžko spoléhat. I ta nejstabilnější třaskavina může vybuchnout bez roznětky, když je svržena z výšky tří kilometrů.

Zatlačil řídicí páku co nejdříve doleva. Společenský dům se pod nimi začal opile točit, jako kdyby byl připevněný na ose nějaké obrovské káči.

„*Ne, ty hajzle!*“ ječel Ed a Ralf ucítil bodnutí v boku, provázené ochromující bolestí; nedokázal se ani pohnout, natož nadechnout. Ed ho bodnul znovu, tentokrát do podpaží, a Ralfovi sklouzla ruka z řídicí páky Ed po ní chňapl a divoce ji strhl zpátky. Společenský dům – teď již trochu odsunutý ke straně – se opět začal vracet do středu čelního skla.

Ralf se znovu začal sápat po řídicí páce. Ed mu dal hřbet ruky na čelo a odstrkoval ho. „Kurva, co se do toho pleteš?“ štěkal. „Proč se do toho musíš motat?“ Cenil na něj zuby a divoce vrčel. Ralfova nečekaná přítomnost v kabině letadla ho přece měla ochromit, měla ho vyvést z míry – ale zřejmě tomu tak nebylo.

No jistě že ne, vždyť je to blázen, pomyslel si Ralf a vnitřním hlasem náhle vyděšeně zakřičel:

(„Klotho! Lachesi! Pro Kristovy rány, pomozte mi!“)

Nic. Nezdálo se mu, že ten výkřik bylo někde slyšet. A proč by také mělo? Je přece zase zpátky na úrovni Smrtných, kde se o sebe musí postarat sám.

Společenský dům teď byl už asi tři sta či dvě stě padesát metrů pod nimi. Ralf rozeznával každou jeho cihlu, každé okno, každou venku stojící postavu – už téměř dokázal přečíst nápisy na jednotlivých transparentech. Všichni se dívají nahoru – a nejspíš jim vrtá hlavou, jaký podivný manévr se to šílené letadlo pokouší podniknout. Ještě jim není v obličejích vidět strach, zatím ještě ne – ale za dvě nebo tři vteřiny...

Opět se vrhl na Eda, nedbaje bolesti v boku. Vyrázil pravou pěstí; palcem tlačil na náušnici, aby mu její trn co možná nejvíc vyčníval mezi prsty.

Na Krále Krvavce ten trik s náušnicí sice zabral, to ale byl Ralf na mnohem vyšší úrovni, a mimoto mu nahrával i moment překvapení. Také teď mířil na oko, ale Ed v poslední chvíli cukl hlavou. Trn se mu zarazil do tváře, těsně nad lícní kostí. Ed se plácl přes tvář, jako kdyby tam měl komára, ale současně dál levou rukou pevně svíral řídicí páku letadla.

Ralf znovu páku uchopil. Ed se po něm ohnal. Uhodil Ralfa pěstí nad levé oko a odrazil ho od řídicí páky. Ralfovy uši naplnil jediný hlasitý tón, jasný a stříbřitý – jako kdyby se mu v nich rozezněla nějaká obrovská ladička. Svět kolem byl najednou šedivý a trnitý jako novinová fotografie.

(„RALFE! POSPĚŠ SI!“)

Byla to Lois, a tentokrát už k smrti vyděšená. Není divu – čas se už skoro naplnil. Má ještě deset vteřin, možná dvacet. Opět se vrhl dopředu, tentokrát ne na Eda, nýbrž na fotografii Heleny s Natálií, nalepenou nad výškoměrem. Strhl ji, chvíli si ji podržel před očima... a pak ji zmačkal. Nevěděl přesně, co si od toho gesta vlastně slibuje, ale Edova reakce překonala i jeho nejdivočejší představy

„VRAŤ MI JI!“ zařval Ed. Zapomněl na řídicí páku a vrhl se po fotografii. V tu chvíli měl Ralf opět před sebou stejného muže jako v den, kdy Ed zmlátil Helenu – zoufale nešťastného muže, který se bojí mocných sil, jež se v něm uvolnily. Měl teď oči plné slz, tekly mu i po tvářích, a Ralf si zmateně pomyslel: *To brečí už celou tu dobu?*

„VRAŤ MI JI!“ štěkl znovu, ale Ralf si už nebyl jist, že Ed brečí kvůli té fotografii; jeho bývalý soused teď nejspíš oslovuje to stvoření,

jež mu vstoupilo do života, zmateně se rozhlíží a neví co si počít. Loisina náušnice se mu na tváři blyštěla jako nějaká pohanská pohřební ozdoba. „*VRAŤ MI JI! JE MOJE!*“

Ralf držel zmačkanou fotografii z dosahu Edových chňapajících rukou. Ed se natahoval, pás se mu zařezával do břicha, a Ralf ho vši silou uhodil hranou ruky do krku; když mu ruka přistála na chrupavčitém výstupku Edova ohryzku, pocítil nepopsatelnou směs uspokojení a hnusu. Ed se zhroutil na stěnu kabiny oči vytřeštěné bolestí, hrůzou a zmatkem. Rukama se držel za hrdlo. Vycházely z něj chrčivé zvuky – jako kdyby se očesávaly zuby v ozubeném soukolí nějakého velkého stroje.

Ralf se naklonil nad Edův klín a spatřil, jak se Společenský dům teď přímo řítí na letadlo. Opět přitáhl řídicí páku úplně nahoru a zatlačil ji doleva, a pod ním – přímo pod ním – se Společenský dům opět začal přesunovat ke straně brzy nepochybně již nepotřebného čelního skla... ale přesunoval se trýznivě pomalu.

Ralf si uvědomil, že je v kabině něco cítit – nějaká slabá vůně, nasládlá a povědomá. Ještě než si uvědomil, co to může být, spatřil něco, co ho tak upoutalo, že tu vůni na chvíli úplně pustil z hlavy. Byl to zmrzlinový náklad'áček, projíždějící občas s cinkáním svého zvonku i po Harris Avenue.

Ach bože, pomyslel si Ralf – spíš pobaveně než ustrašeně. Tak se mi zdá, že skončím v suchém ledu, společně s nanuky a eskymem.

Ta vůně teď byla silnější, a když ho náhle chytily za ramena nějaké ruce, Ralf si okamžitě uvědomil, že je to vůně Loisina parfému.

„Zvedni to!“ křičela. „Ralfe, ty blboune, musíš to přece...“

Nepřemýšlel o tom; prostě to udělal. Něco se mu v mysli zapřelo, proběhlo to lupnutí, a on zaslechl zbytek toho, co se mu pokoušela sdělit prostřednictvím myšlenek, když to nešlo slovy

(„... zvednout! Zapři se nohama!“)

Už je příliš pozdě, pomyslel si, ale přesto ji poslechl. Zapřel se nohama o přístrojový panel a přitáhl řídicí páku vši silou k sobě. Cítil, jak Lois stoupá společně s ním, zatímco Cherokee překonával vzdálenost posledních třiceti metrů, zbývajících ještě mezi letadlem a zemí; a když pak konečně začali stoupat vzhůru, cítil, že to je tah Luisina

sevření, který ho vrací zpátky. Krátce měl pocit, že letí zároveň dvěma různými směry.

Ralf naposledy zahlédl Eda Deepneaua, zhrouceného u stěny pilotní kabiny – ale v pravém slova smyslu ho vlastně vůbec neviděl. Jeho narušená šedožlutá aura byla pryč. A Ed byl také pryč, pohřbený v saku na mrtvolu, černém jako půlnoční temnota v pekle.

Pak s Lois padali a zároveň stoupali.

30. KAPITOLA

Těsně před výbuchem, Susan Dayová – stojící v ostrém světle reflektorů před Společenským domem a prožívající pár posledních vteřin svého úžasného, provokativního života – pronášela následující slova: „Nepřijela jsem do Derry proto, abych vás léčila, tyranizovala nebo podněcovala, ale abych společně s vámi truchlila – toto je situace, která již dávno přesáhla jakékoliv politické ohledy. Nelze prosazovat právo prostřednictvím násilí, nelze hledat východisko v pokrytectví. Jsem zde proto, abych vás požádala: odložte své názory i rétoriku a pomozte jeden druhému najít způsob, jak si navzájem pomáhat. Odvráťte se od svůdnosti...“

Vysoká okna průčelí jižní strany auditoria se náhle rozžehla oslepujivě bílou září, a pak je tlaková vlna vrhla dovnitř budovy.

* * *

Letadlo sice nenarazilo do nákladňáčku se zmrzlinou, ale ani to ho nezachránilo. Cherokee provedl ve vzduchu poslední půlobrat a pak se zřítil na parkoviště asi deset metrů od plotu, na němž si před pár hodinami – při jeho přelézání – Lois upravovala spodničku. Křídla se utrhla a pilotní kabina se vnořila do prostoru pro cestující. Trup se roztrhl se zběsilostí láhve šampaňského v mikrovlnné troubě. Všude létalo sklo. Z trupu letadla zůstal jen zlomený ocas v pozici žihadla umírajícího štíra; zarazil se o střechu dodávkového dodge, pomalovaného na boku heslem CHRAŇME PRÁVO ŽEN NA VOLBU! Bylo slyšet skřípavé chrastění, jako když se sype hromada železného šrotu.

„A sak...“ spustil jeden z policistů, hlídkující na rohu parkoviště; jenže pak vyletěla – jako nějaký velký narudlý hlen z kartónové krabice na sedadle druhého pilota hrouda semtexu a přistála na zbytcích přístrojové desky, kde se do něj, jako jehly injekčních stříkaček, zapíchl několik – ještě živých – drátů. Plastická trhavina explodovala s ohlušujícím třeskem, a změnila dostihovou dráhu i parkoviště na peklo plné šrapnelů, prorážejících vzduch ve světle oslepujících záblesků. Johna Leydeckera, stojícího pod betonovým přístřeškem před Spole-

čenským domem a rozmlouvajícího s jedním ze státních policistů, vnesla tlaková vlna výbuchu otevřenými dveřmi do budovy, a tam jí mrštila o zeď. V bezvědomí se skácel do střepech z rozbité skleněné vitríny na trofeje z koňských dostihů. A to dopadl šťastněji než muž, s nímž právě rozmlouval; tento státní policista byl vržen na sloup mezi dvěma otevřenými dveřmi a zlomil si vaz.

Jak se ukázalo při pozdějším zhodnocení celého neštěstí, před větší pohromou vlastně uchránily Společenský dům řady zaparkovaných aut. Více než dva tisíce návštěvníků uvnitř budovy zpočátku jen strnule sedělo a nedokázalo si srovnat v hlavě, co se to vlastně stalo – ale hlavně co většina z nich právě spatřila: jak nejslavnější feministice Ameriky zubatý kus letícího skla odřízl hlavu. Jako podivná kuželková koule, na niž někdo nalepil blondátou paruku, zalétla mezi diváky do šesté řady.

Panika vypukla až poté, co zhasla světla.

* * *

Při panickém úprku k východům bylo ušlapáno jednasedmdesát lidí; místní *Zpravodaj* druhý den tuto zprávu vytiskl palcovými titulky a označil ji za strašnou tragedii. Ralf Roberts by ovšem prohlásil, že pokud se vezmou v úvahu dané okolnosti, měli ještě celkem štěstí. Vlastně až moc velké štěstí.

* * *

Uprostřed balkónu severního křídla budovy seděla, s pažemi kolem ramen svého syna Patrika, žena jménem Sonia Danvillová – ta žena, jejíž obličej stále ještě hyzdily nezhojené rány od posledního výprasku, který dostala od svého muže. Patrik měl v klíně omalovánkový plakátek od McDonald's, na němž před výdejním okénkem drive-in restaurace téže firmy tančily tři veselé postavičky nějaký legrační tanec. Chlapec však vymaloval jen část zlatých oblouků a omalovánku obrátil čistou stranou nahoru. Ne že by ztratil zájem; právě ho napadlo, že nakreslí nějaký vlastní obrázek – a kdykoliv měl podobný nápad, vždy pocítil naléhavou potřebu okamžitě ho realizovat. Celý den dnes musel myslet na to, co se vlastně dnes přihodilo v tom sklepe

na High Ridge – na ten kouř, horko, poděšené ženy a dva andělíčky, kteří je přišli zachránit. Ale rušivé myšlenky teď vystřídal jeho vynikající nápad; s tichým nadšením se dal do práce. Brzy se Patrik cítil skoro jako obyvatel světa, který stvořil svými pastelkami.

Na čtyřletého chlapce maloval až překvapivě hezky („To je můj malý génius,“ říkala někdy Sonia); jeho kresba byla každopádně o mnoho lepší než omalovánka na druhé straně plakátku. Za obrázek, který stihl nakreslit ještě před tím, než v sále zhasla světla, by se nemusel stydět ani student prvního ročníku umělecké školy. Uprostřed se tyčila k modrému nebi s buclatými bílými obláčky tmavá věž postavená z černých kamenů. Obklopovalo ji pole sytě rudých růží. Kousek stranou stál nějaký muž ve vyšisovaných modrých džínách. Kolem pasu měl dva nábojové pásy a u boků dvě pouzdra na pistole. Úplně na vrcholku té věže stál muž v červeném plášti a díval se na pistolníka dole s výrazem, v němž se mísila nenávist se strachem. Ruce měl na parapetu věže a zdálo se, že je má také červené.

Sonia byla sice hypnotizovaná přítomností Susan Dayové, sedící teď za pultem a naslouchající úvodní řeči, ale přesto se ještě před skončením úvodního projevu několikrát stačila na obrázek svého syna podívat. Už dva roky jí bylo známo, že Patrik je dítě psychology označované za zázračné, a tak si někdy říkala, že by si snad už mohla zvyknout na jeho rafinované kresby a výtvořiny z plastelíny, kterým říkal Hliněná rodinka. A možná si už na ně také skutečně, do určité míry, zvykla – ale při pohledu na tuhle kresbu ji zvláště zamrazilo v zádech, takže ji nedokázala úplně pustit z hlavy jako pochopitelný odraz zážitků z dnešního dne.

„Kdo je tohleto?“ zeptala se a ukázala na malou postavu, shlížející žárlivě z vrcholu tmavé věže.

„To je Červený král,“ řekl Patrik.

„Aha, Červený král. A kdo je ten muž s pistolemi?“

Právě ve chvíli, kdy otevřel ústa, že odpoví, na pódiu zvedla Roberta Harperová levou paži (na níž měla černou smuteční pásku) a ukázala na ženu, sedící za ní. „Přátelé, *Susan Dayová!*“ vykřikla, a Patrikova odpověď na druhou otázku jeho matky zanikla ve zvedající se bouři potlesku:

„Ten se jmenuje Roland, mami. Někdy se mi o něm zdá. Je to taký král.“

* * *

Oba teď seděli ve tmě, v uších jim zvonila ozvěna výbuchu, – jako dvě krysy pronásledující jedna druhou na šlapacím mlýně – proběhly hlavou dvě myšlenky: *Cožpak tenhle den nikdy neskončí, já vím, že jsem ho sem neměla brát; cožpak tenhle den nikdy neskončí, já vím, že jsem ho sem neměla brát; cožpak tenhle den...*

„Mami, mačkáš mi obrázek!“ řekl Patrik. Znělo to trochu přidušeně a Sonia si uvědomila, že nejspíš mačká i jeho. Trochu své sevření uvolnila. Z temné jámy pod nimi – kde seděli ti bohatší, kteří zaplatili patnáctidolarový „příspěvek“ – k nim doléhala změn zoufalých výkřiků, otázek a pláče. Vší tou vřavou pronikal hrůzný bolestný řev; Sonia se přikrčila v sedadle.

Ohlušující výbuchy, které navázaly na první mohutnou explozi, se jí bolestivě zarývaly do ušních bubínků a otrásaly celou budovou. Ozývaly se i další výbuchy, ve srovnání s těmi prvními ovšem mnohem slabší – jako bouchací kuličky explodovala auta na parkovišti. Sonia cítila, jak se k ní Patrik při každém výbuchu úzkostně tiskne.

„Ničeho se neboj, Patriku,“ chlácholila ho. „Stalo se něco ošklivého, ale stalo se to venku.“ Protože její pozornost upoutala oslnivá záře v oknech, naštěstí propásla okamžik, kdy došlo k oddělení hlavy Susan Dayové od zbytku jejího těla; i přesto tušila, že se stalo něco strašného.

(neměla jsem ho sem brát, neměla jsem ho sem brát)

Nejméně polovina lidí dole pod nimi zpanikařila. Kdyby propadla panice ona, dostala by se i s Malým Einsteinem do velmi vážných potíží.

Jenomže já panice nepropadnu. Neunikla jsem přece tomu peklu dnes ráno jen proto, abych začala teď hysterčit. Ať se propadnu, jestli zpanikařím.

„Maminko, co myslíš – přijdou nás znova vysvobodit ti andělé?“ zeptal se Patrik hlasem, který se trochu třásl.

„Kdepak,“ odpověděla. „Myslím si, že tentokrát se o sebe raději postaráme sami. Zatím nám ale nikdo neubližuje, nebo snad ano?“

„Ne,“ odpověděl, ale náhle přes ni padl, jako kdyby omdlel. Na krátký a hrozivý okamžik si myslela, že omdlel, že ho bude muset v náručí vynést ze Společenského domu; pak se ale znovu napřímil. „Spadly mi knížky,“ řekl. „Nechtěl bych je tu nechat, hlavně ne tu o tom chlapci, který nemůže smeknout klobouk. Půjdeme pryč, maminko?“

„Ano. Jen co lidi přestanou tak zmateně pobíhat. Na chodbách bude světlo – i když tady je tma, tak v chodbě svítí žárovky na baterii. Až ti řeknu, tak se zvedneme a půjdeme – krokem, nebudeme utíkat! – po schodech ke dveřím. Neponesu tě v náručí, ale půjdu hned za tebou a obě ruce ti dám na ramena. Rozumíš, Patriku?“

„Ano, maminko.“ Žádné otázky Žádné odmlouvání. Jen jí dal do ruky svoje knížky, aby mu je nesla. Omalovánku si nechal, tu si poneš sám. Krátce ho objala a políbila na tvář.

Počkali v sedadlech ještě asi pět minut – trpělivě počítala do tří set. Zjistila, že většina lidí, kteří seděli vedle nich, byla pryč ještě dřív, než napočítala do sto padesáti, ale přiměla se ještě chvíli počkat. Začala už i trochu vidět obrysy kolem sebe – každopádně stačila zaregistrovat, že venku zuří mohutný požár. Naštěstí venku. Slyšela houkání přijíždějících policejních vozů, sanitek a hasičských aut.

Sonia vstala. „Tak pojd'. Drž se těsně přede mnou.“

Patrik Danville vykročil do uličky, matka ho přitom oběma rukama pevně držela za ramena. Vedl ji po schodech k zažloutlým světlům, označujícím východ ze severního křídla; zastavil se jen jednou, když se k ním blížil tmavý obrys nějakého utíkajícího muže. Sevření matčiných rukou na jeho ramenou zesílilo; odrazila muže na stranu.

„Zasraný pámbíčkáři!“ křičel běžící muž. „Zkurvený kriplové! Všechny bych je postřílel!“

Pak byl pryč, a Patrik opět vystupoval po schodech. Cítila, že její syn je klidný, že v něm není ani stopy po strachu – a pocítila lásku, ale i určitou nejistotu. Její syn je tak jiný, tak zvláštní... jenže svět takové lidi nemá rád. Svět se je snaží zadusit, jako plevel na zahrádce.

Konečně vyšli do chodby. Sem a tam se tu, nejspíš v šoku, bezcíl- ně pohybovalo několik lidí, oči vytřeštěné, ústa dokořán – jako živé mrtvoly v nějakém hororu. Sonia si jich nevšímal a dál vedla Patrika ke schodišti. O tři minuty později vyšli bez jakékoliv úhony do noci plné výbuchů – a na všech úrovních vesmíru se záležitosti řízené Náhodou i Účelem opět vrátily do svých obvyklých kolejí. Světy, jejichž oběžné dráhy byly na chvíli narušeny, se opět zklidnily; a v jednom z těchto světů – v poušti, představující apoteózu všech pouští, se muž jménem Roland zavinul do své pokrývky a opět klidně usnul pod temnou oblohou, plnou neznámých souhvězdí.

* * *

Na druhém konci města, v parku Strawford, se s rachotem rozléty dveře toaletní budky s označením MUŽI. V oblacích kouře a v křečovitém sevření z nich pozpátku vyletěli Lois Chasseová a Ralf Roberts. Zevnitř bylo slyšet zvuk letadla dopadajícího na betonovou plochu parkoviště, a krátce nato explozi plastické trhaviny, provázenou oslepujícím zábleskem bílého světla. Modré stěny toaletní budky se vybouřily, jako kdyby do nich zevnitř bušila pěst nějakého obra. O krátký okamžik později uslyšeli všechny ty výbuchy znovu – tentokrát k nim dorazily vzduchem. Tato druhá verze byla svojí intenzitou sice slabší, ale zato nějak opravdovější.

Lois se zapletly nohy; s výkřikem, v němž zněla částečně i úleva, se svalila do trávy pod kopečkem. Ralf přistál vedle ní. Zvedl se do sedu a nevěřícně zíral směrem ke Společenskému domu, odkud se nyní k horizontu zvedal obrovský sloup ohně. Na čele, kam ho uhodil Ed, se mu udělala velká boule. V levém boku cítil bodavou bolest, ale možná má žebra jen naražená, ne zlomená.

(„Lois, jsi u pořádku?“)

Chvíli na něj nechápavě hleděla, a pak si začala osahávat obličej, krk a ramena. V té prohlídce bylo něco tak dokonale a mile připomínající *naší Lois*, až se Ralf rozesmál. Nemohl si pomoci. Lois jeho smích váhavě opětovala.

(„Myslím, že ano. Vlastně docela určitě ano.“)

Lois vypadala nějak zvláště mladě – Ralf si pomyslel, že to určitě má co dělat s tím neškodným opilcem. Pohlédla mu do očí.

(„Možná jsem staromódní, Ralfe, ale jestli si myslíš, že hodlám strávit příštích dvacet let omdléváním a vzrušováním se jako hrdinky romantických příběhů, které pořád čte moje přítelkyně Mina, tak to snad aby sis našel za přítelkyni nějakou úplně jinou ženskou.“)

Chvíli na ni hleděl, pak jí pomohl na nohy a objal ji. Byla neuvěřitelně teplá, neuvěřitelně skutečná. Ralfa na chvíli napadlo, jak podobné si jsou osamělost a nespavost – jsou stejně zákeřné, kumulativní a rozbíječské, podporují zoufalství, nepřejí lásce. Pak ty myšlenky zapudil a políbil ji.

Nahoře na kopečku stáli Klotho a Lachesis a s úzkostí na ně hleděli. Rozeběhli se k místu, kde Ralf s Lois měli teď opět k sobě přitisknutá čela a hleděli jeden na druhého očima zamilovaných teenagerů. Z druhé strany Lad se ozvalo houkání sirén. Ohnivý sloup označující místo, kde byla s konečnou platností pohřbena posedlost Eda Deepneaua, nyní zářil s oslepujícím jasem. K Ralfovi doléhal zvuk explodujících aut; pomyslel na své auto, opuštěně stojící v příkopě někde za městem. Usoudil, že je to docela v pořádku. Stejně je na řízení auta už moc starý.

* * *

Klotho: /Jste oba v pořádku?/

Ralf: („Je nám dobře. Lois musela zakročít. Zachránila mi život.“)

Lachesis: /Ano. My jsme ji viděli. Bylo to od ní velice statečné./

A pro vás dost zmatené, že, příteli Lachesi, pomyslel si Ralf. Viděli jste to a obdivovali... ale mám dojem, že jste neměli ani tušení, jak se do toho zapletla, nebo proč musela zakročít. Mám dojem, že celá koncepce té záchrany musí být tobě i tvému příteli stejnou záhadou, jako koncepce lásky.

Ralf teď poprvé pocítil s těmi holohlavými doktůrky cosi jako soucit, a pochopil základní ironii jejich žití: jsou si vědomi toho, že Smrtelní – v jejichž životech mají provádět selekci – vedou intenzivní vnitřní život, avšak ani v nejmenším nechápou realitu těch životů; nechápou emoce, jež je ovládají, ani činy, jež jsou jejich důsledkem –

činy někdy ušlechtilé, jindy zas hloupé. Klotho a Lachesis studovali životy Smrtných stejným způsobem, jakým někteří bohatí – avšak bojační – Angličané studovali mapy, jež jim přinášeli ve viktoriánských dobách cestovatelé, které ti bohatí a bojační Angličané v řadě případů na jejich výpravy posílali, či je přímo financovali. Pěstěnými nehty jemných prstů tito filantropové přejížděli po tocích papírových řek, po nichž se nikdy nebudou plavit, po papírových džunglích, do nichž nikdy nevkročí. Raději totiž žili v bázlivé jistotě.

Klotho a Lachesis si je najali a využili je s určitou krutou efektivností, ale vůbec přitom nechápají ani rozkoš z rizika, ani zármutek z prohry. Ti holohlaví doktůrci sice žijí dlouho, ale Ralf se stejně domníval, že i když mají nádherné a zářící aury, přesto jsou jejich životy šedivé. Hleděl na jejich hladké a podivně dětské obličej z bezpečí Loisina objetí a myslel na to, jak se vyděsil, když je spatřil poprvé – vycházeli tenkrát v časných ranních hodinách z domku May Locherové. Od té doby ho ovšem potkala řada událostí, které ho vyděsily mnohem víc.

Klotho s Lachesem opětovali jeho pohled s určitými obavami, které Ralf ovšem naprosto nehodlal rozptylovat. Existovalo nepochybně mnoho důvodů, proč se cítí právě tak jak se cítí.

Ralf: („Ano, je velice statečná – a já ji velice miluji a myslím, že spolu budeme velice šťastni tak dlouho, dokud...“)

Odmlčel se a Lois se mu v náručí neklidně pohnula. Trochu pobaveně si uvědomil, že při jeho řeči si klidně usnula.

(„Dokud co, Ralfe?“)

(„Dokud budeš chtít. Když je člověk Smrtný, vždycky přece existuje nějaké dokud, nemyslíš? A to je taky dobře.“)

Lachesis: /Nu, je čas se rozloučit./

Ralf se proti své vůli musel ušklíbnout; vzpomněl si na rozhlasový seriál *Osamělý jezdec*, jehož téměř každá epizoda končila nějakou verzí tohoto úsloví. Vykročil k Lachesovi a trochu ho pobavilo, když viděl, že mužiček před ním ustupuje.

Ralf: („Počkej... nikam neutíkej.“)

Klotho, trochu úzkostlivě: /Není snad něco v pořádku?/

(„To ne – ale po tom všem, když jsem dostal ránu do hlavy, mám naražená žebra a skoro jsem se uškvařil za živa, mám snad nárok vědět, jestli to všechno bylo k něčemu, nemyslíte? Co ten váš chlapec – je v bezpečí?“)

Klotho, s úsměvem a zřetelnou úlevou: /Ano. Cožpak to necítíš? Osmnáct let od dnešního dne, těsně před svou smrtí, ten chlapec zachrání dva muže, kteří by jinak zemřeli... a má-li být zachována rovnováha mezi Náhodou a Účelem, jeden z těch mužů zemřít nesmí./

Lois: („Nechte už toho. Já bych chtěla vědět jen jedno: zda se zase můžeme vrátit do normálního života Smrtných.“)

Lachesis: /Nejenže můžete, Lois – vy musíte. Pokud byste tu s Ralfem měli zůstat delší dobu, už byste se vrátit nemohli./

Ralf ucítil, jak se Lois k němu přitiskla.

(„To by se mi asi nelíbilo.“)

Ještě než se otočili k Ralfovi a Lois zády, vyměnili si Klotho a Lachesis trochu zmatený pohled, v němž bylo možné číst otázku *Cožpak je možné, aby se tady nahoře někomu nelíbilo?*

Lachesis: /Už vážně musíme jít, je nám to moc líto, ale... /

Ralf: („Ještě momentík, přátelé – ještě nikam nechod'te.“)

S obavami na něj hleděli, zatímco Ralf si pomalu vyhrnoval rukáv svetru. Manžetu měl nacucanou nějakou tekutinou, možná slizem a krví sumce – ani na tu odpornost nechtěl myslet. Ukázal jim bílou, uzlovitou čáru jizvy na předloktí.

(„Co se hned tak lekáte, přátelé? Jen vám chci připomenout, že jste mi dali své slovo. Nezapomeňte na tuhle jeho část.“)

Klotho, s ulehčením: /Na to se můžeš spolehnout, Ralfe. Co bylo tvójí zbrání, je teď naším poutem. Na svůj slib nezapomeneme./

Ralf začínal pomalu věřit, že už je skutečně po všem. A i když mu to připadalo skoro jako šílenost, trochu toho i litoval. Teď se mu jako fata morgana zase zdál být skutečný život – normální život, jak plyne na úrovních pod touto – a pochopil, proč jim Lachesis říkal, že kdyby zůstali na této úrovni delší dobu, nedokázali by se už potom vrátit do normálního života.

Lachesis: /Opravdu už musíme jít. Mějte se hezky, Ralfe a Lois. Nikdy nezapomeneme, jak moc jste nám pomohli./

Ralf: („Skutečně jsme měli možnost volby? Skutečně?“)

Lachesis, velice pomalu: /Vždyť jsme ti to snad řekli, ne? Smrtelní mají vždycky možnost volby. Trochu nás to děsí... ale zároveň nám to i připadá krásné./

Ralf: („Poslouchejte – potřásáte vy si vůbec někdy rukama?“)

Klotho a Lachesis na sebe vyplašeně pohlédli a Ralf cítil, jak mezi nimi probíhá formou jakéhosi telepatického těsnopisu rychlý dialog. Když se pak znovu podívali na Ralfa, měli v obličejích stejné nervózní úsměvy – úsměvy školáků, kteří se právě rozhodli, že pokud v sobě nenajdou dost odvahy, aby sjeli na pouti velkou horskou dráhu, že jsou srabi.

Klotho: /Pochopitelně jsme byli už mnohokrát svědky toho zvyku, ale sami – ne, ještě nám nikdy nebylo potřeseno rukou./

Ralf pohlédl na Lois a spatřil, že se usmívá... ale také se mu zdálo, že jí v očích zahlédl třpyt slz.

Podal ruku nejprve Lachesovi, protože se mu zdálo, že ten je poněkud méně lekavý než jeho kolega.

(„Vlož ji do mojí, příteli.“)

Lachesis hleděl na nabízenou ruku tak dlouho, až Ralf začal mít dojem, že to nesvede, i když snahu mu upřít nelze. Pak váhavě vložil malou ruku do Ralfovy a nechal si ji stisknout. Když se jejich aury nejprve propojily a pak promíchaly, ucítil Ralf na pokožce lechtivé vibrace... a spatřil řadu rychlých, nádherných, stříbrných znaků. Připomínaly mu ty japonské znaky na Edově šále.

Dvakrát Lachesovi potřásl rukou, pomalu a formálně, a pak ji pustil. Lachesův ostražitý pohled nahradil široký, přihlouplý úsměv. Obrátil se vyplašeně, ale i nadšeně ke svému kolegovi.

/Vůbec si během toho obřadu nehlídal svoji sílu! Cítil jsem to! Je to úžasné!/
/

Klotho natáhl ruku k Ralfovi – a těsně před tím, než se jejich ruce setkaly, zavřel oči, jako kdyby očekával bolestné bodnutí injekce. Lachesis si mezitím potřásal rukama s Lois a šklebil se přitom jako kabaretní komik při předávku.

Klotho na chvílku ztuhl, a pak uchopil Ralfovu ruku. Jednou jí pevně potřásl. Ralf se zašklebil.

(„Ať mi ji nerozmačkáš, příteli.“)

Klotho ruku stáhl. Zdálo se, že přemýšlí nad správnou odpovědí.

/Děkuji ti Ralfe. Budu ji tisknout tak, jak se sluší. Je to v pořádku?/

Ralf se rozesmál. Klotho, který se právě chystal potřást si ruce s Lois, se zmateně usmál. Ralf ho poplácal po rameni.

(„Pochopil's to správně, příteli – absolutně správně.“)

Dal ruku Lois kolem pasu a naposledy zvědavě pohlédl na holohlavé doktůrky

(„Ještě se přece uvidíme, že?“)

Klotho: /Ano, Ralfe./

Ralf: („To je dobře. Vyhovovalo by mi to tak ode dneška za sedmdesát let; co kdybyste si to raději hned zapsali do svých diářů, chlupci?“)

Reagovali diplomatickými úsměvy, které ho nijak nepřekvapily. Ralf se jim nepatrně uklonil, vzal Lois kolem ramen a díval se, jak Klotho s Lachesem pomalu odcházejí pod kopeček. Lachesis otevřel dveře trochu pokroucené toaletní budky s nápisem MUŽI; Klotho stál v otevřených dveřích s nápisem ŽENY. Lachesis se usmál a zamával jim. Klotho zvedl nůžky s dlouhými čepelemi, jako kdyby salutoval.

Ralf a Lois jim zamávali.

Holohlaví doktůrci vešli dovnitř a zavřeli dveře.

Lois si otřela oči a obrátila se k Ralfovi.

(„Je po všem? Už je po všem, vid'?“)

Ralf přikývl.

(„Co uděláme teď?“)

Nabídl jí rámě.

(„Mohu vás doprovodit domů, milostivá paní?“)

S úsměvem ho uchopila za předloktí.

(„Děkuji vám, pane. Bude mi potěšením.“)

A tak opustili park, vyšli na Harris Avenue a vrátili se do světa Smrtných.

* * *

Město ovládla panika a přelávalo se jím vzrušení. Sirény houkaly, lidé z oken domů křičeli na své známé na chodníku, a na rohu každé ulice se tvořily hloučky lidí pozorujících požár na druhém konci údolí.

Ralf a Lois nevěnovali zmatkům v ulicích žádnou pozornost. Pomalu kráčeli Horní mílí a stále víc cítili, jak se jich zmocňuje únava, jak se na ně věší jako pytlíky s pískem. Skvrna bílého světla, ohraničující parkoviště před Renetou, se zdála být ještě nekonečně daleko, i když si Ralf uvědomoval, že před sebou mají už jen tři bloky domů, a ještě k tomu krátké.

Od rána se navíc ochladilo na dobrých pět stupňů pod nulou a fičel silný vítr; ani jeden z nich nebyl teple oblečený. Ralf se obával, že se blíží první podzimní fujavice, že indiánské léto v Derry už definitivně skončilo.

Proti ním běželi kopcem dolů Faye Chapin, Don Veazie a Stan Eberly; nepochybně měli namířeno do parku Strawford. Fayeovi visel kolem krku polní dalekohled, kterým starý Dorrance obvykle pozoroval přistávající a vzlétající letecké taxíky. S plešatým a baculatým Donem uprostřed teď Ralfovi připomínali trio komiků z padesátých let.

„Ralfe!“ volal vzrušeně Faye. Zhluboka oddechoval, téměř sípal. Vítr mu sčesal vlasy do čela. „Ten zsranej Společenskej dům vylít do povětří! Někdo ho bombardoval z letadla! Je tam prej tisíc mrtvejch!“

„Taky jsem to slyšel,“ odpověděl Ralf vážně. „Vlastně jsme se s Lois právě teď na to byli dívat z parku Strawford. Odtamtud je totiž vidět na druhou stranu údolí.“

„Mně to povídej. Bydlím tady přece celej svůj život, ne? Kam si myslíš, že asi běžíme? Pojd'te taky s náma!“

„Jdeme teď k Lois kouknout se na televizi, co o tom budou vysílat. Možná tam za vámi pak ještě zaběhneme.“

„Jasně, my – kristepane, Ralfe, co sis to udělal na hlavě?“

Ralf byl najednou vyvedený z míry – co si vlastně udělal na hlavě? Pak v krátké děsivé vzpomínce zahlédl Edovy šílené oči a vyceňené zuby. *Ach ne, nedělej to, ječel na něj Ed. Všechno zkazíš.*

„Běželi jsme, abychom měli lepší výhled, a Ralf vrazil do stro-
mu,“ řekla Lois. „A to měl ještě štěstí – klidně teď mohl ležet v ne-
mocnici.“

Don se tomu zasmál, ale už trochu roztržitě – jako člověk, kterého
už zajímá něco mnohem důležitějšího. Faye jim vůbec nevěnoval po-
zornost – zato Stan Eberly ano; a Stan se nesmál. Zvědavě si je prohlí-
žel, a nepochybně byl z toho, co viděl, trochu zmatený.

„Lois,“ řekl.

„Co je?“

„Jestlipak víš, že máš k zápěstí přivázaný střevíc?“

Podívala se na něj. I Ralf se na něj podíval. Pak Lois vzhledla a
obdařila Stana okouzlujícím úsměvem. „Ano!“ řekla. „Je to zajímavý
artefakt, co? Něco jako... náramek v životní velikosti!“

„Jo,“ řekl Stan. „Jasně.“ Ale už se nedíval na střevíc; prohlížel si
teď Loisin obličej. Ralfa napadlo, že zítra budou mít sakra honičku, až
budou vysvětlovat svůj vzhled – až nebudou stát ve stínu pod lampami
pouličního osvětlení.

„Pojď už!“ zavolal Faye netrpělivě. „Běžíme!“

Odběhli, ale Stan se za nimi ještě jednou pochybovačně ohlédl.

„No, asi to znělo dost hloupě,“ řekla Lois, „ale něco jsem pře-
čít musela, ne?“

„Zvládla jsi to perfektně.“

„Víš, když už jednou otevřu pusu, tak z ní vždycky něco vypad-
ne,“ prohlásila. „To je taky jedna ze dvou věcí, na kterou mám talent –
tou druhou je schopnost spořádat během filmu v televizi celý pytlík
keksů.“ Odvázala Helenin střevíc a pohlédla na něj. „Je v bezpečí,
vid’?“

„Ano,“ odpověděl a natáhl ruku pro střevíc. A v tom okamžiku si
uvědomil, že on přece také něco drží v levé ruce. Měl ji sevřenou v
pěst tak dlouho, že mu ztuhly prsty a téměř ji nedokázal otevřít. Když
se mu to konečně povedlo, spatřil v dlani vytlačené rýhy od nehtů.
První věc, kterou si uvědomil, byla skutečnost, že i když jeho snubní
prsten pořád ještě byl na svém obvyklém místě, Edův prsten zmizel.
Seděl sice perfektně, ale zřejmě mu v určitý moment během poslední
půlhodinky přesto sklouznul.

Nebo taky ne, zašeptal nějaký hlas, a Ralf si s pobavením uvědomil, že tentokrát to není Carolynin hlas. Tentokrát ten hlas v jeho hlavě patřil Billu McGovernovi. *Možná jen tak zmizel. Chápeš, starouši.*

Ale to si Ralf nemyslel. Spíš měl dojem, že Edův snubní prsten převzaly nějaké síly, které nemusely nutně zemřít současně s Edem. Ten prsten, který našel Pytlík Bilbo a neochotně ho věnoval Frodovi, svému vnukovi, měl přece také moc mizet kam si usmyslel... a kdy si usmyslel. Možná ale ten Edův prsten naopak nebyl nic zvláštního.

Než stačil promyslet další alternativy, Lois mu podala Helenin střevíc a vzala mu z dlaně tu věc, kterou v ní svíral: zmačkanou kuličku papíru. Rozbalila ji, vyhladila a prohlížela si ji. Místo zvědavosti postupně nastoupila vážnost.

„Na tuhle fotografii se pamatuji,“ řekla. „Zvětšená jim stála na krbové římsce v obývacím pokoji, ve zlatém rámu. Na čestném místě.“

Ralf přikývl. „Tohle je ta, kterou nosil v náprsní tašce. Měl ji nalepenou na přístrojové desce letadla. Když jsem mu ji sebral, začal mě mlátit. Nic jiného jsem nedokázal vymyslet, než mu ji sebrat. Zapomněl v tu chvíli na Společenský dům a upnul se jen na ni. Poslední, co jsem ho slyšel říct, bylo ‚Vrať mi ji, ta je moje‘.“

„A mluvil na tebe, když to říkal?“

Ralf zastrčil střevíc do zadní kapsy kalhot a zavrtěl hlavou. „Ne. Myslím, že ne.“

„Helena byla dnes večer ve Společenském domě, vid’?“

„Ano.“ Ralf musel myslet na to, jak vypadala tam nahoře, na High Ridge – smrtelně bledý obličej a zarudlé oči plné slz. *Jestliže nás teď zastaví, zvítězí*, říkala. *Cožpak to nechápeš?*

Ted’ už to chápal.

Vzal Lois fotografii, znovu ji zmačkal a kráčel k odpadkovému koši na rohu Harris Avenue a Kossuth Lane. „Jednou od nich dostaneme jinou, a dáme si ji do našeho obývacího pokoje. Ne takovouhle úřední. Tuhle já... prostě ji nechci.“

Namířil kuličkou zmačkaného papíru na odpadkový koš; měl to být snadný zásah na vzdálenost maximálně jednoho metru – ale vítr si vybral právě tento okamžik a v mocném závanu svého mrazivého dechu uchvátil zmačkanou fotografii Heleny a Natálie, která byla nale-

pená nad výškoměrem Edova letadla. Téměř hypnotizovaně sledovali, jak se vznáší k nebi. První se odvrátila Lois. Pohlédla na Ralfa a v koutcích úst měla náznak úsměvu.

„Skutečně jsem zaslechla nepřímou nabídku ke sňatku, nebo jsem jen unavená?“ zeptala se.

Otevřel ústa, že odpoví, ale z tu chvíli je další mocný závan mrazivého vzduchu oba donutil zavřít oči. Když je opět otevřel, Lois už byla o kousek dál.

„Všechno je možné, Lois,“ řekl. „To už teď vím.“

* * *

O pět minut později už chrastil Loisin klíč v zámku dveří jejího domku. Vpustila Ralfa dovnitř a zamkla – větrná a mrazivá večerní temnota zůstala venku. Vedla ho do obývacího pokoje; býval by se tam zastavil, ale Lois se nezastavovala. Pořád ještě ho držela za ruku, a tak ho vlastně táhla do ložnice.

Pohlédl na ni. Klidně jeho pohled opětovala... a on náhle znovu ucítil ono známé lupnutí. Díval se, jak kolem ní – jako zářící šedivá růže – opět rozkvétá aura. Pořád ještě byla sice trochu tenká, ale zároveň se mu zdálo, že rychle nabývá na tloušťce, regeneruje se.

(„Lois, víš určitě, že chceš právě tohle?“)

(„Jistěže ano! To sis myslel, že po tom všem, co jsme spolu zažili, tě teď jen tak pohladím po hlavě a pošlu domů?“)

Náhle se usmála – hříšným, čtveráckým úsměvem.

(„Mimochodem, Ralfe – chceš snad říct, že máš právě teď náladu na mazlení? Řekni pravdu. Protože já tedy ne, to ti říkám rovnou.“)

Chvíli přemýšlel, pak se zasmál a vzal ji do náručí. Ústa měla sladká a trochu vlhká, připomínala zralou broskev. Polibek se mu jako příjemné pálení rozléval po celém těle, přímo v ústech ho však cítil téměř jako brnění elektrického proudu. Když se jejich rty oddělily, cítil úžasné vzrušení... ale také vyčerpání.

(„A co když řeknu že ano, Lois? Co když odpovím, že bych se teď skutečně velice rád pomazlil?“)

Odstoupila od něj a zkoumavě si ho prohlížela, jako kdyby chtěla zjistit, zda mluví vážně, nebo zda jde o obvyklé mužské blafování a

vychloubání. Současně si na šatech rozepínala knoflíky. Když si je začala stahovat, Ralf s úžasem zaznamenal něco nádherného: opět vypadá mladší. Ne sice jako žena před padesátkou, ale určitě nevypadá na víc než na pětapadesát... možná na ještě méně. Určitě to způsobil ten polibek.

Přistoupila k němu a políbila ho na tvář.

(„Tak si myslím, že na mazlení budeme mít ještě spoustu času později, Ralfe – dneska se vyspíme.“)

Usoudil, že Lois má pravdu. Před pěti minutami byl více než svolný – vždy se rád miloval, a je to už tak dávno, co naposledy... Ted' ale jiskra pohasla. Ralf ale ani v nejmenším nelitoval. Však ji zase zažehne.

(„Dobře, Lois – dneska se vyspíme.“)

Šla do koupelny a pustila sprchu. O pár minut později Ralf slyšel, jak si čistí zuby – a s potěšením si uvědomil, že je tedy nemá falešně. Během deseti minut, kdy byla pryč, se mu podařilo částečně se svléknout. Kvůli bodavé bolesti v žebrech to sice šlo pomalu, ale podařilo se mu stáhnout ze sebe alespoň McGovernův svetr a zout si boty. Pak následovala košile, a právě když se neúspěšně potýkal s přezkou na pásku kalhot, vyšla z koupelny Lois, s vlasy staženými do ohonu a zářivým obličejem. Ralfa její krása ohromila; cítil se náhle nějak příliš veliký a příliš hloupý (už vůbec nemluvě o věku). Měla na sobě dlouhý růžový župan z hedvábí; ucítil příjemnou vůni pleťového krému.

„Počkej, pomohu ti s tím,“ řekla, a ještě než stačil odpovědět, měl pásek rozepnutý. Nebyla v tom žádná erotika – její pohyby byly věčné a účelné, neboť v posledním roce života svého manžela mu často musela pomáhat se svlékáním i oblékáním.

„Už jsme zase dole,“ řekl. „A tentokrát jsem ani nezaznamenal, že se to stalo.“

„Já ano, protože jsem právě byla ve sprše. A jsem vlastně docela ráda. Mýt si hlavu skrze auru je dost nepohodlné.“

Nárazy větru otrásaly domkem a z krbu se ozýval táhlý, kvílivý tón. Podívali se směrem k oknu, a i když na úrovni Smrtných byla tma, Ralf náhle s naprostou jistotou cítil, že on i Lois teď myslí na totéž: že někde venku právě teď slídí Atropos, bezpochyby zklamaný

z toho, jak všechno dopadlo – zakrvácený, ale neporažený. *Ted' mu můžou říkat Jednoucháči*, pomyslel si Ralf a zachvěl se. V duchu si představoval, jak Atropos právě šmejdí mezi vyděšenými obyvateli Derry, sbírá suvenýry a odstřihává balónkové provázky... a nachází ve své práci útěchu. Ralf už téměř nedokázal uvěřit, že ještě před několika málo hodinami na tom stvoření seděl a řezal ho jeho vlastním skalpelem. *Kde jsem k tomu vlastně vzal odvahu?* podivoval se – ale nejspíš to věděl. Dodaly mu ji hlavně zlaté náušnice, které měla ta příšerka na uších. Jestlipak si Atropos uvědomil, že právě krádež těch náušnic byla největší chybou, které se dopustil? Asi ne. Svým způsobem prokázal doktůrek číslo 3 ještě větší neznalost motivace Smrtných, než Klotho a Lachesis.

Obrátil se k Lois a uchopil ji za ruce. „Ty tvoje náušnice jsem ztratil. Tentokrát asi už nadobro. Promiň.“

„Neomlouvej se. Copak se nepamatuješ, že přece už byly ztracené? A Harold s Jan mě už netrápí, protože ted' mám přítele, který se mne zastane, kdyby mi někdo ubližoval, nebo kdybych se něčeho bála. Nebo snad ne?“

„Ano. Zcela určitě ano.“

Dala mu paže kolem krku, pevně ho objala a ještě jednou políbila. Lois zjevně nezapomněla nic ze svého umění líbat, a Ralfovi se zdálo, že když si ho osvojovala, musela být velice nadanou žačkou. „Běž se osprchovat.“ Chtěl říct, že nejspíš usne ve chvíli, kdy strčí hlavu pod proud teplé vody, ale Lois dodala něco, co ho přimělo rychle si to rozmyslet. „Nijak se neurážej, ale jsi nějak zvláštně cítit – hlavně ruce ti skoro páchnou. Takhle byl vždycky cítit můj bratr Vic, když čistil ryby.“

O dvě minuty později byl Ralf ve sprše; obě ruce si vydrhnul až po lokty

* * *

Když se vrátil do ložnice, ležela už Lois zachumlaná pod dvěma příkrývkami. Vyukukoval jí jen obličej od nosu výš. Ralf rychle přešel místnost; byl jen ve spodkách a bolestně si uvědomoval trapnost svých křivých nohou a převislého břicha. Odhrnul příkrývku a rychle vklou-

zl do postele; krátce sykl, když se jeho teplá pokožka dostala do styku s chladnou přikrývkou.

Lois se přesunula na jeho stranu postele a položila přes něj svoji paži. Skryl obličej do jejích vlasů a uvolňoval se. Byl to konejšivý pocit, ležet tu s Lois pod přikrývkami, zatímco venku řádí poryvy mrazivého větru, až drnčí okenní tabulky. Skoro jako v ráji.

„Díky bohu, že mám v posteli chlapa,“ řekla Lois ospale.

„Díky bohu, že jsem to já,“ odpověděl Ralf a Lois se zasmála.

„Co ty tvoje žebra? Chceš nějaký prášek na bolest?“

„Ne. Ráno mě budou určitě zase bolet, ale teď jim úžasně pomohla ta horká voda.“ A když už myslel na to, co bude nebo nebude ráno, pořád je tu přece jeden velký otazník. „Lois?“

„Hmmmmm?“

Ralf se už v duchu viděl, jak se budí do tmy – příšerně unavený, ale vůbec ne ospalý (což je nepochybně jeden z nejkrutějších paradoxů na světě), zatímco poslední číslice na digitálním budíku právě zrudně přeskakuje ze 3:47 na 3:48. Temná noc ducha Francise Scotta Fitzgeralda, kdy každá hodina trvá tak dlouho, že by se během ní dala postavit Cheopsova pyramida.

„Myslíš si, že dospíme?“ zeptal se jí.

„Jistě,“ odpověděla bez jakéhokoliv zaváhání. „Myslím, že se vyspíme přímo nádherně.“

A o chvíli později už to předváděla v praxi.

* * *

Ralf zůstal vzhůru ještě asi pět minut; držel ji v náručí, vdechoval směs nádherných vůní linoucích se z pórů její teplé pokožky, vychutnával hladkost dotyku hedvábí její noční košile – a přemítal o všem, co vedlo k tomu, že se nakonec ocitl zde, v Loisině posteli. Byl plný jakéhosi hlubokého a prostého citu, který sice poznával, ale nedokázal jej pojmenovat, protože mu příliš dlouho chyběl.

Venku zuřil a kvílel vítr – a Ralfa napadlo, že v životě snad neexistuje nic příjemnějšího než ležet zachumlaný v pohodlném loži, se spící ženou v náručí. Ale jedna věc je přece jen ještě příjemnější – nejméně jedna: a to pocit usínání, pomalého propadání se do noci; je

nádherné sjíždět do neznámých vln spánku, nechat se unášet jako loďka v líném proudu široké řeky, ve slunném letním dnu.

Ze všech věcí, z nichž sestává život Smrtných, je jednoznačně nejprjemnější spánek, pomyslel si.

Poryvy větru k němu teď doléhaly jakoby z větší dálky. Nechal se unášet pomalým proudem té mohutné řeky – a ještě než se jím nechal ukolébat do spánku, přemýšlel o tom, jak by asi nazval pocit, který ho intenzívně naplňoval ve chvíli, kdy ho Lois objala a usnula jako děcko. Jistě pro něj existují různá jména – mír, klid, naplnění. Ale Ralf si uvědomoval, že jde o jednu z oněch vzácných, věcí, jež jsou sice obecně známé, avšak nepojmenovatelné: o určitou strukturu, auru, či snad celou rovinu existence. Má hladkou, sivorudou barvu odpočinku; je to ticho, následující po vykonání nějakého namáhavého, avšak nezbytného úkolu.

Další poryv větru, přinášející s sebou také tichou ozvěnu houkajících sirén, už Ralf neslyšel. Spal. Jednu chvíli se mu zdálo, že musí vstát a jít na záchod, ale to možná ani nebyl sen. Pak se mu zase zdálo, že se s Lois pomalu a krásně milují – a ani to možná nebyl sen. A jestli se mu ve chvíli probuzení zdály ještě nějaké jiné sny, zapomněl je. Tentokrát se ovšem neprobudili už ve tři nebo čtyři hodiny ráno. Spali až do sedmé hodiny sobotního večera, tedy plných dvaadvacet hodin.

Snídani Lois připravovala při zapadajícím slunci. Ralf se mezitím marně snažil ovládnout a rozhybat ten zvláštní sval někde uvnitř hlavy – pokoušel se dosáhnout toho lupnutí či bliknutí, jež jim umožňovalo vystoupit na vyšší úroveň. Ani Lois se to nepodařilo, i když Ralf by přísahal, že na malou chvíli zprůhledněla, že skrze ni viděl na sporák.

„Taky dobře,“ řekla a prostřela na stůl.

„Nejspíš ano,“ souhlasil Ralf – ale stejně v něm pořád přetrvával pocit, jaký by plným právem mohl mít, kdyby místo prstenu, který vzali Atropovi, ztratil svůj prsten od Carolyn.

Jako kdyby se mu nějakým kouzlem vytratil ze života nějaký malý, ale důležitý předmět.

* * *

Po dalších dvou nocích vydatného a nepřerušovaného spánku jim začaly blednout aury. Do týdne zmizely úplně, a Ralf dokonce začal přemítat, zda to všechno nebyl jen nějaký podivný sen. Jistěže věděl, že to žádný sen nebyl – ale přesto tomu stále obtížněji věřil. Ovšem, mezi zápěstím a loktem má na pravé paži nějakou jizvu, jenomže tu tam může mít už od nepaměti; možná si ji způsobil někdy dávno – v letech, kdy ještě neměl ve vlasech jedinou šedinu, a kdy byl z hloubi duše přesvědčen o tom, že stáří je jen nějaký mýtus, sen, nebo věc vyhrazená pro lidi, kteří nejsou tak výjimeční jako on.

EPILOG

Jak se natahují hodiny smrti (II)

Když se ohlédnu, vidím ho za sebou
proto kupředu, neboť někdo v lese
může v noci zaslechnout zvuk blížících se kročejů,
zastaví se a zaposlouchá; místo ticha
uslyší nějaké stvoření, snažící se být potichu.
Co mu zbývá jiného, než utíkat? Rozběhne se naslepo
pěšinou, větvičky šlehají do obličeje;
ten druhý se přibližuje – a přitom ani nespěchá,
ani se nezadýchá – pohrává si s kořistí.
STEPHEN DOBYNS:
„Pronásledování“

Kdybych měl křídla, celou bych tě obletěl;
kdybych měl peníze, koupil bych ti třeba město;
kdybych měl sílu, možná bych tě přetrhнул,
kdybych měl lucernu, posvětil bych ti na cestu,
kdybych měl lucernu, posvětil bych ti na cestu.
MICHAEL MCDERMOTT:
„Lucerna“

Druhého ledna roku 1994 se Lois Chasseová stala Lois Robertsovou. K oltáři ji přivedl její syn Harold. Haroldova manželka se obřadu nezúčastnila; zůstala v Bangoru – údajně kvůli bronchitidě, což Ralf považoval za poměrně neoriginální výmluvu. Nechal si své podezření pro sebe, ale neúčast Jane Chasseové ho ani zdaleka nerozladila. Svědkem ženicha byl detektiv John Leydecker, který měl sice pravou ruku pořád ještě v sádře, ale jinak ho výbuch, kdyby ho byl ovšem téměř nezabil, nijak nepoznamenal. Čtyři dny byl v bezvědomí, ale i tak mohl mluvit o štěstí, protože mimo státního policisty, který stál ve

chvíli výbuchu vedle něj, přišlo o život šest dalších policistů, z nichž dva patřili do Leydeckerem osobně sestaveného týmu.

Nevěště šla za svědka její přítelkyně Simone Castonguayová a přípitek na svatební hostině pronesl člověk jménem Joe Wyzer. Po něm pronesl poněkud zmatený, avšak srdečný přípitek Trigger Vachon; zakončil ho přáním, aby „tihle dva lidi žili do stovky, a nikdy je netrápilo ani revma, ani zácpa!“

Když Ralf s Lois opouštěli svatební hostinu, měli ještě vlasy plné rýže; házeli ji po nich hlavně Faye Chapin a zbytek páprdů z Harris Avenue. Vstříc jim teď přicházel stařík s knížkou v ruce a svatozáří rozčuchaných bílých vlasů kolem hlavy. Na tváři měl široký úsměv

„Blahopřeji, Ralfe,“ řekl. „Blahopřeji, Lois.“

„Děkujeme, Dorranci,“ řekl Ralf.

„Chyběl's nám,“ řekla Lois. „Cožpak jsi nedostal pozvánku? Faye říkal, že ti ji osobně předá.“

„Jo, dal mi ji. Ano, jistě – ale já na takové podniky nechodím, když se konají někde uvnitř. Je na nich vždycky mačkanice. A pohřby bývají ještě horší. Tohle je pro vás. Nezabalil jsem to, protože mě trápí artritida.“

Ralf převzal dárek. Byla to kniha básní s názvem *Šelmy se sbíhají*. Jméno básníka – Stephen Dobyns – ho trochu zarazilo, ale vlastně ani nevěděl proč.

„Díky,“ řekl Dorrancemu.

„Není sice tak dobrá, jako některé z jeho pozdějších děl, ale je docela slušná. Dobyns je vůbec slušný autor.“

„Budeme si je navzájem předčítat na svatební cestě,“ řekla Lois.

„To je dobrá příležitost pro čtení básní,“ řekl Dorrance. „Možná úplně nejlepší. Určitě budete spolu velice šťastni.“

Chystal se k odchodu, ale pak se zarazil.

„Udělalí jste úžasnou věc. Dlouhověcí jsou velice potěšeni.“

Odkráčel.

Lois pohlédla na Ralfa. „O čem to mluvil? Chápeš to?“

Ralf zavrtěl hlavou. Nic mu to neříkalo, i když měl pocit, že by mělo. Jizva na předloktí ho začala svědit, jako občas při změně počasí.

„Dlouhověcí,“ pronesla zadumaně. „Možná tím myslel nás, Ralfe – mezi nejmladší koneckonců nepatříme, ne?“

„Možná to nějak tak myslel,“ souhlasil s ní Ralf – ale něco hluboko uvnitř mu říkalo, že to je úplně jinak... a podle pohledu v Loisiých očích usoudil, že i ona to tuší.

* * *

Téhož dne, a navíc zhruba v době, kdy si Ralf s Lois říkali svoje ano, kráčel jeden místní opilec se zářivě zelenou aurou – mimochodem skutečně měl v Dexteru strýce, ten ovšem v posledních nejméně pěti letech ke svému štěstí neměl ani potuchy, kde se jeho nezdárný synovec potlouká – parkem Strawford, zakrýváje si oči před sluncem, odrážejícím se od čerstvě napadlého sněhu. Byl na obvyklé výpravě za vratnými láhvemi a plechovkami. Kdyby jich našel tolik, aby stačily na placatci whisky, bylo by to sice vynikající, ale stačila by i jen sedmička portského.

Nedaleko toaletní budky s označením MUŽI spatřil na sněhu třpytící se kousek nějakého kovu. Nejspíš to bude odraz slunce na korunce od pivní láhve, ale takové věci je třeba prověřovat. Taky by to mohl být desetník...

„Svatá dobroto!“ zařval a vrhl se po snubním prstenu záhadně ležícím ne pod sněhem, nýbrž na něm. Byl široký a téměř určitě zlatý. Naklonil ho, aby viděl na rytinu uvnitř: HD-ED 5-8-87.

Placatice? Sedmička? Za tenhle poklad bude víc. Mnohem víc. Možná bude placatic na celý týden.

Opilec ve spěchu přecházel křižovatku ulic Witcham a Jackson, kde Ralf Roberts jednou málem omdlel, a vůbec si přitom nevšiml příjíždějícího městského autobusu. Řidič ho sice spatřil včas a šlápl na brzdy, ale autobus sklouzl po náledí.

Opilec se nikdy nedozvěděl, co ho srazilo. Propadl se do temnoty, která čeká na každého z nás. Prsten se skutálel k obrubníku a propadl mříží do kanálu, kde zůstal dlouho, velice dlouho. Ale ne navždy. V Derry se totiž předměty, které se dostanou do kanalizačního systému, vždycky zase nějakým způsobem – a často dost nepříjemným – vynoří.

* * *

Ralf a Lois byli celkem šťastni.

Vlastně ani nešlo o to, zda byli či nebyli šťastni: problém spočíval především vtom, že ve světě Smrtných je život opravdu velice nudný – v tom měli bezesporu Klotho a Lachesis pravdu.

Nějakou dobu však byli skutečně velice šťastni. Ani jeden z nich by sice netvrdil, že jde o nejšťastnější léta jejich života – už jenom proto, že oba vzpomínali na své první partnery v manželství s láskou a něhou. V hloubi srdcí se však za šťastné považovali. Ralf si nebyl příliš jist, zda právě podzimní láska přináší životu nejvíc požitků, každopádně ale přináší nejvíc něhy a naplnění.

Naše Lois, říkával občas se smíchem. Lois předstírala, že ji to zlobí, ale skutečně jen předstírala – viděla přece výraz, jaký přítom vždycky měl v očích.

O jejich prvních společných vánocích (nastěhovali se do Loisina útulného domku; jeho bílého slona nabídli k prodeji) mu Lois dala pod stromeček štěňátko špice. „Líbí se ti?“ ptala se úzkostně. „Málem jsem ji nekoupila, protože se říká, že zvířátka se nemají *nikdy* dávat jako dárky. Jenomže byla za tím výkladem tak rozkošná... a připadala mi tak smutná... jestli se ti nelíbí, nebo kdyby ses po zbytek zimy nechtěl věnovat výchově štěňátka, tak mi to klidně řekni. Určitě by se našel někdo...“

„Lois,“ řekl a zvedl přítom obočí způsobem, který – jak doufal – měl připomínat obzvláště ironické McGovernovo gesto, „plácáš nemsyly.“

„Opravdu?“

„Opravdu. Tak se chováš vždycky, když jsi nervózní; jenomže právě teď vůbec nemáš proč. Už jsem si ji zamiloval.“ A nijak nepřeháněl – téměř na první pohled se mu ta strakatá čubička líbila.

„Jak jí budeme říkat?“ zeptala se Lois. „Napadá tě nějaké jméno?“

„No jistě,“ řekl Ralf „Rozálie.“

* * *

Příští čtyři roky byly celkem šťastné i pro Helenu a Natálii. Někdy čas bydlely skromně na východním okraji města, protože musely

vyjít s Heleniným knihovnickým platem. Domek kousek od bývalého Ralfova domu sice Helena prodala, všechny peníze však pohltily platby různých účtů. Pak ale Heleně v červnu roku 1994 neočekávaně spadl do klína balík peněz od pojišťovny... hlavně přičiněním Johna Leydeckera.

Pojišťovna jí zpočátku odmítala vyplatit Edovu životní pojistku; tvrdila, že spáchal sebevraždu. Po různých interních tahanicích jí pak nabídla značně vysoké odstupné. Vedení pojišťovny k tomu přiměl pokerový spoluhráč Johna Leydeckera jménem Howard Hayman. Když tento šikovný advokát zrovna nemastil lícový, tažený nebo tříkartový poker, bavil se ždímáním pojišťoven.

Leydecker se setkal s Helenou v únoru roku 1994 u Ralfa a Lois, okamžitě se do ní zamiloval („nebyla to tak úplně zrovna láska,“ řekl Ralfovi a Lois později, „ale když se zase vezme v úvahu, jak se pak věci vyvrbily, tak možná vlastně byla“), a představil ji Haymanovi, protože byl přesvědčen, že se ji pojišťovna snaží podvést. „Byl to šílenec, ne sebevrah,“ říkal Leydecker, a ještě dlouho poté, co ho Helena vyprovodila ze dveří, na svém tvrzení trval.

Poté, co Howard Hayman pojišťovně pohrozil procesem, v němž ji předvede jako hydry okrádající vdovy a sirotky, přišel Heleně šek na sedmdesát tisíc dolarů. Koncem podzimu téhož roku koupila za tyto peníze domek na Harris Avenue, jen kousek od svého bývalého, a přímo naproti domu Harriet Benninganové.

„Nikdy jsem se v tom předchozím bytě necítila skutečně šťastná,“ svěřila se jednoho listopadového dne Lois. Vracely se právě z parku, s napůl spící Natálií ve sportovním kočárku. Děvčátko mělo na hlavě naražený lyžařský kulich, který jí upletla Lois. „Pořád se mi zdálo, že bydlím tady, na Harris Avenue. Není to zvláštní?“

„Já si myslím, že sny bývají vždycky trochu zvláštní,“ odpověděla Lois.

Helena a John Leydecker spolu sice přes léto chodili, ale ani Ralf, ani Lois nebyli zvlášť překvapeni, když jejich vztah někdy začátkem září náhle skončil; zrovna tak nebyli nijak zvlášť překvapeni, když Helena začala na svých ke krku upnutých knihovnických blůzkách nosit připnutý nenápadný růžový trojúhelník – symbol obětí diskrimi-

nace. Nepřekvapilo je to možná proto, že za svůj dlouhý život byli už nejméně jednou svědky téměř všeho – nebo možná proto, že pořád ještě dokázali občas zahlédnout aury, obklopující věci a postavy, a vytvářející cosi jako zářivý průzor do tajného města ukrytých významů, skrývaných motivů a zamaskovaných činů.

* * *

Poté, co se Helena přistěhovala zpátky na Harris Avenue, se Ralf a Lois často a s ohromným potěšením starali o Natálii. Takovou holčičku by si přáli mít, kdyby se bývali vzali před třiceti lety I ty nejmrazivější pošmourné zimní dny rozehrála a prosvětčila buclatá postavička Natálie, připomínající ve své růžové vatované kombinéze, s palčáky visícími z rukávů, zmenšenou verzi maskota továrny na pneumatiky „Nazdav, Varfe! Nazdav, Vois! Dá du da dáštev!“

V červnu roku 1995 si Helena koupila renovované Volvo. Na zadní nárazník si dala samolepku s textem ŽENA POTŘEBUJE MUŽE JAKO RYBA KOLOBĚŽKU. Ani to Ralfa nijak zvlášť nepřekvapilo – ale kdykoliv ten nápis zahlédl, stejně trochu posmutněl. Občas ho napadlo, že ten nepřilíši vtipný slogan možná shrnuje všechno negativní, co Ed své bývalé ženě odkázal. Vždycky musel myslet na to, jak vypadal Ed toho dne, kdy se k němu vydal z Renety, aby s ním promluvil. Jak ve vodní mlze ze zavražovače seděl do půl těla svlečený v lehátku. Jak měl na brýlích kapku krve. Jak se předklonil, vážně na Ralfa pohlédl a řekl, že když blbost překročí určitou hranici, nedá se už tolerovat.

A pak se začaly dít věci, říkal si Ralf občas. Ale jaké, na to si už nevzpomínal – a to bylo nejspíš taky dobře. Ani ta mezera v paměti (pokud to vůbec byla mezera) nezměnila nic na jeho přesvědčení, že Helena byla nějakým neférovým způsobem podvedena... že aniž by si to uvědomila, nalepila se na ni zlý osud.

* * *

Asi měsíc poté, co si Helena koupila auto, prodělal Faye Chapin při sestavování pavouka nasazených účastníků podzimního šachového turnaje Klasik ranvej 3 srdeční záchvat. Byl převezen do městské ne-

mocnice, kde o sedm hodin později zemřel. Ralf ho těsně před jeho koncem navštívil, a když spatřil na dveřích pokoje číslo 315, probleskl jím silný pocit čehosi již viděného. Zprvu si pomyslel, že má ten zvláštní pocit nejspíš proto, že o kousek dál v chodbě skončila svůj život Carolyn; pak si ale vzpomněl, že právě v tomhle pokoji zemřel Jimmy V. Navštívili ho s Lois těsně před smrtí – a Ralf měl dojem, že Jimmy je tenkrát oba poznal, i když tím už si nebyl tak docela jist; vzpomínky z doby, kdy se sblížil s Lois, měl totiž v hlavě nějak pomíchané a zamlžené. Za to může částečně jeho zamilovanost a částečně také jeho věk, ale hlavně asi ta nespavost; pár měsíců po Carolynině smrti ho dost trápila, i když nakonec ustoupila sama od sebe – jak to konečně u takových záležitostí v životě někdy bývá. Ale stejně měl neurčitý pocit, že v tomhle pokoji se také stalo něco

(/dobrý den ženo dobrý den muži už jsme na vás čekali/)

naprosto zvláštního. Když uchopil Fayeovu vyschlou, bezvládnou ruku a usmál se mu do vyděšených a zmatených očí, napadla ho podivná myšlenka: *Stojí támhle v rohu a pozorují nás.*

Ohlédl se. V rohu nikdo pochopitelně nestál – i když na chvíli... jen na chvíli...

* * *

Život v letech mezi roky 1993 a 1998 probíhal nevzrušeně, jak tomu konečně v městech jako Derry obvykle bývá: z dubnových poupat se stávalo říjnové padající listí; v polovině prosince se nakupovaly vánoční stromky, a ty se pak v lednu smutně válely na zadních dvorcích domů. Rodily se děti, umírali staří lidé. A někdy umírali i mladí lidé. Čas prostě plynul dle zavedených pravidel.

Počátkem podzimu v roce 1996 začal být Ralf přesvědčený, že má rakovinu střev. Ve stolici se mu objevovalo stále více krve, a když se konečně rozhodl zajít k doktoru Pickardovi (vítanému nástupci doktora Litchfielda), učinil tak s jasnou představou hrozby nemocničních lůžek a chemoterapie. Jenomže se ukázalo, že nejde o rakovinu, nýbrž hemeroidy. Doktor Pickard napsal Ralfovi předpis na čípky, s nímž Ralf zašel do lékárny Pomocná ruka. Joe Wyzer recept přečetl a poba-

veně se na Ralfa uškubl. „Chut’ovka,“ řekl, „ale pořád lepší než rakovina střev, nemyslíte?“

„Na rakovinu střev jsem nepomyslel ani ve snu,“ odpověděl Ralf odměřeně.

Jednoho zimního dne v roce 1997 si Lois vzala do hlavy, že sjede svůj oblíbený kopeček v parku Strawford na Natáliiných bobech z umělé hmoty, na takovém tom červeném létajícím talíři. Frčela s kopce „rychlejc než namydlenej blesk“ (to bylo oblíbené rčení Dona Veasieho, který toho dne celou akci náhodou sledoval) a narazila do boku toaletní budky s označením ŽENY. Vymkla si kotník a pohmoždila záda. Ralf – uvědomoval si, že se to nehodí, a že je to přinejmenším neslušné a kruté – se skoro celou cestu na pohotovost musel hlasitě chechtat. Nedokázal se ovládnout tím spíš, že ani Lois – i přes svoje bolestivé zranění – neudržela smích. Chechtal se, až mu tekly slzy po tvářích a měl pocit, že ho snad raní mrtvice. Byl na ni totiž pohled k nezaplacení – řítila se s kopce, točila se na tom plastickém pekáči s nohama zkříženýma jako jogín ze špatného televizního seriálu, a tu budku pak málem převrhla – prostě *naše Lois*. Do jara byla úplně v pořádku, i když za deštivých dní ji kotník trochu pobolíval; hlavně ji ale štvál Don Veazie, který se jí při žádném setkání neopomenul zepat, do kolika kadibudek v poslední době nabourala.

* * *

Život prostě líně plynul – dalo by se říci, že všechno klapalo, jak mělo. Ralf udržoval přátelské styky s Joem Wyzerem a Johnem Leydeckerem, ale nejlepší přítelkyní mu v těch letech byla jeho žena. Trávili skoro veškerý čas spolu, neměli před sebou žádná tajemství a hádali se jen velice zřídkakdy, takže by se dalo klidně říci, že se vlastně nehádali vůbec. Měl také Rozálii, houpací křeslo, které kdysi patřilo panu Chasseovi, a téměř denně je navštěvovala Natálie (už jim místo Valf a Vois říkala Ralf a Lois – což ani jeden z nich nepovažoval za změnu k lepšímu). A byl zdravý, což bylo asi nejdůležitější ze všeho. Prostě život plný malých potěšení i protivenství světa Smrtných. V takovém klidu žil Ralf až do poloviny roku 1998 – kdy se jednoho

rána probudil, pohlédl na digitální budík na nočním stolku a spatřil, že je pět hodin a čtyřicet devět minut.

Tiše ležel vedle Lois; nechtěl vstávat, aby ji nerušil; přemítal, co ho asi probudilo.

Vždyť ty to přece víš, Ralfe.

Ne, nevím.

Ale ano. Poslouchej.

A tak poslouchal. Poslouchal pozorně. A po chvíli to začal ve stěnách slyšet: tiché, měkké tikání hodin smrti.

* * *

Následujícího jitra se Ralf vzbudil v 5:47, o den později už v 5:44. Minutu po minutě se mu spánek zkracoval, stejně jako zima pomalu uvolňovala své sevření a vyklízela pozice jaru. V květnu už slyšel tikání těch hodin smrti všude kolem, ale současně si uvědomoval, že vlastně vychází z jediného bodu a jen se umísťuje jinam – stejně jako dokáže dobrý břichomluvec umístit svůj hlas kam potřebuje. Předtím – poprvé – vycházelo z Carolyn. A teď vychází z něj.

Nepocíťoval nic z té hrůzy, jež se ho zmocnila, když dospěl k přesvědčení, že má rakovinu střev. Nepochoval ani nic z onoho zoufalství, na které si už jen značně mlhavě vzpomínal ze svého předešlého kola boje s nespavostí. Snadněji se unavoval, hůře se soustřeďoval a zapomínal i na nejprostší záležitosti; ale přijímal to všechno s klidem.

„Spíš dobře, Ralfe?“ zeptala se Lois jednoho dne. „Začínají se ti dělat kruhy pod očima.“

„To z toho fetu, který si píchám,“ řekl Ralf.

„Moc srandovní, šašku jeden starej.“

Vzal ji do náruče a dal jí pusku. „Nedělej si o mě starost, zlato – naspím toho dost.“

O týden později se probudil ve 4:02 s palčivým bodáním v pravé paži, perfektně synchronizovaným s tikáním těch hodin smrti – kterým pochopitelně je pouze a jen tlukot jeho vlastního srdce. Ale tahle nová věc přece není nijak spojena se srdcem – spíš má pocit, jako kdyby měl do pokožky pravého předloktí všitý nějaký odporový drát.

To ta jizva, pomyslel si, a pak: Ne, ten slib. Blíží se čas splnit slib.

Jaký slib, Ralfe? Jaký slib?

Neví.

* * *

Jednoho dne počátkem června se u nich krátce zastavily Helena s Natálií, aby jim vyprávěly o výletu do Bostonu, který podnikly s „tetou Melánií“ – pokladní z banky, s níž se Helena úzce spřátelila. Helena a Melánie šly na nějaký sjezd feministek, Natálie se v pečovatelském středisku zatím skamarádila snad s miliónem dětí, a teta Melánie pak jela na nějaký další feministický sraz do New Yorku nebo Washingtonu. Helena zůstala s Natálií ještě pár dní v Bostonu, aby si prohlédly město.

„Šly jsme do kina, na kreslený film,“ řekla Natálie. „Bylo to o zvířátkách v lese. A ta zvířátka mluvila!“ Poslední slovo vyslovila s jakousi shakespearovskou patetičností.

„Filmy, kde mluví zvířátka, jsou hezké, vid’?“ zeptala se Lois.

„Ano! A taky jsem dostala tyhle nové šaty!“

„Jsou moc hezké, sluší ti,“ řekla Lois.

Helena si prohlížela Ralfa. „Netrápí tě nějaká nemoc, starý brachu? Jsi celý bledý a vůbec nemluvíš.“

„Nikdy jsem nebyl zdravější,“ řekl. „Jen jsem si říkal, jak vám to v těch kšiltovkách oběma sluší. Koupily jste je na stadiónu Fenway Park?“

Obě měly na hlavách kšiltovky se znakem bostonského baseballového klubu Red Sox. Na východním pobřeží je nosilo hodně lidí („je jich jako psích hovínek“, řekla by Lois), ale když je teď viděl na hlavách právě těchto dvou osob, budil v něm ten pohled jakousi zvláštní ozvěnu... a byl nějak spojen s určitým obrazem, i když ani v nejmenším nechápal proč právě s ním: na tom obraze se totiž objevovalo prostranství před Renetou.

Helena si mezitím kšiltovku sundala a teď si ji prohlížela. „Ano,“ řekla. „Šly jsme se podívat na zápas, ale vydržely jsme tam jen na tři směny. Chlapi napalující míčky, chlapi chytající míčky. Asi na to už nemám trpělivost... ale ty kšiltovky se nám líbí moc, vid’ Natálie?“

„Ano!“ souhlasilo děvče nadšeně; a když se Ralf druhý den ráno probudil ve 4:01, opět cítil v paži bodavou horkost a hodiny smrti tentokrát jako kdyby přímo šeptaly – navíc takovým zvláštním, cizím hlasem – znovu a znovu jediné jméno: *Atropos... Atropos... Atropos.*

To jméno znám.

Opravdu, Ralfe?

Ano, to byl přece ten, co měl rezavý skalpel... Odporné zaměstnání; říkal mi Souško a chtěl něco... něco mně vzal...

Vzal co, Ralfe?

Už si začínal na takové tiché diskuse zvykat; přicházely k němu prostřednictvím nějaké duševní rozhlasové vlny, na pirátské frekvenci provozované pouze časně zrána, kdy ležel beze spánku vedle své ženy a čekal na rozednění.

Co vzal? Nevzpomeneš si?

Ani už nečekal, že si vzpomene; většina otázek, jež mu kladl ten hlas, sice zůstávala nezodpovězená, tentokrát se však nad očekávání odpověď vynořila.

No přece klobouk Billa McGoverna. Atropos sebral Billovi klobouk, a když jsem ho jednou rozčlílil, tak z něj vykousnul kousek okraje.

Kdo je to? Kdo je Atropos?

Tím si nebyl jist. Věděl jen to, že Atropos má nějakou spojitost s Helenou, teď pyšnou majitelkou kšiltovky s emblémem Red Sox, a že má rezavý skalpel.

Už brzy, pomyslel si Ralf Roberts, jak tam ležel v temnotě a naslouchal tomu tichému, vytrvalému tikání hodin smrti ve stěnách. *Už brzy to budu vědět.*

* * *

Během třetího týdne onoho parného června začal Ralf Roberts opět vidět aury.

* * *

Jak se červen přehoupl do července, začalo se Ralfovi stávat, že se často naprosto bezdůvodně a zničehonic rozbřečel. Bylo to zvláštní –

necítil přitom žádnou depresi nebo nespokojenost. Prostě se jen tak na něco zadíval – třeba jen na osamělého ptáka, brázdícího nebe – a okamžitě se rozlítostnil.

Už je skoro po všem, řekl ten hlas uvnitř. Nepatřil teď ani Carolyn, ani Billovi, dokonce ani jeho vlastnímu, mladšímu já; už to byl nějaký úplně samostatný hlas – hlas sice cizince, ale ne nutně nepřítele. *Proto cítíš smutek, Ralfe. Ale je přece úplně normální cítit smutek, když věci začínají dobíhat do konce.*

Ani zdaleka není po všem! odporoval tomu hlasu. Proč by taky mělo? Při poslední prohlídce mi přece doktor Pickard řekl, že jsem zdravý jako řípa! Jsem v pohodě! Nikdy jsem nebyl v lepší pohodě!

Ten hlas uvnitř odpověděl velikým tichem. Ale bylo to *vědoucí* ticho.

* * *

„Tak dobře,“ řekl Ralf nahlas jednoho horkého odpoledne koncem července. Seděl na lavičce nedaleko místa, kde stával do roku 1985 – než ho smetl prudký orkán – městský vodojem. U úpatí kopce, poblíž pítka pro ptáky, si nějaký mladík (asi skutečně zanícený pozorovatel života ptáků, soudě dle triedru na krku a stohu knížek na trávě vedle něj) pilně dělal poznámky do velkého sešitu.

„Dobře, tak mi tedy řekni, proč už je skoro po všem. Vysvětli mi proč.“

Okamžitě odpovědi se mu nedostalo; to ale vůbec nevadí – Ralf byl ochoten čekat. Chvilí mu trvalo, než sem došel, protože den byl parný a on cítil únavu. Budil se teď každé ráno kolem půl čtvrté. Zase začal chodit na dlouhé procházky – ne však v naději, že se mu pak podaří lépe nebo déle spát; spíš vykonával jakési poutní obchůzky: naposledy navštěvoval všechna svá oblíbená místa v Derry. Loučil se.

Protože přichází čas plnit sliby, odpověděl ten hlas, a z předloktí mu opět začala vystřelovat bodavá horkost. Splnit ten, který byl dán tobě, i ten, který jsi na oplátku dal ty.

„Jaký to byl slib?“ zeptal se zoufale. „Jestliže jsem něco slíbil, proč si kruci nedokážu vzpomenout, co to bylo?“

Zanícený pozorovatel ptáků to zaslechl a pohlédl jeho směrem. Spatřil muže sedícího na parkové lavičce a nepochybně vedoucího hovor sám se sebou. Zanícený pozorovatel ptáků znechuceně svěsil koutky úst a pomyslel si, Jen doufám, že umřu dřív, než stačím takhle zestárnout. To teda fakt. Opět se otočil k pítku a pokračoval v pozorování.

Někde hluboko v hlavě Ralf náhle opět ucítil to lupnutí – a přestože se na lavičce ani nepohnul, cítil, jak je unášen velkou rychlostí někam nahoru... mnohem rychleji a mnohem výš, než kdykoliv předtím.

Ale vůbec ne, řekl ten hlas. Kdysi jsi byl mnohem výš, než teď, Ralfe – a Lois také. Ale tam se také dostaneš. Už brzy.

Pozorovatel ptáků, obalený aurou utkanou z nádherně zářivé zlaté příze, se opatrně ohlédl; nejspíš se chtěl přesvědčit, zda se ten senilní stařec z lavičky k němu neplíží s nějakým tupým předmětem v ruce. Spatřil něco, z čeho mu poklesla čelist a oči málem vypadly z důlků. Ralf uviděl, jak se v jeho auře náhle začaly míhat tmavomodré šipky; uvědomil si, že tak vypadá šok.

Co se to s ním děje? Co asi vidí?

Tak to ale není. Nejde přece o to, co ten mladík *vidí*, nýbrž naopak *co nevidí*. A nevidí Ralfa, protože ten je teď tak vysoko, že zmizel z úrovně Smrtných – stal se vizuálním ekvivalentem písknutí na ultrazvukovou píštku na psa.

Kdyby tady teď byli, určitě bych je viděl.

Koho, Ralfe? Kdo kdyby tu byl?

Klotho. Lachesis. A Atropos.

A najednou se mu v mysli začal celý ten obrazec dávat dohromady – jako skládanka, která původně vypadala mnohem komplikovanější, než ve skutečnosti nakonec byla.

Ralf, šeptem: („Ach, bože můj. Ach, bože můj. Ach, bože můj.“)

* * *

O šest dní později se Ralf probudil ve čtvrt na čtyři ráno; uvědomil si, že nastal čas, aby splnil svůj slib.

* * *

„Asi si dojdu nahoru do Renety pro nějaký cuc na špejli,“ řekl Ralf. Bylo už skoro deset hodin. Srdce mu prudce bušilo a pod hrůzným tlakem onoho nepřestávajícího tikání vůbec nebyl schopen udržet myšlenky pohromadě. Nic mraženého by teď nedokázal ani polknout, ale šlo jen o záminku, jak se vydat do Renety; byl první týden srpna a dle předpovědi počasí se odpoledne očekávaly teploty nad třicet stupňů, s možností podvečerních bouřek.

Ralf si pomyslel, že s podvečerními bouřkami si už starost dělat nemusí.

Na rozprostřených novinách poblíž kuchyňských dveří stála knihovnička. Lois ji natírala na sytě červený odstín. Teď vstala, dala si ruce za záda a začala se protahovat. Ralf slyšel, jak jí lupe v zádech. „Půjdu s tebou. Jestli se na chvíli nevyvětrám, bude mě z těch výparů večer bolet hlava. Stejně nechápu, proč jsem si vybrala pro natírání zrovna takhle parný den.“

Jít teď k Renetě v doprovodu Lois, to by byla poslední věc na světě, kterou by si Ralf přál. „Nemusíš se mnou chodit, zlato; přinesu ti tu kokosovou zmrzlinu, co máš tak ráda. Nechtěl jsem brát s sebou ani Rozálii, když je tak dusno. Zajdi si zatím sednout do stínu na zadní verandu – co ty na to?“

„Každá zmrzlina, kterou bys dneska chtěl donést z krámu, by se ti desetkrát roztekla, než bys s ní přišel,“ řekla. „Chvíli na mě počkej, půjdeme spolu, dokud je ještě stín na téhle straně...“

Odmícela se. Z obličeje jí zmizel úsměv. Místo něj nastoupilo rozladění, a šedý odstín její aury – jen nepatrně tmavší po všech těch letech, kdy ji Ralf neviděl – prozářily červenorůžové vířící vločky.

„Co se děje, Ralfe? Co hodláš podniknout – myslím doopravdy?“

„Nic,“ řekl, ale jizva v předloktí mu žhnula a tikání těch hodin smrti přicházelo odevšad – nesnesitelně hlasitě a odevšad. Připomínalo mu, že termín je třeba dodržet. Že slib je třeba splnit.

„Ale děje, a to už nejméně dva nebo tři měsíce, možná i déle. Já jsem asi blázen – už dávno vím, že něco není v pořádku, ale nedokáži se tomu postavit čelem. Protože mám strach. A oprávněně, vid’? Že je to tak?“

„Lois...“

Náhle k němu vykročila – rychle, téměř se k němu vrhla. Než stačil jakkoliv reagovat, chytila jeho pravou ruku a upřeně se mu zadívala na předloktí.

Jizva žhnula světle červenou září.

Ralf na krátký okamžik doufal, že to je jen součást záře aury, a že Lois ji neuvidí. Vzhlédla, oči plné hrůzy. Hrůzy... a ještě něčeho dalšího. Ralf si pomyslel, že to něco další je poznání.

„Ach, bože můj,“ zašeptala. „To ti muži z parku. S těmi legračními jmény... Klothes a Laches, nebo tak nějak... a jeden z nich tě říznul. Ach, Ralfe, ach, bože můj, *čím tě pověřili, co musíš udělat?*“

„Klid, Lois, nerozčiluj se...“

„Neopovažuj se mi říkat, abych se nerozčilovala!“ zaječela mu přímo do obličeje. „Ani se neopovažuj! Ani se NEOPOVAŽUJ!“

Pospěš si, zašeptal ten hlas. Teď není čas na hádky, už se to začalo dít – a ty hodiny smrti, které slyšíš, možná netikají jen pro tebe.

„Musím už jít.“ Otočil se a klopýtal ke dveřím. Ve svém vzrušení nezaznamenal jistou – tak říkajíc holmesovskou – okolnost, patřící k této scéně: psa, který měl zaštěkat; psa, který *vždy* začal nesouhlasně štěkat, kdykoliv někdo v domě zvýšil hlas. Teď ale neštěkal. Rozálie nebyla na svém obvyklém místě u dveří – a dveře byly dokořán.

Rozálie ovšem teď byla ta poslední věc, na kterou by Ralf pomyslel. Měl pocit, jako kdyby se mu nohy bořily až po kolena do bahna; bude mít co dělat, aby se dostal na verandu, už vůbec si nedovede představit, jak se asi doveče k Renetě. Srdce mu bušilo divoce a nepravidelně a oči ho pálily.

„Ne!“ zaječela Lois. „Ne, Ralfe, prosím! Prosím, neopouštěj mě!“

Rozběhla se za ním, sevřela mu paži. Pořád ještě držela v ruce štětec a na košili měla několik rudých kapek, které vypadaly jako krev. Plakala, a její zoufalý výraz mu trhal srdce. Takhle ji tu opustit nechtěl; nebyl si jist, zda ji vůbec *může* takhle opustit.

Otočil se a uchopil její ruce do svých. „Luis, já prostě musím odejít.“

„Nemohl jsi spát,“ blábolila, „věděla jsem to, a hned jsem taky věděla, že něco není v pořádku – ale to je jedno: můžeme utéct třeba

hned, můžeme odejít okamžitě, jen vezmeme Rozálii a zubní kartáčky, a půjdeme...“

Pevně jí stiskl ruce; zmlkla a pohlédla na něj vlhkýma očima. Rty se jí třáslly.

„Lois, poslouchej mě. Já to prostě musím udělat.“

„Už jsem ztratila Paula, to mám teď ztratit i tebe?“ vzlykala. „To nepřežiju! Ach, Ralfe, to přece nepřežiju!“

Ale přežiješ, pomyslel si. Smrtní jsou mnohem tvrdší, než se zdá. Musí být takoví.

Ralf cítil, jak mu po tvářích stékají slzy. Měl pocit, že za ně může spíš jeho únava, než žal. Kdyby jí alespoň byl schopen vysvětlit, že nemůže nic změnit, že mu naopak všechno jen ztěžuje...

Jizva na předloktí ho páčila jako nikdy, a pocit nemilosrdně pádícího času v něm přehlušoval všechny ostatní vjemy.

„Tak se mnou pojď alespoň kousek cesty, jestli chceš,“ řekl. „Třeba mi pomůžeš s tím, co musím udělat. Já ale už mám život za sebou, Lois, a nestěžuji si. Zato ona má ještě celý život před sebou – a já udělám všechno pro to, abych tomu darebákovi zabránil dostat ji jen proto, že nemá vyrovnaný účet se mnou.“

„Jaký darebák? Ralfe, pro smilování boží, o čem to tu mluvíš?“

„Mluvím o Natálii Deepneauové. Má dnes dopoledne zemřít – jenomže já jsem se rozhodl, že nedopustím, aby k tomu došlo.“

„Natálie? Ralfe, proč by někdo chtěl ublížit právě Natálii?“

Tvářila se teď velice zmateně, přesně jako *naše Lois*... ale není za tím přihlouplým zevnějškem něco jiného? Něco opatrnického a vypočítavého? Ralf měl dojem, že odpověď zní ano. Ralf měl dojem, že není ani zdaleka tak zmatená, jak předstírá. Billa McGovernova se jí tím předstíráním dařilo šálit řadu let – a nějaký čas vlastně i Ralfa – a tohle je možná jen další (a poměrně úspěšná) podoba stejné habadůry.

Jediné, o co jí teď jde, je zdržet ho. Má sice Natálii moc ráda, ale neexistuje pro ni něco jako problém volby mezi vlastním manželem a nějakým děvčetem ze sousedství. Nebere v úvahu ani věk, ani pravidla fair play. Ralf je její manžel – a to je opravdu jediné, na čem v tomto okamžiku Lois záleží.

„To na mě nezabírá,“ řekl jemně. Vyprostil se a opět vykročil ke dveřím. „Něco jsem slíbil, a už mám zpoždění.“

„Tak ten slib poruš!“ vykřikla, a míra hrůzy a vzteku v jejím hlase ho až ohromila. „Už se na ty záležitosti moc nepamatuji, ale jedno si pamatuji dobře: nechali jsme se zatáhnout do něčeho, co nás pak skoro zabilo, a navíc z důvodů, které jsme vůbec nepochopili. Proto ten slib poruš, Ralfe! Raději poruš slib, než abys mi zlomil srdce!“

„A co to dítě? Co Helena? Vždyť Natálie je přece všechno, co ta ženská má. Cožpak si Helena ode mne nezasluhuje něco lepšího, než jen porušený slib?“

„Nato kašlu, co ona si zasluhuje! Co si obě zasluhují!“ vykřikla. Pak se zklidnila. „Dobře, tak jinak. Co bude s námi, Ralfe? Copak na nás už nezáleží?“ Její oči – ty tmavé a výmluvné španělské oči – ho prosily Bude-li se do nich dívat příliš dlouho, snadno jim podlehne. Odvrátil pohled.

„Já ten slib splním, zlato. Natálii se musí dostat toho, co jsme my dva už vyčerpali – dalších sedmdesáti let života.“

Bezmocně na něj pohlédla, ale už se nepokoušela na něj dál naléhat. Místo toho se rozplakala. „Starý blázen!“ zašeptala. „Starý, tvrdohlavý blázen!“

„Ano, možná,“ řekl a zvedl jí bradu. „Možná jsem starý a tvrdohlavý blázen, ale dokáži držet slovo. Tak pojď se mnou. Budu rád.“

„Dobře, Ralfe,“ pronesla téměř neslyšně. Auru teď měla už úplně červenou. „Co se jí má stát?“

„Přejede ji zelená dodávka. Jestli nenastoupím na její místo, rozmašíruje ji na kusy... a Helena se na to bude dívat.“

* * *

Během cesty k Renetě (Lois se zpočátku opožďovala, když ale zjistila, že ho takovým průhledným trikem nijak nezdrží, zase s ním srovnala krok) jí Ralf pověděl něco víc. Trochu si vzpomínala, že byli pod nějakým vyvráceným stromem u dálniční přípojky, ale paměť jí – alespoň dnes dopoledne – přesvědčovala, že to byl jen nějaký sen. Ale Ralfovu konečnému účtování s Atropem tenkrát přítomná nebyla, proto jí teď o něm všechno řekl: vyprávěl jí o nahodilé smrti, kterou

Atropos naplánoval pro Natálii, pokud mu Ralf bude stát v cestě při uskutečňování jeho plánů. Řekl jí, jak si vynutil od Klotha a Lachese slib, že Atropos bude v tomto případě přehlasován a Natálie zachráněna.

„Mám dojem... že se o tom rozhodlo... někde až nahoře... v té šílené budově... té Věži... jak o ní pořád mluvili. Možná... možná až úplně nahoře.“ Namáhavě ze sebe vyrážel jednotlivá slova, srdce mu prudce bušilo a myslel jen na to, že si musí pospíšet; strach už ustoupil stranou.

Teď už viděl na prostranství před Renetou. Na zastávce autobusu o necelého půl bloku výše stála vzpřímeně, jako na vojenské přehlídce, paní Perrinová. Přes rameno jí visela nákupní taška. Poblíž sice byl stinný přístřešek, ale paní Perrinová jeho existenci ignorovala. I v oslepující záři slunce viděl, že její aura má stejný westpointský odstín šedi, jako onoho říjnového večera v roce 1993. Po Heleně a Natálii nebylo ani vidu ani slechu.

* * *

„Jistěže jsem ho znala,“ říká Esther Perrinová později reportérovi místního Zpravodaje. „Připadám vám snad nesvéprávná, mladý muži? Nebo senilní? Ralfa Robertse jsem znala nejméně dvacet let. Slušný člověk. Pochopitelně z trochu jiného těsta, než jeho žena Carolyn, ale velice slušný člověk. A řidiče té dodávky jsem také okamžitě poznala. Pete Sullivan mi nosil noviny šest let, a byla jsem s ním spokojená. Ten nový, ten Morrisonovic kluk, mi je háže buď na truhlíky s kytkami, nebo na střechu verandy. Pete jel se svojí matkou, a jak jsem slyšela, nemá ještě řidičák, jen průkaz z autoškoly. Jen doufám, že z toho nebude mít velkou polízanici, protože to vlastně ani nebyla jeho vina. Všechno jsem viděla na vlastní oči, a klidně to i odpřísáhnou.“

Vy si myslíte, že plácám páté přes deváté. Nesnažte se to popřít – umím vám číst v obličejích, jako kdyby to byly ty vaše noviny. Ale to nevadí – řekla jsem vám hlavně to, co jsem říct musela. Okamžitě jsem viděla, že to je Ralf – teď vám ale řeknu něco, co asi nepochopíte, i kdybyste to dal do toho vašeho příběhu... což ovšem nejspíš neuděláte. Vynořil se odnikud, aby to děvče zachránil.“

Ester Perrinová probodává uctivě mlčícího mladého reportéra podivuhodně pronikavým pohledem – tak by asi sběratel motýlů – po aplikování chloroformu – probodával špendlíkem svůj nejnovější úlovek.

„Nemyslím tím, že se vynořil jakoby odnikud, mladý muži, i když se klidně vsadím, že právě tohle otisknete.“

Nakloní se k reportérovi, nespouští z něj pohled, a ještě jednou to opakuje.

„Vynořil se odnikud, aby to děvče zachránil. Rozumíte? Odnikud.“

* * *

Druhý den byla zpráva o nehodě na titulní straně místního *Zpravodaje*. Barvitě líčení Ester Perrinové vydalo na samostatný sloupec a redakční fotograf Tom Matthews prosadil fotografii, na níž vypadala jako manželka Toma Joda z *Hroznů hněvu*. Titulek hlásal: „VYNOŘIL SE JAKOBY ODNIKUD,“ ŘÍKÁ OČITÁ SVĚDKYNĚ NEHODY.

Když ho četla, nebyla paní Perrinová ani trochu překvapena.

* * *

„Nakonec jsem prosadil, co jsem chtěl,“ řekl Ralf, „ale jen proto, že Klotho a Lachesis – a někdo na těch horních patrech, pro koho ti dva pracují – zoufale potřebovali zastavit Eda.“

„Horní patra? Jaká horní patra? A o jaké budově to mluvíš?“

„To je jedno. Už jsi na to zapomněla, ale i kdyby sis to vybavila, nic by se tím nezměnilo. Podstatné je to, že oni vůbec nechtěli Eda zastavit kvůli tomu, že by při pádu toho jeho letadla na Společenský dům zemřely tisíce lidí. Chtěli ho zastavit jen proto, že tam byla jedna jediná osoba, jejíž život bylo třeba za jakoukoliv cenu zachránit... tedy alespoň podle jejich názoru. Až když se mi podařilo vyložit jim, že já si svého člověka cením stejně, jak oni si cení svého, tak jsme se dohodli.“

„Pak tě řízli, vid'?' A pak jsi složil ten slib. Ten, co jsi o něm vždycky mluvil ze spaní.“

Vrhl na ni vyděšený pohled.

„Ano,“ řekl a otřel si čelo. „Nejspíš ano.“ Plíce jako kdyby měl plné olova. „Život za život, zněla ta dohoda – život Natálie výměnou za můj. A...“

/Hej! Nepokoušej se zdrhnout! Okamžitě toho nech, vořechu, nebo ti natrhnu prdel!/
/

Když uslyšel ten ječivý, panovačný a nějak děsivě povědomý hlas, který mimo něj neslyšel nikdo, Ralf sebou škulbl, odmlčel se a pohlédl na druhou stranu ulice.

„Ralfe, co se dě...“

„Pssst!“

Stáhl ji za živý plot před domem Applebaumů. Příšerně se zpotil; po celém těle mu stékal páchnoucí mastný pot, hustý jako motorový olej. Přímo cítil horkost krve ve svých žilách a na jazyku jako kdyby cítil pach vypálených pojistek.

Lois sledovala směr jeho pohledu. „Rozálie!“ vykřikla. „Rozálie, potvoro jedna! Co tady děláš?“

Strakatý špic na druhé straně ulice, kterého dala Ralfovi o jejich prvních společných vánocích, stál (spíš by se ale dalo říci, že se *hrbil*) na chodníku před domem, v němž bydlila Helena s Natálií, než Edovi přeskočilo. Poprvé od té doby, co ji mají, teď Lois jejich špic připomněl Rozálii číslo 1. Zdálo se, že Rozálie číslo 2 je tam sama, to ale nijak nemírnilo Loisino náhlé zděšení.

Ach, co jsem to jen provedla? pomyslela si. Co jsem to jen provedla?

„Rozálie!“ vykřikla. „Rozálie, okamžitě Pojd' ke mně!“

Bylo vidět, že fena ji nepochybně slyší – a přesto se nehýbala.

„Ralfe? Co se to tam děje?“

„Psssst,“ řekl znovu – a o kousek výš v ulici pak Lois spatřila výjev, který jí vyrazil dech. Pohašla její poslední naděje, že se to všechno děje jen v Ralfově hlavě, že to všechno jsou jen nějaké ozvěny toho, co prožili, protože jejich fena právě dostala společnost.

Se švihadlem přes ruku přicházela šestiletá Natálie Deepneauová a dívala se ulicí směrem k domu, v němž kdysi bydlela (aniž se na to pamatovala); dívala se směrem k trávníku, kde jednoho letního dne, ve

vzájemně se protínajících duhách vodní mlhy ze zavlažovače, seděl její do půl těla svlečený otec – nezařazený účastník jménem Ed Deepneau – a poslouchal písně květinové éry let šedesátých, zatímco na brýlích lennonkách mu zasychala kapička krve. Natálie se šťastně smála na Rozálii, těžce oddechující a upírající na ni své zbědované, vyděšené oči.

* * *

Atropos mě nevidí, pomyslel si Ralf. Soustředuje se na Rozálii... a na Natálii, pochopitelně... a nevidí mě.

Všechno do sebe zapadalo s až úděsnou dokonalostí. Ten dům, Rozálie, i Atropos s nakřivo nasazenou čepicí – připomínající světem protřelého žurnalistu z druhořadého filmu z let padesátých, jaké točil na příklad režisér Ida Lupino. Tentokrát ovšem neměl slamák s vykousnutou obrubou; tentokrát měl na hlavě červenou kšiltovku se znakem bostonských Red Sox, která mu byla příliš malá, protože stahovací páska vzadu byla zapnutá až na poslední díрку. Musela – protože jinak by tomu malému děvčeti, kterému patřila, nedržela na hlavě.

Ted' už nám schází jen Pete – a představení může začít, pomyslel si Ralf. Závěrečná scéna kusu Nespavost, aneb Život Smrtných na Harris Avenue, tragedie o třech dějstvích. Každý se ukloní a pak odchod vpravo z jeviště.

Fena měla strach z Atropa – stejně jako kdysi Rozálie číslo 1 – a hlavní důvod, proč holohlavý doktůrek neviděl Ralfa a Lois, byl ten, že ji musel držet, protože nechtěl, aby mu utekla dřív, než bude čas. A už tu máme Natálii – už se blíží ke svému nejmilejšímu pejsánkovi na světě, k Ralfově a Loisině Rozálii, přes ruku švihadlo. Je ve svém námořnickém tričku a modrých kraťasech nevýslovně krásná a nevýslovně křehká. Čůpky se jí pohupují.

Děje se to nějak příliš rychle, pomyslel si Ralf. Všechno se děje nějak příliš rychle.

/Vůbec ne, Ralfe! Před pěti lety jsi to zvládnul na jedničku, zvládneš to na jedničku i teď./

Mohl to být Klothův hlas, ale není čas to ověřovat. Po Harris Avenue ze směru od letiště už pomalu přijížděla zelená dodávka, říze-

ná s úzkostlivou péčí – což obvykle znamená, že za volantem je nějaký buď velice starý, nebo velice mladý řidič. Ale ať už se pohybuje jak chce, nepochybně to je *TO* auto; jako rubáš ho zahaluje jakýsi špinavý povlak.

Život je vlastně kolo, pomyslel si Ralf – a okamžitě si uvědomil, že ta myšlenka ho nenapadá poprvé. Dřív nebo později se znovu objeví to, co sis myslel, že jsi opustil. V dobrém či zlém, ale objeví se to znovu.

Rozálie učinila další neúspěšný pokus o únik – a právě v okamžiku, kdy ji Atropos strhl zpátky (a spadla mu přitom kšiltovka), poklekla před ní Natálie a začala ji hladit. „Tak ty ses nám ztratila, chudinko malá? Nebo jsi utekla? Ničeho se neboj, já tě zase odvedu domů.“ Objala Rozálii a její drobné paže projely Atropovýmá; svůj hezký obličejík přitom měla jen pár centimetrů od jeho odporného a šklebícího se ksichtu. Pak vstala. „Tak pojď, Rozálie! Poběž, beruško moje!“

Rozálie vyrazila po chodníku Natálii v patách; jen jednou se ohlédla za šklebícím se skřetem a neklidně zakňučela. Na druhé straně ulice vyšla z Renety Helena – poslední postava z obrazu, který Atropos kdysi ukázal Ralfovi. Helena v jedné ruce nesla veku chleba. Na hlavě měla kšiltovku se znakem Red Sox.

Ralf vzal Lois do náruče a vášnivě ji políbil. „Upřímně tě miluji,“ řekl. „Pamatuj na to, Lois.“

„Věřím ti,“ řekla klidně. „A já zase miluji tebe. A proto ti nedovoluji, abys to udělal.“

Dala mu paže kolem krku a pevně ho sevřela; cítil, jak se k němu tiskne hrudí a zhluboka se nadechuje.

„Zmizni vocaď, hajzle jeden plesnivej!“ křičela. „Sice tě nevidím, ale vím, že jsi tady! Zmizni vocaď! Zmizni vocaď a nech nás na pokoji!“

Natálie se okamžitě zastavila a překvapeně na Lois hleděla. Rozálie, uši nastražené, stála vedle ní.

„Nevstupuj do vozovky, Natálie!“ křičela na ni Lois. „Ne...“

Pak její ruce, pevně sepnuté na Ralfově krku, náhle nedržely nic; paže, ještě před chvílí zaklesnuté kolem jeho ramen, měla prázdné.

Zmizel, jako kdyby se vypařil.

* * *

Atropos pohlédl směrem, odkud se ozvalo varování, a spatřil na druhé straně Harris Avenue Ralfa s Lois. Důležitější ovšem bylo, že si uvědomil, že i Ralf ho vidí. Vyvalil oči, vycenil zuby a nenávistně zavrčel. Jedna ruka mu vylétla k holé lebce – poseté křížem krážem starými jizvami po zraněních, způsobených jeho vlastním skalpelem – v instinktivním gestu obrany, opožděném o pět let.

/Běž do háje, Souško! Tahle děvenka patří mně!/
Ralf viděl, jak Natálie hledí na Lois – překvapeně a trochu nejistě. Slyšel Lois, varující ji, aby nevstupovala do vozovky. A pak z nějakého místa poblíž uslyšel hlas Lachese.

/Pojď nahoru, Ralfe! Jak nevyšš můžeš! Rychle!/
Ucítil lupnutí v hlavě, krátký vír v žaludku, a svět kolem něj se náhle rozjasnil a naplnil barvami. Napůl viděl a napůl cítil, jak se sevření Loisiných paží a stisk jejích rukou bortí do prostoru, kde ještě před chvílí bylo jeho tělo, a pak byl tažen – přesněji řečeno vlečen – někam pryč. Ucítil tah jakéhosi mocného proudu a nejasně pochopil, že existuje-li něco jako Vyšší Účel, že právě vstoupil do jeho proudu, a že jím brzy začne být unášen.

Natálie a Rozálie teď stály přímo před domem, v němž kdysi bydlel Ralf s McGovernem, než ho prodal a přestěhoval se k Lois. Natálie nejistě pohlédla na Lois, a pak řekla: „Nic jí není, Lois – koukni, je docela spokojená.“ Pohládila Rozálii po hlavě. „Převedu ji na druhou stranu, nemusíš se o ni bát.“ Vstoupila do vozovky a zavolala na svoji matku. „Nemůžu najít kšiltovku! Nejspíš mi ji někdo čmajznu!“

Rozálie zůstala stát na chodníku. Natálie se k ní netrpělivě otočila. „Tak pojď už, beruško moje! Poběž za mnou!“
Zelené auto jelo směrem k děvčeti, ale velice pomalu. Zpočátku se ani nezdálo, že by pro ni mohlo představovat nějaké nebezpečí. Ralf okamžitě poznal jeho řidiče – a neměl žádný důvod pochybovat o tom, co vidí, či domnívat se, že má halucinace. Blížící se auto nade vši pochybnost řídí ten kluk, co po Harris Avenue roznáší noviny.

„Natálie!“ křičela Lois. „Natálie, nechod tam!“

Atropos vyrazil a praštil Rozálii po zadku.

/Táhni vocaď, hajtro! Zmizni! Než si to rozmyslím!/
/

Když Rozálie bolestně zakňučela a vyrazila do vozovky, obdařil Atropos Ralfa posledním nechutným úšklebkem... neboť Rozálie vběhla přímo do jízdni dráhy forda, řízeného šestnáctiletým Petem Sullivanem.

Natálie blížící se dodávku neviděla; dívala se na Lois, jejíž obličej byl teď rudý a vyděšený. Natálii konečně napadlo, že Lois možná vůbec není rozčilená kvůli Rozálii, nýbrž kvůli něčemu úplně jinému.

Pete zaregistroval klusající fenu; děvče ale neviděl. Strhl auto, aby se vyhnul Rozálii – a předeek forda se octl přímo před Natálií. Ralf spatřil za čelním sklem dva vyděšené obličejy a pomyslel si, že paní Sullivanová teď určitě křičí hrůzou.

Atropos skákal jako papírový čert a dělal na něj dlouhý nos.

/To je vono, Smrt'áku! Šedivče přitroublej! Dyt' sem říkal, že na tebe eště stačím!/
/

Helena upustila věku. „*Natálie, dej POZÓÓÓÓR!*“ ječela.

Ralf se rozběhl. Opět zřetelně cítil, že se pohybuje jen prostřednictvím myšlenky. Maska forda byla už jen pár centimetrů od jejích zad, skrze tmavý sak na mrtvolu kolem auta mu padal do očí odraz slunečních paprsků od paraboly jeho reflektoru. A když už byl těsně u Natálie – vrhal se na ni s nataženýma rukama – opět nechal v duchu provést to lupnutí, aby se naposledy dostal dolů, na úroveň Smrtelných.

Vpadl do světa, kde se ozýval především křik, jekot, kvílení: Helenin křik se proplétal s Luisiným, a oba přehlušovalo kvílení pneumatik forda. To vše doplňoval vítězný ryk Atropa. Ralf na velice krátkou chvíli zahlédl vyděšené modré oči Natálie, a pak ji ze všech sil praštil do prsou a břicha; s rukama i nohama ve vzduchu letěla až k obrubníku na druhé straně ulice, kde přistála – sice s naraženou kostrčí, ale jinak nezraněná. Odněkud zdálky Ralf uslyšel Atropův vzteklý a nevěřícný ryk.

Dvoutunová fordka, pořád ještě v rychlosti asi třicet kilometrů za hodinu, porazila Ralfa – a zvuková stopa mu vypadla. Byl pomalu – alespoň se mu zdálo, že pomalu – zvedán do vzduchu, letěl někam

dozadu, na tváři jako tetování obtisknuté ozdoby z masky forda, zlomenou nohu táhl za sebou. Viděl stíny na chodníku pod sebou, viděl červené skvrny ve vzduchu těsně nad obličejem a pomyslel si, že Lois si tu košili pokecala barvou mnohem víc, než si původně myslel. A pak spatřil Natálii, sedící u okraje vozovky, plačící, ale jinak v pořádku... a na chodníku za ní tušil Atropa, hrozícího pěstmi a svíjejícího se vztekem.

Na starýho papriku jsem to zmáknul parádně, pomyslel si Ralf, ale teď už bych si fakt měl zdřímnout.

S mlaskavým žuchnutím opět dopadl na zem a kutálel se – měl prasklou lebku, zlomený vaz, plíce propíchnuté přeraženými žebry, utržená játra a proraženou břišní stěnu, z níž se mu vyvalily vnitřnosti.

A už ho nic nebolelo.

Vůbec nic.

* * *

Lois nikdy nezapomněla, jak úděsně znělo žuchnutí, provázející Ralfův návrat na Harris Avenue; nikdy nezapomněla ani na krvavé cákance, jež za sebou zanechávalo jeho tělo, než nadobro znehybnělo. Chtěla křičet, ale neodvažovala se; nějaký hlas jí říkal, že kdyby začala křičet, zhroutila by se v bezvědomí k zemi.

Místo toho se rozeběhla; ztratila jeden střevíc a jen matně zaznamenala, že Pete Sullivan vystupuje z dodávky, která se zastavila téměř přesně na stejném místě, kde zastavilo auto Joe Wyzera – také fordka – poté, co srazilo před dávnými roky Rozálii číslo 1. Ani nevnímala, že Pete ječí hrůzou.

Doběhla k Ralfovi a klesla vedle něj na kolena; viděla, že zelený ford ho nějak změnil – že ono tělo pod známými plátěnými kalhotami a tričkem má výrazně jiný tvar než tělo, jež se k ní ještě před necelou minutou přitisklo. Ale oči měl otevřené – a měl je jasné a vnímavé.

„Ralfe?“

„Ano.“ Hlas měl čistý a silný, nedeformoval ho ani zmatek, ani bolest. „Ano, Lois, slyším tě.“

Chtěla ho obejmout, ale pak zaváhala – vzpomněla si, že s lidmi, kteří mohou být vážně zraněni, se nemá hýbat, protože by jim to moh-

lo ublížit ještě víc; mohlo by je to i zabít. Pak na něj opět pohlédla – na krev řinoucí se mu z koutků úst, na spodní část jeho těla, jakoby odpojenou od horní – a usoudila, že Ralfovi už nejspíš nijak víc ublížit nemůže. Objala ho, sklonila se k němu – sklonila se do pachů neštěstí: pachu krve a sladkokyselého acetonového pachu po adrenalinu.

„Tentokrát se ti to podařilo, vid’?“ zeptala se Lois. Líbala ho na tvář, krví nasáklé obočí, na zakrvácené čelo, kde pod strženou kůží prosvítala obnažená lebka. Rozplakala se. „Jen se na sebe podívej! Roztrhané tričko, roztrhané kalhoty... to si myslíš, že oblečení roste na stromech?“

„Dostane se z toho?“ zeptala se někde za jejími zády Helena. Lois se neotočila, ale na vozovce spatřila stín Heleny s paží na rameně své plačící dcery, vedle ní stín Rozálie. „Zachránil Natálii život – vůbec nevím, kde se tam vlastně vzal. Lois, prosím, řekni mi, že se...“

Pak se stíny přesunuly, jak Helena přešla na místo, odkud na Ralfa viděla; schovala Natálii tvář do blůzky a začala vzlykat.

Lois hladila dlaněmi Ralfa po tvářích – chtěla mu říct, že zamýšlela jít s ním, jenomže nakonec se to všechno seběhlo příliš rychle a ona nestačila reagovat. Nakonec jí unikl.

„Miluji tě, sluníčko moje,“ řekl Ralf. Zvedl ruku a pokusil se ji také pohladit.

Lois uchopila jeho ruku a políbila ji. „Já tebe taky, Ralfe. Už na pořád. A moc.“

„Musel jsem to udělat. Chápeš?“

„Ano.“ Nevěděla sice, jestli skutečně chápe; nevěděla, zda vůbec kdy pochopí... ale zato chápala, že Ralf umírá. „Ano, chápu.“

Chraplavě vzdychl – opět ten nasládlý pach acetonu – a usmál se.

„Paní Chasseová? Teda, paní Robertsová?“ Byl to Pete; vyrážel se sebe slova v jakési křeči. „Je pan Roberts v pořádku? Prosím, řekněte, že jsem mu neublížil!“

„Nechod’ sem, Pete,“ řekla, aniž se otočila. „Ralf je v pořádku. Jen si trochu roztrhal kalhoty a tričko... vid’, Ralfe?“

„Ano,“ řekl. „Jasně. Budeš mě muset...“

Odmělčel se a pohlédl nalevo. Nikdo tam nebyl, ale Ralf se přesto usmál. „Lachesi!“ řekl.

Natáhl třesoucí se zkrvavenou pravou ruku – a Lois, Helena a Pete Sullivan přihlíželi, jak se v prostoru postupně dvakrát zvedla a zase spustila. Opět pohnul očima, tentokrát na pravou stranu. Pomalu, velice pomalu pohnul tím směrem i rukou. Když promluvil teď, už téměř šeptal. „Ahoj, Klotho. Něco si pamatuj: tohle... vůbec... nebolí. Rozumíš?“

Ralf jako kdyby poslouchal, a pak se usmál.

„Jo,“ zašeptal, „jak jen to půjde.“

Ruka se mu zvedla, chvíli visela ve vzduchu, a pak mu opět padla na hrud'. Modrýma, už trochu zamlženými očima pohlédl na Lois.

„Poslyš,“ řekl, artikuluje s velkou námahou. „Každé ráno, kdy jsem se probudil vedle tebe, jsem se probudil mladší; a vždy jsem viděl... něco nového.“ Opět se pokusil zvednout ruku – chtěl ji pohladit, ale už neměl sílu. „Každý den, Lois.“

„Já jsem to cítila také tak, Ralfe – jako kdybych se budila mladší.“

„Lois?“

„Copak?“

„To tikání,“ řekl. Polkl a pak to řekl znovu; vyslovil ta slova s velkou námahou. „To tikání.“

„Jaké tikání?“

„To je jedno. Skončilo,“ řekl a blaženě se usmál. A pak skončil i Ralfův život.

* * *

Klotho a Lachesis stáli a dívali se, jak Lois pláče nad mrtvým mužem, ležícím na ulici. V jedné ruce Klotho držel svoje nůžky; druhou si zvedl k očím a s podivením na ni hleděl.

Zářila a jiskřila Ralfovou auru.

Klotho: /Je tady... tady v tom... je to nádhera./

Lachesis zvedl pravou ruku. Podobně jako Klothova levice, i jeho ruka vypadala, jako kdyby na normální zlatozelenou auru, jež ji oviňovala, někdo navlékl modrý palčák.

Lachesis: /Ano. Byl to nádherný člověk./

Klotho: /Dáme jí ho?/

Lachesis: /Můžeme?/

Klotho: /Existuje jen jediný způsob, jak to zjistit./

Přistoupili k Lois. Každý z nich přiložil ruku, kterou jim potřásl Ralf, k jedné straně Loisina obličeje.

* * *

„Mami!“ vykřikla Natálie Deepneauová. Ve svém vzrušení a zmatku se opět vrátila k dětskému šišlání. „Co to je za křítky? A pvoč šahají na tetu Vois?“

„Tiše, zlato,“ řekla Helena a opět si přitiskla Natáliinu hlavu k hrudi. U Lois Robertsové pochopitelně žádní skřítci nebyli – ani skřítci, ani obři; klečela sama uprostřed ulice vedle mrtvého muže, který zachránil život její dcery.

* * *

Lois náhle vzhlédla, oči vytřeštěné a překvapené; zapomněla na žal, protože ji naplnil nádherný pocit

(světlo modré světlo)

klidu a míru. Harris Avenue na chvíli zmizela a ona se ocitla v nějakém tmavém prostoru, provoněném uklidňující vůní sena a pachem venkova – v tmavém prostoru, protínaném myriadami jiskřivých světelných paprsků. Nikdy nezapomněla na prudkou radost, jež se jí v tu chvíli zmocnila – nezapomněla ani na přesvědčivý pocit, že právě vidí představu nekonečna, kterou jí chce Ralf předat; nekonečna, kde za tmou je skryto zářivé světlo... cožpak ho nevidí, jak prosvítá škvírami mezi těmi plaňkami?

„Odpustíte mi to někdy?“ vzlykal Pete. „Bože můj...“

„Ale ano, myslím, že ano,“ řekla Lois klidně.

Položila Ralfovi ruku na obličej a zavřela mu oči. Pak si dala jeho hlavu do klína a čekala, až přijede policie. Pro Lois se Ralf jen odebral ke spánku. A také si všimla, že z pravého předloktí mu zmizela ta dlouhá bílá jizva.

10. září 1990 – 10. listopadu 1993